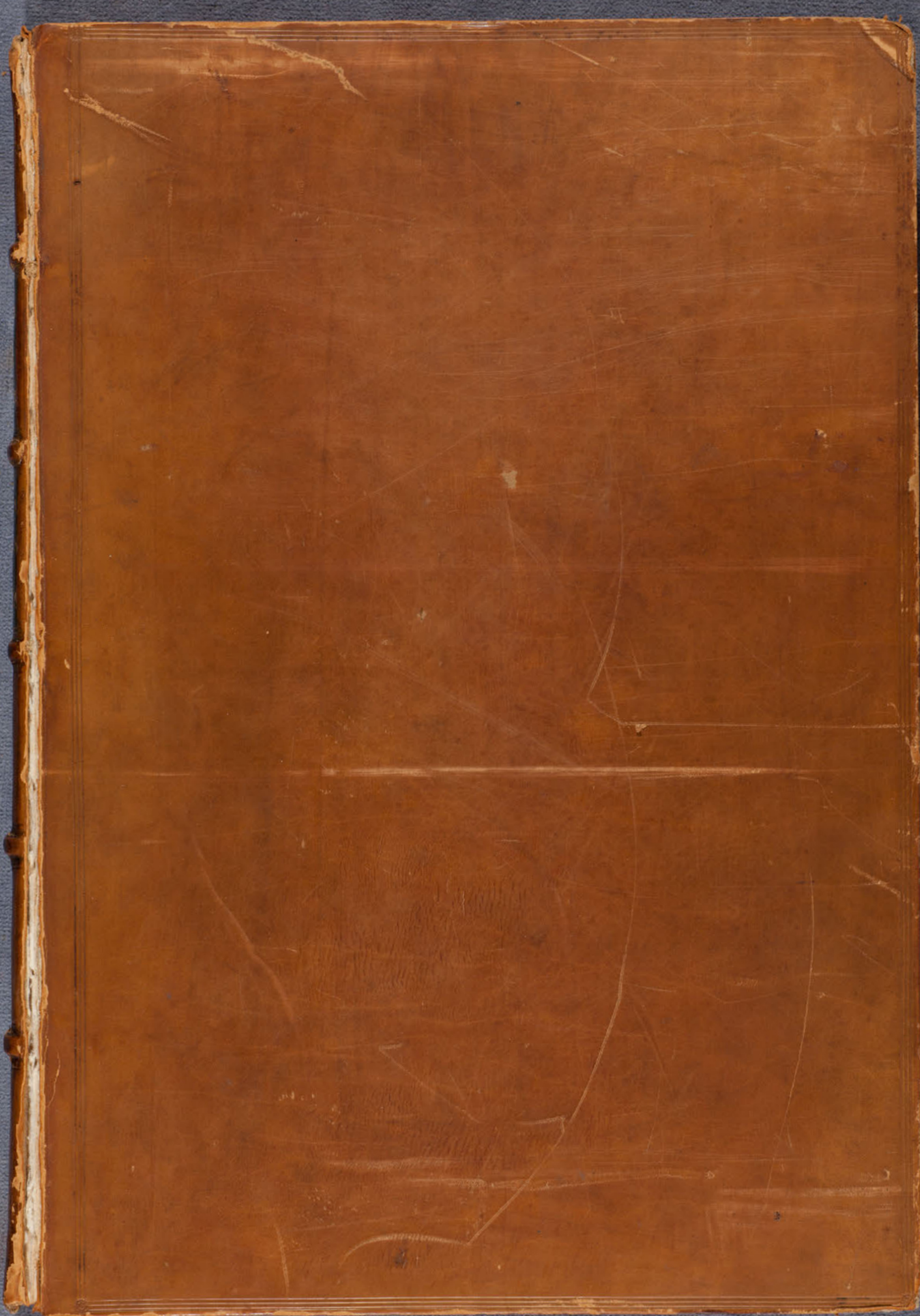

FRONT PILLAR /3

$ 650.–

910 1131

Constantini Africani

Viaticum

Graece Ch. Sec. XVI.

imperfect

? Galen · γενεσις τριχων

YALE MEDICAL LIBRARY

λόγος πρῶτος περὶ γενέσεως τριχῶν καὶ ἀλωπεκίας:

Ἰστέον ὅτι ἡ γένεσις τῶν τριχῶν, γίνεται ἀπὸ τῶν χολωδῶν παχέων ἀναθυμι-
άσεων· συμβαίνει δὲ, ἀπὸ τῆς πυρώδους θερμασίας τῆς ἐν τῷ σώματι καὶ
κατὰ τοῦ ἀτμοῦ τούτου αὐξάνονται αἱ τρίχες καὶ τρέφονται. διὰ τί τοῦτο ὁπη- οι
νίκα ἐλαττοῦται τὸ τοιοῦτον περίττωμα τοῦ παχέως ἀτμοῦ καὶ οὐ καταλεί-
μπάνεταί τι ἐξ αὐτοῦ, ἢ καὶ ἐφθαρται γινομένου ἀέρος [?] διαφθείρονται
αἱ τρίχαι· ἐπεὶ καὶ τὰ φυτὰ φθείρονται καὶ ἀπόλλυνται διὰ τρεῖς ὑποθέσε- α
ις· ὅτι ὑστεροῦνται ὁλοτελῶς τῆς ὑγρᾶς ἰκμάδος, ἢ ὅτι οὐχ εὑρίσκουσιν τὰ
τρόφιμα ὠφελοῦσαν· ἢ ὅτι πλημμυρεῖ τὸ ὕδωρ καὶ οὐ καταλιμπάνεται ἐξ αὐ-
τοῦ τὸ σύνοχον, ὥσπερ τὰ βάλτα· καθὼς ἐν τῷ λύχνῳ τὸ πῶς χεῖμαι [?] ὅτι τὸ πολλύ- πολύ
ἔλεον σβέννυσι τὸ φῶς· ὅταν δὲ παντελῶς ὑστερηθῶσιν αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς ἐ-
λαττώσεως τῆς ἀπὸ τοῦ χυμοῦ τροφῆς, τότε πίπτουσι καὶ φθείρονται· καὶ καλεῖ-
ται ἀλωπεκία· ταῖς πλείσταις γὰρ τῶν ἀλωπέκων τοῦτο συμβαίνει· σημεῖον δὲ τὸ
γνῶναι ἐκ ποίου περιττώματος ἐφθάρησαν αἱ τρίχες βλέπε τὸ δέρμα ἔνθα αἱ ἐφθάρησαν
τρίχες ἀπεξέσθησαν· εἰ γὰρ ὑπάρχει ἡ χροιὰ τοῦ τόπου πυῤῥά, γίνωσκε ὅτι
ἀπὸ ξανθῆς χολῆς ἐστὶν ἡ πτῶσις τῶν τριχῶν· παραπέμπει δὲ αὐτὴν ἀναγκαίως
ξηρότης τε καὶ θερμότης. καταδήλην νόσον τὴν ξανθὴν χολήν· μετὰ ἑψήματος τοῦ χει- δεῖ
σολαχάνου· καὶ ἀψινθίου καὶ καλάμου μάχανος [?]· καὶ ὀξυφοινίκων· καὶ δαμασκη-
νῶν· καὶ τῶν ἀνθέων τῶν ἴων· καὶ σκαμμωνίας καὶ τῶν λοιπῶν εἰδῶν τῶν καθαρ-
τῶν τὴν ξανθὴν χολήν· εἰ δὲ ὑπάρχει ἡ χροιὰ τοῦ τόπου ἐρυθρά, γίνωσκε ὅτι ἀ-
πὸ περισσοῦ αἵματος ἀχρήστου· εἰ δὲ συμφωνεῖ ὁ καιρὸς ἤγουν ἔαρ, καὶ ἡ ἡλικία νεό- ὁ καιρός
τητος· καὶ ἡ συνήθεια καὶ ἡ δύναμις, ἀποχύσομεν τὸ αἷμα καθὼς ἡ χρεία καὶ ἡ δύνα-
μις ἀπαιτεῖ· καὶ μετὰ ταῦτα, ποτίσωμεν αὐτὸν τὰ εἴδη τὰ καταπραΰνοντα τὸ
αἷμα, καὶ τὴν ποιότητα αὐτοῦ· ὡς τὸ ἕψημα τὸ σύνταθ[?] ἀπὸ τῶν ὀξυφοι-
νίκων· καὶ δαμασκηνῶν· καὶ ζιζίφων· καὶ μυξαρίων· καὶ ἴων· πινέτω δὲ εἰς ἄλλο δ'
ἀπόζεμα, καὶ λάχανον μάχανα [?] καὶ καθαρίσμανον [?], καὶ μαλύναντος [?] παροιδος [?] καὶ και
τὰ ὅμοια. εἰ δὲ ὑπάρχει ἡ χροιὰ τοῦ τόπου μεμελανωμένη· καὶ λεπίδες κατὰ πίπτουσιν
ἀπὸ τοῦ δέρματος μελαμφαφεῖς [?], τεκμήριόν ἐστι μελαίνης χολῆς· ἁρμόζει τὸν
κενωθῆναι διὰ εἰδῶν κενούντων τὴν μέλαιναν χολήν· ὡς τὸ ἕψημα τοῦ ἐπιθύμου.
καὶ ὁ κόκκος [illegible] ἢ ἡ τοῦ στομαχικοῦ ἱερά· ἢ τοῦ [illegible]· ἢ τοῦ λογαδίου· μετὰ ἀ-
ψήματος τοῦ ἐπιθύμου· ἢ ἑψηθέντος μετὰ σταφίδων· καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων· εἰ δὲ ὑ-
πάρχει ἡ χροιὰ τοῦ τόπου λευκή, [illegible] πληθωρίας [?] ἐστὶ φλέγματος καὶ ἑτέρων

ὕδους [?]

ἔστι τὰ τοιαῦτα σημεῖα φλέγματος ἀχρήστου. καὶ δεῖ κενοῦσθαι μετὰ ἀποζήματος τοῦ ἀ-
γαρικοῦ. καὶ μετὰ σομαχίνων κόκκων ἢ τῆς τοῦ γαληνοῦ ἱερᾶς ἢ τῆς θεοδορήτου.
τῆς γινομένης μετὰ λαπαρίου ἰνδικοῦ, καὶ τῶν ὁμοίων. προσεχέτω δὲ ἀναγαργα-
ρίζεσθαι μετὰ ὀξυμέλιτος συνεχῶς τῇ πικρᾷ ἱερᾷ καὶ θερμῷ ὕδατι ἀνα-
γαργαρίζεσθαι δὲ, μετά τινων εἰδῶν. τῶν λεχθησομένων ἔμπροσθεν.
κενούντων τὸ φλέγμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς. ἐμέτω δὲ πάλιν δι' ὀξυμέλιτος καὶ
ὕδατος ἀφεψημένου. ἀναλώδ, ἄνηθον καὶ ἅλας, καὶ τὰ ὅμοια. ὁ δὲ γαληνὸς ἐχρᾶ-
το τῇ κοινῇ ἱερᾷ ἀναγκαίως εἰς τὴν θεραπείαν τῆς ἀλωπεκίας. καὶ προσετίθει
ἐν αὐτῇ τινὰ τῶν εἰδῶν, κατὰ τὸ πλεονάζον περίττωμα. καὶ γινώσκειν τὴν ἀλω-
πεκίαν. γινώσκοντες δέ, ὅτι ἡ ὕλη τοῦ ἀχρήστου χυμοῦ ἀρχεῖ παιδία τῆς καθάρ-
σεως, τῆς καθαιρούσης τὸ σῶμα. οἷον φλεβοτομίας. ἢ κενώσεως ἢ λεπτό-
τητος τῶν περιττωμάτων, δέον ἡμᾶς σκορπίσαι καὶ διαλῦσαι τὸ ὂν ἐν τῷ δέρ-
ματι ἀπὸ τοῦ ἀχρήστου χυμοῦ μετὰ πάσης ἀκριβείας. καὶ ἀποφεύγειν
τοῦ χρᾶσθαι δριμυτάτοις καὶ θερμοτάτοις, ἅτινα τραυματίζουσι τὸ δέρ-
μα. ἀλλὰ ταῦτα ποιήσομεν, ξυρήσαντες ἐξ ἀρχῆς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀ-
ρρώστου. ἢ καθάραντες τὰς τρίχας διὰ χειρισμοῦ καὶ τρίβοντες τὸν τόπον
τῆς πτώσεως τῶν τριχῶν διὰ πανίου λινοῦ μήτ' οὕτως μαλακοῦ λίαν μήτε
τραχέως. εἴπερ εἴδομεν διαπαντελῶς ὀλίγως ἐρυθραινόμενον τὸν τόπον
πολλά, εὔκολός ἐστιν ἡ θεραπεία. τοῦ δὲ συντριβομένου πολλὰ καὶ οὕτως
ἐρυθραινομένου, δυνατόν ἐστιν θεραπευθῆναι. βλάπτον δὲ μετὰ ταῦτα ἐὰν
ὑπάρχει ἡ γένεσις τῆς τοιαύτης νόσου ἀπὸ θερμότητος. καὶ ξυρήσαντες τὴν κε-
φαλὴν ἢ καθάραντες τὰς τρίχας διὰ χειρίσματος, χαράξομεν τὸν τόπον
πυκνῶς μετὰ κοπιδίου. συνάξει καλῶς, μέχρι ὅτου ῥεύσει τὸ αἷμα. χρίε
Καὶ πληρωθέντων τῶν χαραγμάτων, ῥαίνομεν ἐπὶ τούτοις καὶ πάσης τῆς κεφαλῆς
τῶν φλοιῶν τῶν ποντικῶν καρύων κεκαυμένων καὶ λειοτριμμένων καλῶς εἰς
ἀέρα. συναλείφων μετὰ τοῦ αἵματος ἢ μετὰ τῶν ὀνύχων τῶν ἀγρίων κε-
καυμένων. μεμιγμένων μετὰ ὄξους ἢ μετὰ τῆς κόπρου αὐτῶν. πλύνωμεν δὲ καὶ
τὴν κεφαλὴν μετὰ τῶν εἰδῶν τῶν καθαιρόντων. τὰ πίτυρα τὰ γινόμενα
ἀπὸ τῆς θερμότητος. εἰ δ' ὑπάρχει τὸ νόσημα ἀπὸ ψύξεως, προσεγγίζομεν
τὸν ἄρρωστον μετὰ τὸ ξυρῆσαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἵνα χαράξει τὸν τό-
πον καλῶς. εἶτα ἀλείφει πυκνῶς. μετὰ σκορόδων καλῶς κεκομμένων. ἔ-
πειτα ῥαινάτω ἐπ' αὐτὸν εὐφόρβιον τετριμμένον μετὰ δαφνελαίου. ἢ
μετ' ἐλαίου. ἢ μετὰ ῥιζῶν τῶν κεκαυμένων καλάμων. ἢ μετὰ τῶν ὀστράκων
τῶν αὐγῶν κεκαυμένων ἐν τοῖς τείχεσι τῶν ἐρυθρῶν. ἢ μετὰ καρδαμοσπόρου λελυ-
μένου. ἢ σταχυονίου ἀγαστίου τριβέντων καλῶς. ἀλείφων αὐτὸ
δι' ἐλαίου.

ἀχρήστου

χυμοῦ

ἢ μετὰ ἐλαίου ἀλὸς φύσεως θερμ. καὶ ἀποφράσσω ὅλον τόπον. τινὲς δὲ τῶν ἰ-
ατρῶν. ἀναμιγνύουσι τὸ ἀλκυόνιον μετὰ βαύραν. καὶ ἀναξυμοῦσι μετὰ ἀμυ-
γδαλαίου καὶ ἀλείφουσιν. ἢ χαμαιλέοντα φύλλα ὀλύνθων σύκων συντρίψας καὶ ἀνα-
μίξας μετὰ ὄξους καὶ ἐλαίου. ἄλειφον. ἢ μετὰ κόπρου περιστερᾶς. ἢ μετὰ
ἀμυγδάλων πικρῶν κεκαυμένων. μετὰ τοῦ φλοιοῦ αὐτῶν προστιθεὶς μετὰ αὐτῆς
μέχρι ὀλίγον. καὶ ἀλείφεις. ἢ ἄγριον πήγανον. ἢ τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' ὄξους. ἢ
μετὰ ἐλλεβόρου λευκοῦ ἢ μέλανος. ἢ μετὰ βαύραν μετ' ὄξους. καὶ ἀλειμμάτων
τὴν ἀλωπεκίαν ἀντὶ καθαρσίου ὥραν ὀλίγην. καὶ μετὰ ταῦτα σμήγματι μετὰ πα-
γίου. ἢ ἀλείφων μετὰ κοχλιώδους ἐν τηγάνῳ τετηγμένης. μετ' ὄξους
καὶ ἐλαίου. ἀλείφεται δὲ σταφίδα ἀγρίαν τετριμμένην μετ' ὄξους. καὶ μάχι-
τος. ἢ κόπρον μυὸς καὶ λίβανον ἀνὰ μέρος α'. κόψας σήσας. ξήρωσον μετ' ὄ-
ξους δριμυτάτου καὶ ἄλειφον. ἔνιοι δὲ προστιθέασι μετὰ τῆς κόπρου τοῦ μυὸς
ἐλλέβορον λευκόν. καὶ ἄλλοι τρίβουσι μόνας μετὰ χαίτης καὶ ὄξους. καὶ ἀλεί-
φουσιν. ἢ μετὰ νάπυος καὶ καρδάμου. ἀνὰ ἴσον σταθμοῦ κόψας σήσας
ἀνάδησον μετὰ ὄξους καὶ ἐλαίου. καὶ τινὲς εἶπον ὅτι μεγάλως ὠφελεῖ
ὁ ἀφρὸς τῶν χλωρῶν καλάμων. σὺν δαφνελαίῳ χριόμενος. φησὶ δὲ
ὁ διοσκορίδης. καυθέντος τοῦ φλοιοῦ τῶν καρύων καὶ τετριβομένου καὶ
ξυμωθέντος μετὰ ἀψήματος σταφίδων. καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῶν παι-
δίων τιθεμένου, ἀναφύει τὰς τρίχας αὐτῶν καὶ καλῶς πίζει. ὠφε-
λεῖ δὲ εἰς τὴν ἀλωπεκίαν καὶ τῶν ῥεουσῶν τριχῶν τῶν ὀφρύων:
λαβὼν λάδανον καὶ βρέξας αὐτὸ εἰς ἄψημα ἀνάμιξον καὶ ὀλίγον μυρσι-
νέλαιον. καὶ ἀλειφέσθωσαν αἱ ὀφρύες. ἢ λαβὼν ἀνάλω στρουθίον. καὶ τρίψας
αὐτὸ μετ' ὄξους ἀνάμιξαι τὸ ὅλον ἀλειφέτωσαν αἱ ὀφρύες. εἶπε δέ
τις ὅτι τὰ πικρὰ πάντα ὠφελοῦσιν εἰς τὴν τοιαύτην νόσον. ἐὰν χουθῆ
μετὰ τούτων, ἢ ἀλειφθῇ ἡ κεφαλή, ἢ αἱ ὀφρύες. δεῖ γὰρ ὅταν ποιήσεις τὰ
ξηρὰ φάρμακα εἰς τὴν τοιαύτην ἀρρωστίαν, ἵνα μίξῃς αὐτὰ
μετὰ λίπους ἢ μετὰ κηροῦ. ἢ τῶν λοιπῶν ὑγρῶν. καὶ λοιπῶν. οἷον
στέατος. ἢ μετὰ θερμῶν ἐλαιωδῶν. ὡς τὸ ἔλαιον τοῦ πενταφύλλου.
ἢ σησάμου πενταδακτύλου. ἢ τὸ ἔλαιον τοῦ λύχνου. ἢ δαφνελαίου. ὅ-
ἐλαφρῶσαι μᾶλλον τῆς ξηρότητος αὐτῶν. διὰ τὸ μὴ τραυματισθῆ-
ναι τὸ δέρμα. ταῦτα δὲ τὰ εἴδη τὰ θεραπεύοντα τὴν ἀλωπεκίαν.
ἐνέργειαν ἔχουσιν εἰς τὸ ἀναβλαστῆσαι τὰς τρίχας τοῦ πώγωνος. ὅρα-
δυνόντων δὲ αὐτῶν φυῆναι εἰλῶν προσκαλούντων εἰδῶν γίνεται σύν-
θεσις ἀπηχῶν ἑνουμένων. καὶ μετ' αὐτῶν θεραπεύονται καὶ εἰσὶ τὰ
φυνὴ πρὸς ὠφέλειαν. ἀλλ' οὖτοις δὲ σὺν θεσιν τὰ κατεῖκὼ πεποιηκώς.
ἀνθρωπολινίε ἔχοντα ἀλωπεκίαν. ὁ χολαχῶς ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ οὐλα.

ἄρχεται

ὄνυχας ἢ ἄλλο πολλάκις αὐτὴν καὶ ὑγιῆ καθίστησι. ἀδυνατούσης δὲ αὐτῆς καὶ εἰς
ἕτερον καὶ ἐλχαρίστη ἀλλά αὐτήν. λαβὼν ζιγγιβέρεως εὐφόρβιον. καὶ σίνηπι.
καὶ κόπρον περιστερῶν ἀνὰ ∠ α'. ἐλλέβορον λευκόν. θεῖον ἄπυρον. νου-
σπέρμα. φλοιὸν λεπτοκαρύων κεκαυμένων. στάχυς. κόστινον. καρδάμο-
σπορον ἀνὰ ∠ ς'. τρίψας ὁμοῦ καλῶς. καὶ ἀναμίξας μετὰ ἀφεψήματος.
ἢ δαφνελαίου. ἢ ῥαφανελαίου. ἢ τοῦ πενταφύλλου. χρῖσον ἐξ αὐτοῦ
καταπλάττων ὅλην νύκτα. καὶ τῇ ἑξῆς πλύνον μετὰ χυλοῦ σε-
ύτλου. ἢ μετὰ ἀφεψήματος κυάμου. πρᾶττε δὲ τοῦτο πλειστάκις ἐ-
πεὶ ἀσφαλέστατόν ἐστι καὶ δεδοκιμασμένον: **ἡ δευτέρα περὶ ἀραιώσεως τριχῶν.**
Ἔστιν εἶδος ἕτερον ἀπὸ τῆς πτώσεως τῶν τριχῶν, οὐ πολὺ δὲ, συμβαίνει δὲ ἀ-
πὸ πλείστων ὑποθέσεων, τουτέστιν ἀπὸ ἐλαττώσεως τῆς τροφῆς, οὐκ ἀποβο-
ζομένης ἐν ταῖς θριξὶν ἐξ αὐτῆς δὲ ὑπάρχει ὁ ἀπαρτισμὸς τῆς ἀναβλαστή- τι
σεως τῶν τριχῶν. τὸ δὲ ἀπὸ τῆς μοχθηρίας τῶν χυμῶν ὡς συμβαίνει
ἐπὶ τῶν ἐλεφαντιώντων. καὶ τῶν μακρονοσούντων. γίνεται δὲ πάλιν ἀπὸ
τῆς πυκνότητος τοῦ δέρματος. καὶ τὸ ἀνάπαλιν λέγω ἀπὸ τῆς ἀραιότητος.
Καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ ἡ ἔνδοσις τῶν τροφῶν τῶν λεπτυνόντων τὸ πάχος τῶν
χυμῶν. φεύγειν δὲ τὰ ἁλμυρὰ τῶν τροφῶν. καὶ χαλάσαι ἀλοιφαῖς ἑλκύσας
αἷμα. χρῖσον εἰς τὰς ῥίζας τῶν τριχῶν. καὶ ἐπὶ πολλοῖς εἰς τὸ ἀναβλαστῆ-
σαι τρίχας. ὡς τὸ λάδανον καὶ τὸ κρίνελαιον: Εἰ δὲ ὑπάρχει ἀπὸ
τῆς πυκνώσεως τοῦ δέρματος, χαλάσαι φαρμάκοις ἀραιωτικοῖς τῶν
πόρων ὡς τὰ ἀμύγδαλα τὰ πικρά. τὰ κεκαυμένα. ἢ τὸ ἀβρότονον τὸ
ἀρμενικόν. ἢ τὸ ῥαφανέλαιον. ἢ τῆς δάφνης. ἢ τὸ χαμαιμήλινον. καὶ
τὰ ὅμοια. εἰ δ' ὑπάρχει ἡ τῶν τριχῶν ῥεῦσις συχνή, ἐστὶ ἀπὸ ἀραιότη-
τος τοῦ δέρματος. καὶ τῆς τῶν πόρων ἀδυναμίας. καὶ δεῖ ἀλείφειν στυ-
πτικοῖς ὡς τὸ μυρσίνελαιον. τὸ ῥοδέλαιον. τὸ ὀμφάκινον ἔλαιον. ἢ λα-
βὼν φύλλα ἐλαιῶν κεκαυμένα καὶ κεκομμένα. ζύμωσον μετὰ ἐλαίου
ἐλαιῶν. καὶ δεύσας μετὰ ῥοδελαίου χρῖσον, τὴν κεφαλὴν πυκνῶς. ἢ λαβὼν
φύλλα μυρσίνης κεκαυμένα καὶ ἀναμεμιγμένα μετὰ ῥοδελαίου, καὶ ἄλειψον
τὴν κεφαλήν. ἐντάσσει γὰρ ἀναφύεσθαι τὰς ῥίζας τῶν τριχῶν. ὁ δὲ Διοσκουρί-
δης. φησίν. ὅτι ἐὰν πλυθῇ ἡ κεφαλὴ μετὰ μυρσίνων ἀποζέματος, κα-
τέχει τὰς τρίχας. καὶ δυναμοῖ καὶ κωλύει αὐτὰς ἀπὸ τῆς ῥύσεως. παρισφί-
γγει γὰρ αὐτὰς καὶ ὠφελεῖ τὰ ἀπὸ πιτυριάσεως ὑγρὰ τραύματα. ἀδι-
αφθάρτας τρίχας καὶ ἐπιμήκεις ποιεῖ ἐστιν ὅτε: **περὶ αὐξήσεως τριχῶν:**
Λαβὼν τὰ φύλλα τῆς ἰτέας ἢ τὰ φύλλα τῆς καππάρεως κόψας καὶ δεύσας
μετὰ μυρσινελαίου ἄλειφε τὴν κεφαλήν. ἢ λαμβάνω λινόσπερ-
μα. ἢ τὰ στέλεχη αὐτοῦ καὶ καύσας δεῦσον μετὰ σησαμελαίου καὶ ἄλειφε
τὴν κεφαλήν.

…ς κεκομμένον αἰθιόπιν κεκαυμένον· καὶ λελειωμένον· δεύσας σὺν ὕδατι τὸν
τόπον ἀλειφέτω· ἢ λαμβανέτω φύλλα τῆς ἰτέας· ἢ τὰ φύλλα τῆς καππάρε(ως)·
καὶ καύσας τρίψας καὶ ἀναμίξας μετὰ γάλακτος γυναικὸς καὶ ἀλειφέσθω ὁ
τόπος τῶν ῥεουσῶν τριχῶν· ἢ λαβὼν τέφραν τῆς τοῦ καλάμου ῥίζης, ζύμω-
σον μετὰ μυρσινελαίου καὶ ἄλειφε τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν πώγωνα· Ἰωάννης ὁ δα-
μασκηνὸς συντίθησιν ἀποίησιν τῆς ἀδυναμίας τῶν ῥιζῶν τῆς τῶν τριχῶν
ἀναφύσεως τῆς κεφαλῆς, τοιαύτην· λαβὼν φλοιὸν κεκαυμένον λε-
πτοκαρύ(ου) ℥ β'· ἀψίνθιον κεκομμένον ἀνὰ ℥ α'· [illegible] φύλλα καλά-
μου κεκαυμένα ἀνὰ ℥ γ'· κόψας, μυρσίνων, ∠ ς'' τρίψας πάντα ὁμοῦ
καλῶς· καὶ λαβὼν μυρσινέλαιον ℥ β'· ἕνωσον καὶ [illegible] καλῶς καὶ βάλον
ὁμοῦ πάντα εἰς ἀγγεῖον ὑέλινον· καὶ ἄλειφε [illegible] τὸν γυμνωθέντα
τόπον τῶν τριχῶν· πάνυ δὲ θεραπεύεται ὁ πάσχων [illegible]
διότι πεπείραμαι αὐτὸ καὶ [illegible] [illegible]
αὐτῶν ὠφέλειαν ἔχοντα· λαβὼν χαλβάνου· ἀψίνθιον· ὀστᾶ φοινίκων κε-
καυμένα ἐξ ἴσου· θεὶς [illegible] καὶ βάλον εἰς [illegible], μετ' ἐλαίου·
καὶ [illegible] ἡμέρας, ἄλειφε τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν πώγωνα· ἐν-
δυναμοῖ γὰρ τὰς ῥίζας τῶν τριχῶν καὶ στερεοῖ· ἢ λαβὼν τὸν φλοιὸν τῆς
συκαμινέας· καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν φοινίκων κεκαυμένα ἀναμίξας ἀλεί-
ψας σὺν ὕδατι [illegible] τὸν τόπον· πεπείραμαι τοῦτο. περὶ τοῦ [illegible] τριχῶν καὶ κολοβώσεως

Συμβαίνει ταῖς θριξὶ τοῦ διασχίζεσθαι καὶ κολοβοῦσθαι· καὶ [illegible] συμβαί-
νει τοῖς ἔχουσι θερμὴν κρᾶσιν καὶ νεωτέροις· καὶ γίνεται ἀπὸ τῶν ἀναφερομένων
ἀτμῶν θερμῶν καὶ ξηρῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· συμβαίνει δὲ πάλιν ἐξ ἀμε-
λείας διὰ τὸ μὴ λούεσθαι ἢ κτενίζεσθαι, ἢ ἀλείφεσθαι· καὶ παραιτή-
σεως τῆς ἐπιμελείας τῶν τριχῶν· θεραπεύοντες δέ, ποιήσομεν
φάρμακα τὰ [illegible] τῶν θερμῶν· καὶ κωλύοντα τοῖς θερμοῖς
ἀτμοῖς καὶ ξηροῖς τὸ ἀναφέρεσθαι ἐν τῇ κεφαλῇ· ὡς τὸ ἀφέψημα τὸ
συντεθειμένον ἐκ τῶν ὀξυφοινίκων, τῶν ἴων· τῶν χειροβαλάνων·
τῶν δαμασκηνῶν· τῶν ζιζίφων καὶ τῶν ὁμοίων· πινέτω δὲ καὶ τὸ ἀπόζεμα τοῦ
μέλανος καλάμου· καὶ φλεβοτομείτω κρανιακήν, εἰ σωματώδης ὁ νοσερὸς καὶ ἡ ἡ-
λικία· τὸ ἔθος τε καὶ ἡ δύναμις ἵνα μετὰ τοῦ αἵματος ἐξέλθῃ· καὶ τὸ ὑπερ-
[illegible] ὀξύ· πινέτω δὲ καὶ ἀπὸ τῶν κατὰ πόλιν τῶν ψυχόντων τὴν
κρᾶσιν· τρεφέσθω δὲ μετὰ κολοκύνθης καὶ ἀνδράχνης· χρυσολαχάνου
βλίτων ὀρνιθοπόδων· περδίκων· καὶ τῶν ὁμοίων τροφῶν τῶν ψυχόντων καὶ
ὑγραινόντων. ὁπηνίκα δὲ φανῇ ἡμῖν ὅτι ἡ ὕλη τῆς θέρμης καὶ ἡ ὀξύτης
ἐλαττωθῇ, τό τε χρῶμα, ἄλειφε, καὶ ἐμπλάστροις ψυχούσαις τῶν θερ-
μασιῶν, καὶ ὑγραινούσαις τὰς τρίχας. ὡς τὸ [illegible] τοῦ [illegible]-

μετὰ ὄξους· χρίε μετ' αὐτοῦ τὰς τρίχας καὶ μετὰ [illegible] ὥραν· πλύναι
μετὰ ὕδατος χλιαροῦ καὶ ἄλειφε μετὰ ὄξους· ἢ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἀφεψήματος ἢ ἀπὸ
τῆς νυμφαίας τῆς [illegible]· ἢ λαβὼν ἀφέψημα κυδωνίων· ποίησον καθὼς προ-
είπομεν· ἐπὶ τοῦ [illegible] ὠφελεῖ ταῖς εἰς τὰ τοιαῦτα· εἰ δὲ ἐμβάλλεις τὸ ὕδωρ
τοῦ αἰθιοπικοῦ [illegible] μετὰ τὸ ὕδωρ τοῦ [illegible]· ἢ εἰς τὸ ὕδωρ τῆς [illegible]
θης· καὶ ἀναμίξεις μετά τινος τῶν [illegible] ἀλειμμάτων, γίνεται ὠφελιμώ-
τερον· ἢ λαβὼν [illegible] βρέξον αὐτὸ εἰς ὕδωρ γλυκὺ χλι-
αρόν· μέχρις ὅτου ἐξέλθῃ ἡ [illegible] εἰς τὸ ὕδωρ· καὶ πλῦνον μετ' αὐτοῦ
τὰς τρίχας εἶτα ἄλειφε μετ' ἐλαίου ἢ λαβὼν τὰ φύλλα τοῦ [illegible]· τὰ ἀπὸ [illegible]
[illegible] ἀπὸ [illegible] τὸ ἀπόζεμα αὐτῶν· καὶ πλῦνε τὰς τρίχας· [illegible]
καθόρων· ἐπιμαχούμενος καὶ ἄλειφε [illegible] μετὰ [illegible] ἀλειφῶν:

περὶ ποχιώσεως καὶ τί ἁρμόζει αὐτῇ·

Ἡ τῶν τριχῶν χαυνακώσις πρὶν τῆς δεούσης ὥρας αὐτῶν, γεννᾶται ἀπὸ πλείστου
φλέγματος· ὄντως [illegible] στόμαχον καὶ αὐτὴ κεφαλή· καὶ διὰ τοῦτο προσέχεται
οἱ προκριτοὶ τῶν ἰατρῶν τοῖς θέλουσιν ἐπιποχώνειν τὰς τρίχας καθὼς
ἡ φύσις ταύτας ἀποίησεν· καὶ μὴ ταχέως ταύτας ἀποχιοῦσθαι, πίνειν τὰ καθαί-
ροντα φάρμακα, τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν στόμαχον· ἀπὸ τοῦ φλέγματος· ὡς τὴν
πικρὰν ἱερὰν τὴν τοῦ γαληνοῦ· τὴν θεοδώρητον· τὴν διὰ μαστίχης· τῆς
ἀλόης· ἢ τὴν τοῦ [illegible]· καὶ τὰ ὅμοια· καὶ συχνὰ ἐκείνους ἐμεῖν· εἰσερχομένοις αὐτοῖς
βαλανείῳ καὶ ἀναγαργαριζομένοις μετὰ ὀξυμέλιτος καὶ τὰ ὅμοια· εἰ δὲ ἤδη χαυνω-
θῶσιν αἱ τρίχαις καὶ διά τινα ἐμποδισμὸν οὐκ [illegible] θέλεις
δὲ ἀμαυρώσαι αὐτάς, ποίησον ταύτας τὰς ἀλειφάς· εἰ τοίνυν βούλει ταύτας
βάπτεσθαι μέλανας· λαβὼν κυπαρίσσου τὸν φλοιὸν αὐτῶν· ἕψησον μετὰ ἑ-
ψήματος οἴνου [illegible] εὐόσμου· ἢ μετὰ ὄξους καὶ ἄλειφε τὴν κεφαλὴν
ἡμέρας πλείστας συχνῶς· ἢ λαβὼν τὸν κόπρον καὶ [illegible] γρα-
κιστὶ δὲ [illegible]· δένδρον ἐστὶν ἔχον φύλλα πράσινα· ὅμοια μυρσίνη· δρα-
χμὰς α'· ἀνάμιξον μετὰ τοῦ ὕδατος τοῦ φλοιοῦ τοῦ [illegible] καὶ τοῦ κηκίδιον
καὶ ἄλειφε μετ' αὐτοῦ· μελαίνει γὰρ τοῦτο τὰς τρίχας· καὶ ἄλλοι δὲ [illegible] ποχι-
ωθέντων δὲ τῶν φύλλων τῆς συκαμίνου· μετὰ τῶν φύλλων τῆς ἀμπέλου· καὶ
τῶν φύλλων τῆς συκῆς ξηρῶν μετὰ ὀμβρείου ὕδατος· καὶ ἄλειφε [illegible] μελαίνει
τὰς τρίχας.

ἀλοιφὴ μελαίνουσα τὰς τρίχας

Λαβὼν κηκίδιον ∠ ε'· κύπρον ∠ β'· χαλκοῦ κεκαυμένου· ∠ α'· [illegible]
β'· [illegible] τὰ πάντα καὶ [illegible] ὡς χύσον ἀπ' αὐτοῦ ὕδωρ θερμόν· καὶ
ἄλειφον· τὰς τρίχας· καὶ θὲς ἐπάνω τῶν τριχῶν μετὰ τὴν ἄλειψιν φύλλα
σεύτλου· καὶ δῆσον καλῶς [illegible] ἡμερονύκτιον:

ἕτερον μελαίνει τὰς τρίχας

Λαβὼν κύπρον [illegible] μεθ' ὕδατος, μέχρις ἂν [illegible] [illegible]

ὄξος καλὸν ἀπὸ σταφυλῆς μελαίνης εἰ δ' οὐκ ἔστι, χεῖρον· καὶ κύπρον ὀλίγον ἤ· καὶ θὲς
τὸ κύπρον μετὰ ὕδατος εἰς τὰ ἀγγεῖα τοῦ ῥοδοστάγματος· καὶ σκέπασον ὡς
τὸ ῥοδόσταγμα καὶ τὸ σταλαττόμενον ὕδωρ· λαβὼν ἄλειφε τὰς τρίχας ἡμέρας γ'.
μελαίνει γὰρ ταύτας· εἰ δὲ βούλει ποιῆσαι ξανθάς· λαβὼν θέρμια βρέ-
ξον αὐτὰ εἰς ὕδωρ νίτρου ἡμέρας ε'· ἀλλὰ ἄλειφε τὰς τρίχας· ποιεῖ γὰρ
αὐτὰς ξανθάς, ὡς χρυσόν· εἰ δὲ βούλει ποιῆσαι ἐρυθράς· λαβὼν κιν-
νάβαρι τρίψον μετὰ τοῦ οἴνου καὶ σὺν αὐτῷ καὶ ἀνάμιξον μετὰ ὀλίγου
ῥητίνης· καὶ τούτῳ τῆς κασσίας καὶ ἑξαίτου ἄλειφε ταύτην αἱ τρίχες· τὰς
καταπεσοῦντα τὰς τρίχας τὰς ἰσχυρὰς καὶ σκληράς, ἔστι τὸ βάλσαμον· καὶ τὸ
κνήκινον τὸ κεκαυμένον· ἢ δάφνινον· ἢ κάρυον· πλυνόμενα σοῦ
καλῶς μετὰ αὐτῶν ἐπειδὴ ὠφέλιμα ἐστὶ καὶ πεπειραμένα· περὶ πιτύρων τῶν τῆς κεφαλῆς
ις' πιτυριάσεις, ἐπὶ βλαβερώτερα ἐστὶ τῶν ἄλλων παθῶν· τῶν αὐτῶν θριξί-
πολλάκις γὰρ ἀπὸ τρισὶ αὐτὰς καὶ ἐξανάσσουσι ἔστι δὲ ὡς λεπίδια χαμαὶ πα-
ρόμοια πιτύροις· ἡ σύστασις αὐτῶν διχῶς γίνεται· πῆ μὲν ἀπὸ κρά-
σεως ἀκμαίου θερμῆς γενομένης ἐν τῇ κεφαλῇ θερμῶν· ἔχει δὲ
τὸ σῶμα τοῖς οἰκείοις χυμοῖς ὑγιεῖς· αἰσθόμενον ὅτι ἐστὶν ἰδιότροπος ἐν
τῇ κεφαλῇ δυσκρασία θερμή πρότερον μὲν πίνειν τὰ μυροβάλανα
τὰ καθαίροντα τὸ σῶμα καὶ ἐκκόπτοντα τὴν θέρμην ἄλλων ἀπὸ τῶν ἄνω
ἤτοι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς· εἶτα λαβὼν ἄλευρον ἐρεβίνθου καὶ δεύσας μετὰ
χυλοῦ τῶν σεύτλων· καὶ τοῦ χυλοῦ τῶν φύλλων τῶν σισάμων· πλῦνον
μετὰ τούτων τὴν κεφαλὴν ἢ λαβὼν ὄξος ἀπὸ οἴνου ἀνάμιξον μετὰ
ὕδατος σισάμου· ἢ μετὰ τῶν φύλλων τῶν σισάμων ἀναμίξας μετὰ ὕ-
δατος σεύτλου καὶ ἀλθαίας σὺν τὰ τετριμμένα τὰ φύλλα, πλῦνον τὴν κε-
φαλήν· ἢ πάλιν πλῦνον μετὰ ὕδατος τῆς ἐρεβίνθου καὶ ὄξους μετὰ ἀλθαίας·
ἢ μετὰ φύλλων σισάμου· ἢ μετὰ χυλοῦ κολοκύνθης· ἔστι δὲ ὠφέλιμον πρὸς
πιτυριάσεις συμβαινούσας ἀπὸ θερμότητος· ὁ δὲ δίοσκος εἶδον φη-
σίν· ὅτι τὰ φύλλα τοῦ σισάμου συντριβέντα πλῦνον τὴν κεφαλὴν· καὶ
μηκυνθήσονται αἱ τρίχες· καθαρθήσονται δὲ ἡ γινομένη πιτυρίασις
ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ αὐτῷ τῷ πώγωνι· ἀφέψημα δὲ τοῦ καρποῦ τῆς μυρσίνης
εἰς ὕδωρ σεύτλου καθαίρει τὴν πιτυρίασιν· ἀπὸ τῆς κεφαλῆς· ἢ δὲ σὺ
ἀφέψημα μετὰ ὕδατος, τὸ τοιοῦτον ἀπόζεμα καθαίρει τὰς τρίχας καὶ τὴν
κεφαλὴν ἀπὸ πιτυριάσεως· καὶ τῶν ἀγρίων τραυμάτων· ὠφελεῖ δὲ
καὶ τοῦτο εἰς πιτυριάσιν· λαβὼν πίτυρα σίτου χοῦ β'· βάλε αὐτὰ εἰς
ὕδωρ θερμοῦ ἢ μαρουλίου· εἶτα σκέπε αὐτὸν καλῶς· καὶ τίθησον τὸ
ὕδωρ αὐτῶν ἐπὶ τὰ τῷ ὕδατι ὄξος ἐν τοῦ γλυκέος καὶ βράσας καλῶς πλῦ-
νον τὴν κεφαλὴν καὶ τρίβε αὐτὴν ἰσχυρῶς· πλῦνον δὲ καὶ μετὰ ψυχροῦ
ὕδατος.

190

ἢ λαβὼν τὸ ὕδωρ τῶν ἀπηγμένων στρύχνων· τερεβινθίνης ζ β´· καὶ χρυσοβάλανον λεπ-
τὰ τετριμμένον < ι´ δεύσας μετὰ ὕδατος τοῦ στρύχνου· πλύνων τὴν κεφαλὴν
δυναμοῖ γὰρ τὰς τρίχας καὶ φθείρει τὴν πιτυρίαν· εἰ δὲ ὑπάρχει ἡ πιτυρία
οἷς ἀπὸ θερμῆς κράσεως αὐτὴ κεφαλή, λαβὼν θέρμια, κόπτων αὐτὰ κα-
λῶς ἐπιθεὶς μετὰ [illegible] ἀβρότονον ἢ τὸ πάνυ ξηρὸν· ἢ θύμβραν· ἢ σεῦτ-
λον καὶ δεύσας μετὰ ὄξους, πλύνων τὴν κεφαλήν· ἢ μετὰ ὕδατος σεύτλου
[illegible] θερμὴν ἀνημμένα ἢ μετὰ χυλοῦ τεύτλων ἀναμιγμένης· ὅταν δὲ σ-
[illegible], ἄλειφε κεῖνο λάχανον· ἢ πλύνων μετὰ ὕδατος τῆς κολοκύνθης
τῆς αὐτῆς εἰδούσης· ἢ λαβὼν ζ α´· [illegible] ἀπὸ ξέσματος τῆς ἰτέας [illegible]
ζ α´· χυλὸν σεύτλου· τερεβινθίνης α´· χολῆς αἰγείας ὀλίγον· ὄξους ὀλίγον·
ἑνώσας τὰ πάντα καὶ ποιήσας ὡς [illegible] πλύνων τὴν κεφαλήν.
ἢ πλύνων μετὰ χολῆς [illegible] καὶ νίτρου ἢ μετὰ χολῆς βοὸς καὶ νίτρου· κα-
θαίρει γὰρ τὴν πιτυρίασιν τὴν συμβαίνουσαν [illegible] καὶ [illegible]
ἐπιστροφήν: περὶ [illegible] τραυμάτων [illegible] δέρματι τῆς κεφαλῆς

Συμβαίνει [illegible] μετὰ τραυμάτων [illegible] δέρματι τῆς κεφαλῆς [illegible] καὶ
γίνεται ἀπὸ [illegible] ἐξ ἀνθήσεως χολῆς [illegible] καὶ [illegible] ἢ μετὰ φλεγ-
μονῆς διαφθειρομένων. βουλόμενοι δὲ τοῦτο θεραπεῦσαι, ἀρχόμεθα καθαίρειν
τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς [illegible] κακοχυμίας τὰ τραύματα καὶ [illegible] μετὰ δὲ
ταῦτα προσφέρομεν τοπικὰ φάρμακα· καὶ [illegible] ξυρίσαι τὴν κε-
φαλήν· εἶτα λαβόντες τὰ φύλλα [illegible] καὶ [illegible] αὐτῆς· ἢ
τὰ φύλλα τῆς μυρσίνης· ἢ τὸν καρπόν· ἢ τὸ δαμασώνιον· ἢ τὸ [illegible]· ἢ τὸ
[illegible]· ἢ ὁποῖον· τούτοις ἐπιτυχὼν [illegible] ἄνθοσον, μετὰ ὄξους καὶ [illegible].
καὶ ἄλειφε τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς· χρῶ δὲ ταύταις ταῖς ἀλοιφαῖς:—
ἀλοιφὴ ὠφελοῦσα [illegible] εἰς τὴν [illegible] τῆς κεφαλῆς καὶ [illegible]
[illegible] ἐστι δὲ [illegible] παραγραφή.

Λαβὼν λιθάργυρον· ψιμύθιον· σουκ· αἷμα δράκοντος ἀνὰ ζ β´· κηρὸς ζ α´· κη-
[illegible] ζ ς´· [illegible]· εἶτα λαβὼν ὀλίγον κομμίδιον [illegible] θὲς τοῖς
εἰς ὄξος δριμύτατον· ἢ [illegible] καὶ [illegible] μετὰ τῶν λοιπῶν εἰδῶν·
εἶτα λαβὼν κηρὸν λευκὸν [illegible] μετὰ ῥοδελαίου, καὶ ἑνώσας πάντα ἄλειφε
τὴν κεφαλήν· ἐπειδὴ θαυμαστόν ἐστι καὶ [illegible] εἰς τὴν θεραπείαν:

ἑτέρα ἀλοιφὴ [illegible] ὠφελοῦσα τὰ ὅμοια

Λαβὼν ψιμύθιον < ς´ λιθάργυρον· κηρόν· ἀνὰ < δ´· θεῖον ἄπυρον
< ζ´· ἔλαιον τὸ ἀρκοῦν εἰς τὴν [illegible] πάντα ὁμοῦ· ἄλειφε
[illegible]· [illegible] ἑτέρα [illegible] ὅταν ὑπάρχῃ [illegible]
τοῦ δέρματος [illegible] ἔχων καὶ εἰς τραύματα [illegible] ἐν τῇ
κεφαλῇ [illegible] παραγραφή.

Λαβὼν λιθάργυρον μέρος α΄· φύλλα πηγάνου χλωρὰ ἥμισυ μέρος· κοπανίσας τὰ πάντα καὶ ζυμώσας μετὰ ῥοδελαίου καὶ ὄξους ὀλίγου, ἄλειφε διὰ πτεροῦ:

ἀλοιφὴ ἑτέρα, ὥς φησιν ὁ Γαληνός, ὅτι ὠφελεῖ εἰς τὰ ὅμοια

Λαβὼν φλοιὸν τῶν ῥοδῶν· ἀκακίαν ἐρυθρὰν κηκῖδα ἐξ ἴσου· τὸ ἥμισυ κηκῖδος καὶ τὸν φλοιὸν τῶν ῥοδῶν βρέξον εἰς ὄξος καὶ ἄψησον· τὴν δὲ ἀκακίαν λύσον εἰς οἶνον· καὶ μίξον τοῖς λοιποῖς· καὶ τρῖψον καλῶς καὶ χρῶ· ἢ λαβὼν κλάδους συκῆς ἢ τὰ φύλλα αὐτῆς χλωρά· καὶ κοπανίσας μετὰ ὕδατος, πάσον τὴν κεφαλήν· εἰ δὲ ὑπάρχει ἡ νόσος χρονία, ἀντὶ ὕδατος, δίδου μετὰ ὄξους· καὶ ἄλειφε· ἢ λαβὼν ἀμύγδαλα πικρὰ καὶ καθαρίσας μετὰ τοῖς δυσὶ λεπίσι σὺν ὕδατι θερμῷ· κοπανίσας μετὰ ὕδατος καλῶς ἕως οὗ παχυνθῇ ὡς κεκαυμένου κηροῦ· ξυρήσας τὴν κεφαλὴν ἄλειψον· εἰ δὲ χρονία ὑπάρχει, χρῶ μετὰ ὄξους· εἰ δὲ ἐστι μετὰ [illegible] οἴδημα, χύσον κηρὸν καὶ ῥοδέλαιον ἄνωθεν καὶ λευκὸν ὠοῦ καὶ χρῶ:

κεφ. ξ΄ περὶ τῆς ἀρρωστίας τῆς μαχιτώδους οὕτω καλουμένης τῆς αὐτῆς κεφαλῆς ὃ παρὰ τοῖς κοινοῖς καλεῖται γλυκύ:

Συμβαίνει αὕτη τῆς κεφαλῆς δέρματι, τραύματα ἔχοντα ὀπὰς μικρὰς καὶ ἐξέρχεται ἐξ αὐτῶν ὑγρότης παχεῖα· γλίσχρος ὁμοία τοῦ μελιτίτου· καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη αὕτη ἡ νόσος μαχιτώδης· γεννᾶται δὲ ἀπὸ φλέγματος· διὰ τῆς τοῦ Γαληνοῦ ἱερᾶς ἢ τῆς θεοδωρήτου ἢ μετὰ τῶν στομαχικῶν βοηθημάτων καὶ [illegible] τῶν κενούντων τὸ φλέγμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς· εἶτα καὶ τὸ ποιεῖν πρὸς φέρειν φάρμακα οἷον ἀλοιφὰς διαλυούσας τοὺς παχεῖς χυμοὺς καὶ λεπτυνούσας τοὺς γλίσχρους· [illegible] δὲ τοῦτο ἐν μόνῳ τῷ δριμυτάτῳ ὄξει· καὶ λαβὼν τὴν βοτάνην τὴν [illegible] λεγομένην παρθένιον· σύντριψον μετὰ ὄξους καὶ ἄλειφε· ἢ λιθάργυρον μετὰ ὄξους· ἢ [illegible] μετὰ ὄξους· ἢ λαβὼν [illegible] τερμινθίου τρίψας ὁμοῦ μετὰ ὄξους ἄλειφε μετὰ ῥοδελαίου· ἢ χάρτην κεκαυμένον· τρίψας μετὰ ὄξους ἄλειφε [illegible] μετά· ἐπιξηραίνει δὲ αὐτὰς καὶ δαπανᾷ τὴν ὑγρότητα τὴν παχεῖαν καὶ γλίσχρον· καὶ ποίει ταῦτα μετὰ τὸ ξυρῆσαι τὴν κεφαλήν· ἢ τὸν [illegible] διὰ [illegible] μυρσίνης ἢ φακῆς [illegible] τῶν ῥόδων· εἰ [illegible] πολὺ λαβὼν λίβανον καὶ τρίψας μετὰ ὄξους ἄλειφον· ἢ [illegible] τοῦ οἴνου κεκαυμένην· καὶ [illegible] μετὰ [illegible] ἀναμίξας μετὰ ὄξους ἄλειφε τὴν κεφαλήν· [illegible] δὲ ἀπὸ [illegible] τῶν γεννώντων παχεῖς χυμούς:

κεφ. [illegible] ἑτέρα εἴδη κακοήθων γινώσκεται [illegible] τῆς κεφαλῆς.

ἐκλήθη

πολλάκις καὶ εἰς τὴν ὄψιν τοῦ προσώπου. καὶ ὅτι ... τὰ σταφίσι
σάλφα, τὸ δὲ ἕτερον εἴρηται:

Ἡ μὲν γένεσις αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὀξύτητος τῆς ξανθῆς χολῆς· τῆς δυναμένης γένεσις
μιγνυμένης μετὰ πλείστου αἵματος ἀχρείου· καὶ ἡ μὲν σάλφα, ὑπάρχει
ὡς τραύματα μικρά· συμβαίνει ταῦτα κνησμὸς ἰσχυρός· καὶ ...
τως ἐξαπλοῦται· ἡ δὲ εἴρηται, συμβαίνει ἐξ αὐτῆς πάλιν κνησμὸς ἰσ-
χυρὸς καὶ ἐξέρχονται λεπίδες καὶ ἐκδέρονται· τὸ δὲ πλεῖστον γίνεται
ἀπὸ τῶν παίδων, διὰ τὸ πλεῖστον τοῦ αἵματος αὐτοῦ· καὶ τὴν ὑγρότητα τοῦ ...
βουλόμενοι θεραπεύειν ταῦτα, πρότερα πάντων ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν
θερμῶν βρωμάτων, ποιοῦντες τὸν ἄρρωστον, τὰ ψύχοντα τὴν θέρμην.
καὶ καταπραΰνοντα τὴν ποιότητα τοῦ αἵματος μετὰ πάντα δὲ χρώματα
τοῖς ἀλείμμασιν· αἱ δὲ εἰσὶν αὗται αἱ ἀρρωστίαι εἰς παιδίον, μικρὰ πρὸς
τὰ ... · τέμνειν τοῦ παιδὸς ταῖς ὄπισθεν τῶν ὤτων δύο φλέβας.
καὶ τὸ αἷμα τούτων ἐξάγειν· ἀλειφομένη ἡ κεφαλὴ ἡ δὲ ...
τὸ παιδίον. ... ὅπερ πλεῖστον γίνεται· ...
καὶ τὸ ἀπόζεμα τοῦ ἰντύβων· καὶ τοῦ μαράθου μετὰ σακχάρεως. ξηρα-
θῶ δὲ ἡ κεφαλὴ τοῦ παιδός· καὶ ἄλειφε μετὰ ταύτην τὴν ἀλοιφήν. λαβὼν
ἀργυρ... ψιμύθιον ἀνὰ ... ... τῶν ἀμπελίνων ξύλων.
... κομίδιον· κηκίδιον ἀνὰ ..., κοπανίσας τὰ πάντα καλῶς, ...
μῶσον μετὰ ῥοδελαίου καὶ ὀλίγου ὄξους. εἶτα ἄλειφον καὶ θαυμάσεις.

ἀλοιφὴ ὠφελοῦσα εἰς τὴν σάλφα φημὶ ... τῆς κεφαλῆς:—

Λαβὼν κηκίδιον ἀπεντηπιον ∠ ε΄. ... βοὸς κοτύλα α΄. ὄξος ἀξόινου κο-
τύλου α΄. ἄρωσας ὁμοῦ βράσον εἰς ... εἰς ὅλου ἀπαιγνα ... ἡ
κηκίδιον· καὶ ... μετὰ ταῦτα ... ἄλειφε. ξηράνας τὸ πάθος,
... λαβὼν κηκίδιον ἀπεντηπιον ∠ ι΄. ... ∠ ε΄. ... ὁμοῦ
μετὰ ὄξους ἀπὸ οἴνου. καὶ τιθεὶς ταῦτα εἰς ... εἰς ὅλου ...
ἄλειφον ἐξ αὐτοῦ· ἢ λαβὼν ..., ... ἀφελὼν τὰ ... κο-
πανισμένα μετὰ ῥοδοσταγματος καὶ ἄλειφον ὠφελεῖ ταῖς: ἑτέρα ὠ-
φελεῖ ... εἰς τὴν εἴρηται· ... θαυμαστὴ καὶ ...

Λαβὼν λιθάργυρον· ψιμύθιον· βῶλον ἀρμένιον· ἀνὰ ∠ β΄. ἀκομαν-
θίον ἄπυρον καὶ ἀνὰ ∠ α΄. ὑδράργυρον ὁμοίως· συντρίψας τὰ εἴδη καὶ
... τὸν ὑδράργυρον καὶ ἀναμίξας τὰ πάντα, μετὰ ῥοδελαίου καὶ ὄξους,
ἕως ἐξ ... ὡς χρίσμα λαίου λαίον, ἄλειφε ἐξ αὐτοῦ μετὰ τὸ πλῦναι
μετὰ θερμοῦ ὕδατος. ... τὸ παιδίον τρεῖς ἡμέρας ...
... ἀνὰ β΄ ... ἐν τοῖς δυσὶ ... · ...
ἡ κεφαλὴ λιθάργυρον ... ἢ σποδίαν ἀργύρου μετὰ ῥοδελαίου.

κιναλῶ δὲ τὸ παιδίον ἀπὸ τοῦ τοιούτου ξηροῦ· ὠφελεῖται εἰς ἡδύτητα· ὅλα
καταπλάττεται ἢ κηρωτοῖς αὐτοῦ εἰς θερμότητα· ἔστι δὲ ἡ σύνθεσις αὐτῆς·
χαβων ἀσσύριον· σάχαρ· φύλλα ῥόδων ἐρυθρῶν· ἀνὰ στ α΄· καρυό
φυλλον· κάτχευον· καβάβεν ἀνὰ στ ς΄΄· σουκ· κρόκον· σπουδίον
ἄργυρον· ἀνὰ στ τέταρτον· κοπανίσας τὰ εἴδη καὶ στήσας, πό
τιζε τὸ παιδίον ἀνὰ ∠ β΄· μετὰ ὕδατος ψυχροῦ ἢ μετὰ γάλακτος
τῆς μητρὸς τοῦ παιδίου· ὠφελεῖ γὰρ δεδοκιμασμένη καὶ πεπειραμένη τοῦ
θέχοντος·

κεφ. θ΄ περὶ φθειρῶν τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ γεννωμένων, καὶ ἐν παντὶ τῷ σώματι

Πληθύνουσιν αἱ φθεῖρες τῆς κεφαλῆς καὶ αἱ κονίδες ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ ἐν παντὶ
τῷ σώματι· καὶ γίνονται ἀπὸ κακοχυμίας σεσηπυίας καὶ ἀπὸ διώκειν
αὐτῶν ἡ φύσις ἡ προνοοῦσα ἀναμεταξὺ τοῦ δέρματος καὶ τῆς σαρκός· καὶ
ἐὰν γεννῶνται αἱ φθεῖρες ἀπὸ κεφαλῆς ἀπὸ δυσκρασίας θερμῆς, ἀλει
φέσθω ἡ κεφαλὴ ὑδράργυρον λελυμένον· εἰς τὴν τέφραν ἀπὸ κανδύ [λελυμένον]
κου κατανωθείσης, μετὰ ὄξους καὶ ἐλαίου· ἢ μίγματι τὸν ὑδράργυρον καὶ τὸ
λιθάργυρον· μετὰ ὄξους καὶ ἐλαίου· καὶ ἀλειφέτω τὴν κεφαλήν· καὶ πᾶν τὸ σῶμα
ὅταν πληρωθῇ φθειρῶν· εἰ δὲ γεννῶνται ἐν τῇ κεφαλῇ ἔχουσαι δυσκρασίαν
ψυχρὰν φημὶ ὥσπερ τὴν γεροντικήν, ἁρμόζει τοῦ λαβεῖν ἀγρίαν σταφίδα· καὶ θε
βραι· καὶ ἀρσενικὸν ἀνὰ α΄ μέρος· τρίψας τὰ πάντα καὶ ἀναμίξας μετὰ ἐλαίου
καὶ ὄξους, ἀλειφέτω τὴν κεφαλήν· ἢ λαβὼν ἐλλέβορον λευκόν· ἀγριοσταφίδα· νί
τρον· ἀνὰ μέρος α΄· τρίψας καλῶς μετὰ ἐλαίου ἀλειφέτω εἰς τὸ βαλανεῖον· πλυ
νέτω δὲ συνεχῶς τὴν κεφαλήν· μετὰ ἁλμυροῦ ὕδατος ἢ θαλάσσης· καὶ ὄξους
ταῦτα γὰρ ἀπολύουσι καὶ θανατοῦσι τὰς φθεῖρας· εἰ δὲ πολλάκις οὐχ εὑρίσκεται θα
λάσσιον ὕδωρ, λαβὼν ἅλας ἀνάμιξον μετὰ ὕδατος· καὶ ὀλίγον ὄξος· καὶ
ἀλειφέτω τὸ σῶμα· εἰ δὲ ἐγεννήθησαν αἱ φθεῖρες ἐξ ἀρρωστίας· ἀπὸ τὰ ῥύπη,
ἀλειφέτω τὸ δέρμα ἔλαιον τοῦ κνίκου· καὶ πήγανον μετὰ ἀποζέματος· ἔχον
τος μυρσίνας καὶ ῥόδα· ἢ ἀλειφέσθω τὸ δέρμα ἐλαίου χυλοῦ τῶν φύλ
λων τοῦ δένδρου τοῦ σιωβόρου· ἢ τρίχας ἀρσενικὸν ῥούσιον μετὰ ἐλαίου· ἀ
λειφέτω τὸ σῶμα· ἔστι γὰρ πεπειραμένον:· κεφ. δέκατον περὶ κεφαλαλγίας

ι΄ Κεφαλαλγία ἡ συμβαίνουσα ἐν τῷ κρανίῳ, γίνεται διχῶς· ἢ ἀπὸ κοινω
νίας ἑτέρου μορίου μετέχοντος αὐτοῦ ὥσπερ ὁ στόμαχος· ἢ ἐκ πρωτοπα
θείας τῆς κεφαλῆς· ὁπόταν δὲ ἡ κεφαλαλγία ἅπαξ κινῇ τὸ πλεῖστον
ἀν αὐ ἀφανερῆς αἰτίας· ἀπὸ περιττωμάτων ὀξυτάτων ἐνουμένων ἐν τῷ στομά
χῳ· καὶ ἡ αἰτία ἐστὶν ἀπὸ καύσωνος ἡλίου καὶ κρούσματος· εἰ δὲ ὑπάρχει
ἀπὸ περιττωμάτων ὀξυτάτων ἐνουμένων ἐν τῷ στομάχῳ· αἰσθάνεται ὁ πα
πονθὼς τὸν πόνον μέσον τῆς κεφαλῆς· ἀντικρὺς τοῦ στομάχου· εἰ παρ' αἰτία ἐ
στὶν ἡ κεφαλαλγία ἀπ' αὐστος στερεᾶς, πονεῖται αὐτὴ κεφαλὴ ἰδίως ἐκ

τῶν κατὰ φύσεων. εἰ δὲ ἔστιν ἀπὸ αἵματος, αἰσθάνεται θέρμην ἐν τῇ κεφαλῇ· θέρμη
καὶ βάρος ἐν τῷ μετώπῳ. ἔχει δὲ καὶ ἐρυθρότητα εἰς τὰς φλέβας τοῦ ὀφθαλμοῦ, βάρος
καὶ ἐν τῷ προσώπῳ, κατὰ πλησμονὴν τῶν φλεβῶν τῶν ἐν αὐτοῖς μήνιγξι. εἰ δὲ ὑπάρ-
χει ἀπὸ ξανθῆς χολῆς, αἰσθάνεται ὁ πάσχων θέρμης σφοδροτάτης ἐν τῇ κεφαλῇ· καὶ
ξηρότητος ἐν τοῖς μυκτῆρσι. καὶ αὐτὴ ἔχει ἀγρυπνίαν τε καὶ δίψαν. καὶ πλεονά-
ζει ὁ πόνος ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς κεφαλῆς. εἰ δὲ ἔστιν ἀπὸ μελαίνης χολῆς, ἔστιν
ὁ πόνος ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει, καὶ βάρος καὶ ψυχρότης καὶ ἀγρυπνίας. καὶ τὸ
ἐν τῷ μέρει τῷ ἀριστερῷ παρακολουθεῖ τὴν ἀποχήν. ἔστι δὲ ψυχρὸς καὶ ξηρός. εἰ δὲ ἔστιν
ἀπὸ τοῦ φλέγματος, αἰσθάνεται ὁ πάσχων βάρος καὶ ψυχρότητος, ἐν τῇ κεφαλῇ· καὶ
τὸ πλεῖστον πάσχει εἰς τὸ ὀπίσθεν τῆς κεφαλῆς. φησὶ γὰρ ὁ σοφώτατος Γαλη-
νὸς ὅτι ἡ κεφαλὴ μερίζεται εἰς μέρη δʹ. καὶ τὸ μὲν ἔμπροσθεν μέρος ἢ τὸ μέ-
τωπον, ἐστὶ τοῦ αἵματος. ἐξ αὐτοῦ γὰρ κινεῖται καὶ αὔξει. τὸ δὲ ἀριστερὸν μέ-
ρος τὸ δεξιὸν τῆς κεφαλῆς, ὑπάρχει τῆς ξανθῆς χολῆς. ἐξ αὐτῆς γὰρ κι-
νεῖται καὶ αὔξει. τὸ δὲ ἀριστερὸν μέρος, ἐστὶ τῆς μελαίνης χολῆς. ἐξ αὐτῆς
γὰρ κινεῖται καὶ αὔξει. τὸ δὲ ὄπισθεν ἐστὶ τοῦ φλέγματος. ἐξ αὐτοῦ γὰρ
κινεῖται καὶ αὔξει. καὶ αὐτοῖς τοῖς μερισμοῖς σημειωθήτω. συνθῆ δὲ τὸ ἀκρι-
βὲς τὸ γνῶναι ἵνα πράττουσαν θεραπείαν τοῦ πάθους. ἵνα ποιήσωσιν αὐτῶν
τὴν νόσον. διὸ συμβαίνει ποτὲ ἡ κεφαλαλγία, ἐξ ἡλιακῆς ἀκτῖνος. καὶ θερμότη-
τος ἑτέροις δὲ ἐξ ἀέρος θερμότητος. ὁ δὲ Γαληνὸς φησὶν ἐν τῷ
περὶ αἰτίας συμπτωμάτων. ὅτι ἐκ ψυχρᾶς γενομένης τῆς κεφαλῆς ἐκ τοῦ ἀέ-
ρος, καταβιβάζονται ἐξ αὐτῆς ῥευματισμοὶ τῶν περιττωμάτων. εἰ δὲ
θερμανθῇ ἐξ ἡλιοκαΐας, βήχει τὰ περιττώματα ἡ κεφαλὴ ἀπὸ παντὸς τοῦ σώ-
ματος, ὥσπερ κινοῦμεν τὸ αἷμα. ἀπὸ διὸ καὶ δὲ ἀπ' αὐτῆς εἰς δεξιὸν τὸ
ἕτερον μέρος. τὸ πλησιάζον αὐτῆς, ὡς τοῖς ῥευματισμοῖς ὥσπερ αὐτοῖς
μυκτῆρσι καὶ αὐτῷ λάρυγγι. ἐνίοις δὲ συμβαίνει ἡ κεφαλαλγία ἐξ οἰνοποσί-
ας. συμβαίνει δὲ ὁ πόνος τῆς κεφαλῆς ἀπὸ τὰ οἰδήματα καὶ ἐκ πτώματος καὶ πλή-
σεως ἐν τῇ κεφαλῇ. ἔστι δὲ καὶ ἄλλη ποιὴ κατὰ τοὺς προειρημένους αἰτίας.
γνῶσιν ταῖς ἡμέραις τὴν τοῦ χρόνου κατάστασιν ἤγουν, ἢ ψυχρὰ ἢ θερμή.
καὶ τὴν πρᾶξιν τοῦ ἀνθρώπου. καὶ τὸ ἀνηλικιῶν. καὶ τὴν [illegible]. τὴν τὰ βρώ-
σιν καὶ πόσιν. ἐπεὶ ἐκ τῆς τούτων γνώσεως, ἐπιμελεῖται ὁ ἰατρὸς, τὴν
θεραπείαν. ἡμεῖς δὲ καὶ ἕξομεν ποῖον εἶδος θεραπείας ὧν προειπομεν
κατὰ τὸν κανόνα τῆς τέχνης. καὶ ταῦτα κατὰ τὸ ἀρξάμενοι καὶ θεωρία. ἀλλὰ γὰρ
ἡ κεφαλαλγία ἐγεννήθη ἀπὸ περιττώματος τῆς κεφαλῆς ἴσως ἢ ἀπὸ
κοινωνίας στομάχου ἢ ἑτέρου μορίου. εἰ μὲν δὲ ἐστὶν ἐκ περιττώματος
τῶν γινομένων ἐν τῇ κεφαλῇ. σκέπτεσθαι ποῖον ὁποῖον περίττωμά ἐστι
τὸ ποιοῦν τὴν νόσον. καὶ εἰ ἐστὶν αἷμα ἢ ξανθὴ χολὴ φλεβοτομῆσαι

τὴν ἡπατικὴν ἐστὶ δὲ αἱμοῤῥαγίαν καὶ θεραπεύειν· εἰ μή πως ἡμᾶς κωλύη-
τι· οἷον πυρετὸς λάβρος· ἢ ἀδυναμία φανερά· ἢ ψύχος πολύ· ἀμέ-
λει ἐστὶ ἀδύνατος ὁ πάσχων μὴ ὄντος πυρετοῦ συνεχοῦς ἐπάνω τοῦ [illegible]
[illegible] μίαν· εἰς τὸν ἴκτερον τοῦ [illegible]· καὶ ἄλλα τινὰ τοῦ [illegible]
[illegible]· ἢ διὰ ῥαθυμίας τοῦ αἵματος ἔσω καὶ δύναμιν· φησὶ γὰρ ὁ Γαληνός· τὰ
ὠφελοῦντα τὸ αἷμα, ταῦτα καὶ τὴν ξανθὴν χολὴν ὀνίνησι διὰ τὴν ὁμοί-
αν θερμότητα· καὶ τὰ ὠφελοῦντα τὸ φλέγμα, καὶ τὴν μέλαιναν ὠφελοῦ-
σι χολήν· ὅμως ὠφέλειαν παρέχουσι τὴν ὠφέλειαν· ὡς τῷ ἰδίῳ τρόπῳ εἰς
ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα γινόμενον· εἰδῶσι τὰ σημεῖα ἐμφαίνοντα τὴν ξανθὴν χο-
λὴν, πλείονα τοῦ αἵματος, δεῖ θεραπεύειν διὰ φαρμάκων κενούντων αὐ-
τὴν καὶ πραϋνόντων τὴν ταύτης ὀξύτητα· ὡς τὸ ἀπόζεμα· τῆς μελαίνης κα-
σίας· τῶν δαμασκηνῶν· τοῦ ζιζίφου· τοῦ μαννᾶ· τῶν ἴων· τοῦ κιτρίνου
μυροβαλάνου καὶ τῶν ὁμοίων· πίνε τοῦτο δὲ καὶ τὸ κρασὶ ποτίον τῶν δαμασκηνῶν.
ἢ τῶν ἴων· ἢ τοῦ ὀξυζακχάρου· ἢ πίνε τῷ δι' ἀπὸ θλίβειν ὕδωρ τῶν ῥόδων καὶ
[illegible] σάκχαρος· εἰ δὲ ἀπύρετός ἐστιν ὁ πάσχων, πίε τὸ τὸ ἀπόζεμα
τῶν κιτρίνων μυροβαλάνων· μετὰ μιᾶς [illegible] πικρᾶς ἱερᾶς· ἐσπέρας καὶ
διαπαντὸς [illegible]· ὅλον δὲ τὸ σῶμα [illegible]· τὰ πρὸς
[illegible] χεῖρας καὶ πόδας· καὶ κεφαλὴν τοῦ πάσχοντος, ὕδωρ
[illegible]· [illegible]· ἀνθέων· καὶ [illegible]
[illegible]· φύλλα ῥόδων ἐρυθρῶν· εἰ δὲ ἐστὶ [illegible], προστίθει καὶ
φλοιὸν [illegible]· [illegible] τῆς νόσου· ῥοδέλαιον
[illegible] ὄξους· [illegible]· ἢ ῥοδοσταγματος· ἢ [illegible]· ἢ τῆς
νυμφαίας· ἢ τοῦ τῆς κολοκύνθης σπέρματος· ἢ ἅτινα ἐξ αὐτῶν προσ-
φορα εὑρεθῶσιν· ἀναμεμιγμένα μετὰ τοῦ ἀποθλιβέντος ὕδατος
τοῦ τῆς κολοκύνθης· φλοιοῦ· ἢ μετὰ ῥοδοσταγματος· ἢ τοῦ χυλοῦ τῆς
ἀνδράχνης· ἢ τῆς ἰτέας· [illegible] ἐν τῇ κεφαλῇ· [illegible] ἐν τῷ τῆς
κεφαλῆς [illegible], τὸν φανὸν τὸν ἐπὶ τὸν [illegible]·
καὶ τὴν ἀνδράχνην· ἢ τὸ ἀπόζεσμα τῆς κολοκύνθης· [illegible]
[illegible]· καὶ τοῖς [illegible]· [illegible]
[illegible]· ῥόδων ἐρυθρῶν· [illegible]
μετὰ ῥοδοσταγματος· καὶ χυλοῦ τοῦ [illegible]· ἢ τῆς ἀνδράχνης· [illegible]
τῆς [illegible] φησὶ δὲ καὶ ὁ Διοσκουρίδης· ὅτι [illegible] ὁ
[illegible]· καὶ μίξεις μετὰ ῥοδελαίου καὶ [illegible]
κατὰ τὰς [illegible], παύσεις τὴν χολώδη κεφαλαλγίαν· τὴν χωρὶς
[illegible]· εἶπε δὲ ὅτι [illegible] φύλλα τῶν
[illegible]· [illegible]· καὶ τὰ [illegible], ὀνίνησι τὰς χολώδεις
κεφαλαλγίας·

πταρνύσθω δὲ καὶ ὁ νοσῶν μετὰ τὴν κάθαρσιν τοῦ σώματος διὰ χυλοῦ δρα-
χνης σταζομένου εἰς τοὺς μυκτῆρας· ἢ τοῦ χυλοῦ τοῦ ἀπὸ ξέσματος τῆς
κολοκύνθης· μετὰ ἐλαίου· ἢ τῆς νυμφαίας· ἢ χαμαὶ ἐλαίου· γάλα
τῆς τιθυμάλλου θήλυ σταλαγμοὺς ἀνὰ μοῖρα α΄· ἐνσταζέτωσαν εἰς τὰς ῥῖνας καὶ πταρνύ-
σθω· εἰ δὲ εἴη μετὰ τῆς καρηβαρίας· καὶ ἀγρυπνίας· πταρμοὺς κινούμε-
θα διὰ σικυωνίου ἐλαίου· ἢ ἐλαίου μετὰ τοῦ χυλοῦ τῶν φύλλων τῆς θρι-
δακίνης· μαλακτικῶς δὲ καὶ τοὺς πόδας τοῦ κάμνοντος· μετὰ ἐλαίου καὶ
ἅλατος· ἀποφαυσάτω δὲ ὁ πάσχων τοὺς χεῖρας τοῖς ἐπικαφῆς ἐ-
πιμασίν ἢ πταρμικοῖς· εἰ μὴ κατὰ κάκωσιν τοῦ σώματος, μήπως ἐ-
φθάνηται· τὸ παροξυσμα ἐπὶ τῆς καρηβαρίας διὰ τὸ μετὰ τὸ κενοῦ-
σθαι τὸ σῶμα, καὶ δεῖν ἀρχόμενα καὶ τῶν τοπικῶν θεραπειῶν οἱ
ον ἐμπλάστρων· ἤτοι φῶν· καὶ πταρμικῶν· εἰ δὲ ὑπάρ(χ)ῃ μετὰ τῆς καρη-
βαρίας, ῥευματισμός, οὐκ ἐπιτιθέαμεν τῇ κεφαλῇ τῶν ἐλαιω-
δῶν· ἀλλ' ἀρκούμεθα ῥοδοστάγματι· ἢ τὸ ὕδατι τῆς ἰτέας· ἢ τῆς σ..
δράχνης· ἢ τῷ ἀπὸ τοῦ ξέσματος τῆς κολοκύνθης· ἢ τοῖς ἀρνογλώ-
σσου· καὶ τοῖς ὁμοίοις· οὕτω γὰρ ὁ μὲν κενός ἢ μὲν διὰ θαλο... ἐκ τόπου ἐγ-
κράσεων· ἢ δι' ἄλλα δὲ ἔσω, χρυσοχάλκανα· κολοκύνθη· ἀνδράχνη·
καὶ βλῆτα· εἰ δ' οὐκ ἔστι ἐμφανὴς ἡ θερμασία, ἐάσατω ὀρνιθόπτερα
καὶ στρουθίον τὸ λεγόμενον ζοῦρα· ἢ παρθίνος· καὶ τὰ ὅμοια· εἰ δὲ ἐ-
στὶν ἡ καρηβαρία, ἀπὸ φλέγματος ψυχροῦ· ἢ μελαγχολικοῦ καὶ
φαίνονται τὰ προλεχθέντα σημεῖα· δεῖ προκαθαίρειν τὸν νοσοῦντα
πίνειν τὸ γάλα ἱερὰν· ἢ τοῦ χολαδίου· ἢ τοῦ θεοδοτίου· ἢ τὰς
στομαχικὰς κόκκους· ἢ τὴν κανονικὴν ἱερὰν· καὶ χρῆσθαι ἐμέτοις διὰ
ῥαφανίδων, καὶ ὀξυμέλιτος· καὶ ἀναγαργαρισμοῖς· διὰ τοῦ πικρὰς ἱερᾶς·
καὶ νάπυος· ἢ πυρέθρου· μετὰ ὀξυμέλιτος· ῥαινέσθω δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
ὕδωρ· ἀφεψηθέντα ἐν αὐτῷ χαμαίμηλα· ἄνηθα· σάμψυχον, μαλάχ-
α· σηλίνα σίσυμβρια· ἀβρότονον· ἀλειφέσθω δὲ ὁ μελαγχολικοῖς ἐλαί-
ον· μετὰ τῆς ἀγρωστίδος· ἀμυγδάλινον· πίσσῃ· ἢ ἐλαίου τῆς πικρᾶς
κολοκύνθης· ὁ δὲ φλεγματώδης ἀλειφέσθω, γλαύκιον· ἢ τῷ
δάφνινον· ἢ πηγάνινον ἐλαίου· ἢ τὸ ἐλαιομάλαθρον· ὁ λέγεται κοχυδαν·
καὶ μοσχέλαιον· γινέσθω δὲ ἔμπλαστρος, ἐπὶ τοῦ ἰνίου ἐχούσης διὰ
κομμίδιου· σμύρνης· εὐφορβίου· καστορίου· καὶ μετὰ τῆς ἐν...
σιν γίνεσθαι· πταρμικόν· διὰ χυλοῦ κράμβης· ἢ σεύτλου· ἢ χαμαιμη-
λίνου· ἢ μετά τινων τῶν θερμῶν· φαρμάκων· ὧν προείπομεν· εἰ
μετὰ τὸν πταρμὸν ἀναφανθῇ ὑπνώδης ἔκστασις· ἐκλύσις, ἢ ἐκτης οἱ
τότε πταρνύσθω, διότι τὸ ἐκλυόμενος γεννικῶς θεραπεύσῃς παλιν
ἀπ' αὐτῶν·

Εἰ δὲ μὴ ἀναφαίνεται θαψίας, ἀμφότερον εἰς [illegible] τοῦ στρου-
θίον· ἢ νίτρου ἢ μελανθίου. φησὶ δὲ ὁ γαληνὸς. ὅτι ὁ σφραινόμενος τοῦ πτάρ-
μου ἀνίσου παύει τὴν καταρροήν. τὴν συμφαινομέναν ἀπὸ ψυχρότητος.
καὶ διὰ τοῦ ῥευματισμοῦ. ὁ δὲ χυλὸς τοῦ ἡδυόσμου μετὰ φοινικος
τῷ καλόπω, ἢ τοῖς μυκτῆρσιν ἐγχυθεὶς ἐκκαθαίρει τὴν ἐμβαίνουσαν
ἀπὸ ψυχρότητος. ἢ ἀπὸ πνευμάτων φλεγματωδῶν. ἢ ξηραίνεται βα-
λανίοις συχνοῖς. ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἔστω στρουθία ὀπτά. ἢ τὰ ἀπὸ τά-
γματα τῆς ἀραβίνθου. ἢ διὰ τῆς ὅλης οἰκονομίας. ἐπισκευάσθω ὁ ἔχων
καταρροήν, ἀπὸ τινῶν παλαιῶν. εἰ δὲ ἐστὶ ἡ καταρροή. ἐξοίδη-
μα τοῦ ἢ κρέσματος. ἢ πτώσεως διὰ τὸ μυλαν γαργαρεῶνα χαλᾶν. ἢ
ἐμβάλλειν τὸ αἷμα εἰς ὀδοντάλγια καταβολάς, ἢ τραῖς. χρυσάνθεμον ὀλίγον
καὶ ἄχειον. ἢ τῶν μετὰ ταῦτα. ἀλλὰ ἐὰν ἐστὶ παχυτῆτος. οἷον γῆρας.
ἢ ἀσθένεια. ἢ χαλινῶν. καθαιρέσθω διὰ ἀποζέματος. ὀξυφοινίκων
καὶ δαμασκηνῶν. ζιζίφων ἴων. σταφίδων. κασίας μελαίνης. μάν-
να καὶ τῶν ὁμοίων. συχνάκις δὲ πινέτω χυλὸν στρύχνου ἐβρασμένον.
καὶ διηθημένον. ℥ α΄. μετὰ κασίας μελαίνης ℥ ς΄΄. πινέτω δὲ πάλιν
ἱερὰν στ΄ το ς΄΄. ἢ πεπαχυμένην ἀλόην, ∠ ς΄΄. ἢ μετὰ ταῦτα τιθέσθω
ἔμπλαστρον. σῶμα τὸ θερμαίνον. ἀπὸ τὰ στρύχνου. φύλλα ἐλαίας ἴων.
κεδρίνου ἀλεύρου. σανδάλου ἐρυθροῦ. ἢ τῶν ὁμοίων. πλεονάκις δὲ διὰ χυ-
λοῦ στρύχνου. ἢ γάλακτος γυναικὸς τιθεμενούσης κόρον. ἢ ἐλαίου ἢ
ῥοδελαίου τιθεὶς σπογγὸν εἰς τὸ μέτωπον ἔμπλαστρον. σῶμα θερμαίνον,
ἀπὸ σανδάλου κοινοῦ. ἢ χαμαιμήλου. ὀλίγου ἀρνογλώσσου στρύ-
χνου. ζυμούμενον μετὰ χυλοῦ στρύχνου. πινέτω δὲ τὴν πτισάνην
μετὰ ἀποζέματος τῶν ζιζίφων ἢ τῶν ἴων. ὀσφραινέσθω δὲ τὰ
ῥόδα. ἴα, τὰς μυρσίνας. τὸ σάνταλον. ἐζυμωμένον, μετὰ ῥο-
δοσταγματος. ῥαινέτω δὲ ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸ οἴδημα, ἀπόζεμα ῥόδων.
σιδίων. φακοῦ. ἢ μυρσίνης. ἢ μετὰ ταῦτα ἀλειφέτω ῥοδέλαι-
ον, μετὰ ἢ μετὰ χαμαιμήλου τοῦτο. προστιθέσθω δὲ εἰς τὸ ἔμπλαστρον τούτο
μετὰ τὴν κένωσιν τοῦ σώματος ἰατρικὸν μέλαν. κεδρίνην κατὰ
ῥῖς μόνην. τραφέσθω δὲ κολοκυνθίων. ἢ ὄρνιθας. ὀρνίθων πού.
καὶ τὸ ῥόφημα τοῦ ᾠοῦ. Εἰ δὲ ἐστι ἀπὸ στομάχου ἡ καταρροή, ἀλλὰ
θαλεροῦ ἢ φλεγματικοῦ ἢ μελαγχολικοῦ. πλέον αὐτὰ εἰς τὸ στό-
μαχον αὐτοῦ. ἐχέτω δὲ τῶς. εἴπερ ὀλιγοφαγεῖ. ἢ κένωσιν καὶ φροντίς.
καὶ κατὰ τὴν καρδίαν, δεῖ προστάσσειν αὐτῷ τοῦ ἔμβρυον ποιῆσαι — αὐτὸ τοῦ μέν
τοῖνυν ῥαφανίδας ἐξ ὄξους βρέξον εἰς ὀξύμελι ἢ καθαρτικόν. τὰ-
δὶς φαγεῖν. πινέτω δὲ καὶ τὸ ὀξύμελι ἢ [illegible]. ἢ χολὴν. ἢ ἐλάτη- δὸς

καὶ ἀμφότερα· εἰ παρὰ ὀξύματος κατάχυσιν, [illegible] τοῦ ἀέρος ὄν-
τα μετὰ τοῦ ἀποβρέγματος τῆς ἀψινθίας· ἢ τῆς πικρᾶς ἱερᾶς· καὶ
καταπλάττων καθαρτικῶν τοῦ στομάχου· οἷον στομαχικῶν κόκκων· ἢ
τοῦ ἀποβρέγματος ἱερᾶς· κενούσθω δὲ ἡ κεφαλὴ μετὰ τὴν κάθαρσιν τοῦ στο-
μάχου· καθὼς προεῖπον· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ κεφαλαλγία ἐξ ἐγκαύσεως ἡλί-
ου [illegible] ἐν τῷ μετώπῳ καὶ τοῖς κροτάφοις· ῥόδινον ἀναμεμιγμένον
μετὰ [illegible] ὕδατος, ἢ μετὰ ὄξους· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ κεφαλαλγία σφοδρο-
τάτη· καὶ ὑπὸ καύσεως ἰσχυρᾶς, [illegible] μετὰ τοῦ ῥοδίνου, καὶ
χυλὸς ἀνδράχνης· ἢ τοῦ ζέματος τῆς κολοκύνθης· ἢ τὸ ἀπόπιασμα τοῦ ψυλ-
λίου· ἢ τὸ ὀμφάκιον ὕδωρ τῆς σταφυλῆς· ἢ τῶν ῥόδων· ἢ τοῦ ἀειζώου·
πιέτω δὲ τὸ ἀπόζεμα τῶν ῥοιῶν καὶ τῶν [illegible]· ἢ πιέτω [illegible] μετὰ
ζουλαπίου· καὶ [illegible] τοὺς πόδας ὕδατι θερμῷ· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ κεφα-
λαλγία ἐκ [illegible] τοῦ ἀέρος, διὰ τοῦ [illegible] εἰς τὸ ἀντιπρόσθιον
μέρος τῆς κεφαλῆς ἐκ τῶν [illegible] τῶν θερμῶν, ὡς τὸ [illegible] τὸ
[illegible] ἢ τοῦ ῥοδίνου ἢ τὸ σαμψυχέλαιον· [illegible]
δὲ ἡ κεφαλὴ μετὰ ἀφεψήματος χαμαιμήλου καὶ ἀνήθου· καὶ σαμ-
ψύχου καὶ [illegible] [illegible] ἢ ῥεύσεις τοῦ ἀποζέματος
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· κατὰ βραχὺ ἵνα ἡ δύναμις τοῦ ἀποζέματος
ἐπιπλέον [illegible] κεφαλὴ [illegible]· [illegible]
φάρμακα εἰς θεραπείαν τῆς κεφαλαλγίας ὡς πεπειραμένα καὶ
[illegible] ἐκ τῶν [illegible] τῆς τέχνης ταύτης: [illegible]

[illegible] ἱερᾶς σύνθεσις [illegible] παρὰ [illegible] τοῦ δαμασκηνοῦ· ὠφε-
λοῦσα εἰς ὀπισθοτόνον καὶ κεφαλαλγίαν· συμβαίνουσαν ἀπὸ φλέγ-
ματος καὶ [illegible] καθαίρει τὸν στόμαχον καὶ [illegible] ἡ παρ-
όδοις ἐξ αὐτῆς, [illegible] χορηγείσθω δὲ μετὰ θερμοῦ ὕδατος.
καὶ δὲ τροφὴ ὀρνιθοπούλου· ἢ [illegible] μετὰ σταφίδων [illegible]
[illegible] ἢ δαμασκηνῶν· ἢ [illegible] καὶ [illegible] ὀλίγου οἴνου
δὲ πινέτω [illegible]: καὶ σύνθεσις.

Λαβὼν καρποβάλσαμον· ξυλοβάλσαμον· [illegible]
[illegible]: στάχος ἰνδικοῦ· ἀσαρα βάβε· μαστίχης· καὶ καρ· [illegible]
ἰνδικοῦ· σχοίνανθον· καρυόφυλλον ἀνὰ [illegible] κρόκου [illegible]
καὶ [illegible] [illegible] φύρασον μετὰ
[illegible] [illegible] ἀπ' αὐτ-
οῦ [illegible]: αὖθις [illegible] ἑτέρα σύνθεσις [illegible] παρὰ τοῦ αὐ-
τοῦ δαμασκηνοῦ· [illegible] συγγράμματος [illegible] ὠ-
φελοῦσα εἰς [illegible] ὀφθαλμῶν [illegible] καὶ [illegible]

ἐφόδιον· ἀπὸ πνευμάτων, τὸ μέγα χολέρα· καὶ τῶν παρεντεθειμένων ἐντὸς τοῦ
χεσοῦ φλέγματος· καὶ τοῦ ἰσχίου· διὸ πάσα ὅτι ἐστὶν αὐτὸ τὸ θεολογη-
δίου· καὶ ἀντίδοτον ἱερῶν μαρτυρίαν ἀναρρήξαν· καὶ ὠφέλειαν κα-
θιστᾶ· καὶ ταύτην ἀδοκίμαστον :-

Λαβὼν ἀλόην ἡπατίδα 𐅻 ι'. ἐπίθυμον· κόστον τὸν φυόμενον πα-
ρὰ τῆς θαλάσσης· ἀνὰ 𐅻 ι'. εὐφόρβιον· κρόκου· στάχος· χαμαί-
δρυν ἀνὰ 𐅻 δ'. καρυόφυλλα 𐅻 ϛ'. ἄκορον· μαστίχην· ξυλο-
κασσίαν· ἀνὰ 𐅻 α'. ξυλοβάλσαμον 𐅻 δ'. λευκοπέπερ· μακροπέπερ· γεν-
τιανήν· ἄμωμον ἀνὰ 𐅻 β'. σκαμμωνίαν ὀπτὴν εἰς μῆλον· καὶ εἰς κυδώνιον·
𐅻 α'. ξυμωθεῖσα αὐτὰ πάντα μετὰ μέλιτος ἀπηφρισμένου καὶ χλι-
αρθεῖσα· ἡ ἱερὰ αὕτη ἀλειμμένος ἡ β'. πινέτω τρίτον 𐅻. ἔχουσα ἀεὶ
ἅμα ὠφέλειας καὶ μετὰ τῶν χαλεπῶν καὶ αὐχολιαν πολλάκις καὶ εἰς τὰς
πρωΐας πινέτω αὐτὴν ἡ ἴσα· κόκκοι γαληνοῦ· ὀνίνησιν ἀπαντα ε-
πλώματα καὶ κινούμενον ἀπὸ τὰ φλέγματα καὶ χολῆς ἀτμεῖ
ζεστῶν ἀνιέντα κεφαλή· ἀπὸ τοῦ στομάχου· ξάει γὰρ αὐτὴν· ἀπὸ τῆς
σαρκός· διὰ τῆς κενώσεως· καὶ ὀξυδορκίαν παρέχει

Λαβὼν ἀλόην· ἡπατίδα· σκαμμωνίαν· κολοκυνθίδος ἀνακαίουσαν·
ἀψίνθιον ῥωμαϊκόν· μαστίχην ἀνὰ 𐅻 β'. κοπανίσας ξύμωσον μετὰ
χυλοῦ στεχάνου· καὶ ποίησον κόκκους ἐρεβίνθου μέγεθος· ἡ δόσις κό-
κκοι ζ· μέχρι καὶ θ'. πρὸ τοῦ ἀρίστου· καὶ μετὰ τὸ ἄριστον πολλῷ· καθαί-
ρει γὰρ τὴν κεφαλὴν· καὶ κατὰ βιβάζει τὰς ἀναβάσεις ἐπισωρευθέντα πε- ἐπισωρευόμενα
ριττώματα· ὠφελεῖ δὲ καὶ εἰς τὴν ὀξυωπίαν· μάλιστα εἰ προσθή-
σεις εἰς αὐτὴν ἱερὰν πικρὰν 𐅻 α'. ἀνουμένων δὲ τῶν τοιούτων εἰδῶν, εἰσὶ
δὲ ιγ'. ποιοῦσι δὲ οἱ· καὶ ὅταν λαβὼν πολὺ τέλειον, ἔσω ἡ σάθμη
πολὺ 𐅻 α' καὶ ὅ ἡμισὶ χαρουβίας· ὁ λαμβάνων δὲ τῶν τοιούτων σταθμὸν
τοῦ δὲ τοῦ πόματος, λαμβανέτω μετὰ ἐπιτηρήσεως καὶ διαίτης χρή-
σεως μου :- στοιχεῖα ἐπιθυμῶν παρὰ μοναχοῦ τοῦ δαμασκηνοῦ·
εἰς τὸ καθαίρεσθαι τὴν κεφαλήν· καὶ τὸν στόμαχον καὶ εἰς πόνον ἀρμῶν
ἀπὸ παχέων περιττωμάτων :- λαμβανέτω δὲ ἐν
παντὶ καιρῷ κοιμώμενα καὶ γνωστὸν :-

Λαβὼν ἀλόην ἡπατίδα 𐅻 ϛ'. μαστίχην 𐅻 δ'. ἀγαρικοῦ ι'. ῥόδα ξηρὰ
𐅻 ι'. κοπανισθήτωσαν καὶ ξυμωθήτωσαν· μετὰ χυλοῦ μαράθου· ἢ
στρύχνου· καὶ γενέσθωσαν ἐρεβινθιαῖοι κόκκοι· ἡ δόσις ἐξ αὐτῶν κό-
κκοι ια'. ἢ ιδ'. μετὰ χλιαροῦ ὕδατος ἐν ὥρᾳ ὕπνου· στοιχεῖα τῶν
δαναΐδων στομαχικῆς· ποίημα ἰσαὰκ τοῦ ἑβραίου· εἰς τὸ καθαί-
ρειν κεφαλὴν· καὶ τὸν στόμαχον· καὶ εἰς πόνον ἀρμῶν ἀπὸ παχέων περι-
ττωμάτων :-

Διαρόδων ἀμώμου ἢ σπατάλιδα· ἀγυπτίων χαυνικῶν· φλοιοῦ μυροβαλάνου κι-
τρίνου· φλοιοῦ ἰνδικοῦ μυροβαλάνου· ἀψινθίου ῥωμαϊκοῦ· ἀνὰ 𐅻 α'.
σκαμμωνίαν κολοκυνθίδος ἀλεξανδρινόν· βδελλίου γερανίου· ἀνίσου· μα-
στίχης· ἀνὰ 𐅵 α'. κόψας σήσας ζύμωσον μετ' ἀποζέματος μαράθρου· καὶ
γλυκάνισον ποίησον κόκκους ὡς πίπερ· ἡ πόσις ἐξ αὐτῶν 𐅻 β'· μετὰ χλιαροῦ
ὕδατος μετὰ ἀποκενώσεως καὶ δίαιτης· ἔστι δὲ δεδοκιμασμένη· ἄλλα
[illegible] τοῦ δαμασκηνοῦ καθαρτική ξανθῆς χολῆς καὶ μελαίνης
καὶ φλέγματος· ἀπὸ ἀγαθησέως καὶ βλάβης· ἔστι δὲ παραμορφική·

Διαρόδων ἱερὰν πικρὰν 𐅻 𐅵'. μυροβαλάνου κιτρίνου 𐅻 𐅻'. μυροβαλάνου
μαύρου· ἀνίσου [illegible] ἀνὰ α'. κερατίων ἀγυπτίων χαυνικῶν 𐅵 α'. ἀλας
ἰνδικοῦ ἐπιθύμου ἄμμι· σκαμμωνίαν ἀνὰ τέταρτον κερατίου·
κόψας σήσας ζύμωσον μετὰ ἀποζέματος, ἰνδικοῦ ἢ μαράθρου καὶ α-
ψινθίας καὶ ποίησον κόκκους ὡς πίπερ· ἔστι δὲ πόσις α'. καὶ πίνεται
μετὰ χλιαροῦ ὕδατος· ἐπὶ πικρᾶς ἱερᾶς τοῦ δαμασκηνοῦ· ἀπὸ τοῦ ὀνομασθέ-
ντος γράμματος· καθαίρει κατὰ τοῦ στομάχου· καὶ φλέγμα καὶ τὸ σῶμα, ἀπὸ
τῶν χολωδῶν περιττωμάτων τῆς ξανθῆς χολῆς καὶ τοῦ φλέγματος· χρή-
σιμα μᾶλλον· διαφέρει τῆς κοινῆς ἱερᾶς τῆς διὰ κολοκυνθίδος· καὶ κεφα-
λαλγίαν καὶ ἡμικρανίαν ἀναιρεῖ·

Διαρόδων κόκκον· σάλχος ἰνδικόν· φύλλα ῥόδων ἐρυθρῶν· ἰα'. ἀψινθί-
ου ῥωμαϊκοῦ· σχοίνανθον· ξυλοκασσίας τοῦ διπλοῦ· ἄσαρ· μαστίχης·
καρποβάλσαμον· λαπτοκινάμωμον· ἀνὰ μέρος α'. ἀμώμου ἢ σπατάλιδα·
ἐρυθρὰν ἴσον τοῦ ὅλου· κόψας σήσας σύστησον· ἡ πόσις ἔσω κα-
θὼς ὑπάρχει ξηρίον 𐅻 β'. εἰ δὲ ζυμωθῇ μετὰ μέλιτος ἀπηφρισμένου
μέλιτος 𐅻 α'. εἰ δὲ βούλεται ὁ χρώμενος ἀλεξιτήριον χρήσασθαι· χαμαί-
ναις ζύμωσον τὸ ξηρίον μετὰ τοῦ ἀποζέματος τῶν ἰλίβων καὶ
μαράθρου καὶ γλυκάνισον κόκκοι ὡς πίπερ· καὶ πίνεται 𐅻 α'. ἐν
τῷ ὕπνῳ μετὰ θερμοῦ ὕδατος· εἰ δὲ βουληθείη τις χαλάσαι αὐτῆς
ἐν τῷ ἀέρι καὶ τῷ φθινοπώρῳ προσθεὶς εἰς τὴν σκευασίαν μέρος
ἐν σκαμμωνίαν, πίνεται ταῦτα μετὰ ἐπιτηρήσεως· εἰ δὲ ἐστὶν ὁ πίνων κα-
θυγρὸς καὶ φλεγματώδης, προστίθει μετὰ τῆς σκαμμωνίας καὶ ἅλας ἰνδικοῦ
καὶ τὴν ἀλεξανδρινὴν τῆς κολοκυνθίδος· ῥαβέντου· ἀγυπτίων· ἀνὰ μέρος
α'. ἐκ δὲ ἀμώμου ἔσω καὶ τὴν σαλβίαν πάσαν τῶν ῥόδων· ἡ πόσις 𐅻 β'.

ἐκ ποιν ἰοσά: Στάχος λαπτοκινάμωμον· ξυλοκασσίας τοῦ διπλοῦ· ἄσαρ· σχοίνου
ἄνθος· καρποβάλσαμον ξυλοβάλσαμον· κρόκον· μαστίχης· ἀνὰ
μέρος α'. ἀμώμου ἢ σπατάλιδα· ἴσον τοῦ ὅλου· ἡ δόσις, κεράτιον
α' μετὰ τῆς σκαμμωνίας· χωρὶς δὲ τῆς σκαμμωνίας κεράτια ...

Λαβὼν σῶνα· ῥαβέντ αἰγυπτίων ἀνὰ ∠ β΄. σεύτλου χυλοῦ ἢ ἀψινθίου μη΄, σαφίδων οὐ ς΄΄. δαμασκηνῶν ιε΄. ζιζίφων ι΄. ὕδωρ λίτρον α΄. ε-ψήσον δὲ καὶ χεῖς ὅλου καλὰ καὶ ἀφθῆ τὸ τρίτον· καὶ μαλάξας σύρο-σον· εἶτα λαβὼν σακχάρ· ποίησον ζουλάπιον· καὶ λαβὼν ἐξ αὐτοῦ οὐ α΄. ἐμβαλε μάννα ⅔ β΄. καὶ μαλάξας σακκίσον· εἶτα βαλὼν μαστίχην· ῥᾶον ἀναχαροῦ βας β΄. σκαμμωνίαν· χαροῦ βαγα α΄. καὶ β΄. πίνε τοῦτο: ξηρεῖον εὐκοίλιον: Λαβὼν ια΄ κοπανισμένα· καὶ σεσησαμένα· ἕψησον καλὰ ἀπὸ ζέματος· τῶν δαμασκηνῶν· σαφί-δων καὶ μαλίτου ὀλίγον ἢ χελώνης ∠ ε΄. καὶ πλατώ· καὶ ἐξαλείφω· καλὰ ἐ-πιμερίσας ὡς καὶ διαλύσης· πίνε αὐτὸ δὲ καλὸ πιάθει ὕδωρ χλιαρόν: ἐμβολὴ ἀλλη ῥᾶον ποντικὸν· οὐ α΄. ναρδ. μαστίχην· κινάμωμον ἀνὰ ⅔ ς΄΄. αἰγυπτίων ∠ δ΄. σκαμμωνίαν ∠ β΄. κοπάνισον πάντα καὶ ἕνωσον εἰς δ΄. ⅔ τοῦ δοναλτον· ἢ πόσις ς΄ δ΄. εἰ τύχει πόνος ἀπὸ ζοθήματι καὶ ἀπὸ ψύξεως:

Λαβὼν καρδάμου οὐ β΄. φρύξον εἰς ὄστρακον· καὶ τρίψας, θὲς εἰς τὸ καλα-πόττον τῶν ῥόδων· καὶ ὀλίγον ῥόδελαιον σὺν ὀλίγῳ ὕδατι θερμῷ. εἰ δὲ ἀπὸ θερμότητος τοῦ ζοθήματος ὁ πόνος γίνεται· καὶ δίψαν ἔχει· ἢ φλόγα ἢ θέρμην· ἢ φθορὰν γαστρὸς· πότισον καλὰ ζουλάπιον τῶν ῥό-δων· ψύλλιον παφειγμένον· ἀπὸ χυλοῦ· προσθεὶς καὶ ῥοδέλαιον ὀλίγον· κομίδιν παφειγμένον ῥοῦ συριακοῦ ἀνὰ οὐ α΄. διαδάλλομεν ἀπέχειν καὶ καλῶς ἀνεσιελῶ· εἰς θερμὸν ὕδωρ, καλὰ μυροῦ καὶ χοίπ σιτηνῶν:-

Εἰς ἀπόχλωσιν γαστρὸς· εἶχτια ζοδιακάννα:

Λαπίδας β΄ βολανῶν· ια· μάχι· ποίει βολάνους:

Λαβὼν ἀσσαχ· μάννα ἀνὰ οὐ ι΄. θάψια· σπέρματα ζουσουκιῶν· ἀνὰ οὐ ε΄. σκαμμωνίαν ∠ ε΄. μαστίχην· σποδίον· χιχουγκυνητζης· ἀν-δράχνης σπέρμα· ἀνὰ ⅔ β΄ κόψας· σήσας· φύρασον καλὰ ζουλα-πίου τῶν δαμασκηνῶν· ἡ δόσις ⅔ δ΄. μέχρι ε΄. μεθ' ὕδατος χλιαροῦ. ἄκρα σὺν θεοῖς ζοδδια ἐν χρίσματος τοῦ μάννα ἐστὶ δὲ ἀφροδ. ἀλλ. καὶ θαυμαστὴ ὠφελεῖα εἰς τοὺς ἔχοντας θέρμην σφοδρὰν ἀπὸ ζοχοῦ:

Λαβὼν ια ∠ ζ΄. γλυκύρριζαν· ἀνδράχνης σπέρμα τζαφαηαυθαν· ἀνὰ ∠ ι΄. σικύων σπέρματα· ἀνὰ ∠ β΄. ἀμύγδαλα γλυκέα κα-θαρισμένα· ∠ δ΄. κασία ἰνδική ∠ ι΄ σκαμμωνίαν, ∠ ε΄. ἡ δό-σις ∠ ζ΄. καλὰ ἐπιμερίσας καὶ διαλύσης: ἡ ια΄ τῶν πρεπὴ καὶ νεανίας.

Ὁ τίκνα φαγεῖ, καθίζεται εἰς β΄ δάκτυλα καὶ ἀεὶ σπαράζει καὶ ἀναπαύεται ξυγγαρικὴ αἰτία· λαμβάνη χωρίζουσα καθ' σοῦ τὰ ἔργα, ζοδάκνα φάγε φανερὸν δεῖν. ὁ πηνίκα τοσοῦ ἐξ ὅτι πρεπεῖ τῆλα καὶ ἐπιπλῶν καὶ φαγήν· ἀπὸ ζουλασπέρ χυμῶν καὶ ἀπὸ πέρυσι αὐτῇ ἡ φύσις

102

ἡ προσφορὰ εἰς τὸ μέρος τὸ δεξιόν, εἰς ὃ [illegible] τὸ μέρος γίνεται ἡ κε-
φαλαλγία· εἰ δὲ εἰς τὸ ἀριστερόν, ἀνάλογον ἐστὶν ἡ κεφαλαλγία· ἡ καλεῖ-
ται ἡμικρανον. διὸ τὸ πάθος ἐμβάλλει εἰς αὐτῶν τῆς κεφαλῆς μετ-
ρῶν καθ᾽ ἃς προείπομεν. ὁμοίως οὖν ὑπάρχει τὸ πλήρωμα θερμῶν,
καὶ φαίνονται τὰ σημεῖα τῆς κεφαλαλγίας τῆς συμβαινούσης
ἀπὸ θέρμης, προστάττομεν τάμνειν κρανιακὴν φλέβαν τοῦ ἀλγοῦν-
τος μέρους. εἰ δὲ [illegible] ἐστὶν ἡ πάσχουσα, τάμνε τὴν [illegible]· εἰ
δὲ [illegible] θερμὰς, [illegible] διὰ ἀποζέματος ἐλαφροῦ· ἢ [illegible]
ροβαλάνων, ἢ ἀνθέων [illegible] τὴν θέρμην· ἢ ἀπὸ [illegible]
χυλοῦ τῶν τὴν ὀξύτητα. χρισάθω δὲ [illegible] μετὰ ῥοδελαίου ἢ
ἐλαίου μετὰ [illegible] ἢ [illegible]· [illegible]
καὶ τὸ ἀλγοῦν μέρος μετὰ τοῦ ἀποζέματος τοῦ [illegible]· [illegible]
πάσχον μέρος· [illegible]· ῥόδα· [illegible]· λαβὼν δὲ ἔλαιον τῆς [illegible]
ρας τῆς κολοκύνθης· ἀπόζεμα [illegible]· ἢ ὀλίγον ὄξος στάλαξον
εἰς τὸ ἀλγοῦν μέρος. διὰ τούτων οὖν ὠφελεῖται ἡ κεφαλαλγία ἡ
γινομένη ἀπὸ θερμότητος· ἢ ἀτμῶν τῆς ξανθῆς χολῆς· ἡ ἀφαίρε-
σις [illegible]· ἢ θέρμης ἰσχυρᾶς· δεῖ οὖν λαβεῖν· ὕδωρ κολο-
κύνθης· ἢ [illegible] ἐλαίου ἢ [illegible] ἐπὶ τοῦ ἀλγοῦντος
μέρους· ἢ εἰ ἐστὶν ἡ κεφαλαλγία ἐπὶ ὅλης τῆς κεφαλῆς, πλάσσε [illegible]
δύο [illegible]· ὠφελεῖ δὲ εἰς τὴν ἡμικρανίαν τοῦ λαβεῖν
χυλοῦ [illegible] ἢ σίσαμον ἔλαιον ἢ [illegible] εἰς τὸ ὠτίον τοῦ ἀλγοῦν-
τος μέρους. εἰ δὲ ἐστὶν ἡ ἡμικρανία ἀπὸ πληρώματος ψυχροῦ, [illegible]
[illegible] διά τινος τῶν [illegible] ἢ διά τινων εἰδῶν
τῶν προλεχθέντων· [illegible] μετὰ ναρδελαίου ἢ χαμαιμηλίνου στάλα-
ξαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων εἰς τὸ ὠτίον τοῦ ἀλγοῦντος μέρους· ἢ λαβὼν
φύλλα δάφνης· φύλλα πηγάνου ἀνὰ [illegible] μετὰ [illegible] ἢ
ὄξους καὶ πλάσσε τὴν κεφαλήν· πολλάκις γὰρ [illegible]
ἀλγοῦν· [illegible] ἡ κεφαλὴ μετὰ ἀφεψήματος [illegible]
σαμψύχου· [illegible]· [illegible]· [illegible]
τοῦ ἀποζέματος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς [illegible]· ἵνα [illegible]-
θῆ [illegible] τοῦ ἀποζέματος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· ἀρκεῖ τοίνυν τὰ
[illegible] εἰς τὴν τοῦ νοσήματος θεραπείαν· [illegible]
τὰ προγραφέντα φάρμακα δι᾽ ὧν οἱ ἰατροὶ ἐθεράπευον τὴν [illegible]
τῆς κεφαλῆς [illegible]: κεφ. ιϛ΄ περὶ [illegible]

Συμβαίνει ἐν τῷ κρανίῳ πόνος ἰσχυρὸς βλαβερὸς δυσθεράπευτος.
Καὶ αἰσθάνεται ὁ πάσχων, ὅτι [illegible] ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ μετὰ σφαίρ.

Καὶ οὐ δύνανται ἀκούειν φωνῆς σφοδροτάτης· οὔτε κρούσματα· οὔτε βλέ-
ψαι εἰς φῶς. ταῦτα δὲ γίνονται ἀπὸ ὀξύτητος ξανθῆς χολῆς· ἢ πνευ-
μάτων παχέων, ὅταν ἐπιτύχῃ ἀσθενῆ κεφαλήν· ὅταν οὖν συμβαίνῃ ὅτι κω-
φὸς ἀπὸ ξανθῆς χολῆς, αἰσθάνεται ὁ νοσῶν κρούσματος ἰσχυροῦ μετὰ ἐξά-
ψεως καὶ ἰσχυρᾶς θερμότητος· εἰ δὲ συμβῇ ἀπὸ παχέων πνευμάτων αἰσθά-
νεται βάρους καὶ τιναγμοὺς ἐν τῇ κεφαλῇ· θεραπεύομεν δὲ τὸν ἀπὸ ξαν-
θῆς χολῆς ἀρρωστοῦντα, διὰ φαρμάκων ἐξαγόντων τὴν ξανθὴν χολήν.
καὶ ἀποτιθέντων καὶ καταπλυνόντων τὴν ξανθὴν χολήν· καὶ ἡ ἰάσις ὀ-
ξύκρατα· ἀλλὰ ... κατὰ ἀφήματος ἴων· φακῆς τῆς ἐπιτηδείως
ἑψημάτων· φύλλα ψυλλίου· φλοιοῦ κολοκύνθης· καὶ τῆς κανναβάρεως
καὶ τῶν ὁμοίων· ἐγχεέσθω δὲ πλαγκιανοῦ διελαίου καὶ ῥοδελαίου· ἢ
τῆς νυμφαίας· ἢ τῆς ἰλέας· εἰ δὲ ἡ σφοδρότης τῆς ὀδύνης ποιεῖ
ἀγρυπνίαν, ἐγχεέσθω διελαίου ἢ τῆς νυμφαίας· καὶ τοῦ ἀποζέμα-
τος ὑοσκυάμου· ἢ τῆς θριδακίνης· ἐγχεέσθω δὲ καὶ μπάλσαμος διὰ τοῦ
δύο σανδάλου· ... κατὰ ῥοδοσάματος· καὶ κατάβρε-
χε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κατὰ ῥοδελαίου· καὶ τοῦ ἀποζέματος τῆς ἀν-
δράχνης καὶ τῶν ὁμοίων· τρεφέσθω δὲ ἀπεψ... κολοκύνθην· ἀ-
δράχνην. Εἰ δέ ἐστιν ἡ ὀδύνη ἐκ πνεύματος παχέος, κατ' ἀρχὰς
ποιοῦμεν τὰς ἀντιδότους· ὡς τὴν θεοδώρητον ἢ τοῦ ...
φου· προστάσσοντες αὐτὸν συχνὰ χρᾶσθαι, ἐν ὥρᾳ ὕπνου ...
ἀπὸ τῆς τοῦ ἀρχιγένους ἱερᾶς· ἢ τῆς πικρᾶς ἱερᾶς· ἢ ...
πινέτω δὲ τὸ ἔλαιον ... κατὰ τοῦ ἀποζέματος
τῆς ἀγῆς· ἢ ... ῥαινέτω δὲ ἐπὶ τῆς
κεφαλῆς αὐτοῦ, ἀφήματα χαμαιμήλου· σαμψύχου· ἐχίου· ...
καὶ τοῦ βολσάμου· καταπλασσέτω δὲ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ μετὰ καταπλάσματος
... κατὰ σμύρνης· ... κρόκου· κομμιδίου· καὶ τῶν ὁμοίων.
ἀναγαργαριζέσθω δὲ διὰ τῆς ἱερᾶς πικρᾶς, μάλιστα καὶ θερμοῦ ὕ-
δατος· πταρνιζέσθω δὲ διὰ ... ἢ χαμαιμηλίνου·
ἢ ναρδελαίου· συχνάκις δὲ λουέσθω· ἀπεχέσθω δὲ τῶν βρωμάτων
τῶν γεννώντων παχέα πνεύματα καὶ πνεύματα· ὡς κράμβη· τὸ
... καὶ τὰ ὅμοια· ἐμβαλλέσθω δὲ εἰς τροφὴν αὐτοῦ, κύμινον καὶ
ἄνισον· καὶ ἀρώματα· πινέτω δὲ ὑδρόμελι τὸ κατασκευαζόμενον
κατὰ τῶν ἀρωμάτων· ἢ τὸ κονδῖτον πινέτω· ἀσφαλέστερα ...
... τὰ θερμὰ ἀρώματα: Περὶ ... φαντασμῶν καὶ σκοτώσεως:

Φαντασμός ἐστιν ὅτι ἰνδάλματά τινα ... ἄνω· πάντα ὁρώμενα περι-
στρεφόμενα κινεῖσθαι αὐτοῦ· ἀποτυγχάνει δὲ τῆς ὁράσεως ἀθρόως· ὥστε

ὑπολαμβάνειν,

παύει τὰ θαυμαζόμενα σκοτώματα. γίνεται δὲ ὑπὸ πλήθους χυμῶν καὶ μάλιστα χυ
ὡς πνευμάτων στραφομένων, ἰδίως ἐν τῇ κεφαλῇ· ἢ ὑπὸ θερμῶν ἀτμῶν
ἀνερχομένων ἐν τῇ κεφαλῇ· ἔκ τινων μερῶν· οἷον στομάχου· ἢ ἥπατος· καὶ τῶν
ὁμοίων· ἐπειδὴ γὰρ καταρχάται ἐν τῷ στόματι τοῦ στομάχου νεῦρον· ἀπὸ νεῦρον
τοῦ ἐγκεφάλου μάλιστον, ὅταν πάθῃ τινὰ βλάβην τὸ τοιοῦτον νεῦρον,
ὡς ἀπὸ στομάχου βλάβας, εἰκότως βλάπτονται αἱ ψυχικαὶ ἐνέργειαι, οἷ-
ον μνημονευτικὴ καὶ τὰ λοιπά. εἰ δὲ ἐστὶν ἡ νόσος ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ, πρὸ τοῦ
πάθους αὐτοῦ ἀγαθανάται ὁ νοσῶν βάρους ἐν τῇ κεφαλῇ· καὶ βόμβον ἐν τοῖς
ὠσίν· ἔχει τὰ ὀσφρητικὰ, καὶ σκοτασμοὺς ... καὶ ἄπαυστον. εἰ δὲ ἐ-
στὶν ἡ νόσος ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ κατὰ συμπάθειαν στομάχου, πρὸ τοῦ πάθους
ἀγαθανάται ὁ πάσχων ἀνατροπῆς· ἤγουν ἐμέτου· καὶ ὀδύνης αὐτοῦ
στομάχου· συμβαίνει δὲ αὐτῷ σκοτώσεις ὀξυτέρως· ἀπὸ τοῦ ὁ ἀτμὸς
κινηθῇ. εἰ δὲ ἐστὶν ὁ σκοτασμὸς ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου, ἰδίως προστάσσομεν
τέμνειν κρανίαν· καὶ ποιεῖν τὴν τοῦ αἵματος ἀφαίρεσιν κατὰ δύναμιν.
εἰ δὲ ἐστί τι τὸ κωλῦον τὴν φλεβοτομίαν· οἷον ἀδυναμίαν ὑπερβαίνου-
σαν· ἢ ψύξις ἀέρος ἢ ἡλικία, ἀφήκομεν τὰ χαλᾶσθαι τῆς πτέρνας ἰ-
ερᾶς· ἢ τις ... ἐστὶν ἀγαθή, καὶ τὸ τρίτον ἀγωγὰ πίνειν τοῖς πό
κόκκοις ... καὶ ... ἢ τὰ προλεχθέντα βοηθήματα· ὅ-
σα καθαίρουσι κεφαλήν· ὡς τὴν ἱερὰν τοῦ ... τοὺς ...
τοὺς ... κόκκους, ἀντλείσθωσαν δὲ οἱ πόδας δι' ὕδατος θερμοῦ.
ἀπεχέσθωσαν δὲ οἴνου· κράμβης· φακῆς· μαλίξανι· τυροῦ· καὶ τῶν
ἄλλων τροφὰς ἃς εἴπομεν ἀγχίμους· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ νόσος ἐκ κοινωνίας μι
τοῦ στομάχου, πινέτω τὸ ἀφέψημα τῆς ἀψινθίας· ἢ τοῦ ...
καὶ τὴν ἱερὰν πάλιν πικράν· ἐπειδὴ καθαίρει τὸν στόμαχον· καὶ
λεπτύνει τὰ ἐμπεπηγότα, ἀνάγει· ἐμείτωσαν δὲ συχνάκις· καὶ ἀπε-
χέσθωσαν τῶν βρωμάτων τῶν γεννώντων τὰ πνεύματα ἐν τῷ στομάχῳ:

ιζ κεφ. ιζ΄ περὶ λιθάργου:–

καὶ τοι στη μαθήσεις καὶ τὸ ῥᾳδίως μνημονεύειν τῶν πραγμάτων, τῶν ὄντων
ἐν τῇ ψυχῇ, ταῦτα μαρτυροῦσιν ὅτι ἡ οὐσία τοῦ μέρους τοῦ ὄπισθεν τοῦ ἐ-
γκεφάλου ὅπερ καλοῦσιν οἱ ἰατροὶ μνημονευτικὸν, ἀκριβοῦσα
[illegible] καὶ συμμετρίαν. εἰ δὲ ἐστὶ δὲ ἡ οὐσία τοῦ μνημονευτικοῦ
ῥευστὴ ἤγουν χαύνη ἢ ψυχρὰ ... γίνεται ὁ τῆς
ἀσθενείας ταύτης ... πολὺ χλιθαργος· δυσνόητος· βραδύς.
ἄνανος· εἰ δὲ ἀφ' ... τοῦ μέρους τὸ ὄπισθεν τοῦ ἐγκεφάλου περι-
πλώματα φλέγματος, συμβαίνει τῷ πάσχοντι λίθαργος σφοδρός· ὡς
μηδ' ὅλως μνημονεύειν τὰ λεγόμενα· πλησθείσης δὲ αἰσθήσεως ἢ χασμωδ.

καὶ δ' ὅσον ἐπὶ πολὺ διαμνημονεύουσιν τὰ λαγαρὰ ἐπὶ πολὺ κατέχειν ἀ-
ναστομωθέντα· ὥσπερ ἀπολαυθανόμενος τοῦ ἰσχίου αὐτοῦ· καὶ τοῦ
φέρεσθαι ἀπὸ τῆς τήξεως τοῦ φλέγματος· καὶ τῆς παχείας [illegible]
[illegible]· πνίγονται γὰρ ὑπὸ τούτων· ἢ ψυχὴ πνεῦμα· καὶ τοῦ
λίθαργος· [illegible] ὀργανικός· ψυχὰν φαίνεται· τὸ πλεῖστον δὲ
[illegible] τοῖς γέρουσιν ἐν ταῖς ψυχροτάταις χώραις καὶ ὑγροτάταις· θε-
ραπεύοντες δὲ πολλάκις τὰ καθαίροντα τὴν κεφαλήν· ἀπὸ τῶν ψυ-
χρῶν περιπωμάτων καὶ παχέων· ὡς τὴν θεωδώρητον καὶ τοῖς στο-
μαχικοῖς κόκκοις· τοὺς κουκκία· καὶ τὰ ὅμοια· προστάττοντες, αὐτ-
οὐχ ἀνάγκης ποιεῖν τόδε τὸ φάρμακον· πεπείραται γὰρ καὶ ἰσχυρί-
στατον: στ' κόκκων [illegible] ὠφελοῦντα θαυμα-
σίως τοῖς [illegible] καὶ ἐπὶ χρονίας καὶ ὀδύνας κεφαλικὰς φύσει ἀπὸ φλέγματος:
ἄρον ἢ [illegible] στ' ζ'· [illegible]· στάχυος ἀνὰ στ' β'· κόκκου κνιδίου
[illegible] ἀνθέμου μαστίχης· ξυλοκασσίας· στάχυος· λαπάθου [illegible]·
[illegible]· σχίνου ἄνθος· ξξ' ἀνίσου ἀνὰ στ' α'· κόψας σήσας·
φύρασον μετὰ χυλοῦ πηγάνου· καὶ ποίησον κόκκους ἢ πόσεις ἐκ τού-
των, στ' β' μετὰ θερμοῦ ὕδατος· χρῶ δὲ ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς·
μετὰ δὲ τὸ καθάραι τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν προειρημένων [illegible] τὸ ὄπισ-
θεν τῆς κεφαλῆς [illegible] θερμαῖς ἀλοιφαῖς· καὶ διαχυτικαῖς· ὡς τὸ νάρ-
δινον· ἢ τὸ [illegible]· ἢ τοῦ πυρέθρου· ἢ τοῦ θείου σινάπου· ἢ
τοῦ πενταφύλλου· ἢ τὸ δαφνέλαιον· ἢ τὸ σαμψύχου· ἢ τῆς κολοκυνθί-
δος τῆς [illegible]· καταπλασσέσθω δὲ νᾶπυ κοπτόμενον· εὐφόρ-
βιον ἑψόμενον μεθ' ὕδατος ἢ πηγάνου· ἢ [illegible]· ἢ [illegible]
[illegible]· [illegible] μετὰ ὄξους· ἢ καταπλαστέον [illegible]
[illegible] τὸ καταπλάσμα: καταπλάσεις ὠφελοῦσαι λιθιῶντας [illegible]
[illegible]· [illegible] Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ:
ἄρον [illegible]· πύρεθρον· θεῖον πήγανον· ἀνὰ στ' ι'· εὐφόρβιον· κασ-
τόριον ἀνὰ στ' ε'· κόψας σήσας· φύρασον μετὰ ὕδατος σαμψύχου.
καὶ χρῶ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς· πλειστάκις πεπείραται γάρ· [illegible]
[illegible] διὰ τῆς σκευασίας, τῆς [illegible] λίθον· ἢ τοῦ χυλοῦ
τοῦ [illegible]· ἢ τοῦ καστόρου· ἀναγαργαριζέσθω διὰ νάπυος· [illegible]
νου πυρέθρου· θεῖος ἀφίδος· [illegible]· ἢ [illegible]
καὶ τοῦ ὀξυμέλιτος· μετὰ θερμοῦ ὕδατος· [illegible]
[illegible] πινόμενον καθ' ἡμέραν [illegible] α'· [illegible] στ' α' μετὰ θερ-
μοῦ ὕδατος· [illegible] ἀνακάρδιον [illegible] α'· [illegible]
[illegible] καὶ θερμοῦ, ὀνίνησιν εἰς τὴν λήθην καὶ ἀμαυρώσεις· καὶ [illegible]
[illegible]·

τοῦτο δὲ πίνουσιν οἱ ζητοῦντες μνημονικὴν καὶ μάθησιν. πλέον δὲ ἐπὶ
νόμενον ξηρανθῇ τὸν ἐγκέφαλον, πινέτω δὲ καὶ τὴν διὰ πεπέρεων ππ · καὶ τὴν διὰ
τοῦ σπέρματος. Καὶ τὴν ἀντίδοτον τοῦ χουσέου · καὶ τὴν μαγδαλίαν τῆς σφραγῖδος καὶ
τὰ ὅμοια. εἰ δὲ ἐκ ψυχρότητος ἡ νόσος, πινέτω ὁ πάσχων καθημέραν καστό-
ριον ∠ α΄ μετὰ θερμοῦ ὕδατος. πλειστάκις· καὶ ἄγαν φακάτω αὐτὸ ὅπως
θεντῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. πταρνίζω δὲ μετὰ αὐτοῦ καὶ μετὰ στρουθίου. ἢ τοῦ
ἀλβίου πικοῦ κυμίνου · ππ · καὶ τῶν ὁμοίων. μασσάσθω δὲ λίβανον, μετὰ
πυρέθρου. ἢ μετὰ θύμβρου. ἢ μετὰ ἀσταφίδος. ἢ μετὰ φλοιοῦ ῥίζης κα-
παρέως. πινέτω δὲ καὶ ὀξύμελι ἢ τὸν κόκκιον. ἢ μετὰ ἀλόης ἀρωματικῆς ἀνηθ.
καὶ χλιαινέσθω δὲ τοῦ συνεχῶς. ἀπεχέσθω δὲ τῶν προσφάτων ὀπωρῶν καὶ
ἀέρων. καὶ τῶν παχυτάτων τροφῶν. φασὶ γὰρ τῶν ἰατρῶν ἔνιοι, ὅτι εἰ
λάβῃ τις ὀδόντα τοῦ δάπου ἐστὶ δὲ ὁ τοιοῦτος δάπος ὡς κυνῶν. ἀγροί-
δώρητος. καὶ κρεμάσει τοῦτον τὸν ὀδόντα τοῦ δάπου ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ
βραχίονος, μεγάλως ὠφελεῖ τοὺς ἔχοντας λήθην καὶ ἀμνημοσύνην.
ἰδίωμα γάρ ἐστιν ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τοῦ ὀδόντος. διὸ καὶ τὴν νόσον κα-
θαίρει τὴν τῆς λήθης ... ὁμοίως δὲ εἰ λάβῃ τις τὸν ἀριστερὸν
πόδα. ἢ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς τὸν ὄνυχα τοῦ τοιούτου δάπου. καὶ κρεμά-
σει τοῦτον ἐπὶ τοῦ βραχίονος, μεγάλως ὠφελεῖ. εἰς τὰ τοιαῦτα νοσήματα.

κε ιε΄ περὶ νόσου τῆς καλουμένης ἀγρυπνοκώματος:

Εἴπερ συμβῇ εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ ἐγκεφάλου φλέγμα ξανθῆς χο(λῆς)
συγκεκραμένον, καὶ τότε ὁ πεπονθὼς ὕπτιος ὡς τεθνεώς. τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς ἀνεῳγμένους ἔχων. ἀνάγκη δὲ βλαβῆ τις αὐτῇ ἀναπνοή. ἀ-
ποσβέννυται τούτου ὀφθαλμῶν. ἢ μᾶλλον ἀκίνητοι καὶ κράσει τοῦ πάσχον-
τος, ἐστὶν ἀπὸ τοῦ φλέγματος τοῦ ὑγροῦ καὶ ψυχροῦ. ἡ δὲ ἔγερσις καὶ
ἡ στάσις τοῦ βλέμματος, ἐστὶν ἀπὸ ξηρότητος τῆς ξανθῆς χο(λῆς). καὶ ἡ ἴστα-
σις ὁ ξυνθετος. φησὶν οὖν ὁ γαληνός, ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς θεραπείας ἐστὶ
καθάραι τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῶν ἐναντίων χυμῶν, τῆς χολῆς φημὶ καὶ τοῦ φλέγ-
ματος. ἔσω ἀεὶ δὲ τὰ πεινόμενα ἀπολαύνεσθαι τῶν εἰδῶν τοῦ
πλεονάζοντα χυμοῦ. εἴπερ οὖν ἡ ξανθὴ χολὴ πλεονάζει, πινέτω
τὰ ταύτην κενοῦντα. εἰ δὲ τὸ φλέγμα, πινέτω τὰ κενοῦντα καὶ
καταβιβάζοντα τὸ φλέγμα. εἰ δὲ πλεονάζουσιν οἱ χυμοὶ ἐξ ἴσου,
ἔσω καὶ τὸ φάρμακον κενωτικὸν χολῆς καὶ φλέγματος. μετὰ δὲ τὴν
κάθαρσιν τοῦ ὀπισθίου μέρους τοῦ ἐγκεφάλου, χρισάσθω μετὰ
ἐλατηρίου χαμαιμήλου. ἀνήθου. σχίνου. ἢ ἀψινθίου. ἢ σισυμ-
βρίου. σαμψύχου. ἴων. φυλλαρόδων. καὶ τῶν ὁμοίων. χρισάσθω
δὲ τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς κεφαλῆς. διαχρίσατε σταφίδος.

ἐπιθέματος· ἀλόης· κρόκου· ῥόδων· σπόγγου· χυλοῦ· στρυχνίου φύλλων
μετὰ χαμαιμήλου τοῦ ὠοῦ ἢ μετὰ ῥοδελαίου· καὶ ὄξους ἀπὸ οἴνου καὶ τῶν ὁμοί-
ων ἀλείφειν ἀλείφεσθαι φάρμακα καὶ καταπλάττειν τινάς· ὡς τὸ χαμαίμηλον·
τὸ ναρδέλαιον· τὸ ἀνήθινον· τὸ κοστέλαιον· τὸ κρίνελαιον· τὸ μελάνθελαι(ον)
καὶ τὰ ὅμοια. ἀνοῦσθαι δ' ἂν καὶ μετὰ ἄλλων καὶ ἀπὸ τῶν ψυχόντων ἀλοι-
φῶν καὶ ἐμπλαστρῶν· ὡς τὸ ῥοδέλαιον· τὸ ἰέλαιον· τῆς νυμφαίας, κατὰ
τὸν πλεονάζοντα χυμόν· εἰ μὲν ἐνδείη τὸ πλεονάζον ἢ ξανθὴ χολὴ
ἀπὸ τῶν πλευρῶν καὶ αἱ ψυχραὶ ἀλοιφαὶ τῶν φαρμάκων. εἰ δὲ τὸ φλέγμα
παρασκευάσει τὸ ἀνάπνειν· ἀσωσοι δὲ ὁ τοιοῦτος κάκων, εἰ κονίσματι
καὶ χαραμιντῃ ἀπὶ πᾶσιν οἷς θεραπεύεις ταύτην τὴν κάκωσιν· οἷον
κυμίνῳ σι· ῥαφάνοις εἰ ἀπέχεται καὶ ... καθαρσίοις καὶ τροφαῖς:

Κεφ. ιε. περὶ καταχθονισμοῦ.

Καταχθονισμός ἐστι· καταφορὰ εἰς ὕπνον μετὰ ... ὁ φθάσω.
τοῦτο δ' ἐστὶ διχῶς· τὸ μὲν ἂν, ὅτι ἐστὶν ὁ ὕπνος κατέχει τὸν πάσχοντα
ὕπνος βαθύς· καὶ δυσκόλως εἰς ἐγρήγορσιν ἐξεγείρεται. τὸ δὲ ἕτερον,
ὅτι ἐστὶν ὁ ὕπνος, ἐλαφρῶς ὕπνος· διὰ ῥαθυμίαν καὶ ὄκνον εἰς τὸ ἐγρη-
γορέναι· τὸ μὲν οὖν πρῶτον, διὰ τελείαν ὑποβάσεων ἐστίν· ἢ ἀπὸ
ψυχρότητος μόνον καθάπερ ἐπὶ τῶν μεθυόντων συμβαίνει· ἢ ἀπὸ πλεονασ-
μοῦ φλέγματος ἐν τῷ βρέγματι τουτέστι τοῦ ἐμπροσθίου μέρους
τοῦ ἐγκεφάλου· ἢ ἀπὸ τῆς τοῦ ἀέρος ὑγρότητος· ἢ ἀπὸ κρύους καὶ ψύ-
ξεως· ὡς συμβαίνει τοῖς χιονιζομένοις· ἢ ἀπὸ ψυχρότητος καὶ ὑγρότητος
ἅμα· ὡς ἐπὶ τῶν λιθαργύρων· καὶ ἡμιπλήκτων καὶ ἀφώνων· τὸ δὲ ἕτε-
ρον γίνεται ἐκ καταπλήξεως καὶ ἀτονίας δυνάμεως. διὰ τοῦτο ἐγρή-
γορσιν ἔχει καὶ οὐχ ὕπνοι παντελῶς· ὁ τοῦτο πάσχων· εἰδέναι δὲ
λεῖν βραχύ τάχος· ὅταν οὖν ἀποκρίνηται ὁ ἀσθενὴς ἀνοίγει σχε-
δὸν αὐτοῖς δι' ὀλίγης ἀφορμῆς· καὶ ἀγρυπνέρας ὥρας· καὶ οὐ καθίσταται·
ἀλλ' εὐθέως πάλιν ἀποκλείει. θεραπεύοντες δὲ θεοσεβῶν εἰ πρὸς
ἐστὶν ὑγρότης ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ, μηχανώμεθα τὸν πάσχοντα δεῖν
τοὺς πόδας, αὐτοῦ καὶ καταντλεῖν εἰς ὕδωρ θερμὸν μετὰ ἅλατος· εἶ-
τα ἀψίνθιον χαμαίμηλον. ἔχειν καὶ ῥόδα μετὰ ὕδατος δακρύ-
ων τοῦ ἀναδιδόμενον ἀτμὸν ἐν τῇ κεφαλῇ· καὶ ἀντλεῖν τὸ βρέ-
γμα, φημὶ τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τοῦ ἐγκεφάλου· μετὰ τούτοις
τοῦ ἀψινθίου· εἶτα συμπαραστάντων μετὰ ῥοδελαίου καὶ ὄξους καὶ
ῥαφανίων τὸ βρέγμα. εἰ δὲ ὑπάρχει διὰ πάθος ἀπὸ ψύξεως, μόνης
ὡς ἀπὸ χιόνος καὶ ... τοῖς ἴσοις, δεῖ θερμαίνειν τὸ βρέγμα δι
τῆς κεφαλῆς, μετὰ ἀψινθίου χαμαιμήλου· καλαμίνθου· ... κολα-
μίνθου.

λιβάνου, καὶ τῶν ὁμοίων· ἀλείφεσθαι δέ, μοσχέλαιον· ναρδέλαιον· ὀξέλαιον
τὸ νάρδινον ἢ ἴρινον· ἢ τὸ ἀνδρόσαιμον καὶ τὰ ὅμοια· εἰ δὲ ἐστὶν ἀπὸ ψύξεως
ὁμοῦ καὶ ξηρότητος, προστάττομεν περιπατεῖν καὶ κινεῖσθαι· καὶ πταρμοὺς
ποιεῖν· διὰ στρουθίου· ἢ καστορίου· ἢ πηγανίου ἢ πεπέρεως· διὰ τὸ θερμαίνεσθαι
τὸν ἐγκέφαλον ὑπὸ τῆς κινήσεως· ἢ ἀλειφέτω διὰ τῆς ὀσφρήσεως μοσχελαίου
ἢ ναρδελαίου· ὀσφραινέσθω δὲ καὶ ἡ θυμιάσεις πλησιόντων κατὰ τῶν αὐτοῦ
χαλβάνου δὲ καὶ ἀσφάλτου καπνοῦ· πινέτω δὲ ὑδρόμελι· ἀφέψημα μετὰ
τῶν ἀρωμάτων· πινέτω δὲ καὶ ὀξύμελι· καὶ τὸ καλούμενον ποτίον τῆς καλαμίνθης.
ἰατρευθήτω δὲ καθὼς ἰατρεύεται καὶ ὁ λήθαργος· ὃ ἐστὶν ἡ ψυχρὰ φρε-
νῖτις, ἐπειδὴ τὸ θερμὸν ἀφορμῶν, ἔξω νόσος ὑπάρχει περὶ τοῦ σώ-
ματος· ὅμως δεῖ ἡμᾶς ἐξ ἐπιτηδείας ποιεῖν τὴν θεραπείαν τοῦ κροτά-
φου· εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς κεφαλῆς· τοῦ δὲ καταφορικοῦ εἰς
τὸ ἐμπρόσθιον· εἰ δὲ ἐστὶν ὁ καταφορικὸς ἀπὸ ἀδυναμίας, καὶ
τῆς ταύτης καταπτώσεως, ἁρμόζει θεραπεύειν, διὰ χαμαιμήλου·
ἴων· ῥόδων· ἐπιθέματος καὶ πλύνειν κατὰ τοῦτο τὴν κεφαλήν· ὀσφραι-
νέσθω δέ, σπόγγου κατὰ ῥοδοστάγματος καὶ ῥοδελαίου· πλησίον δὲ τοῦ ἀρ-
ρώστου, κρουέσθω χαλκώνη· ἢ ἕτερον κροῦσμα ὅμοιον αὐτῷ χρυσοῦ· καὶ
συχνῶς ἀνακαθαίρειν ἰσχύος· μηχανάσθω δὲ διὰ τούτων ἐξυπνίζεσθαι.
εἰ δὲ διὰ τοῦ κρούσματος ὀκταχόρδου· ἢ μουσικῆς· ἢ τινος τῶν τερ-
πνῶν, ἐστὶν ἄμεινον ὅτι αἱ ψυχαὶ τέρπουσιν ἐν τούτοις· καὶ ἰσχύου-
σι σφόδρα· καὶ ἡ φύσις ἐξάπτεται διὰ τῆς ἀπλότητος καὶ ἰσχύος:

ιε περὶ ἀγρυπνίας.

Ἐγρήγορσις γίνεται διὰ δύο αἰτίας· ἡ μὲν κατὰ φύσιν καὶ καλεῖται ἐ-
γρήγορσις· ἡ δὲ παρὰ φύσιν καὶ καλεῖται ἀγρυπνία· αὕτη τοίνυν
ἡ ἀγρυπνία ὑπάρχει ἀπὸ τῆς πλείστης κινήσεως τοῦ ἐγκεφάλου·
διὰ τῶν γινομένων ἀναθυμιάσεων ξηρότητος χολῆς ξανθῆς ἢ μελαί-
νης· ἢ θερμότητος ἀσυμμέτρου· ἢ διὰ μικροῦ ψύχους καὶ γλίσχρου καὶ ὅταν ἐστὶν
ἀπὸ ξηρότητος ἕπεται αὐτῇ ταραχή· καὶ ἐστὶν ἡ χροιὰ τῶν πασχόντων
κιτρώδης· διὰ τὸ κινεῖσθαι τὴν χολὴν ἀπὸ τῆς ἀγρυπνίας· καὶ εἰς
τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος ἐκκινεῖσθαι· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ ξηρότης ἀ-
πὸ μελαίνης χολῆς, γίνεται ἡ μορφὴ τοῦ πάσχοντος μοχθώδης.
εἰ δὲ ἐστὶν κατὰ ξηρότητος θερμήν, τότε συμβαίνει μετὰ τῆς ἀγρυπνί-
ας χρόνος· καὶ φροντίς· καὶ παρανοεῖ φανταζόμενος ὁ πάσχων· εἰ δὲ ἂν
ἡ ἀγρυπνία ἐξ ὑγρότητος ἁλμυρᾶς, τότε παρανοεῖ καὶ ταράττεται ὁμοίως
τῷ βλάμματι· ἡ δὲ ἀγρυπνία ἐστὶ δεινὴ κακῶς· διὸ ξηραίνει τὰ μέλη τῶν
θερμῶν τοῦ σώματος· καὶ κωλύει τὴν παράθεσιν ἀπαρτίζεσθαι· διότι
ἀπαλλαγῆ ἢ τροφὴ γίνεται ὄχλη· ἢ τὸ πλέον αὐτῆς περίττωμα.

καὶ ἡμέραι ὡς ἐκ τούτων βάρος ἔνδον ἔχει· οἴδημα ὅλως τοῦ ὅλου
προσώπου· δεῖ δὲ ἡμᾶς σπουδάζειν εἰς τὴν θεραπείαν τῆς ἀγρυπνίας· δι-
ότι πολλάκις γίνεται ἀφορμὴ μεγίστης ἀρρωστίας· εἰ μὲν οὖν ἐστιν ἡ ἀγρυπνία
ἀπὸ ξανθῆς χολῆς καθὼς εἴπομεν προστάττομεν ἀλείφειν τὴν κεφαλὴν μετὰ
τὰ ἀφεψήματος κωδίας· σπέρματος θρίδακος· ἴων· παραιτῶ δὲ δι' ἐλαίου
κ[illegible]· μετὰ χυλοῦ θριδακίνης· ἢ μετὰ ὕδατος τῆς ἀνδράχνης· ἢ ἰσο
ὀμφακίνου ἐλαίου· μετὰ ὕδατος τῆς ἀνδράχνης· ἢ μετ' ἐλαίου νυμφαίας
καὶ γάλακτος θηλαζούσης θῆλυ· καὶ βρεχέτω τοῦ σπόγγου· χρισάτω
δὲ καὶ τὸ μέτωπον τοῦ πάσχοντος· ὄπιον· σάκχαρ· σπέρμα θριδα-
κίνης· ἢ κοχωνέως· ἢ ψυλλίου κατάπλασσε δὲ καὶ τὸ μέτω-
πον καὶ τὰς κροτάφους· ἔλαιον μετὰ ὀπίου· ἢ ὑοσκυάμου ἐλαίου· ἀ-
λειφέτω δὲ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ γάλα αἰθυοπίδος γυναικὸς θή-
λυ· καὶ μετὰ [illegible] καταφράττω διά τινων τοιούτων ἀφῶν· φησὶ
ὁ Διοσκουρίδης· ὅτι ἐὰν δύναται ἀπὸ τὸ ὄπιον φυτεύειν· καὶ λαθή
ἀποκαλῶ ἐπάγει ὕπνον σφικτρόν· πινέτω δὲ ὁ ἀσθενὴς γάλα
τοῦ ἔχοντα τὴν πύρωσιν τῆς ξανθῆς χολῆς καὶ πραΰνοντα τὴν ταύτης
ὀξύτητα· εἰσὶ δὲ σπέρμα θρίδακος· κωδίας· ὑοσκυάμου εἰ
δὲ ἐστὶν ἡ ἀγρυπνία ἀπὸ ξηρότητος, καθὼς προείπομεν χρίειν
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἀπόζεμα χαμαιμήλων· ἐχινί· ἀνήθου·
φλοιοῦ κωδίας· σπέρματος μαλάχης· καὶ τῶν ὁμοίων· ἀλειφέσθω
τὴν ἀμμωτὴν τῆς κεφαλῆς μετὰ [illegible] ταύτην· γάλα γυναικός·
ἢ γάλα ὄνειον· ἢ προβάτειον πρόσφατον· παραιτῶ δὲ μετὰ γάλακτος γυναι-
κός· καὶ κοχωνέως ἐλαίου· ἢ ἐλαίου τοῦ ἀφημέρου· ἔλαιον δὲ ἐφή-
μερος ἄνθος ὡς ἴου· χροιὰν δὲ [illegible]· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ ἀγρυπνία ἐξ ὑγρό-
τητος ἀλμυρᾶς παραιτῶ μετὰ κρομμυελαίου, ἢ ἀνηθελαίου· ἢ χαμαιμη-
λίνου· πλύνοντας καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ ἀφεψήματος χαμαιμήλ-
ου ἀμψύχου· ἀνήθου· εἰ δ' ὑπάρχει ἡ ἀγρυπνία, ἀπὸ βρωμάτων θερ-
μῶν ἢ φαρμάκων ὀξυτάτων θεραπευθήτω δι' ὧν προείπομεν καθὼς
ἡ ῥοπὴ τῆς κράσεως ἀπαιτεῖ· σπλῆν ὑπνωτικὸν [illegible] διαβήτω [illegible]
ὁλοῦ ἁβρὰν ὕπνον δὲ δι' ὀσφρήσεως:

Λ
Λαβὼν ὄπιον· καστόριον· κρόκον· ὑοσκύαμον· ἐλλέβορον μέλανα· σπέρμα
κωδίας· σπέρμα μανδραγόρας· ἀξίσσου· κόψας σείσας· ζύμωσον μετὰ
μανδραγόρας χυλοῦ· καὶ ῥάνον ἀπ' αὐτῶν, ἔλαιον τῶν χλωροποιῶν· καὶ βα-
λὼν εἰς ἀγγεῖον ὑάλινον, ἔασον εἰς τὸν ἥλιον ἡμέρας ι'· εἶτα διϋλί-
σας μετὰ πανίου· λαβὼν ὄπιον μῦρος ἄν, ἢ ὅσον ἀρκεῖ ἀπαιτεῖ· θὲς
ἐπὶ τὸ ἔλαιον· τὸ δ' ἡλιάσθαι καὶ ἡλιάσας ὅλας ἡμέρας δέκα· μῖξον δ'
ἔλαιον

Τοῦ ἰσοῦ φύλλα

μετὰ ἀθυαίδων· καὶ θὲς ἀπάνω ἀπὸ τὸ ὀπίον πηγὴν καὶ ἡλιάζε ἀμφότερα καθ' ἡμέραν· μέχρι πληρώσεως μηνός, καὶ βάλε τα εἰς τὸ ὑαλίον καθὼς εἶσαι φυλαγμένα· ὅταν δὲ ἡ χρεία χρειάζεται λάβε ἀπ' αὐτῆς ὅσοι φὴς μὲ ῥοδέλαιον· μοσχέλαιον, καρόσιν· καρυόφυλλον, καρόσιν· θὲς αὐτὰ εἰς χουλιάριν καὶ θερμάνας ἀπάνω στάκτης θερμῆς χρίσε αὐτὸν εἰς κροτάφους καὶ ῥῖνα καὶ μέτωπον· ὕπνον γὰρ ποιεῖ:

στίχ(ος) ἐλαίου τοῦ ὀπίου σύνθεσις τοῦ μακαρίου Ἰω(άννου) τοῦ Δαμασκηνοῦ· ὠφελεῖ νόσους τοῖς μὴ ὑπνώττουσι ἀρρώστοις· καὶ εἰς κεφαλαλγίαν ἀπὸ ξανθῆς χολῆς· καὶ ἔστι θαυμαστά:

Λαβὼν ὀπίον στ(ατῆρας) ι'· σπέρμα θρίδακος· ὑοσκυάμου· μανδραγόρας· φλοιὸν κωδιῶν μελανῶν· ἀνὰ γ(ράμματα) ε'· κόψας τὰ ἄπαντα αὐτὸ τοῦ ὀπίου· χάρ(ιν) ἀπ' αὐτοῦ ἀπόζεμα χλωροῦ ὑοσκυάμου λίτρα α'· καὶ βαλὼν εἰς κακάβιν ἄφησον κατὰ μαλθακοῦ πυρὸς ἀπάνω ἀέρος ὑαλίου· ἔχοντος ὕδωρ θερμόν· μέχρις ὅτου ἀναλωθεῖ τὸ ἀπόζεμα τοῦ ὑοσκυάμου· πολλὲ ἔπειτα προσθεὶς λ(ίτρας) ε' σισαμέλαιον· καὶ ἄφησον ἕως ἂν δαπανηθῇ τὸ ὕδωρ καὶ ἀπομείνῃ τὸ ἔλαιον· καὶ τρίψας καλῶς τὸ ὀπίον, ἔνωσον· καὶ διυλίσας εἰς βυκίον ὑέλινον· ἀπόθες· ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ἐπίχριε τὸ μέτωπον τοῦ νοσοῦντος· χρησόντας ὕπνον ἐμποιεῖ:

στίχ(ος) ἑτέρα σύνθεσις ὑπνωτικοῦ α.

Λαβὼν ὀπίον· ὑοσκυάμου· μανδραγόρου σπέρμα· ἀνὰ θ α'· κόψας καὶ ζυμώσας μετὰ ὕδατος καὶ βάλε τα ἀνὰ ἡμέρας ε'. εἶτα βαλὼν ἐπὶ σαβάνιν, χρίε τὸ μέτωπον· καὶ μετὰ τοῦ ὀφθαλμοὺς ὑπνοῖ γάρ:–

λ ἐχλίω·

στίχ(ος) τροχίσκων· οἷς συνάθετο ἡ ἀρχή· ὑπνοῦσι τὸν νοσοῦντα ὅλον παρειμένον ὑπὸ ἀγρυπνίας σφοδρᾶς καὶ τὸ θερμὸν τὰ:–

Λαβὼν ὑοσκυάμου σπέρμα· θριδακίνης· κωδιῶν λευκῶν· ἀνὰ λ(ίτρας) ε'· ἀγουρόσπερμα κεκαθαρισμένον· καὶ ὀπίου δραχμάς· ἀνὰ οὐγ(γίας) β ς''· ὀπίου κρόκον· ἀνὰ λ(ίτραν) α'· κόψας σπέρμας· ζύμωσον μετὰ χυλοῦ θριδακίνης· ἢ μετὰ ἀφεψήματος κωδιᾶς· καὶ ποίησον τροχίσκους· ἀνὰ κερατίου ἑνός· πινέτω δὲ τροχίσκον α' μετὰ σακχάρεως· ἢ μετὰ κυ ποτηρίου ὕδατος ἐν ὥρα δείπνου· λαμβανέτω δὲ ἄλλον τροχίσκον ἀνατριβόμενος μετὰ στ(ατῆρος) α' κριθαλεύρου· δευόμενος μετὰ ὕδατος θριδακίνης· ἢ μετὰ ῥοδελαίου σμιγμένου ὀμφακινοῦ· θυλάκους θυλ; καὶ τι θέλεις καταπλάσμα αὐτὸν κατὰ τὸ μέτωπον· καὶ τὸ πάνω τῆς κεφαλῆς [illegible] καὶ ποιεῖ ὕπνον:–

[illegible] περὶ φρενίτιδος.

Η φρενῖτις κατὰ τοὺς παλαιοὺς εἰπεῖν ἐστιν οἴδημα θερμὸν συμβαῖνον ἔν τινι τῶν ὑμένων τοῦ ἐγκεφάλου· παρακολουθεῖ δὲ συνεχὴς ἀγρυπνία καὶ παραφροσύνη· πολλάκις δὲ γίνεται τὸ οἴδημα εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ἐγκεφάλου ἤγουν εἰς τὸν μυαλόν· καὶ ἔστι χαλεπὸν καὶ μάλιστα ἐπικίνδυνον.

Γίνεται δὲ διὰ β´ αἰτίας· ἢ πρώτη μὲν ἀπὸ πυρώσεως τῆς ξανθῆς χολῆς· καὶ τῆς ταύτης ἐξάψεως· εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ἐγκεφάλου· χωρεῖ ταῦτ᾽ εἰς τὸν θύλακα τοῦ ἐγκεφάλου· ἢ δευτέρα, ἀπὸ τῆς ἀναφλογώσεως τοῦ αἵματος τῆς καρδίας· διὸ τὸ αἷμα τῆς καρδίας ὅλον ἐκπυρωθῇ καὶ ἀναφλογωθῇ ἐν θερμότητος τῆς ξανθῆς χολῆς· καὶ ἀνέλθῃ ἡ πυρὰ αὐτῆς εἰς τὴν κεφαλήν συμβαίνει ἀπὸ τούτου οἴδημα ὀξύτατον ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ· λέγω δὴ· φύσημα· ὄγκωμα· παρέπονται δὲ αὐτῷ, ἀγρυπνίαι· ὀδύνη· χοτοφαντασία· παραφροσύνη· συμβαίνει δὲ εἰς τὴν ἀνάβασιν τῆς νόσου· καὶ πλησίον τῆς ἀκμῆς αὐτῆς, συμπτώματα χαλεπὰ καὶ φοβερά· ὡς δὴ τὰ ἀφόρητα· ξηρότης στόματος· τραχύτης γλώττης· καὶ μαχανία· κλόνος· καρδιωγμὸς σπασμός· λιποθυμία· ὅλως μεταβολὴ εἰς τὸ παρὰ φύσιν· πολλάκις δὲ εἰς ἐρυθρότητα, αἳ παρέστιν ἡ αἰτία ἐξ ἀναφλογώσεως τοῦ αἵματος τῆς καρδίας· καὶ τῆς ταύτης πυρώσεως· ἢ εἰς ὠχρότητα ἢ ὑποτεινότητα· αἳ παρέστιν ἡ αἰτία τῆς νόσου ἐξ ἄψεως τῆς ξανθῆς χολῆς· εἰς τὸν θύλακα τοῦ ἐγκεφάλου· καὶ τὸ πλεῖστον συμβαίνει ἡ φρενῖτις εἰς ἄνδρα κοπιῶντα κόπον σφοδρὸν καὶ ἀγρυπνοῦντα ὑπερβαλλόντως· ἔχοντα καὶ κρᾶσιν θερμὴν καὶ ξηράν· μάλιστα δὲ εἰ ἔστιν καθ᾽ ὥρα θέρους· καὶ ἡ μὲν φρενῖτις ἡ παρεπομένη νόσω προηγησαμένη ὡς ἡ συμβαίνουσα ἀπὸ οἰδήματος· τοῦ διαφράγματος τοῦ διαφέροντος μεταξὺ τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς τροφῆς· ἢ τῆς κακοπαθείας τοῦ στομάχου· ἢ τῆς ὑστέρας· διὰ τὸ ἔχειν τὸν ἐγκέφαλον κοινωνίαν νεύρων, ἐν τούτοις τοῖς μέρεσι κακοπαθεῖ διὰ τῆς κακοπαθείας· τούτων

ὅμως σώζεται, ὅταν ὑγιὲς γένηται τὸ μέρος τὸ κοινωνῆσαν αὐτῷ· εἰς τὸ ἐκεῖνο αἴτιος· καὶ οἱ μὲν παραφρονοῦντες, ἐξ αἰτίας τοῦ ἐγκεφάλου ἰδίως, ἡ τούτων παραφροσύνη, αὐξάνει κατὰ μικρὸν καὶ πληθύνεται· παυομένου δὲ τοῦ πυρετοῦ, ἠρεμεῖ· οὐ παντελῶς δὲ τῆς ἀφροσύνης ἄνεσιν ἔχει· ἐπειδὴ δὲ ἡ νόσος ὑπάρχει ἐν τῇ οὐσίᾳ τοῦ ἐγκεφάλου, διὰ τοῦτο ἐστὶν ἡ ἀναπνοὴ αὐτῶν παρηκολουθηκυῖα· ἡ δὲ παραφροσύνη ἡ συμβαίνουσα ἐν τῇ ἀκμῇ τῶν ὀξέων πυρετῶν· γίνεται ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως τοῦ δακνώδους ἀτμοῦ· καὶ θερμοῦ· ὅτε δὲ παύεται ὁ πυρετός, τότε παύει καὶ ἡ παραφροσύνη αὐτοῦ· καὶ ἡ χοτοφαντασία· εἰ δὲ ὁ πυρετὸς διαλυθῇ καὶ ἀπομείνῃ ἡ παραφροσύνη· καὶ ἡ χοτοφαντασία ἔτι, σημειούμεθα τότε ὅτι ἐστὶν ἀληθινὴ παραφροσύνη· ἥτις ὑπάρχει οἴδημα, θερμὸν· συμβαῖνον ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ· ἢ ἐν τινὶ τῶν ὑμένων αὐτοῦ· καθὼς ὑπεδείξαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. Ὁ δὲ Γαληνός φησι, ὅτι πᾶσαι αἱ παραφροσύναι, συνίστανται ἀπὸ τῶν ὀξυτάτων χολῶν καὶ δακνωδῶν· καὶ οὐχ ὑπάρχει ἐξ ἄλλου αἰτίας τις· συμβαίνουσα

ἀπὸ ψυχροῦ χυμοῦ· εἰ μὴ αἱ παραφροσύναι αἱ οὖσαι ἀπὸ μελαγχολικοῦ χυμοῦ.
ἔστι δὲ αὐτῆς τρία εἴδη· τὸ πρῶτον εἶδος, ὅταν καὶ κρᾶσις ἐγχυθῇ ἐν τῇ
οὐσίᾳ τοῦ ἐγκεφάλου· τὸ δὲ δεύτερον ὅταν ἐστὶν ἐν ὅλῳ σώματι καὶ πάλιν
πλησίον αὐτοῦ ἡ νόσος· οἷον ὑποχονδριακὴ καὶ φυσώδης· ἤ τις φυσοῦται ἀ-
πὸ μελαίνης χολῆς· τὸ δὲ τρίτον εἶδος ὅταν ἀποδημεῖ ἀπὸ χειρῶν ἢ ποδῶν.
πολλάκις δὲ συμβαίνει ἡ μελαγχολία διὰ ξηρότητα καὶ ψυχρότητα καὶ τὴν
τοῦ ἐγκεφάλου κρᾶσιν· ποτὲ μὲν ἐκτὸς ὕλης· ποτὲ δὲ καὶ μετὰ ὕλης. αὐ-
τοίνυν ἡ παραφροσύνη ἡ συμβαίνουσα ἀπὸ μελαίνης χολῆς, ἐπαλλήλας
φαντασίας κακὰς ἐπάγει, καθολικῶς δὲ ἐν τούτοις Ἱπποκράτης λέγει·
ἢν φόβος καὶ δυσθυμίη πολὺν ἔχοντα χρόνον διατελέῃ, μελαγχολικὸν
τὸ τοιοῦτον· εἰ συμβῇ τὸ παράπαν θέτι λύπης καιρὸν ἐπαναλαμβάνων, τὰν-
μάρου· ὅτι ἀπὸ μελαίνης χολῆς ἐστι τὸ τοιοῦτον πάθος· πάντη τοίνυν
τῷ λυπουμένῳ ἄνευ φανερᾶς ἀφορμῆς· ἐρωτώμενοι τὴν αἰτίαν
τῆς λύπης, καὶ οὐδὲ μὲν ἔχουσι λέγειν· μελαγχολίαν εἶναι τὸ πάθος
λέγομεν· πολλοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν φοβοῦνται τὸν θάνατον· καὶ ἄλλα πολλὰ
τινά· ἃ οὐδαμῶς φοβεῖσθαι· ἄλλοι δὲ ἐφίενται τὸν θανάτου. ὁ δὲ Γαληνὸς
ἐν τῷ περὶ νόσων φησίν· ὡς οὐκ ἔστι θαυμαστὸν ὅταν ἡ μέλαινα χολὴ ἐγ-
κρατὴς γένηται· τῶν θερμῶν τῶν λογικῆς ψυχῆς· καὶ τῆς ταύτης ἀρχῆς·
τὸ συμβαίνειν αὐτοῖς τὸν φόβον· καὶ λύπην· καὶ ἐπιθυμίαν θανά-
του· διὸ φανερῶς αὖθις νομίζω ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν ἐκτὸς τοῦ σώ-
ματος φοβερόν τι παρὰ τὴν σκοτίαν· καὶ τοῦτο ὅταν παρελθεῖν
τῇ λογικῇ μέρος τῆς ψυχῆς καὶ σκοτάσῃ αὐτὸ τὸ ὁμοιοσυνὴν σκο-
τεία, ἀνάγκη ποιεῖν φόβον εἰς μακρὸν χρόνον· ἐπειδὴ βαστάζει
τὸ αἴτιον ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ· ἀδιαλείπτως· ὅπερ γὰρ συμβαίνει ἡμῖν
ὥραν πρὸς ὥραν ἀπὸ τῶν ἐκτός· ὅταν παχυνθῇ ὁ ἀὴρ ἀπὸ τῆς
βαθύτητος τῆς σκοτίας. τοῦτο συμβαίνει τοῖς μελαγχολικοῖς· ἐνερ-
γουμένων μελαγχολικῶν ἀτμῶν· ἀπὸ τῶν αὐτοῖς ἐντὸς ἐγκεφάλῳ.
ἢ ἀφικνουμένης ἀναθυμιάσεως· ἐκ τῶν αὐτῆς ἀναθυμιάσεων.
καθὼς συμβαίνει ἐπὶ τοῦ πάθους τοῦ καλουμένου, ὑποχονδριακοῦ
καὶ φυσώδους· δείξαντες τοίνυν τὰς αἰτίας τῆς παραφροσύνης
ἀρκούντως, εἴπωμεν καὶ τὰς θεραπείας καὶ τὸν κανόνα τῆς ἰατρικῆς·
χρὴ τοίνυν τὸν παραφρονοῦντα πρῶτον κενοῦσθαι ὑπὸ τοῦ πάθους,
αἵματος ἀφαίρεσιν ποιεῖσθαι καὶ δύναμις εἰ μὴ ἐπικώλυμα ἔσται·
εἶτα κενώσει διὰ ποτίσματος ὀξυφοινίκων· δαμασκηνῶν· ἰων·
κασσίας μελαίνης ἐκ σκορόδου· πάντα φάρμακα τῶν ἐμοί· τινὰ τῶν ἀπαν-
θανατίων, τὰ χολώδη καὶ παρατείνοντα καὶ καὶ ξηραίνοντα

θερμὴν

τὴν ξανθὴν χολήν· εἰς τοῦτο δὲ καὶ πότιον, μάννα τῆς πασσίδος·
ἰασμινελαίου, ἀνὰ 𐅻 ι΄· κασσίας μελαίνης τοῦ ἄνθους ∠ ε΄· ταῦτα συντρίβε
τωσαν εἰς ὕδωρ ὅ τι τῆς κολοκύνθης· ἢ εἰς θερμὸν ὕδωρ· καὶ πινέτω
νῆστις τὸ ἐνυχιασθέν· ὁ ἄλλος δὲ πινέτω τὸ ἀπόζεμα τῶν ῥόδων μετὰ
ζαχαρίου· ἢ σάκχαρος χορασανίου· ἢ ζίζιφα καταπλυμμένα· ἢ ἄλλον κα-
τεπλυμμένον· μετὰ ἀμυγδάλων καθαρισμένων· καὶ σάκχαρ· συγκαρασσόντ-
ων τούτων ὕδωρ· μετὰ ἀφεψήματος ἴων· δαμασκηνῶν· ὀξυσάκχαρος·
μετὰ δὲ ταῦτα ῥαινέτω ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ νοσοῦντος· ῥοδέλαιον κε-
κερασμένον μετ᾽ ὄξους ἢ οἴνου· ἐπειδὴ τὸ ὄξος τονοῖ καὶ σώζει καὶ
ἀραιοῖ· τὸ δὲ ῥοδέλαιον ψύχει καὶ πραΰνει τὴν ὀξύτητα τοῦ αἵματος,
ἤτι θελέτω ἀπαλῆς ῥοδέλαιον· μετ᾽ ὄξους σταφυλῆς ὀμφακίτιδος· εἰ
παρὰ δὲ ἐρχόμενον παλαιστόλαρας ψύξεως καὶ χαρότητος, ἐπαλειφέ-
τω κατὰ φρῆν τὸ ὕδωρ τῆς ἀνδράχνης· ἢ τοῦ ἀειζώου· ἢ τὰ φύλλα τῆς ἰτέ-
ας συντεθλασμένα μετὰ τῆς ἀνδράχνης· ἢ τὸ ἀπόζεμα τῆς κολο-
κύνθης· ἢ φύλλα ἴων· ἢ φακὸς τῆς λίμνης· ἢ φύλλα ψυλλίου· με-
τὰ ἰδίων καὶ τὰ ὅμοια· καὶ ἡμεῖς γενυπνία προσέστιν, ἀσφαλῶς δὲ
τὸ μάλιστα καὶ τὰς μήνιγγας· μετὰ ὕδατος τοῦ ψυλλίου· ἢ τῆς θριδα-
κίνης· ἢ τῶν κανδύλων· μετὰ ἐλαίου, ἢ τῆς νυμφαίας· καὶ οἰνομέ-
λιτι μετὰ ἄλλων κατὰ τὰς ἐπιπολῆς ἀγρυπνίας πλαγιάζωσι μετὰ
γάλακτος αἰθιοπίας· θυλακοῦ τῆς ... μετὰ ἰασχαίου· εἰ δὲ
ἀπὸ χολῆς θέλοι τοῦτο ξηρότης στόματος· τραχύτης γλώττης· κλυζέσθω
μετὰ χυλοῦ τοῦ ψυλλίου· σπέρματος τῶν κυδωνίων τῆς ἀηθοῦς·
ὀλίγου σακχάρου· καὶ ἐλαίου· λαμβανέτω δὲ πανίον λινοῦν· καὶ
λίαν αὐτῷ δακτύλῳ βάπτων εἰς τοὺς χυλοὺς· καθαριζέτω τὴν
γλῶτταν αὐτοῦ ἄρον κατθῶρον· στροφείτω δὲ ἀπὸ τῶν ψυχρῶν
ἢ δυσπνόων, ἂν θανατᾶται ὁ ἄρρωστος· εἰς ἰάτα· ῥόδα· μύρτ· ῥαντί-
ζόμενα μετὰ ὕδατος ἄρον κατθῶρον· εἰ δὲ ὁ ἄρρωστος οὐκ ἔπιε δαλά)
πίνειν τὰ προαιρημένα εἴδη· τὰ καὶ ψύχοντα τὴν θέρμην καὶ κα-
ταβιβάζοντα τὴν ξανθὴν χολήν, ἐπειδὰν τὰ δὲ ἡ τάσις γένηται, ποιεῖ
μὲν κλυστῆρα συντεθειμένον· ἀξίων· τετραβόλ· καὶ θῆς σάκχα-
ρα πισμένης· σαντάλ· ζιζίφων· κοκκύμηλων· πτισάνου πυρ γ΄· ἀ-
ψωμένων πάντων· χάρων σὺν τῷ ἀφεψήματος χί 6΄· ἐπιθὲς στα-
φίδα· καὶ ἡμισυ οὔροδέλαιον· ἢ σισαμέλαιον· καὶ ὀλίγον σάκχαρ ξυ-
θρὸν τὸ γινόμενον ἐκ τῶν σιλικνοκαμώνων· αὐτὸ γὰρ μαλάσσει καὶ σβέ-
ννυσι τὴν παλαιστόλαρας· οὐ γὰρ ἐστὶ δὲ κινούμενον καὶ κεκαθαρμένον·
πλεῖστα μίσεις εἰς τὸ σάκχαρ· ἐπειδὴ τὸ σάκχαρ καὶ αὐτὸ ἀξιανὸς εἶδος ἐστί).

ἀρχόμενον

Καὶ τὸ τάχος διὰ κλυστῆρος. εἰ δέον φίλον. ἡ δὲ θεραπεία τῶν μελαγχολικῶν
τὸ καθαίρειν τὸν [illegible]· σὺν τῷ σώματι διὰ φαρμάκων. καθαι-
ρόντων τὴν οὐσίαν τοῦ σώματος τῆς μελαίνης χολῆς· ὡς ἡ ἱερὰ τοῦ λογαδίου·
καὶ τοῦ γαληνοῦ· ἢ τὸ ἀφέψημα τοῦ ἐπιθύμου· ἢ τοῦ [illegible]· ἢ ἡ θεοδο-
ρίτος· καὶ ἄλλα τὰ καθαίροντα τὴν μέλαιναν χολήν. εἰ δὲ εἰσὶ τὰ συμπτώ-
ματα τῆς νόσου φοβερὰ καὶ χαλεπά· καὶ δέος μήπως ἀπολύηται τὰ τά-
χη ἀπὸ τὴν κίνησιν τῆς κακώσεως, μικρὸν παύσασθαι καὶ ἠρεμεῖν.
καὶ πάλιν αὐτὴ πρώτη θεραπεία τῇ προλεχθείσῃ τῆς κακώσεως· μετα-
βησόμεθα διὰ τῶν φαρμάκων τῶν προλεχθέντων· ἀπέχεσθαι
τῶν πονηρῶν βρωμάτων τῶν γεννώντων· τὸν μελαγχολικὸν χυμόν·
φησὶ δὲ ὁ γαληνὸς ὅτι δεῖ θεωρεῖν ἐπὶ πάσης νόσου διὰ ποίων εἰδῶν
θεραπείας ἄρξασθαι μετὰ ἰσχυρῶν, ἢ ἀδυνάτων. εἰ οὖν οὐκ ἔστιν
ἡ νόσος ἐπίφοβος καὶ σφοδρά, ἄρχεσθαι τῆς θεραπείας διὰ τῶν
ἠπιωτέρων καὶ ἐλαφρῶν· καὶ ἀναβαίνειν αὖθις εἰς τὴν ἰσχυροτέραν θε-
ραπείαν· εἰ ὑπάρχει ἡ νόσος ἐπίφοβος καὶ σφοδρά, θεραπεύ-
εσθαι διὰ τῶν ἰσχυροτέρων οὕτως γὰρ ὁ θαυμαστὸς ἱπποκράτης ἐκέ-
λευσεν: ἡ ιθ περὶ τοῦ πίνειν ἢ τῶν [illegible] ἐξ οἴνου καὶ μεθύοντος:

Χρὴ τὸν πίνοντα οἶνον, μὴ ὑπερβαίνειν ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ τῆς ἰσότητος.
τηρεῖν δὲ αὐτὸν τοῦ μὴ ἀξιωθῆναι εἰς μέθην. μήπως ἔσονται τὰ
πραττόμενα παρ' αὐτοῦ ἀνάρμοστα καὶ ἄσεμνα. ἐπεὶ οὖν τοῦ πί-
νοντα οἶνον σκεπάσασθαι τὸ σῶμα αὐτοῦ. καὶ ὅταν ἀπομαρανθῇ
ἡ γνώμη αὐτοῦ καὶ ὁ διαλογισμός· καὶ ἀκινήσεις τοῦ σώματος αὐτοῦ·
Καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, ἀμφοτέρως γίνεσθαι τὸ μὴ πίνειν· καὶ ἀναπίπτε-
σθαι καὶ μεθύσκεσθαι· διότι ἡ μέθη γίνεται ἀπὸ ἀτμῶν παχέ-
ων ... καὶ ἀπὸ [illegible] ἀναρχομένων ἀνατρέχει [illegible]· περικαί-
ονται αὐτοῦ· καθὼς καὶ ὑπὸ τὴν ἀφὴν τοῦ ἡλίου· καὶ διαχωρίζεσθαι
τοιοῦτος ἀτμὸς μέσον τῆς φρονήσεως τουτέστιν τοῦ ἡγεμονικοῦ·
Καὶ τῶν [illegible] τῆς ψυχῆς καὶ τῆς φύσεως· καὶ χαλ-
ροῦνται τὰ μέλη· καὶ ὅλα τὰ νεῦρα ἀδυνατοῦσι δὲ αἱ αἰσθήσεις καὶ
εἰς ὕπνον τρέπονται· καὶ ὅλος [illegible]· ἡ γνώμη ἀπολύεται·
τουτέστι τὸ προορατικὸν τῆς ψυχῆς· καὶ τῆς φύσεως· καὶ χρὴ θεραπεύ-
ειν τοὺς τοιούτους, μετὰ τὸ θεωρεῖν εἰ ἔστι θερμῆς κράσεως· καὶ ἐπιθέ-
μαι ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ψυχρὰς ἀλοιφάς· ὡς τὸ ῥοδέλαιον· ἢ ὀξυ-
ρόδινον· ἢ ὀξύκρατον [illegible]· καὶ τὸ ὀξοῦς ἐξ οἴνου πίνειν τῶν δὲ
τὸ τῶν ῥόδων ὕδωρ· μετὰ τὸ ἐκθέσθαι εἰς αὐτὸ ψυχρόν· καὶ σπόγγους ἐν τῷ
ψυχρῷ.

| ιι/

καὶ πινέτω ὀμφακίνης σταφυλῆς ζουλάπιον μετὰ σάκχαρος· ἢ ζουλάβιν.
καὶ ὑδρόμελι· καὶ θέλει να ἀποκαὶς ὕπνον, καὶ ἔχεις ὅ του παρφθῇ ὁ ποθεὶς
οἶνος· εἶτα χουκάτω εἰς χορτζὸν συμμετζὸν καὶ ἄκρατον· ἔχων
ὕδωρ χλιαρόν· καὶ ἀλειφέτω ἐὰν δὲ καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ διάταλος καὶ ἡ κεφ.
ἵνα ἐκκόψαι τοὺ ἀναβαίνοντα ἀτμούς· καὶ ἀναποδισθῇ καλῶς· ὅστις δὲ νὰ
παύεται παρὰ τοῦ οἴνου ἀμελεῖτω· καὶ πινέτω ζουλάπιον τῆς ἀψινθίας.
καὶ ὕδωρ ψυχρόν· καὶ τὸ ἀπόζεμα τῆς ἀψινθίας μετὰ ὑδροροσάτ.
εἰ δὲ συμβῇ τινὶ πόνος ἐν τῇ κεφαλῇ, ἢ ἐν τῷ στομάχῳ· ἢ τὴν ...
ἀπὸ οἴνου, ἀμελεῖτο· εἶτα πινέτω χυλὸν ψυλλίου, καὶ ἀλειφέτω τὸ εἰς ῥόδ
σταγμα· ἢ εἰς ὕδωρ ... ἀπεχέσθω δὲ συνουσίας· καὶ πλησμο
νῆς βρωμάτων· καὶ πρὸ τῆς πόσεως, καὶ ἀνακάλοις· τρεφέσθω δὲ γεν
ζενόνας μετὰ τοῦ ἀποπιαζομένου ὕδατος· αὐτῆς ὀμφακίτι
δος σταφυλῆς· μετὰ τῶν πρασίνων τῆς ἀνδράχνης· καὶ τοῦ ὀξυγάλ
τοῦ κιτρέου· τρεφέσθω δὲ περδίκας· ἢ ζούρας· λαμβανέτω δὲ
καὶ ὀξύμυρσα· καὶ μαστίχα καὶ ... ἀποπιαζέτω δὲ καὶ τὰ κυδώ
νια· καὶ τὸ ὀξύ τῶν κιτρέων· καὶ τὰ ὅμοια· εἰ δ᾽ ἐστὶ κραιπαλώσεως
ψυχρᾶς ὁ μεθυσκόμενος, χρὴ πίνειν ὀξύμελι ἢ κυδωνάτον ζουλά
πιον χρᾶσθαι δὲ τῷ ὕπνῳ· εἶτα αἰσθάνεται ἐν βαλανείῳ· καὶ ἀπο
πλυνων τῶν ποδῶν αὐτοῦ εἰς θερμὸν ὕδωρ, μετ᾽ ἐλαίου τοῦ ἐφθ
μύρου. ἢ τοῦ ναρδινάτου· καὶ ἀλατος· κελεῦσθαι δέ ἐστιν εἰς δὲ ἀπκοπτη
τὴν καθεω τῶν ὑγρῶν βοηθ. τοῦ πίειν τὴν ἀψινθίαν· ἴδιον καὶ γὰρ ἔ
χει διαλύειν τὴν καθεν τῶν ὑγρῶν σωμάτων, ὅταν ποθῇ πρὸ τῆς κα
ταπόσεως τοῦ οἴνου· ἢ τὴν ὑπερβολὴν τῆς μεθύσεως, ὠφελεῖ ὠφέλειαν
ἀφανῆ· τρεφέσθω δὲ μετὰ ἀψυμάτων δαχουδ. ... καὶ
τῶν τηγανιζομένων. ἐσθιέτω δὲ κράμβας, μετὰ ἀνισον ... καὶ
ἅλας· ἢ ἀφθὰς κράμβας μετὰ γάρου· καὶ ἐλαίου ὀμφακίνου· ἔστι δὲ τὸ
ὀμφάκιον ἔλαιον, ἔλαττον εἰς θερμότητα· ἴδιον καὶ γὰρ ἔχει ἡ κράμ
βη παχύναι τοὺς ἀτμοὺς τοῦ οἴνου· καὶ βαρεῖς ποιεῖν· καὶ κωλύει τοῦ
μὴ ἀναφέρεσθαι δι᾽ ἀλλαχοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ· συμφέρει δὲ καὶ εἰς
τὸ ὑποφέρειν τὸν οἶνον, καὶ διαλύειν τὴν καθεω· διὰ τὸ κωλύειν
τοὺ ἀτμοὺς ὁ μάχω οἶνον, ἀναβαίνειν εἰς τὴν κεφαλήν: καὶ περὶ ἔρωτος

Ἔρως ἐστὶ θερμὸς καὶ δεσποτάτικος πόθος· ἔστι δὲ νόσος γενομένη ἐν τῷ
ἐγκεφάλῳ· ἡ δὲ ὑπερβολὴ τοῦ ἔρωτος, μετὰ φροντίδος καὶ ἀγρυπνίας.
διὰ τοῦτο καὶ μέγιστοι πόνοι τῆς ψυχῆς ταῦτα εἰσίν· εἴπασι δέ τις
τῶν φιλοσόφων· ὅτι ὀνομάζεται ὁ ἔρως φαντασίας ἀπιστίας πο
λλαπλῆς δὲ γίνεται ἐπάνω τοῦ ἔρωτος ἐξαφνηκαῖας γεγεας τῆς
φύσεως.

εἰς δ' ἀποσκεδάσαι τὸ πάθος ἀπὸ τῆς ψυχῆς· ὁ δὲ σοφώτατος Ῥοῦφος εἶπεν ὅ-
τι ἡ συνουσία ὀνίνησι τοῖς ὑπερνικωμένοις ὑπὸ χολῆς μελαίνης καὶ
ἀφροσύνης· ἐπιστρέφουσα γὰρ πρὸς ἑαυτοὺς τῶν τοιούτων φρόνησιν καὶ
διαλύει τὴν ἰσχὺν τοῦ ἔρωτος· εἰ πολλάκις καὶ τοὺς μαινομένους σωφρο-
νίσαι· μαλάττει αὖθις καὶ ἡ τούτων συμπλήρωσις· πολλάκις δὲ γί-
νεται ἔρως ὅταν ἡ ψυχὴ ἀρέσκηται θέας εὐωδεστάτης καὶ χαρακτῆρος
εὐμόρφης ὑπερφυεστάτης· διότι ἀγαθὸς ἐστὶ τῇ ψυχῇ τοῦ τέρπ-
εσθαι καὶ θαυμάζειν ἐπὶ πολὺ κάλλιστα πράγματι οἷον μαργάροις·
λίθοις ἢ τισὶν ὁμοίοις· ἀλλ' ἐστὶ τὸ τοιοῦτον κάλλος ἀντί τινι πράγματι
ὅτε αὐτῷ ἀντιγράφει, φυσικῶς τότε κινεῖται ὁ ἔρως· ἐπιθυμοῦ-
σα γὰρ καὶ ἀναδιδοῦσα ἡ ψυχὴ πρὸς συνουσίαν καὶ πλησιασμὸν ἐ-
κείνου τοῦ πράγματος· παρὰ πᾶσι τὰ αἰσχρότερα εἰδητῶν συμ-
βαινόντων τῇ λογικῇ ψυχῇ· ἤγουν φροντὶς καὶ ἀγρυπνία· καὶ γίνον-
ται οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν κοῖλοι καὶ ταχυκίνητοι, διὰ τὸ ταράττεσθαι τὴν
ψυχὴν ὑπὸ λογισμοῦ καὶ τῆς θέας τῆς ἐρωμένης· ἐπιβαρεῖται δὲ
καὶ τὰ βλέφαρα αὐτῶν· αἱ δὲ χροιαὶ αὐτῶν ὠχραί· διὰ τὴν κί-
νησιν τῆς ἔξωθεν ταραχῆς· ἀπὸ τῆς ἐγρηγόρσεως· ὁ δὲ σφυγμὸς αὐτῶν
δυνατός· μὴ ἔχων ἀπόκλιτα τοῦ φυσικοῦ σφυγμοῦ ἢ ῥυθμοῦ τινα·
ἀλλ' ἐστὶ παραφερόμενος· καὶ πόνου μέλλοντος ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῶν λογισμῶν φθεί-
ρονται καὶ αἱ ψυχικαὶ ἐνέργειαι· καὶ πόνος τοῦ σώματος ἅμα· πα-
ραπλήσιον δὲ τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ εἰς τὰς ἐνεργείας αὐτῆς· ὁμοιοῦσθαι
ἡ ψυχὴ τῷ σώματι· εἰς τὴν τούτου ἐντελέχειαν· ἤγουν πλήρωσιν· ὥ-
σπερ ὡς γὰρ ὁ Γαληνός· φησὶ γὰρ ὅτι αἱ ψυχαὶ καὶ δυνάμεις παρακολου-
θοῦσι τοῦ σώματος κράσει· καὶ μάλιστα ἰατρευθῇ ὁ ἔρως, εἰς τὸ πάθος ποιηθῆ-
ναι αὐτῷ τὰ κακοῦντα τοῦ διαλογισμοῦ αὐτοῦ καὶ ἡδύνοντα τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ· παρεκπίπτοντα τὰ τὴν συνοχὴν τῆς διανοίας αὐτοῦ διὰ
τῶν μεταφερόντων· συνελόμενος ἐκπέσοιτο εἰς τὸ καλούμενον πάθος
μελαγχολία· ὑγιαίνων δὲ κατὰ ἀθροισμὸν ἐστι τῶν συνεχομένων
ὑπὸ ἐννοιῶν καὶ ἄρα τινῶν διαλογισμῶν· οἰνοποσία μετὰ τραγῳδίας
καὶ μουσουργίας· καὶ διηγήματα φίλων· καὶ ἀκούσματα μελοῦς ἰαμβι-
κοῦ· καὶ ὁράσεις περιβόλων χλοερῶν καὶ προσώπων εὐθαλῶν· φη-
σὶ γὰρ ὁ Ῥοῦφος· ὅτι ὁ οἶνος φάρμακόν ἐστι μέγιστον τῶν φοβερῶν
καὶ ἐρώντων· εἶπε δὲ ὁ Γαληνός· ὡς ἐξηγοῦντινος· ὅτι ὅλης στα-
φυλῆς χυλός, εὐφραίνει τὴν ψυχὴν τὴν θλιβερὰν καὶ λυπηρὰν καὶ χα-
ροποιεῖ τὸν χρώμενον τούτῳ· φησὶ δέ τις ἀνὴρ περιβόητος καὶ σοφώ-
τατος, ὡς παρὰ τὰ πηγὰ θερμὰ ἀσθενοῦντες ὑγιεῖς εὐκινητότατα
γίνονται·

ιπων. ὁ
νης. εἰς
ησὶν καὶ
σιωου
ῆς δὲ γὰρ
αντῆρος.
ταῦτα
ετάροις.
ὶ πράττ
πιθυμί-
ασμὸν
ὐ ζημ
καὶ γίνετ
ααφαι
ὃν δὲ
ἦν καὶ
ιος αὐτῶν
ιόντινα.
μῶν φθε
μα. πα
μοίως καὶ
ρωσίν. ὡ-
ρα πολλ
ποιηθῆ
ἣν ψυχὴν
τοῦ διὰ
νον πάθος
ἐχομένων
γνώσεως
ιυσ αμβ
ταῦτα. φη
φορβὴ καὶ
ὅλης στα
ραν ἤχ
ς καὶ σοφο
ὐ ταῦτα
ταῖς

οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ εὐφραινομένη ὑπὸ τοῦ οἴνου, ἀποδιώκει τὴν λύπην· ποι-
οῦσι δὲ πάλιν ταῦτα καὶ ἄλλα τινὰ ὥστε ἄνθρωπα θάλλοντα
καὶ θερμά· ἀρχόμενοι δὲ ἔνιοι τῶν αὐτῶν ἐν συμποσίῳ βασανί-
ζω, ὅτι αὐτοῖς ἡ ψυχὴ γεγηθέναι καὶ μελῳδεῖν· φασὶ δέ τινες τῶν
φιλοσόφων ὅτι ἡ μελῳδία ἐστὶν ὡς ἡ πνοή· ὁ δὲ οἶνος ὡς σῶμα·
ἀγομένων δὲ τούτων οὕτων, ἑνοῦται καὶ τὰ κάλλιστα προτερήματα·
διηγεῖται δὲ ὁ σοφὸς ὅπως· ὅτι ... Ὀρφεὺς μουσουργός· οἱ
μὲν βασιλεῖς φονοῦσι εἰς τὰς ψυχὰς καὶ παντοδαπὰς αὐτῶν τοῦ κ
διώκεσθαι ὑπάρχουν καὶ μεταπείθεσθαι· ἐγὼ δὲ μεταπείθομαι καὶ
κ διώκομαι, διότι δύναμαι ἀλλοιῶσαι τὰ πάθη αὐτῶν καὶ τὰς γνώμας.
ἀπὸ ταπεινοῦ εἰς ἱλαρότητα· καὶ ἀπὸ λύπης εἰς χαράν· ἀπὸ συστολῆς εἰς
ἁπλότητα· ἀπὸ συννοίας εἰς εὐθυμίαν· τὸν φαιδρότερον ποιῶ καὶ
μεταδοτικὸν· καὶ τὸν δειλὸν ἀνδρεῖον· ἐν τούτοις τὰ ... πράξει τῶν
μελῳδῶν· ἡ δὲ οἰνοποσία εἰς τὸ ... τὰ συμβαίνοντα τῆς
ψυχῆς· καὶ παραπαύειν τὰ πάθη αὐτῆς· ἀπὸ τούτου γὰρ ... ὅπως
... προσώπων ... ταῦτα
γὰρ ὁ δημιουργὸς ... καὶ κατασκευάσαι εἰς ...
... καὶ ὡραιότητα· ... αὐτοῖς ἡ ψυχὴ τὴν αὐτῆς φαινό-
μενα· καὶ λαμπρότητα· ... ἄριστον καὶ καρδίαν
... καὶ ... ὅτι ἡ ...
καὶ οἰνοποσία· καὶ τὸ διαγγεῖλαι· καὶ τὸ ὁμιλεῖν μετὰ εὐφυεστάτων
καὶ φρονίμων· ὁ δὲ Γαληνός φησι τὸ ὁμιλεῖν τὸν ἄνδρα, μαθὼν
... τὸν κόπον τοῦ κόπου ἀπὸ τῶν μαθημάτων αὐτοῦ· εἰ δέ,
... μετὰ τούτων περιβόλαια χλωρά· καὶ λειμῶνας, ἐ-
πιτηδειότατον· εἰ δὲ ἔξω εἰς αὐλὰς ... μετὰ ῥόδων.
... μάλιστα ... ὧν τινων ἡ θά-
λασσα ποιεῖ τὴν ... καρδίαν· ἀποβάλλεται δὲ καὶ τὴν λύπην
ἡ μέθη· χαλᾶσθαι δὲ μετὰ τὴν οἰνοποσίαν, ὕπνῳ ...
ἀπολαύεται δὲ λουτροῦ· ἔχοντος ... ὕδωρ· καὶ ἀέρος
εὐκράτου καὶ φωτεινοῦ· ...
... τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· ἔπειτα δὲ ...
ὁ ἰατρὸς ὁ ... ὅτου γὰρ εἴη ... ὑπάρχει
ὁ αὐτὸς ἐπὶ βαρὺς βαστάζων τοῦ βασταζομένου φορτίου, ἐφ' ὃ
ἐπὶ βαρὺς αὐτὸς τὸ βάρος αὐτοῦ, ἐπιμένει ἡ ψυχὴ διαπαύεται· χωρὶς
τινὸς τῶν αἰσθήσεων τὸ δὲ βαστάζει φορτίον, συναρμόζουσι τὰ μέλη· καὶ
αἱ αἰσθήσεις καὶ ἡ ψυχὴ εἰς τὸ βαστάζειν αὐτό· αὕτη ἐστὶν ἡ ὁδὸς τῆς θερα-
πείας τῶν ζώντων:

κε(φάλαιον) κα' πτυχὴ ιβ' περὶ πταρμοῦ:-

Πταρμὸς γίνεται ἀπό τινων πνευμάτων παχέων· φερόμενα ἀπὸ κεφαλῆς πρὸς τοὺς μυκτῆρας καὶ ἦχον μέγα ποιοῦντα· συμβαίνει δὲ ἐκ [illegible] ὑποθέσεων· πολλάκις μὲν οὖν γίνεται συνεχῶς ἀπὸ φύσεως τῆς οὔσης αὐτῷ σώματι τῶν ζώων· ὅταν [illegible] εἰς τὸ ἀπὸ [illegible] χυμοὺς ἢ ἀτμοὺς σωρευθέντας ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ· κωλύουσα [illegible] μὴ συμβαίνειν αἰτίας ἢ ὑποθέσεις ἀρρωστιῶν· ποτὲ μὲν προαρχομένων· ποτὲ δὲ [illegible] λοιπῶν· ἐπειδὴ γὰρ ὁ ἐγκέφαλος τοῦ ἀνθρώπου ὑγρότερός ἐστι παρὰ πάντων ζώων· διὰ τοῦτο [illegible] πολλὰ ὑγρότητες ἐν αὐτῷ ἀποδιώκονται δὲ διὰ τοῦ πταρμοῦ μήπως ἀδικήσωσιν αὐτόν· καὶ πολλάκις γίνεται ὁ πταρμὸς ὑπὸ ἐρεθισμοῦ τῆς φύσεως, καὶ νόσου· κινουμένης [illegible] τῆς [illegible] ὥρας· ὡς ὁ γινόμενος ἐν τῷ κατάρρῳ· [illegible] ποτὲ δὲ ὑπὸ ἐρεθισμοῦ φυσικοῦ χωρὶς νόσου· ἐπειδὴ γὰρ ὁ [illegible] τῆς ῥινὸς τοῦ ἀνθρώπου [illegible] βλαβερά· ἀπὸ τῶν [illegible] ὡς κονιορτὸς ἢ [illegible] ψυχρὸς ἢ καπνὸς ἢ ἀτμὸς καὶ τὰ ὅμοια· ὅταν δὲ [illegible] βλαβερὸν πρᾶγμα αὐτῷ ἐγκεφάλῳ· διὰ τῆς [illegible] ἐξ [illegible] τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ὑγρότητα διὰ τοῦ πταρμοῦ· [illegible] τὰς νόσους τὰς ἐπερχομένας βλάβας αὐτῷ ἐγκεφάλῳ· τὰς ἀπὸ [illegible] γινομένας [illegible] εἴπομεν· εἰ δὲ συνεχῶς γίνεται ὁ πταρμὸς καὶ μὴ παύηται, χρήζουσιν τὴν [illegible] χαμαιμήλου· ῥόδων· [illegible] καθαρισμένης· βαλσάμου καὶ τῶν ὁμοίων· παραιτοῦ δὲ [illegible] βασιλικοῦ ἐπεὶ [illegible] τὸ πλῆθος τοῦ πταρμοῦ· εἰ δὲ ὁ [illegible] ὑπὸ πταρμοῦ ἔχει [illegible] ῥοδέλαιον· ἢ [illegible] ῥοδόσταγμα· εἰ δὲ ψυχρὰν [illegible] ἢ [illegible] χαμαιμήλου· ὁ δὲ σοφώτατος [illegible] ὁ τράχηλος αὐτῆς καὶ [illegible] προσέταξε [illegible] αὐτῆς [illegible] μὴ φαίνηται τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, [illegible] τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ [illegible] καὶ [illegible] ὁ τράχηλος [illegible]:

κε(φάλαιον) κβ' πτυχὴ περὶ [illegible]· [illegible] καὶ περὶ ἀφωνίας·

Τὸ πάθος τοῦτο ἐμβαῖνον τοῖς ἀνθρώποις, ἐπιγίνεται τούτοις· τοῦτο [illegible] οἱ [illegible] τῶν παλαιῶν· μάλιστα νόσων· ὁ δὲ

κοινὸς λαός, ἱερὰν φασὶ νόσον· διὰ δὲ ἱερὰ φέρειν τὴν αἰτίαν ἀπ᾽ αὐτῶν· λέ-
γοντες ὅτι ἅπας ὁ περιπαθὴς ὅτε καταπίπτει πλάσματος αὐτοῦ, ἀπο-
διδῶσιν αὐτῷ καὶ ἀπαγγεῖλαι τοῦτον τὸ πάθος. εἴπομεν οὖν τὸν ὁρισμὸν
τῆς ἐπιληψίας κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ σοφωτάτου γαληνοῦ. ὅτι τὸ πάθος τοῦτο
τὸ καλούμενον ὑπὸ τῶν ἑλλήνων ἐπιληψία ὑπάρχει ὑγρότης δι᾽ ἀχυμίας·
συγκλείουσα τὰς κοιλίας τοῦ ἐγκεφάλου· συγκλεισμὸν ἐμποιεῖ τῷ
τάσιν ὀλίγον· καὶ κωλύουσα τὴν ψυχικὴν ἐνέργειαν· ἤτοι τὰς αἰ-
σθήσεις, τοῦ δεικνύειν αὐτῶν τὴν ἐνέργειαν, μέχρις οὗ δ᾽ ἂν λυθῇ ἐ-
κεῖνο τὸ σύμβαν· καὶ καθαρθῇ ἐξ αὐτῆς τῆς ὑγρότητος· τῆς ἀποκλει-
σάσης ἐκείνας τὰς διόδους. ἄλλη τοίνυν ἡ ἐπιληψία, κοινωνεῖ τῇ
σιωπῇ καὶ ἀφωνίᾳ. διὸ ὁ τόπος τῆς νόσου, ἀμφοῖν εἷς ἐστί. καὶ ὁ χυμὸς
ὁ ἐμποιῶν αὐτήν, ψυχρὸς καὶ παχύς. ἡ μὲν οὖν ἀφωνία καὶ ἡ σιωπὴ ὑπάρχει στέ-
ρησις τῆς δυνάμεως τῆς τρεχούσης καὶ ὁδευούσης ἐν πᾶσι τοῖς νεύ-
ροις. ἡ δὲ ἐπιληψία ἐστὶ στέρησις αἰσθήσεως καὶ κινήσεως. καὶ διὰ τοῦτο
ἐκάλεσαν οἱ ἰατροὶ τὸ πάθος τοῦτο, ἡ μεγάλη ἐπιληψία. συμβαίνει δὲ
ἀπὸ τριῶν αἰτιῶν. ποτὲ μὲν ἀπὸ φλέγματος περιττοῦ. ἢ ἀπὸ περι-
ττώματος μελαίνης χολῆς· γεννηθέντος αὐτῷ ἐν προσθίῳ τοῦ ἐγκε-
φάλου. ἢ ἀπὸ πνεύματος ψυχροῦ. ἢ παχέος. φυομένου. καὶ ἐπὶ
ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ. ἢ ἐν τινὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος. ὡς ἀπὸ στομά-
χου. ἢ ἄλλου γενομένου ἐν τούτοις. ἀπ᾽ αὐτῶν τοιούτων περιττωμάτων.
ἀνέρχεται ἐξ αὐτῶν ἀτμὸς παχὺς ἐν τοῖς νεύροις ἕως τοῦ ἐγκεφάλου.
καὶ συγκλείει διὰ τῆς παχύτητος αὐτοῦ· τὰς διόδους τοῦ ψυχικοῦ
πνεύματος. καὶ τότε ὁ αὐτὸς πίπτει πρηνής. καὶ σείεται ἡ πλεί-
οις αὐτοῦ ἐν ... καταφοραὶ ἄφνω. ἐπιπολάζων ἀφρὸς ἐν τῷ στό-
ματι αὐτοῦ. ἡ δὲ γινομένη ἐπιληψία ἀπὸ περιττωμάτων
γεννηθέντων ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ μέρει τοῦ ἐγκεφάλου ἰδίως, προ-
μηνύει φόβον καὶ βάρος τῆς κεφαλῆς. καὶ ὕπνος. βραδυτῆτα
τῆς αἰσθήσεως. καὶ νεφέλας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς. τὰ δὲ συμβαίνοντα
αὐτῷ ἐστίν. ἡ στέρησις τῆς αἰσθήσεως. καὶ τῆς προαιρετικῆς κινήσεως.
καὶ ἡ ἀπουσία τῆς φρονήσεως. καὶ στέρησις τῆς οἰκονομούσης αὐ-
τὸν δυνάμεως. δίεται δὲ τὸ πάθος ἀνθρωπ... ὅταν δ᾽ ἂν ...
ὁ παιπλανὸς ἐπιληπτικός. παρακολουθεῖ δὲ αὐτῷ γονόρροια. καὶ φορὰ
γαστρός. καὶ οὔρου ἄνευ προαιρέσεως. καὶ ταῦτα γίνονται ἐν περι-
όδοις γνωστοῖς. ἐξεῖπε δὲ ὁ γαληνὸς ὅτι ἡ ἐπιληψία ἡ γινομένη ὅτε
πληροῦται ἡ σελήνη καὶ ἄρχεται αὐξάνεσθαι, σημεῖον ἐστὶν ὅτι
ἐὰν ἡ ὕλη ἡ ποιοῦσα τὸ πάθος, ἐστὶ πολύυγρος. καὶ αὐξάνεται
σφόδρα.

διὸ τὰ πρὸ αὐξανόμενα διὰ τῆς αὐξήσεως τ(οῦ) σώμ(ατος)· τὸ δὲ ἐμβαίνειν
τὴν ἐπιληψίαν αἰτίαν ἀλλ᾽ αἴτιον τῆς σελήνης· ὑπάρχει ἡ κρά-
σεως ψυχρᾶς· ὅτι τῆς ὑγρότητος μαλαχθεῖσα· θεραπεύοντας δὲ
τὸ μάλιστα τοῦ τὸ πάθος θερμαινομένων τὸν ἐγκέφαλον διὰ τῶν δια-
λυόντων καὶ μαλαττόντων· καὶ κενουμένων τὰ περιττώματα ἐξάγοντα καὶ τὰ
ἐν αὐτῷ· διὰ τῆς τοῦ [illegible] ἱερᾶς· ἢ τῆς θεοδωρήτου· ἢ τοῦ χολαγωγοῦ
καὶ τῶν ὁμοίων· ἢ στομαχικῶν κόκκων· τοῦ διὰ κολοκυνθίδος ἀντι-
ελαφίνης· καθαιρόντων τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῶν παχέων περιττωμάτων·
ἀναγαργαριζέσθωσαν δὲ κατὰ τῶν θερμαινόντων εἰδῶν· ἢ κατὰ τῶν
ἱερατικῶν· πταρνύσθωσαν δὲ διὰ θερμῶν εἰδῶν καὶ ὁμοίων· πλυνέσ-
θω δὲ ἡ κεφαλὴ τοῦ πάσχοντος δι᾽ ὧν εἴπομεν αὐτῷ χρῆσθαι· καθαιρ(έσθω)
δὲ τὸν ἐγκέφαλον· ὅτι οὕτω καθαιρομένων τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν φαρμα-
κῶν καὶ [illegible] τῆς ἰσχύος, προσταττέσθω αὐτοῖς [illegible]
τῶν ἐκ θείου ἀπύρου· ἢ ὕδωρ ἔχοντι πλῶ [illegible]
[illegible] καὶ οἶνον [illegible] τοὺς χουτζούς.
εἰ παρ δὲ [illegible] καταπλάσσεσθωσαν διὰ τῶν θερμαι-
νόντων· [illegible] χαμαιπίτυος· [illegible] θύμου· καλαμίνθου· [illegible]
κολοκυνθίδος ἀντελαφίνης· καὶ τῶν ὁμοίων· πινέτωσαν δὲ ἅπαξ
μετὰ ἀναπαύσεως [illegible] ἢ τὴν [illegible] φάρμα-
κον [illegible]· συνεχῶς δὲ πινέτωσαν ἀντιδότους· οἷον τὴν διὰ
[illegible] φησὶ δὲ [illegible] ὅτι
ὁ ἐπιληπτικὸς εἰ πίνει τὴν [illegible] τῶν χελιδόνων, ὠφελεῖται· καὶ
[illegible] ἢ [illegible] πρωῒ πρὸ βρώσεως [illegible]
[illegible] ὀνίνησι τοῖς ἐπιληπτικοῖς· ὁ [illegible] ποιοῦσι [illegible]
[illegible] τῶν ποδῶν τῶν ὄνων· καιόμενοι· καὶ πινόμενοι [illegible] ὅσον
[illegible] καθ᾽ ἡμέραν· [illegible] ὅτι [illegible]
[illegible] ἀφανίζουσι τὴν ἐπιληψίαν καὶ [illegible]
ἔχοντας αὐτήν· λαβὼν [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]· καὶ πινέτω ὁ ἐπιληπτικὸς· ἢ [illegible] αὐτό· ἢ
[illegible] ἅπαξ ὠφελεῖ αὐτὸν τὸν πάσχοντα [illegible]
[illegible] ἐλάφου [illegible]· καὶ [illegible]
[illegible] αὐτόν· ἢ [illegible]
[illegible] χολὴ [illegible]
[illegible] ὠφελεῖ εἰς τὴν ἐπιληψίαν· [illegible] διὰ τῶν
θερμαινόντων καὶ [illegible] τὰ παχέα περιττώματα· [illegible]
δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας· καὶ πινέτω οἶνον παλαιὸν καὶ λεπτὸν.

ἀπερράσθω δὲ τυροῦ· γάλακτος· φακοῦ· κράμβης, μαζίζανι· ὀστρ-
σαρκίνων· καὶ τῶν ὁμοίων· εἰ δὲ φανείη διὰ τῶν προειρημένων ση-
μείων ὅτι ἐστὶν ἡ ἐπιληψία ἀπὸ στομάχου, προτρέπομεν ἐ-
μεῖν, διὰ ἀφεψήματος ἀννήθου καὶ ῥαφάνου καὶ ὀξυμέλιτος· πινέτω-
σαν τὴν ἱεράν, διὰ τὸ καθαίρειν τὸν στόμαχον· πινέτω δὲ καὶ τὸ μη-
κράτου τὸ καταπασσόμενον διὰ τῶν ἀρωμάτων· ἐπίπονος δὲ φυ-
λασσέσθω τὸ προλεχθὲν ἔστι δὲ τὸ θεραπεύειν διὰ τῶν ἁπλουστέρων· εἶτα
ἀναβιβάζειν εἰς τὰ τραχύτερα καὶ ἰσχυρότερα κατὰ τάξιν· εἰ δὲ γέ-
νηται τὸ τοιοῦτον πάθος παιδίοις· οἷς καὶ πλειστάκις συμβαίνει, μάλι-
στα τοῖς τὰ σώματα ὑγρὰ ἔχουσι, συμβαίνει διὰ δύο αἰτίας· ἢ ἀπὸ
κατ' ἀρχὰς κράσεως ψυχρᾶς τοῦ ἐγκεφάλου ὑπαρχούσης· ἢ ἀπὸ ἀγρή-
στου οἰκονομίας· εἰ δὲ ἤρξατο ἀπὸ γεννήσεως τοῦ παιδός, τούτου ἡ αἰτία
ἐστὶ δυσκρασία φυσικὴ ὑπαρχούσα τοῦ ἐγκεφάλου· ἢ ψυχρὰ ὡς με-
λαγχολία· ἢ ὑγρὰ ὡς φλεγμονή· ὑγιαίνουσι δὲ οὗτοι ὅταν μεταβα-
θῶνται τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἰς τὴν τῶν μειρακίων· διὰ τὸ τῷ
πολλὴν γίνεσθαι αὐτοῖς εἰς θερμοτέραν κρᾶσιν καὶ ξηροτέραν· εἰ δὲ οὐκ ἔ-
στιν ἡ προκατάρξις τῆς αἰτίας ἀπὸ γεννήσεως τοῦ πάσχοντος· τῷ
πάρχαι τότε τὸ συμβαῖν· ἢ ἀπὸ πονηρῶν βρωμάτων καὶ κακοχυμίας·
ἢ ἐξ αἰτίας δή τινος τῶν ἔξω· τοὺς τοιούτους τοίνυν δεῖ θεραπεύειν
καθὼς ἔφημεν ἐξ ἀρχῆς· καὶ τὴν τούτων δίαιταν καὶ ἡλικίαν· ἐξαίρετον
καὶ ὁ γαληνός· ὅτι ἡ παιωνία κρεμασθεῖσα ἐπὶ τῶν παίδων, ὠφελεῖ-
τούτους ἀπὸ τῆς ἐπιληψίας· φησὶ δὲ αὐτὸς ὅτι ἐθεάσατο παῖδα
ὄντα ἐτῶν ὀκτὼ ἀγωνίζεσθαι τούτῳ τῷ πάθει· καὶ κρεμασθείσης τῆς παιωνί-
ας ἐπὶ τοῦ τραχήλου, τοῦ πάθους ἀπηλλάττετο· πιπτούσης δὲ αὐτῆς
ἀπὸ τοῦ τραχήλου, αὐτίκα τῇ ὥρᾳ ἐνοχλεῖτο ὑπὸ τοῦ πάθους· κρε-
μασθείσης δὲ αὖθις, ἠλευθεροῦτο· καὶ δὶς καὶ τρὶς τοῦτο ποιήσας τὰ
αὐτὰ συνέβη· εἶτα κρεμάσας τὴν παιωνίαν, ὑγιὴς κατέστη· λέ-
γει δὲ αὐτὸς· ἔγνων ὅτι μέρη μικρὰ ῥέουσιν ἀπὸ τούτου τοῦ φαρμάκου·
καὶ διὰ τῆς ἀναπνοῆς εἰσερχόμενα, ξηραίνουσι τοὺς νοσοῦντας
τόπους· ἢ ὅτι ἀλλοιοῦσι τὸν ἀέρα καὶ ὀσφραίνεται ὁ ἄνθρωπος καὶ τοῦ-
το ὠφελεῖ: **η κ΄ περὶ ἀποπληξίας:** Καὶ ἡ ἀποπληξία, ἐ-
ξ ὑγρότητός ἐστι· οὐδὲ ξηραίνει δι' ἀλλοίων· μετὰ τῶν εἰδῶν τῶν ξηρῶν·
πολλάκις δὲ καὶ ὁ ἀτμὸς ξηρὸς χολώδης· ἀναβραθεὶς εἰς τὸν κοπούμενον
καὶ νύσσοντα· ξηραίνεται τὸ φλέγμα καὶ γίνεται ἀπόπληκτος· αἱ ξηραὶ
τινὲς οὖν βλάπτουσιν ἀλλοιοφα· γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ βραχέος ἄρτου·
πίνοντα καὶ ἐσθίοντα καὶ ἐσθίοντα· καὶ κοπιῶντα οὕτω· δεῖ

τοῦτον πίνοντας φλεβοτομεῖν. μάλιστα δὲ τοῖς κρατουμένοις ἰλιγγιῶσι
φλεβοτομεῖν, δεῖ καὶ συνεχῶς ὑποκαίειν τοῦ πώγωνος. καὶ δεῖ τοῦτο
παιδὶ ὅλον ἐμπλήσαντας τὰ κοῖλα τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ‖ ξηρόν·
ἀποκλεισθῆ ὑστέρως ὡς τοῦ γένους τοῦ φλέγματος ἢ τοῦ αἵματος·
πολλοὶ γὰρ οἱ χυμοὶ ἀποχωροῦνται τῷ αἵματι· ἀναπεπλασθῆναι τῶν κοι-
λιῶν τοῦ ἐγκεφάλου. ἀπὸ τῆς τοιαύτης ὕλης, ἀποπαύεται ἐκ τούτου
καὶ αἴσθησις παντὸς τοῦ σώματος· καὶ ἡ κίνησις αὐτοῦ. καὶ λείπονται οἱ
νοσοῦντες, ὡς ὅλα φθαρτά, μήτε νοοῦντες μήτε ἀκούοντες ἢ βλέποντες. διὸ
παύονται αἱ ἐνέργειαι τῆς ψυχῆς, ἀσθενοῦσι· πλὴν τῆς κινήσεως τῆς ψυ-
χῆς. εἰ δὲ ἐστερηθῇ καὶ ταύτης, ἐστὶ πάνυ ὑπερβολὴν δεινόν. οἱ δὲ πα-
λαιοὶ ἀνάγουσι ταύτην τὴν διάθεσιν, μεγίστην ἀποπληξίαν. καὶ ἀναισθη-
σίαν. σημειούμεθα δὲ οἷα μάλιστα ὑπάρχει ἡ νόσος. ἢ ἐλάττων. ἀ-
πὸ τῆς ποιότητος τῆς ἀναπνοῆς. εἰ μὲν ὁμαλὰ ἔχων τῆς σιγώσης ἡμι-
πληξίας ἀναπνεῖ ὁμαλῶς. βιαίως δέ, ἐστὶν ἡ τοιαύτη σιγὴ τῆς ἀπο-
πληξίας ἰσχυρά. εἰ δὲ ὑπάρχει ἡ ἀναπνοὴ ἐκτὸς βίας καὶ πνικ-
ὴν ἀρχομένη τάξιν. πολλάκις δὲ καὶ ἐλαττουμένη, ἐστὶ δὲ καὶ αὕτη
σφοδροτάτη ἐλάττω δὲ πολὺ τῆς πρώτης. ὅταν δὲ ὁ πεπονθὼς ἀ-
ναπνεῖ ἀναπνοὴν συνεχῶς διατάξαι, ἡ ἀποπληξία ἐστὶν ἀδύ-
νατος. ὁ δὲ Ἱπποκράτης φησὶν ἐν ἀφορισμοῖς· λύειν ἀποπληξίην
ἰσχυρὴν μὲν ἀδύνατον· ἀσθενέα δέ, οὐ ῥηΐδιον. εἰ δὲ ἀφικνεῖ-
ται ἡ ὕλη εἰς τὸ ἓν μέρος τοῦ ἐγκεφάλου, φημὶ τὸ μέρος τὸ δεξιὸν ἢ
τὸ ἀριστερόν, καλεῖται οὐκ ἔτι πῶς ἀποπληξία· τοῦτ᾽ ἐστὶν ἡμιπληξί-
α. καὶ εἰ ὑπάρχει εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, λέγεται ἡμιπληξία τοῦ δεξιοῦ.
εἰ δὲ εἰς τὸ ἀριστερόν, καλεῖται ὁμοίως. εἰ δὲ συμβαίνει εἰς ἓν μέρος,
εἰς ἓν καὶ μόνον ἡ προσαγόρευσις. φησὶ γὰρ Ἱπποκράτης ἀποπλη-
κτον αὐτὸ τὸ σκέλος ἀλγεῖ τε. ἡ δὲ αἰτία ἐὰν γένηται ἡ ἔμφραξις
εἰς ἕνα νεύρου ἐξ αὐτῶν τῶν λοιπῶν ὄντων ἀβλαβῶν. ἡ βλάβη
καὶ ἡ παράλυσις εἰς τὰ κινούμενα μόρια παρὰ τοῦ σφηνωθέντος
νεύρου γίνεται. εἰ δὲ ἐστὶν ἡ σφήνωσις εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν νεύρων.
τῆς ἐξῆς τοῦ σπονδύλου, κωλύεται τότε ἡ αἰσθητικὴ δύναμις.
καὶ ἡ κίνησις ἡ καταρχομένη πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου. καὶ
γίνονται πάντα τὰ μέρη τὰ ὄντα ὑπὸ τὸν σπόνδυλον, ἀναίσθητα
καὶ ἀκίνητα. καὶ ἐκ τῶν τοιούτων, οὐ συμβαίνει τι ἐν τῇ ὄψει. εἰ δ᾽
ἐστὶν ἡ σφήνωσις εἰς ἓν μέρος τῶν τοῦ σπονδύλου, καὶ ἐν δεξιοῖς
καὶ ἀριστεροῖς ὑπάρχει τῶν ἀπὸ τῶν σπονδύλων, μέρος τὸ σφη-
νωθὲν ἡμίπληκτον. ἡ δὲ ὅτι σμ... τῶν μερῶν αὐτῆς ἀνά-
παφος·

εἰ δὲ ἔστι στρεβλότης ἐν τῷ προσώπῳ τοῖς παρέτοις τοῦ σπᾶσι χαυνότης. Καὶ
καταλύσεις μετὰ παντὸς τοῦ σώματος ἀντὶ τοῦ [illegible] αὐτοῦ γινώσκομεν
ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς νόσου ἀπὸ τῆς ἕξεως τῆς αἰσθήσεως καὶ κινήσεως φημὶ
τοῦ ἐγκεφάλου ὑπάρχει· καὶ αὕτη ὑπάρχει ἀτελὴς ἡ ἀποπληξία· ἔτι
δὲ πολλάκις δυσκίνητος· ἔστι δὲ καὶ ἀκίνητος· τὸ δὲ ταύτης δυσκαταγνώρι-
στόν ἐστιν· ὅταν κρατῆται ἡ φωνή· καὶ ὅταν αὕτη συμβαίνει παρέσεις
τῆς ὄψεως· ἢ στρεβλότης σώματος. Καὶ οὐκ ἔχει αἴσθησιν ἅπαν
τὸ μέρος ὅλον· μηδὲ τὴν προαιρετικὴν κίνησιν, μάλιστα εἰ τὸ πάθος
ἐστὶν ἐντὸς ἑξ ἡμερῶν· ὑπάρχει μάλιστα [illegible]. Καὶ μάλιστα σφαλερὸν
τὸ δὲ ταύτης ἄπονον, εἰ παρὰ ἡ λαλία ὑπάρχει ἄλογος· καὶ ἡ κίνη-
σις. Καὶ ἡ αἴσθησις τοῦ σώματος αὕτη ὑστερεῖται· ἡ κίνησις αὐτοῦ εἰς
ἓν μέρος· ἢ ὅλον τὸ μέρος· μάλιστα δὲ ἐστὶν ἄπονον, ἂν ἐπιστραφῇ
ἐν τῷ αὖ δὲ εἰ ἡ αἴσθησις καὶ ἡ κίνησις μετὰ τεσσάρων ἡμερῶν· ἢ τεσσά-
ρων· ἢ ἀπὸ τῆς χειρὸς μετὰ ἡμέρας η'· ἢ πλέον τούτων. διὰ δὲ τὸ συμ-
βαίνειν τὴν νόσον ἀπὸ παχέων περιττωμάτων καὶ γλίσχρων, γνωστὸν
ὑπάρχει πᾶσι τοῖς ἐμπείροις ἰατροῖς, ὅτι χρὴ θεραπεύειν
τὴν νόσον ταύτην διὰ τῶν κενουμένων βοηθημάτων, τὰ παχέα περιττώ-
ματα· ὡς ἡ θεοδότειος· ἡ ἱερὰ τοῦ [illegible] ἢ πικρά· καὶ αἱ χείρισται
τῶν μεγάλων φαρμάκων· ἢ κινοῦντα τὰ παχέα περιττώματα διὰ τῶν
κόκκων τοῦ [illegible] ἢ τῶν κόκκων τοῦ ἀφορβίου· ἢ τῶν [illegible]
κόκκων, καὶ τῶν ὁμοίων· πινέτω δὲ ὁ κάμνων τὰς ἡμέρας ἐν αἷς ἔχε-
ται [illegible], τὴν θηριακήν· ἢ τὰς φαρμάκ[illegible]· ἢ τὴν [illegible]· ἢ ἡ διὰ
τοῦ ἀνακαρδίου, καὶ τὰ ὅμοια τούτων· ἢ ὅσα τὰ θερμαίνοντα τὸν ἐγκέ-
φαλον· εἰ δὲ χρεία ἐστὶ κλυστῆρος, μίγνυε [illegible] τῶν θερμῶν εἰδῶν·
καὶ ἀναγαργαριζέσθω διὰ νάπυος καὶ μαστίχης· ἢ πυρέθρου· ἢ σταφί-
δος ἀγρίας· ἢ τῆς πικρᾶς ἱερᾶς μετὰ ὀξυμέλιτος· δεῖ φλεβοτομεῖν(?) [illegible]
κεφαλὴν [illegible] ἔλαιον· [illegible] ἢ τοῦ [illegible] ἢ τὸ [illegible] ἔλαιον τοῦ
ἀφορβίου· καὶ τὰ ὅμοια τῶν θερμῶν· δεῖ [illegible] κε-
φαλήν, ἢ [illegible] εἰ ἔστιν ἡ νόσος ἐξ [illegible]·
μετὰ [illegible] χαμαιπίτυος· ἀνήθου· [illegible] ἄλλων [illegible]
[illegible] τὸν [illegible] τόπον τοῦ [illegible] τῆς αἰσθήσεως μετὰ τι-
νος τῶν θερμῶν [illegible]· τῶν ὅσοι οὔπω [illegible] τῶν· [illegible]
[illegible] καὶ διὰ τῶν [illegible] φαρμάκων· ἵνα διὰ τοῦ [illegible]
[illegible] ὁ ἐγκέφαλος· [illegible] τροφὰς θερμαντικὰς καὶ
πινέτω οἶνον παλαιόν· ἢ τὸ [illegible] τοῦ μέλιτος μετὰ τῶν [illegible]
[illegible] αἰσχυντὴν(?) μετὰ [illegible] ἡμέραν· μετὰ δὲ τὸ ἐξιέναι,

οἰνοποσίαν. εἰ δὲ συμβαίη τῶν νοσούντων πυρετὸς διὰ τὴν τῶν πρὸς
φαρμάκων ξηρότητα, γίνεται γὰρ ἀπὸ [illegible] θεραπεία. διὸ
θερμαίνει τὰ νεῦρα. καὶ ξηραίνει τὴν ὑγρότητα. καὶ πᾶν [illegible]
[illegible] τῷ σώματι. ἀπὸ αὐτοῦ καὶ τὸν ἔντος. εἰ δὲ [illegible] ὁ
[illegible] καὶ πάχεις [illegible] καὶ τὸ πρόσωπον ὡς αἱματώδες, τὴν
φλέβα [illegible] αὐτοῦ ἐξ ἀρχῆς τὴν καθόλου. καὶ ἀποχύειν τὸ
αἷμα αὐτοῦ κατὰ τὴν ἰσχὺν ἐπειδὴ τὸ φλέγμα ἐξ ἀρχῆς τα-
μεῖον τοῦ αἵματος. καὶ ξηραίνει τὸ σῶμα. εἰ δὲ γέρων ἐστὶν ὁ νο-
σῶν ἢ ἀδύνατος, ἀπέχεσθαι δεῖ τῆς φλεβοτομίας. καὶ ἀρ-
κεῖσθαι τῇ καθολικῇ καὶ μερικῇ θεραπείᾳ. καθὼς εἴπομεν.
κόκκοι διασώδεις. κατὰ τὴν γραφὴν τοῦ σεβοὺς. ὠφελοῦσιν [illegible]
εἰς ἡμιπληξίαν. καὶ στρεβλώματα ὄψεως. ἀρμοπονίαν. ποδάγραν.
εἰς πνεύματα παλαιά. κωλικούς. [illegible]. πόνους νεύρων. πα-
ράλυσιν σώματος. [illegible] καὶ ἄλλα πολλά. πεπειραμένοι γὰρ αὐτοῖς:

Λαβὼν [illegible] τὴν [illegible] τῆς ἱερᾶς πικρᾶς. βδέλλιον.
κολοκυνθίδος αὐλακωτῆς. σαγαπηνὸν. ὀποπάνακα. ἀμμω-
νιακόν. [illegible] καστόριον ἀνὰ ℥ α'. κόψας. σήσας τὰ ξηρὰ τῷ
ὀποπάνακα. καὶ τοῦ σαγαπήνου. καὶ τὸ βδέλλιον καὶ τὸ ἀμμω-
νιακὸν. ἀποβρέξον μετὰ χυλοῦ πράσου. εἰ δὲ [illegible] σμύρνον
μετὰ τοῦ [illegible] αἰδοῖον. καὶ ποίησον κόκκους μικρούς. ἡ πόσις ἐκ
τούτων, [illegible] μετὰ θερμοῦ ὕδατος. εἰ δὲ χρεία ἐστὶ σφοδρο-
τέρας θερμότητος καὶ ξηρότητος, ἀνάμιξον ἀφόρβιον καὶ στορ-
[illegible] ἀνὰ ℥ α'. εἰ δὲ ἐστὶ περισσοτέρας θέρμης δέοιτο πρόσθες
ἀφόρβιον. μακροπέπερ. [illegible]. καὶ [illegible] ἰνδικόν. [illegible]
[illegible]. χυλὸν [illegible]. [illegible] [illegible]:
ἕτερον κόκκοι τῶν διασωδῶν. ὠφέλιμοι κατὰ τὴν γραφήν. [illegible]
[illegible] θαυμαστοί [illegible] ὠφελοῦσιν εἰς τὰ ἀνωτέρω:—

Λαβὼν ἱερᾶς ℥ ι'. κολοκυνθίδος αὐλακωτῆς ℥ ε'. ἀφορβίου ℥
[illegible] ℥ γ'. καστορίου. πιπέρ. χαλβάνης. σαγαπήνου.
[illegible] ὀποπάνακα. [illegible] ἰνδικοῦ, ἀνὰ ℥ α'. [illegible]
[illegible] χυλοῦ. [illegible] μετὰ χυλοῦ [illegible]. τὰ λα-
[illegible] ℥ ι'. κόκκοι [illegible] ἐκ τούτων
[illegible] ἰνδικοῦ καθὼς [illegible] τὰ [illegible] ἀπο-
[illegible] ὠφελοῦσι δὲ εἰς τὰ αὐτὰ τοῖς προ-
ειρημένοις. καὶ πᾶσαν νόσον [illegible]:—

Λαβὼν [illegible] ℥ ε'. [illegible] ξανθὸν [illegible] ℥ ε'.

ἄγας ἰνδικῆς · καρυοφύλλων · ἄπορον · ξιζίφερ · νάπυ · ἀνὰ γ̅ α´ · μι-
κροπίπερ · κοινοπίπερ · κολοκυνθίδος · ἀντιμονίου · ἀνὰ γ̅ ς´.
πανίδων · ∠ β´ · κόψας · σήσας · ζύμωσον μετὰ χυλοῦ πρασσοῦ ·
καὶ ποίησον κόκκους · καὶ ξήρανον ἐν σκιᾷ · ἡ δόσις ἐξαγίων
∠ β ς´´ μετὰ θερμοῦ ὕδατος · ἑσπέρας : οἱ κοινοὶ κόκκοι

Στάχος · λαπαθοκινάμωμον · ξυλοκασσίας · τοῦ δύπχοου · ἄσαρ · σχίνου
ἄνθος · ὀποβαλσάμου · ξυλοβαλσάμου · κρόκου · μαστίχης · ἀνὰ
μέρος ἕν · ἀλόης ἡ πάλιν · ἴσον πάσης τῶν ἀλόων · κόψας · σή-
σας · ζύμωσον μετὰ ὕδατος σχοίνου · ἢ ἀψινθίου · ἢ κράμβης · ἢ
μαράθρου · καὶ ποίησον κόκκους · καὶ ξήρανον ἐν σκιᾷ · ἡ δόσις γ̅ α´
τῇ ἑσπέρᾳ · ἀπὸ ὕπνου · ἢ μέχρι β ∠ · μετὰ ὕδατος · χλιαροῦ ·
ἢ οἴνου · ἢ μετὰ μελίκρατος, ἢ δὸς ξηρόν · ἐξαίρει καρδιακόν ·
μετὰ σπαρμωνίας · χαζουβάς · γ ἢ καὶ πλεῖον · μετὰ ἀπίθει
σεως · καὶ διαίτης : στίχη κόκκοι τοῦ καμφίνου · ἡ στομάτου δι-
ταραχῆ · οὓς διατάξατο ὁ μακάριος ἰωάννης ὁ δαμασκηνὸς · ὠφελοῦσ(ι)
εἰς ἡμικρανίαν · πόνους · τῶν · στομάχων · κοιλίαν · ἀγανακτεῖ
ἐμβαίνουσαν ἀπὸ παχυτάτου φλέγματος :

Λαβὼν ἱερὰν πικρὰν γ̅ ι´ · ξιζίφερ · νάπυ · ἀνὰ γ̅ α´ · μ(ε)ν(ε)κίτης ·
ἀνὰ γ̅ ς´´ · καρυοφύλλου · ἰνδικοῦ · ἄπορον · ἄγας ἰνδικοῦ ἀνὰ γ̅ α´ ·
πανίδα γ̅ β´ · κόψας · σήσας · ζύμωσον μετὰ ὕδατος βδελλίου ·
ποίησον κόκκους · ἡ δόσις ἐξαγίων γ̅ β´ · μέχρι καὶ α ∠ · ὕδατος
θερμοῦ · τῇ ἑσπέρᾳ : στίχοι κόκκοι τοῦ ἀφορβίου · καθὼς αὐτοὺς
συνετάξατο ὁ σαλὲ · ὠφελοῦσι στομάχου · εἰς ἡμικρανίαν συμ-
βαίνουσαν ἀπὸ ψύξεως · εἰς στρομμίνους · εἰς τοὺς ἀνέμους ·
τῆς κοιλίας · εἰς πᾶσαν φυσῶσαν νόσον · εἰς ἀρθριτικοὺς ἀπὸ παντὸς φλέγματος παχέ(ος) :

Λαβὼν ἀφορβίου · κολοκυνθίδος · ἀντιμονίου · σπαρμωνίαν ·
βδελλίου, ἀνὰ ∠ β´ · ἀμμωνιακοῦ · σινηβίνης · ὀποπάνακος · ἀλόης
ἀνὰ ∠ α´ · ὀξύμελι κάστορος · σαρκοκόλλαν · μαστίχης · ἀλόης ἢ
πάλιν · ἄνισον · σμύρνης ἄπορον · σπέρμα κωνίου · χαρμάλ ·
χαλβάνης · ἀνὰ ς´´ οὐ · κόψας, σήσας · λῦσον τοὺς προσγενεῖς
ὀποὺς εἰς χυλὸν πρασσοῦ · ἢ σχοίνου · καὶ ζύμωσον μετὰ τὰ λοι-
ποὶ εἴδη · καὶ ποίησον κόκκους · ξηραίνων ἐν σκιᾷ · ἡ δόσις
ἐξαγίων γ̅ α´ · μέχρι καὶ β´ · μετὰ θερμοῦ ὕδατος · ἄσωδα ·
μετὰ ἀγρυπνίας καὶ ἀπίθεσεως · πάντων καθάρματα
τὴν τοῦ τοῦ διωγμόν : στίχη ἱερᾶς ἣν διατάξατο ὁ μακάριος ἰω(άννης) ὁ δαμασ-
κηνὸς · καθαίρει τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ φλέγματος · καὶ τὰ φυσῶδη

ἐξαυ. οἷον ἡ μιπληξίαν. παρεσιν σωμ(ατο)ς σπασμὸν. ἀρχὴν
ὑποχύσεως. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. ἐξαίφνης δὲ ὅτι ἀπὸ τῆς τοι
αύτης συνθέσεως ὠφελεῖ ... ἄνθρωπος ... ἀπὸ ...
λαβὼν ἀγγουρίων ... σ(τα)τ ξ. ... ὡς
χαμαίδρυων. στάχυδα. ἐλλέβορον μέλανα ἀνὰ σ(τα)τ ς. ...
η πατίδα. ... ἀλλεσινῶν ... ξιξι β ...
ἄνθος. ἀνὰ σ(τα)τ ς. χαπλομιναγμώμον. σάχος ... πετρο
σελίνου σμύρνου. εὐφόρβιον ἀνὰ σ(τα)τ ... κοινοπίπερ. λευκο
πίπερ. καστόριον. πεπονόσαν. ἀνὰ σ(τα)τ β. ... ποχυπόδιον.
ἐπίθυμον. ἀνὰ σ(τα)τ ς. ἀψίνθιον. σ(τα)τ ι. φανιά σ(τα)τ δ. ... ...
θιον. ἀνὰ σ(τα)τ β. ἀριστολοχίων στρογγ(ύλης). ... μαλα. κου
πάπα. μαστίχην. ἀνὰ σ(τα)τ β. κόψας σήσας. ... τὰ πάντα
μετὰ μέλιτος ἀπηφρισμένου ... ἕως ... αἱ δυνάμεις
... ἀναμίξωσιν. ἡ πόσις σ(τα)τ δ. μετὰ ὕδατος θερμοῦ ...
... φίλον. ἀντίδοτος ὠφελοῦσα συνθ(ετον) εἰς πνεῦματ(α) ...
ἡ μιπληξίας. στραβλ(ῶν) προσώπων. παραλύσεις τρόμου ... ὡς
περ τι ἄρτον ἀνθρώπου ματι. ναρκώσιν. εἰς ἀναίμους ... εἰς
σπασμὸν. ναυρων. εἰς πᾶν νόσημα γινόμενον ἀπὸ φλεγματ(ος) ...
λαβὼν ἀγυπτίων χαμαιλ ... σ(τα)τ δ. σπαγμων ...
... ἰνδικοῦ. μαστίχην. ξιξι β ... σάχος ἰνδικ(ὸν).
χαπλομιναγμώμον. ἀριστολοχίων, μακρᾶς. ἀνὰ σ(τα)τ β. ἄσαρ. ...
σαμψύχου. ξυλο βάλσαμον. σμύρνην. κόστον ... κινναμώ
θος. κάρυον ἰνδικόν. ἀνὰ σ(τα)τ ... κόψας τὰ ἄλλα. σήσας ...
σον μετὰ μέλιτος ἀπηφρισμέν(ου). ἡ πόσις σ(τα)τ δ. μετὰ ... ὕ
δατος. ... θαυμαστή ... πεπειραμένα ...
εἰς ... σὺν θ(ε)ῷ ... ὠφελεῖ εἰς
ἡ μιπληξίαν παραλυτικοὺς ... ἀπὸ ...
λαβὼν ἀγυπτίων ... ἀνὰ ∠ ε ...
καὶ ... σπέρμα ... ἄνισον σ(τα)χ(υ)δα
... σπαγμωνίαν ξιξι β ... ἀνὰ σ(τα)τ α. κόψας σήσας ...
... εἰς ... εἰς ...
ἀναμίξον μετὰ τῶν λοιπῶν ... καὶ ἀμυγδάλων
χλωρῶν. ... ἡ πόσις ἐξ ... β. ... μετὰ θερμοῦ
ὕδατος ... μετὰ μέλιτος ...
... ἕως οὗ ἀπαρτισθῆ. ...
... λαβὼν ... β. ...

ὀποπάνακι· χαρούβας ϛ΄. μάλαξε καὶ παράστη· προσθεὶς ὕδωρ κεν-
δρου· πινέτω δὲ ὕστερον· ἀναγκαῖον ἐστίν· στὴ ἐχάδι· αἰθιοπινοῦ
κυμίνου· εὐδιάβατον ὁμοίως [illegible] ὁ δαμασκηνός· ὠφελεῖ εἰς ἡμιπλη-
ξίαν· ὁ [illegible] στραβοχό· [illegible] φονεύου τοῦ νοσοῦντος· ἢ παραλύσεου·
ἢ πίνοντος ἐξ αὐτοῦ 𐅻 β΄· μετὰ ἀφεψήματος [illegible]· καὶ κασσία-
ἀφεψημένον εἰς ὕδωρ· ἐπιχλιαρὸν αὐτὸ ἀφεψήματι ἐλαίου 𐅻 β΄·
λ Λαβὼν κυμίνου αἰθιοπινοῦ [illegible] β΄· [illegible] ὀλίγον [illegible]·
μάλαξον ὅλον [illegible]· εἶτα ἔασον ἐπὶ τοῦ πυρός· ἕως δ-
[illegible]· εἶτα [illegible] λίθινη· ἢ [illegible] λίθινον [illegible]
[illegible] μάλαξον [illegible] ὡς [illegible]· εἶτα λαβὼν ὕ-
δωρ [illegible] μετ' αὐτοῦ [illegible]· λαβὼν [illegible]
[illegible] ἀπόζεμα, μετὰ [illegible] ἀπὸ [illegible]
[illegible] θερμαῖνον αὐτὸ καὶ θερμανθέν, ἐπίθες τὸ αἰ-
θιοπινὸν κύμινον· καὶ βράσον τοῦτο βρασθὲν [illegible] καὶ πάλιν
βράσον ἐπὶ τοῦ πυρός· καὶ [illegible] τὸ ἔλαιον μετὰ [illegible]
[illegible]· ἢ [illegible] καὶ θὲς εἰς [illegible] ὑάλινον· καὶ ποίησον
ἐξ αὐτοῦ εἰς [illegible]· ὅτι ὠφέλιμον ἐστί· ἀλείφεσθαι ἐ-
λαίου ὠφελοῦντα εἰς ἡμιπληξίας ἢ μὴ ξηρούς· τοὺς ψυχρὰν
[illegible]· [illegible]· ἀλείφειν χεῖρα· ἢ πα-
ραλύειν πόδα· καὶ τοῖς [illegible] ἀπὸ ψυχρᾶς [illegible]
λ Λαβὼν ὀμφακίνου ἐλαίου ξέστην α΄· θὲς εἰς // [illegible]
αὐτὸ εὐφόρβιον ∠ ζ΄· καστόρειον 𐅻 ζ΄· ζιζίβεως· πύρεθρον ἀνὰ 𐅻 ε΄·
[illegible] εἰς αὐτὸ εὐφόρβιον ∠ ζ΄· καστόρειον 𐅻 ζ΄· πάντα θὲς
τῷ ἐλαίῳ· καὶ ἔψησον ἐπὶ πυρός· μάλαξον ὅλον [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ἀπὸ πυρός· [illegible]
εἰς αὐτὸ τὰ φάρμακα· καὶ [illegible] ἐξ αὐτοῦ τοῖς νοσοῦσι [illegible]
πους· πινέτω δὲ ἐξ αὐτοῦ 𐅻 β΄ μετὰ ἀφεψήματος μαστίχης
καὶ ἀνίσου· ἢ [illegible] ἀντὶ ὀμφακίνου ἐλαίου σησαμέλαιον· [illegible]
ἀλείφεται ἐλαίου· [illegible] ὠφελοῦντα εἰς ψυχρὰς νόσους· καὶ
ἀνέμους· ναρκώσεις ἁρμῶν· βάρος εἰς φυσώδεις πνευμάτων· εἰς
[illegible]· καὶ εἰς πάντα ὅσα [illegible]
λ Λαβὼν ἔλαιον παλαιὸν [illegible]· δαφνέλαιον ἀνὰ 𐅻 δ
α΄· σησαμέλαιον [illegible] πρόσφατον· ἀναμίξας ταῦτα θὲς
εἰς [illegible]· ναρδέλαιον μετὰ δ΄ [illegible]· εἶτα λα-
βὼν [illegible]· [illegible] πικροῦ· σμύρναν· μαστίχην [illegible]·
[illegible]· πύρεθρον· βδέλλιον [illegible]·

ἀπόζεμα κώνου· ἢ [illegible] [illegible]· χαλκάνθου καὶ [illegible] ἀνὰ ∠ β´
κόψας σήσας ἀνάμιξον μετὰ ἐλαίου καὶ ὕδατος ἕψησον δὲ
μετὰ μαλθακοῦ πυρὸς συχνῶς· μέχρις ὅτου δαπανηθῇ τὸ ἔλαιον·
εἶτα καταρροφήσας στρῶσον εἰς βύσσινον καθαρὰ καὶ τοῦτο ἐμπλάσσε
αὐτῷ ὁ πάσχων ἤτοι ὁ [illegible] [illegible]· ἢ τοῖς παισὶν [illegible] ἔχων.
καὶ τοῖς ἀρμοῖς πονῶν· ἀλειφέσθω δὲ· [illegible]· [illegible] χρυσοῦ· ἢ μετὰ
τὸ ἀπὸ [illegible] μετὰ ὕδατος θερμοῦ· ἀπαιδεύ θαυμάσιον
ἐστὶ πάνυ: στὴ ἀλείμματα ἐλαίου ὠφελοῦντα εἰς τὰ ὁμοῖα δεδοκιμασμένα:

Λαβὼν σχίνου ἔλαιον· ἰασμέλαιον· ἀνὰ λί[illegible] σησάμελαιον· χαμαιμήλου·
ἀνὰ οὐγ β´· ὁμοῦ ἐνώσας εἰς τὸ ἀγγεῖον χύτρινον μετὰ ὕδατος λί
α· καὶ [illegible]· ἢ ὕδατος ἀψινθίου· ἢ πηγάνου· ἢ χαμαιμήλου.
καὶ ἀναλύσας ὑποκαίσθω ἐν πυρὶ μαλθακοῦ ἕως οὗ δαπανηθῇ
τὸ ὕδωρ. καὶ [illegible] ταῖς [illegible] καὶ ἀλειφέ-
σθω· [illegible]· ὠφελεῖ εἰς [illegible]· καὶ [illegible]
ρων· εἰς ἀποπληξίαν· εἰς τοῦτο [illegible] τὸ πύρεθρον μετὰ ἐλαίου
καὶ [illegible]· ὡσαύτως [illegible] τὸ καστόριον [illegible]
στὴ χρίσματος ἀπὸ τοῦ κώδικος [illegible] ὠφελεῖ τοῖς [illegible] ξηρὰν [illegible]

Λαβὼν πύρεθρον· δαφνέλαιον· σαμψύχου· ἀγρίας [illegible] ἀπὸ [illegible]:
σταφίδος ἀνὰ ∠ β´· νίτρον· νάπυ· ἀνὰ ∠ β´· κοινοπίπερ [illegible]
εὐφόρβιον· καστόριον· ἀνὰ ∠ β´· ποίησον χρῖσμα μετὰ κηροῦ· καὶ
[illegible] χρῶ αὐτῷ [illegible]: στὴ [illegible] ὠφελοῦσα ἡμιπλη-
κτους καὶ ἀφώνους· καὶ τοῖς τὴν ὄψιν ἔχοντας ἐστραμμένην· καθαίρει
τὸ [illegible] ἀπὸ παντὸς [illegible] ματος παχέος:

Λαβὼν στρουθίον καστόριον κοινοπίπερ· [illegible] αἰθιοπικὸν [illegible]
κόψας σήσας φύρασον μετὰ ὕδατος ἀπὸ βραχέντος [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible] ὡς [illegible]· καὶ ξηρανθήτωσαν· εἰς δὲ
[illegible] χυλὸν [illegible] σαμψύχου· καὶ [illegible]
ἢ λαμβάνω [illegible] ἴσον [illegible] εὐφόρβιον [illegible]· [illegible]
[illegible]· ἢ λαβὼν [illegible] σμύρνην καὶ
[illegible]· [illegible]· καὶ [illegible] χρῶ αὐτῷ [illegible]:
στὴ θεραπείας φαρμακοῦ· [illegible]
ὠφελεῖ εἰς [illegible] ἀποπληξίας· εἰς [illegible] εἰς
φόβον· εἰς κάθαρσιν [illegible]:

Λαβὼν στρουθίον ∠ ζ´ λευκοπίπερ· κοινοπίπερ· καστόριον ἀνὰ ∠ α´
[illegible]· νάπυ ἀνὰ ∠ β´· [illegible]· [illegible] ἀνὰ [illegible]· κόψας
σήσας, μετὰ [illegible]· ἀπόθου [illegible] [illegible] ὀλίγον [illegible]

[illegible]

Καὶ μὴν τὸ πλάσμα: ἕτερον ἀνδραγαριστὸς ὠφελοῦντα εἰς ἡμιπληξίας καὶ δυσκινησίαν γλώττης ἀπὸ πλήθους φλέγματος:

Λαβὼν πύρεθρον· νάπυ· κοινὸν πέπερ· φθειρόσταφίδα· ζιζίβερ· καμινόν· ἀνὰ στα΄· κόψας σήσας, φύρασον μετὰ μέλιτος· καὶ λαβὼν ἐξ αὐτοῦ ἴσον ποντικοῦ καρύου, διάλυσον μετὰ ζωμοῦ σαμψύχου πρὸς φαλοῦ καὶ ὀλίγου ὄξους καὶ μέλιτος· ἢ μετὰ ὀξυμέλιτος· καὶ ἀνδραγαριζέσθω νῆστις: ἕτερον ἀνδραγαρισμάτος ὠφελοῦν ἁπλῶν εἰς ἡμιπληξίας καὶ βάρος γλώττης· ἀπὸ φλέγματος· ψύχος κεφαλῆς· πόνον τραχήλου καὶ

Λαβὼν θρίδακον· ἤτοι ὀρίγανον· σαμψύχον· νάπυ· πύρεθρον ἀνὰ < παρὰ σὺ: καλαμίνθην· ἱερὰν πικράν· ὕσσωπον ξηρόν· μακρόπιπερ· ἐξ ἴσου· κόψας σήσας, ζύμωσον μετὰ μέλιτος· καὶ λαβὼν ἐλαίας ἴσον καρύου ποντικοῦ· λύσον μετὰ μέλιτος· καὶ ὕδατος θερμοῦ· καὶ ἀνδραγαρίζεσθαι θέλω παραγγέλλω: ἕτ[ερον] ... θέ[ρμον] ἀνδραγαρισμοῦ:

Λαβὼν ζιζίβερ· πύρεθρον· φθειρόσταφίδαν, ἀνὰ < β΄· χαμαιλέοντα κύμινον· καρυόφυλλον καρύου· σπέρμα πηγάνου· ἀνὰ < α ς΄΄· κόψας σήσας, ἕψησον εἰς η΄ οὐγ. ὕδωρ, μέχρις ἂν ἀναπολυφθῇ μέσον λάγουχον· καὶ συρράσας, θὲς μέλι οὐγ α΄ καὶ ὄξος οὐγ β΄· καὶ χρῶ: ἕτερον.

Λαβὼν κύμινον μέλαν· σίνηπυ· σαμψύχον· φθειρόσταφίδα ἀνὰ < α΄ ὀρίγανον· χαμαικύμινον· ζιζίβερ ἀνὰ < α ς΄΄· καλαμίνθην < γ΄· κόψας σήσας, ἕψησον εἰς ὕδωρ ῥούλουχον α΄· μέχρις ἂν ἀναπολυφθῶσιν, οὐγ η΄· καὶ συρράσας πρὸς τὰς ξουλάπιον ὀξύμελι τὸ μέλι τὸ καὶ χρῶ: ἕτερον. λαβὼν ὀρίγανον ἁπαλόν· ὀξαλίδα ἤτοι μετζουπρέ· κύμινον αἰθιοπικόν· γαλαγγὰν καρυοχάλ καρυόφυλλον ἀνὰ < γ΄ κόψας σήσας ἕψησον εἰς ὕδωρ· ῥούλουχο α΄ μέχρις ἂν ἀναπολυφθῇ τὸ δίμοιρον· καὶ θὲς ἀπάνω αὐτοῦ ἕψημα καὶ ὄξος ἀνὰ οὐγ γ΄ καὶ χρῶ: περὶ τῶν παρεισαγομένων ἠπιαλανου:

Σπασμός ἐστι κίνησις συμβεβηκυῖα ἀπροαιρέτως ἐν τοῖς κινουμένοις μέλεσι προαιρέτως. εἴδη δὲ εἰσὶ τούτου τρία· γίνεται γὰρ ἀπὸ πληρώσεως τῶν νευρωδῶν μελῶν· ἢ ἀπὸ κενώσεως. εἴδη δὲ εἰσὶ τούτου τρία· ὀπισθότονος φημὶ ἤτοι ὁ εἰς τοὐπίσω σπαράττων· ὁ κατὰ ξηρὸς ὁ ὁμοίως κατὰ ξηρὸς ὁ τέτανος ὁ ἐμπροσθότονος· ἤτοι ὁ εἰς τὸ ἔμπροσθεν, μᾶλλον δὲ κατὰ ξηρὸς καὶ ὁ τέτανος· λέγεται γὰρ τινες μοῖς, ὅτι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας· τείνει ὡς ἀπὸ ξύλου· ὁ δὲ τέτανος, εἶδος ἐστὶ σπασμοῦ· διὸ θεωροῦνται τὰ μέλη ὡς ἐκτείνοντα διὰ σπασμόν, διὸ τείνονται ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν

τείνεσθαι ἴσον· καὶ ἐπὶ τούτου ἐκλήθη κυρίως τέτανος. ὅταν δὲ
γίνεται ὁ σπασμὸς εἰς τὸ νεῦρον ἀθρόως, δεῖ εἰδέναι ὅτι ἀπὸ πληρώσεως
συμβαίνει· ὅταν δὲ γένηται μετὰ πυρετοὺς καυσώδεις ἢ κόπους ἢ
ἀγρυπνίας καὶ τῶν ὁμοίων, ἀπὸ κενώσεως ἐστὶ καὶ ξηρότητος. τοῦτο δὲ τὸ
εἶδος εἰ παρασυμβῇ μετὰ τὴν σφοδρὰν πυρετοῦ καῦσιν, ὡς ἔφην, οὐδ' ὅλως
ἰᾶται· διότι γὰρ ἐστὶ τὸ νεῦρον ξηρανθὲν ἀπὸ τοῦ καυσώδους τοῦ πυρετοῦ,
τὸ δὲ κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς τῆς νόσου ἡ δύναμις αὐτῆς, οὐ καταλύεται ἀλλ' ἐν τῷ
χρόνῳ καταλύει τὴν ἰσχύν· ὅταν δὲ μὴ συμβῇ μετὰ πυρετοῦ, ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς ἡ χολὴ
ῥεύσῃ ἐξ ἄλλου· διὸ ἐγένετο ἀπὸ περιττώματος καὶ ξανθῆς οὐ καὶ τῆς
θερμότητος τοῦ πυρετοῦ διαδραμόντος ἐν τοῖς καιροῖς καὶ τοῦτο συμβαίνει.
ὅταν δὲ συμβῇ ὁ τέτανος ἤτοι ὁ σπασμὸς ἐξ ἀρχῆς τοῦ πυρετοῦ
προκαταλαβόντος, καὶ αὐτὸς ῥᾴδιος, μάλιστα εἰ μετὰ τὰ πυρετώδη.
διὸ ὁ πυρετὸς θερμαίνει τὸ περίττωμα τὸ πληρῶσαν τὸ νεῦρον καὶ
διαλύει αὐτὸ καὶ δαπανᾷ. αὐτὴ δὲ ὑπάρχει ἡ θεραπεία καὶ ὁ
τρόπος ὅποιος· ἱκανός γάρ ἐστιν εἰς τὸ θεραπεῦσαι τοιοῦτον πά-
θος· φησὶ γὰρ Ἱπποκράτης ἐν ἀφορισμοῖς· βέλτιον ἐπὶ σπασμῷ
πυρετόν, ἢ ἐπὶ πυρετῷ σπασμόν· μετὰ γὰρ τὸν σπασμὸν εἰ πυ-
ρέξει βέλτιόν ἐστι· μετὰ δὲ τὸν πυρετὸν εἰ σπασθείη, ὀλέθρι-
ον ἐστὶ καὶ θανατῶδες. φαινομένων δὲ τῶν προλεχθέντων τα-
μηθέν· καὶ ὅτι ὁ σπασμὸς ἢ ὁ τέτανος συνέβη ἀπὸ πλησμονῆς καὶ
πληρώσεως, προστάττομεν τέμνειν καθόλου φλέβα, ἐὰν μή
τι κωλύει· καὶ ἀποχέομεν τὸ αἷμα κατὰ τὴν τούτου δύναμιν. εἰ δὲ
οὐκ ἐστὶ πλῆθος αἵματος ἐν τῷ σώματι τοῦ κάμνοντος, ἀλλ' ἕτερα
τινα περιττώματα παχέα ὑπάρχοντα, οὐ φλεβοτομοῦμεν
ἀλλὰ κενοῦμεν τὸ σῶμα διὰ τῶν καθαιρόντων φαρμάκων τὰ παχέα
περιττώματα· ὡς ἡ πικρὰ ἱερὰ ἢ θεοδότιος ἢ λογάδιον·
οἱ σμαχηνοὶ κόκκοι καὶ τὰ προειρημένα ἀλλ' ... μετὰ τὰ καθαιρόμενα,
διὰ κλυστῆρος μετὰ τῶν ὀξυτάτων εἰδῶν, καὶ θερμῶν· εἶτα χρ-
ώμεν εἰς χουλαστρόν· καὶ ἀλείφομεν τὰς ... ἀλοιφὰς καὶ
ἐλαίοις· οἷον τὸ χαμαιμήλινον ἔλαιον· τὸ ἀνήθινον ἔλαιον· τὸ πηγάνινον
καὶ τοῦ εὐφορβίου ἢ τοῦ κόστου καὶ τὸ δαφνέλαιον· καὶ τὰ ὅμοια. ἀλοι-
φὰς δὲ καὶ καστόριον τετριμμένον καὶ βεβρεγμένον μετ' ἐλαίου, ἢ τεῖλε
τὸ πύρεθρον, μετ' ἐλαίου καὶ ἀλείφομεν· πλὴν ἐπὶ τὸ δὲ τόπος τοῦ τε-
τάνου, μετὰ ἀφεψήματος χαμαιμήλου, ἀνήθου, μαλάχης ... βα-
λλοῦ· καὶ φύλλα δάφνης καὶ τῶν ὁμοίων· πυριάζομεν δὲ διὰ πλασμά-
των· ... τῶν καὶ ἀποφρασσόντων τοὺς πόρους τοὺς ἐν τῇ κεφαλῇ.

καὶ ἀναγαργαριζέσθω καὶ ἰατρευέσθω διὰ τῶν κενωτικῶν τῶν τὴν πλήρωσιν κενούντων ἃς ἐδίδαξα θεραπεύειν τὴν ἡμιπληξίαν. προσφερέσθω δὲ κούφας καὶ συμμέτρους τροφὰς καὶ λεπτυντικάς. εἰ δ᾽ ὁ σπασμὸς ἐγένετο ἀπὸ κενώσεως, χρὴ ἐπιτέγγειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς γάλα ὄνου θηλείας. ἢ γάλα μετ᾽ ἐλαίου. ἢ γάλα ἀμυγδάλου. παραπλάσσεσθω δὲ μετὰ ἐλαίου ἢ τῆς νυμφαίας. μετὰ γάλακτος τιθηνούσης θῆλυ. καὶ ἐπιχυματίζω τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἢ τὸν τράχηλον τὸ ποιοῦν τὸν σπασμόν. μετὰ ἀντισπαστηρίων. σπάσματος δ᾽ ἀεὶ καὶ ἐπὶ τῆς κυνανάγχης, μήνιγγος ἢ ζέματι θερμῷ. καὶ ῥόδων ἀπόζεμα τὸ ὕδωρ τοῦ ἑψήματος, ἡδύ. ἢ τοῖς φαλῶ ὕστερον μετὰ ἐλαίου. ἰατρευέσθω δὲ ἀπὸ πόνων τῶν γινομένων ἐν τῷ σώματι ὑγρότητας ἀπὸ τῶν φαρμακικῶν ἢ τροφῆς. ἢ ὅτε θεραπεύοντα ἐξαίφνης οἱ πυρέσσοντες. εἰς ἱκανόν ἐστι τὸ εἶδος τῆς ἐπιμαχαίας τούτων. καθεζέσθω δὲ εἰς φιάλην μεγάλην. ἐμπεπλησμένην ὕδατος θερμοῦ ἐγχυματισμὸς ἐμπιπλάται ἵνα ... τὸ πάσχον μέρος. ἔτι καὶ ὑγρὸς ... ἐπιχειροῦσι ἢ καθαρσίας. συμβαίνει δὲ καὶ τοῖς παισὶν ὁ σπασμὸς ... διὸ τὸ ... τὸν ... αὐτὰ ... καὶ ἀσθενῆ. καὶ διὰ τοῦτο ἐκ μικρᾶς ἀφορμῆς συμβαίνει αὐτοῖς ὁ σπασμός. ἔστι δὲ ὁ τοιοῦτος, σφόδρα ἀβλαβής:–

ρκε΄ πύλη περὶ τρομικῶν. καὶ ναρκώσεως:–

Ὁ τρόμος συμβαίνει ἀπὸ ἀρρωστίας τῆς φύσεως τῆς οὔσης ἐν τῷ ἀνθρώπου σώματι. ἔστι δὲ ... θερμανος ἐξ ἀναλήψεων κινήσεως τὸ ... εἰς τὸ ἄνω ἤτοι ... τῆς οὔσης τῆς χειρὸς ἢ τρεμούσης. τὸ δ᾽ ἄλλον ἐπὶ τὰ κάτω. ἤτοι χαυνοῦται κάτω. ἢ τὸ ἐπὶ τὸ ἄνω, ἔστιν ἀπὸ τῆς φύσεως. τὸ δὲ ἐπὶ τὰ κάτω, συμβαίνει ἀπὸ νόσου. ἡ δὲ αἰτία τοῦ τοιούτου τρόπου, ὑπάρχει, ἀξαλογίας καὶ ἀδυναμίας τῆς κινούσης δυνάμεως τὰ ἄρθρα. αὕτη δὲ ἡ δύναμις ἀσθενεῖ. ἢ κατὰ τὴν ἰδίουσίαν ἀπὸ δυσκρασίας ὑπερνικώμενα τὰ ὄργανα τῆς προαιρετικῆς κινήσεως, ἢ ἐξ αἰτίας συμβαινούσης ψυχικῆς. ὡς δὲ πόφοβον. ἢ ἀπὸ πράγματος βαρύνοντος τὴν κινητικὴν δύναμιν τῆς προαιρέσεως. ὥσπερ ὁ βαστάζων φορτίον ὑπερβαῖνον τὴν αὐτοῦ ἰσχύν. ἢ διὰ ... οἷς συμβαίνει πάλιν ἀνάμαξυ φύσεως ἢ νόσου. ὡς τὸ ψῦχος. τὸ ἐπισκεπάζον τὸ σῶμα τῶν νερῶν. καὶ σφήνωσιν ποιοῦν, ὡς ... ἀπὸ ... τὴν ἀσθενικὴν δύναμιν. ἢ τὰ ἐμφράξεις ἢ συμβαίνοντα ἐν ἄλλοις. ἔστιν ἀπὸ χυμῶν παχέων. καὶ γλισχρῶν. ἢ ἀπὸ βίας καὶ στενώσεως, ἢ ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ὡς ἀπὸ φορτίου βαρέως. ἢ ἀπὸ δεσμῶν.

ὅδε ἐπὶ πολὺ ὑπάρχει ἁπλότης καὶ διὰ τὸ ἐπὶ τῶν ἐκτὸς παρὰ φύσιν. καὶ συμβαίνει ἐν πᾶσι τοῖς μέλεσι· φημὶ τῶν ἄρθρων· ἅπερ εἰώθασιν ἐξαπλοῦσθαι. ἡ δὲ θεραπεία τοῦ τρόμου τῆς ναρκώσεως καὶ τοῦ σπασμοῦ, μία ἐστί· καὶ δεῖ παρέχειν τὰ ἀέρ ὡς τὰ φάρμακα παραλαβόντα θερμὴν καὶ διαγοῦντα, τὸ δὲ σῶμα καθαίρειν· διὰ τῶν [illegible] φαρμακῶν· ὡς τὰ στομαχικὰ εἴδη· τὴν πικρὰν ἱεράν· τὴν θεοδώρητον, ἢ τὰ ὅμοια τούτων, καθαρτικὰ βοηθήματα· πινέτω [illegible] στήχαδα ∠ α· μετὰ ὑδρομέλιτος· καὶ ἀλοιφέτω τοὺς πάσχοντας τόπον· μετὰ ἀλοιφῶν θερμῶν· ὡς τὸ δαφνέλαιον· ἢ τὸ [illegible] ἔλαιον· ἢ τὸ ναρδέλαιον· ἢ τὸ πηγάνελαιον· ἢ τὸ [illegible]· ἢ τὸ ἀνήθινον· ἢ τὸ καστόρειον ἢ τὰ λοιπὰ τῶν θερμῶν ἀλοιφάς, καὶ [illegible]· πυριάσθω δὲ μετὰ ἐψήματος τοῦ ἄνθους· ἢ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ βαλανείου ἔχοντος ὕδωρ θειῶδες· ἢ νιτρῶδες· τραφήτω [illegible] τροφὰς δὲ θυμοῖς· καὶ πινέτω μὴ κεκραμένον· ἢ ἐψήματα τῶν ἀρωμάτων· φημὶ τὸ κονδῖτον· μαλαξάτω δὲ τὸν τόπον τῆς ναρκώσεως καὶ τρόμου, μάλαγμα καλόν τουτέστιν ἰσχυρὸν ἐξ ὧν εἴπομεν [illegible]:—

ὁ πίναξ τοῦ ζ' βιβλίου

+ ἀρχὴ τοῦ ζ' βιβλίου· κεφ. α'· περὶ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῶν παθῶν τῶν συμβαινόντων αὐτῇ:

Ὀφθαλμίας ἐστὶν οἴδημα θερμὸν συμβαῖνον εἰς τὸν χιτῶνα τοῦ κα-
μάτος· τὸ δὲ ἐπὶ τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸ καλούμενον κερατο-
ειδές· καὶ αὐτοῦ γίνονται αἰτίαι, ἀπὸ τῶν ἐκτὸς συμβαινόντων· ὡς
ἀπὸ καπνοῦ θυμιάσεως ἐκ τοῦ ἡλίου κονιορτοῦ καὶ τῶν ὁμοίων· ἐκ τούτων
δέ τινα ἐστὶν ἰσχυρότερα καὶ δεινότερα ὧν εἴπομεν· ἐστὶ δὲ ἡ νόσος
ἐκ δύο τρόπων· ἀπὸ τῶν ἐκτὸς καὶ ἀπὸ τῶν ἐντός· ἡ μὲν οὖν ἐστιν ἀπὸ
τῶν ἐκτός, πάσχει ἐκ τοιούτων ἐναντίων· καὶ παρακολουθεῖ τῷ πάσχον-
τι οὐ σφοδρόν, βλάβη πλῆσις· ἢ πάθος ἰσχυρόν· εἰ δὲ ἀπὸ τῶν ἐντός,
ἐστὶν ἀπὸ περιττώματος, ῥέοντος ἐν τῷ χιτῶνι, τῷ ἐπιπεφυκότι· οἱ δὲ
αὐτὸν ἢ ταυματίζαν, καθὼς συμβαίνει ἐπὶ πᾶσι τοῖς μέρεσιν, ἐστὶ
αἰτία τούτου, ἐστὶν ἀσθένεια τοῦ δεχομένου μέρους, ὡς ὀφθαλμός· ἢ
πλῆθος περιττωμάτων· καὶ μέρος τὸ πέμπον ταῦτα, ὡς ἡ κεφα-
λή· διαφορὰ μέσον τοῦ πρώτου εἴδους καὶ τοῦ δευτέρου, εἰ μὴ τὸ
πάσχειν σφοδρόν· τὸ γὰρ πρῶτον εἶδος παυσαμένης τῆς αἰτίας
τῆς ποιησάσης τὸν πόνον· καὶ τὸ οἴδημα τῶν ὀφθαλμῶν, παύεται
καὶ αὐτό. τὸ δὲ δεύτερον εἶδος, παραμένει τὸ ἄλγος μετὰ τὴν κατάπαυ-
σιν τῆς κινησάσης αἰτίας αὐτό· ἡ δὲ ὑγρότης, περιέπει τὰ δύο εἴδη ὁμοῦ.
ὅταν δὲ ἰσχύσει τὸ δεύτερον εἶδος, τούτου κατὰ πλῆθος ἐστὶν ἡ διαφορὰ μετα-
ξὺ τοῦ πρώτου εἴδους καὶ τοῦ δευτέρου φανερά· διὸ οὐ συμβαίνει αὐτὰ τὰ συμ-
βαίνοντα τοῖς ἄλλοις μέρεσιν· ἐπὰν δὲ συμβῇ αὐτοῖς οἴδημα· ἀπό τε ὄγκου
καὶ πόνου καὶ σκληρότητος καὶ δακρύων πλήθους, ἕπεται ἐρυθρότης· καὶ πλησμονὴ
τῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ φλεβῶν· τεκμήριον δὲ τῆς διαφορᾶς τοῦ γνῶναι τὸ πε-
ρίττωμα, τὸ ἐκχυθὲν εἰς τὸν χιτῶνα τοῦ ὀφθαλμοῦ· καὶ ὁ πάσχων —
αὐτόν· τοῦτ' ἔστιν, εἰ παρ' ὃν συνέβη ἐξ αἵματος ὄντος, αἰσθάνεται εἰς
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ βάρους σφοδροῦ· εἰσὶ δὲ ἐρυθρότης· ὁ καυσμὸς
ἀπὸ πέμποντες ταρσίδας· βάρος εἶναι δὲ τὸ μέτωπον· καὶ δάκρυα δα-
κρυρροοῦσιν· εἰ δὲ συμβῇ ἀπὸ περιττώματος χολῆς, αἰσθάνεται ὀδύνης
εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, νυγμοῦ· ὡς ἀπὸ βελόνης· ἔχει δὲ καὶ θερμὸν ἐ-
πίπασιν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθρούς· εἰ δὲ συμβῇ τὸ τοιοῦτον ἀπὸ
περιττώματος ψυχροῦ ἢ παχέως· ἢ πνευματώδους αἰσθάνεται ὄγκον εἰς τοὺς
ὀφθαλμοὺς τεινεσμοὺς καὶ βάρος πλεῖστον· εἰσὶ δὲ ὀλίγον ἐρυθροί·

καὶ πολλάκις τῇ ἐνδείᾳ καὶ κακοχυμίᾳ. θεραπεύοντες δὲ τοὺς ὀφθαλμιῶντας ὁπόταν
μὲν ᾖ καὶ εἰ ἔστι τὸ πρῶτον εἶδος ὅπερ εἴπομεν ὅτι παυομένου τοῦ αἰτίου παύ-
εται καὶ αὐτό, προστάττομεν τὸν νοσοῦντα ἠρεμεῖν καὶ μὴ κινεῖσθαι. ἔστω δὲ ἡ τῆς
τοῦ κεφαλῆς ἐπὶ προσκεφαλαίων ὑψηλῶν. σκεπέσθω δὲ καὶ τὸ ὄμμα
αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ φωτὸς καὶ μὴ κραυγαζέσθω, μηδὲ κινείσθω κίνησιν ἐπι-
ταράσσουσαν κατ' αὐτοῦ τὸ πάθος. ἔστω δὲ ἡ τροφὴ αὐτοῦ λαχάνων ψυχρῶν ἢ
ψύγματα. ὁ δὲ πότος αὐτοῦ ὕδωρ χλιαρὸν ψυχρόν. ἀπεχέσθω δὲ θυμοῦ καὶ κα-
πνοῦ, ἡλίου, κονιορτοῦ. συχνῶς δὲ εἰσιέτω ἐν λουτρῷ. ταῦτα γὰρ ποιοῦν-
τες, οὐδὲν δεόμεθα ἰατροῦ. εἰ δ' ὑπάρχει ἡ ὀφθαλμία ἀπὸ τοῦ δευτέρου
εἴδους τοῦ συμβαίνοντος ἀπὸ περιττώματος καταδραμόντος ἢ ἐγχεο-
μένου ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, θεωροῦμεν εἰ πλεονάζει τὸ σῶμα τοῦ αἵματος.
εἰ παρ' ὃ δὲ εἰσὶν ἐμφανῆ τὰ προειρημένα σημεῖα, προστάττομεν τὸν
ἄρρωστον φλεβοτομεῖν, ὠμιαίαν ἢ κεφαλικήν, εἴπερ ἡ ἡλικία
συγχωρεῖ καὶ ὁ καιρὸς τοῦ ἔτους καὶ ἡ δύναμις. εἰ δέ τι τούτων κωλύει,
προσαπτόμεθα σικυᾶν. εἰ δ' ἐστὶ τὸ περίττωμα χολῶδες, ποιοῦμεν τὸν
νοσοῦντα ἀφέψημα τῆς ... βοτάνης, ἴων, ἀψινθίου, ὀξυφοινίκων,
μυροβαλάνου μέλανος, μάννα παροινικοῦ καὶ τὰ ὅμοια τῶν καθαιρόντων τὴν
ξανθὴν χολήν. μετὰ ταῦτα προστάττομεν αὐτὸν ἀναπαύεσθαι, ἢ βάλ-
λειν τοὺς πόδας αὐτοῦ εἰς ὕδωρ θερμόν, καθεζέσθω ἐν οἴκῳ σκοτεινῷ, ἢ
ἀπεχέσθω ἀπὸ συνουσίας καὶ ὀλιγοτροφεῖν. χρᾶσθαι δὲ λουτροῖς με-
τὰ τὴν τοῦ σώματος κάθαρσιν διὰ φλεβοτομίας ἢ καθάρσεως. στάζειν
δὲ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ λευκὸν τοῦ ᾠοῦ μετ' ὀνείου γάλακτος, ὅ-
πως ἀποκρούσῃ τὴν ὀξύτητα ἀπ' αὐτῶν. αὖθις δὲ στάζειν ἐν τοῖς ὄμμασι
τὴν θεραπίδα τὴν λευκὴν μετὰ ῥοδοστάγματος ἢ τὴν θεραπίδα τῶν ῥό-
δων μετὰ ὀνείου γάλακτος ἢ γυναικός. πρᾶξαι δὲ ταῦτα ἐν τῇ
ἀρχῇ τῆς νόσου· ἐς ὕστερον δὲ τὰ διαφορητικὰ ἢ πεπτικά. γινωσκέσθω δὲ
ταῦτα μετὰ τὴν κάθαρσιν τῶν περιττωμάτων ἀπὸ τοῦ σώματος. ὁ δ' Ἱππο-
κράτης φησὶν ἐν ἀφορισμοῖς· ἀκρατοποσίη, φλεβοτομίη, φαρμα-
κοποσίη, πυρίη καὶ λουτρὸν λύει τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ὀδύνην. τοῦ
δὲ Ἱπποκράτους ὁ σκοπὸς οὗτός ἐστι· τὴν ὀδύνην φησὶ τῶν ὀφθαλ-
μῶν τὴν γινομένην ἀπὸ φλέγματος ὠφελεῖ ἡ ἀκρατοποσία· τὴν
ἀπὸ τοῦ αἵματος καὶ τῆς ξανθῆς χολῆς αὐτόθι μὲν ἡ φλεβοτομία. τὴν δὲ ἐκ πλήθους
χολικοῦ χυμοῦ ὀνίνησι λουτρόν. ἡ δὲ φαρμακοποσία ὠφελεῖ τοὺς ἔχον-
τας τὸ σῶμα ἀπὸ χυμῶν ἀναμεμιγμένων. χρὴ δὲ δεῖ γνῶναι ταῦτα, ὅ-
τι εἰ ἡ νόσος ὑπάρχει τοπική, ἢ πεμπομένη ἐξ ἑτέρου τόπου. καὶ εἰ
ἐστὶν οὕτως, ἀρχόμεθα τὰ τῆς θεραπείας τοῦ ἀπὸ πέμποντος.

θεραπεύονται δὲ καὶ [illegible] ἀπὸ παντοπόρου τόπου· εἶτα ἰατρεύονται τοὺς ὀφθαλ-
μούς· καὶ τιθέασιν ἐξ ἀρχῆς τὰ δυναμοῦντα αὐτούς· καὶ κοπτόμενα καὶ ὑγρό-
τητα ἐξάγοντα· καὶ ἐν τῇ καταβάσει τῆς νόσου, ἰατρευόμενοι μετὰ τῶν δι-
αχυτικῶν· ἐν δὲ τῇ ἀναβάσει καὶ ἀκμῇ, μετὰ τῶν κεχρισμένων, ἤγουν τῶν
δυναμούντων καὶ διαλυόντων· εἰ δὲ ἐστὶν ὁ πόνος σφοδρός, χρὴ καὶ πλάττειν
τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ [illegible] τοῦ [illegible]· καὶ τῆς [illegible]· εἰ δὲ ὑπάρ-
χει ὁ ἄλγος ἐν ταῖς ἀρχαῖς καθ' ὑπέρθεσιν δεινόν, ἀναγκαζόμεθα χρῆσθαι τ-
παυστικοῖς φαρμάκοις· ὡς τὸ ὄπιον· τὴν κωνίαν· ἢ τὸν φλοιὸν αὐτῆς, ἑψη-
μένον· ἀπὸ δὲ τῶν φαρμάκων τῶν τιθεμένων κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ
ὠφελούντων ἀπὸ τῆς ἐκχύσεως τοῦ ὑγροῦ καὶ τῆς θέρμης καὶ πόνου ὀφθαλ-
μῶν ἐστὶ καὶ τοῦτο· λαβὼν [illegible] καὶ [illegible] αὐτά, στάλαξον ῥο-
δέλαιον· καὶ θὲς κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ θέρμη ἰσχυρά, προστίθε-
[illegible] ἄχυρον, καὶ ζυμώσας, τιθέμενον ἢ ἀνδράχνη μετὰ ῥοδε-
λαίου· ἢ [illegible] ψύλλιον εἰς ῥοδόσταγμα [illegible] μέχρις οὗ τ
χυλὸν ἐμφράξαι, τιθέμενον· ἢ λαβὼν φύλλα δένδρου [illegible]
[illegible] ῥοδέλαιον· καὶ ἐπίθες κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν· ὅταν δὲ
[illegible] ἢ οἴδημα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, λαβὼν τὸ ὠχρὸν τοῦ ὠοῦ [illegible]
[illegible] μετὰ ῥοδελαίου καὶ μικροῦ κρόκου· καὶ ποιήσας ὡς ἔμπλαστρον τίθει· ἢ
λαβὼν φύλλα στρύχνου [illegible], ἐπίθες μετὰ ῥοδελαίου· ἢ
λαβὼν πρόσφατα ῥόδα καὶ φακῆν τῶν ἐπιτηδείων ἀναμίξας [illegible]
[illegible] ἅμα, ἐπίθες κατὰ τῶν ὀμμάτων· εἰ δὲ τις ἐστὶν ὑπὸ πληθυ-
[illegible] ἢ θέρμη ἐστί, βάψον βάμβακιν καθαρὸν εἰς τὸ λευκὸν τοῦ ὠοῦ μετὰ
ῥοδελαίου· καὶ ἐπίθες· θεραπεύονται δὲ οἱ ὀφθαλμοί, διὰ τῶν ῥηθέντων
[illegible] φαρμάκων, ὡς πεπείραμαι: [illegible] θεραπείας διὰ [illegible]
[illegible] κοινοῦ· ὠφέλιμα [illegible] εἰς πόνον ὀφθαλμῶν· εἰς ζέσιν καὶ
θέρμην· καὶ [illegible] ἀποίησαι [illegible] καὶ [illegible]:

Λαβὼν κομμίδιον· τραγακάνθην· ἄμυλον· ἀνὰ [illegible]· [illegible] [illegible]· ὀ-
πίου [illegible]· σαρκοκόλλαν [illegible]· [illegible]· κόψας [illegible]
μετὰ χυλοῦ [illegible]· καὶ [illegible] θεραπεῖδια ὡς φακοῦ τὸ μέγε-
θος· καὶ [illegible], [illegible] χρῶ· θεραπεία εἰς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ θο-
λώσεως ἀνέμου καὶ σφοδροῦ πόνου: Λαβὼν τραγακάνθην χλ-
[illegible]· κομμίδιον· [illegible]· ἀνὰ [illegible]· ὀπίου [illegible]· [illegible]
[illegible]· κόψας [illegible] μετὰ ῥοδοσταγμάτος ἢ χυλοῦ μαράθρου: ἕτερον

Λαβὼν σαρκοκόλλαν· τραγάκανθαν· κομμίδιον· ἄμυλον· ἀνὰ κερά-
τιον α'· εἶτα βούλει εἰς κολλύριον, [illegible] καὶ ἀναμίγνυε [illegible]
[illegible], χρῶ: θεραπεία ὠφέλιμος εἰς ῥέοντας ὀφθαλμοὺς ἀπὸ
θέρμης:

λαβὼν σαρκοκόλλαν χλωρὴν ∠ ιβ΄· ἄμυλον ∠ ϛ΄· κόμμι ἀραβικὸν ∠ η΄· τραγακάν-
θην χλωρὴν ἀνὰ ∠ ε΄· καδμίαν ἀργύρου ∠ δ΄· ψιμύθιον ∠ ϛ΄· λίβανον·
ὄπιον· ἀνὰ ∠ β΄· κόψας σήσας εἰς ὀθόνιον ξύμωσον μετὰ τοῦ χυμοῦ
ῥοδίου καὶ ποίησον ἰσοφανῆ καὶ χρῶ: τρίτον θεραπευτικὸν· ὠφέλιμον εἰς
ῥευματισμοὺς ὀφθαλμῶν καὶ φλεγμονὰς καὶ τραύματα δεδοκιμασμένον:
λαβὼν σαρκοκόλλαν· μετὰ γάλακτος [illegible] τραγακάνθην·
ὄπιον· ἀνὰ ∠ α΄· ψιμύθιον· ∠ β΄· κόμμι ἀραβικὸν, ἀνὰ ∠ γ΄· λίβανον·
∠ ϛ΄΄· κόψας τὰ πάντα καὶ σήσας, ξύμωσον μετὰ ὀμβρίου ὕδατος· θὲς
γάλα γυναικὸς πολλάκις [illegible] τρίψας σαρκοκόλλαν· καὶ θὲς εἰς
τὸν ἥλιον· καὶ ὅταν ξηρανθῇ [illegible] πάλιν καὶ πρόσβαλε γάλα· καὶ ποίησον κολλ-
ούριον· καὶ οὕτω [illegible] μετὰ τῶν ἄλλων εἰδῶν· γάλα δὲ [illegible]
εἰς τὴν σαρκοκόλλαν: δ΄ ἕτερον θεραπευτικὸν ὠφελοῦντα εἰς πόνον
ὀφθαλμῶν· αὐθημερόν· ἀφῃρεῖ ὁ ἰατρὸς Παῦλος· λαβὼν τρα-
γακάνθην ∠ α΄· κρόκον ∠ β΄· σαρκοκόλλαν ∠ δ΄· θεραπευτικοῦ χαλκοῦ
∠ η΄· κόψας σήσας, ξύμωσον μετὰ ὕδατος ὀμβρίου· καὶ [illegible]
θεραπευτικόν: ε΄ θεραπευτικὸν ὠφέλιμα εἰς τὸν σφοδρὸν πόνον τῶν ὀ-
φθαλμῶν [illegible] τῆς ἀκμῆς· παύει τὸν πόνον· ἐστὶ καὶ κάλλιστον:
λαβὼν ψιμύθιον τῆς μολύβδου ∠ β΄· καδμίαν ∠ α΄· τουτίας τραγακάνθην
χλωρὰν· κόμμι· ἄμυλον τοῦ πυροῦ ἀνὰ ∠ α΄· ἀκακίαν· ὄπιον· ἀνὰ ∠ ϛ΄΄
ποίησον κόκκους μετὰ ὀμβρίου ὕδατος καὶ χρῶ: ϛ΄ θεραπευτικὸν ῥοδόχρουν θαυ-
μάσιον· ὠφέλιμα εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ πόνου τῶν ὀφθαλμῶν:
λαβὼν καδμίαν· ῥόδα· κόμμι ἀνὰ ∠ δ΄· ψιμύθιον μολύβδου κρόκον ἀνὰ
∠ β΄· ὄπιον ∠ ϛ΄΄· κόψας σήσας φύρασον μετὰ ὀμβρίου ὕδατος καὶ χρῶ
μετὰ χυμοῦ ῥοδίου ἢ μετὰ γυναικείου γάλακτος· ἐστὶ δὲ τοῦτο ὠφέλι-
μα εἰς τὰ τραύματα καὶ τὰς ἑλκώσεις· [illegible] ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν:
ζ΄ θεραπευτικὸν ῥοδόχροον· ὠφελοῦν εἰς τὰ [illegible] παρασημεῖον:
λαβὼν ῥόδα ∠ δ΄· κρόκον ∠ β΄· ἀκακίαν ∠ α΄· ὄπιον· χαλκίτεως β΄·
κόμμι ∠ γ΄· [illegible] τῶν ἀρωμάτων [illegible]· κόψας σήσας, φύ-
ρασον μετὰ ὀμβρίου ὕδατος καὶ χρῶ: η΄ λεγομένη [illegible]· ὠ-
φελοῦσα εἰς πόνους ὀφθαλμῶν ἀπὸ θέρμης:
λαβὼν τὰ θεραπευτικὰ τοῦ χαλκοῦ μέρος α΄· σαρκοκόλλαν μέρη β΄· κό-
ψας σήσας ῥάνον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ τοῦ χυλοῦ [illegible] καὶ
ψυχάνται: θ΄ [illegible] ὠφελοῦσα εἰς θολώσεις ὀφθαλμῶν· καὶ
τραύματα· [illegible] εὐχερὴς καὶ σύντομος:-
λαβὼν σαρκοκόλλαν ∠ ε΄ κρόκον· ὄπιον· ἀνὰ ∠ α΄ κόψας σήσας κα-
[illegible] χρῶ· ἐπεὶ ὠφελεῖ τὰ μάλιστα: ι΄ ὁμοία καὶ [illegible] ὠφελοῦσα:

λαβὼν σαρκοκόλλαν χλωρὰν· βδέλλας ἀνὰ [illegible] ς'· [illegible]· ἄμυλον·
ἀνὰ οὐγκ. α'· τρίψον τὴν σαρκοκόλλαν μεμονωμένην καλῶς·
κόψας δὲ τὰ ἕτερα εἴδη καὶ σήσας, ἀνάμιξον μετὰ τῆς σαρκοκόλλας·
καὶ τρίψον ἅμα εἰς θυείαν· μάλαξις ὅλου ποιήσεις ὡς [illegible]
[illegible]: ξηρὸν πᾶσι τοῖς [illegible]· ἁρμόζει εἰς τραύματα καὶ ὀξὺν πόνον ὀφθαλμῶν:
λαβὼν σαρκοκόλλαν· βεβρεγμένην [illegible] εἰς γάλα ὄνειον ℒ ς'·
[illegible] ἐν σκιᾷ· καθ' ἡμέραν δὲ ἐν ταῖς τρισὶ ταύταις ἡμέραις, [illegible] γάλα
κτα πρόσφατον, μεταλλάττων τὸ πρῶτον· μήπως ὀξισθῇ [illegible] τῆς σαρκοκό-
λλας· καὶ τρίψας ταύτην καλῶς, θὲς [illegible] ς' [illegible]· ἄμυλον ℒ ς'· βδέλλας
ℒ β'· ἤδη σαρκοκόλλα ἔστω ℒ ς'· κόψας σήσας ὡς κονιορτὸν ποίησον
[illegible]: ἐάν τις λάβῃ εἰς τὸν ὀφθαλμὸν [illegible] λίθου· ἢ ξύλου ἢ χοῦς καὶ
[illegible]· ἢ ἐρυθρία: λαβὼν [illegible] καὶ ῥόδα, βράσον
καὶ θὲς αὐτὰ εἰς ὀθόνην πυρίαζε· εἰ δὲ εἰς ἄλλον μέρος· οἷον εἰς
[illegible]· ὡς ἀπὸ πληγῆς τῆς κεφαλῆς [illegible] βέλτιον [illegible]
[illegible] πυριάζων τὸν τόπον· καὶ τὰ [illegible] ὁμοίως
ποιοῦσιν: εἰς [illegible] ὀφθαλμῶν: [illegible] ἐστὶν ἀποστηματικόν.
[illegible] ἐπὶ [illegible]. λαβὼν [illegible], λύ-
σας [illegible]· καὶ θὲς [illegible] τοῖς ὀφθαλμοῖς· ὁμοίως [illegible],
θὲς [illegible]· καὶ τὰ θεραπευτικὰ τὰ ἁπλᾶ ὁμοίως [illegible] ἀπό-
βρεγμα [illegible]· ἢ [illegible]
ἢ παρατρίβε: [illegible] περὶ λευκώματος τοῦ συμβαίνοντος ἐν τῷ ὀφθαλμῷ: 2
Τὸ λεύκωμα κατὰ πολὺ συμβαίνει ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς· ἀπὸ τραυμάτων
καὶ οἰδημάτων· ἢ φλεγμονῆς· καὶ τοῦτο ἐστὶν ἀθεράπευτον· ὅπερ δὲ
συμβαίνει ἀπὸ [illegible] [illegible]· [illegible] σταφυλοειδὴς [illegible]
[illegible]· καὶ τοῦ [illegible]· καὶ ἐστὶ λευκόν· καθαρίζει αὐτὸ ὁ χυλὸς
τῆς ἀνεμώνης· εἰ δὲ παλαιὰ ἐστί, δέονται θεραπείας ἰσχυροτέρας· ὠφε-
λεῖ τοίνυν τοῦ λαβεῖν ἀμμωνιακὸν εἰς [illegible]· καὶ μᾶλλον
[illegible] μάλιστα, [illegible] τὰ [illegible] τῶν ὀφθαλμῶν· ὡς [illegible]
[illegible]. λαβὼν βδέλλας μέρη β'· ἀμμωνιακὸν [illegible] μέρος α'· τρῖ-
ψον ὡς [illegible]· καὶ [illegible]· ἢ λαβὼν ἄμυλον· βδέλλας·
ἀνὰ μέρος α'· τρίψον καὶ θεράπευε [illegible]· ἢ λαβὼν [illegible]
καὶ ἀμμωνιακόν· ποίησον [illegible]
ὠφελεῖ [illegible] ὀφθαλμῶν· [illegible] λεύκωμα: [illegible]
λαβὼν [illegible]· [illegible]· τρίψον αὐτὸ
[illegible]· καὶ ξηράνας [illegible] ὡς [illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible] λευκώματα· [illegible]

βάλε ἀπάνω εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ σφοδρὸν κίνησιν: ἕτερον· λαβὼν χαλκοῦ
ῥίνισμα, τρῖψον αὐτὸ μετὰ ὄξους ἡμέρας ζ΄· ἐν ἡλίῳ καὶ ξηρανθέν, τρίβε λεῖον
καλῶς· καὶ ἐμπλάσαι αὐτὸ μετὰ μασουνείου· τοῦτο γὰρ ὑγιαίνει αὐτό: ἕτερον θερα-
πευτικὸν· ὠφελοῦσα εἰς λευκώματα, ἐκ τοῦ Ῥάζη τοῦ θαυμαστοῦ ἰατροῦ:
Λαβὼν μολύβδον κεκαυμένον· κόκκον· τουτίαν· χαλκὸν κεκαυμένον· κόμμι·
τραγακάνθης· ἀνὰ ∠ η΄· ὄπιον ∠ ϛ΄΄· κόψας σήσας, μετὰ πανίου μεταξωτοῦ
ζύμωσον μετὰ ὕδατος ὀμβρίου· καὶ ποιήσας θεραπευτικὸν λύσον ἓν εἰς τὸ αὐτὸ
ὕδωρ, στάλαξον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· ἕτερα θεραπεία θεραπεύουσα
τῆς σαρκὸς ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἰατροῦ: Λαβὼν σποδοειδοῦς χελώνης αὐτῆς·
κόκκον· λίβανον· ἀνὰ ∠ β΄· σμύρναν ∠ α΄· σαρκοκόλλαν ∠ ϛ΄΄· δρακον-
τίου αἷμα ∠ α΄· ἀλόην· ὄπιον· ἀνὰ ∠ α΄· ζύμωσον μετὰ ὀμβρίου ὕδατος,
καὶ ποίησον θεραπεία: ἕτερον ὠφελοῦσα εἰς λευκώματα οὐκ εἶδον ὅμοι-
ον αὐτῆς· λαβὼν τουτίαν ἀλκυόνιον θαλάττιον· κόπρον σαυραχί-
βέβραν· σάκχαρ· σουλδμανί· ὁ παρὰ σιλιθῶδες καὶ ἐρυθρόν· ἀνὰ ∠
α΄· εἶτα λαβὼν καλακάνθιν· καὶ ἴσον τοῦ καλακανθίου, μυμυσανόν·
ἔψησον μετὰ ὕδατος ῥουλούχου· καὶ ποτίσας θήλωσαν τὰ ἀνδραγά-
κοσκίνῳ εἰς τὸ ζυμωθῆναι· καὶ ξηρὰν θήλωσαν ἐν σκιᾷ· καὶ μετὰ ταῦτ-
α κοπάνισον καὶ ζύμωσον μετὰ τοῦ ὕδατος καὶ ποίησον οὕτως τρο-
χίσκους· εἶθ' οὕτως ξήρανον· καὶ κόψας αὐτὰ καὶ σήσας, θὲς ὡς κόχλον·
θεραπεύει καὶ τὰ τῶν ἵππων λευκώματα: ἕτερον ἰώδια θέλον ἦν βαλ-
ὀλίγον ἔβραν· εἰς λευκώματα ὀφθαλμοῦ· ἐγὼ δὲ ταύτην δοκιμάσας
ηὗρα ἄριστα: λαβὼν ψιμμύθιν μολύβδου· καδμίαν χρυσοῦ·
κόψας λεπτῶς, πλῦνον μετὰ ὀμβρίου ὕδατος ἡμέρας ε΄· καὶ δὲ
σταθμὴ αὐτῶν, ἔστωσαν ἀνὰ β΄· χαλκοῦ κεκαυμένου, μακροπίπερα
χαμαιλέοντος· ἀλόην· σμύρναν· λευκόν· ὄπιον· ἀνακαραβίου α΄· κό-
ψας σήσας, φύρασον μετὰ ῥοδοστάγματος ἀποδεδευμένου ἀνάπαυ-
σον· ποίησον κόκκους ὡς φακούς· λύον δὲ ἕνα εἰς γάλα θηλα-
ζούσης θέλει, στάλαξε κατὰ πρωῒ τρεῖς εἰς μήνα χελιδόνιν· καὶ ἀπομήρας
εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς· μετὰ τὸ λευκὸν τῶν ὠῶν· τὸ δὲ ἰχθύων· χρῶ ἕ-
νεκα καλῶς μετὰ εἰς ὕπνους ... ἔθεται: ἕτερον κατὰ ἀξιοπιστίαν δι' ἐπαλεῖ αὐτὴν
ὁ μακάριος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός· καθαρίζει τὸ λεύκωμα τῶν ὀ-
φθαλμῶν· καὶ τρίβων καθίστησι· λαβὼν ζωπύρου ∠ α΄· κόμμι
ἀραβικὴν ∠ β΄· ψιμμυθίου· καδμίας· κόκκον· ἀνὰ ∠ α΄· κόψας σήσας
μετὰ πανίου λεπτοῦ χρῶ: τὸ δ' αὐτὸ θεραπεύει ὠφελοῦντα
εἰς λευκώματα καὶ τραύματα τὰ ὄντα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς·
ἔστι δὲ δοκιμασμένα καὶ θαυμάσια:

Λαβὼν ψιμμυθίου ϛʹ βʹ· σαρκοκόλλης βʹ βρέξας εἰς γάλα γυναικεῖον L βʹ·
τραγάκανθην· κόμμι ἀραβικόν· σάκχαρ· καφουρὰν ἀνὰ κεράτια ἀ-
μυλίου L αʹ· μαργάρους ἀτρυπήτους χαρούβας εʹ· κόψας σήσας
καλῶς· ζύμωσον μετὰ χυλοῦ τοῦ ᾠοῦ· καὶ ποίησον φακώδεις κόκκους.
διαλύσας δὲ μετὰ ὕδατος διαμάσσου ἔστι θὲς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· τοῦτο
γὰρ δέδοκιμασμένον καὶ ἐστὶν δόκιμον· καὶ πάνυ ὠφέλιμον: ἔφασαν
δὲ ἔνιοι τῶν ἰατρῶν· ὅτι τὸ αἷμα τῆς νυκτερίδος θερμὸν ἐπιθαλμένον
τοῖς ὀφθαλμοῖς, λύει τὸ λεύκωμα· ὁ δὲ [illegible] τοῦ καποδάρου καὶ
τὸ αἷμα αὐτοῦ ξηρανόμενον καὶ τριβόμενον· εἶτα ἐμβαλλόμενον εἰς τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς τοὺς ἔχοντας τὸ λεύκωμα διαλύει αὐτό· θεραπεία ὠφελοῦ-
σα εἰς νεφέλας καὶ [illegible] εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ λευκώματα:

Λαβὼν· σμύρναν [illegible] καὶ [illegible] μετὰ [illegible] καὶ δια-
μάσσου [illegible] τοὺς ὀφθαλμοὺς πρωῒ καὶ ἑσπέρας· διαλύει γὰρ
τὸ λεύκωμα καὶ τὸ νέφος ἀπὸ τῶν ὀμμάτων: ὀρειβασίου· πρὸς πτερύγια
καὶ ἐπιφορὰς καὶ ἀμβλυωπίας καὶ λευκώματα: λίθου μα-
γνήτου· ἰοῦ ξυστοῦ· συνωπίδος· ἀμμωνιακοῦ· θυμιάματος· ἀνὰ
L αʹ· κρόκου L βʹ· μίλτου ἀττικοῦ L τὸ δʹ: ἢ τὸ περὶ τῶν ὑποσφαγμάτων ὀφθαλμῶν:

Ἡ ῥαγείσης τοῦ ὑπάρχει αἷμα ἐκχυθὲν εἰς τὸν χιτῶνα τοῦ κερατοειδοῦς τοῦ
ὀφθαλμοῦ· ἀπορρήξεως τῶν ὄντων φλεβῶν ἐν αὐτῷ· συμβαίνει δὲ τοῦ-
το ἐκ δύο τρόπων· τὸ μὲν ἀπὸ πτώματος ὁ περιρρυγνύει τὸν κερατοειδῆ
χιτῶνα τοῦ ὀφθαλμοῦ· τὸ δὲ ἕτερον, ἀπὸ ὀγκου τινὸς αἱματώδους· κι-
νουμένου εἰς τὸν προειρημένον χιτῶνα, ἐπιρρέοντος ἀπὸ τοῦ
πτώματος χωρὶς ῥήξεως· ἡ δὲ θεραπεία ταύτης, ἵνα στάξῃ ἐπὶ τὸν
ὀφθαλμὸν γάλα γυναικὸς θερμόν· ἢ μετὰ [illegible] χίου βαρωλατινᾶ
ἢ λαβὼν αἷμα περιστερᾶς· ἢ φάσσης· ἢ στρουθίου περιστερῶν· καὶ αὐτὸ
στάξον θερμὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ αὐτὸ ξέον, ἀπὸ τῆς τομῆς τῆς
φλεβός· ἢ λαβὼν στρουθίου περιστερῶν φλεβοτόμησον αὐτὸ ὑ-
πὸ κάτω τῶν πτερῶν εἰς τὴν μασχάλην εἰς φλέβιον· καὶ ῥεῦσαι τὸ αἷ-
μα εἰς τοὺς [illegible] στάξον καὶ αὐτὸ θερμὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· ἔνιοι δὲ
τῶν ἰατρῶν λαμβάνουσιν αὐτῶν μικρῶν πτερῶν ταῖς ῥίζαις· εἰσὶ δὲ ἔμ-
πλεα· ὑγροῦ αἱματώδους· ἀνασπῶσι δὲ τὰς τούτων ῥίζας καὶ στάζουσι τὸ
ὑγρὸν αὐτῶν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς· τοῖς κακουμένοις ἀπὸ τῆς ῥήξεως· ἕτε-
ροι δὲ θεραπεύουσι μετὰ ἑψήματος τῆς τύχεως ὅταν ὑστερηθῶσι τοῦ αἵ-
ματος τῶν στρουθίων τῆς περιστερᾶς· ἀρέσκουσι δὲ αὐτὴν ἰσχυρότερα καὶ
ἀπροσδεκτον· καὶ τοῦτο εἰς τὸν ὑπερνικώμενον ἀπὸ ψύχους καὶ ῥοῆς.
ἢ λαβὼν τὸν τοῦ ᾠοῦ κρόκον ἑψημένον· διαλύσας μετ᾽ οἴνου ἐπίθες ἐπὶ τὸν
ὀφθαλμόν·

ἐστὶ καὶ ὠφελοῦνται ἐκ τῶν τοιούτων φαρμάκων, χαλβάνην μαστίχην ἀχυ-
λον· βρέξον αὐτὸ εἰς ῥοδέλαιον· καὶ ἐπίθες κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν. ἢ
λαβὼν ὕσσωπον, ἕψησον αὐτὸν μετὰ ὕδατος· καὶ βρέξας ἐν αὐτῷ
πανίον λινὸν ἐπίθες κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν. τοῦτο γὰρ καὶ διασκορπίζει
τὴν ἐρυθρότητα· καὶ τὰ τῶν ὀφθαλμῶν οἰδήματα διὰ πληγὰς. εἰ δὲ
παραμένει ὁ πόνος καθὼς ἦν· πυρίασον διὰ [illegible] τοῦ ἑψήματος,
μετὰ σπόγγου [illegible] ἀνάξει καὶ ὕδατι: εἰς χαύνωσιν ὀφθαλμῶν:

Καδμίον χυλώσας μετὰ γάλακτος γυναικὸς· ἀπλῆ χρίσια· ἀλλ' ἀσύνθετον· ἀπὸ
βραχὺ [illegible] μετὰ γάλακτος ὄνου· ποίησον κολλύρια ξηρά· εἶτα
χυλώσας μύρος καὶ [illegible] τοῦ προσήκοντα μεθ' ὕδατος ἐν χ[illegible]
[illegible] ἐπίχεε: ἕτερον ἀ[illegible]· [illegible] σηπίας ὄστρακον
[illegible]· σάκχαρ ξηρ· [illegible]· [illegible] μύρος [illegible]
τῶν [illegible] καὶ βάλε [illegible] ἐπὶ [illegible]
κόραις προσεκτικῶς: περὶ πύχη [illegible] δακρυρροούντων:

Ἐὰν συμβῆ δακρύειν τοῖς ὀφθαλμοῖς· ἄτερ τινὸς ἀφορμῆς τῶν [illegible]
ἐπίσταμαι ὅτι ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης [illegible] καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπὸ
τῆς κεφαλῆς ἐστι· καὶ γίνεται [illegible] ἀπὸ τῶν φλεβῶν τῶν ὑπερθεν
τοῦ κρανίου, γίνεται [illegible] τῶν φλεβῶν· [illegible] καὶ τῶν [illegible]
[illegible]· [illegible] ἀπὸ τῶν [illegible] τοῦ κρανίου· γίνεται [illegible]
καὶ πλῆθος [illegible]· ἐπὶ [illegible] τῶν ἐπάνωθεν τοῦ κρανίου
φλεβῶν, [illegible] φλέβας τῶν [illegible]· ἢ τὰς φλέβας τὰς ὀ-
πισθεν τῶν ὤτων· [illegible]
ἐπὶ δὲ τῶν ὄπισθεν τοῦ κρανίου· φλεβῶν, [illegible]
[illegible] κόκκους· ἢ τοῖς κόκκοις [illegible]· ἢ [illegible]
καὶ [illegible]· ἢ ἀπὸ [illegible], τῶν [illegible]· καὶ [illegible]
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ τὰ [illegible] τῶν [illegible] καὶ προσ[illegible]
[illegible] τοῖς ὀφθαλμοῖς εἴδεσι· ἑτέρα θεραπεία [illegible]
ὀφθαλμοὺς εἰς δάκρυα καὶ ἔστι πλήρης θαυμαστή: λαβὼν [illegible]
[illegible] τῆς [illegible]· [illegible]· [illegible]· ῥόδα ἐξ ἴσου
κόψας σήσας· [illegible] μετὰ ὕδατος ὀμβρίου· καὶ [illegible] τὰς χεῖρας
μετὰ ῥοδελαίου καὶ ποίησον [illegible] κόκκους καὶ [illegible]: ἑτέρα θεραπεία
[illegible] ὀφθαλμῶν εἰς τὰ δάκρυα [illegible] καὶ πλῆθος· εἰς [illegible]
καὶ θερμῶν· σφοδρὰν καὶ εἰς [illegible] ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς:

Λαβὼν κόμμι· [illegible]· [illegible] ἀνὰ < ε'· ὄπιον < α'· [illegible]
[illegible] < ϛ'' κόψας σήσας [illegible] ὡς τὸ πρῶτον: ἑτέρα θεραπεία ξη-
ραίνουσα τὰ δάκρυα· [illegible], [illegible]· [illegible]· καὶ τὴν [illegible]

πεπηκόσιν. ἣν ὡσαύτως ἐθέλω ὁ ἐμὸς θεός. πεπείραμαι γὰρ δὴ καὶ ἀπεδεξάμην

Λαβὼν λίθον αἱματίτην. χαλκὸν κεκαυμένον. τραγάκανθαν. ἀνὰ ℒ β'. σκευὴν θεραπείας τοῦ χαλκανθίου. χυμὸν ὁ λέγεται χαλκὸν καὶ χαλκάνθου. ἀνὰ ℒ α'. κρόκον. ὄπιον. ἀμύλου ἢ πατητόν. στάχος ἀνὰ ℒ [illegible]. κόψας σήσας. φύρασον μετὰ χυλοῦ μαράθρου. καὶ ποιήσας κολλούρια, ἐπιχέον ἕνα εἰς ὕδωρ ὄμβριον. στάζε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. ἢ τρίβε τὸ κολλύριον εἰς ἀκόνιον καὶ ἐγχεῶ ὡς πουλὶ βερίν: πρὸς τὸ ἐκκόπτειν τὸ θερμὸν δάκρυον. καὶ δακνώδες ἐν ἀρχῇ. λαβὼν σαρκοκόλλαν. σαρκοκόλλην ἀπλῆν ἢ ὡσαύτως. ὁμοίως καὶ τὴν ἀμύλου μεμονωμένην. καὶ λείως τὰ στυπτηρίαν ἐμπλάστρα: στὶ θεραπεύει ὠφελοῦσα εἰς τὰ πολλὰ δάκρυα. καὶ τὰς τῶν βλεφάρων ἐρυθρότητας. δυναμοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν ὑγρότητα θεραπεύουσα: λαβὼν καδμείας ℒ ι'. ὄπιον ℒ ϛ'. λίθον αἱματίτην ℒ β'. σμύρναν. ἀμύλου. ἀνὰ ℒ α'. κόψας σήσας. κομμεῖ. ποίησον πουλὶ βερίν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. στὶ ἀποκρουστική. δυναμοῖ τὸ ὁρατικὸν καὶ θεραπεύει τὸ δάκρυον.

Λαβὼν κοχλίας θαλασσίους κεκαυμένους. ἢ τοῦ ὄστρακα. στρογγύλια τὰ ἀπὸ τῶν πετρῶν. γινώμενα. εἰ δὲ μὴ ἀραβικοῖς, αὐτῶν τὰς τῶν πετρῶν ὄστρα. μαργαρίτας ἀτρυπήτους ἀνὰ ℒ β'. τοῦ κινναβάρεως ℒ α'. ἄμωμον ℒ α'. ἐλλεβόρου ἢ σαρκοκόλλου ℒ β'. καφουρᾶν [illegible]. κόψας σήσας μετὰ ποτοῦ μαλαχίνου, χρῶ· πολὺ βελτίον τῆς χρείας. ὠφελεῖ δὲ ὡς λαμβάνει καὶ κωνσᾶς ὁ τοῦ χρυσοκαλός τοῦτο πεπείραμαι: ἢ ἐπιστάσει τῆς ἀναισθήσεως ἀμβλυωπίας:

Ἐὰν συμβῇ τινὶ αὐτὴ ἡ νόσος, ἐπιτήδειος τὴς λαμβάνειν, ὁ ἰατρὸς χρὴ ὁ πάσχων τῷ ὄνυχι τὰ δεῖ τοῖς κενοῖς ταῖς αὐγαῖς τὴν κοιλίαν ἀνωφελῆ. καὶ κινοῦσι τὴν φύσιν αὐτοῦ διὰ τὴν πικρὰν ἱερὰν ἐκ τῶν σωματικῶν κόπων. τρεφέσθω δὲ διὰ τῶν κούφων βρωμάτων ὡς τὰ ὄρνιθο πουλλάρια σαρκώδη. ἐγκαταλειπέσθω δὲ τοὺς κακοὺς ἀφαιρῶν δέ. στάλαξον δὲ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τὴν σαρκαν ὑγρόν. πιάσομαι τοῦ ὀπτοῦ ἢ πάτος τῆς ἀγοσραντίζων. ἐπὶ τοῦ στάζοντος ὑγροῦ. μακροπίπερι λίαν σεσωσμένον. ὠφελοῦσι. εἰ δὲ ὁ πάσχων, καὶ τὸ δάκρυ ὁ πιὼν ἢ πᾶς ἀσθενεῖ, πλῆθος ἀλείφετο τῆς τοῦ ζωμοῦ ὠφελεῖ. πάλιν ἀφησον τὸ ἢ πᾶς μετὰ ὕδατος καὶ μέλιτος. καὶ λούοιμεν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ὀνοσοῦν ὑποχαλινῶν τὸ πρόσωπον. δὲ χυλόθωτον ἀπὸ τῆς ἀσιτίας ἀργῆς ταγοῦσ ἢ στάλαξον τὸ ἀπὸ πίσμα τῆς κόπρου τῶν ἵππων. ἢ τοῦ ὄνου. πάνυ γὰρ ὀνίνησιν: ἢ ἐπιστάσει τῆς χρημαβαινούσης ὀμίχλης εἰς τοὺς ὀφθαλμούς:

Ὅτι ἡ ὅρασις ἀδυνατεῖ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν δυσκρασίας· καὶ ἀπὸ τῶν
ἀναφερομένων ἀτμῶν ἀπὸ τοῦ στομάχου, γνῶσις· ποιήσοντες δὲ [illegible]
πτερὰ εἰ διαλυθῇ ἡ ὁμίχλη, τότε βεβαιούμεθα ὅτι ὑπῆρχεν ἀ-
πὸ τῆς τοῦ στομάχου κοινωνίας· εἰ δὲ παραμένει, σημειούμεθα ὅτι τὸ
πάθος ἴδιον ἐγένετο ἐν τῷ ὀφθαλμῷ· καὶ εἰ ἔστιν ἀδυναμία τῆς ὁράσεως
ἀπὸ τῶν ἀναθυμιάσεων τοῦ στομάχου, ἐπιμελούμεθα τοῦ στομάχου,
καὶ ποιήσομεν τὴν πικρὰν ἱεράν· καὶ τοὺς κόκκους τοὺς κουκκάτε· ἢ τὰς
μαστ. ἢ τοὺς τῆς ἀλόης καὶ προσέτι ποιοῦμεν διὰ ξυλοβαλσάμου
τοῦ θερμοῦ πόματος· τρέφεσθω δὲ δι' ὀλίγου τροφῶν καὶ λεπτῶν· ἐπεὶ ἔ-
στιν ἡ νόσος ἀπὸ πλησμονῆς ἴσως, συμβαινούσης μέσον τοῦ κρυσταλλοειδοῦς
χιτῶνος, καὶ σταφυλοειδοῦς, δεῖ τοῦ παντὸς χολὴν ταύρου καὶ κατ' ἀρχὰς μὴ
ποιεῖν τὴν ἀφαίρεσιν, ἀλλὰ τὴν ἰσχύν· πίνειν δὲ ἀπὸ τῶν μετ' ὀλίγον ἰσχα-
δῶν τῶν καθαρῶν τῶν ἀνακεφαλαίων· τίθημι καὶ ταῖς ἐμπροσθίαις φλέ-
βας, τῶν δύο ὀφθαλμῶν· ἡ βδέλλα δὲ καὶ βδῆλας ἐν τοῖς μηνιγγικοῖς κρο-
τάφοις δὲ τοῖς πορ. [illegible] καὶ πολλὴν κόλλαν διὰ λιπαρῶν χολῆς τῶν ζώ-
ων μετὰ τῶν ὀφθαλμικῶν εἰδῶν· ἐπειδὴ καθολικῶς αἱ χολαὶ ὠφέλιμοί ἐ-
στιν εἰς τὰς ἀρχομένας ἀποχύσεις τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ὀξυδορκίαν ποι-
οῦσι· διαλύουσι τὰς ἀπὸ βορειότητας ὑγρότητας· ἐν τοῖς χιτῶσι τῶν
ὀφθαλμῶν χαλῶσι τοῖς χυμοῖς τῶν πεπηγμένων· ἡ τῆς χολῆς τῶν πετεινῶν
ἐσθιόντων κρέα· ὅταν δὲ ποιῇς κόλλυριον ἀξιῶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς· ἄ-
μα μιξον μετὰ ἀμμωνιακοῦ καὶ χυλοῦ μαράθρου καὶ χρῶ: *ἔτι ὠφελεῖ τὸ*
εἰς ἀμβλυωπίαν ὀφθαλμῶν, ἀσθενείας τῶν ἀκτίνων· καὶ ἀρχὰς
ὑποχύσεως· ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν: *Λ*αβὼν ἀμμωνιακοῦ, τρίψον
αὐτὸ μετὰ χυλοῦ μαράθρου, καὶ χεῖς ἀγγεῖον ὡς μελιτῶδες· καὶ ἀνὰ
ἡμέρας ε΄ ἐν ἡλίῳ τίθημι· διὸ ποιεῖ αὐτὸ καὶ χρῶ ὡς κόλλυριον πρωΐ καὶ ἑσπ.
ἔτι ἐν ἡλίῳ κειμένη διὰ ἀπαρχὰς· ὠφελεῖ εἰς ὀξυδορκίαν ὀ-
φθαλμῶν καὶ ἀρχὰς εἰς ταῖς ὑποχύσεις καὶ [illegible] ἐστὶ δὲ γνωστόν:—
*Λ*αβὼν κόλλυριον· τουτέστιν ἰνδικὸν· ἀνὰ ∠ β΄ [illegible] ἐχίνιον
τὸ λεγόμενον [illegible] ἔλεγε· χελιδόνιον χαρούβας ιβ΄ κρόκον
χαρούβας ε΄ καφουρὰν χαρούβας β' [illegible] ζῶον αἷμα, δυσκι-
λίτη· τοῦ μετείνου τοῦ κόλλου καὶ τὴν τουτίαν· κατὰ τινα ἡμέρας
καὶ μετὰ τὰς [illegible] ὅλου ξ[illegible] χλωρὸν μετὰ τοῦ κόλλου καὶ τῶν λοιπῶν
εἰδῶν, χρῶ ὡς κόλλυριον· ὁ [illegible] φησὶν ὅτι εἰ [illegible]
τα, δεῖ λαμβάνειν φάρμακα ἰσοστάσια τούτοις· εἰ οἶδα [illegible]
φύλλα, [illegible] λαβὼν μετὰ τῶν [illegible] τῶν [illegible]· καὶ [illegible]

καλῶν προσφάτ.

καὶ τῶν περιφερῶν κλάδων προσφάτων· θὲς εἰς χύτραν πηλίνην· περιπωμάζων αὐτὴν
ὀστρακίνου καλύμματος. ὅταν δὲ ἑψηθῇ ὁ πηχὸς καὶ γένηται ὄστρακον, ἔκβαλε τὸ ἔντος
ποιεῖ ὡς βέριν (?) καὶ πλύνας χρῶ ἀντὶ τουτίας ἰνδικῆς· οὐ γὰρ ἔλαττον ὠφελεῖν ἔ-
χει ταύτης· αὖθις δὲ ἀπὸ τῶν κλάδων τῶν ἐλαιῶν, παραλαμβάνονται ὡς ἥμισυ
στ.· ἔσωσαν δὲ τὰ φύλλα καὶ οἱ ὄρπηκες, ἀποτρίψας φεῖ· εἰς τὰ ἕλκη ἀρκεθῶσιν· ἐ-
σωσαν τὰ πόκη παρέστης· θεραπεία· ὠφέλιμα εἰς ἀμβλυωπίας· εἰς δάκρυα·
κνησμόν· ξηρὸν βλεφάρων ἐξαναθηματώσεων χολοδῶν: λαβὼν σαρκοκόλλης
ἄρρεναν ∠ β'· δεδωκὼς εἰς γάλα γυναικεῖον ἡμέρας ἱκανάς· τουτίαν χλωρ-
αν, ς α'· ψιμυθίου· ἄμυλον· ἀνὰ ∠ α'· τραγακάνθην χλωρὰν· λίβανον ἄρρεν·
χαλκὸν κεκαυμένον· μαργαρίτας ἀτρυπήτους· ἀνὰ κεράτιον α'· σάκχαρ ἰνδικόν·
καδμίας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· σηπίας ὄστρακον· ἀκακίαν· ἀνὰ δ' χαρούβας· κό-
ψας σήσας, βρέξον μετὰ ῥοδοστάγματος· ἢ μετὰ ὕδατος ῥοιῶν ὀξειῶν· ἢ τοῦ ἀποβρέγ-
ματος τοῦ σανδάλου· ἢ τοῦ ὕδατος τῶν μαράθρων· θηκίσαι δὲ ξηρὸν τοῦτο κἂν ὀφ-
θαλμοῖς· ἢ τοῦ μυριζέτω μετὰ χαρούβας καὶ ἥμισυ καφουρᾶς εὐόσμου· καὶ
τὰ ταῦτα ς' σάκχαρος· πάντα δὲ λίαν σειωθείτωσαν· καὶ τὸ μὲν ἥμισυ τούτων
γενέσθω κολλύριος· τὸ δὲ ἄλλο, θεραπεύσιον· ξυμμικτόν μετὰ ῥοδοστάγματος· ἢ ζωμοῦ
ῥοῶν ὀξειῶν· δευθήτωσαν δὲ μετὰ γυναικείου γάλακτος· ἢ τοῦ χλωροῦ τοῦ ὠοῦ· ἔ-
στι δὲ ὠφέλιμον· δεδοκιμασμένον: ἕτερον κολλύριον· καλεῖται δὲ διὰ κρόκου·
ὠφελεῖ εἰς ἀμβλυωπίαν· κνησμὸν ὀφθαλμοῦ καθαίρει καὶ φυλάττει τὸ ὀ-
ρατικόν: λαβὼν κρόκον ∠ β'· μακροπίπερ· λευκοπίπερ ἀνὰ ∠ α'· κα-
ρυόφυλλον ∠ γ' σπικανάρδου ∠ ς''· κόψας σήσας καλῶς, χρῶ ὅταν ἔχει· μετὰ
τούτων δὲ τῶν εἰδῶν θεραπεύει καὶ τὰ νοσήματα ὅσα ὑπάρχουσι ... νο-
σοι ῥέπουσαι ... ἢ ψυχρῷ· εἰ δὲ ... λευκοπίπερ, θὲς ἥμισυ
ς' καδμίας χρυσοῦ· ὁμοίως καὶ μαργαρίτας ἀτρυπήτους: ἕτερον ὠφελοῦν μάλι-
στα εἰς ὑπέρκαυσιν καὶ νεφέλην ὀφθαλμῶν· εἰς κνησμὸν ψώραν· σχίσματα καὶ
παχύτητα βλεφάρων· λαβὼν ψιμυθίου ∠ β' χαλκοῦ κεκαυμένου ς α· λίθον αἱματίτην·
τραγάκανθαν· κόμμι ἀνὰ ∠ ς''· καδμίας χρυσοῦ· κηκίδος ἀνὰ χαρούβας δ'· ὀ-
πίου· σάκχαρος ἰνδικοῦ· ἀνὰ χαρούβας β ς''· καφουρᾶς χαρούβαν ς''· κόψας σή-
σας ξυμμίξον μετὰ ῥοδοστάγματος· καὶ ποίησον κόκκους ὡς φακούς· χρῶ δὲ
ἀναμίξας μετὰ χλωροῦ τοῦ ὠοῦ· ἢ μετὰ γυναικείου γάλακτος· ἢ μετὰ ὕδατος τῶν ὀξειῶν
ῥοῶν· ἢ μετὰ ῥοδοστάγματος στάξον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· ἔστι καὶ θαυμάσιον.
Ὅτι ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀκοῆς πολλάκις γίνεται· περὶ βαρυκοΐας:
δεῖ τὴν ἀπολογίαν τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ τῆς φρονήσεως, γνῶσιν· ἐπειδὴ τινες τῶν
ἰατρῶν ἐποίησαν τὸ ὠτίον, πολλῶν φρονήσεως· εἰ δὲ εἴσοδος τῆς βλάβης ἐ-
στι κατὰ τῆς ἐνεργείας τῆς αἰσθήσεως τῆς ἀκοῆς· γίνεται δὲ διαφόρων αἰτιῶν.
ἡ βλάβη καθολική ὡς ἐν κωφώσει· ἢ μερική· ὡς ὁ ἀκούων ὀλίγον· καὶ

ἢ πόθεν ἀδύνατον ἀκουσθῆναι· εἰ βραχεῖα τὴν ἀρχὴν [illegible] ἀνάγκη· ὡς ὁ ἀπὸ τῶν ὤ-
των μηχανῶν ἢ κτύπου καὶ πλήξεως· ὡς συριγμοὶ· ἢ γίνεται αὐτοῦ ἀπὸ [illegible]
ἄλλων· διὸ τὰ συμβαίνοντα ὀλίγα ἐστί, διὰ δυσχερῶν [illegible]· ἢ ὅσα [illegible] ἀπο-
φαίνεται τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ σχῆμα ἡμῶν· τὸ δὲ οὐχ [illegible] σημεῖον [illegible]
ὅτι [illegible] τὸ ὂν ἐκεῖνο· ἢ οὐκ ἀφικνεῖται εἰς ὄψεις ἡμῶν· ἀντιλαμβάν-
εται.

μαλακώδατος θερμοῦ, λίαν ἠμαυροῦν κίτιον ἢ ψήσας καὶ χυλὸν τὸν καθ᾽ αὐτὸ
τὸ τρίβειν [illegible] πινακωτὸν σῶν τὸ ἀπόζεμα μεμονωμένον· ἢ μετὰ τῶν τροχίσκων τῆς
ἀψινθίας ἢ κυδωνίων· ἢ τῶν διὰ ξύλου ἀλόης· πάνυ γὰρ ὠφελοῦσιν· εἰ δὲ ἐπὶ νόσῳ τροφο-
χωρὶς κοιλίας, ὁ δὲ ὅδος τῆς θεραπείας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ καινῶσαι (?) ... ἀπὸ τῶν
ἐντέρων, καθὼς λέξομεν περὶ κωλικῶν· εἰ δὲ ὑπάρχουσι μετὰ στρόφου βίαιας καὶ κοιλίαν
καὶ τραύματα ἐν τοῖς ἐντέροις, θεραπεύσομεν τὸν ἄρρωστον μετὰ τῶν εἰδῶν τῶν εἰς
τὰ ἑξῆς λεχθησομένων· περὶ δυσεντερίας

καλουμένη λειεντερία· ἐπὶ ἐξελάσεις τῶν βρωμάτων καὶ τῶν πομάτων ταχεῖα· καὶ εἰ οἱ καθὼς
ὑπάρχει ἀντίῤῥοπα τῆς δυσεντερίας μετὰ ξέσεως· ὁ δὲ γαληνὸς διώρισατο σαφέστερον·
καὶ φησὶν ὅτι ἐπὶ σαρκώσεις πέψεως· ἐπειδὴ γὰρ συμβαίνει τὴν τροφὴν ἐν τῷ στομάχῳ ἀλλοι-
ωθῆναι ἐν ταύτῃ τῇ νόσῳ εἰς ἑτέρας χροιάς· οὔτε εἰς σῆψιν· οὔτε εἰς ὀσμήν· οὔτ᾽ εἰς τί-
να ποιότητα τούτων· συμβαίνει δὲ αὕτη ἡ ἀρρωστία ἀπὸ ἀδυναμίας τῆς καθεκτικῆς
ἐν τῷ στομάχῳ· ἢ ἀπὸ τραυμάτων γινομένων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ στομάχου
καὶ τῶν ἐντέρων· ὁμοίως τοῖς γινομένοις ἐν τῷ στόματι καλοῦνται ἄφθαι.
καὶ συμβαίνουσι τοῖς παισίν· ἡ οὖν γινομένη ἐξ ἀδυναμίας τῆς καθεκτικῆς,
γίνεται ἀπὸ δυσκρασίας ὑπερνικώσης, τῆς οἰκείας τοῦ στομάχου· ἐν ᾧ ὁ τόπος ἔνθα
πέμπεται τὸ βρῶμα, ἢ κοιλίου καὶ ὑπὸ τῶν ἐντέρων, ἅτινα ἐκ ... τῶν
καταρχομένων ... ἀπὸ τοῦ στομάχου εἰς αὐτά· ὁμοίως ἡ δυσκρασία ... ὑπο-
χωρήσεις γίνονται εἰς αὐτὰ τὰ ὄργανα, ξηρὰ καὶ διάλυτος καὶ ποτὲ μὲν γίνονται ἀπὸ
συμπλοκῆς χυμοῦ ἐν τῷ στομάχῳ καὶ ἐν τοῖς ἐντέροις· ἐξ ἐναντίων δὲ τῶν ἐκδεχομένων
χυμῶν οἷον στυπτικῶν λειεντερίαν, ἐπὶ καὶ τὸ φλέγμα· καὶ συμβαίνουσιν τοῦτο τοῖς
οὕτως ... μένοις, ὀξυρεγμίαι διηνεκεῖς ἐν πάσῃ ὥρᾳ· ὡς τὸ συμβεβηκὸς ...
χώρησιν· ἐξέρχεται δὲ καὶ τὸ βρῶμα τῇ ὥρᾳ τῆς μεταλήψεως αὐτοῦ πρὸ τῆς πέψεως
καὶ ἡ ἔξοδος αὐτοῦ ἐστι χωρὶς αἰσθήσεως ὅλως ἐλαττωτική· ἡ δὲ γινομένη ἀπὸ τραυμάτων τῆς
ἐπιφανείας τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων, ἐπὶ χυμὸς θερμὸς δάκνων καὶ ἐρεθίζων τὴν
καθεκτικὴν δύναμιν αὐτῶν· τοῦ ἀπώσασθαι ἐν τάχει τὴν βρῶσιν χωρὶς ἀρχῆς
πέψεως· ἐπὶ δὲ τὸ εἶδος τῆς τοιαύτης ἀρρωστίας, ... καὶ εἰ μὴ σπουδά-
σῃς θεραπεῦσαι ταύτην τὴν ἀρρωστίαν, ἀναλαμβάνει τὴν κίνησιν αὐτῆς ...
σου τάχιστον καιρόν, μεταβαίνει ἡ νόσος εἰς κένωσιν αἵματος· οὐ παρὰ τὴν δὲ τοι-
αύτην τρόπον τῆς λειεντερίας, ὀξυρεγμία· ὅταν δὲ συμβῇ ὥρα τινὶ μεταξὺ τῶν ὡρῶν
ὀξυρεγμίας, σημεῖον ὅτι ἡ βρῶσις παραμένει ἐν τῷ στομάχῳ καιρόν τινα· ὅπερ
ἐστὶν ἀρχὴ πέψεως καὶ μεταβολῆς· καὶ ὅτι ὁ στόμαχος κατέστρεψε τὰς ἀνορεξίας
καὶ δυνάμεις αὐτοῦ· ὅτε οὖν ἴδομεν τὸ νόσημα μὴ διασώζουσα τὴν ἐπι-
κράτειαν τῶν εἰσιόντων βρωμάτων ἐν τῷ στομάχῳ, χρὴ εἰδέναι ...
τοῦτο· καὶ ἐκ παραλυσίας τῆς καθεκτικῆς γίνεται· καὶ ἐπεὶ δ᾽ ἐξ ἐν ἡ κίνησις ... τροφὴ
γίνεται σημεῖον, ὅτι ἡ τροφὴ ἐξέρχεται αὐτῇ τῇ ὥρᾳ τῆς μεταλήψεως ἀπὸ τῆς

πάλιν οὖν ὅταν μὲν συμβαίνῃ ἡ ἀδυναμία ἀπὸ δυσκρασίας ὑπερθερμαινούσης τὸν στόμαχον, ἢ ἀπὸ
λεπτοῦ χυμοῦ ἐπισυναχθέντος ἐν αὐτῷ· καὶ ἔστιν ἐξ ὕλης χυμοῦ ἐν τῷ στομάχῳ, ἐπιμελη-
τέον τῆς καθάρσεως τούτου τοῦ χυμοῦ· μετὰ τῶν στυφόντων ἐδωδῶν καὶ καταβιβά-
ζοντα κατὰ στερεώσεως. εἰ δ' ἐστὶν ἀπὸ μόνης δυσκρασίας τῆς θερμῆς ὑπάρχει, ἐναργῶς συν-
αισθάνεται πυρώσεως ἐν τῷ στομάχῳ καὶ δίψης καὶ ὀρέξεως καυματώδους· καὶ εἰ τῶν τοι-
ούτων αἰσθάνεται, γινώσκομεν ὅτι ἡ ἀδυναμία αὐτοῦ ὑπάρχει ἀπὸ φλογώδους θερ-
μοῦ· καὶ εἰ οὐ συναισθάνεται πυρώσεως οὔτε δίψης, καὶ σὺν τούτοις ἐπινάδη φθει
καὶ ὀλιγοχρόνιος, ἴσμεν ὅτι ἡ ἀδυναμία αὐτοῦ ἀπὸ ψυχρότητός ἐστι· καὶ θεραπεύομεν διὰ τῶν
θερμαινόντων κατὰ σύνψεως. εἰ δ' ὑπάρχει ἀπὸ ζεούσης θερμότητος, ποτίζομεν τὸν νοσοῦντα
τὸ ἀψέκτον τῶν κυδωνίων· ἢ τῶν ὀμφακίων· ἢ τῶν ἀπίων ἢ τὸ ὀξύμελι τῶν ὀξέων· ἢ τὸ
σιραῖον τῶν μήλων· ἢ τῶν ῥόδων· ἢ τῶν μυρσίνων· ἢ τὸ τῶν ὀμφακίων φοινικίων· ἢ τῶν
ζουλαβίων· ἢ τὸ καταπότιον τῶν κοκκυμήλων· ποτίζομεν δὲ τοῦτον ταβασίρ κομμένον
προχείρως, ὅ ἐστι καλαμόνας· ἢ μετὰ σποδίου· καὶ σποδίου· ἢ μετὰ τῶν βροχισμῶν
τοῦ σποδίου τῶν γινομένων μετὰ τοῦ ὕδατος τοῦ ὀξυλαπάθου· ἢ βροχισμοῦ
τοῦ σανταλίου· ἢ τῶν ῥόδων μετὰ ψύλλης πεφρυγμένου καὶ κοκκίδια ὁμοίως· ἢ σινα-
πώδη, ἐσθιέτω καὶ τὰ ψυχρὰ καὶ στύφοντα καταπότια· ὡς ταμαρίνδια ἐσθίε-
σθαι· καὶ τὴν ζουβέρ· καὶ τῶν κοκκυμήλων τῶν ὑγρῶν· καὶ τῶν ὁμοίων· καταπλα-
σσέσθω δὲ τὸν στόμαχον, διὰ τῶν ψυχόντων ἐπιπλάστρων δεσμῶν καὶ ῥωννύντων,
ὥστε τὸ ἐπιπλαστρον τῶν σανταλίων τῶν ῥόδων· καὶ τῶν ὁμοίων ἡ δὲ τροφὴ ἔστω, ἢ διὰ
τοῦ ὀμφακίου τῆς σταφυλῆς, ἢ μετὰ τοῦ ζωμοῦ τῶν ὀξειῶν ῥοιῶν· μετὰ ὀρνιθο-
πουλίων· στρουθίων τῶν περδίκων· ἢ ζορκάδος ἢ ἐρίφων· ἢ τοῦ κρόκου τῶν ὠῶν
μετὰ τοῦ ὀξινοῦ ἑψημένων· εἰ δὲ ἑψηθῶσι μετὰ ὕδατος τῶν ὀμφακίων· ἢ μετὰ
τοῦ ὀξινοῦ ῥοός, ἢ μετὰ τοῦ ὀξινοῦ τοῦ κίτρου καὶ τῶν ὁμοίων γίνεται ἰσχυρό-
τερα κατὰ παντὸς θερμότητος· καὶ δυναμοῖ τὸν στόμαχον καὶ τῶν ἐντέρων, ἀπ-
ων· συνοπτεῖ γὰρ τὰς ῥεούσας ὕλας εἰς αὐτά· μάλιστα δὲ τὴν χολώδη ῥεῦσιν
τῆς κοιλίας· τὴν ἐξάδυναμίαν τοῦ ἥπατος· εἰ δὲ ἑψηθῶσι τὰ ὠχρὰ τῶν ὠῶν,
ὥσπερ ζωμὸν μετὰ ὕδατος τοῦ σουμακίου ῥόος καὶ ὕδατος τῶν κοκκυμήλων· τοῦ ἐδεσμά-
του ναβάτ· τῆς ζουλέαρ· ὑπάρχει ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ δυναμωτέρα· εἰς ἀπροσεπτομένη·
καθ' ὑπερβολὴν δὲ ὀνίνησιν εἰς παλαιὰν ῥεῦσιν κοιλίας τοῦ ἀψὴν τῶν χρατῶν ὠμῶν
ἐψημένων ὑπὸ κύστιδος· ἐλλάνων· κασανωνφραχυτα τῶν φύλλων τῶν ῥο-
ῶν τῶν. εἰ δ' ἐστὶν ἡ ἀδυναμία αὐτοῦ ἀπὸ ψύξεως, δεῖ πίνειν τὸ ἀψί-
ντιον τῶν ξηρῶν, τὸ παραλαμβανόμενον διὰ τοῦ ἡδύσματος· ἢ τὸ διὰ τῶν κυδωνίων
καὶ τὸ καταπότιον· αὐτῶν ἢ τὸ σιραῖον τῶν ὀπωρῶν· καὶ τὴν ἀψίνθου τοῦ χρυσοῦ·
ἢ τῆς μαστίχης· καὶ τοῦ συκοφού· τῆς ξυλαλόης· ἢ τοιξιπελον ὡς ἀλάζον τινὸς μετὰ
πόσων θασίων ἐδωδῶν πολλῶν· καλὰ τὰ δὲ καθαρτικὸς ῥόφημα τὸ ἑψόμενον
μετὰ ὕδατος ἢ γάλακτος· ἢ τῶν λεπτῶν ὑγρῶν· καταπλασσέσθω δὲ ὁ στόμαχος μετὰ

ἐμπλάστρου τοῦ λαδάνου· καὶ ἀλείφειν μετὰ ναρδελαίου, ἢ τοῦ τῆς μαστίχης· ῥαφανελαίου
διὰ τὰ στύφοντα καὶ ξηραντικὰ τῶν μιγνυμένων ἀρωμάτων· ἵνα δυναμωθῇ ὁ στόμαχος
αὐτοῦ καὶ συσταλῇ· ἐὰν δὲ εἴη ὁ κοιλιακὸς καὶ ἀδυναμία τοῦ στομάχου τοῦ μὴ ἐπέχειν τὴν τρο-
φὴν ἀπὸ τῶν γινομένων τραυμάτων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων,
δεῖ προσφέρειν τὰ ἐσθίειν καθαίροντα τὴν σῆψιν καὶ καθαίροντα τὰς νεκρὰς σάρ-
κας τῶν τραυμάτων, ἐὰν καὶ ὦσι πεπαλαιωμένα· ὡς ἡ θηριακή· τὸ ὑδρόμελι ἑψη-
μένον καὶ τὰ ὅμοια τούτων· ὅταν δὲ γνωσθῇ ὅτι ἐκαθάρθησαν τὰ τραύματα καὶ ἠλ-
λάγη αὐτῶν ἡ σηπεδών, θεραπευέσθωσαν διὰ τῶν στυφόντων τῶν κολλητικῶν καὶ λείων· ὡς
τὰ ἑξῆς· τὸν ἀρμενιακὸν πηλόν· βαλαύστιον· μαστίχην· τὸ δράκοντος αἷμα· τὸ ὕδωρ τοῦ ἀρ-
νογλώσσου· κρόκον· κασσίαν· σπόδιον καὶ τὰ ὅμοια· χαμαίδρυος [illegible], ψύλλιον πε-
φρυγμένον μετὰ ῥοδίνου ἐλαίου· καὶ ὑάλος ψυχροῦ· λαμβανέσθω δὲ τὸ ἄλευρον τῆς ου-
σιάκρας τῆς ὀρύζης· δύναται ῥοφηθῆναι ἐκ ποδίων· στρουθία, ἐφθὰ ἢ ὀπτὰ·
σὺν τῷ ἐντιθέμενον ὀξύζωμον χωρὶς ὄξους· ἢ κρέα μετὰ ὄξους σαρκῶν, καὶ αὐτὰ ἑψηθέντα
ἀπέχεσθαι δὲ τῶν δριμέων βρωμάτων, καὶ παχυτάτων· ἐπεὶ τοίνυν εἴπομεν
τὰς θεραπείας τῆς δυσεντερίας διὰ φαρμάκων ἰατρικῶν· καὶ μεθόδων τεχνικῶν ἁπλῶς,
εἴπομεν καὶ τὰ συνθετὰ ἤδη τὰ ὠφελοῦντα ἐν πάσῃ κοιλιακῇ νόσῳ τῆς δυσεντερίας
καὶ τοῦ ἠτονημένου στομάχου· λοιπὸν δὲ ὀφείλοντος ἑαυτῷ ἐὰν τῆς ἐντέρου τὰ βρώ-
ματα, ἐπιφράσεις ἀπὸ τῶν συνθέτων εἰδῶν τῶν ὠφελούντων εἰς τὸν σκοπὸν
καὶ τὴν ἀνατροπήν· διότι ἁρμόδιον ἐστιν ἐνταῦθα εἰπεῖν καὶ περὶ τούτων διὰ τῆς τοῦ
θεοῦ βοηθείας

ἀβὼν ῥόδα· σπόδιον ἀνὰ <λ' ὀξυάκανθα <ς'· σπέρμα ὀξυλαπάθου ὁμοίως· ὑποκι-
στίδα· κόμμι ἀραβικὸν πεφρυγμένον· κόκκους ῥοῶν ὁμοίως· μυρσινόκοκκα· κορίον
ξηρὸν διαβεβρεγμένα εἰς ὀμφάκιον ὀξὺ νυχθήμερον· καὶ ξηραινόμενα εἶτα φρυγόμενα
ἀνὰ [illegible] ε'· πηλὸν ἀρμενιακὸν <α'· ἄλφιτα τουνάβαι· ἄλφιτα [illegible]· τῆς ζουβα-
ρ ἀνὰ < ες'· κόψας σήσας, φύρασον μετὰ τοῦ ἀπὸ ἑψηθέντος τῶν κυδωνίων· ἢ
μετὰ τοῦ σεραβίου τῶν ὀξίνων μήλων· ἢ τῶν μυρσίνων ἢ τῶν ῥόδων εἶθ᾽ ὡς φίλον·

ἀβὼν φλοιῶν ῥόοις κηκίδων ἀνὰ <η' μυρσινόκοκκα <ε'· ῥοῦ συριακοῦ, <α'· κόψας σή-
σας, φύρασον μετὰ οἴνου στρυφνοῦ λευκοῦ, καὶ ποιήσας βόλους κοκκία ἀνὰ [illegible]· καὶ ποθήτω
εἰς μετά τινος τῶν στυπτικῶν σεραβίων·

ἀβὼν ῥόδα ἐρυθρά· σπέρμα ὀξυλαπάθου· ἀνὰ [illegible] ε'· σποδίου

λιμοῦ. τζουλουνὰρ ἀνὰ < ε΄. σπέρμα ἀνδράχνης πεφρυγμένον. πλουαρμενιάκου.
ἀμύλου πεφρυγμένου. κόμμι. μυρσινόκοκκα ἀνὰ στ΄ α΄. ἀκακίας. ῥοῦ συριακοῦ κρό
κου, ἀνὰ στ΄ ή. κόψας σήσας, φύρασον μεθ' ὕδατος τῶν μήλων. ἢ τῶν κυδωνίων. ἢ
τῶν ῥόων. καὶ ποίησον βοχίσκους ἀνὰ στ΄ α΄. μετὰ σορβέτι τῶν μύρτων. ἢ τοῦ ἑψητοῦ
τῶν κυδω ων.

ἀθὰν ῥοῦ συριακοῦ. σπέρμα λαπάθου τζουλουνὰρ. σποδίου ἀνὰ στ΄ γ΄. κόμμι. ἀκα
κίας. ὑποκυστίδος ἀνὰ στ΄ ε΄. ῥόδα ἐρυθρά. σποδίου. σουμάκ ἀνὰ στ΄ α΄. κόμμι ἀρρα
βικοῦ. πλουαρμενιάκου ἀνὰ < α΄. κορίου ξηροῦ. τουτέστι σπέρμα πεφρυγμένον,
στ΄ ε΄. κόψας σήσας τὰ πάντα, φύρασον μετὰ τοῦ ὕδατος τῆς [illegible] καὶ [illegible]
βοχίσκους ἀνὰ < α΄. πίνεται [illegible], μετά τινων καταπολίων στυπτικῶν. ἐπὶ χρό
νον [illegible] αὐτῶν πολλάκις. ἅπαξ πινόμενοι.
ἀθὰν ῥοῦ συριακοῦ < ε΄. κόμμι < α΄. σποδίου < η΄.
κόψας ὁμοῦ τὰ ἅπαντα. [illegible] κόψας σήσας φύρασον μεθ' ὕδατος [illegible]. καὶ ποίησον κη
κίους. ἡ δόσις < α΄ μετά τινων τῶν στυπτικῶν σορβετίων.

ἀθὰν μαστίχι. κουμκουτ. καρυόφυλλον. [illegible] < κ΄. σουμ ἢ μαχ.
ἢ ζουμ μαχ. < δ΄. σακχαρ. ταβαρζουδ. χώρα [illegible] συριακὴν ταβαρζ.
< μ΄. κόψας σήσας, δίαινε [illegible] ἐξ αὐτοῦ ε στ΄. [illegible] σορβέτι τῶν κυδωνίων. καὶ τῶν
μετῶ.

ἀθὰν [illegible] τοῦ ναθαν. [illegible]. [illegible]. σταφίδων πε
φρυγμένων ῥοῦ συριακοῦ ἀνὰ < ι΄. [illegible] ξηροὺς πεφρυγμένους. κάστανα [illegible]
[illegible]. τζουλουνὰρ ἀνὰ < ς΄. κορίου ξηροῦ. [illegible]. [illegible] εἰς ὄξος [illegible]
ἐπιταχυνθέντα καὶ φρυχθέντα. ψυλλίου ἀνὰ < δ΄. σπέρμα ὀξυλαπάθου. σπέρμα ῥο
δων. σποδίου μυρσινόκοκκα πεφρυγμένα. σουμ ἀνὰ < δ΄. κόκκους ῥόων ὀξέων
πεφρυγμένους στ΄ γ΄. κόψας τὰ πάντα, [illegible] καθαρόν. ἡ πόσις ἐξ αὐτοῦ στ΄ ε΄.
μεθ' ὕδατος κρύου. ἢ μετά τινος τῶν στυπτικῶν σορβετίων. ἢ μεθ' ὕδατος τῶν μή
λων. ἢ τῶν κυδωνίων. ἢ τοῦ ἀφεψήματος τῶν [illegible]. ἢ τῶν μυρσινοκόκκων. ἔστι
δὲ χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον. οὐ γὰρ θεραπεύεταί τις τῶν [illegible]. [illegible] ἢ [illegible].
μάλιστα δὲ, οἱ ἀποδημοῦντες ἀπὸ τῆς χώρας αὐτῶν μάλιστα τῶν τροφῶν καὶ
τοῦ πόνου. βέλτιον γάρ [illegible] ὑπάρχει ἡ τοιαύτη θεραπεία, πρὸς φυλάξειν
τῆς ὑγείας αὐτῶν.

[illegible] τοῦ στομάχου καὶ τὸ σῶμα [illegible] κατέχνος

Τῆς φαρμακοποσίας φημὶ τοῦ ῥοφήματος· ἢ τῆς οἰνοποσίας· ἢ τῆς ἀδδηφαγίας καὶ ἀπλη-
στίας τοῦ κοιλιακοῦ καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ λευκηρίαν θεραπεύει αὕτη ποσῶς
θεοῖς ὡς δὴ τοῦτον ἀδοκιμάσας ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἔδον· καὶ δρον θαυμαστόν· α
ῥοφῶν ῥοδοσερύθρα· ποδίου λόμ· σουμάκι· ἀνὰ ϛ· ποσ μαλινδραχνης· ὀξὺ
αἰμάτ· ῥοιῶν σύριακῶν· ἀνὰ ∠ε· καριοφύλλου· κουμπεπ· καχρύων μικρόν·
ἀνὰ στα· ἀλόχον· κοραλ· ποσ μαξυλοβάλου· κοραλλίου κεκαυμένου· πηλοῦ
ἀρμενιακοῦ· ἀνὰ ∠α· σχοινάνθου· λεπτοκινάμωμον· ἄσαρ· ἀνὰ στ· κόψας
σήσας, μάλαξον ῥοδίνῳ ἐλαίῳ καὶ δυνάμεως μετὰ κδ· σακχάρος· ἡ δόσις
ξαυτοῦ, ὡς ξηρὸ ῥόφημα κατάσπωι, στι· μετὰ ὕδατος ψυχροῦ· ἢ μετὰ ξουλεπι·
ἢ τοῦ ὀμφακι· καὶ ὠφελεῖ σωθῶ· ἐδ τις βούλεται χρᾶσθαι ἐλιγμα, φύρα τῷ
τὸ ξηρίον μετὰ καταπουτίου τῶν κυδωνίων· ἢ τῶν ῥοῶν, καὶ πινέτω·

ῥοφῶν ποδίου κομ· μαστ· ἀνὰ μβία· κόψας σήσ,
φύρασον μετὰ σοραβι τῶν κυδωνίων καὶ χρῶ κατάσπωι σταθμῶ ἐστὸ μέγας
δυνη· ὁ δὲ ἐξάπτων, ἀκαταψυχροῦ ὕδατος· πρῶτον δὲ λαβὼν λίθους καὶ πυρώσας
αὐτοὺς, ἐπίθες ἐπ᾽ αὐτῶν· ἵνα ὁ καπνὸς αὐτῶν ἀνέλθη εἰς τὸ καθήσματων κυλάρων
ὑπάρχει γὰρ κάλλιστον·

ῥοφῶν ἀλδρον τοῦ νάβαι τοῦ ἐρυθροῦ ∠ρ· σουμ· σίδια
μυρσινόκοκκα· ἀνὰ ∠κ· ἑνώσας ἐν ἅπαντα μετὰ ὕδατος λι γ, ἕψε αὐτὶ μάλθα
κουπυρὸς μέχρις ἂν ἀναπολεφθῇ τὸ βίλον καὶ μαλάξας, στρῶσον εἰ θοῦτω
καὶ κατὰ τὸ ἴσον τοῦ ὕδατος τὸ σύροθεν, ὕδωρ τῶν ἀπίων· ἢ τῶν κοκκυμηλ· ἢ τ
κυδωνίων· καὶ ἀναμίξας μετὰ κηροῦ, ἐπίθες ἐπὶ τὸ πυρὸς μετὰ σακχ λι·
σαίχαρος ἀφρίζων αὐτὸ καταμικρόν· μέχρι οὗ στάσεως σύραβι ἀρωμάτι-
ζων αὐτὸ μετὰ σοου· ἡ δόσις οὐ α· ὕδατος κρύου:

ῥοφῶν τὸ ἀπόζεμα τῶν ὀ-
ξειῶν ῥοφῶν τὸ ἀποπιεσθὲν μετὰ τῶν ἐντὸς φλοιῶν, λι α· ὕδωρ ὑγρᾶς καλαμίνθης
λι ϛ· οἶνον ἀνθοσμίαν ὁμοῦ ἑνώσας ἅπαν, ἕψησον μέχρις ἂν καταλειφθῇ τὸ
η· εἶτα σύρώσας μετὰ ῥυτίνου, ὑπὸ τρεφονι τοῦ πυρὸς μετὰ σακχαρ λι γ·
ἢ μετὰ ψήματος τοῦ λευκοῦ, ἀφόμενον ἀπὸ θραυκων· μέχρι οὗ στάσεως σι-
ραβίου· καὶ καταλίπων ἢ λι ἡμέρας ζ, πωμάσον ἀσφαλῶς μετὰ πηλοῦ καὶ βίχ.
δόσις οὐ η· κηκια μετὰ ὕδατος ψυχροῦ·
ῥοφῶν ῥοιῶν σύριακῶν· κυπάρισσο ἐμπλα σκίρ σινδικα.

μυροινοσηκια ἀνὰ ℥ α· κασίας ℥ γ· ὅπου μὴ ἡ εὑρισκομένη, μαλαβάθρου τοῦ διωμ-
χαν· ἢ τῶν δύο ἔσω· ἢ μαλάττωσι τῶν συμφόντων καὶ ψύχουσι στραβίων· καὶ γὰρ τελ-
σιώσω φλεγμονήν· ἀβὼν σαντάλου ῥοδίου καὶ λευκοῦ· ἀνὰ ℥ δ· τζουνὰρ· σου-
ἀνὰ ℥ α· ἑνώσας ταῦτα λείαν δὴ συμβλέσον· καὶ ἀποθέσας εἰς χύτραν μαρμαρίνην
ἐπίχεον λίτρας ῥοδελαίου· λίτρας ὕδωρ τοῦ στρύχνου· λίτρας ἀπόζεμα τῶν ἀμπελίνων φύλλων
τῶν προσφάτων· ἐᾶσον ἐκεῖνο τούτων καιρός, θὲς ἐν ταῖς τῶν ἐσθο στήμα ἐντῷ
ζούρῃ· εἶτα οὕτω καιγόμενος· καὶ ἑψήσας ταῦτα ἐπὶ μαλθακοῦ πυρός, μέχρις
ὅτου καταστῇ καὶ καθαρὸν γένηται, ἀπόθου εἰς ὑέλιον· καὶ χρῶ καθὼς προείπομεν.
ἔστι δὲ καὶ ὁ διοσκουρίδης· ὅτι γίνεται ἀπὸ τοῦ φλοιοῦ τῆς τζουλουφάρας· ἄλλοι δέ, χον-
φραλζουσίν· ἐπὶ διὸ σὺν τῷ ἐσθ δηλαδή· ἀβὼν τοῦ φλοιοῦ τῆς χαφφθ μόρος, καὶ
ψουκάλεως καὶ κατὰ τὸ ἰσοσταθμον, ἐπίχεε ὀμφάκινον ἔλαιον, καὶ κάπ μορου
λίτρας γ· εἶτα ἀποθλίψας, ἀπόθου εἰς ὑέλιον· καὶ χρῶ ὅτι χρὴ ἐπὶ ὁμοίου ἐπὶ τὸ
ῥοδέλαιον· ἢ λαβὼν λείαν θη ψύξον καὶ ἀπόθες εἰς αὐτὰ ὀμφάκινον ἔλαιον·
καὶ κάπ μορου κείον· καὶ τὸ ἀποπιέζων τὸ ἔλαιον, χρῶ· ἐστὶ πῶς τὸ ῥοῦ δὲ γί-
νεται ὅταν ἀναστ ἐξ αὐτοῦ ἢ πνοὴ τῶν ἀνθέων τῶν ἀμπελίων.

ὁ καλούμενον πάθος κοιλιακόν· τὸ ἀπὸ τῶν ἐντοῖς ἐντέροις τραυμάτων· [illegible]
ματος, γίνεται διχῶς ἢ ἀπὸ τῶν ἐντός, ἢ ἀπὸ τῶν ἐκτός· καὶ ἀπὸ μὲν τῶν ἐντός, ὡς
ἀπὸ τῆς κενώσεως τῆς ξανθῆς χολῆς ὅταν ὑπάρχῃ δριμυτάτη· καὶ διὰ τὸ διοδεύειν
αὐτὴν ἐν τοῖς ἐντέροις· διατέμνουσι καὶ δριμύτατον ὑπὸ τὴν σάρκα τῶν ἐντέρων,
καὶ ποιεῖ πληγάς· ἢ ἀπὸ φλέγματος ἁλμυροῦ σφοδροῦ ἢ ὑπὸ μὲν ἀτελέντερα
ὡς ποιεῖ τὸ ἔσωθεν· ἢ ἀπὸ τοῦ ὑαλώδους φλέγματος καὶ ὑδαρώδους ὑγροτη-
ἀπὸ δὲ τῶν ἐκτός, ὡς ἀπὸ τῆς φαρμακοποσί· τῆς τραυματιζούσης ὑπὸ πο-
λλῆς δριμύτητος τῶν ἐδῶν καὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῶν· καὶ τῇ συνεχοτάτῃ ἐ-
πιρροῇ τῶν ὀξέων ἐδωδῶν μετὰ τῶν κινουμένων· δριμυτάτων χυμῶν
ἐπὶ τῶν λεπτῶν καὶ στενῶν ἐντέρων, μετὰ ἐκβολῆς. τὰ δὲ καθολικὰ καὶ κοινὰ σημεῖα
τῶν τραυμάτων καὶ πληγῶν τῶν ἐν τοῖς ἐντέροις, ἐστὶν ὁ στρόφος· καὶ ὁ κλόνος καὶ
ἡ ἐξέλευσις τοῦ αἵματος μετὰ μίξεως μετὰ τῆς ξανθῆς χολῆς· ἢ μετά τινος
ὁμοίου τῇ πιμελῇ καὶ τοῖς ξύσμασι τῶν ἐντέρων· τὰ δὲ ἴδια καὶ οἰκεῖα τὰ δηλοῦντα
τὰ αἴτια τῶν τραυμάτων, ἐστὶ τὰ λεγόμενα· ἀπορρέουσι ται χολώδη
κενῶσαι ὡς τὰ τραύματα γίνονται ἀπὸ τῆς ξανθῆς χολῆς· εἰ δὲ τὰ ἐξορχόμενα
εἰσὶ λεῖα· τεκμαιρόμεθα ὅτι ἀπὸ φλέγματος εἶναι αἴτια τῆς πληγῆς· εἰ δὲ ἐστὶν
ἐξ αἰτίας τῶν ἐκτὸς ἐκ τῶν φαρμάκων, γινώσκομεν μὲν ἀπὸ τῆς ἐρω-
τήσεως τοῦ πάσχοντος καὶ διηγήσεως αὐτοῦ· διότι δὲ συμβαίνουσι τὰ τοι-
αῦτα τραύματα· ποτὲ μὲν ἐν τοῖς ἄνω ἐντέροις· καὶ ἐν τοῖς μέσοις· ἢ ἐν τοῖς κάτω·
γινώσκομεν τοῦτο τὸ που ἐστὶ τὸ τραῦμα ἐπεί· ποτὲ μὲν ἐν τῆς αἰσθήσεως

τοῦ ἐν τοῖς ἐντέροις πόνου· ποτὲ δ' ἀπὸ τῆς ποιότητος τοῦ ἀναμιγνυμένου πράγματος
μετὰ τῆς κόπρου· καὶ ποτὲ μέν, ὑπὸ πλήθους ἀναδόσεως τῆς τοῦ αἵματος, ἐπὶ τούτων·
τῶν ὄντων ὡς αἷμα καὶ ὡς λεπτὰ ὅλως· ποτὲ δ' ἀπὸ τῆς ὀξύτητος τῆς τούτων δυνά-
μεως· ὅπερ καὶ κακοῦν αἰσθάνεται ὁ νοσῶν τῆς ὀδύνης κατὰ τοῦ στομάχου, τεκ-
μαίρεσθαι ὅτι ἡ νόσος ἐνταῦθα ἐστί· σὺν τούτοις ὑπάρχει καὶ τὸ κενούμενον αἷμα
λεπτὸν, ξανθὸν ὡς ἀπὸ καθάρσεως ματος καὶ ἐστὶν ὁ πόνος εἰς τὸ ὑπογάστριον· οὔτε ἄνω-
θεν οὔτε κάτωθεν· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ νόσος εἰς τὰ κάτω ἔντερα, ἐστὶ τὸ ἐξερχόμενον
αἷμα· ὅτι ἀπὸ καθάρσεως ματα μετὰ στρόφου καὶ γογγυσμοῦ· καὶ ὡς περὶ κό-
πτον τὸ ὑπογάστριον· εἰ ταῦτα ἐξέρχεται ἢ κόπρος καθαρὰ· ἐξ αἵματος καὶ ἀ-
πὸ καθάρσεως ματος καὶ τῶν ὁμοίων· δεῖ τάχιον σπουδάζειν τὴν θεραπείαν τῶν
ἐχόντων πληγὴν εἰς τὰ ἔντερα· εἰ περ γὰρ παλαιωθῇ, γίνεται θαυμαστὸν
ποῖς (?) ... ἔνδον εἰς τὸ δεῖν κα... ῥυπῶσαι τὰ ἔντερα ἀπὸ τοῦ στομάχου· οἷς ὑ-
πάρχει θάνατος· θεραπεύοντες οὖν τοὺς ἔχοντας πληγὰς ἢ τραύματα ἐν τοῖς ἐντέροις,
εἴπερ δὲ ἔξει ἢ μὲν τὸ πρῶτον λεχθὲν σημεῖον· ὅτι ἐστὶν ἡ νόσος ἐν τοῖς ἄνω ἐντέροις,
θεραπεύομεν τὸν ἄρρωστον μετὰ τῶν πινομένων εἰδῶν διὰ τὸ εἶναι πλησίον
τὰ τοιαῦτα ἔντερα ἀπὸ τοῦ στομάχου· καὶ μετ' αὐτοῦ ζωσόμενα (?)· εἰ δὲ εἰσὶν
αἱ πληγαὶ καὶ τὰ τραύματα εἰς τὰ κάτω ἔντερα· θεραπεύομεν διὰ κλυ-
στήρων· διὰ τὸ εἶναι τὰ ἔντερα πλησίον τῆς ἐξόδου τῆς κόπρου· εἰ δέ ἐστιν ἐν
τοῖς μέσοις, θεραπεύομεν παρ' ἀμφότερα καταποτίων καὶ κλυστήρος· εἴπερ οὖν φα-
νῇ ὅτι ἐστὶν ἡ νόσος ἐν τοῖς ἄνω ἐντέροις, χρὴ γινώσκειν ἐκ ποίας ἀφορμῆς γέ-
γονεν· ἀπὸ χυμοῦ ὀξέος καὶ χολώδους ἢ φλεγματικοῦ· εἴπερ οὖν γίνεται
ἀπὸ χυμοῦ ὀξέος καὶ χολώδους· καὶ δείκνυσι ἡ μὲν τὸ προλεχθὲν σημεῖον,
δεῖ πίνειν ... καταπτωί (?) κόμμι ἀραβικὸν στ ε'· μετὰ ὀπωραίου (?)
ἁπλοῦ τῆς μυρσίνης· συγκεκραμένον μεθ' ὕδατος ψυχροῦ ἢ ψυλλίου
πεφρυγμένον λ ε'· ... ἀνυσίου (?) ἀναμίξας μεθ' ὕδατος, πινέτω·
ἢ πίνειν ὕδωρ δύο δραχμῶν οὐγγ α'· ἢ τὸ ἀποθλιβὲν ὕδωρ τοῦ ἀρνογλώσσου καὶ ἑπτα-
μόρων (?), οὐγγ ε'· ἢ τὸ ἀποπιεζόμενον ὕδωρ τῶν κυδωνίων οὐγγ α'· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀραβικοῦ
κόμμι λ ε'· λύσας εἰς τὸ ἀποπιασθὲν ὕδωρ· καὶ συγκεράσας μεθ' ὕδατος, δίδου πί-
νειν, ἢ πίνειν κόμμι μετὰ γάλακτος αἰγὸς ἢ λαχανῶν (?) γάλα καὶ ὄρυζαν ποιήσας
ἀμύλου α'· ... μετὰ ... τοῦ γάλακτος, ῥοφάτω· ἀπὸ ...
χέσθω δ' εἰς τὸ πινόμενον ὕδωρ, κόμμι πεφρυγμένον· πλὴν ἀρμενιακὸς (?)· ἀπόδ...
ἐστι ... τὸ ὕδωρ τοῦτο ὁπόσαις συνέβαινε, τὸ σπέρμα (?) τῆς μυρσίνης· ἢ τοῦ
ὀμφακίου· ἢ τῶν ῥόδων ἢ τῶν κυδωνίων· καὶ τῶν ὁμοίων· ἡ δὲ τροφὴ ἔστω
ψίχα ἄρτου πεφρυγμένη ἀναξηρόμενα (?) μετὰ ὀλίγου κόμμιδι· ἢ ἀμύγδαλα πεφρυ-
γμένα ... ἢ ... ὄρυζα πεφρυγμένον· ἢ γλυκέω ῥόφημα
ἀπὸ τοῦ πεφρυγμένου ἀμύλου· μετὰ ψυχρῶν καὶ ἀψήσας, θὲς ... κόμμι

πεφρυγμένον ὡς αἱ τάσσοι καὶ ἀμύγδαλα καί ἐστιν ὠφέλιμα. εἰ δὲ οἱ κάμνοντες ἄμοιροι ὦσι πυρετοῦ ἔστω ἡ δίαιτα· ἐσθιέτωσαν ὀρνιθόπουλα, στρουθία, τῶν περδίκων ὀπτά· εὐδεήσθωσαν δὲ χρασάτωσαν τὴν βορὰν τῶν εἰδῶν τούτων· ἐπεὶ ὁμοίως ἐπιτέτραμμαι ταῦτα· ἐκκαθαίρουσι τὰ τραύματα καὶ κολλῶσι τά. ὡς ὁ χυλὸς τοῦ δέρμοσπάτου μετὰ πηλοῦ ἀρμενιακοῦ καὶ λημνία σφραγίς.

λαβὼν πηλοῦ ἀρμενιακοῦ ℥ δ΄· κόμμεως ἀραβικοῦ πεφρυγμένου· σπέρματος ἀνδράχνης πεφρυγμένου μυρσίνου κόμμεως ἀνὰ ℥ β΄· σποδίου λαμπροῦ· σπέρματος ὀξυλαπάθου· ἀμύλου πεφρυγμένου· ἀνὰ ℥ β΄· ἀλθαίας σπέρματος πεφρυγμένου, ὀλίγα καὶ καμίνου ἀνὰ ℥ α΄· κόψας σήσας, δίδου μετὰ ῥοδελαίου ἢ χυμῶν μετὰ τούτων ℥ γ΄· ψυλλίου πεφρυγμένου· καὶ λαβὼν ἀπὸ πασῶν ℥ β΄· μετὰ ὀξυσάκχαρι τῶν μύρτων ἢ τῶν κυδωνίων· μεθ᾽ ὕδατος ἀπὸ ἑψηθέντος ἐν αὐτῷ κόμμεως ἀραβικοῦ ἢ πηλοῦ ἀρμενιακοῦ· χρῶ πρωῒ καὶ ἑσπέρας ὡς ἔφημεν. εἰ δὲ γένηται τῶν πληγῶν καὶ τῶν τραυμάτων γένηται ἐν τοῖς δύο ἐμπόροις ἀπὸ χυμοῦ ἢ παχέος φλέγματος δοκῆς, δίδου πίνειν κατὰ πρωῒ ℥ β΄· καρδαμώμου σπόρου· πεφρυγμένου μεθ᾽ ὕδατος θερμοῦ ἢ πίνειν κάρδαμα ℥ β΄· μεθ᾽ ὕδατος κρύσταλλου· μετὰ τὸ ζωμῷ ... σῶμα· ἢ πίνειν μελάνων μάννα ℥ α΄· μεθ᾽ ὕδατος ψυχροῦ ἢ τὰς ταρτάρ πεφρυγμένων σταφίδων ℥ β΄ μετὰ χλιαροῦ ὕδατος· δὶ πυκνῶς δὲ λαμβανόμενον τοῦτο τὸ ῥόφημα.

λαβὼν καρδαμώμου σπόρου· πεφρυγμένου ℥ ϛ΄· πηλοῦ ἀρμενιακοῦ ὃ ... καλεῖται ℥ α΄· βαλαυστίων ξηρῶν· σπέρματος βασιλικοῦ· χαμαιμήλου πεφρυγμένου· κόμμεως ἀραβικοῦ πεφρυγμένου· ἀμύλου ὁμοίως· σπέρματος κισσοβασιλικοῦ πεφρυγμένου ἀνὰ ℥ β΄· κρόκου δρακοντείου αἵματος βαλαυστίου ἀνὰ ℥ α΄· κόψας σήσας, σύνθες ἐξ αὐτῶν ℥ β΄· μετὰ ὀξυσάκχαρι τῶν κυδωνίων, πρωῒ καὶ ἑσπέρας· ἡ δὲ τροφὴ ἔστω, ὄρυζα πορσιμή· κέχρος· στρουθία ὀπτά.

Ὅρον ὦ φειδοῦντας θυγατέρας εἰς τὸ κατασταλῆναι τὸ αἷμα ἀπὸ τῶν καλουμένων δὲ ἀπὸ τῶν ἄνω τὴν φθίσιν τοῦ αἵματος καὶ τὴν ἀναστόμωσιν τῶν φλεβῶν ἐκ τῶν βαρέων· καὶ τὸ πρὸς ... ἀπὸ ῥήξεως· καταυθεν δέ, ἀπὸ πληγῶν καὶ τραυμάτων ἐν τῷ στομάχῳ καὶ τοῖς ἐμπόροις· ἀναστέλλει δὲ καὶ τὴν αἱμορροΐδα αὐτῶν τῶν αἰκῶν ἀπὸ ῥήξεως· φλεβὸς ἔστι πόρου· καὶ τὸ ὀροῦντα τὸ αἷμα ἁρμόζει δὲ καὶ τοῦ ἄν τούτου ἐκ τάξ ... συντίθεται γὰρ δὶ εἰδῶν κ΄· καταλοιποῦνται δὲ ... ἐκ ... πέπτος· ... ὀπτὸς καὶ σφίξεως· ἔστι δὲ δεδοκιμασμένον. λαβὼν πηλοῦ ἀρμενιακοῦ· κόμμεως ἀραβικοῦ· σπέρματος ἀνδράχνης· ἀνὰ ℥ δ΄· σποδίου· σπέρματος ὀξυλαπάθου·

σπέρμα ῥόδων ἐρυθρῶν· ἐσφαλατζίου τὸ λεγόμενον τζουλεουνάρ· μυρσινοκόκκα· κορίου ξυ-
ρῶν πεφρυγμένου· ἀμύλου πεφρυγμένου ἀνὰ < γ΄· ἀκακίας· χυλοῦ ὑποκιστίδος· κο-
ραλλίου κεκαυμένου· κέρατος ἐλάφου κεκαυμένου· κοχλιῶν κεκαυμένων ἀνὰ < ε΄·
κοχλίας τοῦ μεγάλου τῶν καμηλῶν κάδων λεγομένου· ῥοῦ συριακοῦ· < ε΄· βαλ-
καῦθ λευκῶν· ἢ λευστρου· σπέρμα ἀλθαίας καὶ μαλάχης πεφρυγμένον· ἀνὰ < α΄ ἡμ.· κό-
ψας σήσας, φύρασον μετὰ ἀπομεταστρεψιν· τῶν ῥόδων· ἢ μετὰ τῆς ἀνδράχνης· ἢ τοῦ ἀρ-
νογλώσσου· ἢ τοῦ πολυγόνου· καὶ ποίησον τροχίσκους· ἀνὰ < α΄ ξήρανον δὲ ἐν σκιᾷ·
ἡ πόσις τροχίσκος εἷς μετὰ τοῦ ἀψήματος τῶν μυρσινῶν· ἢ τῶν κυδωνίων·
ἢ τινῶν τῶν στυπτικῶν σοραβίων· θαυμαστὸς γάρ ἐστιν.

ακωυκιν τζουλουνάρ· στάθμ. α΄· φλοιοῦ ῥοῶν· ῥοῦ συριακοῦ· ἀνὰ < α΄ ἐσδασρ ἐρυθρᾶ·
κουμμεως· σουμ ἀνὰ < α΄ κομμι ἀραβικοῦ· ὀπίου κρόκου ἀνὰ < ἡμ. κόψας σήσας,
φύρασον μεθ᾽ ὕδατος μυρσίνης· καὶ ποίει τροχίσκους ἀνὰ < ἡμ.· ἢ < α΄ ἡμ.· πῖνε ὡς δὲ μεθ᾽ ὕ-
δατος ψυχροῦ· μετὰ ἑτέρων τῶν στυπτικῶν σοραβίων.

ἀβων φλοιοῦ τοῦ
κ[αβ]ούλε ἐβλήθη δὲ οὕτος ἀπὸ χώρας οὕτω καλουμένης καὶ τοῦ ἰνδικοῦ μυροβαλάνου
ἀνὰ < ϛ΄· δαμασκηνίου ὃ σαρακηνιστὶ ἐμπλιτζ λέγεται, < δ΄· συνθλάσας καλὰ ἐξ
μετὰ ῥοδοσταγ[μάτων]· καὶ βάλε εἰς ὄστρακον καθαρόν· ἢ εἰς πλίνθον ἐπὶ πυρὸς καὶ ἔψησον ταράσσων
καθ᾽ ὥραν ἄχρις οὗ ἀφορμήσῃ τὸ πῦρ καὶ ὕστερον ἐπ᾽ ὀλίγον τοῦ φρυττομένου· εἶτα λαβὼν
καρδαμώμου, < ε΄· κυμίνου· σπέρμα μαράθρου· ἀνίσου· ἀμμεως· καρναβάδι
ἀνὰ ... < α΄· κόψας ταῦτα εἰς ὄξος ἀφίνου καταλίπε νυχθήμερον· εἶτα ἀφρύ-
ξον αὐτὰ μετρίως τάξεως· τουτέστιν οὔτε πολὺ οὔτε ἔλαττον· καὶ ἀνάμιξον μετὰ τῶν προ-
ειρημένων· καὶ πάλιν λαμβάνεις σουμ ἀποδίου· τζουλουνάρ· μαστίχης ἀρμενιακοῦ
πεφρυγμένου· ῥοῦ συριακοῦ κομμι ἀραβικοῦ ἀλλόχου κύπερον αἰγύπτιον·
καρποβάλσαμον ἀνὰ < α΄· κόψας σήσας, προσθὲς μετὰ ἴσου πρὸ τῶν μαλ-
ακτῶν αὐτοῦ μετὰ ῥοδοσταγμάτων· καὶ φύρασον μετὰ τοῦ ἀποζέματος τῶν κυδωνίων ὅπερ
ἀψέτωσαν ὡς τὸ γλεῦκος τῆς σταφυλῆς· καὶ γίνεται ῥουμβος· ὅταν δὲ φύρασῃς τὰ προ-
ειρημένα ἔνι, θὲς εἰς κουρούπιν· καὶ οὕτω ἡ πόσις, < ε΄· μετὰ γ΄· μετὰ ἀψήματος
μυρσίνης· ἔστι δὲ ἡ τοιαύτη σύνθεσις, ἄκρατος πρὸς ἔν καὶ ἑβδομάδα· καὶ ἡ χαρίζεσθαι.
εἰ δὲ σὺν αἱ ἐπιληψίαι καὶ ταραχαὶ καταγινόμενα ἐν τοῖς κατωτέροις, καὶ δηλοῦσα δεξιὰν
ἢ μὴν ταῦτα τούτων τέμνειν ἀπεο ἔπομεν, δεῖ τὴν αἰτίαν ζητεῖν τὴν ταῦτα ποιήσασαν
ἢ πορρώθεν ὑπάρχει ἀπὸ χυμοῦ ὀξέως χολώδους· ἐπεὶ δὲ ἀσθενεστέρα θεραπεία τούτ[ων]
ἵνα ῥᾳδίως ἀφικνῆται ἡ ἴασις ἐστὶν τὸ ποτὸν τῆς νόσου· ἐν ἀρχῇ οὖν κλύζεσθω μετ᾽
ἀφεψήματος τῶν ῥόδων· καὶ τοῦ ὠχροῦ τοῦ ὠοῦ· καὶ ἐσθιέτω· ἢ λάπαθον κελαιδέν.

ἀνδράχνης· κριθῆς κεκαθαρισμένης καὶ σητάνια πεφρυγμένης· καὶ ἑψήσας, λαβὲ ἀπὸ τοῦ
ἀφεψήματος ἡμίσειαν λί(τραν)· ἐπὶ θερμῷ ἐν τούτοις τὸ ὠχρὸν τοῦ ᾠοῦ· καὶ ἡμίσειαν οὐγγ. ἐσθίεσθαι.
λημνίαν σφραγῖδα τετριμμένην ℥ ε· κλυζέσθω· ὠφελιμώτερος δὲ κλυστὴρ
ὑπάρχει εἰς ταύτην τὴν ἀρρωστίαν· ὅστις ψύχει καὶ χαλινὴν παρέχει· ἐπὶ δὲ οὕτως
λαβὼν ὕδωρ ἀνδράχνης οὐγγ. ϛ· ὕδωρ ὀξυλαπάθου· τῆς ἑψημένου· τοῦ ἀρνογλώσσου·
ὀπὸν ἀρίου ἐξ αὐτῶν οὐγγ. ε· ἐσθίεσθαι ℥ α· σπλὸν ἀρμενιακοῦ· λημνίαν σφρα-
γῖδα ἀνὰ ℥ α· κράνου ὠοῦ ἑψητοῦ· τοῦ μὲν πλείονος σὺν τῷ ἐλαίῳ ἐπιχέων
ἐν αὐτῷ, τὰ προλεχθέντα ὕδατα μετὰ τοῦ ὠχροῦ τοῦ ᾠοῦ· καὶ ἀναμίξας, χρῶ ἐν
χροῖς ἐπὶ καιρὸς θερμοῖς· ἐκχυμώνος ἐπὶ· ἀποχλιαρὸν ὡς γάλακτώδες.

λαβὼν κριθὴν πεφρυγμένην· ἢ φακοὺς πεφρυγμένους· ἀνὰ ℥ ϛ· τζουλουνὰρ· φύ-
λλων ῥόδων ἐρυθρῶν· σιδίων ἀνὰ ℥ α· ὄρυζαν πεπλυμένην ℥ ι· ἀξουγγίου ταύτου τρα-
γου νεφρῶν· ℥ α· ἑνώσας ταῦτα, ἀφέψησον μετὰ ὕδατος λιτ. γ· μέχρις ἂν ἀποβρα-
σθῇ· καὶ στρώσον· εἶτα λαβὼν σπλὸν ἀρμενιακοῦ· κομμίδιον κ(αὶ) τῆς
κολλῆς ῥόδου ἀνὰ ℥ α· κόψας σήσας, λαβὲ ἐξ αὐτοῦ ℥ ε· διάλυσον μετὰ ἀπομε-
λιτῶν· οὐγγ. ἐσθίεσθαι· καὶ τοῦ ὠχροῦ τοῦ ᾠοῦ ἐπιφέρων σὺν τοῦ προειρημένου ἀφε-
ψήματος λιτ. η· καὶ μίσγων καλῶς, κλυζέσθω καὶ ἑσπέρας· φησὶ δὲ καὶ ὁ διο-
σκουρίδης· ὅτι τὸ τῆς αἰγὸς στέαρ ἐκλυόμενον καὶ κλυζόμενον μετὰ τοῦ ὕδατος τῆς πε-
φρυγμένης κριθῆς καὶ ἀφεψημένης· ἢ τοῦ ὕδατος τῆς πεφρυγμένης μάζας· ἢ
τοῦ συριακοῦ ῥοῦ, ὀνίνησι δυσεντερικοὺς τῶν ἐντέρων πάντας.

λαβὼν ἄλευρον κριθῆς πεφρυγμένης
σίτου καὶ ὄρυζαν· πεπλυμένην ἀλεσμένης, ἀνὰ ℥ α· τζουλουνάρ· μυρσινοκόκκων·
σιδάξηρα ἀνὰ ℥ α· φλοιοῦ ῥοδάνων τῶν περὶ κεφαλὰς αὐτῶν ℥ γ· ἀρνογλώσ-
σου· κομμίδιον· σπλὸν ἀρμενιακοῦ· λημνίαν σφραγῖδα ἀνὰ ℥ ε· ἑψήσας τὰ
πάντα μετὰ ὕδατος λιτ. γ· μέχρις ἂν ἀποληφθῇ τὰ ἀναπολεφθέντα· στράγγισον ἐξ αὐτοῦ οὐγγ. τέ-
ταρτον· εἶτα λαβὼν κρόκον· φοῦλ ἀπὸ τοὺς λίθους οὐγγ. ἐσθίεσθαι· καὶ οὐγγ.
κοράλλιον κεκαυμένου· καὶ κ(αὶ) παπῦρον κεκαυμένου· κέρας ἐλάφου
κεκαυμένου, καὶ ἐὰν μὲν ὦσι τραύματα καὶ αἱ πληγαὶ αὐτοῖς κατὰ τῶν ἐντέρων·
ἀπὸ χυμοῦ φλεγματικοῦ, δεῖ κλύζεσθαι, διὰ ἀφεψήματος τῆς πρώτης
ῥίζης τῆς πεπλυμένης· ζοῦ κεκαυμένου παπύρου· τῆς στυπτηρίας μετὰ κρό-
κου ᾠοῦ· ναρδέλαιον· οἴνου στρυφνοῦ· καὶ τῶν ὁμοίων· ἢ δὲ συμβῇ τούτης διὰ
τοῦ καὶ ἑσπέρας, χρὴ ἀποπλύνεσθαι μετὰ τῶν στυπτικῶν καὶ δυναμικῶν
τῶν καθέδρων· λαβὼν τὸν οἶνον σιδίων μυρσίνας τζουλουνάρ· τῶν περὶ
κεφαλὰς φλοιοῦ τοῦ ῥοδάνου ῥόδα κηκῖδα· καὶ ταῦτα μόνον, ἀφεψήσας αὐτὰ,
στρώσον· καὶ ἀποπλύνεσθαι χλιαροῦ· ἐπὶ τὰ ἄλευρα μετὰ ῥοδελαίου· ἢ τῶν μυρ-

ἢ τοῦ ἥπ(ατος)· καὶ καταπλάσσειν τὸν τόπον μετὰ [illegible]· γινομένης διακοπῆς· κεῖσαι μὲν
εἰ δὲ ἐπὶ τὸ ἐξερχόμενον ἀπὸ τοῦ τραύματος παχὺ καὶ λευκόν, ἢ ἰχὼρ παχὺ καὶ αἷμα, ἐστὶ
[illegible] ὑπομένων· καὶ ἐπὶ ἀδύνατος· εἰ δὲ καὶ ἡ δύναμις ἐστί, καὶ ὄρεξιν· χρὴ κλύζεσθαι
διὰ τοῦ τοιούτου κλυστῆρος μετὰ τῶν τροχίσκων τοῦ ἀρσενικοῦ· ἐκ [illegible] ὕστερον τῆς θερ-
απείας ταύτης. Εἰ δὲ ἴδομεν τὴν δύναμιν ἀσθενοῦσαν· καὶ θέρμην καὶ ἀνορε-
ξίαν· καὶ τὴν [illegible] ἀδυνατεῖ· μάλιστα ἐὰν ἡ νόσος κατὰ τὸ λοιπὸν εἰς τὴν σάρκα
τῶν ἐντέρων, καὶ ἐξέρχεται μετὰ τοῦ ἰχῶρος παρόμοιον τῶν λεπτῶν δερμάτων,
χρὴ τότε εἰς ἄκρον [illegible] καὶ συστείλασθαι τὴν τῶν τροχίσκων χρῆσιν τοῦ ἀρσενικοῦ· ἀλλὰ
πάλιν θεραπεύειν τὸ τραῦμα καθὼς προεῖπον, χρῆσθαι· ἐπὶ δὲ τοῦ κλυστῆρος τούτου. ἀσβῶν
ὄρυζαν πεπλυμένην [illegible] οὐγγ. α΄· πουλουνάρ· ἐψήσας μετὰ τῶν κολλυματῶν
αὐτῶν· μυρσίνας· τὰς περὶ κεφαλὰς τῶν [illegible], ἀνὰ οὐγγ. [illegible]· ἑνώσας μετὰ ὕδα-
τος λίτρ. δ΄· ἕψησον ἕως οὗ ἀπομείνει λίτρ.· καὶ μαλάξας, σύρωσον· καὶ διυλίσας ἐ-
ξ αὐτοῦ [illegible] λύσον εἰς αὐτὸ τροχίσκον· ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ, [illegible] καθὼς
ἀπαιτεῖ ἡ χρεία· καὶ ὑποφέρει ἡ δύναμις. Εἰ δὲ ἐπὶ τὸ ἐξερχόμενον [illegible] μετὰ τ[illegible]
καὶ ἁρμόζει τοῦ ἀρρώστου ἐπιμελεῖσθαι μετὰ τῶν [illegible] τροχίσκων· [illegible]
εἰς τοῦ [illegible] ζωμοῦ, χυλοῦ ἀρνογλώσσου διυλισμένον [illegible] ἑψήσεως [illegible]
καὶ ἐπὶ [illegible] πλεονάζει ἡ ὕλη καὶ [illegible] καταστρέψωσιν, [illegible]
ἀπὸ τῶν τροχίσκων τοῦ ἀρσενικοῦ· καὶ κόπτων, [illegible] σὺν αὐτῷ ὄρυζαν [illegible]
μένην· καὶ κρόκον [illegible] ὅπου καὶ οὐ [illegible]· καὶ [illegible] ἀσφαλῆς [illegible]
οἴνου μυρσινάτου [illegible]· καὶ ἑνώσας [illegible] διακλύζε μετὰ [illegible] τοῦ [illegible].
ὅταν δὲ ἐξέλθῃ ὁ κλυστὴρ καὶ καθαρισθῇ ἡ [illegible] ἀπὸ τοῦ [illegible], κλύζε [illegible]
διὰ [illegible] κλυστήρων [illegible] καθὼς [illegible]. Εἰ δὲ μὴ
καθαρισθῇ ἡ [illegible] ἐπομένη, χρὴ κλύζειν μετὰ [illegible] καὶ [illegible] δύναμιν
[illegible]· καὶ ὅταν [illegible] τὸ [illegible] καὶ [illegible] πόματα καὶ [illegible] ὅτι [illegible]
τὸ τραῦμα, χρῆσθαι προειπομένη διὰ τῶν [illegible] κλυστήρων· καὶ [illegible] καὶ
πρόφθασον πρὶν ἐπὶ [illegible] εἰς τῶν [illegible] εὔπορος.

ἀσβῶν ἀρσενικοῦ [illegible] καὶ κίτρινον ἀνὰ [illegible]· ἄσβεστον [illegible], [illegible]
κεκαυμένον· [illegible] ἀνὰ [illegible]· ζωμοῦ [illegible], [illegible] κόψας σήσας, φύρασον μετὰ
ταχὺ λοῦ ἀρνογλώσσου· διυλισμένον χωρὶς ἑψήσεως καὶ ποίει τροχίσκους ὡς τὸ ἴσον
τοῦ [illegible]· καὶ ξηράνας ἐν σκιᾷ χρῶ καθὼς ἀδείξαμεν
ἀσβῶν ἀρσενικοῦ [illegible]· καὶ κίτρινον· [illegible] ξυρὸν καὶ κεκαυμένον [illegible]
[illegible]· ὁπίου [illegible] [illegible] κόψας σήσας· φύρασον μετὰ οἴνου [illegible]
καὶ ποιήσας τροχίσκους, χρῶ.
ἀσβῶν χυλοῦ [illegible]· [illegible] καὶ [illegible], [illegible]· [illegible]
[illegible] ἐπὶ [illegible]· [illegible] [illegible]· [illegible]· ἑνώσας [illegible]

χλιάνας, σφήνωσον καὶ θὲς εἰς τὸ ἀσκοειδὲς· καὶ ποιεῖ θαυμαστῶς.

ὁ καλούμενον πάθος εἰλεὸς τὸ γινόμενον τοῖς πολλοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὑπάρχει ὀδυνηρὸν
ἐντέροις καὶ ἀπέχεται ἡ κοιλία ἀπὸ τῆς κατὰ ἔξοδον καὶ εἰ πολλάκις τὸ ἀφόδευμα
ἀρχεῖται οὖν ὁ νοσῶν μετὰ πλείστων [illegible] καὶ οὐδαμοῦ κατέχει τὸ πινόμενον ἐν
τῇ κοιλίᾳ αὐτοῦ· αἰσθανόμενος ὁ ἄνθρωπος καὶ στρόφου καὶ ἄγχους· διότι ὁ πόνος καὶ ὁ στρόφος
γίνεται ἄνωθεν τῆς κοιλίας· καὶ εἰ τὸ ἀφόδευμα αὐτοῦ· ἀκολουθεῖ δὲ τὸ συμβαί-
νοντι εἰλεὸς ἀπὸ ἐδέσματος θερμοῦ· καθὼς εἴπομεν, φύσημα μέγα ἐν τῇ κοι-
λίᾳ τινεσμός τε καὶ πυρετὸς καὶ δίψα. Τὸ δ᾽ ἄλλο εἶδος τὸ γινόμενον ἀπὸ χυμοῦ
ψυχροῦ ὠμοῦ, οὐκ ἔχει πυρετὸν· οὔτε δίψαν· οὔτε φλόγα· τὰ δὲ κατὰ τὴν συμβαί-
νοντα, ὅτι ψύχος τῶν ἄκρων συνέχει [illegible]· φρίκη· καὶ καθόλου [illegible] τοῦ
πάσχοντος ὑπάρχει [illegible] καὶ [illegible] καὶ φονώδης· καὶ πολλάκις [illegible] τὸν ἄρρω-
στον τῇ [illegible]· τὸ δὲ [illegible], τῇ [illegible]· καὶ [illegible] λύτρου ταῖς [illegible]
τῆς νόσου· διαφορὰ δὲ κατὰ [illegible], λύτρωσις, ἀναιρέσεως· ἡ μὲν ἀμα-
ρ[illegible] καθαρσί[illegible]· ἡ δὲ λύτρωσις, ἐπὶ ἀρρώστων· θεραπεύεται οὖν τὸ
οὗτον πάθος [illegible] ὅτι [illegible] σιδή-
ματος, [illegible] τὸ ἕψημα τοῦ [illegible] τοῦ ἰνδικοῦ· μετὰ [illegible] τῆς
πικρᾶς ἱερᾶς· τῇ [illegible] ἅλας· ἐπιχέουσα ἔλαιον καὶ [illegible] ἔλαιον τῇ
πενταφύλλου [illegible], χλωρά· πινέτω δὲ νῆστις καὶ γὰρ διαλύει τὸ οἴδημα
καὶ χαλᾷ τὴν γαστέρα ἢ λαβὼν ὕδωρ· [illegible] ἀγαλαί δέ, [illegible] [illegible]
[illegible]· ἀψήσας ταῦτα καὶ διϋλήσας, [illegible] εἰς αὐτὰ τὸ ἐντὸς τοῦ μέγα-
νος [illegible]· καὶ [illegible]· καὶ σφηνώσας, πάλιν [illegible]· [illegible]· καὶ
ἔλαιον καὶ πινέτω [illegible], [illegible] ἀψήματι· καὶ [illegible] κατὰ
[illegible] ὅπως [illegible] τοῦ [illegible] τὴν δύναμιν· καὶ τοῦ [illegible] τοῦ κα-
ροῦ· καὶ [illegible] τέμνει τὴν [illegible] φλέβα· καὶ ἀπολύσου τὸ [illegible]
[illegible]· [illegible] ἀφέψημα [illegible]· [illegible] εἰς αὐτὸ [illegible]
καὶ [illegible] καὶ τῶν νοσούντων κλύσματα [illegible]· [illegible]
κριθῶν καὶ καθαρίσμενην· [illegible]· λινόσπορ[illegible]· φύλλα [illegible]· καὶ τὰ ὅμοια ἢ
κλύζων μετὰ [illegible] τῆς κολοκύνθης· καὶ [illegible]· καὶ [illegible] τοῦ
ἀφεψήματος τοῦ χαμαιμήλου· [illegible] τοῦτον [illegible]
[illegible] ἑαυτῷ τὰ προειρημένα [illegible] κλύσματα· [illegible] τοῦ στομά-
χου αὐτοῦ· καὶ τῆς κοιλίας κατὰ ταῦτα, [illegible] τῶν διαλυτικῶν [illegible]· [illegible]
[illegible] τὸ τοιοῦτον πάθος ἀπὸ χυμῶν ψυχρῶν ὠμῶν, [illegible] τῶν ἀντιδότου
[illegible] ἢ τῶν ἀντίδοτον τῶν φοινίκων· ὅτι [illegible]
[illegible] ἀκράτῳ [illegible]· [illegible] κλυζέσθω [illegible] ἀφεψήματος ἀνήθου· χαμαι-
μήλου· τήλεως· [illegible] τῆς πενταφύλλου καὶ τῶν ὁμοίων [illegible] κλυζέσθω μετὰ

σισαμψαίου· τὴν λῶσα ψιμυθίου· χαμαιμήλου καλαμίνθου· συνεψηθεὶς δὲ χράσθω πυρίαις
ἀλείφαις· κλύστησι· ἐλαίω σὺν ὑποκαθείτωθεν τῇ θερμῷ· χράσθω δὲ σικύαις τούτου
τῆς ῥοχίσκοις·

ἄρων ἀψινθίαν ῥωμαϊκὴν· σμύρνης ὀποπάνακος· ἀνίσου ἴκας σέρρος ὄρχιν· ἀνὰ στα· λόπιο κιννάμωμου κασσίας τοῦ ἴπλωψα
στέο· σμύρναν ἄβιου· στάχος ἰνδικόν·
μακροπίπερ· ὀπίου· κρόκου ἀνὰ ζ α· κολοσωνήσας φύρασον καὶ λαζωμοῦ καφ
φρου ἢ σελίνου· καὶ ποίησον ῥοχίσκους, ἀνὰ στα· κεχρίδα· πινέτω δὲ τὸ ῥοχίσκιος
μετὰ ὕδατος χλιαροῦ· εἰ δὲ συμβῇ τοιαύτη νόσος παιδίοις τοῖς μὴ ἰσχύουσι παρα
στῆναι τὰς προερρηθείσας ἰατρείας, θεραπευέσθω μὲν διὰ τῶν ἔξωθεν· πυριάσθων· ἀλοι
φῶν· κλυστήρων· καὶ ἐλαίων ἑψητῶν ἀφελοῦ· μαλάχης ἑψηθείσης καὶ καταπλάττομεν
εἰς τὸ ὑπογάστριον, κινοῦ τὴν φύσιν· τοῦτο δὲ γίνεται διὰ τὰ παιδία· καὶ ... μὴ
δυναμένοις πίνειν·

Ταῖς κωλικαῖς διαθέσεσι πόνου γινομένου ποτὲ μὲν ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι ποτὲ δὲ
ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, ἀπάτη γίνεται· καὶ νομίζουσιν ἢ τὸ ἧπαρ πάσχειν ἢ καὶ ἐν τοῖς δε
ξιοῖς γίνεται ἡ ὀδύνη, ἢ τὸν σπλῆνα ὅταν ἐν τοῖς ἀριστεροῖς· ἐπὶ κωλικῇ γοῦν
διαθέσει γινομένῃ ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι τοῦ χρόνου προϊόντος, ἅπτεται ἀρθρῖτις τῆς
ὕλης ἐκνυγμένης περὶ τὰ ἄρθρα· φαινομένης δὲ τῆς ἀρθρίτιδος, διαδέχεται ἡ κωλι
κὴ διάθεσις· κρατοῦντος δὲ ἐπὶ ἀπὸ τῶν κυρίων ἐπὶ τὰ ἄκρα φέρεσθαι τῶν ὑλῶν,
ἢ παρὰ ἀπὸ τῶν ἄκρων, ἐπὶ τὰ κύρια· ἡ οὖν λεγομένη τοίνυν κωλικὴ νόσος
τοῖς πολλοῖς τῶν ἀνθρώπων, ἀρρωστεῖ ὑπὲρ τοῦ ἐκλεπτοῦ ἐντέρου τοῦ καλουμένου
κώλου τουτέστι τοῦ κοίλου· ὁ δὲ τόπος αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κοιλίας ἐν τῷ δεξιῷ μέρει
ἐγκλῖνον ὑποκάτω τῆς κοιλίας· καὶ φερόμενον ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ δι' ὅλου σώματος τῆς
μήτρας ἀφικνεῖται φησί· ἐκλήθη δὲ κωλικὴ νόσος ἐξ ὀνόματος τοῦ μέρους ἐν ᾧ
γίνεται· ἐπειδὴ ἐν τῷ παχέων ἐντέρων· ὁρίζονται δὲ γίνεσθαι τοῦ πάθους αἰτίαι,
δὲ ἑπτά· πρῶτον ἐὰν πλεονάσῃ χολώδης θέρμη ἐν τῷ κόπρῳ· ξηραίνει τὴν ὑγρό
τητα ἣ λιθώδης ταύτην ἐργάζεται· καὶ οὐ δύναται ἐκβιαζομένη κατελθεῖν διὰ τὸ
ἐμπεφράχθαι τὸ ἔντερον, ὅταν ὑπάρχῃ ἡ τροφὴ φύσει ξηραντικὴ καὶ στυπτική, ἐπέχει
τὴν φύσιν· δεύτερον ἐὰν πλεονάσῃ τὸ γλίσχρον φλέγμα ἐν τῷ ἐντέρῳ τῷ καλουμένῳ
κώλῳ· περισφίγγον αὐτό, ἀποκλείει τὴν ῥῖζαν αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο κωλύεται
κόπρον ἐξορχεῖσθαι· τέταρτον ὑπὸ πλήθους παχέων πνευμάτων ἐν τούτῳ τῷ ἐντέρῳ.
ἢ διὰ τὴν ψυχρότητα τῆς κράσεως αὐτοῦ ἢ ἐξ αἰτίας τῆς πάχεως τοῦ στομάχου· ἢ ἀπὸ
τῆς ἀδυναμίας τοῦ ἥπατος ἢ ὅταν ὑπάρχῃ ποιότης τῆς τροφῆς πνευματώδης, ἃ
κεῖται πλησίον τὸ ἔντερον· καὶ γεννῶνται ἐν τούτῳ φῦσαι καὶ πνεύματα· ὁ πόρος ὢν ἐπὶ τὸ
ἔντερον τοῦτο ἀδύνατον· ἢ ἀχώρητα ἐστὶ αὐτά, γίνεται τὴν κωλικὴν ἀρρωστί
κωλύεται γὰρ ἡ κόπρος ἐξορχεῖσθαι ὑπὸ τῶν ὄντων πνευμάτων εἰς τὴν διέξοδον αὐτῆς·
πέμπτον ὅταν συμβῇ οἴδημα ἐν τῷ ἐντέρῳ τούτῳ· καὶ κωλύει τὴν κόπρον ἐξορ
χεῖσθαι· ἕκτον ὅταν πληθυνθῶσι σκώληκες καὶ ἀσκαρίδες ἐν τῇ κοιλίᾳ καὶ

ἐλλιπῶς οὖν τῆς κόπρου· ἐπεὶ γὰρ καὶ τοῦτο τὴν κωλικὴν διάθεσιν· ἀρξόμενος τὸ καθ' ἀδυνατεῖν καὶ παθήσει τῶν ἐντέρων· καὶ κρατεῖται ἡ κόπρος ἐν αὐτοῖς· φασὶ δέ τινες τῶν ἰατρῶν ὅτι γίνεται ἡ κωλικὴ διάθεσις τὸ πλεῖστον, ἢ ἀπὸ ἀσθενείας τῆς ἀποκριτικῆς δυνάμεως τῶν ἐντέρων, ἢ ἀπὸ ὀλιγοαισθησίας τῶν ἐντέρων· καὶ τῆς ἀποκριτικῆς ὅταν οὐκ ἰσχύῃ καθαίρειν τὴν κόπρον διὰ τὸ ἀποθλίβειν· ἢ διὰ τὸ μὴ ἀπολαύειν τῶν αἰσθήσεων τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ ἀφθόνως τῆς κόπρου· περιέχουσα καὶ περισφίγγουσα τὰ ἔντερα, ἀπὸ παντοίων μορίων· διὰ τοῦτο γὰρ ἀναμάσσεται ἡ κόπρος ὑπὸ στροφῆς ἐπὶ τὰ ἄνω· καθὼς προείπομεν ἐν τῷ περὶ εἰλεοῦ· ἐκ ταύτης οὖν τῆς αἰτίας σφοδραὶ καὶ καθολικαὶ καὶ συμπτώματα αὐτῆς· ἔστι δὲ καὶ ἴδια παρ' ἑπόμενα· καὶ τὰ μὲν καθόλου συμπτώματά ἐστιν· ὁ συχνὸς ἐμετὸς ἢ ἀναφορά, οἱ σφοδροὶ πόνοι ὅμοιοι τῷ στρόφῳ· καὶ περὶ ἐκεῖνον τὸν τόπον πολλάκις ἐντείνεται· πολλάκις διοχλεῖ ὁ πόνος, εἰς τοὺς δύο λαγόνας καὶ μέσον τῶν πλευρῶν· ἐπέχει δὲ καὶ ἰσχυρῶς ῥάχεις ἂν διήγηθωσιν ἡ μορφὴ [illegible]· ἐπέχεται δὲ μέχρι τοσούτου, ὡς μήτε ἀπὸ τοῦ ἄνω μήτε ἀπὸ τοῦ κάτω ἐξέρχεσθαι ἀνέμου· τὰ δὲ ἴδια συμπτώματα, ἔχουσιν ἐνδεχομένως ποτὲ τινὰ τῶν προλεχθέντων σημείων σὺν αὐτοῖς· ποτὲ δὲ οὐκ ἔχουσιν· ἔχουσι δὲ καὶ οἱ ἰατροὶ διαφορὰν ἐν ταῖς γινώσκειν αἰτίαις τοῦ πάθους· ὅτι ἡ κωλικὴ διάθεσις ἢ ἀπὸ τῆς ξανθῆς χολῆς, τεκμήριον δὲ τὴν συχνοτάτην δίψαν· καὶ τοῦ χολώδους ἐμέτου· τὴν ὀξύτητα τοῦ πόνου, καὶ τὴν σφοδρότητα αὐτοῦ· ὡς πειθάνεσθαι τὸν ἄρρωστον, ὅτι ὀβελίσκοι κεντοῦσι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ· καὶ [illegible] ποιοῦν· ὁ δὲ καιρὸς τῆς νόσου, θερμὸς γίνεται· καὶ [illegible] ὅταν συμβῇ ἡ νόσος ἐν καιρῷ θερινῷ, παρόντων πάντων σημείων τῶν δηλούντων τὴν χολώδη κρᾶσιν· ὅταν δὲ ἀπὸ ξηρότητος τῆς κόπρου γένηται ἡ κωλικὴ νόσος καὶ ἀπὸ σκληρότητος, αἰσθάνεται ὁ νοσῶν ἀλγεῖν καὶ βάρος ἐν τοῖς κάτω ἐντέροις· ὡς εἴπερ βάρος ἐκρέματο παρά τινος πράγματος ἀναγκάζοντος τὰ ἔντερα διαρρήγνυσθαι· ὅταν δὲ γίνηται τὸ τοιοῦτον πάθος ἀπὸ φλέγματος, ἕπεται σημεῖον, καρδιαλγία· καὶ ἡ [illegible] τοῦ σφυγμοῦ τῆς ἀρτηρίας· καὶ τὸ μῆκος τῆς ἀρρωστίας· ὁ δὲ πόνος ἐλάττων ἐστὶ τῆς ὀξύτητος καὶ τῆς σφοδρότητος τῆς ἀπὸ χολῆς· παρέπεται δὲ αὐτῷ βάρος ἰσχυρὸν καὶ ὕστερον τὸ βάρος καὶ ὁ πόνος, ἀρξάμενος καθίσταται ἐν ἑνὶ τόπῳ ἀμετάβατος· καὶ πολλάκις ἐκφέρεται εἰς τὰ διαχωρήματα αὐτῶν, χυμοὶ ὑελώδεις καὶ παχὺ φλέγμα καὶ [illegible] ἐφθαρμένον· ὅταν δὲ ἡ κωλικὴ νόσος γίνηται ἀπὸ ἀνέμων παχέων, μεθίσταται ὁ πόνος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· καὶ ὁ βορβορυγμὸς καὶ ἡ φύσα ἐν τῇ κοιλίᾳ· παρόντων καὶ τῶν σημείων ἀπὸ τοῦ φλέγματος αἰτίων τῆς καθολικῆς διαθέσεως· ὅταν δὲ γίνηται ἀπὸ οἰδήματος φαίνεται τὸ οἴδημα ἀπὸ τοῦ ἔξω [illegible] ἐν τούτῳ τῶν ἐντέρων· ψηλαφώμενον δὲ τὸ οἴδημα διὰ τῆς χειρός· εἴπερ ὑπάρχει θερμὸν εἰς

τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὴν χροιὰν ἐρυθρόν. ἀναφαίνεται δὲ ὁ νοσῶν πυρετοῦ καὶ διὰ τῆς
μικρὰ καὶ βραχύτερον σφύξεις καὶ πόνου ἀπαρηγορήτου, τεκμήριον ἐστὶ τὸ οἴδημα ἀπὸ
φορμοῦ φλεγμονώδους. ὁπόταν δὲ τὸ οἴδημα ψηλαφώμενον διὰ τῆς χειρὸς ὑπάρχει
ψυχρόν. οὔτε δὲ δίψα. οὔτε πυρετός. οὔτε πόνος σφοδρὸς ἐστί. σημειούμεθα ὅτι
τὸ οἴδημα ὑπάρχει ἐκ ψύξεως. ὅταν δὲ ὑπάρχῃ ἡ γέννησις τῆς τοιαύτης νόσου,
ἀπὸ τῶν σκωληκίων καὶ τῶν ἑλμίνθων καὶ τῶν ἀσκαρίδων, ἀναφαίνεται ὁ ἄρρωστος στρό-
φου καὶ νύξεως καὶ πολλάκις ἀπὸ τοῦ σώματος ἐκβάλλει ἑλμινθας καὶ σκωλή-
κων δὲ γεννηθῇ κωλικὴ νόσος ἐξ ἀρχῆς τῆς ἀσθενείας τῶν ἐντέρων, σημειούμεθα
τοῦτο ἀπὸ τῆς ἐρωτήσεως. ὅπως ἐπερωτήσωμεν τὴν προχώρησιν ἐν τῇ ταύτῃ ὥρᾳ τῆς
ἐξ ἐκδόσεως. ἤδη ἐπράξατο τι τῶν ἀδυνατωτέρων τάχιστα. πολλοὶ δὲ τῶν ἰατρῶν
σφάλλονται εἰς τὴν διαφορὰν τῆς κωλικῆς νόσου καὶ τοῦ πόνου τῶν νεφρῶν καὶ τῶν
λαγόνων. διὰ τὸ ἀρέσκεσθαι τὰ αἴτια καὶ τὰ συμπτώματα αὐτοῦ, ὁμοια ἀλλήλων.
θεραπεύουσι δὲ οὗτοι τοὺς νεφριτικούς, διὰ τῶν θεραπευόντων τὴν κωλικὴν ἀρρωστί-
αν καὶ σφάλλουσιν. ὁ γαληνὸς φησὶν ὅτι ὑπάρχει ἡ διαφορὰ τῆς κωλικῆς νόσου τῆς καθαρ-
ᾶς καὶ τοῦ πόνου τῶν νεφρῶν, ἐν τούτοις ὅτι ἡ μὲν κωλικὴ καθαρὰ ἀρρωστία, μετὰ ἔχει
εἰς τὰ μέρη τῆς κοιλίας, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. ὁ δὲ πόνος
τοῦ νεφροῦ, οὐ μετακινεῖται ἀλλὰ μένει ἀδιάστατος ἐν τῷ τόπῳ αὐτῷ. παρέπε-
ται δὲ αὐτῷ ἐμφράξις καὶ σῖτος. εἰσιόντος δὲ αὐτοῦ, παύεται καὶ ὁ πόνος. ὁ δὲ κωλι-
κὸς οὐκ ἔχει ἀρρωστίαν. εἰς τὸ οὖρον οὔτε ὁ σῖτος ὀνίνησιν αὐτόν. θεραπεύοντος
οὖν χρὴ προσέχεσθαι ἐπὶ πάσης νόσου, τοῦ καθαρὸν τὴν ὕλην αὐτῆς. ἴσως γὰρ πο-
λλάκις ὑπάρχουσι τὰ συμπτώματα αὐτῆς διπλᾶ, ὡς εἶναι ἀπατᾶσθαι μήπως
ὁ πάσχων ὄλλυται. δεόμεθα τότε ἠρέμα πράττειν διὰ μαλακῶν, μέχρις ἂν παύσηται
τὸ κινδυνῶδες. εὐθέως ἐπιμελεῖσθαι εἰς τὸ ἀποσπᾶσθαι τὴν ὕλην. καὶ καθαίρειν
τὸ σῶμα. καὶ διὰ τὸ εἶναι τὴν κωλικὴν νόσον δυσκαταγώνιστον. καὶ τοὺς ἐξ αὐτῆς οὖ-
μενοῦντας πόνους χαλεποὺς καὶ ἀγρίους σφοδροὺς χρὴ προσέχεσθαι μετὰ τῶν
ὀφελούντων καὶ συνεργούντων. καὶ ἀρχέσθαι εἰς τὸ ἐκβάλλον. καὶ διὰ φαρμάκοις
ἀπὸ ἐπιθέματος, χαμαιμήλου. ἀνήθου. σικύου. μελιλώτου. ἀλθαίας. ἀνθοκα-
πίτρων. κριθῆς κεκαθαρμένης, καὶ τοῦ οἴνου. ἐπιτεχρίειν διαλύσφων χαλαστικῶν,
καὶ διαλυτικῶν. ὡς τὸ ναρκισσέλαιον. τοῦ γλεῦ. τὸ ἀνηθέλαιον. τὸ σούσινον. τὸ δάφν-
ελαιον. τὸ χαμαιμήλινον. τὸ κοστέλαιον, καὶ τὰ παραπλήσια καὶ οὕτω ποιεῖν, μέχρι τρί-
της ἡμέρας. διότι ὅλων ὀξέων νοσημάτων καιρός, ἐλαττονεῖ ἐστίν. μετὰ δὲ τὴν τρίτην
ἡμέραν, ἐὰν μὴ παύσηται ὁ πόνος, δεῖ ἐπὶ τῆς τετάρτης κλύζειν. εἰ ἔστι
ἀφορμὴ γεννηθῆ τοῦτο τὸ πάθος. ἐπεὶ ὅτε ὑπάρχει ἀπὸ ξανθῆς χολῆς καὶ
πληθώρα τῶν προλεχθέντων χυμῶν, δεῖ τεμεῖν τὴν καθολικὴν φλέβα τῆς δεξι-
ᾶς χειρὸς μάλιστα ἐάν ἐστιν ἐν τῷ ἥπατι κρᾶσις θερμή. ὑπερνικῶσα, ἵνα κεν-
ωθῇ διὰ τῆς φλεβοτομίας. ἡ τῶν ὀξέων συμπτωμάτων κατεξόχως. ἐν τοῖς

hora l'altro ch'io stimo sia quello che vuole V. S. è nella libraria secreta della Vaticana, è in carta pergamena antico più di 500 anni secondo me. nel principio ha li capituli d'un libro περὶ χρωμάτ(ων), poi seguono le πύλαι di sette libri, et il p° habbe πύλας κε. sec.° κε. 3.° 13. 4.° κ. 5.° κ. 6.° et 7.° κ. il titolo poi dell'opera è così: Συνθέμενος γνώσεις τοῦ θεμελίου τῆς ἰατρικῆς, καὶ ἀπὸ ... αὐτῆς, καὶ ἄλλα οἱ παλαιοὶ σοφώτατοι ἄνδρες ἐξέδωκαν ἐν γεγραφαῖς, καὶ διὰ μακροῦ βίου, ἐχρῶντο πειρόθεν, καὶ μετὰ ταῦτα καταλαβόντες τὰ νοήματα αὐτῶν, ταῦτα καὶ διὰ μεταχείρισιν ποιήσας διδάσκων τερβῶ . . . . il resto non s'intende. questo libro è stato di Pomponio Gaurico Neapolitano, et nel principio di esso v'è notato d'una mano non molto antica queste parole. liber hic de curandis morbis est Arabi cuiusdam, qui Grecas literas callebat, et dicitur, ἐλβου ἀζαρη, annexus est in fine Joannis Damasceni de purgantibus medicamentis. —— la voce, πύλαι, serve per κεφάλαια come a me pare.

---

li quaderni α. β. γ. δ. contengono il p° libro
et parte del 2° del soprad.° autore, ch'usa porte per capi. —

li tre quaderni ιδ. ιγ. et quello che non ha le tre rosse,
sono parte del med.° autore, del quinto ~~ma non si sa di qual libro~~.

li tre quaderni. ιε. ιϛ. ιζ. sono parte del 6.° libro, et
parte del 7°. —

---

in un'altro esemplare. il titolo è π. ἐφο-
δίων. nel p° libro. senza nome dell'autore.

nel 4° τῶν ἐφοδίων τοῦ ἀποδημοῦντος.

nel 6. ἀρχὴ τοῦ ϛου λόγου τῶν ἐφοδίων τῶν συντεθέντων
ἀχμὲδ ὁ τοῦ Ἀβραμίου υἱὸς τοῦ Ἰβιζχάλεδ τοῦ
ἰατροῦ.

nel 7° ἀρχὴ τοῦ ἑβδόμου λόγου τῆς βίβλου τῶν
ἐφοδίων τοῦ Ἰαζεώτου. ——

$\bar{\theta}$

καὶ τοῦ ἀρνογλώσσου μετὰ σακχάρου ταρβαζουδ· ἢ τὸ ὀξυσάκχαρον γινόμενον μετὰ ῥιζῶν καὶ σπερ-
μάτων· ἢ ζουλάπιον γινόμενον μετὰ ῥόδων ἢ καφουρᾶς· ἢ τὸ διὰ ῥόδων τῶν φιζαβεδῶν
σὺν ζουλαπίῳ· ἢ τοῖς τροχίσκοις τῆς ὀξυακάνθης σὺν ὀξυμέλιτι· ἢ λαβὼν σπέρμα ἰντύβων·
μαράθρου κυσουθίον· ἄγνου ἀνήθου· ῥόδα ἐρυθρὰ ἀνὰ στα. α· ἑψήσας μετὰ ὕδατος διλίτρου,
καὶ τίθες ἐπὶ δύο λίτρας ἀθὰν σάκχαρι, πινέτω νῆστις· ἀποφαίνει γὰρ καὶ [illegible]· φυλαττέσθω δὲ ὁ ἄρ-
ρωστος διὰ χαλεπῶν τροφῶν καὶ δυσπέπτων· οἷον [illegible]· περδίκας· τρώγλας καὶ τὰ ὅ-
μοια· ἐσθιέτω δὲ ἰντύβια· στρύχνους θρίδακας· βλῆτα· ἀνδράχνην· κολοκύνθην· εἰ ὁποῖα
εἴπου προχείρως εὑρίσκεται, ἑψομένη μετὰ ἀμυγδάλων γλυκέων· ἢ τὸ ἀπόζεμα τὸ περὶ τοῦ χλω-
ρῶν· συχνάκις τὰ γράφεται τῇ ἐντέχνῳ [illegible], τῆς ἑψημένης μετὰ τοῦ φύλλου τοῦ μαράθρου,
καὶ τοῦ σελίνου· ἢ πινέτω μετὰ ὀξυσακχάρου· εἰ δὲ ἐστὶν αἰτία ἡ πάθη ἐμφράξεως ἀπὸ περιτ-
τωμάτων παχέων, δεῖ πίνειν τὴν πικρὰν ἱερὰν· καὶ τὴν τοῦ χολαδίου· ἢ τὸ θεοδώρητον· ἢ
τοῖς κοινοῖς τοῖς στομαχικοῖς· καὶ τὰ ὅμοια τῶν κενωτικῶν βοηθημάτων· τῶν κενούντων τοὺς
παχεῖς χυμούς· μάλιστα ἐὰν ὦσιν οἱ παχεῖς χυμοὶ ἐν τοῖς βάθεσι τοῦ σώματος ἐκτὸς τῆς
κοιλίας· εἰ δὲ ἦσαν τὰ τοιαῦτα περιττώματα ἀνωτέρω τοῦ ἥπατος, δεῖ λαμβάνειν τὰ διουρητι-
κὰ καὶ ἀποφρακτικὰ τῶν ἄνω πόρων τοῦ ἥπατος· διότι αἱ ὑποῦσαι φλέβες ἄνω τοῦ ἥπατος, συ-
νέχονται μετὰ τῆς διόδου τοῦ οὔρου· ἔστι δὲ, οἷον καλαμινθία ἀρωματικά· ῥίζα τῆς κασσίας· ἀσαρ-
σαλχοβησσος· θύμου· ῥεοντικόν· λαχανα· γεντιανή· ἀριστολοχία μακρὰ καὶ στρογγύλη· κασσία
καὶ τὰ ὅμοια τῶν τοιούτων ἀδύνατ· πινέτω δὲ ταῦτα θαρρέως ἁπλᾶ ἢ σύνθετα, εἴτε μετὰ τοῦ ὀξυσακχά-
ρου· ἢ μετὰ ὀξυμέλιτος σὺν ὕδατι τῶν μαράθρων καὶ τῶν σελίνων· ἑψημένων· καὶ δὴ τῶν
λιωμένων ἢ μετὰ ὕδατος τῆς ἀψινθίας· ἢ τοῦ ὑσσώπου· ἢ τῆς πολυγόνου· τιθέμενον
ἐπ' αὐτῷ τῶν ἀμυγδάλων· ἢ πισταχίων· ἢ μαρδακόρου· πινέτω δὲ τὸ ἀφέψημα τοῦ μαράθρο-
σπέρμου· καὶ τοῦ σελίνου· καὶ τοῦ ἀνίσου· [illegible]· μετ' ὀξυμέλιτος ὠφελεῖ γὰρ πάνυ· πινέ-
τω δὲ καὶ τὸ ζουλάπιον τῆς ἀψινθίας ἢ τὸ τῆς κασσίας ἢ τοὺς τροχίσκους τῆς ἀψινθίας· ἢ τοῦ [illegible]
μετὰ τοῦ ὀξυμέλιτος· εἰ δὲ ἐστι χρεία τοῦ [illegible] καὶ ἀποφράξαι τὴν τοῦ ἥπατος ἔμφραξιν· καὶ
θερμάναι τὴν ψυχρὰν δυσκρασίαν αὐτοῦ· δεῖ πίνειν τὴν ἀντίδοτον τοῦ ζιγγιβέρεως καὶ τὴν ἀμ-
βροσίαν· ἢ τὴν θηριακήν· ἢ τινὰ τῶν διὰ ῥόδων· ὡς τὴν [illegible] τοῦ ῥέου ἢ τὴν διὰ τοῦ λακ-
κᾶ, τὴν διὰ τοῦ χελιδονίου· ἢ τὴν διὰ κόστου καὶ τὰ ὅμοια τῶν ἀφεψημάτων ὡς τὸ ἀφέψημα
τῆς καλαμίνθης καὶ τοῦ ἔρεως· ἔστι δὲ τὸ τῶν κρίνων τῶν [illegible]· ἢ τὸ ἀφέψημα τῶν ῥιζῶν
τῶν σπερμάτων μετὰ τῶν [illegible]· ἢ τοῦ πενταφύλλου· ἢ τὸ μαρδάχαλον·
ἀπὸ δὲ τῶν τροχίσκων, οἱ τροχίσκοι τοῦ ῥέου· καὶ τοῦ [illegible]· ἢ τῆς ἀψινθίας· ἢ τοῦ
ἀνίσου· ἢ τοῦ λακκᾶ καὶ τῶν ὁμοίων· ἐσθιέτω δὲ ἀσπαράγους· σεῦτλα· κρέα [illegible], καὶ
τὰ ὅμοια· εἰ δὲ ἐστὶν αἰτία ἡ πάλιν ἐμφράξεως ἀπὸ [illegible] συνοχὰς [illegible] δεῖ τέμνειν τὰς τοῦ
ποδὸς φλέβας· μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ βαλανείου· καὶ πίνειν τὰ ὕδατα τῶν λαχάνων
μετὰ [illegible] πινέτω τὸ ἀφέψημα τῆς καλαμίνθης· ἢ τὸ ἀφέψημα τῶν ῥιζῶν μετὰ τοῦ
[illegible] καὶ τῶν ὁμοίων· [illegible] τοὺς πόρους ἀποφράττοντα· εἰ
δὲ ἐστιν ἡ ἔμφραξις ἀπὸ [illegible] τῆς μέχρι τῶν μελῶν τοῦ σώματος [illegible], δεῖ

τέμνειν φλέβα καὶ πίνειν τὰ διουρητικὰ καὶ ἀποφρακτικά· ὡς προείπομεν· ἀπεχέσθω βαρέος πνεύματος, τοῦ γάλακτος καὶ πάντων τῶν γινομένων ἐδεσμάτων, τῶν τε κρεῶν τῶν ἀπὸ τῶν γεγηρακότων ζώων πάντων· τούτῳ μάλιστα καὶ τῶν ἐξ ἀλεύρου γινομένων τῶν τε παχέων τροφῶν καὶ δυσπέπτων· ὀλιγοτροφεῖν ... φιλεῖν:·

κεφάλαιον ..., περὶ τῶν γινομένων οἰδημάτων ἐν τῷ ἥπατι:·

Γίνονται ἐν τῷ ἥπατι οἰδήματα· ποτὲ μὲν ἀπὸ τῶν ἐκτός· οἷον κρούσματος ἢ ὠθισμοῦ καὶ τῶν ὁμοίων· συγχεομένου γὰρ τοῦ αἵματος ἐκ τοῦ ἀπὸ τοῦ κρούσματος ἢ τῆς ὠθήσεως, οἰδαίνεται· ποτὲ δὲ, ἀπὸ τῶν ἐντός· ὅταν συγχύνεται εἷς τῶν τεσσάρων χυμῶν ἐν τῷ ἥπατι· καὶ συνίσταται ἐν τοῖς αὐτόθι· καὶ γίνεται ὡς εἰκὸς τούτων, οἴδημα:· Εἰ μὲν οὖν ἀπὸ πολλάκις ἐν τῷ ἥπατι ὑπάρχει αἱματώδης χυμὸς, γίνεται ἐξ αὐτοῦ οἴδημα θερμὸν ἐρυθρὸν, τὸ καλούμενον φλεγμονή:· Εἰ δὲ ὑπάρχει ὁ χυμὸς θερμὸς, γίνεται ἐξ αὐτοῦ οἴδημα τὸ καλούμενον ἐρυσίπελας· καὶ ἔστιν ὀδυνηρότερον καὶ σφοδρότερον ..., ἢ τοῦ αἱματώδους οἰδήματος:· Εἰ δὲ μελαγχολικὸς ἐστὶν ὁ χυμὸς, γίνεται ἐξ αὐτοῦ οἴδημα σκληρὸν ἢ καρκινῶδες:· Εἰ δὲ φλεγματώδης ὁ χυμὸς γίνεται οἴδημα ὀγκῶδες καὶ σομφῶδες· τοῦτ' ἔστιν ἀπαλὸν χαῦνον· ἀνώδυνον· ὡς τὸ ἀπὸ χυμοῦ ζέοντος· αὖθις δὲ γεννᾶται οἴδημα ἐν τῷ ἥπατι ἀπὸ πνεύματος παχέος γινομένου ἐξ ἀπεψίας· ἀποκεχυμένα γάρ τινα ἐν τῷ ἥπατι· καὶ οὐκ ἔχει ἔξοδον ἀπὸ τῆς ἐμφράξεως τοῦ ἥπατος, γίνεται οἴδημα· γίνεται δὲ ἢ ἐν τῷ ἐνδοτέρῳ μέρει τοῦ ἥπατος, ἢ τῷ ἐκτός:· Εἰ μὲν οὖν ἐστι τὸ οἴδημα ἐν τῷ ἔνδον, ῥᾴων ἡ κατάληψις αὐτοῦ· διὰ τῆς αἰσθήσεως καὶ μόνης· μάλιστα εἰ ὑπάρχει μέγα τὸ οἴδημα· εἰ δὲ ὑπάρχει ἐν τοῖς κάτω ἢ ἄλλοις, δεικνύει ἡ αἴσθησις· τὰ οὖν σημεῖα τοῦ πάθους τοῦ ἐνδοτάτου τοῦ ἥπατος· ὑπάρχουσιν αἴσθησις σφοδροτάτου βάρους εἰς τὸ δεξιὸν μέρος· καὶ πόνου ἐνδιαμέσου τοῦ ἥπατος καὶ τοῦ ὤμου ὁ ποιῶν ἀναπνεῖν ἢ στενάζειν· καὶ ὁ πλεῖστα κωλύεται ἀπὸ βρώσεως καὶ πόσεως· ἢ ταχέως πίμπλαται:· Συμβαίνει δὲ αὐτῷ καὶ δύσπνοια, διότι τὸ ἐνδοτέρῳ τοῦ ἥπατος συνδέδεται μετὰ τοῦ διαφράγματος τοῦ ὄντος ἀναμέσον τῶν ὀργάνων τῆς τροφῆς καὶ τῆς ἀναπνοῆς· βήττει δὲ καὶ ξηρὸν ἐκ τοῦ πνεύσεως, διὰ τὸ εἶναι ... ἔξω τῶν ... τῆς διόδου τῆς ἀναπνοῆς:· Εἰ δὲ ἐστι τὸ οἴδημα θερμὸν ἐν αὐτῷ ..., ἐστι πυρετὸς ... φλογερὸς, διὰ τὸ πλησιάζειν ... τῷ ἐνδοτέρῳ μέρει τοῦ ἥπατος· καὶ δίψα ἰσχυρά· καὶ συμβαίνει τῶν νοσούντων ἐν ἀρχῇ τῆς νόσου, ἐρυθρότης γλώττης· καὶ πάλιν ἀλλοιοῦνται εἰς μελανότητα· καὶ ἐλαττοῦται ἡ ὄρεξις τῆς βρώσεως· ἐμοῦσι χολὴν ξανθήν· καὶ μετὰ τρέπεται εἰς τὸ ἰῶδες ... τὸ πράσινον:· Εἰ δὲ ἐστι τὸ οἴδημα ψυχρὸν, οὐ γίνεται ἡ ὀδύνη σφοδρὰ οὔτε ἐμεῖ χολὴν ξανθήν· οὐδὲ πυρετὸς ὑπάρχει ἰσχυρὸς καὶ δίψος:· Εἰ δὲ ἐστι τὸ οἴδημα ὑποκάτω τοῦ ἥπατος, ἀναφαίνεται ὁ ... βάρους τῆς τροφῆς· καὶ ἀπεπτεῖ· καὶ ἐστιν ὁ πόνος, ὁ πλεῖστα ἀναπνεῖ ἢ ἀναστενάζει· ἐλάττω τοῦ πόνου τοῦ γινομένου ἐν τῷ ἐνδοτέρῳ μέρει τοῦ ἥπατος· τὸ δὲ διαχώρημα κατάξηρον· καὶ ... ἐν τῷ στομάχῳ:· Εἰ δὲ ἐστι τὸ οἴδημα ἀπὸ τῆς ἐκτός, ἀναφαίνεται ὁ ἄρρωστος βάρους ὑποκάτω τῶν ὑποχονδρίων εἰς τὸ δεξιὸν μέρος· μετὰ τιναγμοῦ· καὶ διὰ τὸ εἶναι τὸ ἧπαρ τοῦ αἵματος κρήνην, ὁ πλεῖστα ἀδύνατος διά τινος πάθους· οἷον οἰδήματος· ἢ ἐμφράξεως· ἢ δυσκρασίας, καθαίρειν τὸ αἷμα

καθὼς δημοῦσι ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος ἡ τούτου δὲ χροιὰ καὶ τὸ πάχος καὶ ἀλλοιοῦνται
αἱ παρειαί, καὶ ἐρυθρὰ ... χρόνια ... · θεραπεύοντες οὖν τὸ συμβὰν οἴδημα ἐν τῷ ἥπατι,
ζήτει ἀπὸ ποίας αἰτίας τοῦτο ἐγένετο · εἰ παρουσιάζουσιν ἡμῖν τὰ προλεχθέντα
σημεῖα ὅτι ἐξ αἵματος ἐγένετο, δεῖ τέμνειν φλέβα βασιλικὴν τῆς δεξιᾶς χειρός · εἰ δὲ ὁ
καιρὸς συνῳδεῖ(?) · καὶ ἡ ἡλικία, καὶ ἡ συνήθεια, καὶ ἡ δύναμις, ἀποχεῖν τὸ αἷμα κατὰ
τὴν δύναμιν καὶ τὴν πλησμονὴν τοῦ σώματος · ἐπειδὴ γὰρ πολὺ οἴδημα θερμὸν
γεννηθὲν ... τινι μέρει τοῦ σώματος, γίνεται ἀπὸ τῆς ἀφθονίας(?) τοῦ αἵματος
... τὸ μάχος · εἰ ... χρὴ ἡμᾶς τέμνειν φλέβα δεῖ χρᾶσθαι ἐξ ἀρχῆς
ὅταν συμβαίνῃ τὸ οἴδημα, μέχρι τῆς ... ἀκμῆς αὐτοῦ, τοῖς ἀποκρουστικοῖς καὶ στύφου-
σιν, ... πινόμενα φάρμακα · καὶ κατὰ ... ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ δέχηται τὰ ἐπερ-
χόμενα περιττώματα ἐν τῷ ἥπατι · ... τὸ οἴδημα αὔξεται(?) · ὁ ... δὲ ...
... τὴν ἀκμὴν τὸ οἴδημα, δεῖ συγκιρνᾶν μετὰ τῶν προειρημένων ..., ... χαλαστικὰ
ἀποκρουστικὰ ὀλίγα · καὶ κατὰ μικρὸν ἐλαττοῦντα τὰ ἀποκρουστικὰ καὶ ψυκτικὰ
καὶ ἐπιθεῖναι τὰ χαλαστικὰ καὶ κατὰ παυστικά · ἵνα ... θεραπ...
τῆς νόσου, θεραπεία τῆς ἐξ ἀρχῆς νόσου · οὕτω γὰρ προσέταξεν ἡμᾶς ὁ σοφώτατος Γαληνὸς
ἐν τῷ ... λόγῳ αὐτοῦ · ... ἐν τῷ περὶ συνθέσεως φαρμάκων · καὶ τὰ ἔθνη τοῦτο ἡμῖν
θεμέλιον · καὶ ... ἐν πᾶσι τοῖς οἰδήμασι · τὰ ἔθνη οὖν τὰ ψυκτικὰ καὶ
ἀποκρουστικὰ τὰ ἁρμόζοντα πίνεσθαι ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ζέοντος οἰδήματος ἐν τῷ ἥπατι
ἐστὶ τὸ ἀπόζεμα τοῦ στρύχνου · τῶν ἰντύβων · τοῦ ἀρνογλώσσου · τοῦ βουγλώσσου · τοῦ πο-
λυγόνου · τῶν ... βλαστῶν · καὶ τὰ ὅμοια · πινέτωσαν τὰ ...
... ἑψημένα καὶ ἀπηφρισμένα · ... συντιθέασι ... τῶν
... ὡς τὰ ... · ῥόδα · ... καὶ
τὰ ὅμοια · ... δὲ ἄρξασθαι τὰ χαλαστικὰ ἔθνη, ... μετὰ τῶν στυφόντων
... τὰ τοιαῦτα ἔθνη τὰ χαλῶντα · καὶ ... τὰ οἰδήματα εἰς τὸ ἀπομαλαχθῆναι(?)
... τοῦ ... ἐν ὕδατι ἢ τὸ ... τῆς ... · τὰ ...
... · τὸ ... τὸ ... · τὸ ἀπόζεμα τῶν μαράθρων ἀπηφρισ-
μένον τῆς περὶ ... · καθὼς θεωροῦμεν τὴν δύναμιν τῆς νόσου καὶ τὴν δια-
γωγὴν τοῦ ἀρρώστου · ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ · ὡσαύτως μιγνύομεν ὁμοίως τοῖς τὴν σύνθεσιν
τῶν ... τὰ οἰδήματα τὰ θερμὰ τὰ γινόμενα ἐν τῷ ἥπατι · ὡς οἱ ...
τοῦ ὀξυακάνθου · τῆς ... · τῶν σανταλίων(?) τοῦ ... · τῶν ῥόδων · καὶ ὅμοιοι :-
εἰ δὲ ἐστὶν ἡ θέρμη ἐν τῷ σώματι τοῦ ... σφοδροτάτη, ποτίζομεν τὸν ἄρρωστον ὕδωρ τῶν
... ῥόδων μετὰ σακχάρεως · ἢ τὸ ὕδωρ τῶν ὀξυφοινίκων μετὰ τοῦ ... · ἢ τὸ ὕδωρ τῆς ...
... κολοκύνθης(?) μετὰ ... · ἢ τὸ ζου... · ἢ τὸ ζουλάβιν · ἢ τὸ ὀξυσάκχαρ · συγ-
κιρνῶν δὲ τὸ ὕδωρ, ... · ... ζωμὸς τῆς κολοκύνθης · χρυσολάχανα
βλίτα · στρύχνος ἑψημένος ... · καὶ ἀμυγδαλέλαιον γλυκύ · ...
τοῦ μέλιτος καὶ ... γινομένων · ... οἴνου ... καὶ ἁπλῶς

.. δεῖ τέμνειν φλέβα βασιλικὴν τῆς δεξιᾶς χειρός :-

ἔτι τὸ διὰ σαντάλων:-

οὐδαμῶς ἢ δυνατὸν θεραπεῦσαι· οὐ τὰ μὴ ἴδιον τούτοις ποιεῖ ταῦτα· ἢ χρόνιον τὸ οἴδημα καὶ σκιρρωθῇ φασὶν ὁ γαληνός·

πάντων τῶν θερμῶν:· ἐπὶ δὲ ψυχρᾶς ἐστι κατάπλασμα, τὸ ἐμφραγμένου τοῦ ἥπατος, καὶ τὰ καταπλάσματα ἀπ' ἀρχῆς τῆς νόσου, διὰ τὴν ψύξιν καὶ ἀποκρουστικήν· ὡς τὴν ἀνδράχνην· ἢ ἀπόζεμα τῆς κιχωρίου· ἢ ἐφθὰ σῦκα ἀπὸ τῶν γραμμάτων κρίθαλ ἀρουστρύχνον τὰ φύλλα τοῦ ψυχροῦ μετὰ ῥοδελαίου καὶ τῶν ὁμοίων, εἶτα καταπλάσματα διὰ τῶν ἡδυπνόων ἄνθων καὶ δυναμούντων τὸ μέλος ἢ διαχυόντων, ὥστε τὸ κατάπλασμα τὸ διὰ σαντάλων:· αὐτίκα ἐστὶ καὶ τὸ διὰ σαντάλων· ὠφελοῦσα μάλιστα εἰς τὸ οἴδημα τοῦ ζέοντος ἥπατος καὶ τοῦ στομάχου:·

Λαβὼν ῥόδα ἐρυθρὰ, γο. ς', κρόκον· σάνταλον ῥούσιον ἀνὰ γο. β'· σάνταλον ἄσπρον, ἐλ. καφούρου ζ' η'· προστίθεται δὲ εἰς [illegible] σπόδον πάντων, φοῦ, φύλλα ἀλθαίας· γάλακτος ταῦτα· εἶτα λαβὼν κηρὸν λευκὸν, ἀπὸ ἐλαίου ῥοδέλαιον τὸ ἀρκοῦν· λύου τὸν κηρὸν μετὰ τοῦ ῥοδελαίου καὶ ἐπίθες ἐν τῷ τρυβλίῳ· εἶτα θὲς ἐπάνω τὰ εἴδη· καὶ μάλαξον ἀκριβῶς ὁμοῦ, καὶ χρῖε κατὰ τοῦ ἥπατος ἢ διὰ φίλου· καὶ ἐπὶ τὸ χάρτην πάλιν ἐπίθες μετὰ μυρσινελαίου· ἢ τὸ νάρδινον ἢ τὸ μαστίχινον· καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. αὕτη ἐστὶν ἡ ὁδὸς τῆς θεραπείας τοῦ ὀξέων οἰδημάτων τοῦ ἥπατος· πάλιν κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἰατρικῆς· ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ τὸ οἴδημα τῆς ἀσθενείας τῶν τῇ ἐπὶ ταῦτα ἀπὸ ψύξεως· καθὼς ὑπεδείξαμεν διὰ τῶν προλεχθέντων σημείων, δεῖ τὸν ἄρρωστον χρᾶσθαι ὀλιγοις τοῖς ὕδασι τῶν ῥιζῶν· ἢ τὸ ἀφέψημα τῆς κιχωρίου· ἢ τοῦ σελίνου μετὰ τῶν δύο ἀμυγδαλελαίων· ἢ τῆς ἀσπαλάθου, πινέσθω δὲ ἀπὸ τὸ ἀφέψημα τῶν· ὥστε διὰ τοῦ ῥέου τοῦ ἰνδικοῦ καὶ τοῦ χαλκ. ἢ τὸ διαρρόδον τοῦ χελιδονίου· ὅπου δὲ ἐκ τούτων ἀρκεῖ προχείρως πινέσθω ἅμα μετὰ τοῦ ὕδατος τοῦ μαράθρου· ἢ τοῦ σελίνου· ἢ ἀσπαραγου καὶ ἀπὸ ἐβίσκου· ἢ μετὰ τοῦ ἀφεψήματος τῶν ῥιζῶν· ἢ τοῦ ζουχάπου τὴν κασίαν· ἢ τὴν ἀλόην· ἢ τὸ ὀξύμελι· καὶ τὰ ὅμοια.· ὁ πλώνης ἀποδίδωσι τὸ οὖρον ὑπόστασιν [illegible] ἀπὸ τοῦ ὕδατος· ἐστὶ σημεῖον ἀρχῆς παχέος τοῦ οἰδήματος· καὶ δεῖ τότε χρᾶσθαι τοῖς ἀποφρακτικοῖς εἴδεσι καὶ καθαρτικοῖς τῶν στομάτων τῶν φλεβῶν· καὶ ἄρξει τὸ οἴδημα λύεσθαι δυσώμενοι τοῦ ἥπατος· χρώμεθα τοῖς διουρητικοῖς εἴδεσιν· οἷον ἀσάρου· τὸ σέλινο σπέρμα· τὸ ἀνίσου· τοῦ μαράθρου σπέρμα· τὰ ἀλθαία· ῥέου ἰνδικοῦ· κασίας· σχοινάνθου καὶ τοῖς ὁμοίοις· ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ τὸ οἴδημα ὑπὸ κάτω τοῦ ἥπατος, κινοῦσι τὴν κοιλίαν διὰ τοῦ ἀφεψήματος τοῦ ἀγαρικοῦ· ἢ διὰ τῆς πικρᾶς ἱερᾶς καὶ τῶν ὁμοίων: ἐὰν δὲ χρονίσῃ τὸ οἴδημα καὶ σκιρρωθῇ φασὶν ὁ γαληνός· ὅτι τὸ τοιοῦτον οἴδημα τὸ σκληρὸν τὸ ὂν εἰς τὸ ἧπαρ καιρὸν ἔχον ἐκπεπλατυσμένος, οὐδαμῶς ἢ δυνατὸν θεραπεῦσαι· οὔτε τὸ μὴ ἴδιον τοῦτο ποιεῖ ταῦτα· συμφθαρεῖ γὰρ τὸ πάσχοντι ὕδρωψ· καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν μετεχόντων τῆς αὐτῆς νόσου, θνήσκουσι μετὰ μικρὸν χρόνον· τοὺς τοιούτους καιρούς ἐθεασάμην δὲ καὶ τινὰς τούτων, ὀλίγον μὲν τὸ παχυσάρκοι· οἵτινες ἔσχον καὶ ῥύσιν κοιλίας· εἰ παρόντος δὲ ἐλέγχειν τὴν θεραπείαν τοῦ σκληροῦ ἥπατι χρονίου οἰδήματος, ἐστὶ δὲ ὠφελοῦσιν αὐτὸ πολὺ εἶδος τὸ ἀποφρακτικὸν καὶ ἀνοιγόν τὰ στόματα τῶν φλεβῶν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῶν· ὡς τὸ σαχος· τὰ φύλλα τοῦ ὑπαλοει· ῥίζα τῆς δάφνης· τὸ ἀπόζεμα τοῦ σελίνου τῶν μαράθρων· τῶν ἰλίβων· καὶ τὰ ὅμοια· ἢ λαβὼν σαχος ἅμα καὶ τὰς σπάσας, πινέτω μετὰ τοῦ ἀποζέματος τοῦ μαράθρου·· ἢ λαβὼν γαρικὸν ἅμα πινέτω σκευαστόν· ἢ λαβὼν ἢ παρχίνησιν, ξηρὸν· εἰ βούλεις καὶ τὰς σπάσας, ποίει ζέματα οἴνου κεκραμένου· ἢ πινέτω τὴν διάρροδον τοῦ χαλκ. ἢ τοῦ κύσου· ἢ τοῦ χαλκιδονίου· ἢ τὴν θηριακήν,

καὶ τὰ ὅμοια τούτοις ἀπὸ τῶν ἐσωθέντων· ἐπεὶ ἀπὸ τῶν ἁπλῶν εἰσὶ πάντα τὰ πικρὰ καὶ στύφοντα ἀρχῇ
ἐστὶν ὠφέλιμα εἰς τὸν ὄγκον καὶ διὰ τὰς ἐμφράξεις τὰς τοῦ ἥπατος· καὶ [illegible], καὶ [illegible]
ἐπιθέματα μετὰ ἐλαίου ἢ μηλίνου· καὶ αὐτὸ δὲ τὸ [illegible] καταπλαστέον ἐπὶ τοῦ ἥπατος
φύλλα μετὰ ναρδοστάχυος· [illegible] ἢ τοῦ νάρδου· καὶ μαστίχης καὶ τῶν ὁμοίων· καὶ καταπλα-
στέον δὲ ἐπὶ παρ[illegible] μετὰ ἐμπλάστρου γινομένου διὰ σάκχου· ἀψίνθιον· χαμαίμηλον· κόμη ἀπὸ κλωνὸς
δάφνης· καὶ τῶν ὁμοίων· [illegible] διὰ [illegible] ἐξάφεσιν καὶ τὰ [illegible]
[illegible] αἷμα τοῦ ἥπατος [illegible] ἐξ αὐτῶν [illegible]
[illegible] τὸ [illegible]· τὸ μάραθρον· [illegible] μετὰ τὸ [illegible] μίσγουσιν
αὐτοῖς καὶ [illegible] τὸν [illegible] [illegible] καὶ τὸ [illegible]
[illegible] τὸ αἷμα [illegible] τὸ [illegible] τοῦ ἥπατος
ἀποκρούσματος ἢ θλάσματος, ἐπὶ πολλαῖς δὲ ἡμέραις ῥέον ἰσχνὴν· [illegible]
[illegible] μακρὰν [illegible] μετὰ ἐλαίου θερμοῦ· [illegible]
[illegible] τοῦ ἥπατος [illegible] βαλαύστιον· πηλὸν ἀρμενιακόν· μετὰ [illegible] ἀρνογλώσσου·
[illegible]· τὰ δὲ εἴδη τῶν πηλῶν ὠφέλιμά ἐστιν εἰς τὰ αἱματώδη [illegible] τοῦ σώ-
ματος· [illegible]· καὶ εἰς θλάσματα· καὶ καταπλαστέον [illegible] ἐμπλάστρου τῶν [illegible]
[illegible] καὶ τὰ ὅμοια, ἄριστα· ~ [illegible] τοῦ ἥπατος

καὶ [illegible] ~

Λαβὼν πηλὸν ἀρμενιακόν· [illegible] [illegible] αἷμα· ῥέον ἰσχνὴν· [illegible]
[illegible]· σμύρναν ἐρυθρὰν ἀνὰ [illegible] τὰ εἴδη, [illegible]
μέχρις [illegible] μετὰ ἀφεψήματος ῥόδου· ἢ μαστίχης· ἢ μετὰ [illegible] ἀρνογλώσσου· [illegible]
ὠφέλιμος καὶ [illegible], ἄριστον: ~ [illegible] περὶ τῆς κενώσεως αἵματος ἀπὸ τοῦ ἥπατος: ~

Συμβαίνει κένωσις αἵματος ἀπὸ ἥπατος, διὰ [illegible] τὰ εἴδη τοῦ [illegible]
[illegible] ἀπὸ τῆς διαλύσεως· τῆς συνεχείας φημὶ τοῦ συμβαίνειν [illegible]
[illegible] ἥπατος· τραῦμα· ἢ διὰ ἀναστόμωσις φλεβός· ἡ δὲ διαφορά, ὅτι τὸ ἐξερχόμενον αἷμα ἀπὸ τῆς ἀνα-
στομώσεως, ὑπάρχει παχὺ· [illegible]· τὸ δὲ ἐξερχόμενον ἀπὸ τοῦ τραύματος, [illegible]
[illegible] καὶ ἀμφοῖν [illegible] συμβαίνει [illegible] τοῖς [illegible]· καὶ [illegible] ἐξερχ[illegible]
αἵματος [illegible]· καὶ [illegible] χεὶρ ἢ ποὺς, [illegible] τὸ αἷμα [illegible]
[illegible] κενοτομηθέντος· αὖθις δὲ [illegible] κατὰ πολὺ [illegible]
τὰ περὶ [illegible] τοῦ σώματος αὐτοῦ ἀπὸ τῆς [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] τὸ αἷμα αὐτὸ ἐπὶ τὴν φύσιν, [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] τὴν φύσιν [illegible]· καὶ ἐξέβαλε διὰ τῆς κενώσεως· τοῦτο
οὖν τὸ εἶδος [illegible], [illegible] περιόδων καὶ κρίσεων· [illegible]
εἰς τοὺς πυρετοὺς κατὰ περιόδους· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] κένωσις ἐξ ἥπατος· καὶ τοῦτο ὅτι ἐξερχ[illegible]
μετὰ τὴν κενώσεων αἷμα πολὺ, [illegible] τῶν προσφάτων κρεῶν· καὶ
γίνεται ἀπὸ τῆς [illegible] τῆς [illegible] τοῦ ἥπατος [illegible] τῆς [illegible]· φημὶ

[illegible] διὰ σάκχου: ~

τῆς αὐλῆς οἱ κωλικοὶ τὴν χολοποιὸν τῆς τροφῆς. τῆς ἀποπεμπομένης ἐν τῷ ἥπατι. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος ἐξερχόμενον μετὰ τῆς κενώσεως· μέλαν. καὶ παχὺ ὑπάρχον ἐκ [illegible] ἀσφαλές· καὶ τοῦτο γίνεται, ὁπόταν ἐκ τῶν [illegible] ἄλλοι οἱ τὴν τροφὴν καὶ τὸ [illegible] καὶ τὰ αἰσθ. καὶ τὸ λοιπόν. ἤ ἐπὶ τὸ [illegible] καὶ διαφράττοντα καὶ ἀφικνεῖσθαι τὸ αἷμα ἐς τὰ μέλη, ὡς περὶ αὐτῶν [illegible] ὑμφράξας. [illegible] ὁπόταν χρονίσῃ εἰς τὸ ἧπαρ. καὶ μὴ ἀποχυθῇ ἐς τὰ μέλη τοῦ σώματος. καὶ ἔσται ὑπὸ τῆς θέρμης τοῦ ἥπατος [illegible] καὶ μαλακύνουσι. καὶ [illegible] δύναμις τοῦ [illegible] τῷ ἥπατι, προδύνασις ἀπὸ τοῖς [illegible] τὰ δεύτερα ἡ [illegible] ἐκκρίνουσιν αὐτὰ διὰ τὸ [illegible] ἐκβάλλ αὐτό. καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς κενώσεως ἀνόντως. πρὸς [illegible] τὰ [illegible] ἀναχύσεως τοῦ αἵματος, πρὸς τὸ [illegible] ποιοῦντα τὴν θεραπείαν. καὶ τὴν ἰσοστατοῦσαν ἴασιν. [illegible] οὖν ἐστιν ἡ κένωσις τοῦ αἵματος ἀπὸ ἀναστομώσεως φλεβὸς [illegible] ἐν τῷ ἥπατι, [illegible] πίνειν τὰ ἐπέχοντα [illegible] τὸ αἷμα καὶ δυναμοῦντα τὸ ἧπαρ. ὡς τὰ ῥόδα. βαλαύστιον. [illegible] ἀκακία. πηλὸν ἀρμενιακόν. λημνίαν σφραγῖδα. λίθον αἱματίτην. ἢ [illegible] καὶ ἀραβικόν. ὑποκυστίδα. καὶ τὰ ὅμοια τῶν [illegible] ἃ [illegible] πίνειν [illegible] ὁ ἄρρυσος, ἢ μετὰ τοῦ ὕδατος τοῦ ἀρνογλώσσου. ἢ μετὰ τοῦ ὕδατος τῶν φύλλων τοῦ ἀμπέλου. ἢ τῶν βλαστῶν τῶν ῥόδων. [illegible] τῶν ὁμοίων συμφόρων [illegible] καὶ θεραπεύειν αὐτὸν πρὸς τὸ [illegible] περὶ [illegible] αἵματος. συγκεράσαι [illegible] τὸ ὕδωρ, μετὰ ζουλαπίου τῶν [illegible] ἢ τῶν [illegible] ἢ [illegible] πίνειν [illegible] θέλων [illegible] τοὺς τοιούτους ζουλάπους. [illegible] ὅταν [illegible] τὸ αἷμα τὸ ἀπὸ [illegible] τῆς φλεβὸς ἀπορρέον ἐκ τοῦ ἥπατος. ἢ τῆς [illegible]

Λ αἱματ[illegible] λον χαυν. [illegible] ἐρυθρᾶ. πηλὸν ἀρμενιακόν ἀνὰ [illegible] βαλαύστιον. αἷμα δρακόντιον. ῥοῦ συριακόν. [illegible] καφαλάς ἀνὰ [illegible] [illegible] καὶ ἀραβικόν. [illegible] λίθον αἱματίτην. ἀκακία. κοράλλιον [illegible] ἀνὰ [illegible] [illegible] φουρὰν. [illegible] ὑποκυστίδος ἀνὰ [illegible] [illegible] φύρασον μετὰ χυλοῦ ἀρνογλώσσου. ἢ μετὰ ὕδατος [illegible] ἢ τοῦ στρύχνου. καὶ ποίησον τροχίσκους. ἀνὰ [illegible] πόσις μετὰ ὕδατος ψυχροῦ. μετά τινων τῶν συμφόρων ζουλαπίων. ἐὰν δὲ ἐστιν ἡ κένωσις τοῦ αἵματος ἀπὸ ἀσθενείας τῆς [illegible] δυνάμεως τῆς [illegible] τοῦ ἥπατι, καὶ [illegible] ἀδυναμία ἀπὸ τῆς [illegible] τοῦ ἥπατος [illegible] κρασί, [illegible] ἧπαρ ἔχει ὁ ἄρρυσος [illegible] καὶ ἀνορεξίαν. καὶ [illegible] καὶ χρῆ θεραπεύειν διὰ τῶν [illegible] ἢ συμφόρων. ἵνα [illegible] τῶν [illegible] τὸ ἧπαρ. διὰ δὲ τῶν συμφόρων δυναμοῦσθαι. [illegible] τῶν [illegible] ὡς τὰ ῥόδα τὰ ἐρυθρὰ. τὸ [illegible] ἢ τὸ ἐρυθρόν. [illegible] τὰ δύο ῥόα. τὸ ὕδωρ τῶν φύλλων τῆς ἀμπέλου. τοῦ ἀρνογλώσσου. τῆς ῥάμνου. καὶ τῶν ὁμοίων [illegible] κοπτόμενα καὶ πινόμενα μετά τινων [illegible] χυλῶν δυναμοῦσι τὸ ἧπαρ δύναμιν θαυμασίαν. ὡσαύτως δὲ [illegible] ὁ ἀσθενὴς τὸ [illegible] τῶν ῥόων. τῶν [illegible] μετὰ τῶν τροχίσκων τοῦ [illegible] τῶν [illegible] μετὰ τοῦ σπέρματος τοῦ [illegible] ἢ μετὰ ξυροφόρου [illegible] τῶν ῥόων. ὠφελεῖται ἐκ τούτου [illegible] καὶ τὰ [illegible] δυναμοῦντα. ὡς τὰ δύο [illegible]

[illegible] φλεγμοναῖς ἐπίρροις [illegible] [illegible] τοῖς βροτοκτόνοις [illegible] πρὸς [illegible] [illegible] φλεγμονὰς [illegible]

τὰ βαλαύστια· ἡ ὑποκυστὶς· τὸ ὕδωρ τῆς τιτάνου· τοῦ στρύχνου· τὸ ῥοῦς [illegible] καὶ τὰ ὅμοια· [illegible]
δὲ καὶ [illegible] σύνθετα [illegible], μετὰ ὕδατος τῆς [illegible] καὶ τῆς κυδωνίου· [illegible], ὀρνιθόπου·
μετὰ σταφίδων· [illegible]· ὄξος· σάκχαρος· ἀμυγδάλων· ἢ μετὰ [illegible]· ὡσαύτως
δὲ [illegible] μετὰ ὀμφακίνου ὕδατος, ὀρνιθόπουλα, καὶ [illegible]:· Εἰ δὲ ὑπάρχει ἡ κένωσις
ὥστε ἀπόπτυμα τοῦ [illegible] ἐκτὸς στρόφου καὶ πόνου, ἢ ὀδύνης [illegible] τῶν σπλάγχνων προηγου-
μένης μετὰ [illegible] [illegible] φησὶ τοῦ ἀρρώστου, καὶ [illegible] ἐσχάτως μετὰ [illegible], γινώσ-
κομεν ὅτι ἡ κένωσις ἀπὸ ψύξεώς ἐστιν· ἥτις [illegible] καὶ [illegible] τὴν ἐνεργητικὴν δύναμιν
τοῦ ἥπατος· καὶ [illegible] τὸν οὕτως νοσοῦντα, διὰ τῶν εὐφορούντων [illegible]· μετὰ [illegible] θερμότη-
τος· ὥστε [illegible] ἢ [illegible]· τὸ καρυόφυλλον· στάχος· ῥέον τὸ ἰνδικόν· [illegible]
μένος· [illegible]· [illegible] καὶ χρυσὸν· καὶ τὰ τούτοις ὅμοια· ταῦτα οὖν τὰ
[illegible] ἢ σύνθετα μετὰ ὕδατος ἀποβεβρεγμένου [illegible]
[illegible], ὠφελεῖ εἰς τὴν κένωσιν τὴν οὖσαν ἀπὸ τούτου τοῦ εἴδους· σὺν τούτοις ὠφελεῖ τά-
χιν τὸν ἄρρωστον [illegible]· [illegible] μετὰ ὕδατος· [illegible] δὲ τὸ ἧπαρ
μετὰ μαστίχης· ἢ ναρδελαίου· [illegible], μετὰ ἀρωμάτων· [illegible] δὲ τὸ
ὕδωρ, μετὰ ζουλαπίου [illegible] τῶν ἀρωμάτων· ἢ τοῦ ζουλαπίου τῆς [illegible]
[illegible] διὰ [illegible] πάντων τούτων [illegible]· [illegible] τὸν ἔχοντα ἀδυναμίαν
ἥπατος ἢ στομάχου.· Εἰ δὲ ἐστι [illegible] αἱμάτωσις [illegible] ἢ ἀπὸ καταβρώσε-
ως τραύματος· καὶ προηγήσατο [illegible] τῆς φλεγμονῆς τοῦ οἰδήματος [illegible] ἥπατι.
ὑπάρχει δὲ ἡ κένωσις αἷμα [illegible], χρὴ προσφέρειν τὰ εἴδη τὰ καθαίροντα
τὴν πληγὴν καὶ τὸ τραῦμα ἀπὸ τῆς [illegible] καὶ τοῦ ἰχῶρος, καὶ δυναμοῦντα [illegible]· ὡς
ῥόδα· βαλαύστιον· λίθον αἱματίτην· δρακόντιον αἷμα· μαστίχη· κηράβε· ἀρμενιακὸν
πηλόν· κρόκον· ἀρνόγλωσσον· καὶ τὰ τούτοις ὅμοια· [illegible] τὰ τοιαῦτα εἴδη [illegible]
ἁπλᾶ ὄντα ἢ σύνθετα καὶ πινέτω ὁ ἄρρωστος ἐκ τούτου ∠β· μετὰ τοῦ ἀποβρέγματος ἀπὸ τῶν
κυδωνίων· ἢ τοῦ ἀρνογλώσσου, καθαίρουσι τὰς πληγὰς ἀπὸ τῶν ἰχώρων αὐτῶν καὶ δυνα-
μοῦσι τὸ ἧπαρ· [illegible] τροφὴ ἔστω τὸ ῥόφημα τοῦ ἀμύλου καὶ τῆς ὀρύζης· καὶ [illegible].
[illegible] τὸ ἀφέψημα τῶν φακῶν· ἢ τοῦ ἀρνογλώσσου [illegible]:— [illegible]
[illegible] ἐστι σφάλμα [illegible] εἰς τὴν [illegible] τῆς [illegible] δυνάμεως· [illegible]
[illegible] γὰρ ἡ ἀλλοιωτικὴ δύναμις ἥτις ὑπάρχει [illegible] ἐν τῷ ἥπατι ὅλον [illegible]
[illegible] τὴν τροφὴν καὶ μετὰ [illegible] τοῦ αἵματος [illegible] οἱ [illegible]· καὶ +
[illegible] τὰς ἐνεργείας αὐτοῖς ἐν αὐτῷ, [illegible] τὸ αἷμα καὶ [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible] τὸ σωμάτιον· καὶ δέον εἶναι τὸν τοιοῦτον ὕδρωπα, [illegible]
τῆς [illegible] δυνάμεως· καὶ [illegible] αὐτῆς, διὰ τὸ ὑπάρχειν τὴν [illegible] τοῦ αἵματος· καὶ
τὴν γένεσιν τῆς [illegible] αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀσθενείας τῆς δυνάμεως τούτου καθὼς [illegible]
[illegible] ἐν ἀρχῇ τῆς διὰ λόγου ταύτης [illegible] τοῦ ἥπατος γίνεται κατὰ [illegible]
[illegible] ἐν τῷ ἥπατι· ἢ διὰ κοινωνίαν [illegible] ἑτέρου· οἷον στομάχου· [illegible]· [illegible]
καὶ τῶν ὁμοίων· Ε φλεγμονώδης [illegible] ὅτι ἡ νόσος [illegible] ἐν τῷ ἥπατι, γίνεται [illegible]

+ [illegible]
[illegible]

[illegible]

ἀτεκνοῦσιν αἱ ἔφηβοι πάντα οἱ ἰατροί· ὅτι συμβαίνουσιν ἐν πᾶσι τοῖς τοῦ σώματος μέρεσι· φημὶ ἐμπλάξοντι τῆς κράσεως· ἡ τῆς ὀργανικῆς νόσος· καὶ ἡ λύσις τῆς συνεχείας, καθὼς καὶ προλέγουσιν ἤ ποτε. ἐξ ἧς [illegible] καὶ ὁ σοφὸς Ἱπποκράτης ὡς οὐκ ἐνδέχεται γενέσθαι ὕδρωπα, χωρὶς τοῦ ἡπατος [illegible] τὸ ἧπαρ· διότι γεννᾶται ἐξ ἀσθενείας τῆς πεπτικῆς δυνάμεως τῆς γεννώσης τὸ αἷμα τὸ ὂν ἴδιον ἔργον τοῦ ἥπατος· καὶ ὅσα [illegible] πάσχει τὸ ἧπαρ ἰδίᾳ ἢ κατὰ συμπάθειαν, ἀδυνατοῖ ἡ δύναμις τούτου καὶ ἀργεῖ πρὸς τελείωσιν τοῦ ἔργου αὐτῆς· ὅταν πάσχει τοῦ ἥπατος καθὼς ἐπὶ ἐξ ἀρχῆς, οὐ καταλιμπάνεται ἡ ἀλλοιωτικὴ δύναμις πληροῦν τὸ ἔργον αὐτῆς τὸ φυσικόν· καὶ ἀτονεῖ ἡ ἀλλοιωτικὴ δύναμις αὐτοῦ, ὁπηνίκα τὸ πάθος ἰσχύει κατὰ τοῦ ἥπατος· καὶ οὐ φέρει τὸν τῆς τροφῆς χυλὸν εἰς αἷμα μεταβαλεῖν· ἀλλ' ἀποπέμπει ὠμὸν καὶ ἄπεπτον· καὶ γεννᾶται ὡς ἐκ τούτου τὸ ὑδρωπικὸν πάθος. εἰ μὲν οὖν ὑγρὸς ὁ χυμὸς ἐπιτύχῃ τῆς πεπτικῆς δύναμιν [illegible] καὶ διαφθαρμένην ὀλίγον εἰς τὸ ἀλλοιῶσαι, χρησόν· εἰ δὲ μὴ ὑπάρχει ἡ ἀλλοίωσις αὐτῆς εἰς τὸν χυλὸν τῆς τροφῆς, κατέχει· γίνεται γὰρ ἐξ αὐτοῦ εἶδος ὕδρωπος, ὁ σαρκίτης· καὶ ἔστιν ὁ ὄγκος αὐτοῦ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα· καὶ ὑπάρχει τὸ τοιοῦτον δυνατὸς εἰς τὸ ἰατρευθῆναι διὰ τὸ εὔχυμον τῆς ὕλης· περιάγει γὰρ τὸ σῶμα τὸν ὄγκον [illegible] τι πᾶν μέρος, λαμβάνει τὸ ποσὸν τῆς ὕλης· καθὼς περιλαμβάνει ὁπηνίκα ὑγιαίνει τὸ ποσὸν τῆς τροφῆς αὐτοῦ τῆς χρείας. ὅταν δὲ ἀπολυθῇ τὸ ἀπόχυμα τῆς τροφῆς τὴν πεπτικὴν δύναμιν ἀτονησάσης· καὶ μὴ ἰσχυούσης παντελῶς τοῦτο ἀλλοιῶσαι, συμβαίνει ὡς ἐκ τούτου ὑγρότης [illegible] ἀλμυρώδης κατισχύει· ἡ δὲ θέρμη τοῦ ἥπατος μετὰ ποιοῦσα ταύτην [illegible] καὶ ἀποπέμπουσα εἰς τὸ ἐπίπλοον τῆς κοιλίας τὸ [illegible] ἐκπλημμυροῦν ἐπὶ πασῶν τῶν ἐντέρων· Ὁ ὁπηνίκα ἐπιπολάσουσιν αἱ ἀτμοὶ ἐν τοῖς αὐτόθι μεταξὺ [illegible] καὶ γίνεται ὑγρότης [illegible] ἀποπληροῦσα τὴν εὐρυχωρίαν τὴν ἀναμεταξὺ τῶν ἐντέρων καὶ τοῦ ἐπιπλόου τῆς ὑγρότητος· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ ὑγρότης ἐκ [illegible] τῶν ἀτμῶν τῶν καλυχομένων καὶ σφηνωμένων εἰς τὸ ἐπίπλοον τῆς κοιλίας, πλὴν τῶν πνευμάτων αὐτῆς, συμβαίνει εἶδος ὕδρωπος, καλούμενος ἀσκίτης· ταραττομένου γὰρ τοῦ ἀρρώστου, συγκρούεται τὸ ὕδωρ εἰς τὴν κοιλίαν αὐτοῦ· ὡς ἐν τῷ ἀσκῷ τὸ ὕδωρ· καὶ ἡ αἰτία τοῦ εἴδους τούτου ἐστίν, ἀπὸ πολλῆς ψύξεως ἰσχυρᾶς. Εἰ δὲ ἐστὶν ἡ ὑγρότης ἐκ [illegible] τῶν ἀτμῶν καὶ τῶν πνευμάτων, συμβαίνει εἶδος ὕδρωπος, ὁ καλούμενος ξηρός· διὰ τὸ ξηρὸν τῆς τῶν πνευμάτων οὐσίας· καὶ αὖθις ἐστίν, ὁ τυμπανίτης· καὶ γίνεται ἀπὸ ὀλιγωτέρας ψύξεως καὶ ἀσθενεστέρας· ἐπεὶ οὐκ ἐνδέχεται τὴν ὑγρότητα γενέσθαι παχεῖαν ἀέρα, χωρὶς θέρμης· καὶ τοῦτο τὸ εἶδος, δυσίατον, καὶ βραδυανάλυτον· ὅμως χρὴ ἡμᾶς κατὰ τὸν σοφώτατον Γαληνὸν [illegible] τοὺς [illegible] τῆς τοῦ ὕδρωπος θεραπείας, διχῶς: Πρῶτον δυναμοῦν τὴν πεπτικὴν δύναμιν μετὰ τῶν διοικητικῶν τὰς ἐπιφερούσας αἰτίας ἐξ αὐτῆς· δεύτερον, τοῦ κενοῦν τὴν ὕλην· ἥτις ἐστὶ τὸ ὕδωρ· εἰ μὲν οὖν ἐστιν ἡ αἰτία ἡ τὴν πεπτικὴν δύναμιν ἀτονήσασαν ἀπὸ θερμότητος, καὶ γνωρίζεται διὰ τῶν προλεχθέντων· οἷον ἀπὸ τῆς ἀθρόας δίψης καὶ πυρετοῦ· καὶ τῆς ταχίστης κινήσεως τοῦ σφυγμοῦ· τῆς τε ὠχρότητος τῆς ὄψεως, δεῖ πίνειν τὰ ψύχοντα τὴν θερμότητα ὡς τοὺς [illegible] τῆς καφουρᾶς

θεραπεία

καὶ τοῦ ἀσπαλάθου· καὶ τοῦ ὀξυλαπάθου· μετὰ ὕδατος τοῦ στρύχνου· καὶ τῶν ἰντύβων· καὶ τοῦ μαράθρου· μαλαχθέντος ἐν αὐτοῖς κικέως μαχαίνης· καὶ ζουλάπιον τῶν ῥόδων· ἢ ὀξυζουλάπιον· ἢ ζουλάπιον τῆς ἐγφουρᾶς· ἐκκενοῦν δὲ τὸ ὑγρὸν μετὰ τοῦ ὕδατος τοῦ κεχυλισμένου ἤγουν τοῦ ἀνήθου· τοῦ καπνίου καὶ τῶν ὁμοίων. Εἰ δ' ὑπάρχει ἡ αἰτία ἡ ἐξ ἀσθενείας τὴν πεπτικὴν δύναμιν ἀπὸ ψύξεως· καὶ σημαίνει τοῦτο τὸ τοῦ προσώπου συγχρῶμα· καὶ ἡ ὀλιγότης τῆς δίψης, καὶ ἀπυρεξία ... ἀτεθερμότητος βραβευθῆ· καὶ ταχύτατου σφυγμοῦ, δεῖ πίνειν τὰ θερμὰ εἴδη· ὥσπερ τὸ διάρροδον τὸ διὰ τοῦ ῥέου· τοῦ χελιδονίου· καὶ τοῦ χαλᾶ· τὸ διὰ ῥόδων· τὸ τοῦ κήσου· καὶ τὸ μέγιστον θηριακόν. Τοὺς τροχίσκους τοῦ εὐπατορίου· τοῦ ῥέου τοῦ ἀτριθί· τοῦ ἀνίσου, μετὰ τὰ ζουλάπιον τῆς σχινάνθης· ἢ τῆς ἴρεως· ἢ τῆς ἀψινθίας· ἢ τῶν ῥιζῶν· καὶ τῶν ὁμοίων.

Εἰ δὲ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ ὑγρὸν τοῦ ὕδρωπος ὑπερκηγύλισε καὶ ἐπληθύνθη· καὶ ἐβάρυνε τὴν δύναμιν, δεῖ τοῦ ἀναγείρειν καὶ ἀνισοῦν τὴν δύναμιν καὶ δυναμοῦν, τὴν καταβαρυνθεῖσαν ὑπὸ τοῦ καμάτου τῆς φορτίου· ὁ τρόπος δ' ἄγων ... εἰς τὸ ἐκβάλλειν τὸ ὕδωρ καὶ κενοῦν· ἡ δὲ κένωσις τούτου, διὰ τεσσάρων τρόπων γίνεται· πρῶτον μὲν διὰ τῶν φερόντων διούρων· ὥσπερ τὸ στάχος· ἡ κασσία· τὸ ἄσαρον· τὸ ἰνδικὸν φύλλον· ἀριστολοχία· σχίνου ἄνθος· κρόκος· ἄνισον· μαραθρόσπερμον· σελινόσπερμον· νάρδος κελτική· δαυκόσπορος· καὶ τὰ ὅμοια τῶν ἁπλῶν φαρμάκων· δ(εύτερον) τὸ διὰ τῶν συνθέτων, ὥσπερ ἡ διάρροδος ἢ διὰ τοῦ χαλᾶ· ἢ διὰ τοῦ χελιδονίου· τοῦ κήσου· ἡ ἀμβροσία· ἡ ἀθανασία· οἱ τροχίσκοι τοῦ ἀνίσου· τῆς ἀτριθί· τὸ ἀφέψημα τῆς σχινάνθης· τὸ ζουλάπιν τῆς ἀτριθί, καὶ τὰ ὅμοια. Ὁ δεύτερος δὲ τρόπος τῆς θεραπείας τοῦ ὕδατος τοῦ κοιλιακοῦ γίνεται διὰ τῶν ἐκβαλόντων φαρμάκων τὸ ὕδωρ· διὰ ἱδρώτων καὶ διαχύσεως· καὶ τοῦτο γίνεται διὰ ἐγχύσεως καὶ ἐπιχύσεως· χαβοῦ τοίνυν χαμαίμηλον· ἄνηθον· μελίλωτον· καὶ σουμ· ἀβρότονον· ... μυὸς ὦτα· καὶ τὰ ὅμοια· ἐκ τούτων ἐπιχεῖται τὸ ὕδωρ ἐπὶ τὴν κοιλίαν τοῦ ἀρρώστου· πολλάκις δὲ ἀφηψημένα εἰς τὸ τοῦ θερμοῦ ... ὕδωρ, ἢ τὸ βαλανεῖον· Ὁ δὲ τρίτος τρόπος ὁ κατάγων τὸ ὕδωρ διὰ τῆς κενώσεως ἐστίν, ὥσπερ τὸ γάλα τῆς καμήλου τῆς νέας· καὶ τὸ οὖρον αὐτῆς· ὁ ὀρὸς τοῦ τυροῦ· ταῦτα κενοῦσι τὸ ὕδωρ διὰ τῆς ὁμοιότητος τῆς ὑγρᾶς ὕλης· ἢ ἐκβάλλουσιν αὐτήν· ἄλλα δὲ ἐκβάλλουσιν αὐτό, ἤγουν διὰ βίας καὶ ἀνάγκης, ἐπὶ ὀλίγου μαχος· τὸ μαζεριοῦ· ἢ χαλβάνη ... τοῦ ... καὶ τὰ ὅμοια τούτων· πίνονται δὲ τούτων τῶν ἁπλῶν σύνθετα ... ὡς τοὺς κόκκους τῆς χαλβάνης· τοῦ εὐφορβίου· τοῦ μαζεριοῦ· ἢ τὸ ἀφέψημα τῆς ἴρεως· ἢ τοὺς ... κόκκους καὶ τὰ ὅμοια· ὁ δὲ τέταρτος τρόπος γίνεται τοῦ τρυπῆσαι τὸν ὀμφαλὸν ὅταν ὀγκοῦται ὥσπερ ἡ κοιλία ἀπὸ τοῦ πλημμυροῦντος ὕδατος· χρὴ δὲ τοῦτο ποιεῖν μετὰ σκέψεως· ἄπορος γάρ ἐστι παγχάλεπον· ἀλλ' οὖν ... ὠφέλιμος εἰς τὸ εἶδος τοῦ σαρκίτου ὕδρωπος· καὶ πολλάκις ὀνίνησιν εἰς τὸν ἀσκίτην· διὰ δὲ φλεβοτομίας, οὐδὲ τινὰς ἰατρεύειν, ὅτι καὶ τὰς ὑδρωπικὰς γυναῖκας τὰς ὀγκωθείσας ὑπὸ συσχέσεως τῶν ἐμμηνίων αὐτῶν· καὶ εἰς τοὺς συνήθεις ἔχοντας ... ἐξ αὐτῶν αἷμα, ἐξαιρουμένως τῶν κάτω φλεβῶν τῶν αἱμορροΐδων ἐξοχάδων· εἰ δὲ αἱμορραγεῖ ῥινός· καὶ τοῦτο ... ἀπὸ τῆς ῥεύσεως.

προστετάχθω δὲ φλεβοτομία, ἐπὶ πολὺ δὲ μή· ὁ παῦλος φησὶ δὲ καὶ ὁ ἀλεξανδρεύς· ὅτι τὰ οὖρα
τῶν αἰγῶν πινόμενα καθ' ἡμέραν θερμὰ μετὰ ἰνδικοῦ στάχυος δι' ἡμερῶν, διαλύουσι τὸν
σπληνίτην ὄγκον πρὶν ἰσχῦσαι· καὶ καταβιβάζει τοῦτον διὰ οὔρων καὶ διὰ γαστρός· φησὶ δὲ ἕ-
τερος ὅτι πινόμενον ὀνάγρων οὖρον ἀμύγδαλα ἐρυθρὰ μετὰ στάχυος, ὑπὲρ πάντα ταῦτα:—

Δ κεφ. περὶ τῶν ἀτονιῶν τοῦ ἥπατος καὶ ἀλγημάτων:-

Διεξιόντες τοίνυν τὴν φράσιν τῶν συμβαινόντων παθῶν τῷ ἥπατι· καὶ φανερῶς δηλοῦντες
τὰς αἰτίας αὐτοῦ· ἐξ ὧν γίνεται· καὶ τὴν ὁδὸν τῆς θεραπείας αὐτοῦ κατὰ τὸν κανόνα τῆς τέχνης·
ὡς ἔνι συντόμως, δίκαιον μὲν λέγειν καὶ περὶ τῶν συνθέτων φαρμάκων τῶν ἁρμοζόντων εἰς τὰς
νόσους τοῦ ἥπατος· καὶ τῶν κινούντων αὐτῷ ἐκ τῶν ἀφροδισίων τοῦ στομάχου καὶ τῶν σπλάγχνων·
ὧν ὑπεμνήσαμεν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καὶ τῷ τελευταίῳ· οὐ τινων τὴν γνῶσιν, χρήσιμον μὲν καὶ ἀναγκαῖος
χαός· ἴδιος δὲ οἱ ἰατροί· διὰ τὴν καθολικὴν ὠφέλειαν τούτων· καὶ ἀναγκαίαν χρῆσιν· πρὸς
θεραπείαν τῶν συμβαινόντων παθῶν τῷ ἥπατι καὶ τοῖς σπλάγχνοις πλὴν ὑπάρχουσι
ταῦτα τὰ σύνθετα εἴδη· ἃ ἡμεῖς βουλόμεθα γράφειν καὶ τὰς διαφορὰς τῆς τούτων
ὠφελείας· ἀρχόμεθα δὴ εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς τέχνης ταύτης· τὰ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν εἰσὶ π
φίλτρα· τὰ δὲ προχώσεις· ἄλλα δὲ ὡς κόκκοι· καὶ ἕτερα ὡς ξηρίον· καὶ ἄλλα ὡς ἐπιθέματα
ὀνομασθήσονται, πάντα δὲ ἐξ αὐτῶν ἐν τῷ τόπῳ καταμόνας, ἵνα ἀκριβῶς διαχωρίσῃ ὁ ἰατρὸς
ἃ βούλεται ἐκ τούτων· χωρὶς κόπου καὶ δισταγμοῦ· ἀγαθὴ τοῦ θεοῦ ἡ θέλησις:—
σὺ τῆς διαρρόδου· ἡ δύναμις δὲ ἡ διὰ τοῦ ῥέου· ὠφελοῦσα ζωῆς θεοῦ· εἰς ἀδυναμίαν ἥπατος· σὺν τοῖς
μετὰ τῶν σπλάγχνων· καὶ εἰς δυσπεψίαν:—

Λαβὼν κόστον ἰνδικόν· κρόκον· χαμαιπίτυν ἀμώμου· στάχυος ἰνδικοῦ· ῥέου ἰνδικοῦ· ἀνὰ ℒ θ·
κασσίας σύριγγος· ἄσαρ· σμύρνης ἐρυθρᾶς· σχοίνου ἄνθος· ἀριστολοχίας στρογγύλης·
ἀνὰ ℒ ε· κόψας σήσας· φύρασον μετὰ μέλιτος ἀπηφρισμένου· χρῶ· ἡ δόσις ἀπὸ
μέχρι ℒ α· μετὰ ἀφεψήματος τοῦ ἀνίσου ἢ τῶν ῥιζῶν:- ἑτέρα διαρρόδος ἡ τοῦ χελιδονίου
ὠφελοῦσα εἰς ψυχρὰν δυσκρασίαν τοῦ ἥπατος καὶ στομάχου· καὶ σκληρὸς· ἀποφράττει
δὲ καὶ καθαίρει τὰ πνεύματα· ἔστι δὲ ποίημα, ἡ γνώμη οὗ· πεπειράμεθα γὰρ αὐτὴν καὶ νῦν
χαριτήσομεν τῷ θεῷ:— λαβὼν κρόκον· στάχυος ἰνδικοῦ· χαμαιπίτυν ἀμώμου·
ἄσαρ· κασσίας ἀνὰ ℒ β· κόστον γλυκύν· σχοίνου ἄνθος· σμύρναν λεπτήν· ἀνὰ ℒ δ· κόψας
σήσας, φύρασον μετὰ μέλιτος ἀπηφρισμένου· ἡ δόσις ℒ β΄ ἐξ αὐτῆς μετὰ θυμιάματος τῶν
λαχάνων· καὶ ὀξυμέλιτος:· ἑτέρα διαρρόδος ἡ διὰ τοῦ λαχᾶ· καθὼς ἐφεῦρον αὐτὴν
εἰς τὴν δέλτον τοῦ ἡσαΐου ἐξόχως· οὐκ ἔστι δ' ἑτέρα τις ἰατρεία ὁμοία αὐτῆς· εἰς ἀποφράξεις
τὰς ἐμφράξεις τοῦ ἥπατος· τῆς ἀπὸ ψυχρότητος· καὶ εἰς τὰ σκληρότατα οἰδήματα· εἰς
τὸν ψυχρὸν στόμαχον· καὶ πόνον σπληνός· καὶ εἰς ἅπαν σύμπτωμα ἀπὸ ψύξεως ὑδρωπα
εἰς τελείους ἀνέμους τῶν ὑποχονδρίων· καὶ εἰς πᾶν περίττωμα παχύ· πλὴν ταύτης γὰρ εἰς ταύτην
ἐδοκιμάσαμεν καὶ νῦν χαρίζομεν· καὶ οὐκ ἔστιν διαρρόδον ὠφελιμωτέραν ταύτης:—

Λαβὼν λαχᾶ κεκαθαρισμένου, ἀνὰ ℒ ι· κόστον γλυκύν· στάχυος ἰνδικοῦ καὶ ξυλοβαλσάμου· ξυλο-
βάλσαμον· κασσίαν· ἄσαρ· χαμαιπίτυν ἀμώμου· κρόκον· σχοίνου ἄνθος· ῥέου ἰνδικοῦ· μαστ.

ἀριστολοχίαν μακρὰν καὶ στρογγύλην· ἀνὰ ∠ ε· σμύρναν ἀληθινὴν γνησίαν· μαραθρόσπερμα-
πόλιον· καρυόφυλλον· πλατυκύμινον· ῥωμαϊκὴν ἀψινθίαν· φύλλα ἀπὸ τοῦ τορίου· καρύον ἰνδικὸν καγ-
χείον· κουμπεστό· ἀνὰ ∠ β· κόψας σήσας, φύρασον μετὰ μέλιτος ἀπηφρισμένου· καὶ βάλε εἰς ἀγ-
γεῖον γανωτόν· ἡ δόσις ὁ ὁλκὴ αὐτοῦ, ∠ α· μετὰ κρασίου, μετὰ χυλοῦ τῶν λαχάνων· ἢ τοῦ ἑψήματος τῶν ῥιζῶν·
ἔστι δὲ ἡ ῥόδου ὠφέλιμος εἰς πόνον ἥπατος καὶ στομάχου ἀπὸ ὀξύξεως χολῆς· εἰς τε πυρετοὺς
καὶ ἀπεψίαν· ὑπάρχει δὲ θαυμαστή:—

Λαβὼν στάχους ἰνδικὸν· κρόκον· ἄσαρον· κασσίαν· κόστου γλυκέος· σχίνου ἄνθος· λεπτοκιννάμωμον·
ἀσπάλαθον· μαστίχης ἀνὰ μέρος α· τὰ ξύλα σάνταλα· σπέρμα ἰντύβων· ἀνδράχνης· γαλαγκάν· γλυκυρ-
ρίζαν ἀνὰ μέρος α· καὶ τὸ σταθμὸν πάντων τῶν εἰδῶν ῥόδα· κόψας σήσας φύρασον μετὰ μέλι-
τος ἀπηφρισμένου· ἡ δόσις ∠ α μετὰ κρασίου· ἔνιοι τῶν ἰατρῶν, προστιθέασιν εἰς ταύτην τὴν
ἀντίδοτον, σάνταλον ῥοδινὸν· σακχάρ ἀνὰ μέρος α· φύρων τε ὁσίαν ζουλαπίῳ ἐνίμῳ· καὶ ποτίζουσι
μετὰ ζωμοῦ τῶν διορρώων· ἢ τῶν μήλων εἰς τὸν χολώδη θερμὸν πυρετὸν καὶ ἐστὶν ὠφέλιμος· ἡ
δόσις ∠ α· ἀντίδοτος τοῦ κυμίνου· ὁ γὰρ διοσπολίτης· ὠφελεῖ εἰς πᾶν πάθος κοιλίας· διευ-
θετεῖ τὸν στόμαχον· πέττει τὰς τροφάς· ἀποφράττει τὰς ἐμφράξεις τοῦ ἥπατος· θερμαί-
νει τὸ σῶμα· ὠφελεῖ καὶ εἰς ὀδύνην σπληνός· τὴν ἀπὸ φλέγματος καὶ πνεύματος παχέος·

Λαβὼν πλατυκύμινον δεῦσον αὐτὸ εἰς ὄξος ἀπὸ οἴνου νυχθήμερον καὶ ξήρανον ἐν σκιᾷ· εἶτα φρύ-
ξας· ψύξας κόψον καὶ σῆσον· καὶ λαβὼν γαλαγκάν· κρόνον· στάχος· νάρδον· ἄσαρον· ζιζίβερ· κα-
ρυόφυλλον ὃ καραφούλ λέγεται σαρακινιστί· μακροπίπερ· δάρφουλφουλ· λεπτοκιννάμωμον· μαστίχης·
δαδούξ· καρύον ἰνδικὸν· καγχρίον· ἀμύλον· μαραθρόσπερμον· κασσίαν· λινόσπερμον· πήγανον ξηρόν·
καρποβάλσαμον φύλλον ἰνδικὸν, ἀνὰ ∠ ε· κόψας σήσας, φύρασον μετὰ μέλιτος ἀπηφρισ-
μένου· ἡ δόσις μετὰ μέλιτος ∠ β· διὰ κυμίνου· ποιεῖ ἀρτηριακοῖς· δυσπνοϊκοῖς· βηχικοῖς· ἐμπνευ- κατὰ λατίνους
ματώσεσι· πόνου στομάχου διορθοῖ, πέψιν ἐργάζεται· στένωσιν ἰαίνει.

Λαβὼν κυμίνου· ∠ ν· κινναμώμου· στάχος· ζιζίβερ· πεπέρι μέλαν· καρποβάλσαμον· ἀνὰ ∠ ι·
ἴειον· κύπειρον· καρδάμωμον· σπέρμα πηγάνου· λιβυστικὸν ἀνὰ ∠ ε· μέλιτος τὸ ἀρκοῦν· ἡ δόσις,
καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος ἐν ὥρᾳ ὕπνου· ἑτέρα διάροδος καλλίστη:—

Στάχος· ἄσαρον· καρυοφύλλου· δαρσίνην· σορλίνα· καρποβάλσαμον· σπόλαικον· ῥέον ἀνὰ ∠ α·
νενεπίλ, ∠ ς· καρίον ἰνδικὸν ∠ α ἥμισυ· μαστίχης· κομμίδιον ἀρραβικὸν· ἀνὰ ∠ α· σάνταλον λευκὸν καὶ ἐρυ-
θρὸν, ἀνὰ ∠ β· μακερ ∠ α· σακχάρ οὐγγίας δ· ῥοδοσάκχαρ ὁμοίως· ῥόδα οὐγγίας α· ζουλάπιον ῥόδων, βικία δ·
ἑτέρα διάροδος· πρὸς θερμότητα στομάχου· ἥπατος· σπληνός· πνεύμονος· ὅλου τοῦ σώματος· πρὸς κατὰ λατίνους
πόνον σπλάγχνων· καὶ πᾶσαν κάκωσιν ὅλου τοῦ σώματος, τὴν ἐκ θερμότητος ἐρχομένην:—

Λαβὼν σάνταλον λευκὸν· ἐρυθρὸν· ἀνὰ ∠ β ἥμισυ· τετράγκαθον· κομμίδιον· ἀνὰ ∠ β· ἄσαρον· μα-
στίχης· στάχος· καρδάμωμον· κρόκον· ἀγάλοχον· καρυόφυλλον· σούκ μοσχάτον· ἀνίσου· μαρα-
θρον· κιννάμωμον· χυλὸν γλυκυρρίζης· ῥέον· βασιλικόσπορον· ἐξαγκαθόκοκκα· ῥόξυμον· ἀν-
δράχνης σπέρμα· σικύων σπέρματα ἀνὰ ∠ α· μαργαρίτας· ὀστοῦν καρδίας ἐλάφου· ἀνὰ
∠ ἥμισυ· σάκχαρ νέβετ· ῥόδα ἀνὰ οὐγγίας δ· καφουρᾶν· κόκκους δ· ζουλάπιον ῥόδων τὸ ἀρκοῦν εἰς ζύμωσιν·
ἀντίδοτος τοῦ ἰωάννου τοῦ δαμασκηνοῦ· ὠφελοῦσα εἰς ὀδύνην στομάχου· συμβαίνουσαν ἀπὸ

φλέγματος· καὶ πνεύματος παχέος. ἀποφράττει τὰς ψυχρὰς ἐμφράξεις τῶν σπλάγχνων—
Λαβὼν ζιγγίβερ· κοινοῦ πεπέρ(εως)· μακροῦ πεπέρ(εως)· λευκοῦ πεπέρ(εως)· κυμίνου κερμανοῦ· κασσίας
τὸ διπλοῦν· καρποβαλσάμου· πυρέθρου· καγχρύου μεγάλου· μαστίχ(ης)· σπέρμα ἄμμεως· καρυοφύλλου
ἀνὰ οὐγγ(ίας) βʹ· σελινόσπερμα· ἄνισον· ἡδύοσμον ἀνὰ οὐγγ(ίας) γʹ· κόψας σήσας, φύρασον μετὰ μέλι-
τος ἀπηφρισμένου· ἡ δόσις στ(αγ)ὰ μετὰ ὕδατος θερμοῦ· τὸ φύραμα τοῦτο· ἡ διὰ τριῶν
πεπέρεων· ἰδίωμα αὐτῆς ὑπάρχει, ὅτι φυγαδεύει τὸ ψυχρὸν φλέγμα· καὶ διαλύει αὐτὸ ἀ-
πὸ τοῦ στομάχου τοῦ κατεψυγμένου καὶ ἀπεπτοῦντος· ἁρμόζει δὲ καὶ τοῖς ἡμιπλή-
κτοις καὶ ποδαγρικοῖς· τοῖς τε φλεγματικοῖς γέρουσι, τοῖς συνεχῶς μυξοῦσι· καὶ ἔστι
μεγίστη ἀντίδοτος πρὸς ψῦξιν μελῶν :—
Λαβὼν λευκοῦ πεπέρ(εως)· κοινοῦ πεπέρ(εως)· μακροῦ πεπέρ(εως)· ζιγγίβερ· στάχυος ἰνδικοῦ ξυλοβαλσάμου·
σελινόσπερμον, κατὰ τὸ ν οὐρανοῦ· ἄμμι· μαραθρόσπερμον· ἀνὰ οὐγγ(ίαν) αʹ· χουμέμε γλυκυρρίζαν
καὶ καθαρισμένην· ἀψινθίαν ῥωμαϊκήν· κασσίαν ἀνὰ < θʹ· καγχρύον· καρυόφυλλον λεπ-
τοκιννάμωμον· κρόκον· κυπέρου αἰγυπτιακὴν ἀνὰ < εʹ· ἄνισον· σέσελι· δειστολοχίαν
στρογγύλην· μαστίχην· ῥόδ(ων)· ἀνὰ < δʹ· κόστον λευκόν· μακρὰν ἀνὰ < βʹ· κόψας σήσας,
φύρασον μετὰ μέλιτος ἀπηφρισμένου· ἡ δόσις, καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος :—

κ(αὶ) λευτίνοις

ἄλλη ἀντίδοτος ἡ διὰ τριῶν πεπέρεων· ἐνεργεῖ πρὸς πᾶσαν νέκρωσιν στομάχου καὶ πόνον αὐτοῦ·
καὶ πρὸς τὴν αὐτοῦ ἐν πνευμάτωσιν ἀπὸ ψύξεως γινομένην· ἀποστήματά τε, καὶ φλέγ-
ματα ἐπὶ τῶν γερόντων ἄκρως καταξηραίνει καὶ θερμαίνει αὐτούς· βοηθεῖ δὲ νεφριτικοῖς· ἰσχ(ιαδικοῖς)
καὶ ἡδονικόν· ἄγει καὶ καταμήνια :—
Καρυόφυλλον· φύλλου ζιγγίβερ· σπέρμα πετροσελίνου· δαύκου κρητικοῦ σπέρ(ματος) ἀνὰ
< δʹ· στάχυος· κόστου ξυλαλόην· ἀσάρου· κυπέρου· ἄνισον· σελίνου σπέρμα· σεσέλεως
σπέρμα· ἄμμι ἀνὰ < δʹ· πεπέρεως λευκοῦ· μέλανος· καὶ μακροῦ· ἀνὰ < βʹ· μέλιτος τὸ ἀρκοῦν·
ἀντίδοτος ἡ διὰ τῶν ἀρωμάτων, καὶ ἔστι βασιλική· ὠφελοῦσα εἰς τὸ παχὺ φλέγ-
μα· ἡδύνουσα τὸν στόμαχον· ὄρεξιν ἐμποιοῦσα εἰς τροφήν· ἀποδιώκουσα ὄγκον· συ-
νεργοῦσα τῷ στομάχῳ εἰς τὴν πέψιν· καθαίρουσα τὴν χροιὰν τοῦ σώματος· ὀξύνουσα τὴν
νοῦν· φυγαδεύουσα τά τε ἐσωχάδων πνεύματα· λαμβάνεται πρὸ τροφῆς καὶ μετὰ τὴν τρο-
φὴν αἰσθάνεται ταύτης ὠφέλειαι, εἰς τὰς νόσους τῶν σπλάγχνων· καὶ ἔστι θαυμαστή —
Λαβὼν στάχυος ἰνδικόν· κασσίαν· μαστίχ(ης)· καρυόφυλλον· λεπτοκιννάμωμον· ῥόδ(ων) ἀνὰ οὐγγ(ίαν) αʹ· καγχρύου
μεγάλου· κρόκου· σανταλου κιτρίνου· χαβελαρούς· κόστον γλυκύν· μάκερ· κιννάμωμον· ζιγγίβερ·
μαραθρόσπερμον πλατύ· ἄνισον· ἀνὰ οὐγγ(ίαν) αʹ· καρύου ἰνδικόν· ἀγαλλόχου· κάλαμον ἀρωματικὸν· ἀνὰ
< δʹ· κόψας σήσας· καὶ λαβὼν μέλι ἐκ λευκόν, ἀνάμισγε μεθ' ὕδατος τῶν κυδωνίων· ἢ τῶν μήλ(ων)·
ἢ τῶν ῥοδορόδων· ὁποῖον τούτων πρόχειρον· καὶ ἕψε ἐπὶ μαλακοῦ πυρὸς μέχρι πήξεως καὶ συ-
στάσεως· καὶ τότε φύρασον μετ' αὐτοῦ τὰ ἔνθεν τάδε· γινέσθω δὲ ἡ δόσις στ(αγ)ὰ βʹ καὶ πλέον καὶ ἔλατ-
τον· εἰ δὲ ὁ χρώμενος ταύτῃ ὑπάρχει θερμῆς κράσεως, ἀντὶ μέλιτος τιθέσθω σάκχαρ μετὰ τῶν
προλεχθέντων ὑδάτων· ἀθόφιλον — ἄλλη ἀντίδοτος ἡ διὰ ἀρωμάτων
Λαβὼν λεπτοκιννάμωμον· στάχυος ἀσπ(ρου)· κασσίαν· σχοίνου ἄνθος· κρόκον· μαστίχ(ης)· κασία ἀρωματική

πλατυκώμινον. ἀνίσου, ἀνὰ μέρος α΄. γαλαγγάν. ῥέον. ξυλαλόην. σαντάλου κίτρινον ἀνὰ μέρος η΄.
κόψας σήσας, ζύμωσον μετὰ μέλιτος ἢ σακχάρ. ὡς ἀνωτέρω. ἡ δόσις πρὸ τροφῆς καὶ μετὰ τροφὴν, στα-
ἀντίδοτος ἡ χρυσὴ ἡ Ἀλεξάνδρου. ποιεῖ πρὸς ῥευματισμοὺς κεφαλῆς ἀπὸ ψύξεως. ὀφθαλμῶν κατὰ λατίνους
δάκρυα ξηραίνει. πόνον ὀδόντων παύει. πόνον κεφαλῆς ἄκρως ὠφελεῖ καὶ τὰ τοῦ μυδ... χει-
μώνων. ἐπιληπτικοῖς. μανικοῖς. σκοτωματικοῖς. καὶ ἁπλῶς πᾶσαν κεφαλαλγίαν κατα-
πραΰνει. φθισικοῖς. βηχικοῖς. ἀναφορικοῖς. καρδιακοῖς. αἱμοπτυϊκοῖς, θαυμαστῶς βοηθεῖ,
δίδοται καὶ πρὸς ἰσχιαδικοῖς. κωλικοῖς. νεφριτικοῖς. λαγόνων πόνους. δυσεντερίαν. στραγγου-
ρίαν. λίθους τε θρύπτει. καὶ ἀπὸ πάσης διαθέσεως τὴν κοιλίαν ἀπαλλάττει. ἀφημερινοῖς
δὲ τριταίοις τεταρταίοις πρὸ τῆς ἐπισημασίας μετὰ ἀποζέματος διδομένη στιχάδος,
ἄκρως θεραπεύει. καλεῖται δὲ χρυσή, διὰ τὸ εἶναι ταύτην ἐντιμοτέραν πασῶν τῶν
ἀντιδότων ὥσπερ ὁ χρυσὸς πάντων μετάλλων —

Λαβὼν ἄσαρ. καρποβάλσαμον. ὑοσκυάμου σπέρμα. ἀνὰ στ β΄ ς΄. καρυόφυλλον. ὄπιον. μύρτα
κύπερον. ἀνὰ στ β΄. βάλσαμον. κιννάμωμον. φύλλον. ζαδουάρ. ζίζιβερ. κόστον. κοράλλιον. ξυ-
λοκασσίαν. εὐφόρβιον. κίθαρας. ἤτοι φαλάγγαν. λίβανον. στύρακα. μαΐον. καρδάμωμον. σέ-
σελι. στρέφανον. σελίνου σπέρμα. ἀνήθου. νάρδον κελτικήν. ἀνίσου ἀνὰ στ α΄. ξυλαλόην. ῥέ-
ον. κασόρειον. νάρδον. γαλαγγάν. ὀποπάνακα. μαστίχην. ἀνακάρδιον. θεῖον. παιωνίαν. ἠρύγ-
γιον. ῥόδα. θύμον. ἀκόρου. ἀγίκαλκαβον. ἀριστολοχίαν μακράν. γεντιανήν. φλοιὸν μανδρα-
γόρας. χαμαίδρυος φύλλ. κοκκοδάφνον. ἄμμι. λουφνε σωθετο, δαῦκον. μακροπίπερ.
ξυλοβάλσαμον. πετροσελίνου σπέρμα. λιβυστικόν. πήγανον. ἰσάτιν. ἤλεκτρον. ἄμωμον.
ἀνὰ στ η΄. χείσου. ἄργυρον. μαργαρίτας. βλαττίον. ὀστοῦν καρδίας ἐλάφου, ἀνὰ στ β΄ ς΄. ὀ-
στοῦν ἐλέφαντος. κάλαμον ἀρωματικόν. πύρεθρον, ἀνὰ < ς΄ ἡ δόσις ἴσον καστάνου. ἀντίδοτος
ἡ διὰ κομεροῦ κατὰ λατίνους. ποιεῖ διὰ ψυχικοῖς. ἀρθριτικοῖς. βηχικοῖς. φθισικοῖς. πρὸς πᾶσαν κατὰ λατίνους
αἰτίαν στήθους καὶ στομάχου. ὑδρωπικοῖς. νεφριτικοῖς. ζ δὲ καὶ ὀδυνηρὴν καὶ λιπαίνει τὰ σώματα.

Λαβὼν κιννάμωμον. καρυόφυλλον. στάχυς. ζίζιβερ. ζαδουάρ. κόστον. πύρεθρον. ῥέον. νάρδον κελ-
τικὴν ἀνὰ οὐγγ α΄. ἀνακάρδιον. πέπερι μέλαν. λευκόν. καὶ μακρ. καρδάμωμον. ἀνίσου, ἀνὰ οὐγγ γ΄.
ὀστοῦν ἐλέφαντος. ὀστοῦν φοινίκων. ὀστοῦν καρδίας ἐλάφου. κοραλλίου. ἀνὰ στ α΄ ς΄. μόσχου. βαλσά-
μου, ἀνὰ στ ς΄. ὑδρομέλιτος ἀφρισθέντος. ἡ δόσις < β΄. πρωῒ καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον —
ἡ διὰ τοῦ λάκκα. πρὸς ψυχρότητα στομάχου. ἔμφραξιν καὶ φύσαν. σκληρότητα ἥπατος. σπληνός. κατὰ λατίνους
ὑδρωπικοῦ παύει τὰ αἴτια λύει. ἔμμηνα ἄγει. ἀνέμους ἀπὸ τοῦ βάθους ἀποδιώκει —

Λαβὼν λάκκαν < ιε΄ κιννάμωμον. ῥέον βάρβαρον. κόστον. ξυλοκασσίαν. ἀριστολοχίαν μακρὰν καὶ
στρογγύλην. καρποβάλσαμον. ἀνὰ < θ΄. καρυόφυλλον. μοσχοκάρυδον. κουμπέπερ. ὁ καρπήσιον
λέγεται. εὐπατόριον. γεντιανήν. πόλιον. ἀνίσου. ἀνὰ < δ΄. μέλιτος ἀφρισθέντος. ἡ δόσις < α΄ ς΄
μετὰ ἀποζέματος ἐλαίων. ἡ διὰ μήλων. ποιεῖ πρὸς δυσκρασίας, στομάχου ὄρεξιν ἐγείρει. κατὰ λατίνους
πέψιν ἐργάζεται. ναυτίαν παύει. καὶ τοῖς ἐκ μακρᾶς νόσου ἀδυνατοῦσιν, πρὸς τὴν
προτέραν δύναμιν θαυμαστῶς ἐπεγείρει καὶ εὐχροιαν παρέχει.

Λαβὼν μήλα γλυκέα ρν΄. ῥοδόσταγμα < τ΄. σακχάρ < ε΄. σαντάλου λευκ. καὶ ἐρυθρόν. χυλόν

γλυκυρρίζης ῥόδα ἀνὰ ∠ θ· καρδάμωμον· γαλαγγάν· μοσχοκάρυδον· στάχος· ζαδουάρ· ἀνὰ
∠ α· βασιλικὸν σπόρον ∠ η´· τὰ μῆλα καθαρίσας ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν· καὶ κλάσας, βρά-
σον ἐπὶ μαλθακοῦ πυρὸς μετὰ τοῦ ῥοδοστάγματος, μέχρις ἂν ἀποζεσθῇ· ἔπειτα προσ-
θεὶς μέλιτος ἀπηφρισμένου τὸ ἀρκοῦν ἕψησον μετ᾽ αὐτῶν μέχρις ἂν σχῇ μέλιτος πάχος ἢ
ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρός, θὲς ἐν ὅλμῳ μαρμαρίνῳ ἢ μάγαζον καὶ μετὰ τὸ σταλάξαι βάλε ἤγουν τὰ ἄνωθεν ἤδη κεκομ-
μένα ἢ σεσησμένα· ἢ ὅταν καλῶς μαλαχθῶσι, φύλαττε ἐν ἀγγείῳ· ἡ δόσις ∠ γ πρωὶ καὶ ἑσπέρας·
κτ(ὰ) λατίνους ἡ διὰ σελίνου· ὠφελεῖ πρὸς ἀδυναμίαν τῶν νεφρῶν κύστεως καὶ πρὸς τοὺς μὴ δυναμένους
οὐρεῖν· ἀφροδίσια δέ, θαυμαστῶς κινεῖ· τὰ δὲ σέλινος ἀφορμῆς περιστάμενα, ἀνὰ δραχ-
ι· Λαβὼν ῥίζας σελίνου χλωρὰς· δαύκους ἡμέρους καὶ ἀγρίους· κάριον ἰνδικόν· πιστάκια·
στροβίλια κεκαθαρισμένα ἀνὰ ∠ ιβ· ζιζίβερ· καρυόφυλλον· ἄνισον· σπέρμα ἀζώμου ἀνὰ
∠ ιε· κινάμωμον· σκίγγον· γλώσσας πουλίων· ἔστι δὲ βοτάνη ἔχουσα φύλλα ὅμοια γλώσσαις στρουθ(ῶν)·
σπέρμα βόριτου· ἀνὰ ∠ β´ η´· μόσχον κεράτια ζ· μέλιτος λί(τρας) α ἥμισυ· τὰ σέλινα καὶ τὰς ῥίζας
τῶν δαύκων· κόψας ἰδίᾳ καὶ ἰδίᾳ, ἕνωσον· εἶτα δὲ ἐπὶ μαλθακοῦ πυρὸς ὀλίγον· καὶ προσθεὶς
τὰ πιστάκια πάλιν· καὶ τὰ στροβίλια κεκομμένα, ἀνάδευσον αὐτὰ μέχρις ἂν λάβωσι
τινὰ παχύτητα ἔπειτα ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρός, πρόσθες τὰ προρρηθέντα ἤδη κεκομμένα ἢ
σεσησμένα· εἶτα δὲ τὸ τῆς, πρόσθες τὸν μόσχον μετὰ ὀλίγου ῥοδοστάγματος· ἡ δόσις καρύου βασι-
λικοῦ τὸ μέγεθος· ἡ διὰ ἀνακαρδίων· ὠφελοῦσα, τοῖς σκοτωματικοῖς· ἐπιληπτικοῖς· μανι-
ώδεσι· μελαγχολικοῖς· καὶ τοῖς κατὰ περίοδον παροξυνομένοις· δὶς πυρετοῖς· ἐλεώδεις, ἐμ-
μήνων δὲ ἐστὶν ἀγωγός· καὶ ἀγωγὸς ἀρχῆς ὑστέρου ἤτοι καχεξίας· ἔστι δὲ ἡ τελεία δόσις ∠ β´
μετ᾽ εὐκράτου μέλιτος· ὅσοι δὲ πρὸς πλείοσι τῇ ἀντιδότῳ σκαμμωνίαν κεράτια α· καθαί-
ρουσιν ἀλύπως τὴν ξανθὴν χολήν, εἰ δὲ πρὸς πλέξουσιν ἐπιθύμου κεράτια κ, καθαίρουσιν
ἀβλαβῶς χολὴν μέλαιναν, εἰ δὲ πρὸς πλέξουσι κολοκυνθίδα κεράτια ς, καθαίρουσι φλέγμα·
κτ(ὰ) λατίνους ι· Λαβὼν ἀνακάρδια ἐτῶν γ· χρόνον πιπέρ· σαρξίφαγον· μαστίχης· ἀέλου· μυροβάλανον ἀνὰ οὐγγ(ίας) γ·
κόψας σήσας, ἕνωσον μετὰ τοῦ ἀρκοῦντος μέλιτος ἀπηφρισμένου· ἡ διὰ πυρέθρου ποιεῖ
πρὸς πᾶσαν ψυχρότητα· ὄρεξιν ἐγείρει· ναυτίαν στομάχου παρηγορεῖ· ἀδυνάτοις δυνάμεις
ἡδονὴν μεγάλην κινεῖ· παρηγορεῖ καθημερινοῖς καὶ τεταρταίοις· ἔστι δὲ καὶ διουρητική· πύρε-
θρον ∠ υ· μέλιτος ἀπηφρισμένου τὸ ἀρκοῦν· ἡ δόσις καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος· μᾶλλον
ἐπιληπτικοῖς κατὰ τὸ ἀλεξανδρινόν· τοῦ διοσπολιτικοῦ· πρὸς βραδυπεψίας καὶ ψυχρότητας
τοῦ στομάχου· Λαβὼν πιπέρ· κύμινον· ζιζίβερ· πήγανον· νίτρον· ἀνὰ λί(τρας) α· μέλιτος λί(τρας)
α· ἐπὶ ὑγρὸν θέλεις εἶναι· εἰ δὲ μή, τὸ ἀρκοῦν· τὸ κύμινον ὀφείλεις ἀποβρέχειν μετὰ δριμυτάτου
ὄξους· πρὸ μιᾶς ἡμέρας τῆς σκευασίας· κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τῆς σκευασίας· φρύγειν ἐπὶ πυ-
ρακτωμένοις, εἶτα τρίβειν· ἡ διὰ ἑρμοδακτύλου· ὠφελοῦσα πρὸς ποδαγρικοῖς ἀρθρι-
τικοῖς· καθαίρουσα τὰς ἐν τῷ βάθει τῶν ὠμῶν χυμῶν ὑγρότητας· Λαβὼν ἑρμοδα-
κτύλου· γαλαγγάν· πύρεθρον· ζιζίβερ· ἄνισον· ζαδουάρ· γλυκάνισον· ἀριστολοχίαν ἀνὰ οὐγγ(ίας) γ·
μέλιτος τὸ ἀρκοῦν· ἡ διὰ κιτρίου· κατὰ λατίνους· ποιεῖ πρὸς στομάχου πόνον· καὶ ναυ-
τίαν αὐτοῦ παύει· καὶ πέψιν ἐργάζεται· Λαβὼν τῶν κίτρων, ∠ ρν· ῥοδόσταγμα ∠ π·

κιννάμωμον· καρυόφυλλον· ζίζιβερ· πέπερι μέλαν ἀνὰ ∠ κ΄. γαλαγγᾶν· σταχὺς πύρεθρον· ἄνισον
ἀνὰ ∠ ι΄. μέλιτος ἀττικοῦ τὸ ἀρκοῦν. τὰ λεῖα ἐπὶ τῶν κιβωνκόντας μικρά, βράσον μετὰ τοῦ ἐθ-
δεσμάτος ἐπιμαγθανοῦ περός. μάχει δὲ τοῦ εἶναι πρόσθες μέλι καὶ βράσον μέχρις ἂν
μέλιτος σχῇ πάχος. καὶ ἆρας ἀπὸ τοῦ πυρός, πρόσθες τὸν κονιορτὸν τῶν εἰδῶν καλῶς κεκομμένα
καὶ σεσησμένα. ἡ δόσις ∠ γ΄. πρὸ τοῦ δείπνου καὶ μετὰ τὸ δεῖπνου. ἡ καλγοπλία ποιοῦσα πρὸς πάν-
τα πάθη. δίδοται γὰρ κεφαλαλγικοῖς. ἡμικρανιακοῖς· σκοτωματικοῖς· ἐπιληπτικοῖς· μελαγχολι-
κοῖς· ἀναφορικοῖς· πνευμονικοῖς· φθισικοῖς· βηχικοῖς. αἱμοπτοϊκοῖς· ὀρθοπνοϊκοῖς. δυσπνοϊκοῖς.
ἀντίδοτος, ἡ ζωπύριος, ποιοῦσα πρὸς πάντα τὰ θανάσιμα καὶ τοῖς ἡπατικοῖς. καὶ πρὸς
τὰς ἐμπνευματώσεις τῆς κοιλίας, καὶ τὰς ἀρχομένας ὑδεριάσεις. μάλιστα ἐφ' ὧν ἐστι πνεῦ-
μα τὸ ταρασσόμενον. λαβὼν ζίζιβερ, ∠ ε΄. νάρδου στάχυ ∠ ε΄ η΄΄. κρόκον· ∠ δ΄ η΄΄. σχοίνου ἄνθος
∠ β΄ η΄΄. κασίαν ∠ δ΄. κιννάμωμον ∠ γ΄. λευκοπέπερι ∠ α΄ η΄΄. λίβανον· κόστον ἀνὰ ∠ α΄. ἐν ἄγοις καὶ
ὀπίου ∠ δ΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἀντίδοτος, ἡ λεοντόνιος δίδοται ποδαγρικοῖς· ἀρθριτικοῖς· ὑ-
στερικαῖς γυναιξί. νεφριτικοῖς· κωλικοῖς· ὑδρωπικοῖς· στομαχικοῖς· ἰκτερικοῖς· πᾶσι τοῖς ἐπι-
ληπτικοῖς, κακοχύμοις, δυσηκοοῦσιν· ἀμβλυωποῦσιν· ὀδονταλγοῦσι· κεφαλαλγοῦσιν ἀνορεκ-
τοῦσιν· ἑλκουμένοις· τοῖς ἐκ μακρονόσου ἀποβάλουσι τὴν τροφήν. σπληνικοῖς ἡπατικοῖς.
ἐμπνευματουμένοις· πλευριτικοῖς· δυσεντερικοῖς. γίνεται δὲ τὸ πόλημα οὕτως. οἴνου λευκοῦ
λί(τρας) μα΄. μέλιτος λί(τρας) κβ΄. ἡ δόσις οὐγγ(ίαι) γ΄ νῆστι. τὰ δὲ εἴδη τῆς ἀντιδότου, ἐστὶ ταῦτα. λιγάρου
σπέρμα. πέπερι. ἀνὰ οὐγγ(ίαν) α΄. πετροσέλινον· λιβυστικόν· μαῖον· νάρδου στάχυ, ἀνὰ οὐ(γγίας) η΄΄. ἄζωμον· γλή-
χωνα· καππίον· ἐλελισφάκου φύλλα· δαφνίδας· μαστίχ(ην)· θύμον· κόμμι· ὀρίγανον· κύμινον·
ἀνὰ οὐγγ(ίαν) α΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις ς΄ α΄. ἀποτρέπεις ἐν οἴνῳ κεκραμμένῳ λευκῷ. πυρέττουσι
δέ, σὺν χλιαρῷ ὕδατι. πινέτω ἐπὶ ἡμέρας ζ΄. καὶ ἀργείτω γ΄. καὶ οὕτω ποιείτω μέχρις ἂν θε-
ραπευθῇ. ἀντίδοτος ἱπποκρά(τους). ἡ χρησάμενοι ἀθηναῖοι ἐν τῇ λοιμικῇ νόσον, ἐστεφανώθη. ὠφε-
λεῖ εἰς κεφαλαλγίαν ἐπιχειομένη κατὰ τοῦ μετώπου δι' οἴνου. εἰς ὠταλγίαν δι' ἐλαίου κεδρί-
νου ἐνσταζομένη. ὡσαύτως εἰς τὸν πόνον τοῦ στόματος διακρατουμένη. δοτέον αὐτῷ δι' ὑδρομέλιτος
καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. βηχικοῖς σπληνικοῖς. ἡπατικοῖς. αἷμα ἀνάγουσι. λιθιῶσι. πλευρι-
τικοῖς. κυάμου αἰγυπτιακοῦ τὸ μέγεθος. μετὰ ὀξυμέλιτος ἀκράτου κυάθων γ΄. ἰσχιαδικοῖς.
ἐντεροπονοῦσι, θέρμου τὸ μέγεθος μετὰ ἀφεψήματος γλυκυρρίζης ἀπὸ πρώτης ἀρχῆς ἑκά-
της. δαιμονιζομένοις καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος ἐν γάλακτι ὀνείῳ. τεταρταΐζουσι μετ' ὀξυ-
μέλιτος, ληγούσης τῆς σελήνης. —

ιε΄ Κ- ἀρῶν κάλαμον ἀρωματικοῦ· σχοίνου ἄνθος· βράθυ ἀνὰ οὐγγ(ίας) δ΄. ἄγνου σπέρμα· καρδάμωμον· κύ-
πειρον· κροκόμαγμα· ἀνὰ οὐγγ(ίας) ε΄. νάρδον κελτικὴν· οὐγγ(ίας) ς΄. ἀσπάλαθον οὐγγ(ίας) ζ΄. ἀμμωνιακοῦ οὐγγ(ίας) β΄. σφαι-
ρία κυπαρίσσου· ἔσωθεν ἀνὰ οὐγγ(ίας) γ΄. λάδανον λί(τραν) α΄. σμύρναν λί(τραν) α΄. λίβανον λί(τραν) α΄. ἀρκευθίδας
μακρὰς μ΄. ταῦτα ὁμοῦ κόπτε ἰδίᾳ. νάρδου στάχυ οὐγγ(ίας) ς΄. κόστου οὐγγ(ίας) δ΄. φύλλου οὐγγ(ίας) η΄. κασίαν οὐγγ(ίας) γ΄.
ἄμωμον οὐγγ(ίας) γ΄. καὶ ταῦτα κόπτε ἰδίᾳ. μαστίχ(ης) οὐγγ(ίας) δ΄. τοῦτο ἰδίᾳ ἐν θυίᾳ λείωσον. στύρακα οὐγγ(ίας) ι΄.
οὕτος κατὰ μικρὸν ἐπιβάλλεται τοῖς θραύσμασιν ἐν τῇ θυίᾳ. τερεβινθίνην λί(τρας) γ΄. μέλι ἀττικὸν
λί(τρας) ε΄. οἶνον παλαιοῦ τοῦ ἀρκοῦντος εἰς τὸ ἀποβρέξαι τὰ θραύσματα. σκεύαζε καθαρῶς καὶ ποί-

μετρίως ἀναλάμβανων μετὰ τοῦ μέλιτος. *ἀντίδοτος κωλικὴ θαυμαστὴ πρὸς τοὺς ἀλγοῦντας· καὶ πρὸς τοὺς κόπρων ἐμφράξεις. ἐν ταῖς μεγίσταις ἀλγηδόσι.* πεπέρεως λευκοῦ, ὑοσκυάμου ἀνὰ < μ΄. ὀπίου < η΄. κρόκου < ι΄. ναρδοστάχυος, εὐφορβίου, πυρέθρου, ἀνὰ < ϛ΄. μέλιτι ἑφθῷ ἀναλάμβανε. ἡ δόσις κυάμου αἰγυπτίου τὸ μέγεθος. *ἑτέρα κωλικὴ ποιεῖ καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένη:—*

*Ἀ*σάρου κόστου, ἀνίσου ἀνὰ < α΄. σελινόσπερμα, < ιβ΄. καστόριον, < γ΄. πετροσελίνου < δ΄. λευκοπεπέρεως, μακροπεπέρεως ἀνὰ < ε΄. σχοίνου ἄνθος, < γ΄. κιννάμωμον, < α΄. ὀπίου < ϛ΄. κρόκου, < γ΄. ἀνάλαμβανε μέλιτι ἑφθῷ. ἡ δόσις, ἐρεβίνθου ποντικοῦ τὸ μέγεθος μεθ᾽ ὕδατος θερμοῦ. *ἀντίδοτος εἰς δυσουρίαν δοθεῖσα* οὐ διαλείπω καὶ τοῖς μὴ δυναμένοις κρατῆσαι τὸ οὖρον. δυσουριῶσιν. πονοῦσι τοὺς λαγόνας, καὶ τοὺς νεφρούς. *σ*ελίνου σπέρματος. ἰοῦ ξυστοῦ. μελανθίου. ὠκίμου σπέρματος. γαγάτου. σινήπεως. ὑοσκυάμου. ζιγγιβέρεως ξηρᾶς. ἀνίσου. πεπέρεως λευκοῦ. νάρδου ἰνδικοῦ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις < α΄. ἑσπέρας καὶ πρωΐ. *ἀντίδοτος νεφριτικοῖς. δυσουρικοῖς καὶ λίθοις.*

*Κ*αλαμίνθης. γλήχωνος. ἀνὰ < ι΄. θύμου. πετροσελίνου. ἀνὰ < ν΄. λιβυστικοῦ < δ΄. νίτρου. ναρδοστάχυος, ἀνὰ < α΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. *ἀντίδοτος ποιοῦσα, πρὸς χοιράδας, παρωτίδας.* καὶ παραρεύματα. *ξ*ανθῆς θείας ἀπύρου. καστορίου. πηγάνου ἀγρίου φύλλα. ζαδουάρ. γαλαγγά ἀνὰ < α΄. ἀναλάμβανε μέλιτι. ἡ δόσις < α΄ θερμῷ. ὁ λαμβάνων οἶνον, μὴ πινέτω. χοίρειον ἢ βόειον, μὴ ἐσθιέτω. μηδέ τι τῶν δριμέων. *ἡ διὰ λιθοσπέρμων.* νεφριτικοῖς. λιθιῶσι. δυσουριῶσι. *λ*ιθόσπερμα. βετονίκης σπέρμα. σαξιφράγου ῥίζαν. πετροσελίνου σπέρμα. πεπέρι λευκόν, ἴσα. ἀναλάμβανε μέλιτι. *ἀντίδοτος ἡ Περίκλου.* ποδαγρική. ἰωμένη ποδῶν πόνον. ἰσχίων, ἄρθρων. κεφαλῆς. στομάχου. ὀφθαλμῶν. δυσουρίας, τύλους παγούλας ἐν ἄρθρεσι λύει. πόνον σπληνός. ἥπατος καὶ νεφρῶν. *ῥ*έου ποντικοῦ. ἀγρίου. ἀριστολοχίας, ἀνὰ οὐγγ. β΄. φοῦ οὐγγ. γ΄. πετροσελίνου μαίου. ἀνὰ οὐγγ. δ΄. ...ικοῦ οὐγγ. ε΄. γεντιανῆς οὐγγ. ϛ΄. κενταυρείου οὐγγ. η΄. χαμαίδρυος οὐγγ. θ΄. ἡ δόσις ἀνδρὶ γράμματα β΄. γυναικὶ δὲ ἕν. ταῦτα κόψας σῆθε καὶ βαλὼν εἰς βυκίον, χρῶ ὡς ὁριζόμεθα. μηνὶ ἰανουαρίῳ. φεβρουαρίῳ. μαρτίῳ. λάμβανε μίαν παρὰ μίαν. ἀπριλλίῳ. σεπτεμβρίῳ ὀκτωβρίῳ νοεμβρίῳ, διὰ τρίτης μίαν. ἡ δὲ δίαιτα, εὔχυμος καὶ ἄπεπτος, νίπτε δὲ τοὺς πόδας, θερμῷ ὕδατι. ἢ ἐλαίῳ ἄλειφε. *ἡ διὰ παιωνίας. ὠφελεῖ πρὸς* τοὺς ἀπὸ κεφαλῆς καταρρόους. ἢ βῆχας. πύου ἀναγωγάς. φθισικοῖς. περιπνευμονικοῖς. πλευριτικοῖς. παραδόξως γὰρ τὸν θώρακα ἀκινδύνως ἐξάγει ἀπὸ καταρρόου καὶ ἑλκώσεως. κἂν αἷμα ἀνάγῃ. ἡ δόσις κεράτια γ΄ ἐν ὕδατι θερμῷ νήστει. μετὰ πολλὰ δὲ καὶ εἰς κοίτην. ἐπὶ δὲ τῶν σπασμῶν ἀνάγουσι ἐσθίοντες μέλιτι, δίδου ἀναγαργαρίζεσθαι σιωπῶς καὶ πρὸ διάχειε μετὰ μέλιτος, δίδοται κωλικοῖς. νεφριτικοῖς. δυσουριῶσι δι᾽ ἔμφραξιν. μετὰ λίνου τῶν διουρητικῶν. οἷον τεταρταίων. ἀφημερινῶν. πρὸ δύο ὡρῶν. τῆς ἐπισημασίας μετὰ εὐκράτου. καὶ μεγάλως ὀνινίστεται ἕως ἐν τοῖς οὔροις φανέσης. δίδοται καὶ πρὸς πάντα τὰ λοιμικά. καὶ πρὸς τὰ ἐπιδημα νοσήματα, ἐκ τῆς κακίας τοῦ ἀέρος γινόμενα ἐν ταῖς ἀρχαῖς. χρεῖν προφυλακῆς. ἔστι δὲ καὶ ὑπνοποιός. *ἄ*μωμον. κρόκον. ναρδοστάχυ. κόστον. ὀπίου. κασίαν. λίβανον ἀνὰ οὐγγ. α΄. παιωνίας ῥίζαν καὶ σπέρμα. κοινοπέπερι. ἔτεον. ὑοσκύαμος. σμύρναν. πύρεθρον. ἀνὰ γ΄ η΄. μακροπέπερι. λευκοπέπερι. φύλλον. εὐφόρβιον.

καρδαμώμου

σπέρμα ἀψινθίας· κόστου· ἀσάρου· σαχος· ἀκόρου· κασσίας ἀνὰ < γ· καρόπου καρυοφύλλου·
μαστίχης· ναρδοσταχύος· ἀμώμου· ἀνὰ < α ς´· κόψας αὐτά, θὲς εἰς ὕδωρ θερμὸν λί ι· καὶ ἄφες ἡμερο-
νύκτιον· εἶτα βράσας μέχρις ἂν φύρασαι τὰ δύο μέρη· συρώσας, θὲς σάκχαρ λί α καὶ ἔψησε
μέχρις ἂν ἐκλείπη τὸ ὕδωρ· ἡ πόσις οὐγ β· ῥοδόμελι καθαρτικόν· ὠφελεῖ εἰς τεταρταίους καὶ εἰς πολλά.

Λαβὼν χυλὸν ῥόδων λί α· σκαμμωνίας ὀπτῆς· οὐγ α· σπέρμα σελίνου· μαράθρου· ἀνίσου· βασιλικοῦ·
ἔψε ὁμοῦ πάντα· ἡ πόσις κοχλιάριον α ἢ οὐγ α ς´· ὀξύμελι ὠφελοῦν εἰς ἥπατος ἀπόφραξιν καὶ φλέγμα.

Λαβὼν ῥίζας σελίνου· μαράθρου· ἀσπαράγου· ἀνθεμίδος ἀνὰ οὐγ α· σπέρμα σελίνου· μαρά-
θρου· ἀνίσου· βασιλικοῦ· σπέρμα ἀψινθίας· ῥέου· βαρβάρου· ἀνὰ < δ· ἀνθος ἀ-
γρίου· σπαθόσιον· κασσίας· ἀριστολοχίας μακρᾶς· ἀκόρου· σαχος· κοστίου· μαστίχης ἀνὰ < α ς´· ῥι-
ζῶν τὸν φλοιὸν ἐπιλαβὼν καλῶς, κοπανίσας καὶ τὰ ἄλλα εἴδη κόψας, καὶ λαβὼν ὕδωρ θερμὸν λί τε,
ς´, ἔπιχε ἐπάνω τῶν ῥιζῶν καὶ τῶν εἰδῶν, καὶ ἄφες αὐτὰ ἡμερονύκτιον βρέχεσθαι· εἶτα ἔψε
μέχρις ἐκλείπη τὸ δίμοιρον τοῦ ὕδατος· καὶ συρώσας αὐτὰ μετὰ πόνου, θὲς ὄξος ἴσον ὑπὲρ τὸ
ὕδωρ· ὁμοίως καὶ μέλι ἴσον τῶν β· καὶ βράσον ἐπὶ μαλθακοῦ πυρὸς μέχρις ἂν φύραση τὸ ὕδωρ καὶ
τὸ ὄξος καὶ καταβιβάσας, ἀπόθου ἐν ἀγγείῳ καὶ χρῶ· ἡ πόσις οὐγ β· ζουλάπιον ὠφελοῦν πρὸς
τὰ ἐντὸς ῥεύματα· πυρετοὺς ἐρυθροὺς ἀπὸ αἵματος καὶ ἀπὸ στομάχου καὶ στενωχωρίαν κοιλίας.

Λαβὼν ῥόδια ὑπόξινα ὥριμα, ἀπόθλιψον τῶν αὐτῶν κόκκοις καὶ λαβὲ τοῦ χυλοῦ καὶ ἔψε μετὰ
βάμβαξ σάκχαρ μέχρις ἂν ἔλθη εἰς σύστασιν· ἡ πόσις οὐγ β· ζουλάπιον ὠφελοῦν εἰς θερμὰς
μετὰ χολῆς στομάχου καὶ ἥπατος δίδοται οὐγ β· μετὰ ψυχροῦ ὕδατος.

Λαβὼν ῥοδίων δριμέων καὶ γλυκέων τὸν χυλὸν· ἕνωσον μετὰ ἴσου μέλιτος· καὶ ἔψε ἐξαφρίζων ἕ-
χρις ἂν ἔλθη εἰς σύστασιν καὶ χρῶ· ἀπόζεμα ὠφελοῦν εἰς μελαγχολίαν καὶ ὑγρὸν καὶ λεπτὴν
ξανθὴν χολὴν παχεῖαν καὶ λεπτήν· ἀπὸ φωνῆς λέοντος ἰατροῦ.

Λαβὼν σαχος· ῥόδα ἀνὰ οὐγ α· κρόκου < α· φλοιοὺς ῥιζῶν σελίνου· καὶ μαράθρου· καὶ τὰ
σπέρματα αὐτῶν ἀνὰ οὐγ α· ὄξος ποτήριον α· κνίκου· χελεβόλαν α· ὁμοίως καὶ βούγλωσσον
ἄλσους· μέλι ποτήριον α· ἕψησας τὰ εἴδη καὶ τὰ σπέρματα μετὰ ὕδατος μέχρις ἂν ἐναποληφθῇ
τὸ δύο· συρώσας, ἐπίθες τὸ μέλι· τὸ ὄξος· καὶ τὸν κρόκον· καὶ ἔψε μέχρι συστάσεως μέλιτος.
ἡ δόσις ποτήριον α πρωῒ μετὰ ὕδατος ψυχροῦ ἢ θερμοῦ· ἄλλο ἀπόζεμα καθαρτικὸν φλέ-
γματος· ξανθῆς χολῆς καὶ μελαίνης· ποιοῦν τὰς κοιλίας οὗτος ἐν τῇ κεφαλῇ· ὠφελεῖ καὶ εἰς πάθον
καταστάσεων ἐγκεφάλου καὶ στομάχου· ἀπὸ φωνῆς λέοντος ἰατροῦ· Λαβὼν σάκχαρ ῥουμάνια
β· ῥόδα· χελεβόλαν α· σαχος ῥουμάνια οὐγ α· κρόκου οὐγ α· σπέρμα κισσῆς· σελίνου καὶ μαράθρου
ἀνὰ οὐγ β· μάννα· οὐγ β· οὐκ εἰς πᾶσαν τὸ μάννα· ἀλλ' εἰς τοὺς ἔχοντας σῶμα ξηρὸν· ὕδωρ
καθαρὸν α καὶ ὄξος οὐγ η ἢ ς´· ἔσω τὸ ὄξος, μήτε πάνυ γλυκύ, μήτε ὀξῶδες· ἀλλὰ μέσον·
λαβὼν δὲ ταύτας τὰς ῥίζας· τὸ σαχος, τὰ ῥόδα· καὶ τὰ σπέρματα θὲς εἰς γαβάθαν καὶ κόψον μετὰ
ὕδατος, ἔψε μέχρις ἂν παχυνθῇ τὸ ὕδωρ· καὶ συρώσας, θὲς καὶ σάκχαρ· τὸν κρόκον· καὶ τὸ ὄξος·
καὶ ἀφριάσας, ἔψε μέχρι συστάσεως ζουλαπίου, καὶ ἀναλύσας, θὲς εἰς ἀγγεῖον ὑέλινον· ἡ δόσις κα-
τὰ πρωῒ οὐγ α μετὰ ὕδατος χλιαροῦ, ἢ ψυχροῦ· ἕτερον ἀπόζεμα πεπειραμένον, εἰς πᾶσαν νόσον καὶ
ἀπὸ φωνῆς τοῦ ἀληθοῦς· Λαβὼν φλοιοὺς ἰσάτιδος· σελίνου· πετροσελίνου· ἀσπαράγου ῥάχισμα

ῥοδόμελι καθαρτικόν

ἢ ὀξυμυρσίνης· σκολοπενδρ· καὶ καπάρεως· πολυποδίου· ἄνθη βουγλώσσου· καὶ τὰς ῥίζας· κνίζας ἀπὸ
νάρδου φύλλ. ἰνδικ. νούφαρα· φύλλ. ῥόδων ἰα· ἀνὰ οὐγγ. δ· μυξάρια· σταφίδας· ἀνὰ οὐγγ. ς· καὶ ἐκ τοῦ
σπέρμα κιτρ. κολοκυνθ. πέπονος ἀνὰ δραχ. β· σὺν ἐπιθύμου· πεσσουρ. ἄνθη τοῦ
γλυκανίσου σχίνου ἄνθος ἀνίσου γλυκύρριζαν ζοῦφα ἀνὰ δραχ. γ· καὶ [illegible] ἀλθαίας ἀνὰ οὐγγ. α· ἐπίθες ταῦτα εἰς ὕδατος ἀρκετοῦ μέχρις ἀποζέσωσι· λαβὲ φλοιοὺς
τῶν ε μυροβαλάνων ἀνὰ δραχ. β· καὶ τουρπεθ. λίθου τοῦ λαζουρίου ἀνὰ χαρούβας γ· θὲς ἀπὸ
τοῦ συρωθέντος ὕδατος εἰς αὐτὰ ἀφέψημα· ὀξυσάκχαρον τὰς ποτὸν· καὶ ἔασον [illegible] α· εἶτα
συρώσας, θὲς εἰς τὸ συρωθὲν [illegible] ὀξυφοινίκων· καλαμοῦ ἰνδικοῦ τοῦ ἐντὸς· ἀνὰ δραχ.
γ· καὶ μαλάξας, συρώσας ἐν δελτίῳ· καὶ τότε θὲς ῥέον βάρβαρον κεκομμένον καὶ σκοπήσας
β· τὸ σάκχαρ οὐγγ. β· ζουλάπιον τῶν ῥόδων οὐγγ. α· καὶ [illegible] λαμβανέτω· εἰ δὲ ξηρὸν θέλεις,
προσθὲς πολυπόδου οὐγγ. α· καὶ παραυτίκα ἡ βοήθεια. ζουλάπιον τὸ διὰ κασκουτίων κινοῦν τὸ φλοῖον
καὶ καταπέψαν· Λαβὼν δαμασκηνὰ χλωρὰ ὅσα βούλει· βράσον αὐτὰ μετὰ ὕδατος· ἄχρις ἂν
διαλυθῶσι καὶ συρώσας μετὰ πανίου, ἔχε· εἶτα λαβὼν σάκχαρ ὅσον θέλεις· ἐπίθες τὸ κακκά-
βιν νέον· καλοῦ γεγανωμένου· ἐπίχεε ἐπάνω αὐτοῦ ὕδωρ ἄχρις ἂν σκεπάσῃς αὐτό· καὶ ἐψῶν
ἀφρίζε· προστίθεις κατὰ μικρὸν ὕδωρ· καὶ ὅτε καθαρισθῇ τὸ σάκχαρ, ἐπίθες ἄλλο τὸ δοῦλον ἀπὸ
τοῦ ζωμοῦ τῶν δαμασκηνῶν· καὶ ἕψε ἕως οὗ πληρωθῇ· καὶ ἂν χλωμῇ, φύλαττε· ἡ πόσις οὐγγ. β ἢ γ·
καὶ ἡ βοήθεια παραυτίκα: ζουλάπιον λεγόμενον σεκκηνιστὶ [illegible]: Ῥίζας μαράθρου· σελί-
νου· βρωσίμου ἀνὰ οὐγγ. α· καππάρεως ἐξ ἧς φλοιοῦ· οὐγγ. η· λαπάθου ῥίζαν δραχ. ε· σπέρμα
μαράθρου· ἀνίσου· σελίνου· ἀνὰ οὐγγ. α· κινναμώμου οὐγγ. γ· ἄσαρ δραχ. β· γαλαγγάν· ζιγγιβ.
ἀνὰ δραχ. γ· μακροπίπερ· κοινοπίπερ· ἀνὰ δραχ. β· κάρυα μυριστικὰ· καρυόφυλλα· καρδάμωμον
ἀνὰ δραχ. α· ζοῦφα· ἀψίνθιον ἀνὰ δραχ. α· κόστου ἀριστολοχίας· σχίνου ἄνθος· καὶ ῥίζαν μαστίχ. ἀνὰ δραχ. α·
ἀπόβρεξον αὐτὰ εἰς ὄξος δριμύτατον. ἐφ' ἡμέρας ι· εἶτα ζέσας τὰς ῥίζας καλῶς
διὰ τῶν χειρῶν καὶ μαλάξας διύλισον· καὶ θὲς σάκχαρ λι. ι· καὶ ποίησον ζουλάπιον ἀπὸ ῥιζῶν μήλου-
κού τοῦ ὡσαύτως· τοῦτο δὲ μίξει καὶ τῷ χρόνου [illegible], ἔπραυνε τὸ ἄλλο ζουλάπιον· ζουλάπιον εἰς βηχικοὺς καὶ [illegible]·
Λαβὼν γλυκύρριζαν δραχ. η· ῥίζας μαράθρου· σελίνου· πολυποδίου· ζοῦφα ἀνὰ δραχ. ι· σπέρμα
μαράθρου καὶ ἀνίσου ἀνὰ δραχ. ε· σπέρμα μαλάχης σικύου· πέπονος· βαλαυστίου· λουβάν ἀνὰ
δραχ. γ· ζίζιφα· μυξάρια ἀνὰ με· σταφίδας κεκαθαρισμένας οὐγγ. β· σελὰ λουκὲ οὐγγ. α· ταῦτα πάντα
ὁμοῦ ἀποβρέξας εὐχυλότερον εἰς ὕδωρ ῥοῦλα ι· ἕψησον μέχρις ἂν ἐναπολειφθῇ
τὸ ἥμισυ· εἶτα μαλάξας καὶ συρώσας, θὲς εἰς τὸ συρωθὲν ὕδωρ, σάκχαρ ῥοῦλου χαβ· καὶ ἕψε με-
χρὶ συστάσεως· ἡ πόσις οὐγγ. α· ἢ καὶ β· κρεῖττον δὲ γίνεται μετὰ πενιδίων κυρομένον καλῶς· ζουλάπιον τῶν
λιμονίων· ὠφελεῖ νόσους [illegible] εἰς τὸ καταπαύειν τὰς ἀναθυμιάσεις τῆς ξανθῆς χολῆς· καὶ τὸ
ζέον τῆς σφοδρᾶς πυρετοῦ· εὐδίως παύει τὸ στόμαχον ἀπὸ κακοχυμίας καὶ ὄρεξιν ποιεῖ-
ται προσφορεῖν· Λαβὼν ἐκ τῶν σάκχαρ καλλ. λευκ. ῥούτουλα γ· ἀφρίσον μετὰ λευκοῦ
τοῦ ᾠοῦ ἄχρις ἂν καθαρισθῇ· εἶτα λαβὼν λίμονας καλοὺς πληρεστάτους, καὶ [illegible] καὶ σήπον
τὰς ἄκρας διὰ τὸ πικρότητα τὸ φλοιῶν αὐτῶν· καὶ ἐκθλίψας, ἔασον καταστῆναι· καὶ συρώσας μετὰ
πανίου· καὶ θὲς ἀπὸ τοῦ συρωθέντος ζωμοῦ εἰς τὸ σάκχαρ, ῥοῦλου α· καὶ ἕψε [illegible]

περὶ μέχρι συστάσεως ζουλάπιον περιστερᾶς ἀκριβῶς μετὰ πάσης κατεψυγμένης. ἡ δόσις οὐγγία α΄ μεθ᾽ ὕδατος
ψυχροῦ ὀλίγου· πολλάκις δὲ καὶ ἄνευ ὕδατος· ζουλάπιον εἰς βραχνίασιν φωνῆς. Λαβὼν σμύρ-
νην, λίβανον, χυλὸν γλυκυρρίζης, ἀνὰ ℥ ή· σμύρναν, ἄμωμον, κρόκον ἀνὰ ℥ δ΄. τραγά-
κανθαν ℥ ϛ΄ σάκχαρ ℥ λ΄. κόψας σήσας, φύρασον μετὰ μέλιτος ἀττικοῦ. ἡ δόσις ϛ΄ β΄ πρωῒ καὶ ἀφ᾽ ἑσπέρας.
αὕτη ἡ δύναμις παρὰ διαθέσεις τὰς αἰσθητικὰς ἐστὶ καὶ ὀργὰν διὰ τὸ πεπτικὰ καὶ
παρηγορικὰ καὶ συμφοροῦντα καὶ ῥυπτοῦντα. ὁ μὲν γὰρ λίβανος καὶ ἡ σμύρνα καὶ ὁ κρόκος, τῶν πεπτόντων
τὰς διαθέσεις εἰσίν. ὁ δὲ τῆς γλυκυρρίζης χυλὸς τῶν λεαινόντων καὶ πραϋνόντων τὴν τραχύ-
τητα. ὥσπερ καὶ ὁ βαλαυστίων. τὸ δὲ ἄμωμον ἰσχυρῶς ξηραίνει μετρίου καὶ βραχεῖ τινι συνεπι-
σχύει. τὸ δὲ μέλι τῶν θερμαινόντων ἐστὶ καὶ ῥυπτόντων δυνάμει. ἀνδροπαχίου ἐστὶν αὕτη
ἡ σύνθεσις. ὀρτηριακὴ πρὸς ἀποκοπὴν φωνῆς· Λαβὼν ζίζιφα, μυξάρια, σταφίδας, γλυκύρ-
ριζαν, ὕσσωπον μεθ᾽ ὕδατος καὶ δὸς πιεῖν κατὰ τὸ θῶ φύλλον· εἰς οἴδημα ὅπου ἐστὶν ἐν ὅλῳ βραχί-
ονι καὶ παντὶ μέλει. Λαβὼν τὰ σῦκα θέσα ἢ ξηρὰ ὀξέα βοῦ ἀποπαύνισε, ἕψησον μετὰ ξυλάλο-
ης ἴσον· καὶ ἔπειτα μαλθακοῦ πῦρος καὶ καταβαλόντος, ἕασον ψυχθῆναι ὀλίγον· καὶ θὲς
ἐν τῷ οἰδήματι ἐν μέλιτι α΄. καὶ θαυμάσεις θεοῦ θέλοντος: αὐλίσδιλος παῦλον· ποιοῦσι πρὸς
ῥῆξιν καὶ φωνῆς ἀποκοπὴν· δύσπνοιαν τε καὶ πρὸς ἀναφορικοὺς· δυσκολιῶντας· στομαχικοὺς· κωλικοὺς·
στροφικοὺς· πνευμονικοὺς· κοιλιακούς· Λαβὼν κάγμον, ἄμωμον, φύλλων ἰνδικοῦ ἀνὰ γρ. α΄.
χρυσάνθου· χυλ. ὑποκυστίδος· κόστου· ῥόδα ξηρὰ ἀνὰ οὐγγ. α΄· πύρεθρον· λίβανον· κασ-
τόριον· εὐφόρβιον· μαραθρόσπερμα· ῥοῦς συριακοῦ· ἀνηθόσπερμα· σέλινον· καρδάμωμον·
ἀνὰ οὐγγ. η΄. κιννάμωμον· πετροσέλινον· ναρδόσταχυν· ἴριν· ὄπιον· πέπερι ἀνὰ ϛ΄ β΄.
βάλσαμον οὐγγ. β΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις ἑσπέρας καὶ πρωῒ καρύου α΄. σκευασία τῶν ῥοδελαίων:
Λαβὼν φύλλα μέσα ῥόδων ἐρυθρῶν οὐγγ. γ΄. ψῆξον αὐτὰ νυχθήμερον· καὶ βάλε εἰς ὄστρακον νέον, θὲς
ἐπάνω ἐλαίου καθαροῦ λίτρας α΄ ἥμισυ· καὶ πωμάσας καλῶς, τοῦ μὴ ἀναπνεῖν, ἡλίαζε ἡμέρας μ΄. καὶ
οὕτως ἀπόθου ἐν ὑελίνῳ ἀγγείῳ ἐπιβαλὼν τὸ δὲ καὶ μὴ ἐπιδάφους: σκευασία τοῦ χαμαιμηλελαίου:
Λαβὼν χαμαιμήλου πεπτοῦ ἀνθοῦ, οὐγγ. β΄. ἐλαίου γλυκέος λίτρας α΄ ἥμισυ. βαλὼν εἰς ἀγγεῖον· καὶ πω-
μάσας καλῶς, ἡλίαζε ἡμέρας μ΄. ἤγουν ἕως θέρους ἢ τὰ ἄνθη ἐμβαλὼν θέρμον. θερμαίνει δὲ καὶ ξηραί-
νει· διὸ ἁρμόζει πρὸς ἀτελεῖς καὶ τόπους θώρακος καὶ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ σώματος τῶν θερ-
μῆς δεομένων: σκευασία τοῦ πηγανελαίου· θερμαίνει, καὶ ξηραίνει· καὶ ἁρμόζει ἐπὶ τὰ αὐτὰ
τῷ προτέρῳ. Λαβὼν κόμην πηγάνου· ἤτοι φύλλα, ψῆξον νυχθήμερον οὐγγ. α΄. ἐλαίου γλυ-
κέος λίτρας α΄ ἥμισυ. ἡλίαζε ὥσπερ τὸ ἀνηθέλαιον· σκευασία τοῦ δαφνελαίου· Λαβὼν ἐλαίου παλαιοῦ,
λίτρας ϛ΄ ἥμισυ. δάφνης καρποῦ πεπείρου λίτρας ἥμισυ. μέλιτος καὶ ἀλήλεσον, ἐκθερίνει τὸ ἔλαιον· τινὲς
δὲ θλάσαντες ἀνηθοῦσι τὰς δαφνίδας, καὶ ἐκκρίνουσι τὸ ἔλαιον. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο μεμονωμένον· θερμ-
αίνει καὶ μαλακτικόν ὡς καὶ χρώμενον ἐν βαλανείῳ, θεραπεύει ψώρας καὶ λειχῆνας τὰς ἀπὸ τε-
ξεως γινομένας. ὠφελεῖ δὲ καὶ τοὺς ὑπὸ ψύξεως ἐνοχλουμένους τὰ ἄρθρα· ἰσχιαδικοὺς· ἀνυπερτ καὶ σκω-
ληκας καὶ φθεῖρας· πίτυρα κεφαλῆς· ὀφιάσεις τε καὶ ἀλωπεκίας. χρώμενον ἐν λουτρῷ· καὶ ἀπο-
σμηχόμενον ᾠῷ μετὰ, καὶ ἡλίου ἀέρα· παραφυλάττειν δὲ τὴν θερμὴν κεφαλὴν προσάπτεσθαι:
σκευασία τοῦ ἀμυγδαλίνου ἐλαίου. ὠφελεῖ πρὸς φλεγμονὰς καὶ παρέγκλισιν μήτρας εἰ-

χυματιζομένοις. πρὸς ὑστερικὰς πνίξεις. κεφαλαλγίας ἀλειφομένης τῆς κεφαλῆς. πρὸς ὤτων πόνους, ἤχους. σύριγ-
γας ἐνσταζόμενον. ὠφελεῖ δὲ νεφριτικούς. δυσουριῶντας. λιθιῶντας. [illegible]. ἀσθματικούς. φθισι-
κοὺς καταρροφούμενον [illegible]. ὠφελεῖ δὲ [illegible] προσώπου. ἐφήλεις ῥυτίδας. μίγνυται συμμέτρως
μετὰ κηροῦ [illegible] ὀδύνας ὡς κηρωτή. ἀμβλυωπίας τε ἔστιν [illegible]. [illegible] δὲ
[illegible] σκευάζεται δὲ οὕτως. ἀμυγδάλων πικρῶν [illegible]
[illegible] ἐπιρραινομένου ἐπάλληλον ὕδατος θερμοῦ βρέχε. καὶ ἀποπιεζομένων, ἐκκρίνεται τὸ ἔλαιον.

Σκευασία μυρσινελαίου: Λαβὲ φύλλα μυρσίνης [illegible] οὐγγ. α. κόψας καλῶς, θὲς εἰς ἀγγεῖον.
καὶ ἐπίβαλε ἐλαίου ὀμφακίνου λίτρας [illegible]. καὶ πωμάσας καλῶς, ἡλίαζε ἡμέρας μ. τοῦτο στύφει. καὶ κε-
φαλαλγίας [illegible]. καὶ ἀθρόως ἱδρῶντας παύει: **Σκευασία [illegible]:** Λαβὲ ἴα πορφυρᾶ
οὐγγ. β. ἐλαίου καθαροῦ λίτρας γ. [illegible] καὶ πωμάσας καλῶς, ἡλίαζε. ψύχει γὰρ καὶ
στύφει. καὶ εὐωδιάζει:—

[illegible] Περὶ ἰκτέρου

Παρῆκται τὸ ὄνομα τοῦ ἰκτέρου, ἀπὸ τῆς [illegible] χρυσοειδοῦς καὶ κροκοειδοῦς [illegible] ἡ καλουμένη
[illegible] ἐν ἐρήμοις, ὥρᾳ θέρους. ἔστι δὲ ὁ ἴκτερος, ἐπιρροὴ ξανθῆς χολῆς μετὰ αἵματος διατρέ-
χουσα ἐν παντὶ τῷ σώματι. καὶ διαχεομένη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. καὶ ἡ γένεσις αὐτοῦ ποτὲ μέν, ἐκ προ-
καταρκτικῆς αἰτίας συμβαινούσης ἀπὸ τοῦ ἥπατος. ποτὲ δὲ ἐκ προηγουμένης αἰτίας συμβαινούσης ἀπὸ τοῦ
σπληνός. καὶ ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ ἥπατος προκαταρκτική, ὑπάρχει ἡ φαινομένη ἐν τοῖς σώμασιν. [illegible]
[illegible] ἔστι δὲ καὶ ἡ πόσις τῶν [illegible]. [illegible] συνεχὴς μετάληψις τῶν θερ-
μῶν βρωμάτων καὶ πομάτων ἅτινα [illegible] ἔχουσι τοῦ ἐξάπτειν τὸ αἷμα καὶ πυροῦν. καὶ
ποιοῦν αὐτὸ χολῶδες. σημειωτέον δὲ τοῦτο [illegible] τοῦ ἀρρώστου καὶ τῆς κρίσεως τοῦ [illegible]
ἀπὸ τοῦ ἥπατος [illegible] αἰτία. [illegible] εἰς ἤδη [illegible] καὶ [illegible] πρῶτον μόνον, ὅτι
νικᾷ ἡ φύσις [illegible] καὶ ἀποσπᾶσαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, γίνεται
ὁ ἴκτερος. ὥσπερ ἐν τοῖς ὀξέσι πυρετοῖς. καὶ δηλοῖ ἀνάρρωσιν καὶ λύτρωσιν τοῦ ἀρρώστου, εἰ μὴ ἄ-
ρα γένοιτο τοῦτο πρὸ τῆς ἑβδόμης ἡμέρας. σημαίνει γὰρ ὅτι ὁ ἴκτερος οὗτος, οὐκ ἐγένετο ἀπὸ τῆς
ἐνεργείας τῆς φύσεως. ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς ὀξύτητος τῆς νόσου. ἡττᾶται γὰρ ἡ φύσις καὶ ἀναγκάζεται [illegible]
τὰ κρίσιμα σημεῖα παρασχεῖν. καὶ διὰ τοῦτο φησὶν Ἱπποκράτης, ἴκτερος πρὸ τῆς ἑβδόμης, [illegible]
[illegible] ἐπίφοβον [illegible]. ἐν δὲ τῇ ἑβδόμῃ φαινόμενος, ἔστι σωτήριον. γίνεται δὲ ποτὲ
ὁ ἴκτερος καὶ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν χωρὶς τῶν ῥηθέντων [illegible] ἡ κρᾶσις τοῦ
ἥπατος. [illegible] τῶν παθῶν ὧν ἐμνημονεύσαμεν. [illegible] ἀδυνατεῖ γὰρ ἡ φυσικὴ
ἀρρωστία αὐτοῦ ἀποδιακρῖναι τὰ [illegible] καὶ ἀποπέμπειν τὸ χολῶδες
μέρος εἰς τὴν χολώδη κύστιν. τὸ διαχωρισθὲν [illegible] αἵματος. τότε γὰρ [illegible] ἡ χολὴ ἐν
τῷ ἥπατι καὶ [illegible] ἐν τῷ αἵματι. καὶ βλάπτει αὐτό. καὶ ποιεῖ αὐτὸ χολῶδες. εἰς δὲ τὸ εἶδος τοῦ
ἰκτέρου τούτου, [illegible] αἴτια σημαίνουσαι τὴν ἀλλοίωσιν τῆς φυσικῆς ἐνεργείας. οἱ
[illegible] σαρκός. πόνος. βάρος εἰς τὸ δεξιὸν μέρος. [illegible] συμβαίνει [illegible]
[illegible] τῆς χολῆς, βλάβη [illegible] καὶ οὐ [illegible] τὴν ξαν-
θὴν χολήν. καὶ [illegible] ἐν τῷ ἥπατι, βλάπτει τὸ αἷμα. ἢ συμβαίνει τῇ χολῇ ἔμφρα-
ξις [illegible] ἀποκλείοντος. τὴν διέξοδον [illegible] εἰς τὸ θυλάκιον τῆς χολῆς.

καὶ ἀνθυποστρέφεται εἰς τὸ ἧπαρ· καὶ διασπείρεται μετὰ τοῦ αἵματος ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, καὶ
ἀηδίαν ποιεῖ. ὁπηνίκα γὰρ ἐμφραχθῶσιν αἱ κάτω διέξοδοι τῆς χολῆς, ἀναφέρεται εἰς τὸ ἄνω ὁδ'
τὸ ἀφικνούμενον ἐν τῷ στομάχῳ· καὶ ποιεῖ τὴν ὄψιν ὠχράν· καὶ πλεονάζει ἡ θέρμη αὐτῆς εἰς τὰ
μέσα τοῦ σώματος· καὶ δύναται ξηρότητα θέρμην ποιῆσαι καὶ δίψαν· ἡ δὲ ὄψις τοῦ οὔρου καὶ τοῦ δια-
χωρήματος, λευκή, διὰ τὸ ὑστερεῖσθαι βάπτεσθαι ἀπὸ τῆς χολῆς. εἰ δὲ ἔξω ἡ ἔμφραξις ἐστὶ
ἀνωδέβον τὰ ἄπεπτα ὄντα ἐν τῷ στομάχῳ, πληθύνει ἡ ἐπιρροὴ τῆς χολῆς εἰς τὰ ἔντερα· καὶ
βάπτει τὸ οὖρον καὶ τὰ διαχωρήματα· καὶ ποιεῖ τὸ οὖρον ὥσπερ ἔχον πολλὴν ἐρυθρὰν ἢ κιννά-
βαρι, καὶ ἐπάνω ἀφροὺς σφόδρα κιρρίνους. καλεῖται δὲ πολλάκις καὶ ἡ φύσις τὸ πλεῖστον
δὲ γίνεται ἴκτερος, ὅτε παρέλθῃ αἰφνιδίως ἡ χολή· οὐ μέντοι βλάπτεται ἐκ τούτου τὸ σῶμα
οὐδὲ ἐμποδίζεται εἰς τὰς εὐρείας ἀπὸ τοῦ ἥπατος· γίνεται δὲ πολλάκις ἴκτερος, ὁπηνίκα παχύ-
νωσιν αἱ φλέβες, ἀπὸ δυσκρασίας θερμῆς· ἔξω τῆς τάξεως τῆς ἐμφύτου θερμότητος· ποιεῖται
γὰρ τὸ ἐρχόμενον αἷμα ἀπὸ τοῦ ἥπατος εἰς τὰς φλέβας· καὶ ἐξάπτεται καὶ μεταβάλλεται εἰς χολώδη
δύσκρασιν· καὶ γίνεται ἴκτερος κατασκληρός. πολλάκις δὲ γίνεται ἴκτερος μέλας· καὶ βάπτονται
μελανοῦσιν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἅπαν τὸ σῶμα· καὶ ἡ αἰτία τούτου γίνεται, ἐξ ἀσθενείας τοῦ σπληνὸς
καὶ τῆς ἑλκτικῆς αὐτοῦ δυνάμεως, ὁπηνίκα οὐκ ἰσχύει ἕλκειν τὰ ῥύπα τοῦ αἵματος· καὶ
τὸ θρομβῶδες αὐτοῦ· καὶ ἀπομένει ἐσφηνωμένον ἢ ἀποκεκλεισμένον εἰς τὸ ἧπαρ· καὶ ποιεῖ ἔχ-
ειν τῷ πάσχοντι μελανότητα καὶ σκοτεῖ: ὁπηνίκα οὖν ἴδομεν ἰκτεριῶντα· καὶ γνῶμεν τὰ
αἴτια διὰ τῶν προλεχθέντων σημείων, εἰδῶμεν ὅτι μὲν πυρετὸς ἐστὶν ἢ οὔ. εἴπερ οὖν πυρέττει
ὁ νοσῶν· καὶ πρὸ τῆς ἑβδόμης ἡμέρας ἐφάνη ὁ ἴκτερος πρὸ τῆς φανερώσεως τῆς πέψεως
τοῦ νοσήματος, ὑπάρχει πονηρὸν σφόδρα· καὶ οὐκ ἔξεστι φροντίζειν τὰ περὶ τὴν θεραπείαν αὐτοῦ·
εἰ δὲ φανῇ ὁ ἴκτερος εἰς κρίσιμον ἡμέραν· οἷον ἑβδόμην· ἢ θ' ἢ ια' ἢ ιδ'. μετὰ τὸ φανῆναι σημεῖα
τῆς πέψεως καὶ κουφίζεσθαι τὴν νόσον. ὥσπερ δὲ σημεῖον πέψεως· καὶ τὰ ἄλλα. οἷον αἱ προλεχθεῖ-
σαι φυσικαὶ εὐρύνσεις ἐστὶ κρεῖττον κατὰ μικρόν. τοῖς γινώσκει τὸ νόσημα κρίσιμον πάνυ καὶ
προδηλοῦσιν οὐκ ἔξω. ὅτε οὖν ἔχοντα τὸ εἶδος ταύτης τῆς νόσου, χρὴ κυβερνᾶσθαι διὰ τῶν λεπ-
τυνόντων. ὥστε δαμάσκηνα, τὰ ὀξυφοίνικα, τὸ ἀπόζεμα τῶν δύο ῥοῶν. τῆς ὀπτῆς κολο-
κύνθου μαλαχθῆναι εἰς τὸ αὐτὸ ἀπόζεμα, κάρυα προσφ. τὰ ζωθέλα. ὁπηνίκα δὲ ἡ νόσος
παρακμάσῃ καὶ παύσηται ἡ ὀξύτης τοῦ πυρετοῦ, κινεῖται τὴν ξανθὴν χολὴν μεθ' ὕδατος
τοῦ κνίκου. τῆς περιπλοκάδος τοῦ στρύχνου. μετὰ καὶ μελαίνης κασσίας τε καὶ τῶν ὁμοί-
ων. δίδεται δὲ τῶν νοσούντων, σπιασκινῆ ζαν ὀξυσάκχαρι· ἢ μεθ' ὕδατος τῶν δύο ῥοῶν· ἢ μετὰ σακ-
χάρεως καὶ σποδίου. βάφεται δὲ κολοκύνθου. φακῆς. ἀνδράχνης. βλῆτα. ἀτράφαξιν. τεῦτλον
δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἥπατος καταπλάσσεται συνεχῶς ἐκ τῶν δύο σανταλ. ἐρυθροῦ καὶ κιρρινοῦ. ῥόδων.
κριθαλεύρου. μετὰ ὀλίγης καφουρᾶς. προσφέρεται μεθ' ὕδατος τοῦ στρύχνου. ἢ τῆς ἀνδρά-
χνης. ἢ τοῦ φακοῦ τῶν τελμάτων. ἢ μετὰ τοῦ γλυκέως τοῦ ... ἢ ἐσδαγκίου. ὁπηνίκα δὲ ὁ
πυρετὸς φυγαδευθῇ καὶ ἀπομείνῃ καταλελειμμένα ἴχνη τοῦ ἰκτέρου εἰς τὸ σῶμα, ποιοῦμεν
τῷ ἀρρώστῳ τὸ ὕδωρ τοῦ μαράθρου καὶ τοῦ στρύχνου· καὶ τοῦ κνίκου μετὰ ὀξυσάκχαρος, ἢ μετὰ
τῶν βοτανῶν τῆς καφουρᾶς. ἢ τοῦ σποδίου. ἢ τοῦ σανταλίου. ἢ τῶν ῥόδων. ἢ τοῦ λαχά. καθαίς-

τῷ εἰλεῷ οὖν πράγματι τοῦτο προσθετέον. βοηθεῖ δὲ στρουθία πέδιλος σὺν ὀμφακί-
νῳ ὕδατι. ἢ ἡδυόσμου. ἢ μεθ᾽ ὕδατος ὀξυμέλι ῥόος. ἢ ὀρνιθόπουλα μετ᾽ ὄξους. ἢ μετὰ
κολλαβίου. ὁ δὲ ἄρρωστος τὸν ὀφθαλμὸν μετ᾽ ὄξους καὶ ὕδατος ψυχροῦ. ἢ μετ᾽ ὄξους καὶ ῥοδοστά-
γματος. ἢ μετ᾽ ὄξους καὶ ὕδατος κορίου. ἢ μετ᾽ ὄξους καὶ γυναικείου γάλακτος. ἢ μετ᾽ ὄξους καὶ ἐ-
λαίου. ἀπαίρει γὰρ τὸ ὠχρὸν τῶν ὀφθαλμῶν. ὁμοίως ὠφελεῖ μεγάλως ὁ ζωμὸς τῶν δύο ῥοῶν εἰς τοὺς
ὀφθαλμούς. καθαίρει γὰρ τὸν ἴκτερον μεγάλως καὶ θαυμαστῶς. εἰ δ᾽ οὖν περιπλέει ὁ ἄρρωστος, δεῖ πρῶτον τέ-
μνειν τὴν βασιλικὴν φλέβα τῆς δεξιᾶς χειρός, καὶ ἀπολύειν τὸ αἷμα κατὰ τὴν δύναμιν. καὶ τοῦτο εἰ ἐπι-
συνάδει ὁ καιρός. καὶ ἡ ἡλικία. καὶ ἡ συνήθεια. εἶτα κινοῦσι τὴν γαστέρα, διὰ τῶν κινούντων τὴν
ξανθὴν χολήν. ὥστε τὸ ἔψημα τοῦ μήλου τοῦ καλουμένου, ἢ τὸ ἔψημα τὸ ἔχον μυροβάλανον. ἀψίν-
θιον. σπέρμα κνίδου. ἀψίνθιον ῥωμαϊκόν. δαμασκηνά. ζίζιφα. ὀξυφοίνικον. μάννα.
καὶ τὰ πλεῖστα τούτοις ὅμοια. ἀπὸ δὲ τῶν ἑψημάτων καὶ ποτῶν. καὶ κόκκων. καὶ ἐλιγμάτων τῶν ἀγόντων τὴν
ξανθὴν χολήν. πινέτω δὲ καὶ τὸ ὀξυσάκχαρον. τὸ ἁπλοῦν τὸ σπουδαῖον. τὸ οὕτως καλούμενον. ἢ
πινέτω τὸ κυδώνιον ὀξυσάκχαρον. ἢ τὸ τῆς ἀψινθίου. ἢ τὸ ἄλλο καινόν. εἰ δέ τι κωλύει τὴν φλεβοτομίαν.
ἢ τὴν διὰ φαρμάκων κάθαρσιν τῆς χολῆς, ὡς ἡ ἀσθενοῦσα δύναμις ἢ τὸ ψῦχος τῆς ὥρας καὶ ἡ
ἡλικία καὶ τὰ ὅμοια· δεῖ πίνειν τὸ ἀπόζεμα τοῦ σχοίνου. τοῦ κνίδου. τῶν ἰντύβων. τῶν μα-
ράθρων. ἑψημένων καὶ ἀπηφρισμένων σὺν ὀξυμέλιτι ἢ ὀξυσακχάρῳ. ἢ σὺν σακχάρῳ. ἢ σὺν ὕδατι
τῶν δύο ῥοῶν. πινέτω δὲ πάλιν σὺν ὕδατι λαχάνων, τὰ βολίσκια τοῦ λακχᾶ. ἢ τῆς ἀψινθίου.
ἢ τοῦ εὐπατορίου. ἢ τοῦ ῥέου: εἰ δὲ πολύθερμος ἐστὶν ὁ νοσῶν λαμβανέτω τὸ ὀξυσάκχαρον
σὺν τοῖς βολίσκοις τῶν ῥόδων. ἢ τοῦ σανδάλου. ἢ τοῦ σανδαλίου. ἢ τῆς καφουρᾶς καὶ τὰ ὅμοια.
ἡ δὲ τροφὴ ἔστω χρυσολάχανα βλῆτα. ἀνδράχνη. κολοκύνθη. ἀμυγδαλέλαιον γλυκύ. ὕδωρ
κορίου χλωροῦ. πινέτω δὲ καὶ πλιαντάνης ἐπὶ χρόνον ἑψηθὲν τὸ ὕδωρ τοῦ ὀξυμέλιτος ῥόος. ἑψη-
μένου ἐν αὐτῷ τοῦ φλοιοῦ τῆς ῥίζης τοῦ μαράθρου. καὶ τῶν ἰντύβων. ἀλειφέτω δὲ τὸ πρόσφατον
ἰχθὺν ἑψητὸν ἀλεκτρυόνα σὺν ὄξει καὶ σακχάρῳ. καὶ πέρδικας καὶ δορκάς. συντρίβεται δὲ τὸ ὕδωρ
μετ᾽ ὀξυσακχάρου καὶ καταπλαστέσθω τὸ ἧπαρ μετ᾽ ἐμπλάστρου τῶν σανδάλων καὶ τῶν ὁμοίων. ὠφελεῖ
δὲ αὕτη εἰς ἴκτερον, τοῦ λαβεῖν σπέρμα ἀγριοσταφίδος κεκομμένου καὶ σεσησμένου < β. καὶ πίνειν
μετ᾽ ὀξυσακχάρου. ἢ λαβεῖν κέρας ἐλάφου κεκαυμένου < β. καὶ πίνειν αὐτὸ μεθ᾽ ὕδατος ψυχροῦ. ἢ πίνειν < β.
ἀψινθίου κεκομμένου καὶ σεσησμένου μεθ᾽ ὕδατος τοῦ ἀνίσου. πίνειν δὲ καὶ ἐκ τῶν τοιούτων βολίσκων.
σύνθεσις βολίσκων ὠφελίμων εἰς ἴκτερον. ἀποφρακτικῶν τῆς ἐμφράξεως τοῦ ἥπατος καὶ τῶν σπλάγχνων.
Λαβὲ ἱερᾶς πικρᾶς. ἀψινθίου. χολῆς. εὐπατορίου ἀνὰ < β. φύλλων ῥόδων ἐρυθρῶν. σποδίου. χίνου ἄνθος.
ἀγαρικοῦ. φύλλων ἰνδικῶν ἀνὰ < α. λακχᾶ κεκαθαρισμένου. ῥέου ἰνδικοῦ. ἀνὰ < α. κόψας σήσας,
φύρασον μεθ᾽ ὕδατος τῶν ἰντύβων. καὶ ποίει βολίσκους ἀνὰ < α μέχρι < α. πινέτωσαν
δὲ μετὰ ζωμοῦ τῶν ἰντύβων ἐξαρισμένου μετ᾽ ὀξυσακχάρου οὐ α. πάνυ γὰρ ὀνίνησιν.
*ἱερὰ ἡ τοῦ δαμασκηνοῦ ὠφελοῦσα εἰς τὸν ἴκτερον πόνον ἥπατος. τὸν ἀπὸ χολῆς ἐμέ-
τον μαλάσσει δὲ καὶ τὴν γαστέρα.* Λαβὼν λακχᾶ κεκαθαρμένου. σποδίου ἀνὰ < β.
κρόκου χαρούβας δ. ῥέου ἰνδικοῦ. καφουρᾶς ἀνὰ χαρούβας δ. κόψας σήσας, ἀναμίγνυε
μεθ᾽ ὕδατος τῶν δαμασκηνῶν. καὶ τῶν ὀξυφοινίκων ἑψημένων. ἡ πόσις ἔστω λίτραι γ. ὀπωρινά

διαπήδα ὥσπερ ἀπὸ τοῦ στόματος καὶ ἐναπολαύειν ἢ ὠχρότης ἐστὶ τῶν ὀφθαλμῶν διὰ τὴν πληθώραν
μετὰ τὸ μεθύσκεσθαι τῶν σιτίων. ἢ λαβὼν ὀλίγοις πόνοις ἠσθένησεν, ἢ ἄλλου καὶ ποτ-
θεὶς μετὰ γυμνασίου γαλακτος καὶ παρεστάναι ἢ μετὰ ὀξέως δριμέος καὶ ἐπιδείκνυσι.
ἢ παρὰ τῷ μεθύειν ἐξ ἀρχῆς εἴπομεν. ἐπὶ ἀφαιρέσει τοῦ ἰκτέρου [illegible]:—

ἡ ια΄ σπυ. περὶ σπληνός —

Ἐπειδὴ τῆς κοιλίας διαθέσεως ἀπὸ τῆς ἄνω ἐπὶ τὰ κύρια, περιέγραψεν ὁ Ἱπποκράτης, ἐστὶ ἀρχὴ τῆσδε
τῆς ῥήσεως τῆς ε΄ βιβλίου. οἷσιν ὁ σπλὴν καταρρέει, πόδες καὶ γούνατα θερμά. περὶ
σπληνικῆς διαθέσεως ἐνταῦθα διαλέγεται καὶ φησὶν ὅτι οἷς ὁ σπλὴν καταρρέει, τουτέστιν
ἐπὶ τὰ κάτω ῥέπει ἔχει τὴν φλεγμονὴν ἢ τῆς φλεγμονῆς ἐντὸς ἄνω μετεωρισμοῦ γενομένης. τῆς δὲ ὕλης
ἐπὶ τὰ κάτω ῥεπούσης, φησὶν ἐπειδὴ ἐπὶ τὸ ὀδυνῶδες μόριον τουτέστιν ἐπὶ τὰ κάτω
φέρεται ἡ φύσις μετὰ τοῦ οἰκείου σχήματος τουτέστι μετὰ αἵματος γινομένη. διὰ τοῦτο τὰ μὲν κάτω
οἷον πόδες, θερμότεροι εἰσὶ καὶ τὰ γόνατα. αἱ δὲ χεῖρες καὶ τὰ ὦτα καὶ αἱ ῥῖνες ψυχραί.
ἄρα διὰ τοῦτο λεπτὸν αἷμα καὶ ἄπορον προσφέρει τοῦ λόγου. ἐπὶ σπληνικῇ διαθέσει,
φέρεται πολλάκις τὸ αἷμα λεπτομερέστερον διὰ ῥινῶν. καὶ ζητεῖ ἄρα διὰ τί τοῦτο λεπτὸν
ἐκκενοῦται. ἄρα αὐτὸς ὁ σπλὴν ἐπὶ λεπτοτέρᾳ ὕλῃ ἔχει τὴν φλεγμονὴν [illegible], ἢ τὸ μὲν
παχὺ κρατεῖται ἐντὸς σπληνί, τὸ δὲ λεπτὸν ἐστὶ τὸ ἐκκρινόμενον. ὅπερ καὶ ἐπὶ τοῦ λίθου λέγομεν ἐν
τῇ διαγνωστικῇ. ὅτι διὰ τοῦτο λεπτὸν φέρεται τὸ οὖρον, διὰ τὸ παχὺ κρατεῖσθαι ἄνω ὑπὸ
τοῦ λίθου. ἐντεῦθεν ἐκπιέσματα. ὅρον δὲ τὸ [illegible] ἐμποιεῖται αἱ κοιλίαι ἐπαράσσονται. [illegible]
τοῦτο ἐν τῷ ἄνω [illegible] τουτέστιν ἡνίκα βλάπτεται πόνος ἐν τῷ σπληνί, τότε συμβαίνει γί-
νεσθαι ψυχρὰ τὰ ἄνω. θερμὰ δὲ τὰ κάτω. ψεῦδος δὲ τοῦτο. καὶ μετὰ ὕλης μόνης οὔσης συμβαίνει
ταῦτα γίνεσθαι τὰ συμπτώματα. ἡμεῖς δὲ φαμὲν ὅτι [illegible] τὸ κάτω δεῖ ἄλλο τάξαι. πολλάκις
μὲν ἐπὶ τῶν ὀμφαλῶν γίνεται φλεγμονή, ἢ περὶ τὸ ἦτρον, ἢ ἐπὶ τὰ ὑστέρα. εἶτα ἐξ αἰφνιδίου γίνεται
ῥῆξις καὶ φέρεται τὸ πῦον, διὰ τῶν ἀδήλων πόρων, ἐπὶ τὰ ὑστέρα. εἶτα τοῦτο ὡς δριμὺ [illegible]-
ρεθίζει τὴν γαστέρα καὶ φέρει ἐπὶ πλέον τὸ περίττωμα. καὶ εἰ τοῦτο συμβῇ, σημεῖόν ἐστιν,
ἡ ῥῆξις γέγονε τῆς φλεγμονῆς ταύτης. διὰ τοῦτο παραδίδωσιν ὁ Ἱπποκράτης. σπλὴν
σκληρὸς [illegible] ἄνω τὰ κάτω στρογγύλος. πλατύς. παχύς. μακρός. λεπτός. τὰς διαφορ-
ὰς τοῦ ὄγκου τοῦ σπληνός, βούλεται παραδοῦναι. γίνεται μὲν ὄγκος, ποτὲ μὲν ἐν τῷ ἄνω αὐτοῦ μέρει.
ποτὲ δὲ ἐν τῷ κάτω. καὶ ποτὲ μὲν ἐπιμήκης. ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁ σπλὴν ἐπιμήκης ἐστί. πολλάκις
δὲ τὰ παρὰ φύσιν, τοῖς κατὰ φύσιν σχηματίζονται, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ ἥπατος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
στρογγύλος γίνεται ὁ ὄγκος. ποτὲ μὲν οὖν ἐπὶ τοῦ σπληνὸς ἐπιμήκης γίνεται ὁ ὄγκος. ποτὲ δὲ
στρογγύλος. ὅταν δὲ ἡ ὕλη μὲν παχεῖα καὶ ἐν βάθει, ἡνίκα τὸ κῶδες τοῦ χυμοῦ ἐν
τοῖς ἔσω μέρεσι τοῦ σπληνὸς χωρῇ. [illegible] καὶ ἄνω ἐπιμήκης καὶ κάτω ἐπιμήκης ἄνω
πλατὺς καὶ κάτω πλατύς. ἐν βάθει παχὺς καὶ ἐπιπολῆς παχύς. ἔνιοι δὲ τῶν σπληνικῶν, [illegible]
[illegible] ἔχουσι τοὺς σπλῆνας. οὐ μὴν μόνον [illegible] καὶ βουβῶνος, ἀλλὰ καὶ κύρτου διὰ
τὴν ἀντιρρόπην καὶ τὴν [illegible] δύναμιν βλάπτειν κεφαλὴν καὶ εἰς ἀσθένειαν ἄγειν. ὥς-
τε ψυχροῦσθαι τὸ πᾶν σῶμα. δηλονότι καὶ τὸ [illegible] αἷμα χειρότερον καὶ ὑδαρέστερον ἐπάγει

γίνεσθαι τῶν τοιούτων παθῶν μάλιστα μὲν χρὴ τὴν θεραπείαν ἀναγκαστικὴν ἢ προνοεῖν
ἀπὸ τῶν ἀμυδροτάτων ἄρχεσθαι βοηθημάτων. πεφυλαγμένους ἐπιπλεῖν διδόναι αὐτοῖς ἔχειν. μή-
τε φάρμακον σφοδρὸν ἔσωθεν ἢ ἔξωθεν προσφέρειν. μήτε μὴν ὅλως τινὰ ἀθρόα. ἀλλὰ κατὰ
βραχὺ τοῖς ἁπλουστέροις χρώμενοι. τοῦ δὲ διὰ σπέρματος καὶ τῶν ἔξωθεν ἀναλαμβάνοντες διὰ τῆς κα-
ταλλήλου διαίτης. τούτοις τοῖς δυνάμεσι ἀρρωστ[illegible]. εἰ δὲ ὅμως τὸ κρεῖττον προκόπτουσαν αὐτὴν θεασώ-
μεθα τοῖς ἰσχυροτέροις χρησόμεθα βοηθήμασι καὶ κατὰ βραχὺ προστιθέντες αὐτῇ. αἱ τοῦ σπληνὸς
ἀρρωστίαι, ἐοίκασι ταῖς τοῦ ἥπατος νοσήμασιν. ἐπειδὴ γὰρ αἱ ἀσθένειαι τούτου γίνονται καθώσ-
περ συμβαίνει ἐν πᾶσι τοῖς μορίοις· φημὶ μὲν ἀπὸ δυσκρασίας ἢ ἀπὸ ξηρότητος καὶ θερμότητος
ἢ ξηρότητος καὶ ψυχρότητος. ἀπὸ ὀργανικοῦ τουτέστι [illegible] καὶ διαλύσεως τῆς συνεχείας· καὶ τὸ
μέγιστον, ὁπηνίκα συμβῇ σκληρότης ἐν αὐτῷ καὶ ὄγκος. ὁπηνίκα οὖν τοιοῦτόν τι συμβῇ τῷ σπλη-
νὶ, ὑπόκειται τῇ αἰσθήσει καὶ καταλαμβάνεται ῥᾷον· καὶ οὐ δεόμεθα τεκμηρίων ἑτέρου δηλοῦντος
ἡμῖν πλέον περὶ τῆς αἰτίας. ψηλαφῶντες γὰρ ὁρίσομεν. διότι ὑπάρχει φανερόν· καὶ ὅθεν ὀλιγοῦται
ὁ σπλήν. ἰσχνοῦται τὸ σῶμα· καὶ πολλάκις ἐπανίσταται τῷ σπληνιῶντι ῥεῦμα κοιλίας [illegible] καὶ μάλα
ὅμοιον τῇ μελαίνῃ χολῇ· καὶ συμβαίνει αὐτῷ ἐπιθυμία βορᾶς. πολλάκις δὲ συμβαίνει γὰρ θέρμη
σφοδρὰ εἰς ἅπαν τὸ σῶμα καὶ ἔξαψις· καὶ κόποι· καὶ βραχὺς [illegible]. τοῦτο δὲ γίνεται ἀπὸ πονηροῦ καὶ κακίστου
καὶ ἀχρήστου αἵματος. ἐκ τούτου φησὶν ὁ Κλαύδιος ὅτι τὸ ὄργανον τοῦ [illegible] ὑπάρχει ὁ σπλὴν τὸ
γὰρ παχύτερον αἷμα εἰς αὐτὸν ἕλκει, τὸ ὂν ἐν αὐτῷ τρυγῶδες καὶ μελαγχολικόν, ὁπηνίκα ἡ ἑλκτικὴ δύνα-
μις τοῦ σπληνὸς οὐκ ἰσχύει ἕλκειν ἀπὸ τοῦ ἥπατος τὸ παχὺ καὶ βορβορῶδες αἷμα, ἐναπολείπεται
εἰς τὸ ἧπαρ. καὶ παρέχει τὸ αἷμα τῇ μελανότητα καὶ σκοτ[illegible]· καὶ διαδέχεται ἡ μέλαινα χολὴ εἰς ἅπαν τὸ
σῶμα· καὶ γίνεται ἡ χροιὰ τοῦ σώματος ὅλη μέλαινα ἀλλοιωθεῖσα ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν. ὁπηνίκα δὲ ἕλ-
κει ὁ σπλὴν τὸ τρυγῶδες τοῦ αἵματος τὸ ἄχρηστον, καὶ ἀπὸ [illegible] τοῦ αἵματος· καὶ ἀπὸ
τῆς συμμίξεως τῆς μελαίνης χολῆς, τότε καθαρὰ γίνεται ἡ οὐσία τοῦ αἵματος· καὶ διακρίνεται [illegible]
τὸ σῶμα [illegible] εἰλικρινὲς καὶ συμμέτρως πάνυ ἡ οὐσία τοῦ αἵματος· καὶ ὑπάρχει καθαρὰ καὶ ἀκηλίδωτος.
οὕτω δὲ τούτου γινομένου, ἐξαπλοῦται ἡ ψυχὴ καὶ προστίθεται· καὶ δύναται [illegible]· καὶ ἡ σοφο-
[illegible]· οὗτός ἐστιν ὁ τρόπος καὶ ὁ σκοπός. ὃν ὁ Κλαύδιος ᾐνίξατο φάσκων. ὅτι ὁ σπλὴν, ὄργανόν ἐστι
τοῦ γέλωτος. εἴπερ οὖν ἐξ ἀρχῆς τὰ νοσήματα τοῦ σπληνὸς [illegible], τότε ῥᾷον ἕπονται τῇ θερα-
πείᾳ. εἰ δὲ ἀμεληθῶσι μέχρις ἂν ἰσχυρώσωσιν αἱ ἐμφράξεις καὶ τὰ οἰδήματα, γίνονται δυσθεράπευτα
καὶ [illegible]. εἰ οὖν ὑπάρχει αὐτῷ οἴδημα, οὐ μόνον ἐπιτιθέναι δεῖ τούτῳ ἀπὸ τῶν ἐκ-
τὸς τὰ ἰσχυρὰ φάρμακα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν ἐντός. διότι ὁ σπλὴν ὑπομένει τὰ ἰσχυρὰ τῶν φαρμάκων
ἄνευ βλάβης καὶ δυσφορίας. εἴπερ οὐχ ὑποφέρει τὸ ἧπαρ θεραπευόμενον σὺν τῷ ὀδυνηρῷ τοῦ
σπληνός. δεῖ θεωρεῖν τὰ φαινόμενα σημεῖα τῆς ἀρρωστίας· καὶ εἰ ἐμφαίνουσιν [illegible] ἀπὸ θερμότητος
εἶναι, δεῖ τέμνειν βασιλικὴν φλέβα τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἢ τὴν φλέβα τὴν μεταξὺ τοῦ μικροῦ δα-
κτύλου· καὶ τοῦ δευτέρου τῆς χειρός. καὶ τοῦτο εἴπερ συνᾴδει ὁ καιρὸς καὶ ἡ ἡλικία καὶ ἡ δύναμις. ἀπολυέ-
σθω δὲ τὸ αἷμα κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ πάσχοντος τὸ ἁρμόζον αὐτῷ· καὶ πινέτω τὸ ὕδωρ τοῦ [illegible]
καὶ τοῦ μαράθρου· καὶ τῆς ἰτέας [illegible] καὶ τὰ φύλλα τῆς μυρίκης. [illegible]
καὶ [illegible]· [illegible] τοῦ [illegible]. ὁ καλούμενος [illegible]. ἀπολυέ-

γαστέρα μετὰ τὸ σιτίον γίνεται ἡ αἰτία· τοῦτο ζουλᾶ τῆς ῥίζης καὶ τῶν ὄρων εἰσὶ φασὶ
εἶναι ἀπὸ τῆς κράσεως καθὼς φασὶ γαληνός· ὅτι τὸ πλέον οὕτω ἥπατι συμβαίνει ὅθεν
ἀπὸ ψύξεως καὶ παχύτητος, διὰ τοῦτο τούτων τὰ ξηρὰ φάρμακα τὰ ἀποφράττοντα
τὰς ἐμφράξεις· ὥστε ἀφαιρεῖν τὰ λεπτομερῆ βραχέως

ἢ ταῖς κοτύλαις. ἀπέχεσθαι δὲ δεῖ τῶν θερμῶν βρωμάτων καὶ πομάτων. ... ἃ ἐκλύουσι τὰ ἀφροδίσια.
λαβὼν σπέρμα ἄγνου, καὶ τὰ ἄνθη αὐτοῦ, πηγάνου σπέρμα ἀνὰ ∠ ς΄΄. μανδραγόρου φύλλα. φολίδος
σφαιρίου ἀνὰ ∠ ∠ ς. καστόριον, κύμινον. ἀνὰ ∠ ε. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις καρύου ποντι-
κοῦ τὸ μέγεθος μετὰ ἀποζέματος πηγάνου. ἀνασχετικὰ αὐτοῦ χωρὶς σιδήρου. λαβὼν τῆς νυ-
κουφάρου βοτάνης τὰς ῥίζας. συνθλάσας, θὲς ἐν ὀθονίῳ καθαρῷ, καὶ πίεζε καθ' ὥραν τὴν ἡμέραν.
τὸ ὑποκάτω μέρος [illegible] τὰ ἐρρυπωμένα ἢ τὴν κύστιν μετὰ τοῦ ἀποζέματος τῶν ῥιζῶν [illegible] τὰ ἐμ-
πλάσματα. καὶ μετὰ τοῦ ὄξους.

κεφ. ... περὶ γονορροίας ἀθελήτως γινομένης.

Ἡ γονορροία ἤγουν τὸ ἐκουσίως ἀθελήτως γινομένη χωρὶς ἐπιθυμίας καὶ ἐντάσεως, γίνεται ποτὲ μὲν ἐξ ἀ-
τονίας τῆς καθεκτικῆς δυνάμεως τῶν σπερματικῶν ἀγγείων. καὶ τοῦτο γίνεται ἀνωφερὴς καὶ ὑγρότης τοῦ
καυλοῦ. ποτὲ δὲ πόνος συμβαίνουσι τὰ ἀγγεῖα, ὁ σπασμὸς ὁμοίως τὴν ἐκκρισιν ποιῶν, ἢ διὰ
... τὸ ἐκ ... τὸν γόνον ἐξάγειν αὐτῶν, καθὼς συμβαίνει ἐπὶ τοῖς ἐπιλη-
πτικοῖς. τοῦτο δὲ γίνεται μετὰ τῆς ἀνατάσεως τοῦ μορίου. ἡ δὲ οὕτως ἀκούσιος γονορροία ἐστίν, ἢ διὰ
τὸ ποσὸν τῆς γονῆς ὅταν πληθωρικὴ, ἢ διὰ ποιότητα. ὅταν γένηται θερμὴ καὶ δριμεῖα ἢ λε-
πτὴ καὶ ὑδατώδης. θεραπεύονται δὲ οὕτω τὸ τοιοῦτον πάθος. διατρέφειν τοὺς τοιούτους διὰ
ψυχρῶν τροφῶν, οἷον θριδακίνη, χρυσολάχανα, κολοκύνθαι, βλίτα, σῦκα, πέπονας.
καὶ πᾶν ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν ἢ ψυχρὸν καὶ ξηρόν. ἄρτον συσσίτιον. ὄξος ὀμφάκιον. καὶ τὰ ὅ-
μοια. χρίεσθω δὲ τὸν καυλὸν καὶ τὴν ὀσφὺν μετά τινων ψυχρῶν ἐλαίων. οἷον χυλὸν στρύ-
χνου. ὑοσκύαμον. ἀνδράχνης. ῥόδελαιον μετὰ λιθαργύρου καὶ ψιμμυθίου. τὰ δὲ ἐπι-
πλάττεσθαι ... αὐτοῦ. ἔσωθεν διὰ τῶν ψυχόντων ἐσθίετω δὲ συχνῶς. τὸ κανναβόσπερ-
μα, τῆς θριδακίνης ∠ β. μεθ' ὕδατος τῶν ἑψημένων φακῶν. πινέτω δὲ τὸ ἄλευρον τῶν βα-
λανῶν ∠ β καθ' ἡμέραν. μετ' οἴνου στρυφνοῦ. ἢ πινέτω σπέρμα θριδακίνης ∠ β με-
θ' ὕδατος ἀνδράχνης. ἀποσβεννῦσι τὴν ἐπιθυμίαν καὶ ξηραίνει τὴν γονήν. ἔστι καὶ ναβό-
σπερμα καὶ σπέρμα ἀνδράχνης ἀνὰ ∠ β. πινόμενα μεθ' ὕδατος ἀνδράχνης. ἀθετεῖ-
κοπτει πάλιν τὴν γονορροίαν. καὶ σβεννῦσι τὴν ἐπιθυμίαν ἀπὸ τ' ἀνδρός. λαβὼν τὸ κωνάρ-
ιον βαλαύστιον. σπέρμα ἀνδράχνης. θριδακίνης. ἀρνογλώσσου. κανναβόσπερμα ἀνὰ
∠ β. σπέρμα ἀνήθου. πηγάνου ἀνὰ ... κόψας σήσας. πινέτω ἐξ αὐτοῦ, ... μετὰ
ὕδατος ψυχροῦ. ἢ λαβὼν πήγανον. ὑοσκύαμον ἀνὰ μέρος α. κόψας σήσας, πινέτω ἐ-
ξ αὐτοῦ ... μετὰ ζουλαπίου νυμφαίας. ἢ ὄξους. ὀνήσει γὰρ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῆς γο-
νῆς. ἢ λαβὼν σπέρμα ἄγνου. ὁ προσαγορευόμενον πεντάφυλλον. σπέρμα πηγάνου ἀνὰ ∠ β. ζιγγιβέ-
ρεως ∠ α. κόψας σήσας, πινέτω μεθ' ὕδατος ψυχροῦ. συχνάκις δὲ καθεζέσθω εἰς ὕ-
δατα ψυχρά. ἀπεχέσθω τε τῶν θερμῶν τροφῶν, καὶ ποτῶν. κεφ. ... περὶ τοῦ ἐν ὀνείρῳ γονορροεῖν.

Τὸ ὀνειρώττεσθαι. οὐ συμβαίνει τοῖς παισί, διότι εἰσὶν αἱ φλέβες αὐτῶν. λεπταὶ καὶ στεναί. ἐμπε-
πλησμέναι ὑγρότητος, ἢ ἡ θερμότης αὐτῶν. οὐκ ἀπαρτίζεται, ὁπηνίκα δὲ πληρωθῇ ὁ παῖς,
γεννᾶται ἐν αὐτῷ ὕλη τοῦ σπέρματος ἢ ἀπαρτίζεται. ἰσχύει δὲ ἡ θερμότης τοῦ σώματος. ἤδη
εὐρύνονται οἱ δρόμοι τῶν φλεβῶν αὐτῶν. μετὰ τῆς φυσικῆς κινήσεως, ... ὕλην
πληθυνομένην εἰς αὐτούς. καὶ ἐκ δύο ξηραίνει δι' ὀνείρου. συμβαίνει δὲ πολλάκις

ὁποῖα εἶναι τὰ πρὸς αὐτῆς γυναῖκα· καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις, ὡς ὅταν ὑπνώσωσι, φαντάζονται ἀπὸ ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς αὐτῶν· ὥσπερ εἰς ταύτην συνουσίαν· καὶ ὀνειρώττεται τῶν γονῶν· ἐπειδὴ ἡ φαντασία τῆς ψυχῆς ἀρρήνεται· καθὼς ὑπάρχει ἡ διάθεσις τοῦ σώματος κατὰ τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσόν· ὅτι γε ἐπιβαροῦται τὸ σῶμα ἐκ πολλῶν χυμῶν ὡς ὁ βαστάζων φορτίον πολύ· καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ὅτι ἐστὶ τὸ σῶμα κοῦφον καὶ καθαρὸν ἀπὸ τῶν περιττωμάτων, ὀνειρώττεται ὥσπερ πετώμενον ἢ τρέχον καὶ τὰ ὅμοια· τὸ ὀνειρώττεσθαι δέ, οὐ γίνεται εἰ μὴ ὅταν μὴ κινῆται ὁ ὕπνος καὶ βαθύνῃ ἐν αὐτῷ· ὅπερ οὖν οὐκ ἔστιν ὁ ὕπνος ἤρεμος καὶ ἡσύχως τῶν ὑπνούντων· ἀλλ' οὐ συμβαίνουσιν αὐτῷ φόβοι ἢ ἐξυπνοῖ ἐν μέρει τῶν ὁρωμένων ἐνυπνίοις, οὐκ ὀνειρώττει. δεῖ οὖν τὸν κατὰ πλῆθος γονορροιοῦντα, θεραπεύεσθαι, διὰ ὑδάτων καὶ τροφῶν τῶν προηγουμένων περὶ ὀγκώσεως καυλοῦ· ὑπτίως δὲ ὑπνούσθω· χριέσθω γε τοὺς λαγόνας καὶ τὸν καυλόν, διὰ ψυκτικοῦ ἐλαίου· ὡς καὶ ἀνδράχνη· κόριον· ὑοσκύαμος· στρύχνος καὶ τὰ ὅμοια. ἐσθιέτω δὲ τὰς ψυχρὰς τροφάς· ὡς τὰς θριδακίνας· ἀνδράχνην· ἀτράφαξιν· κολοκύνθας· πέπονας· σικύδια· δαμασκηνά· μόρα· ἀρνόγλωσσον καὶ τὰ ὅμοια. καθεζέσθω δὲ ἐπὶ ψυχρᾶς στρωμνῆς· καὶ ἐσθιέτω καὶ ἀλβόσπορον· πινέτω γε σπέρμα θρίδακος· καὶ ἀλειφέσθω τὸν καυλὸν καὶ τοὺς ὄρχεις μετὰ ναφθάρας καὶ ῥοδοστάγματος· καὶ τὰ παραπλήσια· ἀπὸ γε τροφῶν καὶ πομάτων τῶν ψυχρῶν. —

περὶ τῶν ἑλκῶν καὶ τῶν οἰδημάτων, τῶν γινομένων ἐν τῷ καυλῷ:

Συμβαίνουσιν ἐν τῷ καυλῷ τραύματα καὶ οἰδήματα καὶ φλυκτίδες, ἃ γίνονται ἀπὸ καταρροῆς περιττωμάτων ἐκ παντὸς τοῦ σώματος εἰς αὐτόν· τὰ δὲ συμβαίνοντα ἐν τῷ καυλῷ, ἐμφανῆ εἰσι πρὸς γνῶσιν· σεσημείωται δὲ ἡ αἰτία τούτων, ἀπὸ τῆς κράσεως τοῦ ἀρρώστου· ὅσων δὲ ἔστιν ἐν τῷ καυλῷ τραύματα ἀτερόγκου, θεραπεύονται διὰ ταύτης τῆς τάξεως. λαβὼν παπύρου κεκαυμένου· ψιμμύθιον· λιθάργυρον ἀνὰ γρ. β· κολοκύνθαν ξηρὰν κεκαυμένην· χυλὸν γλαυκίου· ἀνὰ γρ. α· κόψας σήσας ἀνάμιξον σὺν ῥοδελαίῳ, καὶ θεράπευε· ἔστι γὰρ αὐτὴ ἡ θεραπεία, ἴαμα αὐτῶν καὶ ῥύσις· ὅσα δὲ ῥέουσι τὰ τραύματα, θεραπεύονται ταῦτα, μετὰ τοῦ φλοιοῦ τοῦ ... σὺν τοῦ βολβοῦ κεκαυμένου καὶ τοῦ αἵματι τοῦ λίθου· ὅσα δὲ αἰσθάνεται ὁ νοσῶν κνησμοῦ ἐν τῷ καυλῷ, λαβὼν μέρος κρόκου· καὶ μέρος βαφομένων· τρίψας ἕκαστον, ἑνώσας, μετὰ ὕδατος· καὶ κλυζέσθω μετὰ τούτου τὸν καυλόν· καὶ ἀλειφέτω· καὶ ὅσα φανήσονται ἐν τῷ καυλῷ οἰδήματα, θεραπεύονται, διὰ τοῦδε τοῦ χρίσματος· λαβὼν καδμείαν ἀργύρου· ψιμμύθιον· λιθάργυρον· χυλὸν γλαυκίου· ἀνὰ γρ. α· κρόκον· ἀκακίαν· τζουλουνάρ ἀνὰ γρ. ζ· κόψας σήσας, λαβὼν κηροῦ λίτρ. β· ῥοδελαίου τὸ ἀρκοῦν, ἀνάλυσον τὸν κηρὸν σὺν τῷ ῥοδελαίῳ· ὅ ἐστιν ἐπίχεε τὰ ὅλα ἐν αὐτοῖς· καὶ ποιήσας χρίσμα δὸν· καὶ ἄλειφε τὰ οἰδήματα τοῦ καυλοῦ· καὶ τῆς καθέδρας :- ἕτερον χρίσμα, ἐξέθηκεν αὐτὸ ὁ Γαληνός· εἰς οἴδημα καὶ ὄγκον καυλοῦ :- λαβὼν φύλλα ἀμπέλου· λίβανον ἀνὰ γρ. α· ψιμμύθιον γρ. β· ἑνώσας μετὰ ὕδατος τὰ πάντα λεῖα ποιούμενος, ἄλειφε σὺν ῥοδίνῳ ἢ μετὰ ὕδατος θαλασσίου· ὠφελοῦσι σὺν τούτοις, τοῦ λαβεῖν ... τὸ λάδι ῥοδέλαιον· καὶ μέρος κρόκου καὶ χρῖε :- ἕτερον ὠφελοῦν ... τὰς φλυκτίδας τὰς γι-

νομέας ἐν τῷ καυλῷ, ἢ ἐν τῇ καθέδρᾳ ἐπὶ τοῖς οἰδήμασι: λαβὼν βέβρανκε καὶ μίγνυον·
τέφραν κληματίδος τῆς ἀμπέλου· τρίψας μετὰ ὕδατος, ἐπιτίθει· ἀνασπᾷ γὰρ αὐτάς, ὅθεν ὠφέ-
λιον :· πε περὶ τῶν οἰδημάτων τῶν γινομένων ἐν τοῖς ὄρχεσι: —
Ὅταν ἀποσωρευθῶσιν ὗλαι, ἀπὸ τῶν περιττωμάτων τοῦ σώματος εἰς τοὺς ὄρχεις,
συμβαίνουσιν οἰδήματα· καὶ εἰ ἐστὶ τὸ ἐπίρρεον περίττωμα ἀπὸ θερμότητος, ὑπάρχει τὸ εἶδος
τοῦ οἰδήματος ἐρυθρὸν ἢ ὠχρόν· παρέπεται δὲ αὐτῷ, ὀξύτης πόνου καὶ ἀμύξεως με-
τὰ θερμότητος· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ ὕλη ψυχρά, ἐστὶ τὸ εἶδος τοῦ οἰδήματος, ὡς τὸ εἶδος τοῦ σώματος,
καὶ αἰσθάνονται ὀδύνης μετ' ἐνύξεως· εἰ δὲ ὑπάρχει ἡ αἰτία τοῦ οἰδήματος προκαθαρτική· ὡς
θλάσμα ἢ κροῦσμα καὶ τὰ ὅμοια, αὐτὸς ὁ ἄρρωστος λέξει ποῖον ταῦτα. θεραπευέσθω
οὖν τὸ οἴδημα, τὸ συμβαῖνον ἀπὸ θερμότητος· εἰ περὶ ἐστὶ δῆλον ἐκ τοῦ προλεχθέντος σημείου, δεῖ
τέμνειν φλέβα βασιλικήν· καὶ σικύαν εἰς τὰς πλάτας· εἰ ἐστὶ τὸ οἴδημα ἐν τοῖς δυσὶν ὄρ-
χεσιν· εἰ δὲ ἐστὶ τὸ ἀλγοῦν, ἐν ταῖς πλάταις ταῖς ἐν τῷ μέρει ἐκείνῳ· σικύαν· καὶ κενοῦσθαι
τὰ τὰ περιττώματα τὰ θερμὰ διὰ τῶν κενωτικῶν· ὡς τὸ ἕψημα τῶν μυροβαλάνων τῶν
ξανθῶν· τῶν ἴων· τοῦ μέλανος καλάμου· τῶν ὀξυφοινίκων· τοῦ μάννα· καὶ τῶν ὁμοί-
ων· χρίειν τὸ οἴδημα διὰ τῶν τοιούτων χρισμάτων. λαβὼν ψύλλιον, ξηρανὸν αὐ-
τό· καὶ λαβὼν τὴν τέφραν αὐτῶν, τρίψον σὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ ἐν μαρμάρῳ ἁπλῷ· καὶ λα-
βὼν ζωμὸν στρύχνου· κιμωλίαν τε καὶ κρόκον, ἑνώσον τὰ πάντα καὶ μάλαξον ἄλειφε· ἢ λα-
βὼν κρίθινον ἄλευρον, ἕψησον σὺν μέλιτι καὶ ὕδατι, καὶ χρίε τὸ οἴδημα· ἢ ἑψήσας τοὺς
κυάμους σὺν οἴνῳ, ἐπιτίθει· ἢ ἑψήσας ἄλευρον κυάμου σὺν ὕδατι καὶ ῥοδελαίῳ, ἄλειφε
πανίον καὶ θὲς κατὰ τοῦ οἰδήματος· ἢ λαβὼν μέρος ἀπὸ τῶν κεράμων τῆς στέγης τῶν οἴκων,
κόψας καλῶς, ἑνώσον μετὰ ὀμφακίνου ἐλαίου καὶ ἄλειφε τὸ οἴδημα· ἢ λαβὼν φύλλα ἀλι-
κακάβου· εἶδος ἐστὶ στρύχνου ποιοῦν καρπὸν ἁδρὸν μέλαν· ὅπερ πινόμενον, ποιεῖ τὸν χρώ-
μενον, παράφρονα· καὶ πολλάκις κτείνει ὡς δηλητήριον· ταῦτα οὖν τὰ φύλλα λαβὼν ἀνά-
μιξον μετὰ κριθαλεύρου· καὶ τοῦ ὠοῦ τοῦ ὠχροῦ· σὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ· καὶ καταπλάσας
ὡς χρίσμα, χρῶ· χρίσμα ὃ δίδει τὸν Ἰσαὰκ ὁ τοῦ Σολομῶντος εἰς οἴδημα ὄρχεων, ἀπὸ πυρώδους
θερμοῦ· ὃ δοκιμάσας ἐπωφελεῖ: λαβὼν ῥόδα ια· σάνταλον ἐρυθρὸν καὶ λευκὸν
ἀνὰ ∠ δS· ῥίζαν ἀλθαίας καὶ σπέρμα αὐτῆς ἀνὰ ∠ ε· χυλοῦ γλαυκίου ∠ ϛ· φύλλα μαλάχης ∠ ϛ·
κόψας σήσας, φύρασον μετὰ ὕδατος στρύχνου· ὅπως γένηται μελιτῶδες· καὶ σταλάξας ῥοδέ-
λαιον, χριέτω τρὶς τῆς ἡμέρας ὀνήσει γάρ· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ οἰδήματος ἀπὸ ψύ-
ξεως, δεῖ λαβεῖν σταφίδας ἀγιγάρτους καὶ πλατὺ κύμινον τὸ λεγόμενον κεράμου· τρίβειν με-
θ' ὕδατος καὶ χρίειν τὸ οἴδημα, ἢ λαβεῖν καγχρὺ ἑψημένον· καὶ πλατὺ κύμινον· σταφί-
δας ἀγιγάρτους ἀνὰ μέρος α, τρίβειν καὶ ἀναμιγνύειν σὺν ῥοδελαίῳ καὶ καταπλάσσειν· ἢ λα-
βὼν μελίλωτον ἑψημένον μετὰ τοῦ ἑψήματος γλαυκίου, ἀνάμιξον μετὰ ἀλεύρου καὶ ψιμμυ-
θίου καὶ κατάπλασσε· χρίσμα εἰς τὸ ἀπὸ ψύξεως οἴδημα τῶν αἰδοίων· καὶ ἀπὸ τῶν παχέων
περιττωμάτων: λαβὼν πλεῖον ἄλευρον· κυάμινον· ἐρεβίνθινον· χαμαιμήλινον ἀνὰ ∠ ϛ δS·
λίβανον· κύμινον· σμύρναν ἀνὰ ∠ α· κόψας σήσας, φύρασον μετὰ στέατος τοῦ νεφροῦ

τῆς αἰγὸς κηκαροῦ · καὶ τοῦ ἐφημέρου ἐλαίου · ἄνθος ἐστὶ μέγιζον · τὰ φύλλα αὐτοῦ ἐρυθρά · τὰ
δὲ ξανθὸν λαμά · ἴσος ἐστὶ τῶν φυτῶν ἴων · κένωσον τὰ ἄνθη μετὰ τοῦ μυελοῦ τῶν ὀ-
στῶν τῶν βοῶν · ἢ στέαρ μετὰ ἐλαίου τε καὶ τοῦ ὠχροῦ τοῦ ὠοῦ · καὶ χρίε τὰ αἰδοῖα · δεδοκιμα-
σμένον. ·

ζʹ ζʹ περὶ τῶν τραυμάτων τῶν γινομένων ἐν τοῖς ὄρχεσιν :—

Ὅπως ἵνα συμβῶσιν ἐν τοῖς ὄρχεσι τραύματα μὴ ἀφλοῦνται, δεῖ λαβεῖν κίμωλον καὶ τρίβειν
μετὰ ὕδατος καλῶς, καὶ χρίειν τὸν τόπον · καὶ ἡ τῆλις μεταπαύειν μέχρις ἂν ξηρανθῇ · ἔτι δὲ ἀπο-
πλύνειν μετὰ ὕδατος χλιαροῦ · ἢ λαβεῖν ἀκακίαν καὶ ψιμμύθιον, τρίβειν μετὰ ῥοδε-
λαίου καὶ χρίειν τὰ τραύματα · ἢ λαβεῖν ἀμπελίνων ξύλων τέφραν · τρίβειν τε μετὰ ὕδα-
τος καὶ νίτρου καὶ χρίειν τὸν τόπον · ἢ λαβεῖν λιθάργυρον καὶ τρίβειν μετὰ ταραμυθίου λι-
θαργύρου καὶ ῥοδελαίου, καὶ χρίειν τὸν τόπον · ἢ λαβεῖν μυελὸν αἴγειον οὐγγ. ϛ · κηροῦ λαμποῦ ℒ β ·
ἀκακίαν · σπέρμα ῥόδων, ἀνὰ ℒ β · ψιμμύθιον ℒ ϛ · ῥοδελαίου ὅσα · κόπτειν τε καὶ
σήθειν καὶ ἑνοῦν τὰ ἄνθη μετὰ ἐλαίου κηροῦ · καὶ ἕψειν ἐπ᾿ ἀνθράκων πάντα καὶ ἀλείφειν ··
χρῖσμα ὠφέλιμον εἰς ἑλκώσεις ὄρχεων · συμβαίνοντα ἀπὸ χειλέων ὀξυτάτας μάλιστα εἰ ἐσόμενα
μετὰ αὐτὰς αἷμα δριμύ: λαβὼν ψιμμύθιον ℒ ϛ · θεῖον ἄπυρον ℒ β · ὄπιον ℒ ϛ,
κόψας μετ᾿ ὄξους, ἄλειφε τὸν τόπον · εἰ δὲ ἐφάνη εἰς τὰ αἰδοῖα πληγὴ ἐξ ἀφορμῆς
φλεβίου, λαβὼν κηκίδα · στυπτηρίαν κόψας καλῶς, ῥᾶνον κατὰ τῆς πληγῆς · εἰ δὲ εἰ-
δον εἰς αὐτὰ ῥαγάδας, λαβὼν λιθάργυρον · ψιμμύθιον · ῥόδα ἀνὰ μέρος α´ ϛ´ · ἀριστο-
λοχίαν μέρος α´ κόψας σήθας, ζύμωσον μετὰ ῥοδελαίου · καὶ κηροῦ ὀλίγου, καὶ ἐπίθες ·
εἰς ἐμπνευμάτωσιν ὄρχεων: λαβὼν κυάμους, ἐγκαυθέν · καὶ σταφίδας ἀπογεγαρ-
τισμένας · κόψας καλῶς · σὺν αὐτοῖς ἑνώσας καὶ κύμινον, κατάπλασσε ·

Ηʹ ηʹ περὶ σπάσματος καὶ πληγῆς γενομένης ἐν τοῖς ὄρχεσιν :—

Ὅταν συμβαίνῃ ἀπὸ σπάσματος εἰς τοὺς ὑμένας τῆς κοιλίας καὶ τὰ πλησιάζοντα αὐτοῖς
μετὰ τῶν ὄρχεων, γίνεται τοῦτο μὲν ἀπὸ ἰσχυρᾶς κινήσεως · ὡς ὁ βαστάζων τι βαρὺ καὶ ὑπερ-
χων ἐμπιπλάμενος · ἢ ὁ ἀπὸ πάλης ὅμοιοι · καὶ ἀπὸ ὕψους ἐκπίπτοντος ἐρχομένης εἰς τι
μέλος · καὶ κινδυνεύσῃ ἀπ᾿ αὐτοῦ εἰς ἕτερον τόπον · διαρρήξας τὸ διάφραγμα τὸ με-
ταξὺ ἀμφοτέρων · καὶ ἡ ῥῆξις τοῦ διαφράγματος οὐ συνάπτεται · πᾶν γὰρ διαρρη-
γνύμενον ἐκ τῶν νεύρων ἢ τὰ ἀπονευρώσεως παθόντα, οὐ συμφύονται, οὐδὲ συνάπτον-
ται · ἐπειδὴ σὺν ὑπάρχῃ ἀπὸ τῶν ἀποσπασμάτων, ἐλαφρόν ἐστι · καὶ τρέφεται τοῦ τόπου κα-
στρία · κωλύει γὰρ αὐξάνεσθαι διὰ τὸ σεῖσθαι τὰ ἄκρα τῶν μελῶν · καὶ τῶν ὑμένων · μάλιστα ἐ-
πὶ τῶν παίδων · εἰ δὲ ἐστὶ καὶ ἀποσπάσεις εἰς τοὺς ἡλικιώτας, ἐὰν δὲ τινῶν πλησμονῶν ἢ
τὴν συνουσίαν · καὶ τὸν κόπον · καὶ ταῖς σφοδραῖς κινήσεσι · καὶ ἔχειν ἠρεμίαν καὶ ἀνάπαυσιν ·
περισφίγγειν τε τὸ ἀπόσπασμα εἰς τὸ δίωμα · μετὰ κοίλου μολίβδου, ὡς τὸ κοῖλον τοῦ
κοχλιαρίου · ποιῶν ἀεὶ καὶ σὺν δὲ ὠμῶν διαρανίων · παραγενομένων ἰσχυρῶς τὸ αἰτίω-
μα εἰς τόμα, τὸ κωλύειν ἀπὸ προσθήκης ῥήξεως · χρῖε δὲ τὰ δὲ σὺν τούτοις, τὰς κουρία
τοῦ μολίβδου · μετὰ τῶν στυπτικῶν εἰδῶν · ζευτῶν μέρος δυνάμεως διαλυτικῆς τῶν καθαρ-
μάτων, εἴθ᾿ ἂν διαρραγῇ, ὥραν καθ᾿ ὥραν · ἔσωθεν τὸ διαλαμβανόμενον, ἐξ ἄλλοις · σμύρνης λι-

βάνου ἀρρενικοῦ φησὶ τοῦ λαδάνου ἀλόης κρόκου ἀκακίας χελιδονίου ... βδελλίου καὶ
τῶν ὁμοίων· ἀναξηραίνεται τὸ ἀποπατούμενον καὶ ἐκθλίβεται ... τῶν σπλάγχνων· τοῦ δὲ
σιτίου ... ὑπάρχει τοῦτο δυσαχθὲς καὶ ἐπιβαρὺ, καὶ λύει γὰρ τοῖς πάσχουσι τὰ ἐξαπλ...
ἀθροίζεσθαι παντελῶς· καὶ ἐναντίος ἐστὶ τοῖς τοιούτοις ... καὶ ἐστὶ δυσίατον τὸ πάθος·
καὶ οὐκ ὀρθῶς τοὺς ἰατροὺς θεραπεύοντας ἐν ἑνὶ θεράπευμα τοῦτο· ἀλλὰ πολίζοντο φάρ-
μακα καθαρτικὰ καὶ διαλυτικὰ τῆς κοιλίας τὰ διώκοντα τὰ πνεύματα· ὅταν ἐξα-
πλῶνται· ὡς τοῖς κόκκοις τοῦ σαγαπηνοῦ· ἢ τοῦ βδελλίου· ἢ τὸ ξηροροφήματος διὰ
πεπέρεως· ἢ τῶν ... τῶν διὰ τῶν ἀρωμάτων· ἢ τῶν διοσπολιτικῶν· ἢ τῶν ζιγγιβέρεως ἢ τῶν ...
φεραι ... καὶ τὰ ὅμοια· χρὴ γὰρ διὰ τῶν ... καὶ ... ἀπε-
χέσθω δὲ τῶν παχυτάτων τροφῶν· τῶν γεννώντων τὰ πνεύματα· ἐφθὰ δὲ ... κέδρεα ...
ἀφε, καὶ βαλανάδης· ἔμπλαστρος ὠφελοῦσα πρὸς ἀπόστασιν ὄρχεων ... τοῦ
... τοὺς δὲ τίθεται καὶ ἐς παῖδας· καὶ ἐς γέροντας· λαβὼν μαστίχην, φλοιὸν λιβάνου, κυ-
παρισσοκονία, σμύρναν· σαρκοκόλλαν· φύλλων κυπαρίσσου· ἰχθυοκόλλαν ἀνὰ μέρος α·
κόψας σήσας· φύρασον σὺν ὀξυροδίνῳ καὶ χρῖσον ἐς ῥάκος καὶ θὲς ἐπὶ τὸν τόπον· ἢ
λαβὼν κυπαρισσοκονία· σμύρναν· φλοιὸν ῥοιῶν· ἀκακίαν· ἰχθυοκόλλαν ἀνὰ μέρη α·
κόψας σήσας, ζύμωσον σὺν ὄξει καὶ ῥοδελαίῳ καὶ θὲς ἐς πανίον, καὶ λίθη. φησὶ δὲ
ὁ διοσκουρίδης ὅτι τὰ κυπαρισσοκονία, ὠφελοῦσι τὰ διασπασθέντα· ...
νουσι τὰ χαυνωθέντα μέλη ἀπὸ ὑγρότητος· ἢ τῆς ἐποίησε τὴν χαυνότητα· χωρὶς τοῦ
ἐφέλκειν ἑτέραν ὑγρότητα ἐν τοῖς μέλεσιν· ἐνεργοῦσι δὲ καὶ τὰ φύλλα τῆς κυπαρίσσου,
ὡσαύτως· σὺν θεοῖς ἕτερον· λαβὼν σμύρναν· λίβανον χαλβάνην ἀνὰ μέρος α· κόψας σήσ-
ας, ζύμωσον μετὰ ἐλαίου τοῦ ὠοῦ, καὶ ἄλειφε τοὺς ὄρχεις· θεραπεία ὠφέλιμος ἐς κα-
... ἐπίθεμα· λαβὼν ἀκακίαν, ... κυπαρισσοκονία ἀνὰ μέρη α·
μαστίχην· λίβανον· σμύρναν· κρόκον· σαρκοκόλλαν· τραγακάνθην· λάδανον· αἷμα δράκοντος ἀνὰ
... ἀνὰ μέρη ς· κόψας σήσας, φύρασον σὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ καὶ ὄξει· καὶ ποιήσας ὡς μά-
λαγμα, χρῖε· ἐς κήλην παιδίων· ὠφέλιμον· λαβὼν βδέλλιον, ἀπόβρεχε ἐν ἐψήματι
... καὶ τρίψας, χρῖε τοὺς ὄρχεις καὶ ἐστὶ δόκιμον· ἐς κήλην παιδίων θεραπευτικόν·
Λαβὼν σὺν θεῷ ἀπὸ τῶν τρυφερῶν κλάδων καὶ φύλλων τῆς κράμβης, κόψον αὐτὰ ἕως ἄκρου,
... καὶ βάτραχον, ... καὶ ... κόψας σήσας,
ἑνώσας μετὰ τῆς κράμβης, ζύμωσον μετὰ μίξεως οἴνου ἐλαίου· ἢ ῥοδίνου· καὶ εἰθ' οὕτως
ἔμπλαστρον μετὰ ῥάκους περίδησον ... καὶ πάλιν λύων, ... δεύτερον καὶ τρίτον··
ἄλλο· λαβὼν χαμαιλέοντα ὁπαλὸν ἐπὶ τῆς χειρός, ἀποπνίγεται πρὸς αὐτὸν πρὸ τῆς ἀνατολῆς
τοῦ ἡλίου, καὶ δήσας αὐτόν, κρέμασον· καὶ ὡς οὗτος ψύχεται, οὕτω καὶ ἡ κήλη ἰᾶται· ἄλλο·
λαβὼν ἐρύσιμον ῥυπαρὸν ἄπλυτον, βρέξον αὐτὸ ἐς οἶνον αὐτοῦ πολλάκις καὶ ... ἅπαξ,
ἀλλὰ καὶ πολλάκις· ὕστερον δὲ δῆσον καὶ τὸ ἔριον ἐκεῖ· ἄλλο πρὸς παῖδας καὶ τελείους·
λαβὼν ῥητίνην πευκίνην· ἀκακίαν· βδέλλιον· στύρακα· τερεβινθίνην· λίβανον, ἀνὰ ...
... τὰ δέοντα· τὰ δὲ ἄλλα λύσον μετὰ ὄξους· ἢ οἴνου καλοῦ ἢ μίξεως οἴνου ἐλαίου· καὶ ἕνωσον

ἄλλο πρὸς ...

πάντα· προσθεὶς οὖν τὸ λάδανον καὶ μαλάξας, ἔνθες· καὶ ἔασον ἡμέρας πολλάς· ἕτερον, ποιοῦν ἐπιτε-
λέσαι τοῖς μὴ χρονίσασιν· λαβὼν χρυσόκολλαν· ταυρόκολλαν· σαρκόκολλαν· ἰχθυό-
κολλαν· λίθον αἱματίτην· ῥοῦν συριακόν· ῥοῦν βυρσοδεψικόν· ἀκακίαν ἀνὰ <α· λίθον
πυρίτην· λίθον ἄπυρον· λίθον μαγνήτην καί· στυπτηρίαν σχιστήν, μάνναν λιβάνου·
ἀνὰ <α· πίσσαν βρυττίαν <ε· κοχλίας σὺν τοῖς ὀστράκοις· κνίδια· λεπίδας
στομώματος· χαλκοῦ ἄνθος ἀνὰ <α· ἑλκύσματος <δ, ἀσφάλτου <ς· οἴνῳ στύφοντι
τὰ ξηρὰ λύε· μίσγε ὑγροῖς τοῖς ἀρκοῦσι· καὶ θὲς ἐπίθεμα καλῶς· ἀπέχεσθαι δὲ φυσωδῶν
τροφῶν· καὶ οἴνου πλείονος· συνεχοῦς τε βαλανείων· καὶ πολλῆς συνουσίας· καὶ συντόμου
κινήσεως· οἷον δρόμου· πηδήσεως· βοῆς· καὶ τῶν παραπλησίων· κβ΄. περὶ ἐποχῆς ἐμμήνων·

Ἡ μήτρα, λέγεται καὶ ὑστέρα· ἢ ὅτι ὕστερον γίνεται τῶν μορίων, ἢ ὅτι ὕστερον τῶν ἄλλων
μορίων ἐπιτελεῖ τὰς ἑαυτῆς ἐνεργείας· ἐπειδὴ ὡς φυσικὸν ὄργανον ἐξ ἀρχῆς ἐνεργεῖ καθὸ
τρέφεται· δελφὺς δὲ καλεῖται, διὸ ἴσως μήτρα δελφακώδης· μήτρα δὲ καλεῖται, οἷον
μήτηρ οὖσα τοῦ ἐμβρύου, γαστὴρ δέ, ἐπειδὴ κατὰ τὴν γαστέρα· ὡς γὰρ ἡ γῆ δεχομένη σπέρ-
ματα καρπὸν ἐκβλαστάνει, οὕτω καὶ ἡ μήτρα δεχομένη σπέρμα, φύει καρπὸν τὰ ἔμ-
βρυα· ὅσοις μὲν οὐδὲν ἔσω τοῦ τεταγμένου καιροῦ, ἑκάστοτε τὰ τικτόμενα γόνιμα
γίνεται· ἐνταῦθεν μέχρι τοῦ πέρατος τούτου τοῦ τμήματος περὶ γυναικῶν διαλεχθῆναι·
πλέον γὰρ τῶν ἀνδρῶν ἔχουσι αἱ γυναῖκες· οἷον, τὸ τῆς ἐμμήνου καθάρσεως· τὸ τῆς
κυοφορίας· τῆς ἀποτέξεως, τῆς γαλουχίας· ἐπεὶ οὖν ὁδοὶ ταῦτα καὶ τὰ ὅσια· αἱ περι-
όδους φύσεις καὶ παντὸς κόσμου· πᾶσα δὲ φύσις, ἄνωθεν προέρχεται· ἡ δὲ ἀταξία
ἐκ τῆς ὕλης· διὰ τοῦτο τάττεται μὲν ἄνωθεν τὰ κατὰ φύσιν· τάττεται δὲ καὶ τὰ παρὰ
φύσιν ὥσπερ τὰ νοσήματα· οὐκοῦν καὶ ἡ κυοφορία τάξιν ἔχει τινά· καὶ ταῖς ἄνωθεν πε-
ριόδοις ἕπεται· ἔνθα ἡ φύσις κινεῖται· καὶ διαπλαστικὴ ἀγωνίζεται, καὶ ταῦτα
φύσει καὶ δυνάμεις συμπληροῦνται· οὐκοῦν ἡ περίοδος τῆς ἀποτέξεως ἡ ἐν τῷ ἑβδο-
μαδικῷ γινομένη ἢ ἐν τῷ ἐνάτῳ, τὰ ἐν τούτοις τικτόμενα γόνιμά ἐστιν, ἡ μὲν γὰρ πρὸ τοῦ
ἑβδομαδικοῦ μηνός, ἢ τοῦ ἐνάτου πλημμελεῖς· ἐξ ἀέρος γίνεται παρατροπὴ ἢ θυμω-
θείσης γυναικὸς ἢ πηδησάσης ἢ ...· διὰ ταῦτα πάντα ἀμβλωσμοὶ γίνεται· ὅτι ἐν θερμο-
τέρᾳ καὶ στερεωτέρᾳ· ὅπερ Ἱπποκράτης ἐν ἀφορισμοῖς παρέδωκε, τοῦτο ἐνταῦθα
ὁμολογοῦσιν· ὅτι τὰ μὲν ἄρρενα ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι τίκτεται· τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖς
ἀριστεροῖς μᾶλλον· τὴν δὲ αἰτίαν τούτου εἶναι ἐκ τῶν ἰατρῶν λέγουσιν· ὅτι διὰ τὸ θερμότε-
ρα εἶναι τὰ δεξιά· τὰ δὲ ἀριστερὰ ψυχρότερα· οὕτω γὰρ καὶ οἱ ἄνδρες, θερμότεροι εἰσίν· αἱ δὲ
γυναῖκες, ψυχρότεραι· διατί δὲ τὰ δεξιὰ θερμότερα εἰσὶ εἶναι λέγουσι διὸ ἰσχυρότε-
ρα ἐστὶ τῶν ἀριστερῶν, τὰ δὲ ἰσχυρὰ θερμά ἐστιν· ἡμεῖς δὲ λέγομεν πρὸς τοῦτο· ὅτι οὐ διὰ τὸ θερ-
μὸν ἰσχυρότερά ἐστι τὰ δεξιά· ἀλλὰ διὰ τὸ εὐκίνητον· διὰ τὸ γυμναστόν· ὅθεν δεξιὰ χεὶρ
γυμναστοτέρα οὖσα, καὶ ἰσχυροτέρα ἐστὶ τοῦ δεξιοῦ ποδός· πάλιν λέγουσιν ὅτι τοσοῦτον
θερμότερά ἐστι τὰ δεξιά, ὅτι καὶ τὸ ἧπαρ ἐν τοῖς δεξιοῖς ἐστὶ μέρεσιν· ἢ λέγομεν ὅτι ἡ καρδία
μέσον ἐστὶ τῶν θωρακίων· καὶ ἕνεκεν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ ἡ κοιλία αὐτῆς· ἐπὶ τούτοις οὖν ἐστ-

ποῦ τὴν ἀληθῆ αἰτίαν· ἣν ἐκ τῆς ἀνατομῆς ἐθηρώσαμεν. ἱστέον ὅτι φέρονται φλέβες
καὶ ἀρτηρίαι παρὰ τοὺς νεφρούς· αἵτινες καθαίρουσι τὸ αἷμα, ἵνα τρέφωσι τὰ μόρια. πρὸ
δὲ τοῦ ἐλθεῖν αὐτὰς εἰς τοὺς νεφρούς, μία ἐξ αὐτῶν ἀποχὴ ἐκπέμπεται παρὰ τὸν ἀριστερὸν ὄρχιν·
καὶ τὸν ἀριστερὸν κόλπον, ἥτις ῥυπαρὸν φέρει τὸ αἷμα. ἀπὸ δὲ τῶν νεφρῶν καθαροῦ γενομένου
τοῦ αἵματος, πέμπεται ἀποχὴ εἰς τὸν δεξιὸν ὄρχιν καὶ τὸν δεξιὸν κόλπον· ἥτις καθαρὸν φέρει
τὸ αἷμα καὶ θερμότερον· τὸ γὰρ καθαρὸν, θερμότερόν ἐστι τοῦ ῥυπαροῦ αἵματος. διὰ τοῦ-
το τὰ μὲν ἄρρενα ἐν τοῖς δεξιοῖς κυΐσκεται· τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖς ἀριστεροῖς. οὐ μόνον δὲ τὴν θέ-
σιν τῶν κόλπων τῆς μήτρας δεῖ τὴν αἰτίαν ἀποδιδόναι, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνδρῴαν σποράν, θερ-
μοτέραν οὖσαν καὶ ἀρρενογόνον, ἢ ψυχροτέραν καὶ θηλυγόνον. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὴν ἄνωθεν ῥοπὴν
δεῖ προσδέχεσθαι, πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον διπλασίαν δύναμιν αἰτιᾶσθαι καὶ μὴ τὴν
ἐγκράτειαν σπέρματος. τὸν δὲ δημιουργὸν μάλιστα τούτων αἴτιον· οὔτε ἄρρεν οὔτε θῆλυ
χωρὶς αὐτοῦ γίνεται. ὅθεν ἐκεῖνος καλῶς ἔφη· ᾧ τὸ θέλημα κατευοδοῖ καὶ ἤδη πάντα τε-
τέλεστο. ἔχεις οὖν τὰς αἰτίας δι' ἃς τὰ μὲν ἄρρενα ἐν τοῖς δεξιοῖς, τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖς
ἀριστεροῖς. τοῦτο δὲ πιστοῦνται καὶ οἱ κτηνοτρόφοι· τὰ γὰρ πρόβατα καὶ αἶγας. διὸ δὴ-
λοῦσι τὰ ἄλογα ζῶα. ἐπὰν δ' οὖν κυοφορηθῶσι, ἀναγεννοῦσιν, εἰ ὁ τόκος ἐν μὲν τοῖς δεξι-
οῖς, τὸ ἄρρεν· ἐν δὲ τοῖς ἀριστεροῖς τὸ θῆλυ. οὕτω δὲ καὶ Παρμενίδης φησίν· ἐν μὲν τοῖς
δεξιοῖς, κοῦροι· ἐν δὲ τοῖς ἀριστεροῖς κοῦραι. πλὴν κατὰ τὸ ἐναντίον καὶ ἐν τοῖς ἀριστεροῖς γε-
ννᾶται ἄρρενα ὥσπερ τὸ θῆλυ· ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς δεξιοῖς θήλεα. ὅθεν ὁ βραχὺς λόγος Ἱππο-
κράτης, καὶ τὸ μᾶλλον διὰ φιλαυτίαν προσέθηκε. ἀρκτέον δὲ περὶ ἐμμήνων· ταῖς γυναι-
ξὶν ὅταν καταγῶσιν ἐν τῷ σώματι καὶ διὰ μηνὸς ἐπιοῦσι, καὶ ἐν τοῖς ιβ. καὶ ἔστιν ἐν ταῖς θηλείαις,
ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀρρένων ἐστὶν ἡ γονή, ὅταν ὀργῶσιν. ἡ δὲ αἰτία τῶν ἐμμήνων, ὑπάρ-
χει· ὅτι τὰ σώματα τῶν γυναικῶν ψυχρὰ καὶ ὑγρὰ πλέον· καὶ αὐτὰ τὰ πλεῖστα ὑγρά, οὐ-
κ ἀνάγονται καὶ κρατοῦνται τῷ σώματι· καὶ καταξέρχονται ὑπὸ κάτω τῶν μερῶν τοῦ σώματος·
καὶ ἐξέρχονται ἀπ' αὐτῶν ὡς ἐξέρχεται ἀπὸ τῶν δένδρων τὰ περιττώματα αὐτὰ διὰ τῶν
δακρύων. ἐξερχομένων δὲ τῶν ἐμμήνων κατὰ συμμετρίαν, ἐξέρχονται καὶ τὰ περιττώ-
ματα ἀπὸ τῶν σωμάτων τῶν γυναικῶν. εἰ δὲ πολλάκις μετατρέπωσι τὰ ἔμμηνα ἀπὸ
τῆς συμμετρίας, οἷον εἴτε πλημμυρήσουσι κατὰ πρόσθεσιν· ἢ οὐ στάλωσι καὶ κρα- σταλῶσι
τηθῶσι, τότε συμβαίνει αὐταῖς πλεῖστα νοσήματα, ἅμα τε πάθη, ἡ δὲ ἐποχὴ τῶν ἐμ-
μήνων· γίνεται διχῶς· ἢ φυσικῶς, ἢ κατὰ συμβεβηκός. καὶ ἡ μὲν φυσικὴ ἐποχή ἐστιν,
ὡς ἡ φθάνουσα ἐν ἔτεσι πεντήκοντα, καὶ ἑξήκοντα· καὶ ἐξ αἰῶνος ἐποχὴ πάλιν γίνεται,
ἐς τε ἐνιαυτόν· μάλιστα γε καὶ ἐπιφέρουσα ἐξ αἰῶνος καὶ ὑπεραίρουσα ἐν σώματι λι-
παρῷ. ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ἐποχή, γίνεται, ποτὲ μὲν ἀπὸ τῆς αἰτίας τῆς δυνάμεως
τῆς ὕλης· ποτὲ δ' ἀπὸ τῆς τοῦ ὀργάνου αἰτίας. καὶ τὸ μὲν ἀπὸ τῆς δυνάμεως, ὁπηνίκα
τὸ μέλος κτίζεται ἀπὸ τοῦ ὄντος ἐν αὐτῷ εἴδους τῆς δυσκρασίας, τῆς φυσικῆς· ὑπὸ τοῦ συ-
μβεβηκότος· τὸ δ' ἀπὸ τῆς ὀργάνου αἰτίας, ὡς ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς μήτρας· ἤτοι ὑ-
στέρας· ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν ἐναντίων· καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ σώματος τῆς ὑστέρας, ὁπηνίκα

παρχει πηγή, πάλιν φυσικῶς, πάλιν δὲ συμβεβηκός· καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ συμβεβηκότος,
ὡς ἐκ στενοχωρίας ἃ συμβαίνουσιν ἀπὸ τοῦ κρέατος καὶ τοῦ λίπους ἤτοι τοῦ ἀξουγγίου στε-
νοχωρούντων τὸ στόμα τῶν φλεβῶν· ἢ ἀπὸ σχήματος μὴ οὐ γινομένου, ἢ ἀπὸ χυμῶν πα-
χέων καὶ γλίσχρων· ἀπὸ δὲ τῆς ὕλης κρατοῦνται τὰ ἔμμηνα, ἢ ἐκ ποσότητος, ἢ ἐκ
ποιότητος, ἢ κινήσεως· καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ποσότητος, ὁπόταν εἰσὶν ὀλίγα· ὀλίγα δὲ γίνον-
ται ὡς εἰ τούτων ὑπάρχει ἀπὸ οἰκονομίας λεπτῆς· ἤτοι χρήσεως, ἢ γυμνασίας πλεί-
στης καὶ βρώσεως ὀλίγης· ἢ ἀπὸ κόπου καὶ μόχθου· φησὶ δὲ Ῥοῦφος ὅτι αἱ γυναῖκες
αἱ πλεῖστα γυμναζόμεναι καὶ κινούμεναι, οὐ χρείαν ἔχουσι πλήθους τῆς καταβάσεως ἐμμήνων.
αἱ δὲ καθήμεναι καὶ ἠρεμοῦσαι καὶ ἐπαναπαυόμεναι καὶ πολυτροφοῦσαι, αὗται δέονται
πλήθους ἐμμήνων καταβάσεως· ἀπὸ δὲ τῆς ποιότητος τῆς ὕλης, ὡς ἀπὸ παχύ-
τητος καὶ γλισχρότητος· ἢ πρὸς δὲ καὶ ψύξεως, ἢ πλήθους ξηρότητος· ἐπειδὴ τὸ αἷμα
ὅταν παχυνθῇ καὶ παχυνθῇ, ἀποκλείει τοὺς πόρους καὶ οὐ δύναται κατέρχεσθαι ἀκωλύτως
καὶ ῥᾳδίως. ὡσαύτως ὁπόταν ὑπάρχει τὸ αἷμα ψυχρὸν ἢ ξηρὸν ἀπὸ τῶν χρονίων νο-
σημάτων, ἢ ἀπὸ ἀκρασίας, ἢ ἀπὸ πυρετοῦ καὶ χολῆς ξανθῆς, ἢ ἀπὸ κενώσεως καὶ τῶν
ὁμοίων· τότε οὕτως πήγνυται τὸ αἷμα ἐν ταῖς φλεψί· ποτὲ δὲ ἡ τοῦ αἵματος ἐποχὴ γίνεται, ἀ-
πὸ τῆς κενώσεως τῆς ὕλης, ὁπόταν ἐπιρρεύσῃ εἰς ἕτερον μέλος· ὡς τὸ κατερχό-
μενον εἰς τὰς φλέβας τῆς καθέδρας ἢ δι' αἱμορροΐδας· λέγει δὲ Ῥοῦφος ὅτι ἐξ αὐ-
τῶν τῶν γυναικῶν ἤ τις πολλὰ αἱμορροεῖ, οἷον ἐξ αἰτίας βηχωδῶν· ἢ ὅτι ἐξέρχεται
τὸ αἷμα αὐτῶν ἀπὸ τοῦ στήθους, ἢ ἀπὸ τῶν φλεβῶν, ταῦτα πάντα κωλύουσι τὴν κατά-
ρροιαν τῶν ἐμμήνων· αὐτίκα γε φθείρει τὰ ἔμμηνα τῆς γυναικός, ὁ θυμὸς ἢ λύπη
καὶ τὰ λοιπὰ εἴδη τῶν ὀδυνῶν τῆς ψυχῆς, οἷον φόβος καὶ θυμός· τὰ τοιαῦτα ὁμοῦ
ἐμποδίζουσι καὶ κωλύουσι τὴν κατάρροιαν τοῦ αἵματος· ὁπόταν δὲ χρονίσῃ ἡ ἐποχὴ
τῶν ἐμμήνων, γεννᾷ ἀρρωστίας ἐν τῷ στομάχῳ· καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς βρώσεως ἀμ-
βλύνει· καὶ συμβαίνει τῇ γυναικὶ ὥσπερ ταῖς ἀνδρώσαις· καὶ ἐπιθυμεῖ ἀχρήστους τροφάς· ὡς
τοὺς ἄνθρακας φημί· τὸν χοῦν καὶ τὰ ὅμοια· συμβαίνουσι δὲ ἑτέρως οὐ μὲν πόνοι τῶν χο-
ρίων τῶν λαγόνων· οἱ πόνοι καρδίας, αὐχένος, κεφαλῆς καὶ τῶν ὀφθαλμῶν· συμβαίνου-
σι δὲ καί τινες οἱ λαυροίζονται· ἐκκλίνουσί τε τὰ οὖρα αὐτῶν εἰς τὸ μελάνθεν καὶ
εἰς ἐρυθρότατα καὶ ποτὲ παρομοιοῦσιν ὕδατι κρέατος προσφάτου· τὰ δὲ σώματα αὐτῶν
καθόλου ἀχρηνῆ· συμβαίνουσι δὲ ταύταις, ἀρρωστίαι μέγισται· οἷον ὕδρωψ· ἔκλυσις· παρα-
φροσύνη ἀπὸ μελαίνης χολῆς. ὁ δὲ σοφώτατος Ῥοῦφος εἶπεν· ὅταν γινώσκῃ τὴν αἰ-
τίαν ὁ ἰατρὸς τῆς ἐποχῆς τῶν ἐμμήνων, καλῶς τὴν ἰατρείαν ποιεῖται, καὶ τὴν ἐπιτη-
δειότερον· καὶ θεραπεύει τὴν ἐποχὴν τοῦ αἵματος, καταβάλλων τὰς γεννώσας
αἰτίας ταύτην· καὶ προκαλεῖσθαι τὴν τομὴν τῆς φλεβὸς τῆς ἐν τῷ ποδί· ἤγουν τῷ ταρσῷ·
ἐπειδὴ ἡ φλεβοτομία τοῦ ποδὸς ὠφελεῖ· διότι ἕλκει τὰ ἔμμηνα εἰς τὸ μέρος τὸ ἐναντίον·
καὶ τὸ αἷμα εἰς κάτω ἀναγραμμένη ἐπὶ τὰ κάτω· ὁπόταν δὲ θέλῃς τέμνειν τὴν
φλέβα τοῦ ποδός, ποίει τοῦτο εἰς τὴν τρίτην ἡμέραν· ἢ εἰς τὴν τετάρτην, ὁπω-

τὸ σύνηθες τῶν ἐμμήνων ἔρχεται τῆς γυναικός· ἢ δι' οὐ βίασεις τῶν ἀστραγάλων· ἴσος ἀπὸ τῶν φλεβῶν
τῶν φλεβοτομίας ἡμέρας οὕτω τεμνέσθω τὴν φλέβα τοῦ ταρσοῦ· ἢ προτρεπέσθω σικύαν τοῖς
ἀστραγάλοις ἑκατέρων τῶν ποδῶν· ἐν τῇ πρώτῃ κενώσει τοῦ αἵματος ἐκβαλλομένου αἷμα ὀλίγον αὔξει τῇ
ἡμέρᾳ· καὶ τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ, πάλιν κενοῦμεν τὸ αἷμα ἐκ τοῦ ἑτέρου ποδός· κατὰ τὸ ποσὸν τῆς κε-
νώσεως τοῦ ἑτέρου ποδός· ὁ δὲ γαληνὸς ἐν ταῖς ἐπιδημίαις, ὑπομνήματα φάσκων τὸ ἔργον ὃ
διεπράξατο εἰς τὴν γυναῖκα· κεκράτηται γὰρ τῶν καταμηνίων μηνῶν ὀκτώ· κατ' αὐτὴ-
σασά τε εἰς ἄκρον ἰσχνότητος, καὶ τῆς ὀρέξεως παυσαμένης, θεασάμενος τὰ σχήματα ταῦτα, ἐκέν-
ωσε τὸ αἷμα τῆς γυναικὸς ἐν τρισὶν ἡμέραις· τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐκένωσε λίτρας· τῇ δευτέρᾳ λίτρα
καὶ τῇ τρίτῃ οὐγγ. κ· οὕτω δὲ ποιήσαντος, μετὰ μαγικῆς μορφῆς τῆς γυναικὸς εἰς τὸ κατὰ φύσιν καὶ ἀλε-
ξία τοῦ σώματος, δι' ἡμερῶν ὀλίγων· κατάγει δὲ τὸ αἷμα τῶν ἐμμήνων, ἐπερδοίνομεν
καὶ πράξεις ἐν ἑτέραις γυναιξίν· ὡς καλαμίνθη ἡ ποταμιαία· καὶ ἡ καταπάτη· ἑψόμεναι με-
τὰ ὕδατος καὶ μέλιτος· καὶ τὸ ἀπόζεμα αὐτῶν πινόμενον· ἢ ξηραινόμεναι κοπτόμεναι καὶ
σηθόμεναι· καὶ ῥαινόμεναι ἐπὶ τοῦ μέλιτος καὶ πινόμεναι· ἡ δὲ ἀρίστη ὥρα τοῦ πίνειν
ταύτην τὴν θεραπείαν, ὑπάρχει μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ· καὶ ὑποσημαχ[illegible] ὑ-
γρότητα, διὰ σαβάνου· σιγνάζεσθω δὲ τὰ βάλανα· καὶ μετὰ τὸ ἐξιέναι, πινέτωσαν σκο-
ναν χαρούβας ε· ὀρχεῖς κάστορος χαρούβας β· σὺν τῷ ὑδρομέλιτος ἢ μετὰ ἀφεψήματος
πλάκιον· εἰς δὲ τὰ τοιαῦτα πάθη, ποιεῖσθω ἡ πικρὰ ἱερά· μάλιστα, τῶν κατα-
κλασμένων μετὰ λεπτοῦ κινναμώμου· πινέτωσαν εἰς τὰ ἐκτὰ φέροντα τὰ ἔμμηνα· λέγω
δὴ τὰς ῥίζας τοῦ μαράθρου καὶ τὸ σπέρμα· καὶ τὸ ἄνισον· τῶν σελίνων· κύμινον· ἄμμι· στα-
χυς· κασσίαν· σχίνου ἄνθος· καὶ τὰ ὅμοια· ἢ πινέτωσαν τὸ ἀφέψημα τῆς ἀψινθίας καὶ τῶν
ῥιζῶν· ἢ τὸ ἀφέψημα τοῦ φασουλίου, οὐγγ. γ· ἐπιχέων ἐπ' αὐτῷ γὰρ δὲ ἔλαιον ∠ ε· ὀπο-
πάνακα ∠ ς· μιγνύων καλῶς· καὶ πινέτωσαν χλιαρόν· κινεῖ γὰρ τὰ ἔμμηνα· πινέ-
τωσαν δὲ καὶ τὴν ἀνθυλλίδα τὴν λεγομένην [illegible] ∠ α· μετὰ ἀφεψήματος τοῦ [illegible] φημὶ ἴπχου
τῆς σαβίνης· καὶ ἄνισον· πινέτωσαν δὲ καὶ ἐκ τούτων τῶν εἰδῶν·· ἔμπλασμα καταβιβάζον
τὰ ἔμμηνα λαμβανόμενον ἐν παντὶ καιρῷ· λαβὼν καλαμίνθης ποταμιαίας· καὶ ὀρίγανον·
φημὶ γλήχωνα· σίχαδα· πράσιον· σαβίναν τὴν καλουμένην [illegible]· ἀψινθίαν·
χαμαίδρυν· χαμαίπιτυν· πόλιον τὴν λεγομένην [illegible]· ἀνὰ ς β· σπέρμα μαράθρου· σε-
λίνου· ἀνίσου· ἀμμι [illegible]· δαυκοσπέρμου ἀγρίου· ῥίζαν σχινάνθης· ἀλώπιαν κό-
στου ἀνὰ ∠ β· φλοιὸν κασσίας, ἀριστολοχίαν μακράν, γεντιανῶ· κοκκοδάφνα· ῥέοσ·
σεμί φημὶ τὸ ἀποσυγίας· σύγια δὲ ἐστίν, [illegible]· ἢ ὁμοίως [illegible] -
διν· ὑπάρχει δὲ ἡ δάφνη· ἡ τρόπολις [illegible] καὶ αἱ λοιπαὶ πόλεις, αἷς οὐχ ὅμοιαι ὑπὸ τῶν
ὑφηλίων· ἐκ τούτων δὲ τῶν εἰδῶν, λαμβάνεται ἀνὰ ς α· καὶ ἑνώσας τὰ πάντα, ἀποβρέ-
χεις ὕδατι θερμῷ, λίτρ. β· ἕψησας ὀλίγον· πινέτω ἐκ τοῦ ἀποζέματος καθ' ἡμέραν οὐγγ. δ·
σὺν ἐλαίῳ τῶν δύο ἀμυγδάλων, ἤγουν πικροῦ καὶ γλυκέος· · σύνθεσις τοῦ ἑψήματος τῶν
ῥιζῶν· ἡ ῥουσία τὰ ἔμμηνα ἐστὶ δὲ τῶν μοναχοῦ τοῦ δαμασκηνοῦ· λαβὼν ῥουσίαν τῶν φρα-
φεων τῶν καλουμένων φούδια, ς δ· διώταμον ς ε· ἄνισον ς ς· δαυκόσπορον ς ε· φλοι

ῥίζας μαράθρου · σελίνου, ἀνὰ < ι · φασιόλιν ὀρούσιον · < ι · μαστίχης < γ · πρασίου γλή-
χωνα ἀμμία ἀνὰ < γ · ἑψήσας μετὰ ξε. ε. ὕδατος μέχρις ἂν ἀπολειφθῇ ξε. α ς · δίδου ποτ' ὀπί-
νετω ἀπ' αὐτοῦ τρίτον λί. χλιαρόν · σὺν ἀμυγδαλελαίου πικροῦ < α · ἢ γλυκέος < α · καὶ δοῦ-
ναι θέρμης σώματος, πινέτω μετὰ < α ἐλαίου τοῦ πενταδακτύλου · καταβιβάζει γὰρ
τὰ ἔμμηνα · σύνθεσις ξηροφαγική, δι' ἑξῆς ταύτης ὠφελεῖ αὐτὸ τὸ ἀθρόον · ὠφελοῦ δὲ ἐποχὰς
ἐμμηνίων τῶν νέων γυναικῶν · θεραπεύει μήτρας ῥεπούσας ἐς τὰ πλέα περιττώματα, ξηρὸ-
ν καθάπερ πινόμενον · καὶ ὕστερον ἀφεψημα ...ζουλαπίον · καθώσπερ πολλάκις πίνουσι
τὰ μειζο βάλανα ξηρίον · ὕστερον δὲ ζουλάπ. · λαβὼν σαβίναν · σελινόσπερμον ἀνὰ
< ι · λεπτοκιννάμωμον < ε · φλοιὸν κασσίας · στάχος ἰνδικὸν · ἀψινθίας ῥωμαϊκῆς
ἀνὰ < β · οἴνου ἄνθος · μαραθρόσπορον · ἄνισον ἀνὰ < α · ἀλώπιαν καλαμίνην · τοῦτ' ἔστι
κλαστὴν ὡς κάλαμον, καὶ τὰ ἴσον ταῖς σταθμαῖς πασῶν τῶν εἰδῶν · κόψας σήσας τὴν ἀλώ-
πιαν κατὰ μόνας, μάλαξον · μετὰ ὀξ. α ς ἀμυγδαλελαίου γλυκέος · καὶ ἀναμίξας πάν-
ὁμοῦ · ἢ ποιῶ ἐξ αὐτοῦ ὡς ξηρίον < β · μετὰ ἀφεψήματος καλαμίνθης · ἀνίσου · λινοσπέρμου
πινέτω δὲ τοῦτο, ἐκ διαλειμμάτων, τουτέστιν ἡμέραν παρ' ἡμέραν · μὴ συνεχῶς καθ' ἡμ-
καὶ αὐτὴ ἡ ἰατρικὴ κάλλιστα σύνθεσις · σπόγγων διέθεμεν τούτους, διὰ ἐποχὴν τῶν ἐμμήνων
καὶ ταλαιπωρίας τῆς μήτρας, ἀποψύξεως καὶ παχέων περιττωμάτων, ὠφελεῖ δὲ σύνθεσις
τὰς νόσους τῶν ἀρμῶν · τῶν γενομένων ἀπὸ φλέγματος καὶ μελαίνης χολῆς · οἷς ἔδωκα καὶ
εὐχαρίστησα · λαβὼν ἱερὰν πικρὰν τὴν κατασκευασθεῖσαν μετὰ πεπέρεως, < β · ἀ-
ψινθίας ῥωμαϊκῆς · ἀλώπιαν καλαμώδη, ἀνὰ < α · σκαμμωνίαν ὀπὸ πάνακος
τὸ λεγόμενον τζαουσίρ · ἀμμωνιακοῦ · σαγαπηνὸν τὸ σικβινίζ · βδέλλιον γλαυκὸν
καστόριον ἀνὰ < ς · κασσίαν · ἐπίχου · τὴν σαβίνην · μαραθρόσπορον · ἄνισον σε-
λινόσπερμα καλαμίνθης · οἴνου ἄνθος · ἀνὰ < ς · κόψας τὰ εἴδη καὶ σήσας, ἀποβρέξον
τὰ δάκρυα μετὰ ὕδατος σελίνου · καὶ μετὰ τὸ λυθῆναι, φύρασον μετὰ τῆς λοιπῆς
συνθέσεως · καὶ ποίησον κοκκία ὡς πέπερι · ἢ ἐρέβινθον · καὶ ψῦξον ἐν σκιᾷ · ἡ πόσις
ἐκ τούτων < β · μέχρις < β · κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ πίνοντος μετὰ ἀφεψήματος τῆς καλαμίνθης ·
ἢ πινέτω ὀξ. ς φλοιὸν κασσίας τετριμμένον · μετὰ ὕδατος τῆς καλαμίνθης · ἢ ἐπιθέματα
ποιητέον ποιητῶ · καστόριον < ς · καὶ σμύρναν < α · ἢ θύσας ὑπόθετον ὀπὸ πάνακος κε-
κομμένον μετὰ μέλιτος · καὶ ἄλλος ἐξ αὐτῶν πινέτω μετὰ ὕδατος θερμοῦ, κατάγει γὰρ τὸ
αἷμα τῶν ἐμμήνων · καὶ ὁ κάλαμος ὁ ἀρωματικὸς, πινόμενος · ἢ ὑποτιθέμενος, ἄγει
τὰ ἔμμηνα · στάλαζε μὴ δὲ ἐν τῇ μήτρᾳ τὸ ὑκρίνου ἐλαίου, κατάγει καὶ αὐτό · χρώμ.
δὲ τῇ καλαμίνθῃ · τῷ κενταυρίῳ · τῇ γεντιανῇ · λαμβανόμενος μετὰ τοῦ κρίνου ἐλαίου καὶ ὑ-
ποτιθέμεναι · ἢ λαβὼν σμύρναν ἐρυθρὰν καὶ στυπτηρίαν σχιστὴν ἀνὰ < α · κόψας
σήσας, φύρασον μετὰ τοῦ κρίνου ἐλαίου, καὶ ὑπόθες · ἢ λαβὼν ἀψινθίαν σμύρναν κό-
ψας σήσας, φύρασον μετὰ κρίνου ἐλαίου, καὶ θὲς · ἢ λαβὼν νίτρον κατὰ μόνας κόψας σήσας
φύρασον μετὰ κρίνου ἐλαίου · καὶ ποίησον ὑπόθετον · φύραμα δὲ τοῦ γάλακτος τῆς σύκου
μετὰ τοῦ ὠχροῦ τοῦ ᾠοῦ ὅπερ ὑποβαλλέσθω γυνή, καθαίρει τὴν μήτραν καὶ ἄγει τὸ

αἷμα βουλόμενοι δὲ χρῆσθαι ἰσχαιμοῖς τοιούτοις ἀδεῖ· προτρεπόμενοι λαβεῖν ἐλατήριον ἢ ποι-
εῖν ὑπόθετον φημὶ εἰς ἔριον ἄπλυτον, σὺν μέλιτι· ἢ λαβὼν ἀψίνθιαν, κόψας φύρασον
μετ' οἴνου λευκοῦ μου· καὶ γενέσθω ἐξ αὐτοῦ ὑπόθετον εἰς τὴν μήτραν· κατάγει γὰρ τὰ ἐμμήνια·
ἢ λαβὼν σμύρναν ἐρυθρὰν· κύμινον μέλαν· καλαμίνθην ἀνὰ μέρος α· κόψας σήσας, φύρα-
σον μετ' οἴνου λευκοῦ μου· καὶ εἴθε ὑπόθετον· κατάγει γὰρ τὰ ἐμμήνια· δεῖ δὲ τοῦ ἀλείφειν
τὸ στόμιον τῆς μήτρας μετὰ κρινελαίου, ἢ ῥοδελαίου· μήπως βλαβῇ ὑστέρα ἀπὸ
τῆς θερμότητος τῶν εἰδῶν· ἢ συμβαίνῃ οἴδημα· ἢ πλῆγμα· δεῖ δὲ πάλιν χρῆσθαι
εἰς ἐποχὴν ἐμμηνίων ταῖς πυρίαις· αὗται γὰρ οὐκ ὀλίγον ὀνινῶσιν· εἰς ἃ προσφέρομεν·
εἰσὶ δὲ αὗται συγκείμεναι, ἐκ γῆς χαμαιμήλων· μυρσίνων· μελιλώτων· κασσίας· ἀ-
νήθου· ἀνίσου· καλάμου ἀρωματικοῦ· ῥίζης κρίνου· καλαμίνθης· πηγάνου, ἢ τῶν
ὁμοίων· ἐκ τούτων οὖν λαβὼν κατὰ πλάτος ποιῶ ἀφέψημα, ἕψησον μεθ' ὕδατος καλῶς, ἢ
βάψας σπόγγον εἰς τὸ ἀπόζεμα, πυρίασον μετ' αὐτοῦ τὴν μήτραν· καθεζέσθω δὲ ἡ
ἐν τοῖς ἐκείνου τοῦ ἀφεψήματος ἡ γυνή· κατάγει γὰρ τὸ αἷμα, ἢ λαβὼν τὸ σκέπας-
μα τοῦ λέβητος ἐν ᾧ ἕψηται τὰ εἴδη, τρύπησον αὐτὸ μέσον· καὶ καθεζέσθω ἐπάνω
τῶν ἡ γυνή· ὅπως εἰσέρχηται ὁ ἀτμὸς τῶν εἰδῶν ἐντὸς αὐτῆς· ταῦτα δὲ εἰσὶ τὰ εἴδη
τὰ ἄγοντα τὰ ἐμμήνια εἰς συμμετρίαν· Θεοφίλου :· περὶ αἱμορροΐδων τῶν διὰ τῆς μήτρας προερ-
χομένων κατὰ ἐμμήνια: λαβὼν πελεκίνου σπέρμα· σμύρναν· βδέλλιον· χαλβάνην·
ἀνὰ μέρος α· λύσον πάντα καλῶς καὶ ζύμωσον μετὰ μέλιτος καὶ ποίησον ὡς πεσσούς· προ-
λαβὼν δὲ ἄλειφον τὴν ὑστέραν μετὰ μύρου ἰρίνου· ἢ σουσίνου· ἢ ἀμαρακίνου· εἶτα
θὲς τὸν πεσσόν· ἢ λαβὼν ἀριστολοχίαν στρογγύλην, κόψας σήσας, ζύμωσον μετὰ μέ-
λιτος· ἢ ποιήσας πεσσούς, τίθει καθὼς προείρηται· ὑποθυμίαμα δὲ σὺν χολῇ, στύρακα
μετὰ λιβάνου· χαλβάνης· λίθον γαγάτην· ὅπερ ἐστὶ δόκιμον θυμίαμα ἐν τούτοις·
ἢ ἀριστολοχίας στρογγύλης ῥίζαν· ἢ μακρᾶς· καὶ ἀσφοδέλου ῥίζαν· ῥητίνην ξηράν·
σανδαράχην· ἀτρακτυλίδα· κόπρου αἰγός· βδέλλιον· βράθυ· καρδάμωμον·
ἀρτεμισίαν ἀνὰ Ⅎ α· ὀστῶν ἰχθύος ταρίχου ἀποξηρότατον Ⅎ ϛ· μελάνθιον· στύ-
ρακα· ἀνὰ Ⅎ β· ταῦτα πάντα κόψας, ζύμωσον μεθ' ὕδατος ἢ ποίησον τροχίσ-
κους· καὶ ξήρανον ἐν σκιᾷ· ἐπὶ δὲ τῆς χρείας, ὑποθυμία τρὶς τῆς ἡμέρας κάτωθεν
μετὰ ἀγγείου ἢ τῷ ἑτέρῳ ὁμοίως· κάλλιστα δὲ ποιεῖ καὶ τρυγία οἴνου παλαιοῦ·
ξηρὰ ἀναλαμβανομένη καὶ φυρομένη μετὰ χυλοῦ σελίνου τοῦ ἀρκοῦ· γινομένη δὲ
ὡς πεσσοὶ ἢ προστιθεμένη :· τοῦ φιλοσόφου αἱμορροΐδων καταμηνίων: λαβὼν καρ-
κίνον ποτάμιον ζῶντα· βαλὼν εἰς οἶνον· καὶ πνιγέντος αὐτοῦ, λαβὼν τὸν οἶνον, ἢ
θερμάνας, δίδου πιεῖν ἄκρατον· σὺν τὸν οἶνον· κινουμένων δὲ τῶν καταμηνίων πο-
λλά, ἔχων τὸν πνιγέντα καρκίνον κεκαυμένον, δίδου πίνειν ἐκ τῆς τούτου τέφρας τῇ γυναι-
κί· καὶ ἀδεῶς ἰᾶται :· ἄλλος περὶ αἱμορροΐδος· αὐθήμερον εἰς ὑγιείαν ἐπὶ τὸ πολύ:
λαβὼν ἀρτεμισίας χυλόν· νίτρον ἐξ ἴσου· λειώσας καὶ ἀναλαβὼν ῥοδίνῳ, χρῶ ὥσπερ ἐπὶ
σῶν μετὰ λουτρόν :· ἄλλος περὶ τῆς εἰς ἐμμήνια ὥστε θαυμάζειν· ποιεῖ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν

Ὑστερικὸν πνιγμὸν χρονίζοντα καλλιστα· λαβὼν χαλβάνην ταυρῆς· ἀψινθίας χυλοῦ· κυμίνου· στρουθίου ῥίζαν· σμύρναν ἀνὰ < δ΄· καστόριον· ὀποβάλσαμον· κυκλαμίνου χυλοῦ, ἀνὰ < α΄· φύρασον μετὰ χυλοῦ ἀρτεμισίας· καὶ ποίησον βαλάνους, καὶ δίδου προστίθεσθαι. Ἄλλο ἔμβρυα νεκρὰ ἐκβάλλει· ἵστησι καὶ τὸ πρὸς ὑποθυμίασιν· ἔστι δὲ καὶ ἀτόκιον. Πεσσὸς ἀμφοτέροις διὰ πείρας· λαβὼν σμύρναν· βδέλλιον· ἀριστολοχίαν στρογγύλην· πήγανον· ἀρτεμισίαν· χαλβάνην· ἀσφοδέλου ῥίζαν· κύμινον μέλαν· ἀψίνθιον· στρούθιον· σαβίνας, δαυκοσπόρου σπέρμα(?)· καλαμίνθην· ἀμμι· γεντιανήν· κοκκοδάφνην· πράσιον· καστόριον· ἐλλέβορον· θύμον τὸ λεγόμενον χαα... κεδρίαν· ποίησον πεσσόν. Σύνθεσις τῆς διὰ χαρμέλ, παράγουσα τὰ ἔμμηνα· λαβὼν κώνειον(?) ὅ ἐστι τὸ χαρμέλ· ῥοῦ... λίβανον < α΄· ζουρνάβ ὅ ἐστι ζουρνουμπέδ, ῥόδων... ἀνὰ < δ΄· καρποβάλσαμον, κρόκον· δενδρολίβανον· στάχυος· μαστίχης < ι΄· ὀπίου· ζιζιβέρ· κόστου· πιπέρεως· κασσίαν ἀνὰ < θ΄· καρυόφυλλον < ς΄· ἐλλεβόρου λευκοῦ· ἄπια· ῥόδα ἐρυθρὰ ἀνὰ < θ΄· κύπειρον αἰγύπτιον < ιε΄· πίπερ μέλαν < ι΄, ἀλόης... < κ΄· κόψας σήσας καλῶς, ζύμωσον μετὰ μέλιτος τῆς καλλίστης· ἡ χρῆσις ... πρωῒ νήστει, < ε΄ ἢ ς΄ καὶ ἐκβοηθεῖ παραδόξως. Ἐνταῦθα ἀναπαραγραφὴ ... παρεμπίπτον· γέγραφα γὰρ αὐτὴν ἐν τῷ περὶ ... ἀρχῆς.

κεφ. ρκδ΄(?) Περὶ αἱμορροΐδων γυναικῶν.

Τὰ ἐπιφαινόμενα ἐν ταῖς ἐγκύμοσι γίνεται. ἐπιφαινόμενα λέγεται τὰ καταμήνια· σκοπεῖν δὲ δεῖ πόσα φέρεται τὰ καταμήνια· εἰ μὲν γὰρ κατ' ἀρχὰς ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἢ ἐν τῷ δευτέρῳ, οὐκ ἔστι χαλεπόν· εἰ δὲ μετὰ ταῦτα ὁπηνίκα πλείονος τροφῆς δεῖται τὸ ἔμβρυον ἐκχωρεῖ τὰ καταμήνια, χαλεπὸν τὸ τοιοῦτον· λιμαγχονεῖται γὰρ τὸ ἔμβρυον. φέρεται δὲ τὰ καταμήνια ἐν τῇ κυοφορίᾳ, οὐ διὰ αὐτοῦ τοῦ στομίου τῆς μήτρας· τοῦτο γὰρ μέμυκεν· ἀλλὰ διὰ τῶν ἔξωθεν τοῦ τραχήλου φλεβῶν· διὸ καὶ αἱ παρθένοι κενοῦνται. ὁμοίως δὲ ζητεῖν ... ἐπιφέρονται τὰ ἐπιφαινόμενα οὗτοι τὰ καταμήνια· εἰσὶ γὰρ τῶν γυναικῶν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῆς κυήσεως φέρεται τὸ αἷμα καὶ οὐδὲν βλάπτει, διὰ τὸ πολύαιμον αὐτὰς εἶναι. οὕτω μὲν ἐξηγοῦνται, ἐὰν τὰ ἐπιφαινόμενα νοσῶσι, ἀντὶ τοῦ καταμήνια· εἰ δὲ τὰ ἐπιφαινόμενα νοσῶσι ἀντὶ τοῦ κυήματα, οὕτω ζητητέον τὰ ἐπιφαινόμενα ... ἀντὶ τοῦ κυήματα· εἰ μὲν ἤδη πρὸς τὸ τέλος γένηται, ἀγαθόν· εἰ δὲ κατ' ἀρχάς, κακόν· ζητητέον δὲ τὸ μέγεθος τοῦ κυήματος καὶ τὸ εἶδος· ἀραιὰ σφοδρότερα ἐστὶν ἢ καὶ ὑδρωπικότερα· τὸ μὲν παρὰ ... ὑδρόν, ἀγαθόν· τὸ δὲ σφοδρόν, κακόν· καὶ πάλιν τὸ εἶδος ζητητέον· οἱ γὰρ ... ἀραιῶν ... οἱ δὲ ὀξέων ... ἀγαθόν· ... καὶ τοῦτο καὶ πρόσφορος ἐστὶν ... εἰ δὲ ἀνθρώπων ἐφίενται ἢ ... ἢ ... χαλεπόν. ... ταῦτα φησὶ ὅτι τὰ μὲν δῆλα τὰ δὲ ἄδηλα ἔτι ... ἢ μὲν δὲ ἄδηλα· εἰ δὲ λέγεται ὅτι διὰ τὸ τοιοῦτον χυμὸν τὸ ἀλλόκοτον, καὶ ἀλλοίων ἐφίενται· οἱ πόνοι ἐν περιόδοις ... ὅτι ἐν ... κινεῖται ἢ ἐν τριπλοῖς τελειοῦνται ἢ ὅτι ... κινεῖται ἢ ἐν τριπλασίοις τελειοῦνται· δῆλον ... εἰδέναι, ὅτι ... τὰ συμπτώματα ... οὐ γὰρ ... ἀλλὰ τὰ συμβαίνοντα ἐν τῇ κυοφορίᾳ ... τελειοῦται ... καὶ ... ἐκ ... νοσήματος

περιόδοις ὁρίζεται· τὰ μὲν ὀξέα ἐν δ' ἢ τεσσαρεσκαίδεκα τῇ μέχρι τῆς κα'· τὰ δὲ χρόνια δ' —
ποτὲ μὲν μέχρι τῆς π' καὶ ρκ' καὶ ἐφεξῆς, οὕτω καὶ ἡ φύσις περιόδους εἶναι ἔχει, οὐ μόνον τὰ
ὀξέα νοσήματα, ἀλλὰ καὶ τὰ χρόνια ἐν μησὶν ἔχουσι τὰς περιόδους ταύτας· βουλόμενος δὲ ἄνωθεν
ποθὲν ἄρξασθαι· εἴρηται καὶ ἐν τῷ περὶ παιδίων φύσεως, ὅτι καταβάλλεται τὸ
ἀνθρώπου σπέρμα καὶ μίγνυται τῷ γυναικείῳ· πρότερον δὲ μίγνυται, εἶτα διαπλάττεται
καὶ μορφοῦται, ζωοῦται καὶ τρέφεται καὶ κινεῖται· μέχρις οὖν τῆς μ' ἡμέρας κυλλ —
λοῦται καὶ τὸ λοιπὸν αὔξεται· εἶτα ἀπὸ τῆς μ' ἡμέρας ἄρχεται καὶ κινεῖται τῷ ο' ἢ τῷ
καὶ ϙ'· τῷ ο' κινηθέν, τῷ ζ' μηνὶ ἑβδομαίῳ μηνί· εἰ δὲ τῷ ϙ', τῷ θ' μηνί· εἰ δὲ τῷ ρ', τῷ
δεκάτῳ μηνί· εἰ δὲ τῷ π' κινηθῇ, τελειοῦται τοῦτο καὶ ἐξαμβλοῦσκεται· ὅθεν καὶ ἐν τῷ
περὶ παιδίων φύσεως ἐμ[illegible] ἔχοις χρῆσθαι τῇ λέξει· μεμνημένος γὰρ ἐν αὐτοῦ, ἢ ζ' μη —
νός, ἀπὸ τῆς γενέσεως καὶ τῆς ἀποτέξεως· ὅθεν οὐδὲ μνημονεύσας ἀπὸ τῆς ἐκπτώσεως· ἀμε —
λγουσῶν καὶ οἱ Ἀλεξανδρεῖς τὸν μὲν κατευφημίας μὴ καλοῦσιν ἔλαφρον· ὥσπερ καὶ Εὐμε —
νίδας τὰς ἐριννύας· ἀλλὰ δὲ τὰ δεκαμηνιαῖα ὀκταμηνιαῖα τῆς ὀ ἡμέρας, ζ' μηνῶν· καὶ ἂν εἴη τῆς
ς' θ', οὐδὲ πολυπλασιάζουσαι ζ' καὶ τὰς θ', πληροῦται ὁ ζ' καὶ ὁ θ' μήν· ὅτι τὰ μὲν γυναικεῖα
δεξιά, τὰ δὲ ἀριστερὰ χάσκειν· γυναικεῖα πάντως λέγει τὰ ἔργα τῶν γυναικῶν· οἷον σύλληψιν κυ —
οφορίαν, ἀποτέξιν, γαλουχίαν· οὐ λέγει δὲ τὰ μόρια τὰ γυναικεῖα οἷον μήτραν, τράχηλον
μήτρας· ταῦτα γὰρ ἀεὶ μετὰ προσθήκης λέγει γυναικεῖα ἔργα· ποτὲ τὰ καταμήνια κοινῶς ὥσ —
περ καὶ ἐνταῦθα· εἶτα δὲ φησὶν εἰ παιδοποιίας ἐρᾷ, δεῖ μετὰ τὴν κάθαρσιν εὐθέως μίγνυ —
σθαι μετὰ τὴν μίαν ἢ δευτέραν τῆς κενώσεως, ὅτε οὔπω μέμυκε τὸ στόμα τῆς γαστρός· ἀλλ' —
εἰ καθαρθῇ, ἐπισκοπεῖν ποῖον μέρος ἢ ποῖος κόλπος μᾶλλον ἀνεωγμένος ἐστί· καὶ πλέον κεκαθαρ —
μένος· εἰ μὲν γὰρ ὁ δεξιός, ἄρρεν τὸ τικτόμενον· εἰ δὲ ὁ ἀριστερός, θῆλυ· χάσκειν δὲ ἀντὶ τοῦ ἀνε —
ῳγός, χαίνειν· ἐπεὶ καὶ τοὺς Ἀλεξανδρεῖς χάσκειν λέγει τὸ φαγεῖν· ὅτι θᾶττον διακρίνεται ἢ κιν —
εῖται, αὔξεται βραδύτερον· ἐπὶ πλείονα δὲ χρόνον διακρίνεσθαι λέγει, ἢ διαπλασθὲν ἐν τῇ μήτρᾳ,
ἢ διαχωρισθὲν καὶ τεχθὲν ἀπὸ τῆς μήτρας· τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι τὸ μὲν ἄρρεν ἐν τῇ μήτρᾳ τάχιον
διαπλάττεται διὰ τὸ πολύθερμον· τὸ δὲ θῆλυ, βραδύτερον διαπλάττεται· ἐν δὲ τῇ αὐξή —
σει, τὸ μὲν θῆλυ, διὰ τὴν πολλὴν ὑγρότητα, τάχιον αὐξάνεται· τὸ δὲ ἄρρεν διὰ τὸ μέτριον
ὑγρόν, βραδύτερον αὔξει, ἐπὶ πλείονα δὲ χρόνον· τὸ αὐτὸ δὲ ἐστὶν ἰδεῖν καὶ μετὰ τὴν ἀποτέξιν·
οἱ πόνοι τριταῖοι πεμπταῖοι ἑβδομαῖοι, ἢ τὰ ἑξῆς· τοῦτο βούλεται εἰπεῖν, τὸ καὶ προ —
σθεν εἰρημένον, ὅτι αἱ περίοδοι γίνονται καὶ ἐκίνησεν· ἀμέλει κινεῖται τὸ ἔμβρυον,
κατὰ τρεῖς μῆνας· ἢ γὰρ γ' ἢ ε' ἢ ζ' κινεῖται ἐν ἀριθμοῖς μηνῶν ὁ δ' ε', καὶ πάλιν ζ' καὶ πάλιν λεῖπ
ζ' ἢ θ'· ἢ τῷ δ' καὶ ς'· καὶ τῷ ὀγδόῳ μηνὶ γίνεται· οἷον δ' ε' ς' καὶ πάλιν πολλαχοῦ
μνημονεύει ὁ θειότατος Ἱπποκράτης τῆς καθάρσεως τῶν καταμηνίων· ὅτι εἰώθασιν αἱ γυναι —
κες οἴκονται ἐν τῇ καθάρσει, ζ' ἡμέρας, ἕτεραι δέ, γ'· καὶ τοιαύτη κάθαρσις, ἐπέ —
χει ταύτας, τὸν μῆνα, ἢ ἐνιαυτοῖς καὶ μόνον τοὺς δέ, λε'· ἄλλαις καὶ μέχρι τῶν ξ' ἤγουν
γεροντικῆς ἡλικίας· οὕτω γὰρ ἐξητάσθη ὁ θειότατος Ἱπποκράτης καὶ φησίν· ὅτι ἐπὶ τῶν ὑ —
στέρων γυναικῶν εἰ μὴ ταχέα ἡ κένωσις, ἀλλ' ἐπισχεθῇ, γίνεται ὕδρωψ· ἰστέον δὲ ὅτι

μὴ ταχὺ κενωθῶσι λέγει· οὐ πρὸ παραβολὴν τῶν θερμῶν· ἀλλὰ πρὸς ἑαυτάς· ἔπειτα χρονιώ-
τερα γίνεται ἡ κένωσις τῶν φλεγματικωτέρων ἢ περὶ τῶν ξανθοχολικωτέρων· ὥσπερ καὶ ἐν τῷ
περὶ κρίσεων ὁ ἀφημερινὸς χρονιώτερος ἐλέγετο εἶναι τοῦ τριταίου διὰ τὴν διαφορὰν ὑ-
λῶν· ἐφ' ὧν τοίνυν μὴ ἐνεχθῇ ἐπὶ τούτων τὰ πάντα τὰ μέλλοντα, ἤγουν μὴ κατελθωσιν ἐν τῷ πε-
πηγμένῳ καιρῷ· ἢ πάλιν ἀτελῶς ἐνεχθῶσι· δεῖ φλεβοτομεῖν καὶ ἐπαμύνειν τῇ φύσει· οὕτω
,, γὰρ φησὶν Ἱπποκράτης· ἐν Κρανῶνι αἱ παλαιαὶ ὀδύναι ψυχραί· αἱ δὲ νέαι θερμαί· τὸ δὲ αὐτοῦ
,, τὸ νόσημα. οὐ συμφωνεῖ ἐστὶ τῇ ἐπιγραφῇ τοῦ συγγράμματος ἐπιδήμιον γάρ ἐστι καὶ ἐ-
μερικόν· ἐπειδὴ πάλαι μέμνηται τῆς πόλεως, φησὶ γὰρ ὅτι ἐν Κρανῶνι καὶ παλαιαὶ ὀ-
δύναι γεγόνασι ἢ νέαι· παλαιὰς μὲν λέγων, τὰς ἀπὸ φλέγματος γινομένας, καὶ χρόνον πο-
λὺν κρατούσας· νέας δέ, τὰς ἀπὸ θερμασίας γινομένας διὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον τοῦ χυμοῦ·
ἢ παλαιὰς ὀδύνας λέγει, τὰς πρὸ πολλοῦ χρόνου γινομένας ἐν Κρανῶνι, ἐπὶ ψυχρᾷ κατα-
,, στάσει· νέας δέ, τὰς πρὸ ὀλίγου χρόνου γινομένας. ὀξύτερον ἐκινήθη· ἐμολύνθη· ἢ
,, βραδύτερον αὔξεται· τινὲς μὲν οὖν κατὰ τὸν λόγον, ἐχάραξαν τὸ ἐμολύνθη· καί φη-
σιν ὀξύτερον κινηθῆναι μόνον· ὁ δὲ Γαληνός φησιν ὅτι τὸ ἐμολύνθη, τὸ ἐπαύσατο λέγει· οὕτω
γὰρ ἐν τῷ δ΄ τῶν ἐπιδημιῶν φησὶν ὅτι φλεγμονὴ ἐγένετο, καὶ ἐμολύνθη ἡ ὀδύνη· τουτέστιν ἐ-
παύσατο μεταβολῆς γενομένης καὶ ῥήξεως τοῦ πύου· οὕτω γοῦν καὶ ἐνταῦθα ἐμολύν-
θη, τὸ ἐπαύσατο λέγει· εἶτα βούλεται εἰπεῖν· ἡ ἐλάττωμα καὶ πλεονέκτημα τοῦ θήλεος καὶ τοῦ
ἄρρενος· καί φησιν ὅτι τὸ θῆλυ, ταχύτερον αὔξεται διὰ τὴν ὑγρότητα, ἐπιτηδείως ἔχουσα πρὸς
ἐπίδοσιν τῶν τριῶν διαστάσεων· καὶ τὸ πλεονέκτημα· ἀλλὰ καὶ ταχέως παύεται ὅπερ
ἐστὶν ἐλάττωμα· ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον κινεῖται ὅπερ ἐστὶν αὐτοῦ πλεονέκτημα· οὕτω γὰρ καὶ
ἐν τῷ περὶ παιδίων φύσεως ἄρχεται· ὅτι τὸ μὲν θῆλυ, ἐν τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ διαπλάττεται
τὸ δὲ ἄρρεν, ἐν τῇ λ΄ ἡμ. ἀποτίκτεται δέ, τὸ μὲν θῆλυ, τῷ θ΄ μηνί ὅπερ ἐστὶν αὐτοῦ ἐλάττωμα·
τὸ δὲ ἄρρεν, τῷ ι΄ μηνί ὅπερ ἐστὶν αὐτοῦ πλεονέκτημα· οὕτω δὲ καὶ μετὰ τὴν ἀπότεξιν·
τὸ μὲν θῆλυ, ταχίονα αὔξησιν· τὸ δὲ ἄρρεν, βραδεῖαν μέν, ἐπὶ πλείονα δὲ χρόνον· τοῦ γὰρ θή-
λεος ἡ τύχη αὔξοντος μέχρι ιη΄ ἐτῶν, τὸ ἄρρεν, αὔξεται μέχρι κε΄ ἐτῶν· καὶ ἐπὶ πλεί-
,, ονα χρόνον ὅτι ἐστερεώθη· ἀλλ' εἰ τοῦτο ὅτι στερεὸν καὶ ἰσχυρὸν καὶ θερμότερον τὸ ἔμβρυον γίνεται
διὰ τοῦτο βραδεῖαν αὔξησιν ὡς μὴ ἔχον πολλὴν ὑγρότητα· ἐπὶ πλείονα δὲ χρόνον, διὰ τὸ πο-
λὺ θερμόν· καὶ χολωδέστερον· καὶ ἐναιμότερον ἐστὶ τὸ χωρίον τῶν ζώων· μὴ εἴς νοήσῃ, ὅτι χολώ-
δη λέγει τὸ δυσκρασίαν ἔχον πολλὴν καὶ ζέσιν καὶ θερμασίαν ἄμετρον· ἀλλὰ χολῶδες λέγει·
τὸ θερμότερον μέν, οὐ μὴν τὸ δύσκρατον· καὶ τοῦτο ἐδήλωσε διὰ τὸ ἐπαγαγεῖν καὶ ἐναιμότερον·
ἔναιμον γὰρ λέγεται τὸ ἔχον πολὺ αἷμα ὥσπερ τὸ ἧπαρ· ἢ τὸ ἔχον καθαρὸν αἷμα, ὥσπερ τὴν
καρδίαν· ἢ τὸ ἁπλῶς ἔχον αἷμα ὡς πάντα τὰ ζῶα ἔναιμα λέγονται ἁπλῶς· οὕτω δὲ ἄναιμος λέγεται
ἡ κύστις, ὡς μὴ ἔχουσα αἷμα· ἐνταῦθα δὲ ἔναιμον λέγει τὸ μέρος τὸ ἔχον καθαρὸν αἷμα καὶ θερμό-
τερον ὅπερ ἐστὶ τὸ δεξιὸν μέρος· ὅθεν ἐπήγαγεν· ὅτι θερμότερον ἐστὶ τοῦτο τὸ χωρίον τῶν ζώων·
διὰ τοῦτο γάρ φησι θερμότερα μέρη τὰ δεξιά, διότι καθαρὸν αἷμα δέχεται ἡ δεξιὰ κοιλία· ἡ δὲ
ἀριστερά, ῥυπαρὸν αἷμα δέχεται· • ἡ αἱμορροΐα ἡ γινομένη ἀπὸ τῆς μήτρας ὑπὲρ τὸ δέον·

• περὶ αἱμορροΐας μήτρας :—

ἐστιν, ἀπὸ τοῦ ὀργᾶν. ὁπόταν ἀναστομωθῶσιν αἱ φλέβες τῆς μήτρας, ἢ ὡς ἀνεῳχθῶσιν,
ἢ διαρραγῶσι. καὶ ἡ ὑπάρχῃ ταχεῖα ἡ ἔκκρισις τοῦ αἵματος, ὅπερ ἐστὶν ἐρυθρὸν καὶ καθαρόν. γί-
νεται ἡ αἱμορροΐα. ἀπὸ ὕλης τὸ δὲ πλεῖστον, ἀπὸ τῆς ἠρεμίας καὶ ἀναπαύσεως. ποτὲ
δὲ διὰ ποιότητα γινόμενον τὸ αἷμα ὀξὺ καὶ χολῶδες. ποτὲ δὲ ἁλμυρῶδες ἢ φλεγματῶδες.
διαγινώσκειν δὲ δεῖ ἀλλαγὰς τῆς ὀξύτητος τοῦ αἵματος μὴ ἰσχύουσα ἡ ὑστέρα κρατεῖν αὐτό, ἀπω-
θεῖται τοῦτο. ἡ μὲν οὖν ἐστιν ἐξ ὕλης χολώδους, ἡ αἱμορροΐα ὑπόξανθός τουτέστι κιτρί-
νος, ἢ ὠχρὰ ὑπάρχει. ἡ δὲ ἐπὶ φλεγματώδει, ἡ αἱμορροΐα ὑπάρχει λευκή. ἡ δὲ ἐξ αἵματος
γίνεται, ἐστὶ τὸ αἷμα ἐρυθρόν. γίνεται δὲ ὁ τρόπος τῆς αἱμορραγίας οὕτως. Ὁπόταν
φθαρῇ τὸ αἷμα τοῦ σώματος. ἀποδιώκουσι τὰ μέλη τοῦτο διὰ τὸ φθαρτικὸν ἢ πονηρὸν τῆς αὐ-
τοῦ ποιότητος καὶ ὠθοῦσι τὰ τοῦτο, ῥέον κατέρχεται ἐν τῇ μήτρᾳ. καὶ ἀναστομοῖ τὰς φλέβας. ὁ-
πόταν πληθύῃ ἡ αἱμορροΐα καὶ τὰ ἐμμήνια, συμβαίνει τῇ γυναικὶ ἄχροος χροιά, οἰ-
δήματα ποδῶν, ἀτονία, ἀνορεξία, τῆς ἕξεως. συμβαίνει δὲ καὶ ὕδρωψ. ψύχεται γὰρ
τὸ κρᾶμα κατὰ τὴν ἐπίρροιαν τοῦ αἵματος. καὶ ἀσθενοῦσιν αἱ ἐνέργειαι αὐτοῦ. βουλόμενοι
δὲ ἐκκόψαι τὴν ὁρμὴν τοῦ αἵματος, δεῖ φλεβοτομεῖν τὴν γυναῖκα ἀπὸ τῶν ἄνωθεν μερῶν
τοῦ ἐπισπᾶν καὶ ἕλκειν τὴν ὕλην εἰς τὰ ἄνω. ὁπόταν ἐπιρρέῃ τὸ αἷμα καὶ δηλοῦσιν ἡ-
μῖν τὰ προλεχθέντα σημεῖα, ὅτι ἐξ ὕλης χολωδεστέρας ἐστί, δεῖ πίνειν τὰ καταβιβάζοντα
τὴν ξανθὴν χολήν. ἀπὸ τῶν ἀφεψημάτων καὶ ἐκλεικτῶν. ὡσαύτως ἐὰν τὸ πλεονάζον ὑπάρχῃ
φλέγμα ἢ μέλαινα χολή, δεῖ διδόναι τὰ ἐπιτήδεια φάρμακα τὰ καθαίροντα τὸν χυμὸν ἐκεῖνον
διηνεκῶς. καὶ ἄγοντα εἰς κρᾶσιν φυσικήν. μετὰ ταῦτα δὲ ὥσπερ παραμένει ἡ αἱμορ-
ῥοΐα, δεῖ θεραπεύειν μετὰ τῶν ἐπεχόντων ἰδίων. πρὸ ἀποσφίγγοντα τὰ μέλη τῆς γυναι-
κός, ἰξύος. τουτέστι σφόδρα μετὰ φασκιολίου, τὰς κνήμας, τὰς γόνατας. καὶ τοὺς
βραχίονας, καλῶς. πινέτωσαν δὲ ἐκ τῶν στυπτικῶν ἰδίων. ὡς τὴν ἀκακίαν. τὸ κεκαυμένον κοράλ-
λιον. τὸ ἀρραβικὸν κόμμι. μυρσινόκοκκα. βαλαύστια. σπέρμα ἀνδράχνης. ἀπόδιον, ἢ
ἤλεκτρον. δρακόντιον αἷμα. σὺν κηκῖδι. λημνίαν σφραγῖδα. κέρας ἐλάφου κεκαυμένον.
κοχλίαν ἀφρικανόν. κόκκους μυρσίνης. καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. πινέτωσαν δὲ ταῦτα,
ἁπλᾶ ἢ σύνθετα, κατὰ τὴν ἀσθένειαν καὶ ἰσχὺν τῆς ἀσθενούσης. μετὰ οἴνων κατὰ πολὺ
στυπτικῶν. ὡς τὸ ζουλάπιον τῶν ῥόδων. τῆς μυρσίνης. τῶν κυδωνίων. τοῦ ὀμφακίου. καὶ
τὰ ὅμοια. καὶ καθολικῶς λέγω ἰατρευέσθωσαν μετὰ τῆς θεραπείας τῆς τοῦ αἵματος πτύσεως.
ἢ μᾶλλον ἐκκρίσεις τοῦ αἵματος ἀπὸ τῆς κάτω κοιλίας. ὠφελεῖ δὲ σφόδρα τὰς αἱμορροούσας
κέρας ἐλάφου κεκαυμένον, καὶ ὀστοῦν φοίνικος κεκαυμένον, ἀνὰ μέρος α. κόψας σήσας, πινέτω-
σαν αὐτῶν ἡ παλαιὰ καθ' ἡμέραν, ⸓ α μεθ' ὕδατος ψυχροῦ. ὀνίνησι δὲ ταύτας, σπέρμα ἀν-
δράχνης μετὰ τῶν στυπτικῶν καταποτίων. ἡ δὲ τροφὴ ἔστω κρέα ἐρίφων. πέρδικος. τρυ-
γόνος. ὀρνιθοπούλων μετὰ ὄξους καὶ ὀμφακίου χλωροῦ. καὶ ῥοῦ συριακοῦ. ἑψημένα μετὰ ἀν-
δράχνης καὶ ἴτρου. ὄρυζαν. κάχρον καὶ τὰ ὅμοια. ἐσθιέτωσαν δὲ ὀπώρας. ῥοιδία, γλυκόα-
ξινα. καὶ μῆλα ὅμοια. καὶ κοκκύμηλα ξηρά. καὶ νάβια. κυδώνια. καὶ ἄπια καὶ τὰ ὅμοια.
ἢ καθεζέσθω δὲ ἀφεψήματι καρποῦ μυρσίνης. φλοιῶν ῥόδων. κηκίδων. μυρσίνης. ῥόδων ἢ

γάστρ. ἢ σούβερον τὸ σούβερ καὶ τὰ ὅμοια. ἡ δὲ παρακολουθοῦσα αἱμορραγία μετὰ ταῦτα, τιθέτω τὰ ὑγρὰ ἐλλύχνια τῆς συνηθείας ὑποκάτω τῶν μαστῶν αὐτῆς χωρὶς χαράξεως. καὶ συχνῶς ἑλκέτω. ἐπισπᾶται γὰρ ἡ κράτησις τοῦ αἵματος τῆς αἱμορραγούσης. μὴ συστελλομένου δὲ τοῦ αἵματος, ἐμβαλλέτω εἰς τὰ ἐντὸς αὐτῆς ἔριον μετὰ τῶν ὕδων(?) ὥς φησι Διοσκουρίδης. λέγει γάρ· ἐὰν τὸ ἔλαιον τῶν δύο σταντῶν(?) ποιήσῃ ἐπίθεμα, μετ' αὐτοῦ ἐκκόπτεται ἡ ἐπιρροὴ τοῦ αἵματος. λέγει δὲ ἐὰν λάβῃς καλλαναθίον(?) καὶ φιλάσῃς μετὰ ὄξους, καὶ ποιήσῃς ἐπίθετον, μετὰ ἐρίου, ἐπέχει τὸ αἷμα. σύνθεσις ἐπιθέματος ἁρμόζοντος εἰς αἱμόρροιαν. βάλανος ποίει καὶ τίθει. λαβὼν γράμμα(?), στυπτηρίας, κηκῖδας, λίβανον, ἀνὰ γρ. α΄. κόψας σήσας, δεύσας σὺν μέλιτι ὀμφακίνου, ἢ μετὰ χυλοῦ ἀρνογλώσσου. καὶ ποιήσας ὑπόθετον. ἑτέρα ὠφελοῦσα. λαβὼν ὑποκυστίδα, ἀκακίαν, χουῦ(?) λιβάνου, βαλαύστιον, ῥάμνου τοσοῦν(?) ἀνὰ γρ. α΄. κόψας σήσας, φύρασον σὺν ὄξει καὶ χρῶ ἐπίθετον μετὰ ἐρίου.

ἐπὶ τροχίσκων κρατούντων τὸ αἷμα τὸ ἐπίρρυτον ἀπὸ ῥήξεως φλεβὸς ἐν τῇ μήτρᾳ ἢ ἐν τοῖς νεφροῖς· προσφερόμενοι καὶ γινόμενοι ὡς ὑπόθετοι ἐν τῷ αἰδοίῳ τῆς γυναικός, καὶ πολιζόμενοι. λαβὼν βαλαύστιον, κοχλίας κεκαυμένους, ἀκακίαν, ἀνὰ γρ. β΄. κηκῖδας κεκαυμένας καὶ σβεσμένον εἰς ὄξος οἴνου, πάπυρον κεκαυμένον, δρακόντιον αἷμα, ῥοῦ συριακοῦ, τῶν περικεφαλαίων τῆς βαλάνου, πηλὸν ἀρμενιακόν, στυπτηρίαν σχιστήν κεκαυμένην, ῥάμνου ἀνὰ γρ. α΄, ὑποκυστίδος γρ. α΄, καφουρᾶς καὶ κηρᾶς β΄, ἀνὰ < ς΄. κόψας σήσας, φύρασον μετὰ χυλοῦ ἀρνογλώσσου, ἢ πολυγόνου. καὶ ποιήσας τροχίσκους ποίει ὡς νομισμάτων, καὶ πινέτω δέ, γενναίως δὲ καὶ ὑπόθετον μεθ' ὕδατος ὀμφακίνου φοίνικος, καλὸν ἐστι δέ,

καὶ ἔστι στυπτικὸν πάνυ. καὶ γίνεται πάλιν ὡς φοῖνιξ μακρὸς καὶ τίθεται ὑποκάτω, φημὶ ἐν τῇ μήτρᾳ, καὶ ἐν τῷ ἀφεδρῶνι, βαπτόμενον εἰς ῥοδέλαιον. χράσθω δὲ καὶ ἐν ταῖς ῥισὶ μεθ' ὕδατος ψυχροῦ, ἢ μεθ' ὕδατος τοῦ ὀμφακίνου φοίνικος. καὶ ὀνίνησιν εἰς τὴν αἱμορραγίαν. ἐπὶ ξηροροφήματος ἐκκόπτει τὸ αἷμα τῆς αἱμορροούσης ἐκ παντὸς τόπου. λαβὼν κοχλίας κεκαυμένους, κέρας ἐλάφου κεκαυμένον, ἀνὰ γρ. δ΄. βαλαύστιον, ἤλεκτρον, κοράλλιον, ποδίον(?), ῥόδα ἐρυθρὰ ἀνὰ γρ. β΄. κόψας σήσας, πότιζε σὺν ζαΐζου(?) γρ. α΄ καὶ πλέον μετὰ οἴνου ζουλαπίου στύφοντος. πρὸς αἱμορροοῦσαν διὰ πάτρας(?). λαβὼν φλοιὸν καστάνων, σῖτον, μίγμα(?) κόπρον βοῶν, ἐξ ἴσου, θὲς εἰς καινὸν ὀστράκινον. καὶ σκέπασον αὐτὰ καλῶς. εἶτα θὲς ἐπάνω πυρός, ἕψει κατὰ τὸ δέον καὶ καταβίβασον, πυριάτω γὰρ ἡ γυνὴ ὑποκάτω ἐν τῷ αἰδοίῳ αὐτῆς, τρεῖς ἡμέρας, καὶ βοηθεῖται παραυτά. πρὸς αἱμορραγίαν ῥινὸς διὰ πάτρας: λαβὼν μολόχην κοπάνισον αὐτὴν εἶτα θὲς εἰς τὴν ῥῖνα καὶ παύει(?).

περὶ πνιγμονῆς μήτρας:

ια Συμβαίνει ταῖς γυναιξὶ πνιγμὸς ἐν τῇ μήτρᾳ καὶ ἐλαττοῦται ἡ ὄρεξις αὐτῶν εἰς τὴν τροφήν. ψύχονταί τε τὰ σώματα αὐτῶν καὶ λειποθυμοῦσι. καὶ ὁ σφυγμὸς αὐτῶν ἀδύνατος καὶ γίνεται λεπτὸς καὶ μικρός. καὶ πολλάκις ἐκλείπει ὁ σφυγμὸς ὁλικῶς. καὶ συστελλόμεναι τίθενται τὰ πρόσωπα αὐτῶν μέσον τῶν γονάτων αὐτῶν. φησὶ δὲ ὁ Γαληνός· ὅτι εἶδε γυναῖκα συμβᾶν αὐτῇ τὸ τοιοῦτον πάθος ἢ καὶ κατὰ πολλὰ τῶν ψυχῶν

τὸν σφυγμόν, ὥσπερ ἂν λέγηται· μέσον δὲ τοῦ σώματος αὐτῆς, ἐφυλάττετο θερμὸν ὀλίγον·
καὶ ἔλεγον τῶν ἰατρῶν, ἐνόμιζον ὅτι τέθνηκεν· ἕτεροι δὲ βουλόμενοι γνῶναι σαφῶς ἀναπνεῖ, λαβοῦσαι
ἔριον ἐξαίνοντες, ἔθηκαν ἐπὶ τὴν ῥῖνα παρὰ αὐτῆς, καὶ τότε ἔγνωσαν ὅτι ἀναπνεῖ καὶ ζῇ· ἄλλοι δέ τι-
νες τῶν ἰατρῶν, τιθέασι φιάλην ὑελίνην μεστὴν ὕδατος μέσον τῆς κοιλίας αὐτῶν, καὶ
θεωροῦσιν, εἰ σαλεύεται τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ φιάλῃ· καὶ ἐκ τούτου γινώσκουσιν ὅτι ζῇ· συμ-
βαίνει δὲ τοῦτο τὸ πάθος, ἀπὸ πλησμονῆς γονῆς τῆς γυναικός· πονηρᾶς καὶ ἀχρήστου οὔ-
σης· ὅταν γὰρ κρατηθῇ ἀπὸ τῆς συνουσίας, τότε φθείρεται καὶ πληθύνει καὶ γίνεται ἡ γονὴ,
ὡς δηλητήριον, τὸ πλεῖστον δὲ συμβαίνει τὸ τοιοῦτον πάθος, ταῖς χηρευούσαις· μάλι-
στα ταῖς προγεννησάσαις πλεῖστα παιδία· συμβαίνει δὲ αὐτῇ καὶ ταῖς νεάνισιν, ὅταν
πληρωθῶσι· τοῖς δὲ ἀνδράσιν οὐ γίνεται διότι ὁπηνίκα ἐπισωρεύεται ἡ γονὴ ἐν αὐ-
ταῖς ταῖς γυναιξί, δέονται τοῦ ἐκβαλεῖν αὐτήν, ὥσπερ καὶ οἱ ἄνδρες, καὶ τοῦτο ἐκ
τῆς ἐνεργείας τῆς φύσεως· ὅτι δὲ ὑστερηθῇ ἡ γυνὴ τοῦ ἀνδρός, συνάγεται εἰς αὐτὴν
ἡ γονή· καὶ ἀφίενται ἐξ αὐτῆς ἀτμοὶ ψυχροί· εἰς τὸ καταπέταμα τῆς καρδίας.
διὰ τὸ προσομιλεῖν τὴν μήτραν τῷ καταπετάσματι· καὶ συμβαίνει ὁ ἦχος ὡσεὶ καὶ πνιγ-
μός, διὰ τὸ κεκολλῆσθαι τὸ καταπέτασμα τούτῳ μετὰ τοῦ τραχήλου καὶ τῶν τόπων τῆς
φωνῆς· γίνεται δὲ τοῦτο τὸ πάθος ἐξ ἐποχῆς ἐμμηνίων· εἰ περιωσθῇ ἡ τῶν ἐμμηνίων
ἐποχὴ μετὰ συναγωγῆς γονῆς· συμβαίνει ὁ καλούμενος πνιγμὸς γινόμενος ἀπὸ τῆς
μήτρας κατακράτος· μάλιστα δέ, ἐν τῷ φθινοπώρῳ ἢ ἐν τῷ χειμῶνι· καὶ δεῖ ἄρχεσθαι
τὴν θεραπείαν τοῦ τοιούτου πάθους τοῦ συμβαίνοντος ἀπὸ κατοχῆς ἐμμηνίων καὶ γο-
νῆς, τοῦ μαλάττειν τὰς χεῖρας τῆς γυναικὸς καὶ τοὺς πόδας αὐτῆς καλῶς μετὰ ἐλαίου· καὶ
ὀσφραίνεσθαι διὰ τῶν ἐχόντων ὄσφρησιν ἀηδῆ· οἷον ὀρχεῖς κάστορος· ὀποπάνακα· κε-
δρίαν· ἔριον κεκαυμένον· τὴν αἰθάλην τοῦ ἐσβεσμένου λύχνου· τὴν αἰθάλην τῶν τριχῶν·
καὶ τὰ ὅμοια· παρεχέτω δέ, δι᾽ ὄρχεως κάστορος· στρουθίου· ζιγγιβέρεως· πεπέρεως καὶ
τῶν ὁμοίων· καπνιζέσθω δὲ ὑποκάτω μετὰ τῶν εὐόσμων· οἷον θαλλόχου· σουμ. δι-
ὰ τὸ καταβιβάζειν τὸ περίττωμα· ῥαινέτω δὲ εἶναι τῶν εὐόσμων ἐλαίων ἐν τῇ μήτρᾳ,
ὡς τὸ κρίνελαιον· μοσχέλαιον· χαμαιμήλινον· νάρδινον· ἢ τοῦ ῥαζινί· ἵνα ἐπισπασθῇ
ἡ γονὴ εἰς τὰ κάτω· τιθέτω δὲ καὶ ὑελίνας σικύας ἐν τοῖς βουβῶσι· καὶ τοῖς δυσὶ μέρεσι
τοῦ ὑποκάτω κοιλίας· ἑλκυέσθω δὲ διὰ τῶν ὑελίων χωρὶς χαράξεως· προσταξάτω
δὲ τὴν μαῖαν, ἀλείφειν τὴν ὑστέραν ἐντὸς καὶ ἐκτός, διὰ τῶν ἀλοιφῶν τῶν προειρημένων.
πινέτω δὲ τὸ ζουλάπιον τῆς καλαμίνθης· ἢ τὴν πικρὰν ἱερὰν μετὰ τῆς ἀψινθίας· ἢ τὸν
ὑπερὸν διοσπολίτην μετὰ ὕδατος σελίνου χλωροῦ· ἢ πινέτω μίαν καζαρίνου, μετὰ
ζουλαπίου σελίνου, ἢ οἴνου· ἢ λαβεῖν ἀψινθίαν· σχίνου ἄνθος· χαμαιμήλων· ἀβρότο-
νον· μελιλωτά· μοσχάτα· ἄνηθον· καλαμίνθην· ἑψησάτω αὐτὰ τὴν μήτραν μετὰ
τοῦ ἑψήματος· ὡσαύτως καὶ τὰ ἀτμὰ τῶν βοτανῶν τιθέναι ὑποκάτω τοῦ ἀνιέναι ἐν τῇ μήτρᾳ.
πινέτω δὲ ἀπὸ τῶν ὑδάτων ξηραινόντων τὴν γονήν, καὶ καταγόντων τὰ ἐμμήνια, καθὼς
εἴπομεν ἐν τῷ δὲ τῷ λόγῳ· ὃ δὲ ἔπειτα ὁ Γαληνὸς ἐν τῷ αὐτοῦ συγγράμματι εἰς ὃ καλεῖται φαρ-

μάλα τοῦ πάθους τούτου. θεραπεία ὠφέλιμος εἰς πνιγμονὴν μήτρας, ἥτις ἐδείχθη πολλάκις ἐμπειρῶν, καὶ τῶν χαλεπῶν παθημάτων τῶν ἐξοχάδων. λαβὼν τοῦ χυλοῦ τοῦ ὑοσκυάμου καὶ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἀνὰ < δ΄, ὀρχὶν κάστορος, πεπέρεως λευκοῦ, κόστου πικροῦ, ὀπίου, σμύρνης, ἀνὰ < α΄, κόψας ταῦτα πάντα, ἔχε ἐπ' αὐτοῖς οἴνου κράματος γλυκέος ἢ χρυσωδίνου [illegible], καὶ τρῖβε ἐν ἡλίῳ ἕως οὗ ταῦτα παχυνθῶσι, καὶ ποίει σὺν αὐτοῖς κυάμους ἢ ποσότητας ἐλάσσους καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος· μετὰ δὲ τοῦ κράματος. ταύτην γὰρ τὴν θεραπείαν ἐδοκίμασα, καὶ χρόνον ὅτι ἐνεργεῖ.

ιβ κεφ. ιβ΄. περὶ οἰδημάτων τῶν φυομένων ἐν τῇ μήτρᾳ.

Φύεται οἰδήματα ἐν τῇ μήτρᾳ ἐξ ἀλλοδαπῶν αἰτιῶν· γεννᾶται δὲ καὶ ἀπὸ ἐπιπωμαζομένου περιττώματος χολώδους ἐν τῇ ὑστέρᾳ· καὶ γίνονται ἐκ τούτου οἰδήματα θερμά. ἔστι δὲ ὅτε γεννᾶται ἀπὸ περιττώματος παχέος μελαγχολικοῦ· γεννᾶται δὲ καὶ ἀπὸ πνεύματος παχέος ἀδιαπνεύστου· γεννᾶται δὲ καὶ ἀπὸ κρούσματος ἢ ἐποχῆς ἐμμήνων. εἴπερ οὖν ἐστὶν ἡ γέννησις τοῦ οἰδήματος εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς μήτρας, παρέπεται ταύτῃ πόνος ἐν τῷ αἰδοίῳ σφοδρὸς μετὰ κατοχῆς οὔρου. εἰ δὲ ἐν τῷ αἰδοίῳ τῆς γυναικὸς ἢ γοῦν ἐν τῷ στομίῳ αὐτοῦ, ἀκολουθεῖ τῷ οἰδήματι πόνος ἐν τῷ ὀμφαλῷ καὶ τῷ στομάχῳ· ἡ δὲ μαῖα, ἅψασα τοῦ δακτύλου αὐτῆς ἐντός, αἰσθάνεται εἰς τὸ μέρος τῆς μήτρας σκληρίας ἔνθα ἐστὶ τὸ οἴδημα, ὡς οὖν ἐστι μύκης τῆς μήτρας. εἰ δὲ ἐστὶ τὸ οἴδημα ὄπισθεν τῆς μήτρας, ἕπεται πόνος ἰσχυρὸς εἰς τὴν ψοίαν, καὶ ἐποχὴ φύσεως ἤτοι γαστρός· καὶ ὀδύνη ὑποκάτω τῶν ὑποχονδρίων. εἰ δὲ ὑπάρχει τὸ οἴδημα ἀπὸ περιττώματος ξανθῆς χολῆς ἢ ἐξ αἵματος, καί ἐστιν ἔμπροσθεν ὡς προείπομεν, ἀκολουθεῖ πυρετὸς ὀξὺς καὶ ὑπέρκαυσις ἐν τῇ μήτρᾳ μετὰ σφοδροτάτου πόνου εἰς τὸ μέρος ἔνθα ὑπάρχει τὸ οἴδημα· παρέπεται δὲ καὶ δίψα καὶ κλόνος. εἰ δέ ἐστιν ἡ γέννησις τοῦ οἰδήματος ἀπὸ περιττώματος παχέος, γίνεται τὸ οἴδημα ὁμοιῶδες σκληρόν, καὶ αἰσθάνεται βάρους ὁ πάσχων ὑπὲρ τὴν ὀδύνην· ἀκολουθεῖ δὲ σύσκλησις καὶ τέτανος, καὶ βάρος ἐν τοῖς ὄπισθεν, καὶ ἐν ταῖς κοτύλαις. εἴπερ οὖν μὴ ταχέως τὴν θεραπείαν τοῦ οἰδήματος τῆς μήτρας διὰ τῆς τοιαύτης οἰκονομίας καθαρμόζουσι, γίνεται δυσθεράπευτον· διὸ [illegible] θεραπεύεται· καὶ ἀκολουθεῖ πλῆθος ὄγκου, καὶ πόνος ἐν τῷ στομάχῳ, φύσασις δὲ ὑποκάτω τῶν ὑποχονδρίων· καὶ δεῖ ποιεῖν μετὰ ἄλλων ἀμυχὰς τὸ σῶμα. δεῖ τοίνυν πρῶτον θεωρεῖν ἐκ ποίας αἰτίας ἐγεννήθη τὸ οἴδημα. εἴπερ οὖν ἐστὶν ἀπὸ θερμότητος, ἣν δηλοῦσι τὰ προλεχθέντα σημεῖα περὶ αὐτοῦ, προσέταξον τέμνειν τὴν καθολικὴν φλέβα, καὶ ἀπολύειν αἷμα κατὰ τὴν ἰσχύν, καὶ τὴν ἡλικίαν, καὶ τὸν καιρόν. φησὶ δὲ ὁ Γαληνὸς ὅτι ὠφελοῦνται αἱ γυναῖκες αἱ ἔχουσαι οἰδήματα ἐν τῇ μήτρᾳ, τεμνομένης τῆς τοῦ ποδὸς φλεβός· αὕτη γὰρ ἐνεργεῖ ὑπερτέρου τοῦ τόπου κενοῦσα τὸ αἷμα. φησὶ γὰρ ὅτι ἡ διὰ τῆς χειρὸς φλεβοτομία, ἅμα ῥεῖν τοῦ οἰδήματος τῆς μήτρας, γεννᾷ πάθος κάκιστον· ταχέως γὰρ τὰ ἔμμηνα ἕλκουσα τὸ αἷμα καταναλίσκουσιν ἄνω. εἴπερ οὖν ἐστὶν ἡ γυνὴ δυνατή, ἐκβάλλομεν τὸ αἷμα αὐτῆς διὰ τὴν ἡμέρας, πρωῒ καὶ ἑσπέρας. εἰ δὲ ἀδύνατός ἐστιν ἡ γυνή, ἀπολύομεν ἅπαξ· καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ, πάλιν ἀπολύομεν τὸ αἷμα. εἶτα ἐπαντλίζομεν τὰ εἴδη τὰ ὠφελοῦντα, εἴτε ἀπὸ θερμότητος τραύματι· ὥστε τὸ ὕδωρ τοῦ στρύχνου καὶ τοῦ ἁλικακάβου, ἑψημένον καὶ διυλισμένον.

μαλαχθήτω δὲ ἐν τοῖς ὕδασι τούτοις· καλάμου μέλανος ∠ ι· ῥόδου σακχάρ· κασσίας ἀνὰ ∠ ε· καὶ
σύμυτας, πινέτω· ἢ πινέτω ἕψημα τοῦ μέλανος καλάμου· τῶν ζιζίφων· τῶν μυξαρίων· ταῦ-
τα γὰρ τὰ ὅθεν καὶ τὰ ὅμοια, παύουσι τὴν θέρμην καὶ τὴν ὀξύτητα τῶν οὔρων ἀπὸ τοῦ οἰδήματος.
κἂν πλατύνηται δὲ ὅσων τούτοις τὴν μήτραν ἀπὸ τῶν ἐκτὸς ἐν ἀρχῇ μετὰ τῶν ἀποκρουστικῶν τῶν
δυναμένων τῶν τὸ μέλος· ὡς κάνθαρα(?)· ὁ στρύχνος· τὸ ἀμάραντον· τὸ ψύλλιον· τὸ ὕδωρ
τοῦ ἀρνογλώσσου· τῶν ἰντύβων· σὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ· ἢ λαβὼν φακὸν ἄλαξον καὶ τὰς κριθάς,
φύρασον μεθ᾽ ὕδατος τῶν ἰντύβων· ἢ ῥοδελαίου· ἢ κατάπλαττε τὴν μήτραν· στάλαζον
δὲ ἐν τῇ μήτρᾳ λευκὸν ᾠοῦ μετὰ ῥοδελαίου καὶ χηνὸς ἀξούγγιον ἢ ὀρνίθων· εἰ δέ ἐστιν ἡ θέρ-
μη τοῦ οἰδήματος κατὰ πλῆθος, θεραπευέσθω μετὰ καταπλασμάτων σὺν ὄξει ἀπὸ ῥοδελαίου· ὕδατος
κορίου χλωροῦ· στρύχνου· ἰντύβων· κριθαλάρου(?)· σανταλου ῥουσίου(?)· ὀπίου· καὶ μέθος(?)
ἀποκρόκου· ἑνώσας τὰ πάντα, ποίησον ὡς μάλαγμα καὶ ἄλειφε ἐπὶ πολλαῖς. ὅσον δὲ ἐν-
τούτοις καὶ ἐν τῇ μήτρᾳ μετὰ ἐρίου· ὅτε ῥοῦν τὸ οἴδημα οὐ διαλύεται μηδὲ ὅτι ποιῆ, θεραπευέ-
σθω μετὰ μέθοις τῶν διαλυτικῶν· λαβὼν τοίνυν τὰ φύλλα τῆς κράμβης ἢ τῶν ἰντύβων,
κόψας καλῶς καὶ ταλάξας ῥοδέλαιον ἢ ἔλαιον, ἐκβαλέτω αὐτὸ ἡ γυνὴ μετ᾽ ἐρίου· ἢ τὰ
λαβὼν λινόσπερμον· ἀλθαίας σπέρμα· τῆλιν σπόρος, ἕψησον καλῶς ἄχρις ἂν γένωνται σπ-
σταγκ(?), σύναψον μετ᾽ αὐτῶν ἀξούγγιον χηνῶν ἢ ὀρνίθων, καὶ μέρος ὀλίγον κρόκου καὶ
βαπτίζων ἐν τούτοις ἔριον, ἐκβαλέτω ἡ γυνὴ ἐκ τῆς ὁδοῦ· ἢ λαβὼν μελίλωτον ἕψησον καὶ στ-
ψας, ἀνάμιξε μεθ᾽ ὕδατος τοῦ στρύχνου ῥοδελαίου τε καὶ λάκου τοῦ ᾠοῦ· καὶ τιθέτω μετ᾽ ἐρί-
ου δὲ καὶ ὁ Διοσκορίδης· ἐὰν ἑψηθῇ τὸ ναρδέλαιον μετὰ ὕδατος καὶ κατὰ τὰ πλάσθωσιν
αἱ γυναῖκες, θεραπεύονται ἀπὸ τῶν θερμῶν οἰδημάτων τῶν ἐν τῇ μήτρᾳ, ἐπετίθετο δὲ ὁ διὰ -
κρόκου· ἢ ὃ εἶπε Παῦλος ὅτι ἀφέτος ἐστι ἐκ τὰ θερμὰ οἰδήματα καὶ ἐκ τῶν διαφορῶν τῆς μήτρας
καὶ τὸν ὄγκον καὶ τῶν ἐμπνευμάτων τῶν συμβαινόντων ἐν τῇ μήτρᾳ. — λαβὼν κηροῦ λευκοῦ,
μυελοῦ σκέλους βοός, ἀνὰ ∠ η· μυελοῦ σκέλους ἐλάφου ∠ ς· ἀξουγγίου χηνῶν· ὀρνίθων·
καὶ κρόκου ἀνὰ ∠ δ· μαστίχης· μέλι ∠ β· οἴσυπον· στακτή· τριφθήτω ὁ κρόκος καὶ ἀναμι-
χθήτω μετὰ γάλακτος γυναικείου καὶ πάντων τῶν ἄλλων· κατὰ τὸ ἁρμόζον τίθεται καὶ ῥοδέλαιον·
καὶ χριέσθω ἔξωθεν μετ᾽ ἐρίου· καὶ ἐὰν ἐστι τὸ οἴδημα ψυχρὸν καὶ παχύ· τουτέστιν ἡ γέννη-
σις αὐτοῦ ἐγένετο ἀπὸ ψύξεως· καὶ δηλοῦται τὸ βάρος μετ᾽ ὀλίγου πόνου· καὶ τὰ ἄλλα τὰ
σημεῖα ἃ ἡ γυνὴ συνᾴδουσι, θεραπευέσθω διὰ τῶν διαλυτικῶν ἄλλων καὶ σκορπιζόντων
τὸ οἴδημα· τουτέστι πυρίας ποιουμένη μετὰ τῆλεως· λινοσπέρμου· κυδώνων· μελιλώτου·
βαλσάμου· μύσκωτων· καλαμίνθ· καὶ τῶν ὁμοίων· ἑψομένων καὶ καταπλασσομένων εἰς τὴν
μήτραν· ἐκ δὲ τοῦ ἀφεψήματος λαβὼν, ἀνάμιξον μετὰ σουσίνου ἐλαίου, ἢ ναρδελαίου·
καὶ σταλαζέτω ἡ γυνὴ ἐν τῇ μήτρᾳ· καὶ συχνάκις ποιείτω οὕτω· πινέτω δὲ τὸ ἕψημα τῶν
ῥιζῶν μετὰ τῶν δύο ἀμυγδαλελαίων· ἢ τὸ ἕψημα τῆς ἀγίναρ(?)· ἢ τοῖς κόκκοις τοῦ σινί-
πιτι· εἰσερχέσθω δὲ ἐν τῷ βαλανείῳ καὶ χριέσθω τοῖς διαλυτικοῖς μαλάγμασι καὶ ἀ-
λειφέτω τὴν μήτραν μετὰ σουσίνου· τρεφέσθω δὲ διὰ λεπτῶν τροφῶν· μὴ γενομένων περιτ-
τωμάτων ἐν τῷ σώματι· ὅπως ἵνα δὲ γνῶμεν ὅτι τὸ οἴδημα [illegible]

χρῆσθαι τοῖς πεπτικοῖς καὶ ῥηκτικοῖς ὡς ἐν τοῖς περὶ τῶν οἰδημάτων· ἀλλὰ τὴν ἔμπλαστρον τὴν ὑγρη-
μένην διὰ τελέως· λινοσπέρμου· κριθαλεύρου· σιτίνου ἀλεύρου· ἰσχάδων λιπαρῶν καὶ κόπρου
περιστερῶν, ἀνοιχθέντος δὲ τοῦ οἰδήματος, ὡς ἐπὶ δράματι ὕλην ὡς τὴν κύστιν, πολλάκις τὸ γά-
λα ὄνειον· καὶ γάλα μετὰ τοῦ σπέρματος τοῦ σικύου τοῦ πέπονος καὶ τῶν ὁμοίων· κλυ-
ζέσθω δὲ ἡ μήτρα μετὰ χυλοῦ τῆς ἑψημένης πτισάνης· μετὰ μέλιτος· καθαίρεται γὰρ τὴν μή-
τραν· καὶ ἀποπλύνεται ἀπὸ τῶν ἐκχυθέντων ὡς ἀπὸ τῶν περιττωμάτων. ἐπίθεμα ὠφέλιμον κ-
σηθέν· τὸ χρόνιον οἴδημα τὸ ἐν τῇ μήτρᾳ· λαβὼν ἀξουγγίου χηνὸς ὀρνίθων· βοὸς κηρὸν κι-
τρίνον ἀνὰ ζ'· ὤχρου τοῦ ᾠοῦ ὀπτοῦ ζε'· βδελλίου λακκοῦ ἐξαρκ'· σμύρναν ἐρυθρὰν ἀ-
νὰ γ' α'· κρόκον ς' ζ''· κόψας σήσας, φύρασον μετ' οἴνου· καὶ διαλύων τὰ ἀξούγγια μετὰ
κηροῦ καὶ σουσίνου ἢ μετὰ ῥοδελαίου, ἀνάμιξον τὰ πάντα μαλαττόμενα καὶ συμφυρούμενα καλῶς·
καὶ βάπτων ἔριον, τίθει τοῦτο ὡς τὴν αἰδοῦ, καὶ συχνάκις ποιείτω· κεφ. περὶ τῶν
τραυμάτων τῶν γινομένων ἐν τῇ μήτρᾳ.

Γίνονται τραύματα καὶ πληγαὶ ἐν τῇ μήτρᾳ, ἐξ οἰδήματος θερμοῦ ὀξυτάτου, ἢ πανούκλας
ἀνοιχθείσης· καὶ πολλάκις συμβαίνει ἀπὸ θερμοτάτου φαρμάκου, πινομένου παρὰ τῆς γυναι-
κὸς πολλάκις διὰ τὸ ἐμβρυογονῆσαι, ἢ ἀπὸ ἀπορρίψει λοχείας· τεκμήριον δέ ἐστι τῶν τραυ-
μάτων, ἡ ῥύσις τῆς ὕλης, καὶ ὁ πόνος· καὶ ἡ ὄψις τῆς μήτρας μετὰ δαπανότητος σφοδρᾶς· ὡς
ὅταν ἀναβρωσιν ἔχῃ ἡ πληγή, ὑπάρχει τὸ εἶδος τῆς ὕλης μέλαν· καὶ ἡ ὄσφρησις αὐτῆς
δυσώδης μετὰ πόνου καὶ ξέσεως· καὶ δεῖ ἐκχέειν ἐν τῷ αἰδοίῳ αὐτῆς τὰ καθαρτικὰ τῶν
τραυμάτων καὶ ἀποπαυστικὰ τῆς νύξεως, καὶ πραϋντικὰ τῆς ὀξύτητος· οἷον τὸν χυλὸν τοῦ
ἀρνογλώσσου καὶ τοῦ στρύχνου μετὰ ῥοδελαίου καὶ κλυζέτω τὴν μήτραν· ἢ λαβὼν λευκὸν ᾠοῦ γά-
λα γυναικὸς θηλαζούσης θῆλυ· ἢ γάλα αἰθιοπίσσης γυναικὸς θηλαζούσης θῆλυ· ὕδωρ ἀν-
δράχνης· ῥοδέλαιον· ἔλαιον τοῦ κολοκυνθίου ἀνὰ α'· μετὰ τούτων κλυζέτω· ἢ λαβὼν
ῥόδα ἐρυθρὰ ἐξονυχισμένα· κριθὰς κεκαθαρισμένας ια'· φακὴν κεκαθαρισμένην ἑψήσας
ὁμοῦ καὶ τρίψας, ἀνάμιξον σὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ καὶ ὀλίγον λευκοῦ ᾠοῦ· καὶ κλυζέσθω· πι-
νέτω δὲ τὸ ἀφέψημα, ζιζίφων· μυζαρίων· σπερμάτων κυδωνίων· γλυκυρρίζης· ἀλθαίας
καὶ τῶν ὁμοίων· πινέτω δὲ ἔτι κόμμι ἀραβικὸν· σπέρμα ἀνδράχνης· πηλὸν ἀρμενι-
ακὸν· τραγάκανθαν· καὶ διαιτάσθω κολοκύνθα· βλῆτα· ἀνδράχνη· ἴντυβον καὶ τὰ ὅμοια·
ἐγκαθεζέσθω δὲ ἐν ἀφεψήματι φύλλων μυρσίνης· τζουλουνάρ· ῥόδων· φακῶν· φλοιῶν ῥο-
ῶν καὶ τῶν ὁμοίων. ἐὰν δὲ ὦσι τὰ τραύματα βεβρωμένα, δεῖ θεραπεύειν διὰ τῶν ὠφελούντων τὴν
ἀνάβρωσιν τῶν τραυμάτων· ὡς τὸ δράκοντος αἷμα· λίβανον· τὴν σμύρναν· τὴν λη-
μνίαν σφραγῖδα· κρόκον· τὰς δύο ἀριστολοχίας· λαμβανέτωσαν δὲ ταῦτα τὰ εἴδη, ἢ ἁπλᾶ
ἢ σύνθετα· μίσγων μεθ' ὕδατος τοῦ ἀρνογλώσσου, ἢ μεθ' ὕδατος τῆς κριθῆς· καὶ κλυζέ-
σθω ἡ γυνὴ τὴν μήτραν καὶ κρατείτω ταῦτα σὺν ἐρίῳ· καί ἐστιν ὠφέλιμον· ὠφελεῖ δὲ ὁμοίως
τὸ λαβεῖν λυκίου χυλὸν καὶ ἀκακίαν, καὶ τρίβειν καλῶς καὶ ἀλείφειν τὴν μήτραν· ἢ λαβὼν κρό-
κον, τρίψον μετὰ γάλακτος γυναικὸς καλῶς· καὶ ἀνάμιξον μετὰ κηροῦ καὶ ὀμφακίου,
λυθέντων σὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ καὶ ἀξουγγίου χηνός· καὶ βάπτων ἔριον, ἐντιθέτω ὡς τὴν αἰδοῦ

ἡ γυνή· καὶ τὰ ὠφελοῦντα εἰς τὸν πνιγμὸν τῆς μήτρας· οἷον λαβὼν κρόκον· καστορίου· ἀνὰ χαρου-
βας β'. λιθαργύρου χαρούβας ς'. δαφνόκοκκα ζ'. κόψας τὰ πάντα, ἀνάμιξον μετὰ τοῦ λευκοῦ
τοῦ ὠοῦ· καὶ ῥοδελαίου, καὶ ὀλίγου οἴνου· καὶ βρέξας αὐτὰ ἔριον, βασταζέτω εἰς τὴν αἰδῶ· ἤδη
γυνὴ αἰσθάνεται ὀσμῆς τοῦ πνιγμοῦ. λαβὼν τὸν χυλὸν τῆς ἀνδράχνης καὶ λινόσπερμον καὶ φ-
ράσας καλῶς, εἶτα φύλλα παχὺ καὶ βάλανον καὶ πινέτω τραγακάνθην. σπέρμα ἀνδρά-
χνης μετὰ ὕδατος κρύερου. φησὶ γοῦν ὁ Διοσκουρίδης· ἐὰν λάβῃς ταλιν καὶ ἀναμίξῃς μετὰ ὀξου-
γγίου χοιρείου καὶ βαστάσῃ αὐτὰ ἡ γυνὴ ἐν τῇ μήτρᾳ, καὶ μάλα αὐτὴν τὴν σκληρίαν αὐτῆς ἰᾶται ταῦτα.
λέγει δὲ ὅτι καὶ τὸ τῆς σηπίας γαλακτώμενον μετὰ τοῦ ὠχροῦ τοῦ ὠοῦ καὶ ζεσθόμενον ἐν τούτῳ, καθαί-
ρει τὴν μήτραν· καὶ ἀρρ(ωσ)τήματα ἐμμένει :· ριβ' περὶ ὄγκου τῆς μήτρας καὶ μεταστροφῆς αὐτῆς·
Συμβαίνει τῇ μήτρᾳ χαυνώσεις ἀπὸ πλήσεως ὑγροῦ, ἢ ἐκ τοῦ δεῖν ὡς ἐπὶ καθέζεσθαι ἐν ψυχροῖς πρά- ιδ'
γμασιν· οἷον ἐν σανίσιν· ἢ λίθοις· ἢ μαρμάροις· ἢ ἱματίοις βεβρεγμένοις καὶ τοῖς ὁμοίοις. καὶ συμ-
βαίνει ἐκ τούτου τοῦ σφίγγωσις καὶ ὄγκος τῆς μήτρας, ἐξερχομένης ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, καθὼς συμ-
βαίνει καὶ ἐν τῷ ἀφεδρῶνι, ἐξερχομένου πάλιν εἰς τὰ ἔνδον μετὰ ἀλλαττομένης ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ
καὶ βιαζομένης ἀπὸ τῆς ἐξέρας ἀνάγκης ἀνάγκας ἐν τῷ καιρῷ τῆς γεννήσεως. θεραπεύουσι τοίνυν,
δεῖ πρῶτα πάντων τὴν γυναῖκα καθίζειν ὑπτίαν· καὶ σύστελλειν τὸ ἓν γόνυ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου· καὶ
χωρίζειν τὰ σκέλη αὐτῆς· εἶτα λαβεῖν ῥάκος λινοῦν καὶ χρίειν μετὰ χυλοῦ τῆς ἀκακίας καὶ ἐπιτί-
θεσθαι κατὰ τῆς μήτρας, καὶ σὺν αὐτῷ μᾶλλον ἀναιδῶς ἐπιμεθεῖσαν, καθίζειν ἐπὶ ἀφεψήματος
τος μυρσίνης· βαλαυστίων· φλοιοῦ ῥοῶν· ἀνθέων κηκίδων· καὶ βάπτειν εἰς τὸ τοιοῦτον
ὕδωρ ῥάκος λινοῦν καὶ ἐπιτιθέναι κατὰ τοῦ στομίου τῆς μήτρας· καὶ εἰς τὸ ἐπὶ λοιπὸν καθέ-
ζεσθω· καὶ μεταστρεφέσθω τὴν μήτραν κατὰ μικρὸν ἐπὶ τὰ ἔνδον· μετὰ τὰ παρὸν, ἕως ὅ-
ταν ὑποστρέψῃ ἡ μήτρα εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· ἀλείφειν τὴν μήτραν, μετὰ ῥοδελαίου· ἢ
μυρσινελαίου, ἢ τοῦ γλεύκους· ἢ λαβεῖν τῆς ἀκακίας τὸν χυλὸν ἢ τῆς βάτου ἢ τῶν ὀξέων ῥοῶν·
καὶ μιγνύειν καὶ χρίειν τὸ στόμιον τῆς μήτρας· ἢ πάλιν ἀρμενιακὸν τρίβειν μετὰ ῥοδοσταγ-
μάτος καὶ ῥοδελαίου, καὶ χρίειν, ἢ προσαξερα τρίβειν καλῶς καὶ ῥαίνειν ἐν τῇ μήτρᾳ·
ἢ κηκίδα· ἀκακίαν· τὸ σουλουταρ· τρίβειν λεπτῶς καὶ ῥαίνειν ἐν τῷ στομίῳ τῆς μήτρας.
τιθέναι δὲ προσκεφάλαια κάτω τῆς μήτρας· καὶ σπαργανοῦν, καὶ περισφίγγειν ὡραίως·
ταῦτα γὰρ αὖθις ὑποστρέφουσι τὴν μήτραν· περιπατείτω δὲ ἡ γυνή· ἐπεὶ ὁ πταρμὸς πολλάκις
ἔσωθεν ἐπιστρέφει καὶ ἐλαύνει τὴν μήτραν ὅθεν ἐξώλισθε. φησὶ δὲ καὶ ὁ Διοσκουρίδης ὅτι
ἡ τῶν βοῶν κόπρος καπνιζομένη κάτωθεν ἐν τῇ μήτρᾳ, διὰ ζεστῆς αὐτὴν εἰς τὸν οἰκεῖον τρόπον
ἰατρεύεσθω δὲ καὶ μαθητὴς εἰς ποῖαν θεραπείας, περὶ τῆς ἐκβολῆς τοῦ ἀφαιδρῶνος καὶ χαυ-
νώσεως αὐτοῦ :· ριε' περὶ τῆς ὠφελίμου οἰκονομίας εἰς τὰς ἀρρωστίας τὰς συνεχούσας τὰς ἐγκύμονας·
Ὁ σοφώτατος Γαληνὸς ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασι φησὶν, ὅτι ἔστιν ὥσπερ ἡ συγκρασίς ιε'
ἐν τῇ μήτρᾳ τοῦ βρέφους ὁμοία τοῦ καρποῦ τοῦ δένδρου· ἐπειδὴ γὰρ ὁ καρπὸς ἐν ἀρχῇ τῆς
γεννήσεως αὐτοῦ πέφυκε κεντεῖσθαι· διὰ τελέχων λεπτότατων κεκραμένων· καὶ διὰ
τοῦτο ἐν τάχει ἀποσπᾶται οὗτος, ὁπόταν ἄνεμος πνεύσῃ καὶ κινεῖ τοῦτον κίνησιν σφοδράν·
ὁπηνίκα δὲ πληρωθῇ, τὸ κολλῆσαι εἰς ἰσχυρότερος ὁ καρπὸς μετὰ τοῦ δένδρου· καὶ οὐ

δὲ ποτὲ συνθλᾶται ἢ συντρίβεται· ἀπαρτίζομεν δέ· τελείως ἀποπίπτει ὥσπερ καρπὸς
ἐκ τοῦ νύξεως ξύλου βιαζούσης ἀπὸ τῶν ἔξω. λέγεται δὲ ὁ ταλμὸς ὅτι ἐπὶ τοιούτων ἐμβρύων
ἐπείγεται καὶ τὸ βρέφος ἐν ἀρχῇ τῆς τρώσεως τῆς γονῆς· ὅτι ἀσθενὴς ἀπόστασίς ἐστιν ἡ συνο-
χὴ ἅπασα ἡ κρατοῦσα· καὶ κατὰ τὸ χεῖλος τῆς μήτρας, ἐν πρώτοις. ἐὰν οὖν συμβῇ τῇ
γυναικὶ ἀποτεκεῖν· ἢ ἐπειδὰν βοήθημα κενωτικὸν ἢ φλεβοτομηθῶσιν· ἢ γενέσθαι κέ-
νωσιν ἤπερ τὸ δέον αἵματος ῥέοντος ἀπὸ τῶν φλεβῶν τῆς καθέδρας· ἢ αἱμορροΐ-
ας τῆς μήτρας· ἢ ἅπερ κίνησιν περιέχουσι μερίσιμος ἰσχύσεως ἀπὸ κινήσεως σωματι-
κῆς ἢ ψυχικῆς, διαρρήγνυται τότε ἡ συνοχὴ τοῦ βρέφους ἡ μετὰ τῆς μήτρας ταχέως. ὥσπερ
δὲ ὑπάρχει ἡ διαρμογὴ τοῦ βρέφους ὅπως ἵνα τέλειον ἀπαρτισθῇ, τὸ δὲ διάστημα τοῦ και-
ροῦ τὸ μέσον τῶν δύο ὡρῶν· ἔστιν ἡ συνοχὴ τοῦ βρέφους μετὰ τῆς μήτρας καὶ ὡς ἐκ τούτου
ὑποφέρει ἡ κυουμένη ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, κίνησιν μετ' ἰσχύος ἀνάγκη τοῦ πεπονθέναι
βλάβην ἵνα τὸ βρέφος· καὶ ἐπὶ τούτου ἐν ἀρχῇ τῆς συλλήψεως αὐτῆς· μάλιστα ἀργῆς
μηδὲν περὶ τροφῶν· μὴ πολυσιτουμένης ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ· πολλάκις γὰρ ὀρέγεται
τι ἐξ αὐτῶν ἀτόπως εἰς ἐπιθυμίαν. καὶ ἐπὶ τούτου τιτρώσκει· ὅθεν ἐπιθυμηθὲν πρᾶγμα
ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀγνοούμενον, δεῖ προσποιεῖσθαι αὐτὴν ὃ ἐπιθυμεῖ· καὶ περιβαλλέτω
τοῖς στομάχοις τῶν κυουμένων· μετὰ ναρδελαίου, ἢ τῆς μαστίχης, ἢ τῆς ἀψινθίας· ἢ
μετά τινων τῶν μυριστικῶν ἐμπλάστρων, μάλιστα ἐν ἀρχῇ τῆς συλλήψεως. πλησι-
αζούσας δὲ τῇ λοχείᾳ ἤτοι γεννήσεως, δέον χρᾶσθαι τῷ ἐλαίῳ τοῦ βαλάνου χρι-
ομένην μετὰ τῶν μαλακτικῶν ἐλαίων· καὶ τρέφεσθαι τροφαῖς λιπαραῖς. ἐὰν
δὲ συμβῇ ταῖς κυουμέναις φύματα ἐν τοῖς βουβῶσι, μαλαχθήτωσαν μετὰ ῥοδελαίου
σὺν κηρῷ καὶ μετ' ὄξους ἐξ οἴνου· καταπλασσέσθωσαν μετ' ὄξους κεκραμένου καὶ ὕδατος.
ἢ χρισάτω μετὰ τῆς κιμωλίας μετ' ὄξους ἀπ' οἴνου· καταπλασσέσθω δὲ καὶ τοὺς πό-
δας μετ' ἑψήματος τῆς κράμβης καὶ τοῦ καισσούμ. ἐὰν δὲ συμβῇ ταῖς κυοφορούσαις
ἐπιθυμία πονηρῶν βρωμάτων· χρὴ γυμνάζεσθαι τὸ σῶμα αὐτῶν καὶ κινεῖσθαι συμ-
μέτρως καὶ πίνειν ἀνθοσμίαν οἶνον· τρεφέσθωσαν ἄρτῳ εὐζύμῳ καὶ λαμβανέτωσαν
μετὰ τῶν βρωμάτων ῥόας καὶ κυδώνια καὶ ἀπίδια. ὅπως ἵνα δὲ ζητῶσι πηλὸν καὶ ἄν-
θρακα, ὀδυνάτωσαν ἐρέβινθοι πεφρυγμένοι καὶ κύαμοι ὠμοί. καὶ θαλπέτω τὸν στόμα-
χον αὐτῆς μετὰ τῶν ἐμπλάστρων καὶ ἡδέων καὶ ἄλλων. πινέτω δὲ τὸ ζουλάπιον τῶν
κυδωνίων. καὶ γὰρ τὰ ἀρώματα καὶ τὰ κοσμάρια φυλάττουσι τὰ βρέφη καὶ δυνα-
μοῦσι τὸν στόμαχον. ἐὰν δὲ καὶ τὰ περιττώματα ἐν τῷ σώματι ταῖς κυουμέναις ὑπάρ-
χουσι κίνησιν, δεῖ μεταλαβεῖν φαρμακοποσίας ὅπως ἵνα τὸ ἔμβρυον ἀφίκηται εἰς
τετραμηνιαῖον καιρόν· μέχρις ἀνακαταστήσῃ εἰς ἑπταμηνιαῖον· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ μέσος
καιρὸς ἀφ' οὗ συνέχεται τὸ βρέφος μετὰ τῆς μήτρας καὶ κατέρχεται ὑγιὲς καὶ στερεόν·
ἔξωθεν δὲ τὸ φάρμακον, ἀδιάθετον, καὶ ἄκολον. ἐὰν δὲ συμβῇ τῇ κυουμένῃ ἐμπυή-
ματα ἐν τῇ καθέδρᾳ ἢ ἐν τῇ μήτρᾳ ἢ ἐν τῷ στομάχῳ, δεῖ ἐπιμελεῖσθαι τῶν διαλυτικῶν αὐ-
τοῦ, μήπως γένηται ἀφορμὴ ἐκτρώσεως τοῦ βρέφους. • ςτ ξηροφαγήματος ὠφε-

λυτικὰς ἡμῖν ποιοῦσας, ἀποδείξω ἀπαύστους ἀνέμους καὶ δυνάμεις ταῖς μήτραις αὐτῶν·

λαβὼν ζαδούαρ, δουρουνὶζ, σπέρμα σελίνου ἀνὰ < β΄, καστόριον < α΄, λίβανον, ἄμμι ἀνὰ < ϛ΄, σάκχαρ < η΄, κόψας σήσας τὰ πάντα, δὸς πιεῖν τῷ δεομένῳ καθ' ἡμέραν < α΄ μέχρις ϛα καὶ τὰ τῶν χρειῶν· ἀπὸ Θεοφίλου· ἄλλο καλὸν ὠφελοῦν ἐξ ἀνέμων γινομένων ἐν τῇ μήτρᾳ καὶ ἐν τῷ στομάχῳ τῶν ἡμῶν· ἐπέχει δὲ τοῦ μὴ ἐκτιτρώσκειν, καὶ ἀποφράττει τοὺς πόνους· καὶ ἔστι ταχυνὸν ἐκ πείρας·

λαβὼν σελινόσπερμα, μαραθρόσπερμα, ἄμμι, ζιγγίβερι ἀνὰ < β΄, μαστίχην, καρυόφυλλον, ἄσαρ, καὶ χρυσὸν μικρὸν ἀνὰ < α΄, λεπτοκιννάμωμον, καρύον ἰνδικόν, καστόριον, ζαδούαρ, ἀκόρου ἀνὰ < ϛ΄, σάκχαρ < δ΄, κόψας σήσας φύρασον μετὰ μέλιτος ἀπαφρισμένου, καὶ δὸς καὶ πινέτω καθ' ἡμέραν < α΄ μέχρις ϛα μετ' οἴνου· ἔστι δὲ τοῦτο δεδοκιμασμένον· ... περὶ δὲ τόκου γυναικῶν:

Ὁκόσοισιν ἐξ ἀποφθορῆς· παραδέδωκε ταῦτα τὰ λόγια τοῖς Ἱπποκράτους ἐξηγηταῖς, φέρε λοιπὸν ιε
ἐξ αὐτῶν τῶν ἱερῶν μυστηρίων χωρήσωμεν καὶ ἐπὶ τὰ ἄδυτα τῶν Ἱπποκράτους θεωρημάτων. ἀλλὰ πρότερον συνῆθες εἶναί τινι κοσμοῦμεν πρὸς ὑμᾶς· ἔστι δὲ αὕτη, ὁπηνίκα ἄρχομεν διαφόρους γραφάς, οὐκ ὀφείλομεν ἁπάσας ἐπεξέρχεσθαι, ἀλλὰ τὰς ἀληθεστέρας· ὁπηνίκα δὲ εὕρομεν λέξεις διαφόρους τὸ αὐτὸ δηλούσας, δεῖ ἡμᾶς τὰς περιττὰς ἀποτρίβεσθαι καὶ ἁπλῶς αἱρεῖσθαι ἢ τὰς ἀρχαιοτέρας ἢ τὰς πιθανωτέρας ἢ τὰς ἀληθεστέρας. ἐπεὶ δὲ συνήθεια καὶ τοῖς ἐξηγηταῖς πρότερον τὰς λέξεις σαφηνίζειν, δεύτερον ἐπάγειν τὴν διάνοιαν τοῦ παντὸς λόγου, καὶ τρίτον, τὴν διαπόρησιν, εἴτε ἀληθές ἐστι τὸ λεγόμενον εἴτε ψευδές, καὶ ταῦτα πάντα διὰ παντὸς τοῦ προκειμένου συγγράμματος ὑμῖν παραδέδοται. ἀρξώμεθα δὲ ἀπὸ τοῦ πρώτου· ἀρχὴ τοίνυν ἐξ αὐτῶν τῶν ῥητῶν, διάφορος φέρεται ἡ γραφή· εἰσὶ γὰρ οἱ γράφουσιν, ὁκόσοισιν· εἰσὶ δὲ ὁπόσοι· τινὲς δὲ ὅσοισιν· ἀλλ' οὖν δέ, πᾶσαι αἱ γραφαὶ τὸ αὐτὸ σημαίνουσι· πλὴν ὅτι ἡ μὲν διὰ τοῦ κ γραφή, ἰωνική ἐστιν, ἡ δὲ διὰ τοῦ π, κοινή· καὶ ταῦτα μὲν ἐν τῇ πρώτῃ λέξει. ὁμοίως καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ διαφορὰ φέρεται· οἱ μὲν γὰρ λέγουσιν ἐξ ἀποφθορῆς· οἱ δέ, ἀποφθορῆς, δύο λέξεις ποιοῦντες· τήν τε ἀπὸ πρόθεσιν καὶ τὴν φθοράν· πάλιν δὲ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ λέξει ἐστὶ διαφωνία· εἰσὶ γὰρ λέγουσι περὶ ὑστέρων· εἰσὶ δὲ καὶ ὑστέρας· ἀλλ' οὐδὲν ἐναλλάττει τὸ σημαινόμενον. ἐπειδὴ ταῦτα ἀρκούντως, φέρε λοιπὸν καὶ ἑκάστην λέξιν σαφηνίσωμεν, ἵνα τὴν ὅλην τοῦ λόγου διάνοιαν ἀπαρτίσωμεν· φθορὰν τοίνυν καὶ ἀποφθορὰν λέγει τὴν πρόωρον ἔκκρισιν τοῦ ἐμβρύου, τουτέστι τὸ ἄμβλωμα ἢ τὴν ἔκτρωσιν· εἰ δὲ λέγει οἴδημα, οἱ μὲν παλαιοὶ πάντες, οἱ δὲ νεώτεροι λέγουσι τὸν ὄγκον τὸν ἐπὶ φλεγμονῇ συνιστάμενον· ὁ δὲ Ἱπποκράτης οἴδημα λέγει τὸν ὄγκον μετὰ φλεγμονῆς· καρηβαρίαν δὲ λέγει τὴν ὀδύνην τῆς κεφαλῆς τὴν μετὰ βάρους γινομένην· εἰσὶ γὰρ διαφοραὶ ὀδυνῶν· ἔστι γὰρ πονώδης ὀδύνη, νυγματώδης, καὶ σκολοπώδης· βρέγμα δὲ καλεῖται, τὸ μεταξὺ κείμενον ὀστοῦν τῆς κορυφῆς καὶ τοῦ μετώπου· ἁπλῶς δὲ ἐπὶ τῶν κορυφὴν καλουμένων, ποιεῖ τὸ βρέγμα καὶ μέτωπον ἐχόμενον. ἀλλ' ἐπειδὴ ἑκάστην λέξιν ἐσαφηνίσαμεν, ἐπάγωμεν λοιπὸν τὴν διάνοιαν Ἱπποκράτους· ἔστι δέ, αὕτη δὲ ἡ ... ὑπερβέβληνται ... μήτρας:

καὶ πρῶτον μέν ἐστιν αὕτη· ἐὰν μετὰ τὸ ἐκτρῶσαι γυναικὶ μὴ ἐνεχθῇ ἡ λοχεία κάθαρσις, ἀλλὰ γένηται
καρηβαρία, λοιπὸν τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ βρέγμα μάλιστα ὀδυνᾶται. ἡ δὲ δευτέρα
διάνοια· καὶ τὸ συμπέρασμα ὡς ἐν ὑποθέσει τῆς πρώτης διανοίας λαμβάνει καὶ ὕ-
στερον ἐπιφέρει συμπέρασμα. ἔστι δὲ τοιαύτη· ἐὰν ἐπὶ γυναικὶ γένηται ἐκτρῶσις καὶ μὴ ἐ-
νεχθῇ ἡ λοχεία κάθαρσις, ἀλλὰ γένηται καρηβαρία καὶ ὀδύνη μάλιστα τοῦ βρέγματος, λοιπὸν
τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐν τῷ [illegible] μὴ τοιαύτη (?) φέρεται ἡ ὕλη. αὕτη μέν ἐστιν ἡ
διάνοια τοῦ Ἱπποκράτους. ζητοῦμεν οὖν τίς ἀληθής ἐστιν ἢ τίς ψευδής. ζητοῦμεν δέ, διατί
γίνεται κεφαλαλγία, καὶ διατί τὸ βρέγμα μάλιστα ὀδυνᾶται. καὶ λέγουσιν ὅτι κεφαλαλ-
γία διὰ τοῦτο γίνεται, ἐπειδὴ ὁ ἐγκέφαλος συμπάσχει τῇ μήτρᾳ ὡς νευρώδει οὔσῃ· τὸ
βρέγμα μάλιστα ὀδυνᾶται, ἐπειδὴ τὰ ἔμπροσθια μέρη τῆς μήτρας πεπόνθασιν·
εἰ γὰρ τὰ ὀπίσθια μέρη τῆς μήτρας πάσχουσι, τότε καὶ τὰ μέρη τοῦ ἐγκεφάλου κατὰ ἰνίον
συμπάσχουσι τῇ μήτρᾳ. καὶ ταῦτα μὲν ἔνιοι λέγουσιν. ἐνιστάμεθα δὲ πρὸς αὐτοὺς
λέγοντες· ὅτι οὐ διὰ τῶν εἰρημένων αἰτιῶν συμπάσχει ὁ ἐγκέφαλος τῇ μήτρᾳ· οὔτε
δέχεται αὐτὴ πόθεν νεῦρα· τῶν γὰρ νεύρων, τριττή ἐστιν ἡ γένεσις· τὰ μὲν γὰρ ἐξ ἐγκε-
φάλου καὶ νωτιαίου προέρχονται, καὶ καλοῦνται προαιρετικά· τὰ δὲ ἐκ τῶν ὀστέων ἐκ-
φύονται καὶ καλοῦνται συνδετικά· τὰ δέ, ἀπὸ περάτων εἰσὶ τῶν μυῶν, καὶ
καλοῦνται τένοντες· ἡ οὖν μήτρα, οὔτε προαιρετικὰ δέχεται νεῦρα, οὔτε συνδετι-
λ ὅτι κά, οὔτε τένοντας· διατί δὲ νευρώδης καλεῖται; λέγομεν διὰ τὴν ὁμοιότητα· ὥς-
περ γὰρ τὰ νεῦρα ἐκτείνονται καὶ συστέλλονται, οὕτω καὶ ἡ μήτρα. ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν ἐκείνων
δόξαν ἀνατρέψαμεν, εἴπωμεν ἡμεῖς τὴν ἀληθῆ αἰτίαν. διὰ τί ὁ ἐγκέφαλος συμπάσχει
τῇ μήτρᾳ καὶ διατί τὸ βρέγμα μάλιστα ὀδυνᾶται. ὁ μὲν οὖν ἐγκέφαλος συμπάσ-
χει τῇ μήτρᾳ, ἐπειδὴ ἔχει ἡ μήτρα ἀρτηρίας τὰς φερομένας παρὰ τὴν ὀσφύν· αἱ δὲ
τῇ ὀσφύϊ εἰσὶν ἀπὸ περάτων τοῦ νωτιαίου· ὡς οὖν φλεγμαίνει ἡ μήτρα,
φλεγμαίνουσι καὶ τὰ ἀρτηρίαι (?)· ἐν τάχει συνεχῶς ἔσται ὁ νωτιαῖος· καὶ διὰ τοῦτο πάσχει
ὁ ἐγκέφαλος. δευτέρα δέ ἐστιν αἰτία τοῦ εἰρημένου πάθους· ὅτι ἐὰν μὴ γένηται
κάθαρσις ἐπὶ τὰς λοχείας, ἀλλὰ κρατηθῇ τὸ αἷμα καὶ σαπῇ· καὶ ἀναχθῇ (?) πυρετός (?),
ἐκ γῆς (?) τῆς τούτου θερμασίας ἀναλυθέντες χυμοί, ποιοῦσι πνεύματα (?)· ὥσπερ ἀναφερόμενοι
παρὰ τὸν ἐγκέφαλον, ποιοῦσι κεφαλαλγίαν. τὸ δὲ βρέγμα πάσχει μᾶλλον διὰ τὴν
αἰτίαν ἣν ἐροῦμεν. ἰστέον ὅτι ἐπὶ τῇ ἐπισχέσει τῆς λοχείας καθάρσεως γινομένου
πυρετοῦ, οὐ μόνον αἱ φλέβες πάσχουσιν, ἀλλὰ καὶ ἀρτηρίαι· αἵτινες ἐκ τῆς καρ-
δίας ἐκφυόμεναι, φέρονται παρὰ τῶν λοιπῶν τοῦ ἐγκεφάλου· καὶ κατὰ τὸ [illegible]
τὸ βρέγμα ἀνέρχονται· καὶ οὕτω γίνεται ἡ ὀδύνη κατὰ τὸ βρέγμα. δευτέρα ἐστὶν αἰτία,
ὅτι τὰ ὀπίσθια μέρη τοῦ ἐγκεφάλου σκληρότερά ἐστι καὶ πυκνά· ὅπου καὶ τὰ λιθοειδῆ
ὀστᾶ· τὰ δὲ ἔμπροσθια, ἀραιότερα καὶ σπογγώδη· καὶ διὰ τοῦτο τὸ βρέγμα ὡς ἀ-
ραιότερον καὶ ἁπαλώτερον δεχόμενον τὰ περιττώματα μᾶλλον ὀδυνᾶται. τρίτη δέ ἐστιν
αἰτία, ὅτι τὰ μὲν ὀπίσθια μέρη, δυσπαθῆ εἰσί· τὰ δὲ ἔμπροσθια, εὐαισθη-

τὴν κώζερα· καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον βλάπτεται τὸ βρέγμα· οὐ μόνον δὲ ἐστὶ τὸ βρέγμα τὸ δυνάμενον, ἀλλὰ πάντα τὰ μέρη τῆς κεφαλῆς, μάλιστα δὲ τὸ βρέγμα· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ μάλιστα ἐπιμέμφεται ὁ Ἱπποκράτης· τί δέ ἐστι τὸ [illegible] μῶας· τοῦτο γὰρ ἀπορεῖται ὁ Γαληνὸς δι᾽ ἐν τῷ θαυμαζόμενος φησίν, ὅτι ἀδιανόητός ἐστιν ὁ λόγος· τινὲς οὖν λέγουσιν [illegible] τὴν ἀπὸ κινήσεως· ἐν τούτῳ γὰρ κινεῖται ἡ ὕλη, καὶ φέρεται παρὰ τὸ ἰσχίον· ἐπειδὴ καὶ τὸ ἔμβρυον τότε στρέφεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἵνα δι᾽ αὐτῆς κατὰ φύσιν γένηται ἡ ἀπότεξις· καὶ τότε κινεῖται ἡ ὕλη καὶ φέρεται παρὰ τὸ ἰσχίον· τινὲς λέγουσιν ὅτι [illegible] λέγει τὴν ἀπὸ τοῦ ἀμβλασμοῦ· καὶ πιστοῦται τοῦτο ἐκ τοῦ εἰπεῖν αὐτὸν ἐξ ἀποφθορῆς· εἴτε οὖν διὰ τοῦτο εἴτε τὸ πρῶτον εἶπεν, φησὶν ὅτι σκοπήσωμεν ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς τέχνης εἰ τοῦτο γίνεται· καὶ ἀποδώσομεν τὰς αἰτίας· λέγομεν οὖν ὁ Γαληνός, ὅτι ἐγὼ ἐργασάμενος τὰ ἔργα τῆς τέχνης καὶ πολὺν χρόνον διατρίψας ἐν τῇ πείρᾳ, οὐχ εὗρον τοιοῦτον πώποτε· εἰ δὲ καὶ εὗρον, ἅπαξ· τὸ δὲ ἀναγκαῖον αἰτίας οὐκ ἔστιν [illegible]· τί οὖν λέγομεν ὅτι παρεντέθηται τοῦτο τὸ ῥητὸν· καὶ οὐκ ἔστιν Ἱπποκράτους γνήσιον· ταῦτα δὲ ἔχει ἡ παροῦσα θεωρία.

Ὀψιγόνα τοίνυν καταντῆσαι ἡ γυνὴ ἐν τῷ καιρῷ τῆς φυσικῆς γεννήσεως, ἐὰν ὁ βορειά, συμβαίνει τῇ γυναικὶ ὀδύνη τῆς κυοφορίας· καὶ τότε κινεῖται κίνησιν σφοδροτέραν· τὸ ὀψιγόνον δέεται τροφῆς τὸ ἔμβρυον καὶ διανοίγεται ἡ μήτρα ἐπὶ τοῦ· καὶ ἀποπέμπει τὸ παιδίον ἡ ἐκκριτικὴ δύναμις τῆς μήτρας· καὶ ἀποβάλλει τὸ ἐπίπλον· καὶ πολλάκις συμβαίνει τῇ γυναικὶ δυστοκία· καὶ αὕτη γίνεται ἐκ πολλῶν αἰτιῶν· καὶ ποτὲ μὲν συμβαίνει ἀπὸ φοιτήσεως λιπαρῶν· ποτὲ δὲ ἀπὸ στενώσεως πολλῆς τοῦ στομίου τῆς μήτρας ἢ ἀπὸ [illegible] αὐτῆς· ποτὲ δὲ ὁ ὀψιγόνος ἀποθνήσκει βρέφος καὶ οὐ κινεῖται μηδὲ μίαν ἔχον ἐνέργειαν ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐξελάσεως· γίνεται δὲ πάλιν ὁ ὀψιγόνος συλλαμβάνει ἡ γυνὴ καὶ ἐστὶν [illegible]· καὶ εἰ ἐστὶν ὥρα χειμερινή· συστέλλει τὸ ψῦχος τοὺς πόρους τοῦ σώματος· οὐ ῥαδίως δὲ τελεῖται ἡ γέννησις τῆς γυναικὸς ἀπὸ τῆς θερμότητος τοῦ θέρους· ἐπειδὴ γὰρ τότε ὑπάρχει θερμὸς ὁ ἀήρ, καταλύει τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργοῦσαν εἰς τὸ ἀπῶσαι τὸ βρέφος ἀπὸ τῆς μήτρας· δεῖ τοίνυν ὀψιγόνου συμβῇ τῇ γυναικὶ δυστοκία, προστάττειν ἐγκαθίσαι ἀφεψήματι [illegible] ἀλθαίας καὶ τοῦ [illegible] σπέρματος λινοσπέρμου καὶ κριθῆς κεκαθαρισμένης· ἀλείφειν δὲ τὰς κοτύλας καὶ τὰ ὑποκοίλια μετὰ τῶν ὑγραινόντων τῶν ἀλειφῶν· καὶ διαλυτικῶν· ὡς τὸ σησάμελαιον· τὸ [illegible]· χρίειν δὲ καὶ τὰς πλευρὰς καὶ τοὺς νεφρούς· [illegible]· πίνειν δὲ καὶ τὸ ὀξύμελι· ἢ πίνειν ἀδίαντον κεκομμένον καλῶς μετ᾽ οἴνου· ἢ [illegible] μετ᾽ οἴνου· ἢ πίνειν ἀψινθίαν ῥωμαϊκὴν μετὰ [illegible] γλήχωνος· πεσσάριον δὲ κινεῖν μετὰ [illegible]· καὶ περιπατεῖν· καὶ ὠθεῖν καλῶς εἰς τὸ πρόσω· καὶ καταφέρεσθαι κατὰ μικρόν· τοῦτο γὰρ ἄριστον ἐστὶν ἔργον ταῖς δυστοκούσαις· ὁ δὲ Ἱπποκράτης, ἐστὶ τοῦ λαβεῖν πέτραν σκληρὰν καὶ κρεμᾶν ἐπὶ τῶν [illegible] τῆς γυναικὸς φησὶ τῶν [illegible]· ἢ λαβεῖν ἀψινθίαν· καὶ κρεμᾶν ὁμοίως· [illegible] θεραπείας εἰς τὰς δυστοκούσας γυναῖκας· [illegible] ὁ Γαληνὸς ἐν τῷ [illegible] ἐν τῷ λόγῳ [illegible] φαρμάκων, ὅτι αὕτη ἡ θεραπεία ὠφελεῖ [illegible] σκορπίου [illegible] σκληρία·

λαβὼν κόνεως πεπέρεως λευκοῦ λ', σμύρναν, καστόριον, στύρακα ἀνὰ ς α', κύμινον, σε-
λινόσπορον, ἀνίσου, ἀνὰ ς γ', κόψας σήσας, φύρασον μετ' οἴνου· καὶ ποιήσας ἐξ αὐτῶν σφαι-
ρία μετὰ θ' οὐ οἴνου, ἐπίδος ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ δήγματος· χρήσιμος εἰς ὠφέλειαν. —

ιζ'. περὶ τῶν ἐκβαλλόντων τὰ ἔμβρυα καὶ τῶν φθειρόντων ἐν τῇ μήτρᾳ. —

ιζ Ἀναγινώσκων τὰς τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν βίβλους τῶν γραψάντων περὶ δυνάμεως τῶν ἁπλῶν
φαρμάκων, καὶ τῆς τούτων ὠφελείας καὶ βλάβης, εὗρον δυνάμεις βοτανῶν φθειρόντων τὰ κυ-
ήματα ἐν τῇ μήτρᾳ, καὶ κωλυόντων συλλαμβάνεσθαι, καὶ ἕτερα εἶναι ἐκτιτρώσκοντα τὰ βρέφη καὶ ἐκ-
βάλλοντα ἀπὸ τῆς μήτρας. δέον τοίνυν ἔκρινα ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ λέξαι τὰς ὕλας τῶν τοιού-
των φαρμάκων, ὅπως γνῶσιν οἱ ἄνθρωποι χρώμενοι τούτοις ὅτι φαρμακεύουσι τὰ βρέφη καθὼς
προγέγραπται, καὶ ἀποφεύγωσιν. ἐν τούτοις ἡ ἰτέα ἐνέργειαν δηλοῦται τοῦ μὴ συλλαμβάνεσ-
θαι· φησὶ γὰρ ὁ Διοσκουρίδης ὅτι ἡ συνεχῶς χρωμένη ταύτῃ οὐ κυΐσκεται· ὁ πύρεθρον δὲ
καὶ ἡ χρησαμένη ταύτῃ ὑποθέτω, κτείνει τὰ ζῶντα ἔμβρυα καὶ ἐκβάλλει τὰ τεθνεῶτα.
ἡ δὲ σαβίνη καλουμένη [illegible] κτείνει τὸ ἔμβρυον ἐν τῇ κοιλίᾳ καὶ ἐκβάλλει τὸ τεθνη-
κὸς, καὶ κινναμώμινος, ὅπερ [illegible], ἀπορρίπτει τὸ ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. λαβὼν δὲ θερ-
μία πικρὰ καὶ ἀναμίξας μετὰ [illegible] καὶ μέλιτος, ἐὰν προσθῇ ἐν αὐτοῖς, κατάγει τὰ ἔμμηνα
καὶ τὸ ἔμβρυον. λαμβανόμενος δὲ καὶ τοῦ ἀλύσσου τῶν θερμιῶν ἐμπλάστρου, ἐκβάλλει τὸ ἔ-
μβρυον. ὁμοίως καὶ ἡ ῥίζα τῆς γεντιανῆς πινομένη ἢ ὑποτιθεμένη, κτείνει τὸ ἔμβρυον.
φησὶ δὲ καὶ ὁ Διοσκουρίδης ὅτι ἡ μακρὰ ἀριστολοχία πινομένη ὁλκῆς ἀνὰ ς α' μετὰ πεπέρεως καὶ σμύρ-
νης, καθαίρει τὰ νοσοῦντα ἀπὸ τῶν κεκρατημένων περιττωμάτων ἐν τῇ μήτρᾳ, καὶ ἄγει τὰ
ἔμμηνα, καὶ ἐκβάλλει τὸ ἔμβρυον. ἡ δὲ αὐτὴ προστεθεῖσα ἐν τῇ μήτρᾳ αὐτῆς πράττει τὰ
ὅμοια. τὸ λεπτὸν κιννάμωμον καπνιζόμενον παρὰ τῶν συλλαμβανόντων, κτείνει τὰ ἔ-
μβρυα. ὁ χυλὸς τῆς ἀψινθίας ἀλειφόμενος ὑπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ, κτείνει τὰ ἔμβρυα
καὶ ἀπορρίπτει. ὁμοίως μίγνυμένου τοῦ τοιούτου χυλοῦ σὺν μέλιτι καὶ ὑποτιθεμένου,
ποιεῖ τὰ ὅμοια. ὁ χυλὸς τοῦ ἐλατηρίου φθείρει τὰ κυούμενα προστιθέμενος μετρίως. ὡσαύ-
τως καὶ ὄρχις κάστορος μετὰ καλάμου ποταμίας, καὶ ὀρίγανος. ἐπὶ δὲ ὁ γλήχων καὶ
τὸ κενταύριον τὸ μέγα ῥινὸν ποτιζόμενον καὶ γινόμενον χρῖσμα ὑποθετοῦ καὶ προστιθέμενον
ἐν τῇ μήτρᾳ, κινεῖ τὸ αἷμα καὶ ἐκβάλλει τὸ ἔμβρυον. τὸ δὲ μικρὸν κενταύριον τὸ λεπτὸν
προστιθέμενον, φέρει τὸ αἷμα καὶ ἕλκει τὸ ἔμβρυον. λαμβανόμενος δὲ τοῦ σπόρου τῶν πράσων,
καὶ τοῦ καρδαμώμου ἀνὰ ∠ β', ποτιζόμενα καὶ συντιθέμενα καὶ φερόμενα μετὰ κεδρίας, τιθέμενα
τῇ μήτρᾳ μετρίου βεβρεγμένου ἐν ὕδατι τῆς καλαμίνθης τῆς ποταμίας, ἀγόνους ποιεῖ τὰς
γυναῖκας καὶ τὰ κυούμενα φθείρει. ἐὰν δὲ ἐν ὠθήσει κώνειον μετὰ τῆς ἐντεριώνης τῆς κο-
λοκύνθης κεκομμένον καὶ μεμιγμένα μετὰ κεδρίας, καὶ ἐπιχρίσαι τὴν γυναῖκα μετὰ τὸ ἀπο-
καθαρισθῆναι αὐτὴν ἀπὸ τοῦ αἵματος, κωλύεται συλλαμβάνειν. ἀπορρίπτει τὸ βρέφος τὸ ζῶν
καὶ τὸ τεθνηκὸς ἀπὸ τῆς μήτρας. ὁ δὲ καλούμενος λαμπὶ φησὶ τὸ ἄνθος τριβόμενον μετὰ κη-
ρίου καὶ ὑποτιθέμενον, κωλύει πήγνυσθαι τὰ κυούμενα. ὡσαύτως καὶ ὁ Διοσκουρίδης κρατούμενος
παρὰ τῆς γυναικὸς πρὸ τῆς συνουσίας, ἐπέχει τοῦ συλλαμβάνεσθαι. χριόμενος δὲ τοῦ και-

μετὰ κηκῖδος ἢ χυλοῦ, ποιοῦσι δὲ τὸ ἔργον. τὰ δὲ φύλλα τῆς καλαμίνθης λειούμενα ὑποτιθέμενα, κατα-
γνύουσι τὰ ἔμβρυα καὶ καθαίρουσι τὰ ἔμμηνα. ὑποτιθέμενος δὲ ὁ θύμος ἑψημένος μετὰ μέ-
λιτος, κατάγει τὰ ἔμμηνα καὶ ἐκβάλλει τὸ ἐπίπλοον καὶ τὰ βρέφη. πολλάκις γὰρ ἐξέρ-
χεται τὸ βρέφος καὶ ἀπομένει τὸ ἐπίπλοον ἔνδον καὶ παρὰ δηλοχεῖα. ἐκ δὲ ἴρεως ῥίζης τοῦ
κυανοῦ κρίνου καὶ τοῦ μέλιτος γινομένου ἐπομφαλίου καὶ ὑποτιθεμένου, καταγνύει
τὸ ἔμβρυον καὶ ἐκβάλλεται. ἡ δὲ ῥίζα ἑψομένη ὑποτιθεμένη μετὰ τῆς ἀψινθίας, ἢ με-
τὰ θερμίου ἀλεύρου ἢ μετὰ χυλοῦ πηγάνου, κατάγει τὰ ἔμμηνα καὶ ἐκβάλλει τὰ ἔμβρυα.
ὑποτιθέμενον δὲ τὸ πέπερι ὡς μετὰ τὴν συνουσίαν, κωλύει συλλαμβάνεσθαι. καπνιζομένης
δὲ τῆς γυναικὸς μετὰ ὀποπάνακος ἢ ὑποτιθεμένου τούτου, κατάγει τὰ ἔμμηνα καὶ τὰ ἔ-
μβρυα. καὶ ἡ στυπτηρία ὑποτιθεμένη ὀλίγη ἐν τῷ στόματι τῆς μήτρας πρὶν τῆς συνουσίας,
ἀτόκιός ἐστι. καὶ πολλάκις ἐκβάλλει τὸ ἔμβρυον. καπνιζομένη δὲ ἡ γυνὴ μετὰ ἀσφάλτου ἢ πη-
ρου, ἀπορρίπτει τὸ βρέφος. ὡσαύτως ἐὰν καπνισθῇ μετὰ ἐλαίου τοῦ τὸ ἄφρον τοῦ νίτρου. πί-
πτει ὁ καρπός. καὶ ἡ ῥίζα τοῦ ἐρυθροδάνου τοῦ γνωριζομένου τοῖς βαφεῦσιν ὑποτιθεμένη
κτείνει τὸ ἔμβρυον καὶ κινεῖ τὸ αἷμα. ταῦτα τὰ φθόρια τὰ ὀξυτόκια καὶ ἐκβάλλοντα
τὰ βρέφη :· ἢ ἔκ ποτε πρὸ τοῦ ἐκβαλεῖν τὸ ἐπίπλοον ἀπὸ τῆς μήτρας :

ὀδμαὶ περιποιοῦσαι ἐμπιπλᾶσαι ... μεταβολαὶ ἐξ οἴνου :

Περὶ ὀσμῶν ἐν ταύτῃ τῇ διαλέξει ὁ Ἱπποκράτης. ἀλλ' οὐ ... τῶν ξηροτέρων. τῶν πο-
λλάκις ... ἀρκεῖται γὰρ ὅτι σώματα τὸ κατὰ πρόσωπον ... ξηρῶν καὶ στερεῶν.
τρέφεται οὖν τὰ στερεὰ ἐκ τῶν στερεῶν. τὰ δὲ ὑγρὰ ἐκ τῶν ὑγρῶν. αὔξεται δὲ τὰ πνεύ-
ματα ἐκ τῶν πνευμάτων καὶ ἀναρρώννυται. χρῶνται οὖν ... εὐωδῶν καὶ δυσωδῶν πνευ-
μάτων. ἀλλὰ πρὸς τὴν ὑποκειμένην διάφορον διάθεσιν. ψυχροῦ γὰρ τυχὸν πάθους
ὑποκειμένου τούτῳ βούλονται τὰ προσφέρων ὀσφραίνεσθαι καὶ λιβανωτὸν ... καὶ κλά-
δους ἐλαίας, καὶ κλάδους δρυΐνους, καὶ ἁπλῶς πάντα τὰ θερμά. εἰ δὲ καῦσος ἐστὶ καὶ
ζέσις πολλὴ καὶ διακαὴς ὁ πυρετός, τότε ... οἶνας. τότε ῥόδα προσφέρω. τότε ...
γῆν ... ὑγραίνω. πολλάκις δὲ καὶ ἀμπέλων ἔλαιαι ὑποστρωννύω. ὅτι γὰρ τοῦ-
το ἀληθές, κέχρηνται πολλάκις τῇ εὐωδίᾳ διὰ τὸ ἀναρρῶσαι τὰς δυνάμεις. δ-
τι πολλάκις ἐπὶ τῶν λειποθυμούντων τὰ εὐώδη προσφέρω. καὶ ἀναρρωννῦνται
δυνάμεις. ἀλλὰ καὶ ἐν ταῦτα ἢ θερμὰ εὐώδη, ἢ ψυχρὰ εὐώδη. πρὸς τὴν διαφο-
ρὰν ... τὴν ποιοῦσαν τὴν λειποθυμίαν. τί δὲ λέγει ὅτι ἐμπιπλᾶσι, ἀντὶ τοῦ
πλήρωσιν ἐργαζόμεναι. πολλάκις γὰρ γίνεται διαφόρησις. οὐ μόνον πνευμάτων ἀλλὰ
καὶ ὑγρῶν. καὶ προσφέρω οἶνον. καὶ οὗτος ὁ οἶνος καθ' ὅσον ἐστὶν ὑγρὸς, ποιεῖται
ἀναπλήρωσιν τῶν ὑγρῶν. καθὸ δὲ εὐώδης, ἀναρρωννύουσι τὰ πνεύματα. δεῖ δὲ ἡμᾶς
εἰδέναι καὶ ἄλλο τὸ βαθύτερον. ὅτι οὐ μόνον τῶν εὐωδῶν χρείαν ἔχομεν ἐν τοῖς ἔργοις τῆς
τέχνης, ἀλλὰ καὶ τῶν δυσωδῶν. οὕτω γοῦν ἀγχορίου ἀναδραμούσης καὶ μὴ κινουμένου τοῦ
ἐμβρύου. ἀλλ' ... τότε τρίχας καιομένας ἢ ῥάκος. ἢ ἕτερόν τι τοιοῦτον
δυσῶδες καὶ παρέχομεν τῇ γυναικὶ ὀσφραίνεσθαι. ἵνα τῷ δυσώδει ἀνιωμένη ἡ φύ-

στι· τοῦτ' ἀλλ' ἢ ποῦ τις ἀλλ' ἐπικρίνῃ τὸ ἐπιχείρημα· ὅτι δὲ ἀληθές ἐστιν ὅτι αἱ ὀσμαὶ μάλι-
στα αἱ κνισώδεις ἀναρρωννύουσι τὰς δυνάμεις, λέγουσι ἔτι θαυμαστὸν περὶ Δημοκρίτου· ἡ-
νίκα ὁ Δημόκριτος ὁ τὸν βίον γελῶν, ἐβουλήθη ἐξαγαγεῖν ἑαυτὸν ἐκ τοῦ βίου, πανηγύ-
ρις ἔμελλεν ἐπιτελεῖσθαι ἐν Ἀβδήροις ἔνθα ἦν ὁ Δημόκριτος· ἐδέοντο Ἀβδηρῖται ἢ τοια
αὐτὸν μὴ ἐξαγαγεῖν τέως, ἵνα μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ πένθος σχοίη ἡ πόλις· καὶ λέγεται αὐτοῖς ὁ Δη-
μόκριτος· πόσας ἡμέρας βούλεσθε μεμενηκέναι· οἱ δὲ εἶπον, δι' ὅλης τῆς ἑορτῆς· ἐκέ-
λευσεν ὁ Δημόκριτος ἐκχέειν ἄγγος μέλιτος καὶ εἰς αὐτὸ ὀσμώμενος, διέμεινε τὰς γ'
ἡμέρας· ὡς δὲ ἕτεροί φασιν, ἐκέλευσε κλίβανον ἐκκαῦσαι, καὶ ἐν αὐτῷ ἄρτους ὀ-
πτᾶσθαι· καὶ οὕτως ἐκ τῆς ὀσμῆς τῶν ἄρτων διέμεινε· λοιπὸν ἐβούλετο πιστώσασθαι,
πίστωσον· ἔστι δὲ τοῦτο οὐκ ἄπιστον· ὅτι δυνατόν ἐστι δι' αἰτήσεων καθαρὰς ψυχὰς πρὸς
τὸν θεὸν μεῖναι πλείονα χρόνον τὴν ψυχὴν ἐν τῷ σώματι· ἢ ὑπὸ μανίας τοῦτο ἐποίησεν
ὁ Δημόκριτος· ἀλλὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὡς ἰατροὶ οὐ δεχόμενοι ἀμελήσωμεν· καὶ γὰρ λῶ
ὡς ἰατροὶ ἰατρῶν ἀμελοῦμεν τῷ Θεσσαλῷ εἰς ς' μῆνας ἐπαγγελομένῳ παραδιδόναι τὴν
ἰατρικήν· ὁ γὰρ Θεσσαλός, οὕτως αὐτὴν ἔλεγε τὴν ἰατρικὴν παραδιδόναι εἰς ἕξ
μῆνας· ἀλλ' ἀπελθὼν οὗτος εἰς Αἴγυπτον, ὠφελήθη τὸ ἐξ ὑπερτέρας δυνάμεως
θεραπεύειν· καὶ ταύτην ἔλεγε διὰ μηνῶν ἓξ παραδιδόναι. ὅταν γεννήσῃ ἡ
γυνὴ καὶ ἀπομείνῃ τὸ ἐπίπλουν κεκρατημένον μετὰ τὴν κυοφορίαν, δεῖ περιττοῦ
δεῖξιν διὰ τῆς θεραπείας τῆς ἐκβαλλούσης αὐτό· παραμονῆς τοίνυν ποιείτω με-
τὰ στρουθίων περισφίγγων τὸ στόμα τῆς μήτρας· λαβὼν δὲ τέφραν βρέξον στρουθίου
ἐν ὕδατι καὶ διϋλίσας, ἐπίρραινε εἰς αὐτὸ ὀλίγην ἀλθαίαν καὶ πινέτω ἡ γυνὴ ἐμείτω
τὸ ὕδωρ καὶ ἐμείτω· ἐὰν δὲ ἡ γυνὴ γαστρὸς ᾖ, ἐξ αὐτοῦ λαβὼν καρύου ποντι-
κοῦ τὸ μέγεθος κρεμασθῇ ἐπ' αὐτῆς· ἢ εἰς ἄλογον ὕστερον τῆς γεννήσεως κρεμασθῇ,
ἀπορρίπτεται τὸ ἐπίπλουν· ἐκβάλλεται δὲ καὶ τὸ κρατηθὲν ἐπίπλουν, τὸ ἄλευρον τῆς
αἴρας τοῦ σίτου φρυγόμενον μετὰ ὕδατος κράμβης καὶ ὑποτιθέμενον ὡς βάλανος·
ἢ ἑψηθέντα πρίν· ὅ ἐστι καὶ σύμφυτον ἐστὶν ὀρθίῃ καὶ τὸ ψιμμύθιον αὐτῆς ἀναγέτω τὴν ὑ-
στέραν· καὶ σὺν αὐτῇ τῇ βοτάνῃ καπνιζέσθω μετὰ ὀφθαλμοῦ ἰχθύος ταριχευτοῦ
τουτέστιν ἁλαλισμένου ἢ μετὰ ὄνυχος ὄνου· ἢ ἵππου· ἢ μετὰ κονίας τοῦ χαρμελ
ἢ γυναικῶν ἢ μετὰ νάπεως· ταῦτα γὰρ κατάγουσι τὸ αἷμα καὶ τὸ ἐπίπλουν.
ὅταν δὲ κρατῆται τὸ αἷμα τῆς γυναικὸς μετὰ τὴν γέννησιν· πινέτω τὰ προλεχθέντα

ὅταν κρατῆται τὸ αἷμα τῆς γυναικὸς μετὰ τὴν γέννησιν

ἃ δὴ παρ' ἡμῶν ὅτι ἄγουσι τὰ ἔμμηνα· ἢ πινέτω κασσίας < ς' μετὰ ὕδατος τῆς χλο-
ερᾶς καλαμίνθης· ἢ πινέτω ὄρχιν κάστορος χαρουβάκε μετὰ καλαμίνθης· ἐπάγουσι κατά-
γουσι τὰ ἔμμηνα· καὶ πνιγμὰ ὑποτιθέμενα κάτωθεν: λαβὼν σμύρναν· χαλβάνην·
σκορδόλαζαρον· σφαλίου θεῖον ἄπυρον ἴσον σταθμόν· κόψας σήθας, ζύμωσον με-
τὰ κεδρίας καὶ ποίει κολλύρια καὶ βάλε εἰς τὴν μήτραν· ἢ λαβὼν σμύρναν < ς' θερμί-
θου πηγάνου χαλβάνης ἀνὰ < β'· κόψας σήθας, φύρασον μετὰ ζουλαπίου· ἡ πόσις
ἐξ αὐτοῦ < α' ἢ < β'· κεφ. πδ'. περὶ ἰσχιάδος· αἰτία δὲ ἀπλεξίαι καὶ τὰ ἀπὸ ἰσχίου ψυχρ-

Αἷμα λέγει τὸ φλέγμα λιπαρώτερον· ἐπὶ τούτῳ γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γίνεται τὰ ἰσχιαδικὰ πάθη· μύξαις πληρούμεναι αἱ κοτύλαι· τουτέστι ψυχροτέρου χυμοῦ καὶ γλισχροτέρου· ἐὰν δὲ ἐπὶ θερμῇ δυσκρασίᾳ γίνεται τὰ ἰσχιαδικὰ πάθη· τῆς θερμασίας ἀναλυούσης τὸ φλέγμα· καὶ τὸ μὲν ξηροῦντος τοῦ χυμοῦ· καὶ τὴν [illegible] καὶ οὕτω διατηρούσης τὸ μόριον· ἰστέον ὅτι τὸ ἰσχίον ὄνομά ἐστιν ἀπὸ τοῦ ὀστοῦ τοῦ ἐν τῇ κοτύλῃ κάτω, ἀρχόμενα κατὰ τὰ ἰσχία γραμμῶν· καὶ μέχρι τοῦ ἀστραγάλου ἀφικνοῦνται· καὶ διὰ τοῦτο προστάσσουσιν οἱ ἰατροὶ κοπτῆσαι ἄκραν τῆς ἀποφύσεως τῆς φλεβός· παρέρχεται δὲ ὀδύνη τῆς φλεβὸς ἀπαίτου τοῦ ἰσχίου· λέγει δὲ ὁ ποιητὴς ταύτης τῆς βίβλου· ὅτι τὸ πάθος τὸ μᾶλλον μὲν ἰσχίον, γίνεται ὑπὸ κατασταλάξεως χυμῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τῷ παχεῖ καὶ διαφράγματι [illegible]· καὶ ὀνομάζομεν ἰσχίον· καὶ ὑπάρχει ἐκ τῶν ἀδένων τῶν [illegible]· ἡ δὲ μᾶλλον γεννητικὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἀπὸ χυμοῦ φλεγματώδους γλίσχρου βρίθοντος ἐν τῇ κοτύλῃ· ποτὲ δὲ γίνεται ἐξ ἐφελκύσεως αἱματώδους χυμοῦ· μεμιγμένου μετὰ χολῆς ξανθῆς, βριθόντων καὶ σφηνωμένων ἐν τῷ στομίῳ τῆς κοτύλης πάλιν· καὶ ἐκ τούτου συμβαίνει ὀδύνη ἐν τῇ κοτύλῃ· καὶ πολλάκις ἐπιτείνεται ἐν τῷ κοίλῳ τῷ λοιπῷ τοῦ σκέλους· καὶ κατέρχεται ἐν τῷ ἀστραγάλῳ ἄχρι τοῦ μικροῦ δακτύλου· εἰ δὲ τοῦτο τὸ πάθος συμβῇ ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει· ἐστὶ τὸ τοιοῦτον σφοδρότερον τὸ ἄλγος· ὑπὲρ τοῦ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει γινομένου· εἰ δ᾽ οὖν ὑπάρχει ἡ γεννητικὴ ἀπὸ χυμοῦ φλεγματώδους, παρέπεται τὸ τοιοῦτον [illegible] καὶ βάρος τῆς κοτύλης· ἐκτὸς νύξεως· καὶ τοῦτο συμβαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τοῖς καθεστηκόσι· τοῖς ἐν μέσῃ ἡλικίᾳ φημί· εἰ δὲ ἡ γεννητικὴ τῆς νόσου ὑπάρχει ἐξ αἵματος σὺν μετὰ χολῆς ξανθῆς, ἀκολουθεῖ τῷ πάσχοντι ὁ πόνος ὀξύτερος· καὶ νύξεις συχναί· καὶ ὑπεκκαύσεις ἤτοι φλογώσεις· τὸ δὲ πλεῖστον συμβαίνει τοῦτο τοῖς νέοις· ὅπως δ᾽ οὖν τεκμαιρόμεθα ὅτι ἡ νόσος ἀπὸ χυμοῦ ἐστὶ θερμοῦ· δεῖ τέμνειν τοῦ ποδὸς φλέβα τὴν κειμένην ἐν τοῖς τοῦ ἀστραγάλου· ἔστι δὲ φλὲψ μεγάλη καὶ ἔμπλεως αἵματος· τέμνεται δὲ ἐν τῷ πάσχοντι μέρει· ἢ τῷ δεξιῷ· ἢ τῷ ἀριστερῷ ποδί· εἰ δέ γε ὁ πόνος ἐν τοῖς δυσὶ μέρεσι, φλεβοτομεῖται ἑκατέρωθεν· ὁ δὲ Γαληνός φησιν ὅτι ἡ φλεβοτομία ἐν τῇ νόσῳ ταύτῃ τῇ ἰσχιάδι· ὥστε πολλάκις τὴν ὑγείαν φέρειν αὐθήμερον· ποτὲ δὲ ἐν τούτῳ τῷ πάθει, φλεβοτομοῦμεν τὴν κάτω ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς νόσου, μάλιστα ἐν τῇ ἀρχῇ· εἴπερ οὖν ἀδύναμοι καὶ ἡ ἡλικία καὶ ἡ δύναμις· εἶτα ποιοῦμεν τὰ εἰωθότα καθαίρειν τὰ τῆς ξανθῆς χολῆς· κλύζομέν τε διὰ μαλακῶν κλυστήρων· καὶ τρέφομεν διὰ τῶν λεπτῶν τροφῶν τῶν ἠρεμούντων τὴν θέρμην καὶ τὴν ὀξύτητα· προστάττομέν τε λούεσθαι διηνεκῶς, εἰς γλυκέα ὕδατα· πίνειν τε τοὺς κόκκους τῆς μαστίχης· ἢ τῆς ἀλόης· καὶ ἀλείφεσθαι συχνῶς μετὰ τῶν ψυχόντων ἀλοιφῶν καὶ κηρωτῶν· ὡς τὸ ῥόδελαιον· τὸ τῆς νυμφαίας τὸ ἔλαιον· εἰ δὲ ἔστιν ἡ γεννητικὴ τοῦ τοιούτου πάθους ἀπὸ φλέγματος γλίσχρου καὶ ψυχρῶν περιττωμάτων· δεῖ πίνειν τὰ εἰωθότα λεπτύνειν τὰ τοῦ χυμοῦ· τουτέστι τὸ φλέγμα τὸ ψυχρὸν καὶ γλίσχρον· κατὰ τὴν ῥῆσιν τοῦ Ἱπποκράτους ἀρχὴ τοῦ πρώτου τμήματος· τὸ φάσκον· ἐν τῇσι ταραχῇσι τῆς κοιλίας ἢν μὲν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι καθαίρωνται,

ξυμφέρει τὸ εἶναι καὶ ἀφόρως φέρουσιν, ἐὰν δὲ μή, τοὐναντίον. οὕτω δ' οὖν οἱ ἰατροὶ ἀποφαίνονται ση-
μεῖα ὅτι ἡ ὀδύνη τοῦ ἰσχίου ἀπὸ περιττωμάτων θερμοῦ ἐγένετο· ἡ περὶ κένωσις δὲ διὰ ὑδραγωγῶν τῶν
τῶν ξανθῶν χολῶν, ἀφόρως φέρει ὁ κάμνων· ἤγουν κουφίζεται καὶ διαφορεῖται ὁ ἄρρω-
στος, εἰ δὲ κενώσεις φλέγμα, τοὐναντίον τῆς ὠφελείας ποιεῖς. οὗτος ἔστω καὶ κανὼν τῆς θεραπείας
κατὰ πάντα, οὐ μόνον διὰ κενώσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ ἀλοιφῶν καὶ τροφῶν καὶ ποτῶν· παρὰ τῶν
τῶν ἐναντίων ἰατρῶν. κενώσεις δὲ τὸ ψυχρὸν φλέγμα, μετὰ μάλιστα τινὸς καὶ ἄλλο τι
τος εἰς τὴν ἰσχιάδα· ἤγουν διὰ κόκκων τοῦ ἑρμοδακτύλου ἢ τοῦ καψίκου ἢ τῶν στο-
μαχικῶν κόκκων ἢ τῶν ὀξοῖ τῶν ἢ τοῦ δὲ βεῖ· ἢ διὰ τῆς θεοδώρητου καὶ τῶν ὁμοίων.
τὴν δὲ σύνθεσιν τούτων ἀκριβῶς εὑρήσεις ἐν ἄλλῳ περὶ καθάρσεως· καὶ ὁ πάθων δὲ τὴν ἀπληπλη-
ξίαν καὶ κεφαλαλγίαν γενέσθω δὲ καὶ κλυστὴρ διὰ ... διὰ κενταυρίου λινοσπέρ-
ματος· κολοκυνθίδος ἐντερεῶνης καὶ τῶν ὁμοίων. τρεφέσθω δὲ διὰ χυλῶν τροφῶν
ἃ δὴ καὶ χυμοὺς δοκεῖ γεγράμμεναι. καὶ διότι προγίνωσιν καὶ ἀρίστην ἐν τῷ προγεγρα-
μμένῳ βιβλίῳ ὁδαλχύμα καὶ ὁδαλκανοχύμα. ἀπεχέσθω δὲ τῶν πολλῶν βρωμάτων
καὶ πομάτων. τῶν δὲ δυσπέπτων τροφῶν καὶ παχέων καὶ τῶν ὁμοίων ποτῶν· ἤγουν τοῦ πα-
χυτάτου οἴνου καὶ ἀπεχέσθω δὲ καὶ τῶν ἀφροδισίων· εἰ ποτε δὲ πλησιάσῃ, ἔξω
βρώσεως καὶ πόσεως μεμεσωμένος. ὅπως ἵνα δὲ τὴν κένωσιν ποιήσωμεν, καθαί-
ρομεν διὰ κλυστῆρος καὶ λουτροῦ· ἐπὶ τούτοις στρεφόμενος εἰς τὸ χρίειν καὶ ἀλείφειν
ἐπιφανῆναι. ὁ δὲ κενώσεως τούτου, ἐξ ἐπιτίτλου γεγραμμένου αὐτοῦ ἐν ἄλλῳ περὶ
ναρκώσεως· ὅτι πᾶσα ἀλοιφὴ ἢ κολλητηρία ἢ ἔμπλαστρος, ποιοῦμεν καὶ χρίομεν
ἐπὶ ξένοις μέλεσι, χάριν θερμάνσεως καὶ θάλψεως ἢ διαλύσεως ὕλης παχείας, διὰ τοῦτο
πρᾶττειν ἐν ἀρχῇ· προηγείσθω δὲ τὴν κένωσιν ὅλου τοῦ σώματος καὶ κενοῦν διὰ φλε-
βοτομίας. ὅταν δὲ γνῶμεν ὅτι ἐστὶ καθαρὸν ὅλον τὸ σῶμα καὶ φανερὸν ἡμῖν ὅτι ἡ νό-
σος εἰς τὸ μέλος ἐκεῖνο ἐστὶ μόνον ἐξ ὕλης κατερχομένης ἐν αὐτῷ· καὶ οὐκ ἐπέρχεται
ἑτέρα ὕλη εἰς αὐτὸ ἐξ ἄλλου τόπου, τότε χρώμεθα τοῖς καλλιτίμοις ἐμπλάστροις
καὶ ἀλοιφαῖς· ἐμπεπλησμένου δὲ τοῦ σώματος, δεῖ παντελῶς ἐπιφανῆναι τὴν
ἐπιχείρησιν τοῦ ποιεῖν τι διὰ τῆς ἐπιφανείας· ἕλκουσι γὰρ εἰς τὸ ὀδυνώμενον μέ-
λος ἐκ τοῦ σώματος καὶ οὐ διαλύουσι τὰ ὄντα αὐτοῦ. φησὶ δὲ καὶ ὁ Γαληνὸς ὅτι
ὅταν ἀκμάσῃ ἡ τοιαύτη νόσος, χρὴ τέμνειν αὐτῇ τὴν φλέβα. καὶ καυτηριά-
ζειν. φασὶ δὲ καὶ ὁ Διοσκουρίδης ὅτι καυτηριάζεται ἡ φλέψ, μετὰ ἀγρίας κόπρου
καθὼς φανερώσω καὶ εἴπω, καὶ τότε ἀρεμεῖ ὁ πόνος καὶ παύει. ὁ χαρακτὴρ δὲ τῆς καυ-
τηρίας, οὕτως γίνεται· λαβὼν ἔριον βάψον καλῶς αὐτὸ εἰς ἔλαιον καὶ τίθει μὲν
τὰ τοῦ ναρθου τοῦ ὄντος μέσον τῶν δακτύλων τοῦ ποδὸς· καὶ λαβὼν ἀνακόπρον τῆς
αἰγὸς ξηρόν, ἄναψον μετὰ τοῦ πυρὸς κατὰ τοῦ ἐρίου καταλίπε ἄχρις ἂν σβεννύ-
ται ἡ φλόξ· ἀνακαίνια οὖν δὲ καὶ ἑτέραν κόπρον ποιῶν ὡς τὴν πρώτην· καὶ συχνῶς ποι-
εῖ οὕτω μετὰ ἄλλα τῶν μέχρις οὗ καταυγισθῇ καὶ αἰσθανθῇ τῆς θερμότητος εἰς τὴν κνῆμην,
καὶ τότε παύσεται ὁ πόνος. ὁ δὲ Διοσκουρίδης πάλιν φησί, λαμβάνομεν τῆς κόπρου

τοῦ βοὸς καὶ γλισχρασμένας εἰς φύσιν ἔκκειται καὶ ἰσθμοὺς εἰς τὸ ἐμφράττεσθαι· καὶ λίθους θερμοὺς
χωρὶς τοῦ φύλλου κατὰ τὸ ἰσχίον· ὅτι γινώσκει φανερῶς· πίνετω δὲ ὁ ἄρρωστος βοηθήματα διαθερ-
μαίνοντα καὶ διαλυτικά· ὡς τὴν θηριακὴν τὴν ζαζερεις· τοὺς κόκκους τοῦ δελίου· τὴν ἀντίδο-
τον τὴν διὰ τριῶν πεπέρεων· καὶ τὰ ὅμοια· παύσας τὰς συνθέσεις ἀρχῆς ἐν τῷ περὶ βι-
βλίῳ γεγραμμένας κατὰ τὰ μόρια· ἀντλεῖ τῷ δὲ τὸν τόπον μετὰ ὕδατος θερμοῦ ἑψηθέν-
των ἐν αὐτῷ· καλαμίνθης· ἀνήθου· χαμαιμήλου· ὀριγάνου· μελιλώτου· μυὸς ὤτων· φύλλων
δάφνης καὶ τῶν ὁμοίων· τῶν διαλυτικῶν εἰδῶν· ἢ ἑψήσας τὸ κώνειον μετὰ τῆς ῥίζης καὶ
τὸν καρπὸν· πυρία τοῦ τόπου διὰ ῥάκους· ἢ λαβὼν ἄλευρον θερμῶν καὶ ἑψήσας μετ' ὄξους
καὶ μέλιτος κεκραμένου μετὰ ὕδατος εἰ περὶ ἐστὶν ἡ νόσος ἀπὸ θερμοῦ· εἰ δὲ ἐστὶ ψυχρὰ
καὶ παχεῖα, ἕψω μετ' ὄξους καὶ μέλιτος, καταπλάσσε τὸν τόπον· ἐπεὶ τοῦτο τὸ ἔμπλα-
στρον, ἰσχεσουλίαν· τὸ δὲ ὅμοιον αὐτοῦ τούτῳ ἐν δυνάμει, ἐστὶν ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης τῆς κάπ-
παρεως καθ' αὐτὸν ἢ μεθ' ἑτέρου καταπλαττόμενος· ἢ λαβὼν ῥίζαν κρίνου, κόψας
καλῶς, φύρασον σὺν ὄξει, καὶ τίθει ἐπὶ τοῦ τόπου· τοῦτο γὰρ ἀπολύει καὶ διανοί-
γει τοὺς πόρους τῶν ἀρμῶν· ὠφελοῦσι δὲ τὸ πάθος τοῦτο, καὶ αἱ θερμαὶ ἀλοιφαί· ὡς τὸ
χαμαιμηλέλαιον· τὸ ἀνηθέλαιον· τὸ δαφνέλαιον· τὸ κοστέλαιον· τὸ ἰασμέλαιον·
τὸ ζαμβάκ· τὸ κώνειον ἔλαιον· χρίειν δὲ καὶ ἀπὸ τῶν συνθέτων τούτων εἰδῶν ὧν
τινων τὴν ἔντιμον ἐνέργειαν, ἐγνώκαμεν διὰ πείρας :· οἱ κόκκοι τοῦ δερβεζὲ οἱ ζελφοὶ ὠ-
φελοῦσι εἰς τὰς νόσους τῶν ἀρμῶν τὰς φυομένας ἀπὸ περιττωμάτων παχέων· εἰς ἰσχίον καὶ ποδάγ-
ραν· καὶ εἰς ἄνεμον τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις· εἰσὶ δὲ χρήσιμοι :— λαβὼν ἀμμωνιακοῦ σα-
γαπηνοῦ· βδελλίου γλαυκοῦ· ὀποπάνακος· ἀλόης· σαρκοκόλλης· χαλβάνης· δίκταμνον·
σπέρμα κωνείου· σελινόσπερμον· εὐπατορίου· ἀνὰ οὐγγίαν ἀνὰ < α'· κολοκυνθίδος ἐντε-
ρίωνη < β'· πιτύουσα < ς'· ἑρμοδάκτυλον < ε'· σκαμμωνίας· ἄκορον, ἀνὰ
< ς' κόψας σήσας, καὶ τὰ δάκρυα διαλύσας μετὰ ὕδατος πράσου, φύρασον με-
τὰ τῶν λοιπῶν εἰδῶν, καὶ ποίησον κόκκους, ὡς τὸ κόριον· ἡ πόσις < α' μέχρι < β' καὶ
ἄχρι < β' τοῦ ἰσχύοντος μετὰ τῆς προετοιμάσεως καὶ προφυλακῆς διαίτης τε ὕλης
τῆς πράξεως· οὗτοι δὲ οἱ κόκκοι, θαυμάσιοί εἰσι ποιούμενοι τοῦ δερβεζί· καὶ
εἰσὶν οἱ κόκκοι οἱ δὲ ἔπνοοι· εἰσὶ πάλιν καὶ οἱ κόκκοι τοῦ σαγαπηνοῦ· πάνυ ὠφέλιμοι :
οἱ κόκκοι τοῦ σαγαπηνοῦ· ὠφελοῦσι σὺν θεῷ· εἰς τὰς νόσους τῶν ἀρμῶν· καὶ εἰς τὸ ἰσχίον·
καὶ εἰς τὸν ἄνεμον τῶν ἄρθρων· εἰς τε παντοίαν νόσον συμβαίνουσαν ἀπὸ περιττωμάτων
ψυχρῶν καὶ παχέων λαμβανόμενοι διηνεκῶς σὺν καὶ πεφραγμένοι· λαβὼν σαγαπηνοῦ
μυροβάλανον, κέπουλε· πιτύουσαν, λαχανοῦ ἑρμοδάκτυλον ἀνὰ < ε'· βαλσάμου ξυλε-
γόμενον σισύμβριον, ξηροῦ καλαμίνθης· σπέρμα κωνείου ἀνὰ < α'· σκαμμωνίας·
ὄρχιν κάστορος· καψίκον· φλοῦ τὸ σιτράξ σαραουλι τὰ ἀνὰ < ς'· κόψας σήσας,
φύρασον μεθ' ὕδατος σελίνου· ἑψημένου μετὰ μαδείχης καὶ ἀνίσου δ', καὶ σχάδης·
πίνετω δὲ μετὰ προφυλακῆς ἀπὸ παντοίας βλάβης :— οἱ περὶ κόκκων· σὺν ἀ-
ψαῦσαι αὐτοὺς ἢ σαλ... ὅπου ἐμβρύων εἰς παχύτατα ὑγρότητα· καὶ πόνον ἄρθρων· εἰς τε πε-

τῶν ἀρθρῶν ἀπὸ αἰτίας ψυχρᾶς :· λαβὼν πεπλίον ὃ λέγεται σαραμίνιστσι· βδέλλιον
ἰουδαϊκὸν ∠ς· σαγαπηνοῦ· σαρκοκόλλαν· ἀμμωνιακοῦ ἀνὰ ∠β· μαστίχην· ἄνο-
ρον· κολοκυνθίδος ἐντεριώνην· σπ. ἀμμωνιακὸν, ἀνὰ γ[ρ]. α· καλαμίνθην· σπέρμα σελινου
ἀνὰ γ[ρ]. ον· σπέρμα μαράθρου· σπέρμα κωνείου· στάχυς· στυχάδα· ἀλας ἰνδικὸν ἀνὰ ∠ς.
κόψας σήθας, ζύμωσον μετὰ ὕδατος τῆς ἐρεβίνθου, μετὰ ἐπιτηρήσεως καὶ δίαιτης :·
σκευασία ὠφέλιμος· εἰς τὸν πόνον τῶν ἀρθρῶν καὶ τῆς βραχέως· τὸν γεννώμενον ἀπὸ πνεύμα-
τος καὶ φλέγματος παχέος· ἡ χρῆσις αὐτῶν, γρ. α μετὰ ὕδατος θερμοῦ· ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ,
ἔστω ζωμὸς περιστερῶν μετὰ ὕδατος τῆς ἐρεβίνθου, καὶ οἴνου ἀκράτου κόσμου καὶ σοῖν αὐτοῦ.
λαβὼν ἱερὰν πικρὰν, γρ. η· ἀλας ἰνδικὸν, γρ. β· ἄνισον, γρ. β· ἑρμοδάκτυλον· γρ.
ἀγαρικὸν· ἐστὶ δὲ τὸ πουγίδεν· ἐρυθρόδανον· καρυόφυλλον ἰνδικὸν· ἀνὰ γρ. α· ἀμμεῶς,
γρ. ε· κολοκυνθίδος ἐντεριώνην γρ. δ· ἀλοπεκίαν καλαμίνθου, γρ. ι· σπέρμα σελίνου
γρ. β· κόψας σήθας, φύρασον καὶ ἕνωσον μετὰ τῆς πικρᾶς· καὶ λαβὼν βδέλλιον γρ. β·
σαγαπηνὸν γρ. α ς″ διάλυσον μετὰ ὕδατος τοῦ πηγάνου· καὶ ζύμωσον τὰ
ὅλα καὶ γένασον τὰ κοκκία ὡς πίπερ, ὡς πίπερ· ἡ πόσις αὐτῶν, ∠β πρωὶ μετ'
ὕδατος θερμοῦ :· σκευασία βαλάνων, οἳ ὠφελοῦσιν εἰς τὸ καταπαύσαι τὸν ...
ὑστερον τὰ τῶν κοτύλων καὶ τῆς βράχεως· καὶ εἰς κωλύειν ἀφοσίαν τῆς ἀποξέως·
λαβὼν σαγαπηνὸν ∠β· βδέλλιον ἰουδαϊκὸν· σαρκοκόλλαν· κολοκυνθίδος ἐντε-
ριώνην· σπ. ἀμμωνιακὸν· νίτρον· σμύρναν· χολὴν βοὸς, ἀνὰ ∠α· κόψας σήθας,
διάλυσον· τὰ κομμιώδη δὲ ἀποβρέχε μετὰ μέλιτος καὶ ζύμωσον καλῶς· καὶ ἀλεί-
ψας τὰς χεῖρας σησαμελαίῳ, ποίησον βαλάνους· καὶ ἐπίθες ἔσω εἰς τὸν δακτύ-
λιον ἕνα βάλανον· καὶ ὅταν ἐξέλθῃ, θὲς, καὶ δεύτερον καὶ τρίτον· ὁπόταν δὲ ὁρᾷς
ὅτι ἡ ὕλη κατὰ τὰ ἄρθρα τῶν παλαμῶν καὶ τῶν ...· δεῖ χρᾶσθαι ἐν ἀρχῇ τοῦ πρά-
γματος, τοῖς ἀποδιώκουσιν ἤδη σοι καὶ ἀποκρουστικοῖς· εἰ δ' ὑπάρχῃ τὸ δεχθὲν μέ-
λος τῶν ὅλων ὁ ἀρμὸς τῆς κοτύλης, μὴ ἰατρεύσαι διὰ τῶν ἀποκρουστικῶν· καὶ
γὰρ τοῦτο τὸ μέλος διὰ τὸ μέγεθος βάθους πολλοῦ, ῥᾶον ἐν τῷ δὲ τῷ ἀρμῷ· βαθύ-
νεται τοῖς τοῦ τόπου εὐχερῶς καὶ ἐπισωρεύεται· ἔνθα δὲ καὶ διὰ ἀποφάσεως λύεται.
καὶ διὰ τοῦτο χρῆσθαι ἔστιν εἰς τοὺς ἀρθριτικοὺς ἐν ἀρχῇ τοῦ πράγματος, τὰ ἄδη-
λα ἀποκρουστικά· εἰ δ' ὑπάρχῃ ἡ αἰτία τῆς ὀδύνης τῆς κοτύλης ἀπὸ πλήθους
αἵματος· θεραπεύομεν ταύτην τὴν νόσον εὐχερῶς καὶ ταχέως, διὰ φλεβοτομί-
ας γενομένης τὴν ὑποκάτω φλέβα τοῦ ἀστραγάλου· τὴν ἐκτὸς ὀνομαζομένην· ἢ τὴν
φλέβα τὴν ἀναμεταξὺ τοῦ δακτύλου ἐπὶ τοῦ πρόσω τοῦ ποδὸς εἰς τὰ ἄλλα τὰ
δάκτυλα· ἣ ἔξω καλεῖται, σαφὲ· ἢ τὴν φλέβα τὴν ὑποκάτω τοῦ διπλώματος
τοῦ γονάτου· χρώμενος δέ τις ἐν τῷ ἀρμῷ τῆς κοτύλης τοῖς ὀξέσιν εἴδεσιν καὶ
θερμοῖς ὡς τὰ σκόροδα καὶ χαμαί· καὶ σίναπι, ἀποπλύνουσιν ἐκ τὸ περίττωμα,
καὶ ποιοῦσι τὴν νόσον, πάνυ δυσθεράπευτον· διότι παχύνεται ἡ ὕλη καὶ γίνεται
ὡς ὠπτημένη· γενομένου δὲ τοῦ τοιούτου σφάλματος, ἐπιθετέον τοῦ ἀρμοῦ

τῆς κοτύλης συνήθειαν ὑπερμεγέθη χωρὶς ἐμφράξεως, καὶ ποιοῦσι πεπωρωμένων τὴν διά-
κλυστῆρος· ἀνάλημψιν εἰς αὐτὸ ἐντεριώνην καὶ τὰ ὅμοια· ὁπηνίκα δὲ γίνεται εἰς τέλος
ὑπὸ πόνου πράγματος σκληρὸν λιθῶδες, οὐκ ἔστιν ὑπογράψαι τὸ τέλος εἰς τὴν αὐ-
τοῦ διαγωγὴν τὰ ἄφθιτα· εἰς δὲ θεραπείαν ταύτης τῆς νόσου ἀπὸ τῶν ἁπλῶν εἰδῶν, εἰς
οἷ ταῦτα ἀφράζω· πίνουσι παρ' τῶν αὐτῶν ἐψῶσιν ἀλωπεκὰς ζώσας μετ' ἐλαίου· ἔνιοι δὲ ἑψῶσιν
ἑψῶσιν ἀλώπεκα τεθνεῶσαν· ἕτεροι δὲ ἑψῶσιν ἔχιδναν σὺν ἐλαίῳ, καὶ ποιοῦσιν ἀλοιφὰς
διαλυτικάς· καὶ ἐγχέοντες αὐτὸ τὸ ἔλαιον εἰς δεξαμενὴν καθίζουσι τοὺς πάσχοντας ἀρ-
μοπονίαν· μέχρις ὅτου φραχθῇ τὸ σῶμα παρ' σῶμα μετὰ τοῦ ἐλαίου· καὶ ποιοῦσι
μένειν αὐτοὺς τῷ ἐλαίῳ ὥραν πολλήν· καὶ μεγάλως ὀνίνησιν αὐτούς· διὰ τὸ κενοῦσθαι
ὕλην τὴν ποιοῦσαν τὴν νόσον· δεῖ γὰρ αὐτοὺς μετὰ τὴν θεραπείαν τῆς ἀλοιφῆς ταύ-
την ἵνα ὑπάρχῃ ἡ οἰκονομία τῆς βρώσεως αὐτῶν ἀκριβεστάτη, καὶ ἀμέτοχος κα-
κοχύμων βρωμάτων καὶ τῶν λοιπῶν :· ἀλοιφὴ ἡ τοῦ μοναχοῦ τοῦ δαμασκηνοῦ,
ἥτις ἀλειφομένη ὑποκάτω τοῦ βήματος τῶν ποδῶν, ἐκβάλλει τὸ ὠμὸν φλέγμα·
λαβὼν ἐντεριώνην κολοκυνθίδος, στα(τῆρας) γ· ἀφόρβιον, στ(ατῆρα) α· γάλα τιθυμάλλου, στ(ατῆρα) α·
θλάσθη τὸ ἐντεριώνη καλῶς ἐπιχέων εἰς αὐτὴν, λίτρας ὕδωρ· καὶ καταλιπὼν ἡμέρας,
τὴν τετάρτην ἔπειτα σὺν ἐλαίῳ λίτρας λίτρ(αν) α· καὶ ἕψει ἐπὶ μαλθακοῦ πυρὸς ἄ-
χρις ἂν καταλειφθῇ τὸ τρίτον, ἢ δύο μέρη τοῦ ὕδατος καὶ ἀπομείνῃ τὸ ἕν· καὶ διϋλί-
σας λεπτῶς, ῥῖψον τὰ σκύβαλα καὶ ἔμβαλον τὸ ἔλαιον εἰς τὴν χύτραν· καὶ θὲς ἐπάνω, καὶ
οὐ γ· καὶ ὅταν λυθῇ ὁ κηρός, ἐπίβαλε τὸ ἀφόρβιον καὶ τὸ γάλα τοῦ τιθυμάλλου· τετριμμένον,
καὶ ἑψήσας καλῶς εἰς βοῦττιν καταθὲς καὶ ἐπίθες εἰς ἀγγεῖον· γερανόμυρον ἢ εἰς βυκίον· ὁπη-
νίκα δὲ θέλεις ἰατρεῦσαι μετὰ τούτου· τὸν ὦμον χρῖε τὸν ἐνοχλοῦντα ἐν τῷ μέσῳ πλη-
σίον τῶν νεφρῶν καὶ τὰ τῆς ῥάχεως ἄρθρα μέσον κατοικοῦντα, πρὸ τῆς ὥρας ἐξαι-
ρέτως τὸν νοσοῦντα, στα(τῆρα) α σταγόνων ἐν τῷ ὕπνῳ· καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ τὸ πρωΐ πι-
νέτω ἄλλο στα(τῆρα) α μετὰ ὕδατος χλιαροῦ· καὶ ἄλειφον ὑποκάτω τῶν γονάτων μέσον τῶν
βημάτων μετὰ τῆς τοιαύτης ἀλοιφῆς· ἐκβάλλει γὰρ τὸν ὠμὸν χυμὸν θαυμασίως καὶ καθαί-
ρει κενοῦσα, ἐκ τοῖς τοῦ πεῖν τὸ σταγόνων :· στυ ἔλαιον τοῦ σινάπεως· ὠφελοῦν εἰς ἀρμο-
πονίαν θερμαίνει δὲ καὶ τὰ ἐν τοῖς μέλεσι καὶ τὰ ἄρθρα τὰ κατεψυγμένα· πωρώσεις καὶ τὴν νεφρ-
διαλύει δὲ καὶ τὰ ὁμοιωμένα οἰδήματα· λαβὼν ἔλαιον τοῦ κοινοῦ μέρος α· σινάπεως γο(ῦ) γ·
ἕψει ἐπὶ μαλθακοῦ πυρὸς ἄχρις ἂν παραλάβῃ τὸ ἔλαιον τὴν δύναμιν τοῦ σινάπεως·
καὶ διϋλίσας, χρῶ· καθολικῶς γὰρ αἱ ἀλοιφαὶ διαλύουσι καὶ σκορπίζουσι τοὺς ἀτμοὺς
τὰ ἐπινοσήματα τὰ σὺν καὶ μένοντα ἐν τοῖς μέλεσι καὶ τῇ χυμῇ πέττουσι· καὶ θερμαίνου-
σι τὰ ψυχρὰ μέλη· κατὰ σύγκρισιν δὲ ἰσχυροτέρα ἀλοιφὴ ὑπάρχει ἐν τοῖς τοιούτοις,
ἡ τοῦ διακωνείου καὶ τοῦ τριφύλλου· τοῦ πηγάνου, καὶ τοῦ ἀνήθου· τῆς ναρκίσσου καὶ
τῆς βαλσαμελαίου· τοῦ ῥίζης· καὶ τῶν ὁμοίων διαλυτικῶν ἐλαίων· εἰ δέ τις βούλεται
προσθεῖναι ἐπ' αὐτοῖς δύναμιν διαλυτικὴν τῶν χυμῶν τοῦ ἀποδιῶξαι τὰ πνεύματα
ἀπὸ τῶν ἁρμῶν, τιθέτω πύρεθρον· ἢ καστόριον· ἢ ἀνακάρδιον· τὸ σαρκοφάγον ἔστι θι-

λέσβρ · εὐφορβίου · ἀκώνιτον · κασσίας · κόστου · καλάμου · καὶ τὰ τούτοις ὅμοια· ἀπὸ δὲ δακρύων καὶ τῶν σπερμάτων τῶν θερμῶν καὶ τῶν διαλυτικῶν, ἑψημένα ἁπλᾶ ἢ σύνθετα, σὺν ξέστου α' ἐλαίου· πρόσεχε δὲ παντελῶς τὴν χρῆσιν τῶν τοιούτων ἐλαίων, πρὶν καθάρσεως· ἵνα μὴ αἱ ὗλαι ἐφελκυσθῶσιν ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος ἐν τοῖς μέλεσι καὶ γένηται ἀναβιβασμὸς τῆς νόσου, καὶ ἴασις αὐτῆς· καὶ ἐὰν ἐστὶν ἡ ναρκωσία ἀπὸ ψύξεως, ἀπολαμβάνῃ τὸ μέλος ἐξ ὅλου τοῦ σώματος καὶ ἀδυνατοῦν πρὸς τὰς θέσεις βλαβῶν· ὅτε δὲ ἐκεῖνο τὸ μέλος καθίστησιν ὥσπερ πεπαυμένα χωρὶς ὕλης, ὑπάρχει ἡ χρῆσις τῶν τοιούτων ἐλαίων, ἐν πάσῃ ὥρᾳ καὶ διαγωγῇ καὶ τρόπῳ, ὠφελιμωτάτη ἐστὶν ἀεί. ∴ ἔμπλαστρος διέθετο τῷ αὐτῷ Ἰσαάκ, αὐτοῦ ἔχοντι ἐπιγονὰς ἐν τῷ κονδύλῳ καὶ διεστραμμένα· ἐπιδέδωκε μοι καὶ· λαβὼν κηροῦ < ι' · τερεβινθίνης οὐγ. α' · ὄξους δριμέος · ἐλαίου ἀνὰ λί. ς' · ἀμμωνιακοῦ · ἑρμοδάκτυλον οὐγ. α' · ταῦτα ὁμοῦ λειώσας ἐπὶ πυρός, ἀνάμιξον σὺν αὐτοῖς < εἰκοσι πικρ. · βδελλίου < β' · καὶ χρῆσαι τῷ ὀνοσῷ τῷ τοιούτῳ, νύκτα καὶ ἡμέρα, ἀποπλύνων μεθ' ὕδατος θερμοῦ ∴ ἔμπλαστρος ἄλλη ἐπὶ τοῖς οἰδήμασι τῶν ἁρμῶν· λαβὼν ἄλευρον κυάμου, ἕψησον μεθ' ὕδατος καὶ μίξον μετὰ στέατος χοιρείου, καὶ χρῶ· — ἄλλο · λαβὼν τὰς ῥίζας τοῦ ῥίζου · ποιήσας ὡς ἰατρῖψας ἀνάμιξον μετὰ ὄξους, καὶ χρῶ· παρέχει γὰρ ὠφέλειαν τοῖς σκληροῖς οἰδήμασι τοῖς ἐν τοῖς ἁρμοῖς · ἑτέρα · λαβὼν παλαιὸν τυρὸν δριμύν, κόψας, φύρασον μετὰ ἀφεψήματος κρέατος χοιρείου ταριχευτοῦ παλαιοῦ · καὶ μαλάξας ἐν ὅλμῳ, ἀνάμιξον ἅμα καὶ ἐπίθες κατὰ τοῦ ἁρμοῦ · διαλύει γὰρ τὸ σκληρωθέν, τὸ ὑπάρχον ἐν τοῖς ἁρμοῖς τοῦ ποδός ∴ πρὸς ἄλγος γονάτων ∴ — λαβὼν ἔλαιον καρύου, ἄλειφε · διαλυτικὸν γάρ ἐστι καὶ θαυμαστόν ∴ κε' περὶ ποδάγρας.

κη' Τὸ καλούμενον πάθος ποδάγρα καὶ ποδαλγία, ἐστὶ πόνος ἰδίως γινόμενος ἐν τοῖς βήμασι σφοδροὶ καὶ βλαβεροί · καὶ παρέπεται αὐτῷ ἰσχυροὶ πόνοι ἐν τῷ ἀγρυπνεῖν νύξεις · γεννᾶται γὰρ ἀπὸ ἐφελκύσεως χυμοῦ κακίστου ἐν τοῖς ποσί · καὶ ὅταν ἐστὶν ὁ τοιοῦτος χυμὸς θερμός, ποιεῖ ὀδύνην ἰσχυράν, σύντονα τὰ τῶν ἐνύξειν, καὶ ἐπεκτείνουσιν καὶ φλογῶσιν ἐν τοῖς βήμασιν · ὅτε δὲ ἐστὶν ὁ χυμὸς οὗτος ψυχρὸς καὶ παχύς, γεννᾶται ὡς ἐκ τούτου βάρος σφοδρόν, καὶ τυγμοὶ καὶ ὄγκος ἄνευ πόνου καὶ νύξεως · διότι τὰ οἰδήματα τῶν ποδαλγιῶν καὶ τῶν ἀρθριτικῶν, οὐ κατασπῶνται · φημὶ οὐκ ἀνοίγονται · καὶ σήπονται καὶ ἔχουσιν ἕλκος · καὶ γὰρ πάνυ σπανίως συμβαίνει δὲ τὰ ἔξω μέλη ταπολύσαι μα · σηπομένα διὰ τῆς κοπριᾶς καὶ ὑγρότητος · διάγουσι τὰς θέρμας, γίνεται ἀναβρασμὸς καὶ σηψις καὶ κατὰ βραχὺ σοῦ ἔπεται ἀνακομιδαῖς · οἱ δὲ ἁρμοὶ οὗτοι, τρέφονται ἐξ ὑγρότητος σιάχρου καὶ ψυχραὶ · ὅτι δὲ καὶ γεγυμνωμένοι σαρκός · καὶ οὐ ποιοῦσιν ἕλκος · συμβαίνει δὲ ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ τοιοῦτον πάθος, τοῖς ἰσχνάζουσιν ἀνάπαυσις καὶ ἠρεμία, καὶ αἰνεῖ πολυφαγία τε καὶ πολυποσία · ἐκ τῶν τοιούτων γὰρ γεννῶνται πολλὰ περιττώματα ἐν τῷ σώματι · καὶ ἐὰν τὰ βήματα ὦσιν ἀνίσχυρα, καταπίπτουσιν αὐτοῖς τὰ περιττώματα · διὸ δὴ τὸ ἀσθενὲς μέλος, οὐκ ἰσχύει ἀπῶσαι ἀπ' αὐτοῦ τὸ περίττωμα, διὰ τὴν ἀδυναμίαν αὐτοῦ · καὶ δεῖ ὅπως νοεῖν ὅτι συμβαίνει ἡ ποδάγρα πλείονως ἢ εἰς τὰ βασίλεια.

καὶ ἐς τοὺς ἐν ἀναπαύσει· καὶ τοὺς πλούσιον ὑπάρχοντας· μάλιστα δὲ τοὺς ἑαυτοῖς κατὰ πολὺ χρωμένους τὰ ἀφροδίσια· οἱ ἀγροτέρων δὲ τοὺς μετὰ πλησμονὴν καὶ κόρον συνουσιάζοντας· καὶ γὰρ τὰ μέλη ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς κινήσεως τῆς συνουσίας θερμαίνονται· καὶ διὰ τῆς θερμότητος ἕλκουσιν ἐφ᾽ ἑαυτοῖς τὰ περιττώματα· πάλιν τὸ πλῆθος τῆς συνουσίας βλάπτει τὰ νεῦρα καὶ ἀλλοιοῖ· τὰ δὲ βήματα γίνεται μελαγχρώδη· καίτοι ὡς ἐκ τούτου γίνονται οἱ εὐνοῦχοι ἀποδάλγοι καὶ ἀνάλγοι· διὰ τὸ μὴ συνουσιάζειν· εἰ δὲ συμβαίνει τινὶ ἐξ αὐτῶν ἡ τοιαύτη νόσος· ἐστὶν ἀπὸ πλήθους περιττωμάτων ἐπισωρευομένων εἰς τὸ σῶμα αὐτῶν· καὶ συναθροιζομένων ἀπὸ τῆς τούτων ἀδηφαγίας· ἀκολουθοῦσι γὰρ ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτῶν ἐν τοῖς βρώμασιν ἀκρατῶς ὡς ποιοῦσιν οἱ παῖδες· οὐ γὰρ συμβαίνει τοῖς παιδίοις ποδάγρα οὐδόλως διὰ τὸ μὴ συνουσιάζειν· ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς τούτων ἀταξίας· ὡσαύτως δὲ οὐδὲ συμβαίνει ταῖς γυναιξὶ ποδάγρα· διότι οὐ κοπιοῦνται ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς συνουσίας ὡς οἱ ἄνδρες, καὶ πάλιν ὅτι ἐξέρχεται ἐξ αὐτῶν διὰ τῶν καταμηνίων πλεῖστα περιττώματα· ὁ σοφὸς Γαληνὸς λέγει· ὅτι ἐὰν ἄρξηται ἡ ποδαλγία ἀπὸ τοῦ ἔαρος ἤτοι ἀπριλλίου καὶ ἀπὸ τοῦ θέρους, ὑγιαίνει ἐς τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας ἢ ἐλάττω· εἰ δὲ ἐν τῷ φθινοπώρῳ τὴν ἀρχὴν ἔχει καὶ μέχρι τῆς ἐκβάσεως τοῦ χειμῶνος ἐπέχει· τότε ὑπάρχει ἡ ταύτης θεραπεία δυσκατόρθωτος· θεραπεύονται δὲ οὖν τὴν ποδαλγίαν· ὁ δὲ κενοῦν τὸ σῶμα τοῦ κάμνοντος διὰ τῆς φλεβοτομίας· εἰ περιπλεονάζει ἐν τῷ σώματι τὸ αἷμα· ἀφαιροῦντες ἀπὸ τοῦ ἐπὶ πλάτος τοῦ ποδὸς ἵνα ἐξέλθῃ μετὰ ταῦτα ἡ ὕλη ἡ τρέχουσα καὶ ἐξέλθοι εἰς τὸ μέλος· εἰ περιυπάρχει ἐξ αἵματος ὀξέως ὀδύνη, ἢ ἀπὸ πλησμονῆς· εἰ δ᾽ ἐστὶ τὸ περίττωμα φλεγματῶδες· κενοῦσι δὲ διὰ ὀδῶν καθαιρόντων τὴν τοιαύτην χολήν· ὡς τοῦ κόκκου τοῦ κνιδίου· καὶ τοῦ ἀλόης· ἢ τοῦ ἑρμοδακτύλου· ἢ διὰ τῶν μαχικῶν κοκκίων ἢ τοῦ σαγαπηνοῦ· καὶ τῶν ὁμοίων· γνωστέον δὲ ὅτι ἡ ὕλη τοῦ περιττώματος ἠλαττώθη, τότε ἐν ὑστέροις ἰατρεύσομεν τοὺς πόδας· διὰ τῶν ἐμπλάστρων καὶ ἀλοιφῶν τῶν ἀποκρουστικῶν τῶν ἀποδιωκόντων τὴν ὕλην ἀπὸ τῶν βημάτων· τῶν ἐπερχομένων ἐν αὐτοῖς· καὶ εἰ μὲν ἐστὶν ἡ ὕλη ἀπὸ θερμότητος, θεραπεύσομεν διὰ τοῦ ψυλλίου μετὰ ῥοδελαίου καὶ ὕδατος ψυχροῦ· καὶ τῆς ἀνδράχνης· καὶ τριβόλου καὶ ὄξους· καὶ τοῦ φακοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν τελμάτων· καὶ τοῦ ἀποζέματος τῆς κολοκύνθης τοῦ τε χλωροῦ κορίου, φύλλων τε θρίδακος, καὶ ῥοδελαίου σὺν τῷ λευκῷ τοῦ ὠοῦ· σαντα· φύλλων ῥόδων καὶ φουσκαὶ πεφρυγμένης μετὰ ἐλαίου ψυλλίου ἢ τῶν ἰντύβων· καὶ τῶν ὁμοίων· εἰ δ᾽ ἔστιν ἡ ὀδύνη ἐξ ὕλης ψυχρᾶς, θεραπεύσομεν μεθ᾽ ὕδατος τῆς κράμβης· φύλλων καὶ πρασίου ὀριγάνου· καὶ διὰ τῶν λεχθησομένων ἐμπλάστρων· πινέτω δὲ ὁ πάσχων τὰς θερμοτάτας ἀντιδότους· ὡς τὴν θηριακὴν· τὴν ζιγγιβερίτην· τὴν διὰ καλαμίνθου· τὴν διὰ ῥωμάτων· τὴν φίλωνος· τὴν διερμοδακτύλου· καὶ τὰς ὁμοίας· τρεφέσθω δὲ διὰ πεπτῶν τροφῶν· καὶ ἀλκίμων γυμναζέσθω τὸ σῶμα αὐτοῦ συμμέτρως· καὶ χριέσθω ἐκ τούτων τῶν συνθέτων ἐλαίων· καθὼς θεωρεῖ ὁ ἰατρὸς ὅτι ἁρμόζει ἐν παντὶ καιρῷ· ὁ εἰπὼν καὶ τοῦ σμυρίζειν· οἱ ὠφέλιμοι εἰς πόνους ἀρμῶν καὶ ποδαλγίαν ἐξ αἰτίας

ψυχρᾶς: —

λαβὼν ἀλόης σκουτιτρίν· ἐντεριώνης· πιτύουσα ὁ ἐστι τὸ ποτηριτε· βδέλλιον· μυρο-
βάλανον ξανθὸν· ἀμμωνιακὸν· σαγάπηνον· ἀνὰ ϛΓ β· σαρκοκόλλαν· καστόριον·
εὐφόρβιον· ὀποπάνακα· κώνειον· σελινόσπερμον ἀνὰ ϛΓ α· κρόκον ∠ α· κόψας
σήσας, φύρασον μετὰ ὕδατος τοῦ μαράθρου· καὶ ποίησον κόκκους μικροὺς· ἡ δόσις ϛΓ α ϛ″
μετὰ ὕδατος χλιαροῦ·· κόκκοι διὰ ποδαλγίαν πρασινῖνοι· σὺν θεῷ τοῦ σεβουϊ :—
λαβὼν ἀνίσου· πλατυκυμίνου· λακοπίπερ· μακροπίπερ· κασσίαν· ἀνὰ ∠ α·
ζιγγίβερ· εὐφόρβιον ἀνὰ ∠ δ S· μαστίχης ∠ ς· ἑρμοδακτύλου ∠ η· κόψας σήσας, φύ-
ρασον μετ' οἴνου· ἡ δόσις ἐλαίου τοῦ ∠ α· μετὰ ὕδατος κυμίνου· ἢ ἑτέρου· Ἑρμοδα-
κτύλου· ἱερὰν πικρὰν· βάλανον κιτρίνον· πιτύουσαν, ἀνὰ μέρη α· κόψας ὁμοῦ καὶ
σήσας, φύρασον μετὰ ὕδατος τοῦ ψύχρου καὶ τῆς περιπλοκάδος· καὶ ποίησον κόκκους
ἡ δόσις ∠ β μετὰ ὕδατος θερμοῦ·· κόκκοι· ὠφέλιμοι διὰ πόνον ἀρθρῶν· καὶ ποδαλγίαν·
καὶ διὰ τὰ περιπολοῦντα ἐν τοῖς ἐντέροις καὶ πλάγοις· σὺν θεῷ τοῦ ἐμοῦ θεοῦ :—
λαβὼν κολοκυνθίδος ἐντεριώνης· ἀλόης· σαρκοκόλλαν· σαγάπηνον· βδέλλιον·
εὐφόρβιον· σκαμμωνίαν· πιτύουσαν· μαστίχην· ἀνίσου· φύλλα νεμ., ἀνὰ ϛΓ β·
κόψας σήσας· φύρασον μετὰ ὕδατος χλιαροῦ ἢ χυμοῦ κράμβης· καὶ ποίησον κόκ-
κους· ἡ δόσις ∠ β κατὰ τρεῖς ἡμέρας μετὰ ἐπιτηρήσεως· ὅτι διὰ ποδαλγίαν δεδοκιμασμένα
λαβὼν ἑρμοδακτύλου ∠ α· μυροβαλάνου ξανθοῦ ϛΓ β· ἀλυπιάδος λευκῆς, ϛΓ α·
ἀλόης ἡπατίτιδος ϛΓ δ S· κόψας σήσας· φύρασον μετὰ χυλοῦ πράσου καὶ ποίησον
κόκκους· ἡ χρῆσις ϛΓ α, μέχρι ∠ β μετὰ ὕδατος χλιαροῦ ἢ οἰνομέλιτος·· ἑτέρα διὰ
ποδαλγίαν, λαμβανόμενη ἐν παντὶ καιρῷ· χειμῶνι καὶ θέρει :— λαβὼν ἀλόης ἡπα-
τίτιδος· πενίδια· ἀνὰ ∠ ι· σαγάπηνον· μυροβάλανον ξανθόν· δαμασώνιον· τὸ πε-
λιλίτης· ἑρμοδακτύλου· ἀνὰ ∠ ε· πέπερι· μακροπίπερ· ἀνὰ ∠ β ς· χαλβάνης,
ὀποπάνακα· ἀνὰ ∠ α· καρδάμου λευκοῦ· ναρδόστακυν ἰνδικὸν ἀνὰ ∠ α· καὶ κόψας σή-
σας ζύμωσον μετὰ χυλοῦ πράσων· καὶ ποίησον κόκκους καὶ ξήρανον ἐν σκιᾷ· ἡ χρῆ-
σις ∠ β μετὰ ὕδατος χλιαροῦ· λαμβάνεται δὲ ἐν παντὶ καιρῷ· μετὰ ἐπιτηρή-
σεως καὶ δίαιτης· καὶ γὰρ ὠφέλιμος ἐστιν·· ἡ ἐπιπαραδιδομένη τοῖς βασιλεῦσι :—
λαβὼν μυροβαλάνου ξανθοῦ τὸν φλοιὸν· δαμασώνιον τὸ πελιλίτης· ἐμπλεκτ.
ζιγγίβερ ἀνὰ ϛΓ δ S· ὀρίγανον· ϛΓ ζ· ναρδόσταχυν ἰνδικὸν, ϛΓ δ β· ἑρμοδακτύλου
λευκοῦ ϛΓ κ· πενίδια ϛΓ ιβ· βδέλλιον, ϛΓ ιε· κόψας σήσας, ζύμωσον μετὰ χυ-
λοῦ ψύχρου· καὶ ποίησον κόκκους· καὶ ξήρανον ἐν σκιᾷ· ἅμα δὲ τῷ γνῶναι ὀδύνην
τὸν νοσοῦντα πρὶ βρωμάδος ἢ μετὰ βρῶσιν, λαμβανέτω ἐλαίου τοῦ ϛΓ β μετ' οἴνου·
καὶ καιρ. μετρίου τω· ἔμπλαστρος ὠφελοῦσα διὰ τὰ οἰδήματα τῆς ποδαλγίας τὰ ὄντα
ἐν χερσὶ καὶ ποσὶ· καὶ γόνασι· λαβὼν κριθάλευρον, ∠ ι· σάνταλον ἐρυθρὸν, ∠ ι·
ἀκακίαν ∠ ς· σμύρναν· κρόκον· ὀπίου ἀνὰ ∠ α· κόψας σήσας, φύρασον μετὰ ὕ-
δατος ψύχρου καὶ χρῶ ἐλαίου τοῦ μετ' ὀπώρ· ἵνα δὲ ξηρανθῇ, πάλιν ὕγραινε μετὰ ὕ-
δατος ψύχρου· χρῖσμα ὠφελοῦν διὰ τὰ αἰματώδη οἰδήματα καὶ διὰ τὰ ἀπὸ θέρμης ποδαλγ. :—

λαβὼν ἀλθαίαν· κρίθαλευρον· ψύλλιον· κρουσθέντα μετὰ χυλοῦ ἀνδράχνης ἐπι-
χέων ῥόδελαιον σὺν τῷ λευκῷ τοῦ ὠοῦ καὶ χρῖε τὸν τόπον. Χρῖσμα ὠφέλιμον εἰς θερμὴν
ποδαλγίαν· Ἑψήσας κωδύαν μετ' ὄξους, ἀνάμιξον μετὰ κριθαλεύρου καὶ τίθει
ἐπὶ τὸν τόπον. Φασὶ καὶ ὁ Διόσκορος ἰδίως· μίγνυται δὲ τοῦ ὀπίου μετὰ γάλακτος καὶ κρόκου
καὶ γενομένου ὡς χρῖσμα, παύει τὴν ὀδύνην τῆς ποδαλγίας τῆς ἀπὸ χολώδους θερμό-
τητος. Χρῖσμα εἰς θερμὴν ποδαλγίαν· Λαβὼν τὰ δύο σάνταλα· γλαύκιον, κρίθα-
λευρον ἀνὰ γο β· ὄπιον· κανίε· κρόκον· φακοάλευρον ἀνὰ ∠ β· κόψας σήσας, φύ-
ρασον μετὰ ὕδατος στρύχνου καὶ ῥοδελαίου καὶ τοῦ λευκοῦ τοῦ ὠοῦ καὶ ἄλειφε τῷ. Χρῖ-
σμα εἰς ποδαλγίαν τὴν συμβαίνουσαν ἀπὸ ψύξεως· ἀλειφόμενον μετὰ σποδοῦ καὶ ὄξους·
Λαβὼν σταφίδας ἐκγιγαρτισμένας· πήγανον· ἀναμιγνύων, τρῖβε καὶ κατάπλασσε
ἐν τῷ τόπῳ. Εἰ ἑψηθῇ ἡ ῥίζα τοῦ ἀγρίου σικύου μετὰ ὄξους καὶ τιθέτω κατὰ τοῦ τό-
που. Ἢ λαβὼν στέαρ χοίρου τίθει μετὰ ὕδατος ποῦ· ἢ στέαρ προβάτων τίθει· καὶ τὸ αἴ-
γειον στέαρ κοπτόμενον καὶ μαλαττόμενον μετὰ ὕδατος πολὺ ὀλίγου κρόκου καὶ τιθέμενον
ἐπὶ τοῦ ποδός, διαλύει τὸ πάθος αὐθωρεί. Χρᾶσθαι δὲ δυνάμεων θερμῶν εἰς δὲ σοὶ καὶ
ἀλοιφαῖς καθὼς προσπομ ἐν τῷ περὶ τοῦ ἰσχίου. Ἐν δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ, εἰρή-
καμεν περὶ τῶν παθῶν τῶν συμβαινόντων ἐν τοῖς μέλεσι τῆς γενεαλογίας καὶ τὴν
ὁδὸν τῆς θεραπείας αὐτῶν κατὰ τὸν κανόνα τῆς ἰατρικῆς. Πρὸς ἀρθρῖτιν καὶ
ποδαλγικούς· Λαβὼν κέρας ἐλάφου, πρῖσον αὐτὸ κατὰ μικρόν, εἶτα θὲς αὐτὸ εἰς
χύτραν μετ' οἴνου, βράσον ἡμερονύκτιον· καὶ ὅπως ἵνα ἔχῃς ὅτι ἐμαλάχθη, κο-
πανίζου αὐτὰ εἰς ὅλμον καλῶς· καὶ πάλιν θὲς εἰς οἶνον, θὲς αὐτὰ ἐπὶ πυρός· καὶ ὅταν
ποιήσῃ πὶ μέλι, σύναξον αὐτὴν καὶ ἄλειφε·

Πίναξ τοῦ ἑβδόμου βιβλίου·

ιε περὶ λυσσοδήκτων καὶ τοῦ ὑδροφοβικοῦ πάθους :·
ις περὶ κόπου καὶ πόνου :·
ιζ · περὶ οἰδημάτων· συμβάλλεται δὲ ἡ τοιαύτη τάξις, καὶ εἰς τὸν ἐρυσίπελαν :·
ιη περὶ ἐρυσιπέλατος· ὃ λέγεται σαρακηνιστί, χαμαρίς :·
ιθ περὶ τῶν τραυμάτων, τῶν γνωριζομένων ἀνθρώπων :·
κ περὶ τῶν ἑρπόντων οἰδημάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν τικτομένων φαγεδαινῶν :·
κα περὶ ἀκροχορδόνων καὶ ἥλων· ἢ κοκορνίδων :·
κβ περὶ ἐλεφαντιάσεως· τουτέστι λώβης· ἢ κελεφίας :·
κγ περὶ λέπρας καὶ ἀλφῶν καὶ μελανότητος τῆς χροιᾶς τοῦ σώματος καὶ ἕλκους :·
κδ περὶ λειχήνων· καὶ κουβετῶν φυμάτων :·
κε περὶ ψώρας καὶ κνησμοῦ :·
κς περὶ λουβουσαρίων ἤγουν πανούκλων :·
κζ περὶ τῶν φυομένων τραυμάτων ἐν τῷ σώματι :·
κη περὶ χοιράδων :·
κθ περὶ τῆς λεπτοπυρώδους ψικομαρὶ καὶ τῆς λεγομένης παρὰ τοῖς ἰδιώταις δροτζίλας :·
λ περὶ ἡλάσματος καὶ ἐξαρμώσεως :·
λα περὶ τοῦ ἀποτεμνομένου αἵματος ἀπὸ ἐκτομῆς ξίφους καὶ ἑτέρου :·
λβ περὶ τῆς συμβαινούσης μελανότητος τοῖς ὄνυξι :·
λγ περὶ καύσεως πυρὸς καὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ :·
λδ περὶ τῆς πληγῆς τῆς γινομένης ἀπὸ τῆς συσφίγξεως τῶν ὑποδημάτων :·
λε περὶ τῆς θεραπείας τοῦ χίσματος τῶν ποδῶν :·
λς περὶ οὔρων :· λζ περὶ οὔρων ἐν πυρετοῖς :·

ἀρχὴ τοῦ ἑβδόμου λόγου τῆς βίβλου τῶν ἐφοδίων τοῦ ταξεώτου :

Διελθόντες τοίνυν χάριτι τοῦ θεοῦ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἓξ λόγοις, ἐν τῷδε τῷ συγγράμματι περὶ τῶν συμβαινόντων παθῶν ἐν τοῖς μέλεσι τῶν ἐντός, φράσαντες τὴν μέθοδον τῆς θεραπείας αὐτῶν ἀναλυτικῶς, νῦν λέξομεν ἐν τῷδε τῷ ἑβδόμῳ λόγῳ, τέλος ὑπάρχοντι τῆς πραγματείας ταύτης, τὰ τῆς ἐπιφανείας πάθη· ἅτινα κοινωνοῦσι τοῖς ἐντὸς μέλεσι· καὶ τὴν μέθοδον τῆς τούτων ἰατρείας· κατὰ τὴν μέθοδον τῆς ἰατρικῆς· καὶ τὸν κανόνα τῆς τέχνης. ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ ἐφημέρου πυρετοῦ· διὰ τὸ λέγειν περὶ τούτου τὸν Ἱπποκράτην ὡς σφαλερώτατος ὑπάρχει τῶν νόσων· καὶ τοῦ θανάτου κίνδυνον. βλάπτει γὰρ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος· καὶ τὰ ἐντός· καὶ βλάπτει τὰ πνεύματα· φημὶ τὰς ψυχικὰς δυνάμεις· καὶ τὰς φυσικὰς ἐνεργείας· ποιησόμεθα δὲ τὴν ἀρχὴν τῶν ἡμετέρων λόγων, ἀπὸ τοῦ ἐφημέρου πυρετοῦ· τοῦ φυομένου ἐν τοῖς πνεύμασιν· οὗτος γὰρ ὁ πυρετὸς συμβαίνει πλειστάκις, ἐξ ἐλαχίστης ἀφορμῆς· καὶ γίνεται αἴτιος

κατὰ τὸ πλεῖστον ἑτέρων πυρετῶν· ὁ δ' αὐτὸς οὗτος ἀφορμὴν παρ' ἑτέρου πυρετοῦ οὐ λαμ-
βάνει. ἀκολούθως δὲ φράσω περὶ τῶν εἰδῶν κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς τάξεως ἣν ἐθέμην ἐν τῷ
προοιμίῳ ἡμῶν· παραθήσω δὲ καὶ διαλείπτους καὶ αὐτοὺς ἀριθμήσω· καὶ πρὸς αὐτοῖς καὶ ἀνάλυ-
σιν ἡμῶν : **κεφάλαιον πρῶτον. περὶ ἐφημέρου πυρετοῦ:**

Ὁ ἐφήμερος πυρετός, γεννᾶται ἐξ ἐπιτεταμένης θερμότητος· θερμαινομένων τῶν πνευμάτων, α
ἐκτὸς ὕλης καὶ σήψεως· καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐπέχει πλέον ἡμέρας μιᾶς· φημὶ δὲ πνεύματα,
τὸ ζωτικὸν πνεῦμα, ὅπερ ὑπάρχει ἡ κρηπὶς τῆς ζωῆς· καὶ ἡ ὕλη τῆς ἐμφύτου θερμότητος·
δεύτερον τὸ ψυχικὸν πνεῦμα, ὅ ἐστιν ἡ πηγὴ τῆς αἰσθήσεως καὶ τῆς κινήσεως· τρίτον τὸ
φυσικὸν πνεῦμα, ὅπερ ἐστὶν ἡ πηγὴ τῶν τεσσάρων φυσικῶν δυνάμεων· τῆς ἑλκτικῆς
φημὶ· καθεκτικῆς· πεπτικῆς καὶ ἐκκριτικῆς. οὗτος δὲ ὁ πυρετὸς διαιρεῖται τρι-
χῶς· ὅτι πρῶτος, ἐστὶν ἐξ αὐτοῦ ὅπερ ὑπάρχει καθ' αὐτὸ νόσος· καὶ ἐξ αὐτοῦ γίνε-
ται κατὰ συμβεβηκὸς ἑτέρας νόσου προηγησαμένης· καὶ γὰρ ὁ ἐξ αὐτοῦ καὶ καθ' αὐτὸ
νόσος, ἔχει αἰτίας τρεῖς· μίαν μὲν, ἐξ αἰτίας τῆς ἐπιφανείας καταλαμβανούσης ταύ-
την καὶ πασχούσης· οἷον ἐκ τῆς θερινῆς θέρμης τοῦ ἡλίου· καὶ τῶν δηλητηρίων· καὶ τῆς
φοβερωτάτης ψύξεως· τῆς στεγνώσεως, τῆς θαψίας· τοῦ τιθυμάλλου· ὀριγάνου
καὶ τῶν λοιπῶν· καὶ τῶν λουτρῶν τῶν ἐχόντων δύναμιν ξηραντικὴν τῆς ἐπιφανείας τῶν
σωμάτων· καὶ πυκνωτικὴν ὡς τὰ νιτρώδη ὕδατα· καὶ στυπτηριώδη. καὶ θειώδη.
δευτέρα δ' αἰτία, ἡ κατὰ πλῆθος τῆς σωματικῆς κινήσεως· ὡς ὁ κόπος, ἡ στάσις· τὸ δι-
ωκτικῶς περιπατεῖν· καὶ τὰ ὅμοια· καὶ ἡ κατὰ πολὺ ψυχικὴ κίνησις· ὡς ὁ θυμὸς ὁ φό-
βος ἡ ὀργή· ἡ συνεχὴς ἔννοια· ἐν λύπαις καὶ θλίψεσι καὶ πάντα τὰ λοιπὰ πάθη τῆς ψυχῆς.
ἡ δὲ τρίτη αἰτία, ἐκ τοῦ ἐσθίειν δριμυτικῶν βρωμάτων, καὶ πομάτων θερμαινόντων τὸ αἷμα.
καὶ τὰ ὅμοια· παρεπόμενος δὲ ὁ πυρετὸς ἐπὶ βουβῶσι καὶ οἰδήμασι τῶν μασχαλῶν καὶ τοῦ
σπονδύλου καὶ τῶν ὁμοίων· τὸ γὰρ ὑπάρχον αἷμα ἐν τοῖς οἰδήμασιν, ὅπερ κατέρχεται
καὶ μὴ διαλύεται διὰ τάχους, πήγνυται καὶ σήπεται· καὶ θερμαίνει τὸ ζωτικὸν πνεῦ-
μα· ἀφικνουμένη ἡ θερμότης αὐτοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ, διὰ τὸ συνῆφθαι τὰς ἀρτηρίας
μετὰ τῆς καρδίας· καὶ συμβαίνει ὡς ἐκ τούτου, ὁ ἐφήμερος. ὁ ἐφήμερος πυρετὸς ταῦ-
τα δὲ ὡς εἰσὶ τὰ καθολικὰ αἴτια τοῦ ἐφημέρου πυρετοῦ· νῦν οὖν διηγήσομαι ἰδίως ἑνὸς
ἑκάστου συμβεβηκότος· καὶ τὸ τεκμήριον αὐτοῦ· καὶ κατ' ἴχνος τούτου, λέξω τὴν οἰκο-
νομίαν τὴν ὠφελοῦσαν τοὺς οὕτω πυρέττοντας διὰ στεγνώσεως· καὶ φημὶ ὅτι τοῦ συμ-
βαίνοντος ἐφημέρου πυρετοῦ ἐξ ἡλιοκαΐας, ποιεῖ ταῦτα· τῶν πασχόντων κεφαλὰς, θερ-
μοτέρας τῶν σωμάτων· διὰ τὸ ἐγγίζειν τὴν τοῦ ἡλίου φλόγωσιν εἰς τὸν ἐγκέφαλον αὐτῶν·
καὶ πληθυνομένης τῆς κεφαλαλγίας, ἐρυθραίνονται τὰ πρόσωπα αὐτῶν· πολλάκις δὲ
συμβαίνει τούτοις κατάρρους θερμός· ὑπὸ κακίας τῶν μυκτήρων· ὁ δὲ συμβαί-
νων πυρετὸς ἀπὸ τῆς λήψεως τῶν δηλητηρίων, ὑπάρχει ἡ τῶν σωμάτων θέρμη,
πλέον τῆς κεφαλῆς τοῦ πάσχοντος· καὶ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ σώματος, ξέουσα καὶ κατὰ τὸ ἔξω-
θεν· καὶ γὰρ θέρμη τῶν δηλητηρίων, ξηραίνει τὴν ὑγρότητα τῶν σωμάτων· ὁ δὲ συμ-

Signa febricularia febrium

συφοιτι

μβαίνων πυρετὸς ἀπὸ ψύχους ἢ κρύους, ἔχει σημεῖα τοιαῦτα· αἱ χροιαὶ τῶν ὄψεων τῶν πασ-
χόντων, ἀλλοιοῦνται· ποτὲ καὶ ἄλλως τοῦ αἵματος καὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν μεταστρέπε-
ται· καὶ μεταβαίνει εἰς εἶδος στυγνόν· ψύχεται δὲ καὶ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ σώματος· καὶ ξηραίνε-
ται, καὶ σκληροῦται· αἰσθάνονται δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ ψύχους καὶ βάρους· ὁ δὲ συμβαίνων
πυρετὸς ἀπὸ λουτροῦ στύφοντος ὑδάτων καὶ ξηραινόντων, ἔχει σημεῖα τοιαῦτα· αἱ σάρ-
κες τῶν πασχόντων σκληρότεραι, ἢ τῶν πυρεττόντων ἀπὸ ψύχους ἢ κρύους· ἐλαφροὶ
γὰρ τὰ δέρματα αὐτῶν, ἀλλ' ἰσχνὰ ὥσπερ ἐβραχνά εἰς ... ἰδεῖν· καὶ σκληρὰ
καὶ πολύ· εἰ δὲ ἐπιθήσεις τὴν χεῖρα ἐν τῷ τόπῳ τοῦ σώματος αὐτῶν εὑρήσεις, θερμαίνεται τὸ δέρμα ἐκ
τῆς θερμότητος τῆς χρόνου· διαλύεται δὲ ἀπὸ τῶν σωμάτων αὐτῶν, ἀλλ' ἐν δαπεπλησμέ-
νη πυκνότης· καὶ ἀφίησι τὸ δέρμα αὐτῶν ἀτμοὺς λεπτοὺς ὀξυτάτους· ὁ μὲν οὖν ἐφήμε-
ρος πυρετὸς ὁ συμβαίνων ἀπὸ θερμῶν βρωμάτων ἢ πομάτων, ἐκ δὲ τούτου τὸ βρῶμα ἐξ αὐτῆς τὸ αἷ-
μα ἐκ τῆς τοῦ θερμότητος· κατὰ τὴν τοῦ φυσικοῦ πνεύματα· τὸ γὰρ σκήνωμα τοῦ αἵ-
ματος ἐστὶν ἐν τῷ ἥπατι· ἐκ δὲ τούτου συνέχεται ἡ θερμότης μετὰ τῆς καρδίας· καὶ ἐξα-
πλοῦται ἐν παντὶ τῷ σώματι διὰ τῶν ἀρτηριῶν· τῶν ἀπὸ τῆς καρδίας ἐξερχομένων·
καὶ διὰ τοῦτο ὑπάρχει τὸ εἶδος τοῦ πυρετοῦ τούτου, ἀπὸ τοῦ ψυχικοῦ πνεύματος
τὸ οὖρον ἐρυθρότερον· παρὰ πάντας εἴδους ἐφημέρου πυρετοῦ· τὸ γὰρ οὖρον ἐστὶ τὸ ὀρ-
ρῶδες τοῦ αἵματος καὶ τὸ διϋλίσμα τῶν χυμῶν· καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς
ἀκμῆς τοῦ πυρετοῦ, θερμότατος ἐν τῷ ἥπατι· ὁ δὲ πυρετὸς ὁ γινόμενος ἀπὸ πόνου σω-
ματικοῦ, ἔχει τὰ σώματα τῶν πασχόντων βεβαρημένα· σκληρὰ καὶ ξηρά· ἐν δὲ τοῖς με-
λεσιν αὐτῶν καὶ ἄρθροις, αἰσθάνονται συντρίμματος ἰσχυροῦ καὶ μαλακοῦ διὰ τοῦ
πυκνοῦ· ὁ δὲ ἱδρὼς αὐτῶν ἐν τῇ ἀκμῇ τοῦ πυρετοῦ ἐλάττων, παρὰ πάντων τῶν εἰ-
δῶν τοῦ ἐφημέρου πυρετοῦ· καὶ γὰρ ὅταν παρέλθῃ ὁ τύπος τοῦ τοιούτου πυρετοῦ
καὶ ἔρχεται καὶ ἔρχεσθαι εἰς τὴν κατάβασιν, διαλύεται ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος
διανοτίδες, παρομοιούμενα τῇ ἐξερχομένῃ ἀπὸ τοῦ σώματος νοτίδι διὰ λουτροῦ·
ἐξ αὐτῶν δὲ ὀξεῖς ἱδρῶτες, χρηστοί· ἀδύνατον γὰρ ... οὐδὲ ἱδρὼς, οὐ κενοῖ πῶς γενέσθαι
ἀτμὸς πολὺς ἀνερχόμενος ἐκ βάθους τοῦ σώματος· ὁ δὲ συμβαίνων ἐφήμερος
πυρετὸς ἀπὸ ὀργῆς καὶ θυμοῦ, σημεῖον αὐτοῦ ἐρυθρότης προσώπου καὶ ὄγκος ὀμμάτων
καὶ ταχεῖαι κινήσεις αὐτῶν· καὶ ξηρότης τῶν κανθῶν φημὶ τῶν βλεφάρων· δύναμίς τε
τοῦ παλμοῦ τῆς ἀρτηρίας αὐτοῦ, καὶ μέγεθος· καὶ πολλάκις τὸ εἶδος τῶν πασχόντων, ὠ-
χρὸν γίνεται· καὶ συμβαίνει τούτοις τρόμος· καὶ τοῦτο ἀμίγνυται μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς,
πόνοις· καὶ ὁ μὲν πυρετὸς ὁ συμβαίνων ἀπὸ λύπης καὶ θλίψεως, ποιεῖ τοὺς τῶν πυ-
ρεττόντων ὀφθαλμοὺς κοίλους ἠρέμους· μηδέποτε τὴν φαιδρότητα τοῦ προσώπου αὐ-
τῶν· καὶ τὸ εἶδος τούτων ἀπρεπές· μαραίνεται δὲ τὸ σῶμα αὐτῶν· καὶ ὁ σφυγμὸς λεπτὸς
καὶ τὸ οὖρον ὀξέα· τουτέστι βεβαμμένα· ταῦτα εἰσὶ τὰ καθόλου σημεῖα τῶν θλιβομένων καὶ
λυπουμένων· ἀπὸ ποίου δὲ τρόπου ἐφοίτησεν, αἰνίττεται ὁ σοφώτατος· λέγων τὸν ἐπελ-
θόντα τρόπον, ἐπὶ τοῖς λυπουμένοις ὧδε τὴν αἰτίαν· καὶ τὴν ἀφορμὴν, καὶ τὸ εἶδος·

ἐχόντων ἢ λύπῃ τούτοις ἐγκαλεῖ· οἷον ἐλυπήθησαν ἐπὶ θανάτου γονέων ἢ ἀδελφῶν ἢ τέ-
κνων, ἢ ἰδίου ἢ φίλου ἢ πιστοῦ ἢ καὶ διαλλακτῆρος· ἕτεροι δὲ ἀφαιρέσει πλούτου ἢ δι-
ὰ θυμὸν ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσει βασιλικῇ· ἔνιοι δὲ ἐκ δεινῆς ἀρρωστίας· καὶ τῶν ὁμοίων
πλησιεστέρα δὲ διαφορὰ ἔσω ἢ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπὶ τοῖς λυπηθεῖσι δηλώσεις·
ὡς κοῖλοι καὶ γαληνοί· μαρτυρεῖ τοῦτο δὲ ὁ ἰατρὸς πολλάκις, ὥσπερ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ πάσχοντος
ὑπάρχουσι κοῖλοι κατὰ τὴν φύσιν καὶ διάπλασιν· ἀλλ' ὥσπερ μὴ ὑπάρχειν κοίλους τῇ-
δε τῷ ὥσπερ ἐγένοντο κοῖλοι ἐν τῇ λύπῃ· καὶ σημειοῦσθαι γινωσκόμενος τὸ σῶμα βα-
ρύ· τὰ οὖρα δὲ αὐτῶν εἰς πλῆθος καὶ τριτά, διὰ τὴν πολλὴν θλῖψιν ἀπὸ τῆς θερμασί-
ας δύναται κατὰ περιάγειν· ὁπηνίκα δὲ ὁ ἰατρὸς γνῶ τὴν αἰτίαν τοῦ ἐφημέρου πυρετοῦ
καὶ πιστοῦται διὰ τῶν προλεχθέντων σημείων, δεῖ πρῶτον λούειν ἐν βαλανείῳ τοὺς πυρέ-
ττοντας· ὥσπερ δὲ ἂν ὑπάρχῃ ὁ πυρετὸς ἐξ ἡλιουσίας ἢ δηλητηρίων, λουέσθω μετὰ
τὸ ἠρεμῆσαι τὸν πυρετόν, καὶ διελθεῖν τὴν τούτου αὔξησιν· μαρτυρεῖ τοῦτο δὲ ἐν αὐτῷ· τροφὴ-
τωσαν δὲ ἐνώπιον αὐτοῦ τὰ ἡδύ ποτὰ ἄνθη καὶ ψύχοντα, καὶ ὀσφραινέσθωσαν τοὺς ἀτμούς,
ὡς ῥόδα, ἴα, φοίνικας, ψύλλιον· ἀπαλειφέσθωσαν δὲ καὶ οἱ μέτωποι αὐτῶν καθαρὰ
μετὰ ἐλαίου καὶ τῆς νυμφαίας· χριέσθωσαν δὲ καὶ αἱ μήνιγγες αὐτῶν μετὰ ῥοδελαίου,
συγκεκραμένου μετὰ ὄξους· ἐπιχεῖ δὲ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ
πυρετοῦ, ἕψημα χαμαιμήλου καὶ ἴων· καὶ τοῦτο ὥσπερ ἂν καταρρόους ἔχουσι καὶ ἀνώδυνοι εἰσὶ
τῶν κεφαλῶν· ὅσοι δὲ μέρος πλῆς μονῆς ἐγκεφάλου ἔχουσι, μὴ ποιεῖ τοῦτο, ἀρκοῦ
δὲ ποτικὸν πιεῖν καὶ ὀσφραίνεσθαι· τοῦ τούτων ἀτμόν· πίνετωσάν τε τὸ ὕδωρ
τῶν διορρόων μετὰ σακχάρου· τὸ γε ζουλάπι τῶν ἴων· τῶν ῥόδων· τῶν δαμασκηνῶν·
τρεφέσθωσάν τε μετὰ ψίχων ἄρτου πεπλυμένων· καὶ μετὰ σακχάρου· τρεφέσθω-
σαν δὲ πάλιν μετὰ ἀνδράχνης· καὶ τῶν ἐντὸς τοῦ σικύου· τῆς τε καρδίας τῆς θρι-
δακος· καὶ μασάσθωσαν τὰ ῥόα· ἕψημα τοῦ δὲ περδίκος καὶ ἀλεκτρυόνων μετὰ ὀμφακί-
νου ὄξους· ἢ μετὰ ὕδατος τῶν ῥοῶν· ταῦτα μετὰ τὴν ἐμβολὴν τῆς θερμότητος·
ὅσοι δὲ ἐστὶν ὁ πυρετὸς ἀπὸ ψύχους ἢ πυρετοῦ, χρὴ μετὰ τὴν πέψιν τοῦ περιττώματος
καὶ τὴν ἀποφυγὴν τοῦ πυρετοῦ, λούειν τοὺς πόδας, εἰς ἀφέψημα χαμαιμήλου·
μελιλώτου· καὶ ἀνήθου· καὶ ἐπικλίνειν εἰς τὴν τούτων ἀναθυμίασιν· καὶ μετὰ ταῦτα
εἰσιέναι εἰς λουτρὸν ἡδύ· καὶ παραμένειν καθαρὸν εἰς τὸν ἀέρα τοῦ λουτροῦ· μὴ κα-
θέζεσθω δὲ εἰς ψυχρὸν οἶκον· ἐπειδὴ ὁ ἀὴρ τοῦ λουτροῦ, ἀραιοῖ τὰ σώματα καὶ διαλύ-
ει τὰ τούτων ὑγρὰ καὶ ἀνοίγει τοὺς πόρους· ὅστις δὲ ἔχει κατάρρουν ἀπὸ ψύξεως, ἀπεχέ-
σθω τοῦ λούεσθαι παντάπασιν· μετὰ δὲ τὴν πέψιν τοῦ περιττώματος καὶ τὴν τούτου διά-
λυσιν, λουέσθω· ὀσφραινέσθωσαν δὲ πνοὰς ἡδυτάτας· ὡς μόσχον, σαμψύχου·
λαδάνου· καρυόφυλλον· τὸ γίζι, καὶ τὰ ὅμοια· καὶ θαλφθήτωσαν οἱ πάσχοντες διὰ τῶν ἱμα-
τίων· τιθέτωσαν δὲ πλησίον τούτων ἀνθρακιὰς πυρὸς· τοῦ κωλῦσαι τὸ ψῦχος τοῦ ἀέρος
ὁμιλεῖν αὐτοῖς καὶ πλησιάζειν· ῥανάτωσαν δὲ κατὰ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, ἀλοιφαῖς
θερμαινούσαις συμμέτρως· ὡς τὸ χαμαιμήλελαιον, τὸ ἀνηθέλαιον· τοῦ γίζι· τὸ

σου σίνου· ἢ τὰ ὅμοια. εἰ δὲ συμβῇ ὁ τοιοῦτος πυρετὸς ἐκ λουτρῶν στυφόντων ὑδάτων ἢ ξηραι-
νόντων, ὥστε ἁλμυρὰ ἢ νιτρώδη ἢ θειώδη· δεῖ κωλύειν τοὺς τοιούτους λούεσθαι, ἵνα μὴ ἐμ-
πλάσιν ταῖς τοῦ πυρετοῦ αὐξήσεως· καὶ κατάπαυσιν· εἰσβάλλειν δὲ τοὺς πόδας
τοῦ κάμνοντος εἰς ἀφέψημα χαμαιμήλου· μελιλώτου· σαμψύχου· ἀνήθου ἢ τῶν ὁμοίων·
ὀσφραίνεσθαι δὲ δεῖ ἐκ τῆς ἀτμῆς τοῦ ὕδατος τῶν βοτανῶν· εἰσέρχεσθαι δὲ εἰς τὸ βαλανεῖον
καὶ μαλάσσειν τὸ σῶμα αὐτοῦ· καὶ τρίβειν ἁπαλῶς· καὶ ἐπιχέειν ὕδωρ γλυκὺ καὶ χλιαρὸν
ἐν τῷ σώματι· τοῦτο γὰρ λεῖον τὸ σῶμα ποιεῖ· καὶ μαλάσσει τὸ δέρμα καὶ ἀνοίγει τοὺς πόρους
αὐτοῦ· φεύγειν δὲ δεῖ τὰς ἀλοιφὰς ἐν τῷ λουτρῷ· πυκνοῦσι γὰρ τὸ σῶμα καὶ ἐμφράσσουσιν
ἐν τοῖς τοὺς ἀτμούς· τὸ δὲ γυμνάζεσθαι, συμμέτρως, διὰ βελτιώτερον πρᾶγμά ἐστιν
ἐν τούτῳ τῷ πυρετῷ· διότι ἀραιοῖ τὸ σῶμα· καὶ ἀνοίγει τοὺς πόρους καὶ διαλύει τοὺς
ἀτμοὺς τοὺς ἐγκεκλεισμένους ἐν αὐτῷ· καὶ καθόλου δεῖ ἀποδιδράσκειν πᾶν τὸ ἀποκλεῖ-
ον τὸ δέρμα τοῦ σώματος καὶ πυκνοῦν· ἐσθίειν δὲ δεῖ τροφὰς εὐπέπτους· καὶ πίνειν
τὸ ζουλάπιον σακχάρεως σὺν κεκερασμένον μετὰ ὕδατος· εἰ περ δὲ συμβῇ ὁ τοι-
οῦτος πυρετὸς ἀπὸ θερμῶν βρωμάτων, δεῖ πίνειν τὸν ἄρρωστον ὀξυσάκχαρ· καὶ τὸ ὕδωρ
τῶν ῥόδων μετὰ ζουλαπίου· ἢ μετὰ σακχάρεως· καὶ μετὰ τὴν ἀπέλευσιν τοῦ πυ-
ρετοῦ, πίνειν τοὺς τροχίσκους τοὺς διὰ σποδίου· καὶ τὰς καφουρὰς μετὰ ζουλαπίου τῶν
ῥόδων· καὶ τῶν ἴων· καταπλάττειν δὲ τὸ ἧπαρ, μετὰ φακοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν τελμάτων·
ἢ μετὰ ἀνδράχνης καὶ τοῦ γλίσχρου τοῦ ψυλλίου· τοῦ γε ἀποζέματος τῆς κολο-
κύνθης· σαντάλου κρυστάλλου· ὀλίγης καφουρᾶς πεφυρμένης μετὰ ῥοδοστάγματος·
ἔστω δὲ ἡ τροφή, ἀνδράχνη· ἴντυβα· κολοκύνθη· ἀτράφαξις· σὺν κεκραμένῳ τῷ δὲ
τὸ ὕδωρ μετὰ ζουλαπίου τοῦ ψυλλίου· ἢ τῶν διορόδων· εἰ περ δὲ συμβῇ ὁ τοι-
οῦτος πυρετὸς ἀπὸ κόπου σωματικοῦ, δεῖ περιποιεῖσθαι ἠρεμίαν καὶ ἀνάπαυ-
σιν· χρίειν δὲ τὰ σώματα αὐτῶν μετὰ ῥοδελαίου· καὶ ἰελαίου· ἢ τῆς νυμφαίας.
καὶ εἰσιέναι εἰς λουτρὸν ἔχον ὕδωρ γλυκὺ καὶ ἀέρα σύμμετρον· μὴ ἐπιμένειν δὲ τῇ
ἐν αὐτῷ καθήσει· μετὰ δὲ τὸ ἐξελθεῖν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ θερμοῦ ὕδατος καὶ
ἱδρῶτος, ἀλειφέσθωσαν μετὰ ῥοδελαίου, καὶ ἰελαίου· πινέτωσάν τε τὸ ὕδωρ τῶν διο-
ρόδων μετὰ ζουλαπίου τῶν ἴων· ἢ τῶν δαμασκηνῶν· τρεφέσθωσαν δὲ διὰ τῶν ὑ-
γραινόντων τροφῶν· οἷον ἀλεκτρυόνας· κρέα ἐρίφων· προσφάτους ἰχθύας· καὶ τὰ
ὅμοια. εἰ δὲ συμβῇ ὁ τοιοῦτος πυρετὸς ἀπὸ ἐπιτάσεως ψυχικῆς κινήσεως, δεῖ ἐναν-
τιοῦσθαι τῇ αἰτίᾳ τῇ βλαπτούσῃ τὴν ψυχὴν καὶ κοπιώσῃ αὐτήν· μετὰ τῶν ἐναν-
τίων, οἷον τοῦ θυμοῦ· τὴν ὀργήν· καὶ τὴν λύπην· καὶ ἠρεμοῦν τὴν ψυχὴν καὶ ἡδυνόν-
των, διὰ γελοίων καὶ ἔργων· ἀσχολεῖσθαι δὲ εἰς τὰ εὐφραίνοντα ᾄσματα καὶ τέρψιν ποι-
οῦντα· ἀεὶ τῆς μουσουργίας· καὶ βλέπειν εἰς ἃ τὴν ψυχὴν ἐπιτέρπουσα καὶ ἐφέλκει καὶ
μεταβάλλει· ὡς αἱ πρασιαὶ καὶ χλοεραὶ ἀνάπνοαι, καὶ τὰ ὡραῖα πρόσωπα.
σὺν τούτοις δὲ καὶ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν μαθημάτων εἰ ποθεῖ· λεξίαν παρέχειν τῷ σώματι·
διὸ ὑγραίνει καὶ τὴν ξηρότητα ἀποιμύζει καὶ τὴν σύμβασιν αὐτῶν· ὡς τὸ ἄστρ-

χέσθω δὲ λουτροῦ γλυκυτάτου ὕδατος καὶ ἀέρος συμμέτρου· μετὰ δὲ τὴν ἐξέλευσιν τοῦ β,
χριέσθω μετὰ ῥοδίνου ἐλαίου ἢ τῆς νυμφαίας· ἀπεχέσθω δὲ κινήσεως καὶ συνουσίας
καὶ χρονίας διαμονῆς ἐν τῷ βαλανείῳ· διότι ξηραίνει τὰ σώματα· τρεφέσθωσαν δὲ
διὰ πτισάνης, κολοκυνθῶν, ἀνδράχνης, ἰντύβων, βλήτων· ὀπώραι δὲ ἁπαλαὶ
ὁ πυρετὸς, τρεφέσθω ὀρτυγάς, ἀλεκτρυόνας, κρέας ἐρίφων· καὶ πινέτω οἶνον ἀνυδ-
ρον· καὶ ὀσφραινέσθω σάνταλον, καφουράν, ῥόδα, ἴα, μυρσίνην, μασάσθω
δέρα· καὶ τὸ τῆς σταφυλῆς ὕδωρ τῆς χειμωνίας· πινέτω δὲ τὸ ὕδωρ τοῦ πρασί-
νου πέπονος μετὰ σακχάρεως καὶ παντελῶς ἀποσχέσθω τὰ ξηραντικά· καὶ ξη-
χριέσθω δὲ τὰ ὑγραντικά· τεκμαιρόμενος τὴν δύναμιν τοῦ ἀρρώστου, τὴν ἡλι-
κίαν, τὸν καιρὸν, τὴν φυσικὴν κρᾶσιν, τὴν συνήθειαν, τὸν τόπον καὶ τὰ ὅμοια.
γίνεται ἀπὸ τοῦ οἰδήματος τῶν βουβώνων, συνοχὸς ὁ πυρετός, ἡ θεραπεία γινέσθω
τῶν βουβώνων, καὶ ποιεῖν πάντα τὰ τούτων διαλύοντα καὶ μαλάττοντα· ὡς τὸ ὠ-
χρὸν τῶν ᾠῶν μετὰ ἀμπελίνης τέφρας καὶ ῥοδελαίου· τὴν μαλάχην ἑψημένην με-
τοῦ σπέρματος αὐτῆς· σπέρματος σελίνου καὶ τήλεως· πίτυρον, ῥοδέλαιον· ἢ τὴν
διάχυλον καὶ τῶν ὁμοίων· οὗτος ἐστὶν ὁ σύντομος λόγος τῆς θεραπείας αὐτοῦ :~ β

κβ´ κεφ. , περὶ καύσου πυρετοῦ :~

Τῷ καυσώδει πυρετῷ· ἕπεται δὲ δίψα ἀφόρητος δυσανεμώς· καὶ θερμασία τὰ πάντως
βλαβερὰ κλίνουσα τὰς φύσεις καὶ ἐρεθίζουσα αὐτὰς εἰς τὸ παλαίειν τὴν νόσον καὶ ἀ-
γωνίζεσθαι τοῦτον ἀπαρχῆς· διὰ τῆς ὀξύτητος τῆς γεννώσης αὐτὸν ὕλης καὶ δριμύτητος·
ἐπειδὴ ἡ φύσις αὐτοῦ ἐξ ὕλης ὀξυτάτης πικρώδους καὶ χολώδους ἐπισυναχθείσης ἐν
τοῖς κενοῖς τῶν πλησιαζόντων φλεβῶν τῆς καρδίας· ἰδίως δὲ ἐν ταῖς φλεψὶ τοῦ στόμα-
τος τοῦ στομάχου καὶ εἰς τὰ κοῖλα τοῦ ἥπατος καὶ τοῦ πνεύμονος, καὶ τῆς ἀρτηρίας τῆς
τραχείας· τὰ δὲ παρεπόμενα συμπτώματα τῷ τοιούτῳ πυρετῷ, ἐστὶ θέρμη καὶ διάλειπ-
τος δίψα καὶ ἀγρυπνία· τὸ εἶναι γοῦν τὴν θέρμην ἐν τῷ καυσώδει πυρετῷ ἀδιά-
λειπτον, ἐστὶ τὸ αἴτιον ὅτι ἔχει τὰς ὕλας ἐν τοῖς τῶν φλεβῶν· σφοδροτάτη δὲ καὶ συχνο-
τάτη, διότι τὸ πλέον τῆς χολῆς τῆς γεννησάσης τὸ ζέον τοῦ πυρετοῦ, ὑπάρχει ἐν ταῖς
φλεψὶ ταῖς πλησιαζούσαις τὴν καρδίαν· οὔσης δὲ τῆς γεννησάσης χολῆς τὸν τοιοῦτον πυ-
ρετὸν ἰδίως μετὰ τῶν φλεβῶν τοῦ στόματος τοῦ στομάχου· καὶ τῶν κοίλων τοῦ ἥπατος
καθὼς ὑπεδείξαμεν, ἰσχυρὰ ἡ δίψα· ἐπιτείνεται καὶ οὐ παύεται· τὰ δὲ εἴδη τοῦ καύ-
σου πυρετοῦ, διχῶς· τὸ μὲν καθαρὸν καὶ δύσκολον· τὸ δὲ ἕτερον, ἄχειρον καὶ ῥᾷον· τὸ
μὲν οὖν καθαρὸν καὶ δυσκαταγώνιστον ἐστὶ, τὸ γεννηθὲν ἀπὸ τῆς ξανθῆς χολῆς τῆς ὀξυ-
τάτης καὶ δριμυτάτης· ἡ δὲ πλείων γέννησις αὐτῆς, ἐν τοῖς μειρακίοις καὶ νεωτέροις·
καὶ τοῖς φύσει ἔχουσι τὴν κρᾶσιν ὀξυτάτην καὶ δριμυτάτην· μάλιστα δὲ ἐν τῷ και-
ρῷ τοῦ θέρους· διότι ὁ θερινὸς καιρὸς κρατύνει τὸν πυρετὸν τοῦτον φύσει, καὶ προστί-
θησιν αὐτόν· τὸ δὲ ἄχειρον, ἐστὶ τὸ ἀναμεμιγμένον τῆς ξανθῆς χολῆς μετὰ ὑγρότητος
ἢ δύσεως καὶ συναρτήσεως ἢ ἱδρῶτι· διὰ οὖν τὸ εἶναι τὸν τοιοῦτον πυρετὸν σφαλερὸν καὶ

παγχάλεπον· πρόδρομον γε θανάτου. δεῖ τὸν ἰατρὸν ἐξ ἀρχῆς προορᾶν αὐτὸν καὶ ἐξε-
τάζειν τοὺς τέσσαρας καιρούς· τουτέστι τὴν ἀρχὴν· τὴν ἀνάβασιν· τὴν ἀκμὴν· καὶ κα-
τάβασιν· καὶ ποιεῖν ἃ δεῖ ποιεῖν· ἅπερ οὖν ἰδὼν τὴν ἀρχὴν τῆς νόσου ὅτι δέεται ἡ
φύσις κενώσεως ὕλης, δεῖ πίνειν τὸ ἀπόβλιμμα τῶν ὀξυφοινίκων ἢ τῶν δαμα-
σκηνῶν καὶ ζιζίφων· μετὰ τοῦ ἐντὸς τοῦ μέλανος καλάμου μανναζέκης ἴων, καὶ τὰ
τούτοις ὅμοια· εἰ δέ τι ἐμποδίσθη ὁ ἰατρὸς κενῶσαι τὴν φύσιν ἐν ἀρχῇ τῆς νόσου,
εἴτε διὰ ἀδυναμίαν ἢ παχύτητα ὕλης, δεῖ ἀποφράξαι ταύτην, ἐν τῇ ἀναβάσει τῆς
νόσου· ἀνάβασις δέ ἐστιν, ὅταν ἡ ἀσθένεια καταύξηται εἰς τὸ ἄνω καὶ ἀπήτει· καὶ εὑ-
ρίσκον αὐτὸν ἡ ἀσθένεια· ἐὰν γὰρ ποιήσῃς ταύτην, σκοτοῦται ἡ προνοητικὴ φύσις, δι-
ὰ τὸ ἀσχολεῖσθαι αὐτὴν μετὰ τοῦ βοηθήματος τῆς νόσου· ὅπως ἀποτύχωσι τῆς
κενώσεως ἐξ ἀρχῆς τῆς ἀρρωστίας, χρὴ βοηθεῖν τὴν φύσιν πρὸς τὸ φυλάττειν
αὐτὴν διὰ τῶν ἐπιτηδείων τροφῶν· καὶ ἀλχίμων καὶ οὐσίαν χρησιμευόντων· ὥστε
ἀντέχειν τῇ ἰατρείᾳ· αἱ ἐπιπλήμμελαι ψύχαι τοῦ ἄρτου πολλάκις· ὁ δὲ Γαληνὸς φη-
σὶν ἐν τῷ περὶ κρισίμων ἡμερῶν· πῶς χρὴ τὸν ἰατρὸν προνοεῖσθαι ἐν τοῖς νοσοῦσι
ταῖς ὀξυτάταις ἀρρωστίαις, λέγων· οἱ τρόποι τῆς οἰκονομίας τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς τρο-
φῆς, τριχῶς γίνονται· πρῶτον κατὰ τὸ ποσὸν τῆς δυνάμεως τοῦ ἀρρώστου· δεύτε-
ρον, κατὰ τὸ ποσὸν τοῦ μήκους τῆς ἀσθενείας· τρίτον, κατὰ τὸ ἰδίωμα τῆς ἀσθενείας.
καὶ κατὰ μὲν τὸ ποσὸν τῆς δυνάμεως τοῦ ἀρρώστου, ἐὰν ἡ χρεία καλέσῃ πηγῆς εἰς τὸ
φυλάττεσθαι ταύτην· ἅπερ ὑπάρχει αὐτῇ ἐναντία τῆς νόσου, δίδομεν αὐτοῖς
πλῆθος τροφῆς· τὸ ποσὸν καὶ τοῦ μὴ ἐπιπίπτειν τὴν δύναμιν· καὶ τὸν καιρὸν οὗ τηρεῖ-
ν· ἢ ὥραν τῆς μεταλήψεως τῆς τροφῆς· καὶ ὁ τρόπος τοῦ καιροῦ τοῦ ποσοῦ τῆς
νόσου, δέεται ταύτης τῆς μεθόδου· ἵνα γένηται ἡ τροφὴ κατὰ τὸ μῆκος ἄχρι τῆς ἀκ-
μῆς τῆς νόσου· εἰ μὲν οὖν ἐστιν ἡ ἀκμὴ ἐγγύς, ὡς ὁ τριταῖος καὶ ὁ καῦσος, χρὴ ποι-
τῆς ἀκριβεστάτης διαίτης μέχρι τῆς ἀκμῆς· εἰ δὲ ἡ ἀκμὴ ὑπάρχει μακρά, τρέ-
φομεν ἀρχῆθεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον μέχρι τῆς ἀκμῆς· ποιοῦντες καθ' ἡμέραν·
καὶ ἀνερχόμενοι κατὰ τάξιν· ὁ δὲ κατὰ τὸ ποιὸν τῆς νόσου, ὅτι καθολικῶς οἱ
πυρέττοντες εἰς τοὺς ἐκλινικούς, δέονται ψυχρᾶς καὶ ὑγρᾶς οἰκονομίας· καὶ οἱ μὲν
πυρέττοντες ἔχοντες διὰ σαρκὸς ἐλλιπῆ, δέονται τροφῆς πλείστης συχνῶς· ὥστε
πολλάκις τρέφομεν αὐτοὺς ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ πυρετοῦ· ὅσοι δὲ πυρετοὶ μετέχουσι
περιττωμάτων ἐν τοῖς σώμασι, χρὴ ἀποτρέπεσθαι τρέφειν κατὰ πολύ· εἰ μὲν ἐν
τῇ ὥρᾳ τῶν διαλειμμάτων καὶ ἀναμέσον τῶν παροξυσμῶν· ὁ λόγος λοιπὸν ἀποφράξει
τῶν τροφῶν ἐν τοῖς παροξυσμοῖς· εἰ δ' οὐκ ἔχει ὁ παροξυσμὸς ἢ τοιοῦτος πυρετὸς ἄνεσιν
καὶ ἠρεμίαν, καὶ χρῄζομεν τρέφειν τὸν ἄρρωστον, αἱρετέον τρέφειν ἐν τῇ ὥρᾳ
τῆς συνηθείας ἢ προεποιεῖτο τῶν τροφῶν· μάλιστα δὲ ἐν ταῖς πρωϊναῖς ὥραις τῆς
ἡμέρας ταῖς ψυχροτάταις· διὰ τὸ δύνασθαι αὐξῆσαι τὴν φύσιν ἐν ταύταις· καὶ τὸν
ἀέρα καθαρὸν καὶ λεπτόν· τόν τε πυρετὸν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ ἀποπαύεσθαι, ἀντιτι-

νοντος τοῦ ψυχροῦ ἀέρος τοῦ πυρετοῦ καὶ ἐναντιουμένου τοῦ τοιούτου ἔξωθεν καὶ ἠρεμοῦντος. δ
τος ὁ λόγος τοῦ σοφωτάτου Γαληνοῦ· ὁποῖον δεῖ εἶναι τὸ ἰδίωμα τῆς τροφῆς τοῦ ἀρρώστου τὸ -
παράπαν, διὰ τὸ μέγεθος τῆς ὠφελείας αὐτῆς· ὑπάρχοντος δὲ τοῦ καύσου πυρετοῦ τοι
ούτου μέχρι τέλους, ἀναγκαῖον ἔχειν λεπτὴν οἰκονομίαν· ὡς προείρηται ἄνω· ψύχας ἀ -
του πεπλυμένας μετὰ σακχάρεως· δίδου δὲ τῷ πάσχοντι ἐν ὥραις τισί, ῥοάν·
καὶ σταφυλὴν χειμωνικὴν καὶ τὸ ζουμὶ τοῦ σύκου· λαμβανέτω δὲ καὶ τὸ γάλα τοῦ
ψυλλίου· τὸ κατασκευασθὲν ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ σταφυλίνου πέπονος· καὶ τὸ -
νε τοῦ τὸ στραφθὲν τῶν ἴων· τῶν δαμασκηνῶν· τοῦ ψυλλίου· ἢ τὸ ζουλάπιν τὸ ἐν λίμον·
πινέτω δὲ ἑσπέρας, β ς ∠ ψυλλίου πεπλυμένου μετὰ κρυεροῦ ὕδατος· καὶ ∠ α σπέρ -
ματος ἀνδράχνης· ἢ κοιλίαν ἀρμενιακοῦ μετὰ ὕδατος τῶν ῥόδων· καὶ ∠ ἴσα σακχάρεως
σολομωνιτοῦ τετριμμένου· ἢ ζουλάπι τῶν ἴων· εἰ δὲ ὑπάρχει ἡ φύσις, χαλᾶσαι ταύ -
την πρὶν τῆς ἀναβάσεως τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς τούτου αὐξήσεως· λαβόντα ὕδωρ τῆς
ὀπτῆς κολοκύνθης καὶ ζωμοῦ κριθῆς λί ς΄΄ μαλάσσοντα εἰς αὐτὰ μάννα καὶ κασσίαν θετὰ·
ἀνὰ ∠ ί· καὶ στύψαντα καλῶς, ἐπιτίθεναι ζουλάπι τῶν δαμασκηνῶν, οὐγγ. α ς΄΄· καὶ
ποιοῦντα κλυστῆρα· προστιθέντα καὶ δύο ∠ ἅλας· εἰ δὲ χρεία δυναμῶσαι τὴν
κένωσιν ὀλίγον, πρόσθες εἰς τὸ ἀπόζεμα καλαμονμελανα ∠ ε· καὶ τὸ μάννα
αὐτὸ καταμόνας· πινέτω δὲ ἀπὸ βρέγματος τῶν μελάνων δαμασκηνῶν· τοῦ τεφοι -
νίκος τουτέστιν ἰνδικοῦ μετὰ ζουλαπίου τῶν ἴων· καὶ μάννα· καὶ εἰ περιλυθῇ ἡ κοιλία με -
τὰ τούτων, ποιησάτω ἀπὸ τῶν σαπωνίτων βαλάνοι· διαφυλλώνιον· καὶ νίτρου, ἀνὰ
ς ς΄΄· σκαμμωνίαν ∠ ς΄΄· λυκίου ς α· τοῦτο λυθήτω εἰς ὕδωρ θερμ. τὰ δὲ ἐπι -
ραγδηκότας σκίσας, ἀνάμιξε μετὰ τοῦ λινίου καὶ φυράσας ὁμοῦ, ποίησον ὡς
βαλάνους· καὶ βάπτων εἰς ἔλαιον, ὑπόθες· εἰ δὲ καὶ μετὰ τούτων ἡ φύσις οὐ καθαί -
ρεται, γενέσθω κλυστὴρ μετὰ ὕδατος τῆς περικλονάδος· καὶ τῶν σεύτλων· τουτέστιν ἀ -
ποζέματος τῶν πυτίων, ἀνὰ οὐγγ. β· ζουλαπίου τῶν ἴων τῶν δαμασκηνῶν· ἐ -
λαίου ἀνὰ οὐγγ. α· καὶ ∠ α νίτρου τετριμμένου χλιαίνας ἅμα, χρῶ· σὺν τούτοις ἀπα -
λλάξει δὲ τὸν στόμαχον μετὰ τῶν ψυχρῶν καὶ θερμῶν· οἷ μετὰ τοῦ γάλακτος τοῦ ψυλλίου· με -
τὰ ὕδατος τῶν ῥόδων· μετὰ ὕδατος τοῦ σταφυλίνου πέπονος· εἰ δὲ ὁ στόμαχος κα -
κῶς ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἀναβάσεως καὶ αὐξήσεως· εἰ μὴ ἄρα ἡ ἀνάγκη κατεπείγει· τοῦ μὴ
καταπεσεῖν τὴν δύναμιν ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ ἀγῶνος· μετ [illegible] τῆς φύσεως, καὶ τῆς νόσου,
ἴασον δὲ ταύτην, διὰ τῆς [illegible] καὶ τῶν πεπλυμένων ψυχίων· καὶ μηδὲ θερμὸν ἐκ -
τούτων· εἰ μὴ ὅσον κρατεῖ τὴν δύναμιν μόνην· εἰ δὲ συμβῇ τῷ νοσοῦντι κεφαλαλ -
γία, λαβὼν ῥόδελαιον λελυμένον μετὰ ὄξους ὀξυτάτου· ἢ μετὰ ὕδατος τῆς ἀνδράχνης·
ἢ μετὰ ὕδατος τοῦ ἀποζέματος τῆς κολοκύνθης, ἀλειφέτω τοὺς κροτάφους καὶ τὸ
μέτωπον· ἢ λαβὼν παλαιὸν ἔλαιον· ἢ τὸ τῆς νυμφαίας σὺν ἀνωμ. μετὰ ῥοδο -
στάγματος καταψύχου εἰς τὸ γάλα τοῦ ψυλλίου, τίθει ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τῶν μη -
νίγγων· βάλλε δὲ καὶ τὰ γόνατα καὶ τὰ σκέλη μετὰ τῶν ποδῶν, εἰς ὕδωρ θερμ. καὶ ἀλειφ

μετὰ ἐλαίου αὐτά· ὁ δὲ μαλάσσεσθαι τὰς σκληρὰς αὐτῶν μετὰ πάντων· καὶ ἐπιτιθέναι ἔμπλαστρον κατὰ τοῦ μετώπου, σύμμιγμα μετὰ ὀξυσαντάλου· κριθαλέρου· ῥόδων πεφρυγμένων, μετὰ ῥοδοστάγματος ἢ μετὰ ὕδατος τοῦ ἐπὶ τῶν τελευταίων φακοῦ· ἢ μετὰ τοῦ ὕδατος τοῦ ἀποζέματος τῆς κολοκύνθης. ἢ τοῦ ὕδατος τῆς ἀνδράχνης· μετὰ γλοιοῦ τοῦ ψυλλίου· εἰ δὲ καὶ ἄγρυπνος ἐστὶν ὁ ἄρρωστος, προσθετέον τὸ ἔμπλαστρον, κωδίαν φυραμένην μετὰ ὕδατος τῆς θριδακίνης· ὀσφραινέσθω τε τὸ ἔλαιον τῆς νυμφαίας καὶ τῶν ἴων· εἰ δὲ συμβῇ τῷ νοσοῦντι ξηρότης ἐν τῷ στόματι καὶ τραχύτης ἐν τῇ γλώττῃ, κλυζέσθω μετὰ τοῦ ἀποχυλίσματος τοῦ ψυλλίου· καὶ τοῦ γλοιοῦ τῶν κόκκων τῶν κυδωνίων· πινέτω δὲ τὸ ἀποχύλισμα τοῦ ψυλλίου καὶ τῶν κόκκων τῶν κυδωνίων μετὰ σακχάρεως καὶ ἐλαίου· εἰ δὲ ἔχει ἡ γλῶττα μελανίαν, μιγέτω μετὰ τούτων τῶν γλοιῶν, τὸ ῥοδόσταγμα· ῥοδέλαιον· καὶ μαλαχθήτω ἡ γλῶττα, κρατείτω δὲ ἐν τῷ στόματι ὕδωρ τῶν γλυκυτάτων ῥοῶν μετὰ ῥοδελαίου· εἰ δὲ πάλιν συμβῇ τῷ ἀρρώστῳ ξηρότης κοιλίας, διυλιζέσθω ὁ γλοιὸς τοῦ ψυλλίου τοῦ κατὰ [illegible] καὶ [illegible] ὕδωρ σικύου καὶ πινέτω μετὰ ζουλαπίου τῶν ῥοῶν· ἢ τῆς ὀμφακίνης σταφυλῆς· ἢ τοῦ ὀξυνοῦ τοῦ κίτρου· καὶ ἐπὶ τοῦ στομάχου τιθέτω, ἔμπλαστρον σύμμιγμα διὰ τῶν δ΄ σαντάλων καὶ κριθαλέρου φυραμένων μετὰ ῥοδοστάγματος· ἢ λαθὼν φακοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν τελευταίων ἀνδράχνης· γλοιὸν ψυλλίου· ὕδωρ τοῦ ἀποζέματος τῆς κολοκύνθης ἀνάμιγε μετὰ ῥοδελαίου καὶ ῥοδοστάγματος καὶ τίθει κατὰ τοῦ στομάχου καὶ τοῦ ἥπατος· ὁπηνίκα ὁ στόμαχος κενὸς ὑπάρχει· πινέτω δὲ τὸ ἄλευρον τῆς πεφρυγμένης κριθῆς μετὰ σακχάρεως ἢ τζουλέβιν· ἢ ῥοδαγγούρια· τρεφέσθω δὲ διὰ τῆς κολοκύνθης τῆς γινομένης μετὰ ὕδατος ὀμφακοῦ· καὶ τοῦ ὀξυνοῦ τοῦ κίτρου τῶν τε στελεχῶν τῆς ἀνδράχνης, φημὶ τῶν κλάδων· ἐσθιέτω δὲ καὶ φακῆν καθαριζομένην μετὰ κολοκύνθης καὶ σακχάρεως· καὶ τὸ ἀπόζεμα τοῦ ὀμφακίου· ἔσωθεν δὲ περὶ [illegible] ἐνώπιον τοῦ ἀρρώστου μιγνύναι ἰτέαι καὶ ῥόδα· ἐπιρραινέτω πάντα τὰ ὕδωρ ῥόαν καθαράν· πλειστάκις δὲ συμβαίνει ἐν τούτῳ τῷ πυρετῷ, φρενῖτις· βηχίον τε ξηρὸν καὶ λειποθυμία καὶ ἴκτερος· εἰ δὲ ταῦτα συμβῇ, ἀρκοῦσιν τὴν θεραπείαν αὐτῶν καὶ τὴν ὠφέλειαν [illegible] οἰκονομίαν, ἐν τῷ ἰδίῳ [illegible] ἐν ταύτῃ τῇ βιβλίῳ:

κεφ. [illegible] περὶ τριταίου πυρετοῦ:

Ἐπειδὴ διαλείπουσαν, τῇ ἑτέρᾳ ἐπιρρέουσιν ἀμφημερινῶς ἐν τῷ [illegible] φησὶν ὁ Ἱπποκράτης· οἱ τριταῖοι διὰ [illegible] παροξύνονται καὶ διὰ [illegible] τὸ ῥῖγος. [illegible] οὐδὲν γὰρ [illegible] λέγει ὁ Ἱπποκράτης· [illegible] μηδέποτε ἀκηκοέναι τοῦ λόγου τούτου, θαυμαστὸν [illegible] εἶναι· ἅμα δὲ κρίσει λέγει ῥῖγος· ἢ τὸ γινόμενον ἐν τοῖς μερικοῖς παροξυσμοῖς τοῦ τριταίου· ἢ τὸ γινόμενον ἐν τῇ κρίσει· τουτέστι τὸ κριτικὸν ῥῖγος· ὅπερ γίνεται ἐπὶ τοῦ καύσου ὅτε καὶ ἱδρῶτες προχέονται· οἷαν οὖν [illegible] εἶναι· [illegible] λέγει τριτοφυῆ πυρετόν· ἐν ταῦτα οἱ ἐμπειρικοὶ καὶ οἱ μεθοδικοὶ περὶ τοῦ [illegible] λέγουσιν, ὅτι ὁ ἀκριβὴς

τριταῖος, τὸ μέγιστον κατέχει ιβ ὥρας· ὁ δὲ κατέχει ιη ὥρας, μικρὸς λέγεται καὶ ὁ τριταῖος·
ὁ δὲ κδ, μέσος καὶ ὁ τριταῖος καλεῖται· οὕτω δὲ τὸ λεγόμενον· ἀλλ' ὅτι ὁ μὲν τριταῖος, τὸ μικρό—
στον, ὡς εἰς ιβ ὥρας παρατείνει· ὁ δὲ μέχρι ιη ὡρῶν ἐκτείνων, ἁπλῶς τριταῖος καλεῖται·
ὁ δὲ ἕως κδ ἐκτεινόμενος τριταῖος· καὶ ἐπὶ πλέον μέχρι μ· πολλάκις δὲ κατέχει λς ὥ—
ρας· καὶ ὅταν ἄρξηται ἡ νὺξ τῆς δευτέρας ἡμέρας, μετὰ πυρεξίας γίνεται· ἀλλ' οὐ τελεί— λέγεται
ἀλλ' ἀτελέως γίνεται πάλιν, ἐπεὶ ὁ παροξυσμὸς γίνεται· ἐπὶ δὲ τῶν διαλειπόντων παρο—
ξυσμῶν, κρατοῦν ἐστὶν ὥρας δύο ἢ τρεῖς καταλιμπάνει· ἢ παντελῶς φυλάττει συνε—
χεῖαν· οὕτω γὰρ φησὶν ἐν ἀφορισμοῖς· πυρετοὶ ὅτῳ ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει
ὅτι ἀκίνδυνοι· ἐπὶ δὲ τῶν συνεχόντων μετὰ ἀπυρεξίαν, ἀλλ' ἀτελῶς τῆς μετὰ ἀπυρεξίας, ἄρχεται
ἡ φύσις πάλιν ἀπρεπίζεσθαι ἐπὶ ἕτερον παροξυσμόν· ἐν τῷ ἀθροίζεσθαι χυμός, ἀ—
ναλύεται πυκνότατα γίνεται· συντάσεις ῥιγασμοί· καὶ τοῦτο ἔλεγεν Ἱπποκράτης· ὁ
κόσμος μέλλει κρίσις γίνεσθαι, τουτέστιν ἡ νὺξ δύσφορος ἡ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ· ὁ δ' ἀ—
παυστος πυρετὸς καὶ καθημερινὸς ὁ μὴ διαλείπων ἐκτὸς ῥίγους, ἀπὸ χολῆς τὴν γέννησιν
ἔχει· ἡ γ' ἐστὶν ἐν τοῖς τῶν φλεβῶν καὶ τῶν ἀρτηριῶν ἡ σῆψις· καὶ λέγεται συνεχὴς τριταῖος,
διὰ τὸ ἀπὸ μιᾶς αἰτίας καὶ ἀφορμῆς γεννᾶται· ἤγουν ἀπὸ ξανθῆς χολῆς· καθὼς πάντες
ἐν τοῖς διαλείμμασι τοῦ ῥίγους τοῦ τριταϊκοῦ, ἐντὸς ἐπείγεται ἡ σῆψις τῶν φλεβῶν καὶ
τῶν ἀρτηριῶν· κατέχει δὲ ὥρας ιβ· καὶ ἀφίησιν κδ· καὶ ἄμφω ἀπὸ ξανθῆς χολῆς τὴν
γένεσιν ἔχουσι· σκοπητέον οὖν τὸν συνεχῆ τριταῖον, μὴ παραλαβὼν ὅτι ὁ τι ἐστὶ σύνοχος·
ὀξύς ἐστι συνεχὴς διόλου, καὶ ἐστὶν ἀπὸ αἵματος· ὁ μὲν τοιοῦτος πυρετός, καλεῖται τριταῖος·
φύεται δὲ ἀπὸ χυμοῦ χολώδους μεταξὺ ἐπιπολῆς καὶ σύμπτωσις· ἡ δὲ ἐστὶν αὐτῆς ἡ σῆψις ἔσω
τῶν ἀγγείων· ἤγουν τῶν φλεβῶν καὶ ἀρτηριῶν, γεννᾷ συνεχῆ τριταῖον· ὁ πυρετὸς καῦσον χω—
ρὶς ῥίγους· ὅτε δὲ ἐστὶν ἔξω τῶν φλεβῶν καὶ τῶν ἀρτηριῶν ἡ χολή· ἤγουν εἰς τὰ κοῖλα τοῦ στο—
μάχου καὶ τῶν ἐντέρων, γεννᾷ τὸν διαλείποντα πυρετὸν μετὰ ῥίγους· τὸν λαμβάνοντα
καὶ ἀφιέντα· εἰ δὲ λέγει τις μετὰ ποίου χυμοῦ συμφωνεῖ, ὁ καυσώδης πυρετὸς ὁ συνεχής·
καὶ μετὰ ποίου ἐναντιοῦται, λέγομεν· ὅτι συμφωνοῦσι μέν, διότι συμβαίνουσιν
ἀπὸ χυμοῦ ὀξέος χολώδους· καὶ ὅτι εἰσὶν ἐντὸς τῶν φλεβῶν καὶ τῶν ἀρτηριῶν· καὶ ὅ—
τι ὑπάρχουσι συνεχεῖς· ἡ δὲ διαφορὰ ἀμφοτέρων, ἀπὸ τοῦ τόπου γνωρίζεται· ἐν ᾧ
ἐπισωρεύεται ἡ χολὴ καὶ γεννᾷ τὸν πυρετόν· ἐπειδὴ ἡ συμβαίνουσα ἐκφλόγωσις ἐν
τῷ καύσωνι πυρετῷ, ὑπάρχει σῆψις ἐν ταῖς φλεψὶ ταῖς πλησιαζούσαις τῇ καρ—
δίᾳ· καὶ μάλιστα ταῖς τοῦ στόματος τοῦ στομάχου· τουτέστιν ἥπατος, καὶ ταῖς ἀρτηρίαις· ἐν
ταύταις γὰρ πλέον τῶν φλεβῶν παντὸς τοῦ σώματος ἡ σῆψις ἐπείγεται· διὸ εἰκότως —
ἐστὶν ἡ σῆψις καθὼς ὑπεδείξαμεν πρότερον· ἐν δὲ τῷ συνεχεῖ πυρετῷ τῷ τριταίῳ, ὑ—
πάρχει ἡ ἐκφλόγωσις ἡ διὰ παντὸς ὁμαλή, ἐν πάσαις ταῖς φλεψὶ τοῦ σώματος· καὶ τὸ
ἴσον ταύτης εἰς τὰ ἀγγεῖα τὰ ὁμαλῶς τὰ τῇ καρδίᾳ· σημειωτέον δὲ τὸν τριταῖον πυρετὸν
διὰ τριῶν τινῶν· πρῶτον, ἐκ τῶν κατὰ φύσιν ὄντων· δεύτερον, ἐκ τῶν παρὰ φύσιν·
τρίτον, ἐκ τῶν ἔξω φυσικῶν· καὶ τῶν μὲν ἐκ τῶν κατὰ φύσιν ὄντων, σημειωτέον ὅτι περ

ὑπάρχει ἡ γέννησις αὐτοῦ, πλὴν εἰ τύχῃ τὴν κρᾶσιν ἔχοντα θερμὴν καὶ ξηράν. καὶ ἡλικίαν ἀπὸ
εἰκοσαέτους μέχρι λε΄. μάλιστα δὲ εἰ καὶ τὸ σῶμα ἰσχνὸν κέκτηται. εἰ δὲ καὶ τοῦ τοιούτου οἱ πόροι
μανοί, τουτέστιν ἀραιοί. αἰτιᾶται δὲ ἔχων τὸ σῶμα τὸ ἀραιόν· κενοῦται διὰ ἱδρώτων καὶ
ἀτμῶν. καὶ ποιεῖ τὸ σῶμα ἰσχνὸν καὶ πυρῶδες. τὰ δὲ σημεῖα τούτου πάλιν ἐκ τῶν πα-
ραφύσιν, ὅτι ἡ πλείων γέννησις αὐτοῦ, ἐν καιρῷ θέρους· ἢ μάλιστα εἴπερ καὶ ἡ κατάστασις
τοῦ περιέχοντος ἀέρος ἢ καιροῦ, θερμὴ καὶ ξηρά. καὶ ἡ κρᾶσις τῆς χώρας αὖθις θερμὴ
καὶ ξηρά. καὶ ἡ ἀναστροφὴ τοῦ νοσοῦντος ὅταν [illegible] ἢ, [illegible] ἢ μόχθους, τὸ δὲ τεκ-
μαίρεσθαι ἀπὸ τῶν ἔξω τῆς φύσεως τὸν τριταῖον, ἐστὶν ἐκ τῶν συμπτωμάτων τῶν συμ-
βαινόντων τῷ ἀρρώστῳ. ἅτινα εἰσὶ σημεῖα τῷ ἰατρῷ. καὶ τοῦ νοσοῦντος σύμπτωμα·
τοιγαροῦν ὑπάρχει ὁ τοιοῦτος πυρετὸς γενόμενος ἐξ ὕλης ὀξύτητος, προσομιλοῦ-
σης τοῖς αἰσθητικοῖς μέλεσι. προηγεῖται δὲ φρίκη δυσαχθὴς κεντῶσα τὸ σῶμα παντο-
μερῶς θερμῇ ἢ κεντρικῇ [illegible] καὶ διὰ τοῦτο εἶναι τὴν ξανθὴν χολὴν ὀξυ-
τάτην ἐπὶ τὰ αἰσθητικὰ μέλη [illegible] πρὸς συνάψαι· ἀλλ' ἐκκέχυται
ἐπαύξοντα ἡ χολὴ διὰ τῆς δριμύτητος αὐτῆς δάκνουσα καὶ νύττουσα, ποιεῖ ὡς ἐκ [illegible]
ξεως φρίκην. γίνεται δὲ τοῦτο ὁπηνίκα ὑπάρχει ἡ ὕλη ἐκτὸς τῶν φλεβῶν. παρακολου-
θεῖ δὲ τούτῳ τῷ πυρετῷ, ἔμετος χολώδης. καὶ κένωσις [illegible] ὠχρᾶς μάλιστα ἐν
τῇ τρίτῃ περιόδῳ ἢ τῇ τετάρτῃ. τὰ δὲ οὖρα αὐτῶν, ἐρυθρὰ πάνυ καὶ ἐλαφρά. οὗ-
τος δὲ ὁ πυρετὸς ἐστὶ δριμύς. ἡ νύττει τὸ πῦρ διὰ τὸ [illegible] τὴν χολὴν ἐν τῷ πα-
τί. εἴπερ οὖν ὑπάρχει ὁ τοιοῦτος πυρετὸς ἀκριβής, τουτέστι καθαρὸς ἐξ ἑτέρας ὕλης.
μόνον δὲ ἀπὸ ξανθῆς χολῆς, κρατεῖ ὥρας ιβ΄ ἢ ἡμέρας λς΄· λύεται δὲ ἐν ἑπτὰ περι-
όδοις τὸ μακρότατον· ἤγουν ἐν ἡμέραις ιδ΄. εἰ δὲ πλέον τῶν ιβ΄ ὡρῶν, ἀκμάζει
ἔσται καὶ πλειόνων ἑπτὰ περιόδων· δηλονότι ὡς οὐκ ἔστιν ἀκριβής. εἰ δ' οὐκ ἔστιν ἀκρι-
βὴς ἀλλ' ἔστιν ἀναμεμιγμένη μεθ' ἑτέρας ὕλης, ἐξέρχεται ὁ τοιοῦτος τριταῖος πυρετὸς
ἐκ τοῦ τόπου τοῦ ὁροθεσίου αὐτοῦ, καὶ μηκύνει ἡ διαμονὴ αὐτοῦ. ὡς γε πολλάκις ἀρ-
χόμενος ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου, λήγει ἕως τὸ ἔαρ. οὗτος δὲ ὁ πυρετός, πλέον ὑπάρχει σφα-
λερώτατος ὑπὲρ τῶν λοιπῶν πυρετῶν· τῶν ὄντων ἀπὸ σήψεως. καὶ πλησιέστερος εἰς
φόβον. καὶ δεῖ τὸν ἰατρὸν ἀποφεύγειν τὴν χρῆσιν τῶν θερμῶν πραγμάτων. μήποτε ἀνέλ-
θῃ ἡ ξανθὴ χολὴ ἐν τῷ κεφαλῷ διὰ τῆς ὀξύτητος αὐτῆς, καὶ συμβῇ ἐν αὐτῷ οἴδημα
καὶ γεννηθῇ φρενῖτις ἐν τῷ ἀρρώστῳ· ἥτις ἐστὶ μεγίστη συμφορὰ καὶ βλάβη, καὶ πόνος.
καὶ διὰ τὸ εἶναι τὴν χολὴν [illegible] καὶ ἄστατον καὶ ἐλαφράν, οὐχ ὑποφέρει τὸ σφάλμα
τῶν νοσούντων, οὔτε ἰδιώτην ἰατρὸν οἰκονομοῦντα αὐτήν, ἀλλὰ δεῖ θεωρεῖν τὸν ἰατρὸν
τὴν ἀρχὴν τῆς νόσου. καὶ εἰ ἐστὶν ἡ δύναμις τοῦ ἀρρώστου καλὴ καὶ ἀθλητή· καὶ οἱ χυ-
μοὶ ἐν τῷ σώματι κινούμενοι. γνῶσις δὲ τὴν κίνησιν τῶν χυμῶν, εἴπερ ἐστὶ βορβορυγμοὶ
ἐν τοῖς ἐντέροις. καὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἀνατροπὴ τοῦ στομάχου καὶ πικρότης στόματος καὶ κε-
φαλαλγίαι, δεῖ κενοῦν τὸν ἄρρωστον. καὶ τοῦτο ποιεῖν ἐξ ἀρχῆς ὅταν ἴδῃς τὴν δύνα-
μιν ἐνεργοῦσαν, καὶ κινοῦνται οἱ χυμοί. κενοῦν δέ, διὰ τοῦ ἐμέματος [illegible]
[illegible].

Kraus
Nov. 1957

The XVIIth cent. description is bound in after leaf 39

